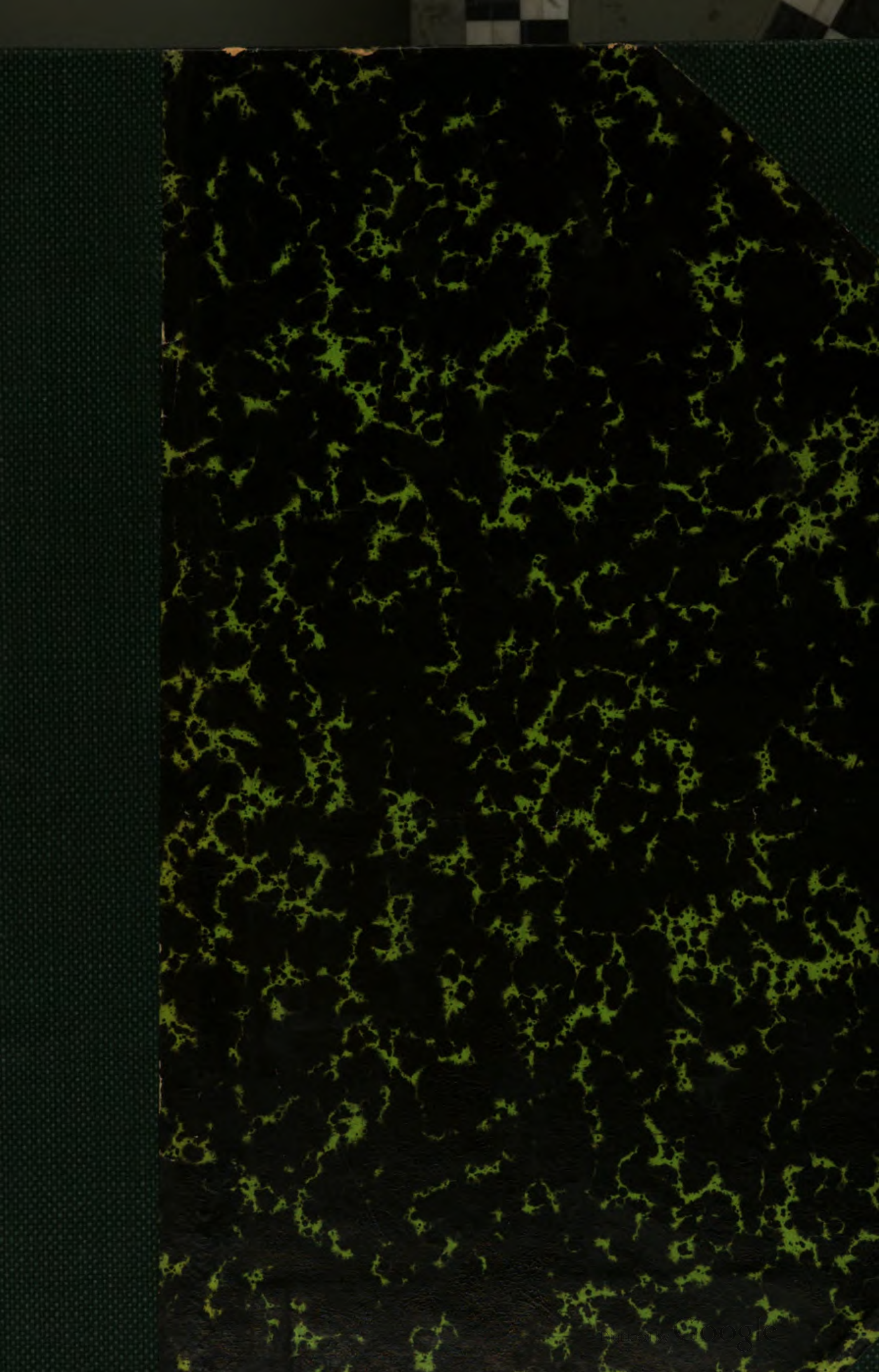


HARVARD UNIVERSITY.



LIBRARY

OF THE

MUSEUM OF COMPARATIVE ZOÖLOGY.

AARSBERETNING

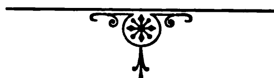
VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1908

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN



BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1909

Indhold.

S F

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

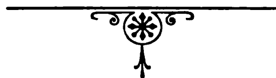
FOR

1908

UDGIVET AF FISKERIDIREKTØREN

1STE HEFTE 1908

1. **Thor Iversen:** Undersøkelser og fiskeforsøk i det nordlige Norge og Østhavet 1907.
2. **Knut Dahl:** Fiskeforsøk i Skagerak 1906—1907.



BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1908

Undersøkelser og fiskeforsøk i det nordlige Norge og Østhavet 1907.

Av Thor Iversen.

Indledning.

Undersøkelserne med „Michael Sars“ iaar blev i overensstemmelse med den fastsatte plan henlagt særlig til kyststrøket langs Helgeland med en avstikker til Østhavet i ca. 3 uker.

Undersøkelserne paa Helgelandskysten bestod særlig i biologiske studier over fiskenes, særlig torskens og seiens, vekstforhold indtil første dage av oktober, da drivgarnsforsøkene tok sin begyndelse, men ogsaa under dette arbeide blev der foretat et par turer, som væsentlig maa henregnes til arbeide av videnskabelig art. Hensigten med togtet til Østhavet var at gjøre trawleforsøk og skaffe en oversigt over forholdene paa bankerne der.

Samtidig med de biologiske studier hadde man ogsaa anledning til at gjøre fiskeforsøk med forskjellige redskaper og studere fiskerforholdene i skjærgaarden forøvrig.

„Michael Sars“ avgik fra Bergen den 25de juni og paabegyndte skjærgaardsundersøkelserne straks efter ankomsten til Helgeland.

Som hovedstation og oplagssted for redskaper benyttedes Kvaløen, Brønnø. Som undersøkelsesstationer blev valgt Husvær $^{1}/_{7}$—$^{13}/_{7}$, Toftsund $^{15}/_{7}$—$^{15}/_{8}$, Grimsø (Vega) $^{16}/_{8}$—$^{24}/_{8}$, Vikholmen $^{26}/_{8}$—$^{31}/_{8}$, Utskorpen $^{31}/_{8}$—$^{12}/_{9}$ og Borganø (Vikten) $^{13}/_{9}$—$^{27}/_{9}$.

$^{22}/_{7}$—$^{15}/_{8}$ utførtes togtet til Østhavet, men i denne tid fortsattes skjærgaardsundersøkelserne av hr. K. Dahl med 2 mand og redskaper.

Sildeforsøkene begyndte $^{2}/_{10}$ og avsluttedes 5te desember. Derefter gjordes et videnskabelig togt ut til eggen.

Skibet blev oplagt i Bergen den 16de desember.

Fra 1ste dage av oktober til midt i desember blev der gjort et rusefiskeforsøk i Hysvær (yttersiden av Vega) og fra midt i oktober til midt i desember forsøksfiske med torskeruser ogsaa i Husvær.

Disse forsøk blev utført av 2 fra nævnte distrikter hjemmehørende fiskere og redskaperne utlaant fra „Michael Sars".

I det efterfølgende har jeg forsøkt at fremstille de forsøk, som kan være av praktisk interesse, mens de biologiske studiers resultater senere vil bli utgit særskilt.

I kapitlet „Spredte kystbilleder" har jeg gjort forsøk paa ved eksempler at beskrive skjærgaarden og kystfiskeriet paa det iaar undersøkte kyststrøk.

I. Spredte kystbilleder.

Fra Ranenfjord til Vikten.

1. Fra Husvær.

Husværet er den nordligste del av den eiendommelige øgruppe bestaaende av en kolossal mængde smaa, lave øer, holmer og skjær, som sammenhængende uten dypere sund strækker sig fra Bremstenen vest av Vega i NO til Herø og Dønna. Denne ørække bestaar av Bremstenen, Fugløvær, Søla, Hysvær, Skjærvær, Flovær, Sørvær, Laanan, Sandvær, Flæsan og Husvær, der ved et dypere sund eller fjord, som bestaar av Mudværraase, Sølasundet, Hysværfjorden og den nordligste del som danner Kilværfjorden, er skilt fra den indenfor liggende ørække Vega, Kilvær og Skaalvær og Alderen. Husvær er dog kun skilt fra Skaalvær ved en smal og kroget rende fra Kilværfjorden til Brasestrømmen, som i forbindelse med Husværfjorden skiller den ytre ørække fra Tenna, Øksningen, Steinene, Gaasvær, Inderholmen og Ytterholmen.

Mellem Ytterholmen og Flæsan skjærer et dyp sig ind i østlig retning fra havet med dybder paa optil 440 meter. En arm av dette dyp gaar i NO retning mellem Gaasvær og Steinan og danner Gaasværfjorden, som fortsætter hen til Skagalandet paa vestsiden av Dønna. En anden arm gaar i sydostlig retning og danner Husværfjord med 200—300 meters dyp. Husværfjorden deler sig igjen i 3 arme, hvorav den nordligste skjærer op mellem Herø og Øksningen, den anden falder i sydostlig retning mot Tensund og Brasestrømmen; denne er 70—100 meter dyp og forbinder Husværfjorden med Alderfjorden.

Den 3dje arm av Husværfjordens dyp gaar i sydvestlig retning med Husvær, Sandvær paa sydsiden og Flæsane paa nordsiden. Denne arm gaar helt ned til Laanan, men her stikker en mængde smaa holmer og baaer op.

Paa sydsiden av Husvær skjærer Kilværfjorden ind i nordostlig retning med 100—300 m. dyp indtil Otterholmen, hvorfra et trangt og delvis grundt løp fører hen til Brasestrømmen og Alderfjord.

Bundforholdene er temmelig forskjellig i de ovennævnte fjorddyp. I de dypere render er bunden flekkevis bløt lerbund men hovedsagelig haardt ler. Mellem Breigrund, Stappen og Solkangskjær er mest haardt ler og god linemark. Mellem Breigrunden, Langodden og Færøsund mest fjeld, god linemark. Mellem Solkangskjær, Ytre Flæsan og Steinene hovedsagelig haardt ler. Mellem Ytre Flæsan og Laanan mest fjeldbund. Kilværfjorden mest haardt ler med flekkevis fjeld, fordi hist og her fjeldrygger stikker ut fra land. Idetheletat er bundforholdene de bedst mulige for bruk av liner.

Som før nævnt er Husvær sammenhængende med Laanan og kun adskilt ved en utallig mængde meget grunde flak og trange sund. I disse grunde flak er bunden oftest lys sand flekkevis bevokset med græs eller martøm. Ogsaa sundene har ofte sandbund, men ofte ogsaa fjeld og søle bevokset med tang, græs og martøm.

De grundeste sund er oftest kun farbare ved halv flo og disse er som regel bevokset med tykt græs paa sølebund.

Strømmen er sterk ved Stappen, hvor den gaar nord ved ebbe, sterk i Tensund, hvor den er vestgaaende ved ebbe. I de fleste trange sund i nærheten av Husvær er strømmen strid. Mellem Sandvær og Flæsan er strømmen spak. Idetheletat er strømmen spakere jo længere ut i skjærgaarden. I Husværfjorden gaar strømmen øst og vest. I Kilværfjorden er strømmen stadig spak øst- og vestgaaende. 5 fot er almindelig forskjel mellem høi- og lavvand, men i springtiden optil 9—10 fot.

Som gode havner kan nævnes Brasesund, Husværflaket og Ytterflæsa og for mindre farkoster Inderøen ved Sandvær, Sørvær, Laanan, Flovær og mange steder paa nordsiden av Husvær.

Indbyggere.

I Husvær er følgende øer beboet: Brasø, Prestø, Sloholmen, Brønnø og Maasø. I Sandvær: Kløftø, Nordø, Inderø, Langø og Laukholmen. I Sørvær: Sørvær. I Laanan: Laanan og i Flovær: Flovær.

I Husvær	bor	ca.	350	mennesker.
- Sandvær	„	„	100	—
- Sørvær	„	„	40	—
- Laanan	„	„	40	—
- Flovær	„		1	gaardmand.

Jordsmonnet i Husvær er mest rød muldjord og kun delvis sandjord. Jorden er god men meget grund. Kun faa steder brukes plog og

harv, men mest spade og hakke. Før avledes lidt korn, men efterat meieriet for 8 à 9 aar siden blev oprettet paa Prestø er kornavling ganske avlagt. Det er græs og endel poteter jorobruket gaar ut paa. Gaardenes størrelse er meget forskjellig. 6—8 kjør er almindelig, men mange har kun etpar. De 2 største gaarder holder 12—13 melkekjør. Alle har endel sauer fra 7 à 8 til 30 stykker. Endel holder høns og griser og større gaarder har hest.

I Sørvær og Sandvær er jordsmonnet som i Husvær, men gaardsbrukene smaa, 2—3 kjør, men mange sauer. Høns holdes.

I Laanan er forholdene som i Sørvær med gaardsbruk paa 3—4 kjør og dertil sauer og høns.

I Flovær er jordsmonnet likedan. Gaarden før 6 kjør og sauer, men ikke høns.

Omkring paa øerne spiller erfuglen en ikke liten økonomisk rolle for befolkningen. De fleste folk søker at tiltrække erfugl paa sin grund ved at opføre lave skur av bord med saa mange smaa aapninger, som der er plads til reder, da hvert par ønsker sin egen indgang. Ogsaa ved hjælp av stenheller laves smaa erfuglhuser. For at faa 1 mark dun trænges 13—14 erfugl. Erfuglen er da ogsaa her meget tam.

Befolkningen i samtlige disse vær staar sig gjennemgaaende meget godt og yderst faa trænger fattighjælp og disse faa er kun gamle folk. Skoleundervisningen er god og folk holder almindelig 1—3 aviser og følger saaledes meget godt med tiden. Beboelseshusene er almindelig rummelige tømmerhus som er skilt i midten ved en gang og 2 rum paa hver side. Adskillige har overflødige værelser til gjester.

Fiskerier.

Kun de 2 mand, som har de største gaarder lever udelukkende av gaarden, mens alle de øvrige lever av sjøen ved siden av gaardbruket.

Størsteparten av befolkningen deltar i Lofotfiske med otringer og skøiter. Mandslotten iaar var 200—600 kr. Almindeligst mandslot er 300 kroner. Man reiser til Lofoten midt i januar, mest seiles farkosterne nordover, men ofte fragtes disse med dampskib. Sidst i april kommer de hjem, som ikke deltar i Finmarksfiske, men de fleste reiser fra Lofoten til Finmarken i slutten av april og kommer derfra hjem almindeligst i begyndelsen av juli. Kun faa otringer og skøiter ligger igjen i Finmarken til august. Paa Finmarken gjorde iaar otringerne det bedre end skøiterne, eftersom fisken iaar stod nær land, i motsætning til hvad der har været tilfælde i de nærmeste aar før. Almindelig mandslot paa Finmarken er 250 kr.

De fiskere som ikke bruker Lofoten, bruker Inderholmen og Skib-

aasvær. Dette skreifiske har tiltat i de senere aar og drives med otringer, aapne smaa listerbaater og enkelte smaa dækkede baater. Der fiskes her særlig med garn. Dette fiske begynder først i februar og slutter sidst i april eller først i mai. Mandslotten er almindelig 200—400 kroner.

De fiskere, som ingen jordvei har, driver, efterat skreifisket er slut, bankfiske paa havet efter brosme, lange, kveite og sei paa landbakken eller paa banken fra ½ til 12 mil av land, alt eftersom de har store og duelige farkoster til, og holder paa med dette fiske til langt ut paa høsten. Dette bankfiske har tat sig svært op i de aller sidste aar her omkring, saaledes er der anskaffet i de par sidste aar 6 motorskøiter, 11 à 12 mindre dæksskøiter (5—7 tons netto) og 4 større dæksskøiter (18—20 tons netto). Efter endt Finmarksfiske (1ste juli) bruker alle disse farkoster banken med liner. Ca. 100 farkoster med stort og smaat har iaar drevet bankfiske. De aapne otringer og listerbaater fisker ½—2 mil av land paa vestsiden av Yderholmen mest langs landbakken nord- og sydover. Seilskøiterne og smaadækkerne søker hovedsagelig Floholmgrunden, ca. 4 mil fra land, mens motorbaatene søker Trænabanken optil 12 mil tilhavs.

Bankfisket har iaar været gjennemgaaende tilfredsstillende, hvilket meget skyldes den gode tilgang paa agn, som den store deltagelse har bevirket. Motorskøiternes største fangst paa 3 døgn har været 8 000 kg. til en værdi av 1 300 kroner. Jevn ukesfangst har været 3—4 000 kg. De fartøier, som har søkt længst ut, fisker almindeligst bedst. Paa handelsstedet i Husvær har iaar 5 motorkuttere, ca. 10 skøiter og ca. 20 mindre farkoster stationert. Endel av disse farkoster var fremmede, saaledes et par fra Søndmøre.

Sildefisket, som i den gode sildeperiode var av saa stor betydning heromkring, var for ca. 2—3 aar siden omtrent ganske ophørt. Folk, som dengang var rustet for sildefiske, maatte da søke andetsteds hen, men nu begynder silden saa smaat at komme igjen og det drives nu av adskillige om høsten. I 1906 fiskedes fra sidst i oktober til først i desember i Husværfjorden, hvor fiskeriet foregaar med sætte- og drivgarn. Garnfiskerne holdt høist 250 kroner og ned til 50 kroner paa mandslot.

Der deltages ogsaa i fedsildfiske med garn baade nord- og søndenfor; men ikke længere syd end til Namsen. Folk liker bedst at reise nordover.

Endel folk er beskjæftiget med notfiske, som foregaar forskjellige steder langs kysten og inde i fjordene, og disse kan holde fra 200 til 500 kroner i mandslot om høsten. Mange av de folk som er hjemme driver om sommeren og utover høsten sei- og uerfiske.

Storseien fiskes i Husværfjorden 70—100 fv. dypt med haandsnøre og agn. Som agn benyttes sild, der fanges med drivgarn om natten, fra

sidst i august, da nætterne begynder at mørknes. Seien er meget nøie paa agnet og forlanger altid dette blodfersk. Almindelig lot er 50—200 kroner.

Smaasei er her meget av, men fiskes nu ikke meget, da den er svært vaer og vanskelig at faa tak i. For et par aar siden blev der fanget adskillig med synkenot, men nu er dette fiske avlagt.

Uer fiskes av adskillige baade unge og gamle folk, 1—2 mand i færing.

Almindelig fiskes der godt paa Kægruvskallen nordfor Flæsan og paa Salen ikke langt fra Kægruvskallen. Fisker almindelig paa 100 fv., men ogsaa ned til 130 fv., opunder bratte fjeldrører. Der kan drages pr. baat optil 100 stykker pr. dag. Almindelig mandslot er 100 kr., men kan ofte være større. Prisen paa uer er 10 øre pr. stykke. Som agn brukes ofte sei, som i smaa biter sættes paa kroken, 2 biter paa hver. Sild brukes ogsaa, men ofte er sei bedre, da dette agn sitter saa godt fast paa kroken.

Redskaper.

Haandsnører. Uersnøre er fint snøre forsynet med synke og 2 fortøm. Synket er almindelig nordlandsk jarnsten, 3 mærker tung, hvorigjennem er borret og indtræd en tynd jernstang, 1 meter lang og lidt

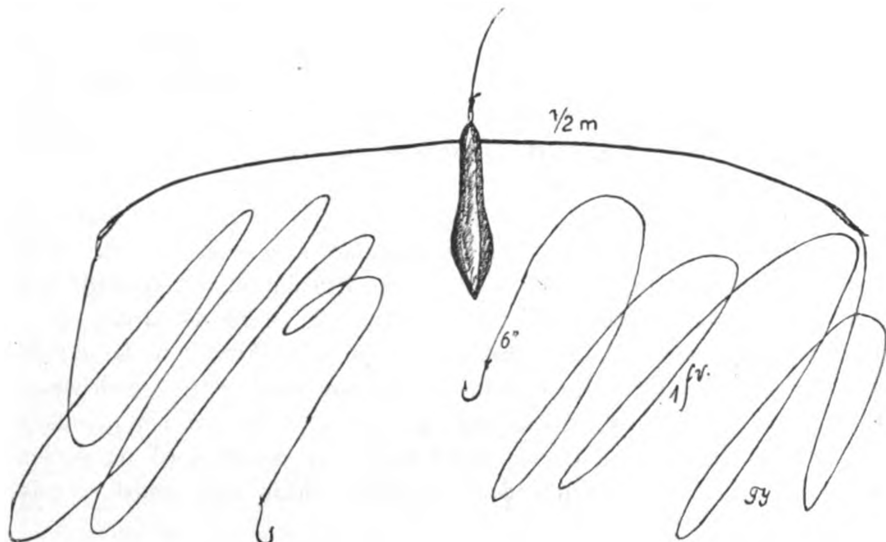


Fig. 1. Uersnøre.

krumbøiet nedad i begge ender, hvor fortømmerne er festet. Fortømmerne er 1 fv. lange og hver forsynet med en ca. 6 tommer lang tynd messingtraad, hvori kroken er fæstet. Kroken er av de blaa engelske nr. 0.5, som omtrent svarer i størrelse til norsk hysekrok nr. 8.

Foruten dypsagnsnøre brukes delvis ogsaa et redskap ved navn „snik“ for fangst av uer. Sniken er kun et almindelig dypsagnsnøre, som istedetfor jarnsten er forsynet med en ilesten. Opover snøret fra stenen er fæstet ca. 30 fortømmer med $^1/_2$ favns mellemrum. Fortømmerne er 24 tommer lange og forsynet med krok nr. 7 og 8. For at holde snøret vertikalt er et fløit paasat i øverste ende. Almindelig bruker en baat 3—4 sniker samtidig, idet disse efterhvert trækkes og sættes saa hurtig efter hinanden som mulig. Der kan med dette redskap fiskes optil 200 uer paa en dag.

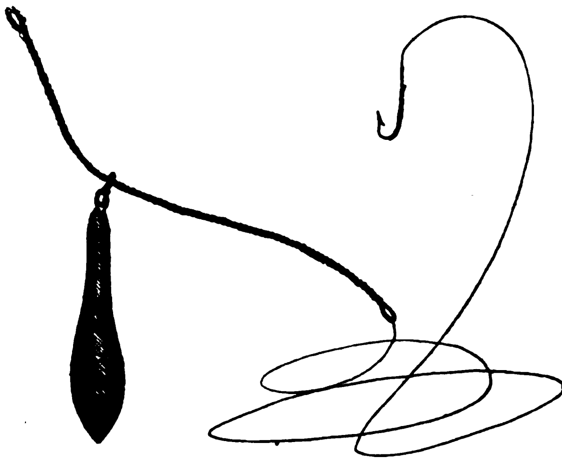


Fig. 2. Haandsnøre.

Garn for fangst av uer brukes ikke her.

Seisnøre er likesom uersnøre forsynet med synke og tvehake, men selve snøret er grovere og jarnstenen 4 mærker tungt. Fortømmene er

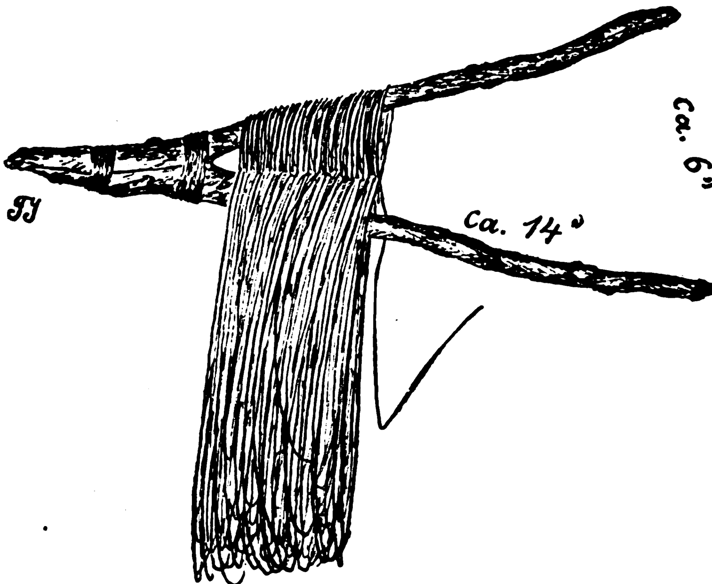


Fig. 3. Juksagnklave (juksagnsule).

$1^1/_2$—2 fv. lange forsynet med messingstreng og engelsk krok. Snøret holdes stille under fisket.

Juks. Torskejuks er førere greier idetheletat med 4 mærker tung jarnsten uten tvehake og kun en fortøm paa 1 fv. uten messingstreng. Krok almindelig norsk nr. 7. Bruker beite til agn og rykker under fisket efter stortorsk. Samme slags juks brukes naar deltages i Lofoten, men jarnstenen er da 5 mærker tung. For fiskeri efter smaatorsk (smaagjed, taregjed) brukes juks av finere snøre, 4 marks sten, 1 fv. fortøm uten messingstreng, men forsynet med en enkelt- eller dobbeltkroket liten pilk og som beite brukes et stykke rødt eller gult klæde, som blir klippet av tøi specielt kjøpt til dette øiemed. Under fisket rykkes der.

Juksen brukes ogsaa som „hiel“ og er da forsynet med en 2 fv. lang fortøm med messingstreng og krok; som beite brukes mest rødt og gult tøi, men ogsaa almindelig fiskebeite. Fiskeriet foregaar roende og adskiller sig fra dorg derved, at snøret, som fires ut 40—60 fv., hales ind straks efter at det er udfirt. Indhalingen sker rykkevis med den ene arm.

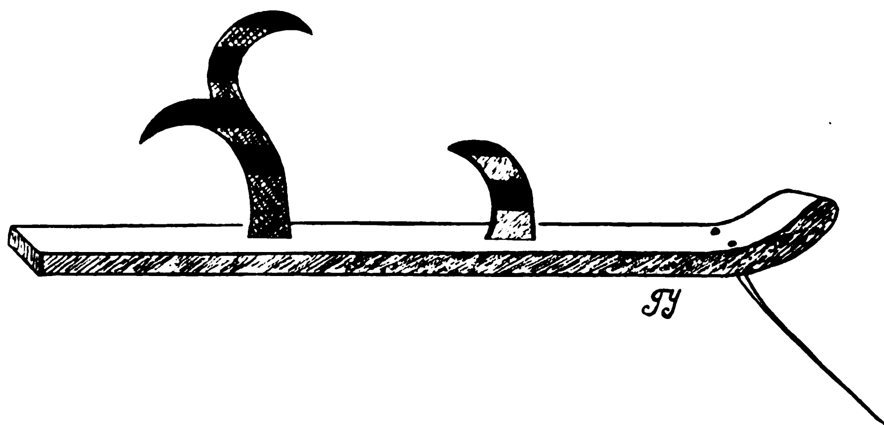


Fig. 4. Trædubbel for iler. (Plogdubbel).

Juksagnsula eller juksagnklaven er almindeligst merket med eierens forbokstaver.

Blæksprutsokn benyttes de aar blækspruten søker ind her. Brukes i forskjellige dybder fæstet til et fint snøre. Rykker under fisket. Almindelig er den lavet av en bundt kroker, surret med læggerne sammen rundt enden av en ca. 12 tommer lang, tynd jerntein, som en slags sokn eller dræg. Snøret er fæstet til den øvre ende av teinen og agnet, almindelig en hel men kløvet sild, surres rundt teinen og holdes fra at glide ned ved en krok fastsurret et stykke fra teinens øvre ende. Blæksprutsokn har ogsaa andre utseender og ofte brukes en fabrikmæssig forarbeidet sokn med ganske kort, pæreformet og rødmalet læg og paa denne brukes intet agn.

Liner. Før bruktes her flere slags liner ogsaa i skjærgaarden, men nu brukes kun torskeliner av hampesnøre (10—11 kg.), 2 alen

og to tommer mellem hver krok nr. 7, med 20—25 tommer hampefortøm, der som oftest heromkring lægges av fiskerne selv. Iletauget er 18 mærkes hampesnøre og stenen almindelig ilesten. Ilen holdes fløit av kavelstaur sammen med glaskugler her og der nedover. Endel har endnu trædubbel, som altid bruktes før, indtil for ca. 7 aar siden. Kagger som fløit er forsøkt, men forkastet. Endel bruker istedetfor glaskugler nedover ilen kun en træl.

Trædubbel til fløit for garn og lineiler er endnu meget benyttet i Lofoten. Trædubbel for garniler er almindelig en plankeende, 3½ fot lang, 1 fot bred og 3—4 tommer tyk, oftest litt bøiet opad i den ene ende, hvor hanefoten er fæstet for at holde den opreist og strømret. Krumningen virker som en slags skovle til at holde den bedre oppe i vandflaten. Paa en garnsætning benyttes oftest „plog-dublen", der er forsynet med 2 visere, paa den nærmest land staaende ile, mens „indredublen", der kun er forsynet med en viser, sættes længst fra land, men kaldes indredubbel, fordi man i Lofoten bruger betegnelsen ind og ut ikke med tanke paa østkysten av ørækken Lofoten, men altid med tanken ind mot og ut fra fastlandet. Linetrædubler er av samme utseende og indredning som garntrædubler, men er kun lidt mindre, oftest 2½ fot lang, 10 tommer bred og 3 tommer tyk. Viserne er av forskjellig utseende, alt efter eierens smag og hændighet til at arbeide. Dublet er merket med høvedmandens navn. Ofte brukes kavelstaur med flag paamalet baatens nummer paa ilen sammen med trædublen.


Fig. 5. Kavelstaur.

Linerne er almindeligst merket ved hver 50de krok med en lærlap, hvorpaa eierens navn er indbrændt, og fortømmene er oftest malte med forskjellige kulører, som betegner eierens eller baatens egne farver.

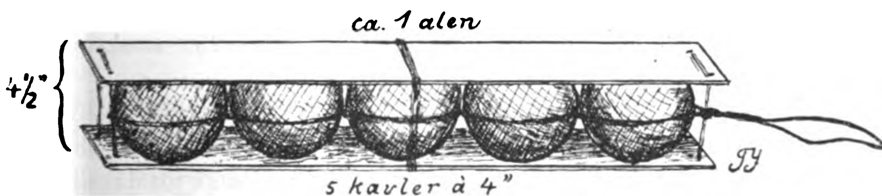


Fig. 6. Kavelbord for iler. Træl.

Gangvaad for fangst av kveite er 16 kgr. hampesnøre med 8—10 favner mellem hver krok nr. 0. Fortømmen er 1 favn lang og slaaes altid paa linen, efterhvert som denne sættes ut. Almindelig favnes efterhvert for at bestemme avstanden mellem hver krok, men enkelte har paa forhaand paaslaat linen en løkke for hver fortøm.

Garn. Torskegarn har maskevidde 8 omfar pr. alen og er bundet av hampetraad nr. 4—5. (Fabrikkerne holder ikke ens traadnummere).

Storgarnene er 40—45 masker høie og 300—350 masker lange, som i ført stand omtrentlig vil sige 3—4 favner høit og ca. 20 favner langt. 13—14 glaskavler à 5 tommer er ved streng fæstet til flaatelnen og 10—11 ca. 3 mærker tunge almindelig fjæresten fæstet til stentelnen.

Smaagarnene er av samme maskevidde og traadtykkelse som storgarnene. Længden er ogsaa ens, men høiden kun 22—30 masker og av denne grund i det hele tat betydelig mindre kavlet og stenet, hvilket selvfølgelig gjør disse garn saa meget letvintere at bruke i forhold til storgarnene. Almindelig brukes paa smaagarnene 10—12 glaskavler à 3½—4" og 8 à 10 sten.

Paa garnsætningen, som er av forskjellig længde alt efter farkostens størrelse og bemanding og aarstiden, brukes 2 iler. Almindelig 15—50 garn i sætningen samt hver baat har 2—3 reservesætninger i bruk. Storgarnsilen bestaar av ilesten, iletaug 26 garns tjæret hamp og fløit. Som fløit brukes 1—2 store pæreformede, indbundne ca. 10 toms glaskugler, 1 træl og 1 kavelstaur. Alle disse hører til en ile og er fæstet paa tauget forskjellige steder for at holde iletaugbugten klar av bunden og for at holde øverste fløit synlig i vandflaten ogsaa i sterk strøm.

Smaagarnsilen er indrettet paa samme maate, men til disse bruges kun 21 garn tjæret hamp som iletaug.

Torskegarnene er merket i hvert øre med en lærlap eller et træstykke, hvorpaa eierens navn er indbrændt.

Sildegarn er nu kun fetsildgarn og agnsildgarn. Storsildgarn bruktes i den store storsildperiode, men ikke nu længer.

Fetsildgarnene er 60—90 alen lange uført og 200—300 masker dype, 24—25 omfar pr. alen. ⅓ av strengen indskutt Hamp og bomuld brukes om hinanden. Hampen har igjen i de sidste aar kommet mere og mere i anvendelse her. Garn faaes mest fra Bergen.

Agnsildgarnene er 60 alen lange ufort og 200—250 masker dype, 35—45 omfar pr. alen.

Disse brukes om høsten baade som sætte- og drivgarn, almindelig 5—6 garn. Garnene staar kun saa lang tid utover natten, at der kan fanges ca. 1 stamp sild eller tilstrækkelig for line og snøreagn for dagen efter.

Sildegarnene er oftest merket i hvert øre likesom torskegarnene og sildegarnskaggerne har oftest vedkommende eiers kulører.

Nøter. Sildenotbruk var her før mange av, dog er der endnu notbruk paa Tenna, Øksningen, Skaalvær, Herø og Høla. Notbrukene er her, som notbruk paa de fleste andre steder, bestaaende av stornot 150—200 favner lang, 20—25 favner dyp, laasnot 100 favner lang, 20 favner dyp, orkastnot

20—25 favner lang, 6—7 favner dyp og andet tilbehør, logifartøi, 2 notbaater, 1 spildbaat og 2 letbaater.

Synkenøter er bundet av grov torskegarnstraad, 10—14 favner lange i hver side og firkantet, bundet ca. 12 omfar pr. alen overalt. De er forsynet med en sten i hvert hjørne og nødvendig taugverk. Brukes fra 4 baater. Er nu i det sidste meget litet anvendt heromkring.

Barkning. Barkningen av alle redskaper med undtagelse av torskegarn foregaar ved hjælp av birkebark. Mest brukes koldbark (surbark). Til en tønde koldt vand (sjøvand eller ferskvand) tilsættes ca. 100 kg. bark, der staar en maaneds tid og gjør sig. Redskaperne ligger i laagen 3—8 dage. Blaastensbark, som brukes til torskegarn, lages av 3 kg. blaasten pr. tønde koldt sjøvand. Blaastenen røres godt ut og redskapet ligger i laagen kun natten over.

Ruser, teiner, bundgarn, flyndregarn, kilenøter, aalenøter brukes ikke, og heller ikke troldgarn saaes heromkring.

Agnforholdene maa siges at være meget gode.

Ovenfor er nævnt, at agnsild fiskes meget av fiskerne selv om høsten. Under skreifisket fra Inderholmen og Skibaasvær foregaar agntilførselen med dampskibe, der fører sild forskjelligstedsfra og lodde fra Vefsen og Ranen. Om vaaren brukes ogsaa fjæremark og hesteskjæl, som kan opsamles heromkring til agn for liner. . Blæksprut brukes til agn, men den er en ustadig og uberegnelig gjest heromkring. Baade bellingen (kappen) og gorret (indmaten) benyttes.

For at faa fiskeagn til gangvad fiskes med line agnet med sild, fjæremark eller skjæl. Al slags fisk brukes til gangvadagn, men rognkjæks og stenbit ansees som bedst.

Foruten lokalbaatene, som særlig bringer lodde fra Vefsen og Ranen, gaar her ogsaa agnbaater. Mest gaar „Elling“ av Sannessjøen, „Smors“ av Vefsen, „Finn“ av Kvaløen og av og til ogsaa andre agnbaater.

Farkoster.

Den aapne nordlandsbaat brukes heromkring endnu mest, men ogsaa her vinder sneiseilsbaaten stadig fremover.

Nordlandsbaatene, især de større, faaes fra Ranen. De mindre baater faaes ofte fra Bindalen og Vefsen. Næsten ingen baater kommer fra Saltdalen.

Fembøringen brukes nu ikke mere som fiskerbaat, men endel gamle baater brukes som logi- og førselsbaater. Ottringen er talrigst og mest benyttet til fiskeri. Omtrent halvparten av ottringerne heromkring har sneiseil og almindeligvis bestilles nu alle nye baater med sneiseil og da er disse baater noget sterkere baandet end raaseilsbaaten, men ellers

ganske lig denne. For torskefiske brukes ottringen her utfor kysten, paa Lofoten og i Finmarken. Mandskapet er almindelig 4 mand, men ofte ogsaa en halvkar (skotgut) baade under garn- og linefiske.

Under linefiske brukes 2 000—5 000 krok i sætningen, alt efter aarstid og sted. Sent om vaaren anvendes meget bruk i Lofoten og paa Finmarken ogsaa gjerne meget stort krokantal i sætningen. Drives fiskeriet med torskegarn (storgarn og smaagarn), er ogsaa garnsætningens størrelse avhængig av sted og aarstid i likhet med linefiskeriet. Der brukes almindelig fra 30—50 garn.

Ottringen benyttes ogsaa meget som drivgarnsbaat under fetsildfisket og driver da med 15—20 garn, alt efter lokalitet og antal av deltagende baater, hvilket ogsaa spiller en rolle for drivplads.

Firroringen brukes herutfor og i Lofoten, men ikke paa Finmarken. Denne baat benyttes til al slags fiskeri likesom ottringen. Besætningen er almindelig 3 mand. Under linefiske drives med 2 000 krok i sætningen og under torskegarnsfiske med 15—20 garn i sætningen. Naar den brukes for fetsildfiske er garnlænken 15—18 garn.

Trerømmingen er line- og snørebaat i Lofoten og herutfor, bemandet med 2—3 mand og bruker 1 500—2 000 krok i sætningen. Den benyttes hovedsagelig til hjemmefiske og som linebaat særlig i værene herutfor. Ogsaa under sildedrift blir den benyttet.

Færingen brukes kun indenskjærs til hjemmefiske med alslags redskaper 1—2 mand. Av færinger brukes 2 størrelser, hundromfæring med 2½ rom og toromfæring med 2 rom.

Ranfæringen er gjerne lidt større end færinger fra Bindalen og Vefsen.

Som før nævnt gaar stadig sneiseilsbaaten fremover i antal ogsaa heromkring.

Storskøiterne er av forskjellig størrelse og bygges mest i Ranen og Vefsen av egen nordlandsk type, kravelbygget og spidsstævnet med noget av listerskøiten og Colin-Archerskøiten ved sig. Enkelte, særlig motorskøiter, er hjemkjøpt fra Søndmørskanten. Motorskøiterne har oftest 3 doryer og 8 mands besætning, mens seilskøiterne har 2 doryer og 6 mand.

Begge brukes til al slags fiske under kysten og ute paa bankene. De bruker i det hele taget alt hav. Smaaskøiterne (smaadækkere) er 30—33 fot og faaes fra Vefsen og Ranen. Skamfertypen er en egen type fra Vefsen og har navn efter bygmesteren. Denne type er i det hele taget meget utbredt langs kysten nordover.

Disse baater er kortkjølet og temmelig smale med krummet, sterkt fremspringende boug, som virker temmelig overdrevent, men denne type er for tiden vel anset og er let at drage line fra, da den ligger støt og let efter linen.

Smaaskøiterne har 3—4 mand og deltager i Lofoten og Finmarken med liner og garn. De største har ofte 5 mand og 2 doryer, men de mindste har mast til at lægge ned og drager linerne fra selve skøiten, og disse bruker 2 000—3 000 krok i sætningen.

Fiskeprisen

har ifjor og iaar været høi. Uer og kveite sælges av fiskeren altid i fersk tilstand hele aaret, men al anden fisk sælges som regel fersk fra St. Hans, da makketiden begynder, til sidst i august. Utenom makketiden hænger fiskeren selv al sin fangst og sælger den i tilvirket stand mest til omkringboende handelsmænd, men adskillig blir ogsaa solgt paa Bjørns og Tilrums markeder.

Prisen for fisk i fersk tilstand var i juli iaar 12—14 øre pr. kg. for torsk og lange, 10 øre pr. kg. for brosme og hyse, 10 øre for uer pr. stk., 30—40 øre pr. kg. for kveite. Silden sælges som regel fersk og prisen er variabel. Ifjor var prisen fra 10—24 kr. pr. maal fetsild, mest middels og stor Kristiania, ingen kjøbmandsild. Prisen paa tørfisk ifjor var 10 kr. pr. vegt (20 kg.) storsei, 16 kr. pr. vegt torsk og lange, 10 kr. pr. vegt brosme og hyse.

Iaar var prisen 10—11 kr. for storsei, 15 kr. for lange, 12—14 kr. for torsk, 8 kr. for brosme og hyse pr. vegt.

Ikke saa faa tørker sin fisk ogsaa i makketiden, men da maa fisken passes meget godt og ofte pilles ren for mark. Naar fisken har hængt i tørt veir i 2 døgn, mener man den er berget for marken, men falder de første tørkedøgn sammen med regn og taake, er den vanskelig at berge for mark. Har fisken hængt paa hjell og hærdnet noget, blir den i stygt veir tat ned og stablet paa berg i firkantede stabler og beskyttet med bord, som støttes og holdes paa plads ved paalagt sten. Som regel blir fisken efter at være hærdnet paa hjellen senere tørket paa berg, da den derved efter sigende blir bedre, og hvad vigtigere er, blir tyngre i vegten, end om den hele tiden var tørret paa hjell.

I Makketiden kjøper handelsmændene fersk fisk for at salte til klipfisk.

Dampskibsforbindelse

med Sannessjøen haves hele aaret hver tirsdag, og denne rute korresponderer med sydgaaende hurtigrute hver torsdag. Hurtigruten korresponderer med sydgaaende hurtigrute fra 1ste april til 30te september. Ogsaa hver fredag er her dampskibsforbindelse.

I skreitiden er ruterne en del forandret med hensyn til de steder som anløpes, idet endel maa sløifes paa grund av, at fiskeværene da kræver anløp og tid.

I det hele tat maa kommunikationerne siges at være forholdsvis gode, men jeg hørte klage over, at den fisk, som blev fisket fra torsdag til lørdag, ikke kunde naa hurtigruten i Sannessjøen før tirsdag, og dette forhold føles naturligvis sterkt særlig i Husvær, hvor bankfiske drives i saapas utstrækning, og der lød ønske om at faa rute, hvorved hurtigruten kunde naaes i Sannessjøen hver søndag.

2. Litt fra ytterværene vest for Vega.

Farvandene vest for Vega er eiendommelige, og neppe noget sted paa hele den norske kyst kan sammenlignes med farvandene her med hensyn til seilladsvanskeligheter. Den store høideryg i havet, som strækker sig ytterst fra Dønna og langt søndenfor Bremstenen, er utfor Vega væsentlig av et andet utseende end nordenfor, idet forholdsvis faa forhøininger række over havflaten for at danne øer og holmer. Farvandene bestaar milevis av ganske grunde, ufarbare flak og skjær, som ligger i vandskorpen.

Kun faa oftest grunde, krokete og smale render gaar i forskjellige retninger gjennem dette „støvlehav“, og disse danner seilleder for fiskerne.

Flere steder er seilleden opmerket med jernsøiler saa tæt, at det nærmest virker som telegrafstolper langs en vei paa land.

Skjærgaarden herutfor er endnu ikke helt kartlagt, men hydrografering foregaar nu hver sommer, og derved vil sandsynligvis flere nye farbare render findes og kunne opmerkes, hvilket vil gjøre sit til at lette seilladsen fra Vega og indre led ut til ytterværene og tilsjøs.

Hysvær ligger midt imellem Vega og Skjærvær i NW retning fra Vega. Det er en samling av smaa, lave øer og holmer, vel beskyttet mot havet ved en 4 kvartmil bred skjærgaard, men vinden tar godt her.

Utenom været strækker sig vide, grunde sandflak med ujevne dybder. Inde mellem sundene er der ogsaa meget lys sandbund bevokset flekkevis med tang, græs og martøm, men i de trange valer mellem holmer og øer er bunden ofte søle og tæt græsbevokset.

Været er et vigtig egvær og befolkningen holder masser av ærfugl. 1 mand hadde saaledes 300 ærfugl for sin del. Det er i likhet med Laanan tilholdssted for en kollossal mængde vildgjæs, som hække omkring paa ubebodde øer. Her bor ialt ca. 100 mennesker, som ernærer sig av fiskeri, men har almindelig en gaard paa 3—5 kjør og 4—5 sauer. Endel holder høns. Jorden er grund torvjord, som ligger paa fjeld. Der avles hovedsagelig græs og litt poteter. Befolkningen staar sig nu noksaa godt, men var for ca. 6 aar siden meget daarlig økonomisk stillet,

og mange folk var dengang paa fattigkassen, hvorimod der nu efter sigende kun var 1 enke paa fattigkassen. Ved et besøk i været faar man dog indtryk av, at folk her endnu ligger noget tilbake sammenlignet med andre steder i skjærgaarden herutfor. Grunden til stedets opkomst i de sidste 6 aar skal være den, at fiskerne nu driver utfor Skjærvær i skreitiden, istedetfor Lofoten, og at de ogsaa har lagt mere an paa sommerfiske utfor Skjærvær end tidligere var tilfælde. Enkelte folk har arbeidet sig godt op og kostet dækkede farkoster og sneiseilsbaater.

Skjærvær ligger klods ut ved havet og er en samling av nogle smaa øer og holmer med grunde sund og vidstrakte sandflak og tareskolter. Kun den største holme er bebodd. Farvandet er yderst vanskelig, da alle led er trange og grunde. For større farkoster findes her ingen brukelig havn og de større skjøiter, som driver fiskeriet herutfor, bruker nu mest Hysvær som havn. Nordvær, en samling holmer kun en kvartmil nordenfor, kan antagelig benyttes av lokalkjendte folk som havn, hvis der blev opsat 5 fortøiningsringer paa Husøen, Vigeløen og Oterholmen, men her er meget strømhaardt og trang indseiling i stormveir. For seillads i leden østover til inderleden og Hysvær er der opsat jernsøiler og man kan nu klare farvandet, men der var blandt befolkningen i Skjærvær et sterkt ønske oppe om at faa en varde opført paa Seiskjæret, der er meget lavt og vanskelig at se i tykt eller mørkt veir, og da Seiskjæret er et av de vigtigste med for indseiling fra sjøen, er derfor en varde her saa meget mere paakrævet.

Skjærvær tilhører Qvale i Rørøen. Indbyggerne bestaar av 5 familier, ialt ca. 25 mennesker, som i økonomisk henseende staar sig meget godt. Av disse indbyggere er 2 mand leilændinger, 1 kaarmand, 2 strandsittere og 1 inderst (logerende).

Leilændingen betaler 200—400 kroner en gang for alle for bygslen og senere 10—30 kr. pr. aar i leie for jord, vaaningshus og fjøs. Vedlikehold paahviler bygselmanden. Disse 2 leilændinger holder 2 kjør og nogle sauer hver. Der avles kun høi paa den yderst grunde og magre jord. Kaarmanden har overlatt sin bygsel til den ene leilænding og faar herfor 1/2 ko og 1/3 dun pr. aar (1/3 dun = 3 mærker dun). Strandsitteren betaler leilændingen litt i logi. 2 store motorskjøiter, nogle storlistringer, firroringer og smaagarnsbaater hører hjemme her. — En av indbyggerne, som nu eier den ene motorskjøite, var den første som forsøkte skreifiske herutfor for 10 aar siden. Han hadde da vanskelig for at faa folk med sig, fordi ingen trodde, at det var mulig at drive sjøen i vintertiden paa grund av det vanskelige farvand og den yderst slette havn paa østsiden av øen. Forsøket faldt godt ut og en baat til deltok senere, men disse 2 baater drev sjøen alene, indtil for 6 aar siden, da flere kom til fra Hysvær, og nu har baatantallet vokset aar for aar.

Skreifisket begynder 8de januar og holder paa, hvis det er mulig, til utgangen av april.

Der fiskes mest med garn den første tid, indtil sidste halvdel av mars, hvorefter liner benyttes. Der fiskes paa landbakken $^1/_2$—$1^1/_2$ mil fra land med garn paa 40—120 favner og med liner mest paa 60 favner. Paa Skjærvær er opført flere rummelige, godt indredede rorboder, som benyttes av tilreisende fiskere.

Ifjor deltok i skreifiske 13 farkoster med 58 mand foruten 8 koksgutter paa rorboderne.

Av disse 13 farkoster var:

2 motorskøiter med 6 mand, 25—40 garn i sætningen, skøitenes størrelse 40 og 44 fot.

3 aapne storgarnsbaater med 5 mand, 25—30 garn i sætningen, baatenes størrelse 50 tønder.

2 smaadækkere med 4 mand, 20 garn i sætningen, baatenes størrelse 25 tønder.

4 smaalistringer med 4 mand, 20 garn i sætningen, baatenes størrelse 20 tønder.

1 ottring med 4 mand, 20 garn i sætningen, baatens størrelse 20 tønder.

1 firroring med 3 mand, 1 800 krok line, baatens størrelse 12 tønder.

Efter mars maaned bruker de, som ikke gaar over til line, dobbelt saa mange garn, nemlig 2 lænker.

Her pleier som regel næsten altid at være godt om fisk, men paa grund av forholdene spiller veiret en meget stor rolle paa baatenes aarlig opfiskede fangster.

Iaar var utbyttet i skreitiden almindelig 1 000—7 000—3 000 stykker torsk.

Straks efterat skreien er reist begynder sommerfisket med liner. Motorskøiterne driver gjerne Trænabanken ca. 15 mil fra land, smaadækkerne og aapne storlistringer gaar 3—6 mil fra land og mindre baater holder sig gjerne paa skreihavet $^1/_2$—$1^1/_2$ mil av land. Først i juli indtil midt i august brukes meget gangvad efter kveite ofte nær land. Gangvadet, som er 20—100 krok, 10—12 favner mellem hver, agnes særlig med smaasei, som maa fiskes med snøre. Kveiteprisen iaar var opi 50—55 øre pr. kgr., uten hode, solgt i Vega. Fra midten av august til sidst i september fiskes agnsild i fjorden paa vestsiden av Vega med smaabendte drivgarn, 28—44 omfar pr. alen. Smaasilden benyttes til agn for snørefiske efter sei og torsk paa grundene. Efter september, naar silden har reist væk, kjøpes agnsild og man driver da utover høsten igjen med liner herutfor efter brosme.

Det er særlig brosme som fiskes om sommeren, men ogsaa lange om forsommeren, men her er ikke rikelig av denne fiskesort. Uer er

her godt om flere steder. Idetheletat er her meget fisk, men da Skjærvær er et saa veirhaardt sted, blir her mange landliggedage i løpet av aaret.

Skjærvær har ingen dampskibsforbindelse, men Hysvær anløpes av lokaldampskib hver 14de dag. Denne daarlige forbindelse med den indre led herfra, hvor der foregaar saapas godt og jevnt fiske aaret rundt, har hat tilfølge, at der iaar av 39 fiskere fra Hysvær og Skjærvær er indsendt andragende til fiskeriforeningen i Vega om statsunderstøttelse for opførelse av et ishus til opbevaring av agn og fersk fisk for eksport.

Bremstenen er det sydligste, ytterste vær utfor Vega. det bestaar av en samling smaa øer og holmer. I rækkefølge nordenfra og sydover ligger Nordholmen, Sørholmen, Heimø og Andholmen. Beskyttende paa vest- og sydsiden omkring disse holmer ligger klos nær en række smaaholmer, hvorav de vigtigste Storkleppen, Nord- og Sørshoppa paa vestsiden og Nord- og Sørbrokskjærene paa sydsiden. Paa nordsiden av Bremstenen ligger Ole Larsaskjær og Kjeldskjær og noget længere nord de noget større holmer Svartvaagø og Græsvaagø. Ca. 3 kvartmil i vestsydvest for Bremsten ligger en samling av smaa, men forholdsvis høie holmer, Steinan, og ca. 3 kvartmil nordvest for Bremstenen er Gjøskjær, Sjøla, Store- og Lillesvingla beliggende. Mellem Steinan og Sjøla ligger tre skjær over vandflaten, nemlig Ertenbraken, Skaaket og Leibraken, hvorav det sidste er det nordligste. Et dyp skjærer nordover fra Steinan op mellem Bremsten og Sjøla og danner Bettedypet. Mellem Sjøla og Leibraken gaar Leibraksdypet ind fra havet til Bremstenen. Likeledes fører et smalt dyp ind mellem Ertenbraken og Steinan, men i dette sund ligger Sjøholmfald og Tyribotntaren midt i løpet. Flere sund mellem de holmer, der danner Steinan, er ogsaa farbare, saaledes at adkomsten til Bremstenen er meget let og god om dagen for kjendte folk, men anderledes er det om natten, thi det er forbundet med mange vanskeligheter at faa placert ledelygter paa en heldig maate.

Havnen i Bremsten er sundet mellem Nordholmen, Sørholmen og Heimø. Adkomsten til havnen kan ske fra sjøen nordenfra gjennem Hullet, et sund paa nordsiden av Nordholmen, og sydover langs østsiden av Nordholmen. Foruten den negreieste og dypeste indseilingsled kan mindre farkoster benytte Tensundet, et trangt sund mellem Nordholmen og Sørholmen. Djupleden fører sydvestfra op mellem Andholmen og Heimø og likeledes kan der seiles søndenom og østenom Bremstenen ind i sundet nordfra mellem Heimø og Nordholmen.

Heimø er den største og bedst beliggende for beboelse av alle holmer i Bremsten og her bor en gaardbruker, som har bygsel av Qvale paa Rørøen, der ogsaa har opført flere nette og rummelige rorboder paa Heimø og Sørholmen. Bremstenen har været benyttet i skreitiden som

fiskevær i lang tid, men da havnen kun kan rumme 12—15 farkoster er antallet av deltagende baater begrænset til dette, men nu vil der bli bygget en molo fra Sørholmen over et sund til Nordsnoppa, som vistnok vil skaffe adskillig større havneplads og derved forøke baatbelægget, thi været er heldig beliggende med kort utror og gode fiskebanker utenfor. Iaar drev 15 farkoster skreifiske, hvorav 2 motorskøiter og en seilskøite. Størstedelen av fiskerne, som fisker fra Bremstenen, er fra Vega, nogen er fra Brønnø og endel leiefolk hører hjemme i Nordreisen. Skreifisket begynder i første halvdel av januar og holder ved til sidste halvdel av april. Almindelig brukes først paa vinteren garn og senere liner. Av garn brukes mest 2 lænker, hver paa 25 garn, og av liner brukes 3 000 —4 000 krok i sætninger. Mandslotterne pleier i almindelighet at staa paa høide med lotterne i Lofoten. Der brukes nordlandsbaater og sneiseilsbaater om hinanden, men de sidste vinder stadig fremgang ogsaa her. Kun et par nordlandsbaater har raaseil, mens de øvrige har sneiseil.

Om sommeren drives fiskeri med juks, liner og gangvad og idetheletat drives fiskeri her som for Skjærvær hele aaret rundt av indbyggerne.

3. Litt fra Ytre Vikten.

Vikten bestaar av 2 store øer, Indre- og Ytre Vikten, omgit av en stor mængde øer, holmer og skjær. Landet er forholdsvis lavt og adskilt fra fastlandet ved Nærøsund, som skjærer sig nordover fra Folla.

Paa nordvestsiden av Ytre Vikten ligger de noksaa store øer, Kvaløen, Borganø og Kalvøen. Hele Vikten har ialt ca. $3^1/_4$ tusen indbyggere, hvilket viser at bebyggelsen er forholdsvis tæt. Befolkningen er gaardbrukere og fiskere, mest begge dele, men endel, som har større gaarder, lever av disse og andre, som ingen jord har, driver fiskeri som eneste næringsvei.

Enkelte av de større gaarder har optil 18 kjør, men idetheletat er gaardene smaabruk.

Paa de ytre øer Borganø og Maasø holdes almindelig 4—5 kjør med 10—12 sauer og 2—3 kjør med 8—10 sauer. Paa Borganø lever ca. 100 mennesker og indbyggerne staar sig gjennemgaaende bra og tildels meget godt. Jordsmonnet paa øerne heromkring er myr og sand av meget forskjellig godhet. Sauerne blev før i tiden holdt ute paa holmerne hele aaret rundt, hvor de ernærte sig selv, i likhet med hvad der endnu praktiseres paa Froøerne, men nu ansees dette for ulønsom dyrplageri og sauerne hentes hjem for vinteren.

Ytre Vikten og særlig øerne vestenfor er om sommeren tilholdssted for store masser av vildgjæs og vilde ænder, som trives udmerket paa

de lave ubebodde, græsbevokste og myrlændte øer, der er saa gjennemfuret av grunde sund og valer. Særlig ved lavvand, naar store tang- og sjøgræsflater ligger tør, søker gjæs og ænder hertil. I birkekrattet forekommer hist og her ryper og paa Ytre Vikten har nu et par aar 2 elger travet frit omkring.

Paa de ytterste holmer holder adskillig sjøfugl til og ofte sees store havørner kredse i luften herute. Kobben er heller ikke sjelden at se.

Somme aar faar Vikten besøk av fjeldfinnen med sin renhjord til liten glæde for indbyggerne.

Farvandene utenom Vikten er opfyldt av en kolossal mængde større og mindre øer, holmer, skjær og grunde flak, hvorigjennem løper smale og krokete render og trange sund. Seilasen i dette farvand er særlig fra enkelte vær meget vanskelig og temmelig tungvint. Bunden bestaar mest av sand paa de grunde store flak, men ogsaa av fjeld og søle, særlig i lukkede smaasund og bugter. I de dypere sund er bunden ofte lere. De grunde partier er flekkevis bevokset med tang, martøm eller græs.

I sommer var overflatevandet i de meget indelukkede trange sund omkring Kalvøen mørkt og ugjennemsigtig av myrvand, hvilket tyder paa, at cirkulationen av vandet i disse farvand er temmelig liten.

I kolde vintre hænder det, at hele skjærgaarden er belagt med is og der indtræffer aar, da drivis utfor land kan genere i skreifisketiden.

Av fiskeværene paa syd- og vestsiden av Vikten er Sørgjæslingerne, som er det sydøstligste, det største og av mest betydning. Dette er i mange henseender et av de heldigst beliggende skreifiskevær, som findes langs hele den norske kyst. Her ror ca. 350 baater, som bruker sjøen ved Lønfaldene og Breigrundfaldene, østenom Nylandsskjær, sydvest for været og renden (Raasa) vestom Kjyøerne, alt eftersom skreien staar aar om andet. Utroren er kort og farvandet greit, tildels beskyttet, og oftest er her godt om fisk, dette er fordele, som faa vær paa kysten kan fremvise.

Vestenfor i Sørøerne ror kun 5—6 baater, som fisker i Hammeraasa og omkring været eftersom fisken staar.

I Nordøerne, hvor fyrtaarnet staar, paa sydvestsiden av Vikten, ror ca. 30—40 baater, som driver Hanekamraasa og Hestraasa, syd for været, og utfor Henningsgrund, ret vest for været. Skjærvær ligger $^1/_2$ mil fra Nordøerne, ind og nord nærmere Vikten. Herfra ror ca. 20 baater, som driver sjøen utfor Verpilen og Langfaldene, nordvest for været. Disse har en lang og vanskelig utror.

Nordenfor Skjærvær er intet fiskevær før Maasø, der ligger nordfor Kalvøen.

I Maasø rodde iaar ca. 8 baater, som fisket paa Skreigrunden, der ligger vestom Skaaktarene og Melgrund og øst og nordøst for denne. Breigrunden længer nordvest ut i havet drives ikke om vinteren, men der

er tro oppe om, at ogsaa her er skrei. I slutten av mars iaar trak skreien østover ind mot Maaholmraasa like til Bibelsbaaen nordom Bremø og i den tid fisken stod her var her samlet ca. 40 baater.

Vinterfisket efter skrei fra Maasø begynder midt i februar og slutter sidst i april. Der brukes garn, liner og snøre. Garnbaaten bruker 20—25 garn i lænken, antallet av garnene i sætningen vokser eftersom det lider ut over vaaren. Garnene er her 90 alen lange i streng (30 favner skutt) og 40 masker dype 7$^1/_2$ omfar pr. alen. Linefiskerne bruker omtrent samme antal liner i sætningen som nordenfor, skøiterne med 2 doryer og 6 mand bruker 3—4 000 krok i sætningen fra hver dory. Linen er 2 alen og 2 tommer mellem hver krok og 24 tommers fortøm. Fortømmene er altsaa netop saavidt fjernet fra hinanden, at krokene ikke kan huke fast i hverandre, naar to strækkes mot hinanden. Her benyttes skøiter, aapne storlistringer med skandæk — mest bygget i Nordfjord og rigget med storseil og mesan — samt ottringer. Disse bruker garn og liner. Firroringer brukes delvis og treroringer benyttes av snørefiskerne. Smaadækkere brukes ikke heromkring. Nordlandsbaatene har alle sneiseil og kjøpes fra Ranen.

Naar torskefisket er slut, driver de større farkoster og baater dyplinefiske efter brosme og lange herutfor og paa bankene, mens „smaakarene“ (gamle folk) fisker med snøre fra smaabaater ute paa tarene langs land ut til Djupbaaen. Dette sommerfiske drives til 17de juli, da Rørvikmarknan avbryter alt fiske her, likesom tilfældet er paa Helgeland paa de steder, som ligger nogenlunde nær markedsplads. Efter denne tid begynder de folk, som har jordbruk, at arbeide paa dette, mens de, som ingen gaard har, fortsætter med dypliner utfor Skreigrund og Sommergrund igjen. Om høsten drives med dypliner, naar agn kan skaffes og der intet bedre er at ta fat paa. Litt kveitefiske foregaar ogsaa paa dyplinehavet herutfor om høsten.

Iaar i september fiskedes adskillig sild med garn paa kaggesæt i nordre parti av Langsundet, hvor en stund ca. 100 garnbaater var samlet. Silden var sterkt blandet, mest storsild, som fiskedes med 22—28 omfar garn. Ogsaa andre steder paa nordsiden av Vikten fangedes sild paa garn og endel smaasild fangedes med not længer syd i Laugsundet.

I lang tid indtil 1897 søkte storsilden ind i bugter og fjorder langs nordsiden av Vigten fra Maasø og østover og her var i den tid samlet en stor almue, som drev garn- og notfiske. Aaret 1875 indtraf et stor-artet rigt sildefiske, som har gjort dette aar navngivent for Vikten. Silden var dengang fedsild. I denne gode sildeperiode foregik fiskeriet fra august til desember.

Seien er rikelig tilstede herutfor om sommeren og der fiskes ogsaa

litt paa hiil, men der blir ikke opfisket noget av betydning, da her ikke brukes nøter.

Al den fangede fisk med undtagelse av kveite og uer salter og klipper almindeligst fiskeren selv, men endel sælger ogsaa fisken fersk til handelsmænd paa stedet.

Lokalskibene anløper forskjellige steder paa Yttervikten og øerne en gang om uken.

4. Litt fra Ranenfjord og deromkring.

Ind fra Aasvær gaar et jevnt dyp ind fra havet til den indre led nordom Dønna. Dette dyp omgir øen Løkta og skjærer ind i Ranenfjord søndenom Hugla. En anden arm av dypet gaar fra Løkta nordover mellem Hannesø og Tomma og fortsætter nordover indreleden, men ogsaa østover nord om Hannesø ind Sjona. Et grundere sund fra inderleden løper ind mellem Hannesø og Hugløø til Sauraholmen, hvorfra Lillesjona fører ind til Sjona, og et med flere holmer og grunde flak opfyldt sund fører sydover til Ranenfjord.

Ranenfjord er en meget jevn dyp fjord, som skjærer ind gjennem landet ca. 8 mil i ost. Midtveis paa sydsiden av fjorden, ved Hemnes forbinder et grundere, bredt sund i sydlig retning Ranenfjord med den temmelig dype Elsfjord og Sørfjord. En mils vei længer øst, paa sydsiden av Ranenfjorden, sætter Fineidfjorden sydvest ind til Fineide, hvor en smal landstrimmel skiller fra Sørfjorden. Paa nordsiden av Ranenfjord, en halv mil vestenfor Hemnes, danner Utskorpen en grundere, aapen, ca. en halv mil lang fjord eller bugt med temmelig jevnt dyp. Dybderne i Ranenfjord er almindelig fra 160 til 200 favner indtil Ranskjæret litt østenom Hemnes, men herfra og østover mot Mo i bunden av fjorden er dybden almindeligst 200 til 290 favner. I Elsfjord og Sørfjord er dybden mest 80 til 110 favner. I Utskorpen 20—40 favner.

Kun enkelte steder og i smaa bugter og fjordbundene falder strænderne nogenlunde jevnt ned i sjøen og danner oftest smale strandgrunder. Ellers i Ranenfjord stuper somoftest fjeldet brat og direkte ned i fjorddypet uten strandhylder. Da flere store og smaa elver falder ned i fjorden, er strømmen almindelig sterk utgaaende og overflatevandet særlig i regnfuldt veir ganske grumset av opløst jord og ler.

Bunden i fjorddypet bestaar av haard eller bløt ler, men den bratte landbakke er fjeld og ur.

I de grundere bugter og fjorder er bunden paa dypt vand ogsaa som regel haard eller bløt ler, mens sand, fjeld og ler er almindelig langs strænderne, og der, hvor elver falder ut i sjøen, dannes som regel store, grunde lerer, som falder tørt ved lavvand.

I Sjona og Ranenfjordens munding og paa øerne Hannesø og Hugla er der frodig birkeskog med enkelte forkrøplede naaletrær iblandt. Befolkningen her er jordbrukere med almindelig 5—8 kjør, dog findes her større gaarder paa et snes kjør. Almindeligst deltar folk herfra i Lofoten eller ytterværene, men de større gaardbrukere bruker kun gaarden. Fjordfiskeriet drives meget litet, da her i almindelighet er smaat om fisk, men aar om andet kan her dog være adskillig smaatorsk eller som tilfældet var iaar ganske godt om smaahyser i det grunde sund øst om Hugla.

Seiler man indover Ranenfjord en regnveirsdag er landskapet paa begge fjordsider, særlig nordsiden indtil Bardal, mørkt og vildt med høie, stupbratte fjeldsider, hvor mængder av smaabækker snor sig med underlige sidesprang nedover, hoppende fra skrænt til skrænt, ofte slaat fordærvet og dalende ned i sjøen som duskregn.

Indenfor Bardal er landskapet venligere med vegetation igjen og her begynder granen at blande sig med birken; litt længer ind, og granen har herredømmet.

Fra Utskarpen gaar et dalføre over det ca. 1 kvartmil brede eid til Sjona. I dette dalføre bor mange gaardbrukere, men endnu er meget dyrkbart land udyrket. Jordsmonnet er myr, sand og lerjord og ofte meget dyp, god jord. Paa syd- og nordsiden av dalen opover fjeldsiderne vokser adskillig birk og granskog, hvor rype, aarfugl, tiur, hare og ræv har tilhold ofte i stor mængde.

Jordbrukene er almindeligst paa 6—12 kjør. Her dyrkes høi og poteter. Et meieri er beliggende ved Utskarpen.

En stor del av jordbrukerne er leilændinger, og i det hele tat synes befolkningens økonomiske vilkaar at være slettere end skjærgaardens, maaske er ogsaa oplysningen noget mindre. Men det er nøisomme folk.

Oftest deltar befolkningen heromkring ogsaa i lofotfisket om vinteren, og der findes enkelte yngre folk som har storskøiter, hvormed de driver fiskeri hele aaret rundt efter torsk, bankfisk og sild hele kysten fra Finmarken til Nordmøre.

En ældre gaardbruker fra Dalosen fortalte, at han for 30 aar siden, efter at han ved fiskeri hadde lagt sig op endel, kjøpte sin nuværende eiendom, som dengang kunde fø 7 kjør og 1 hest. Han har nu ved ihærdig arbeide drevet gaarden frem til at fø 17 kjør og 2 hester og kan ofte sælge adskillig høi; ogsaa nye vaanings- og uthus har han opført i løpet av denne tid. Han lever kun av gaarden. En skogteig paa ca. 1 000 grantrær hører til gaarden.

Her er ingen som lever av fjordfiskeriet, men der drives litt fiskeri til husbruk mest av gamlinger og litt fisk sendes til Hemnes og Mo, hvor der ofte er fiskemangel, dog er allikevel prisen paa fisk i Hemnes liten, I Mo er fiskeprisen noget bedre. Der kan i fjorden undertiden være

godt om fisk fra oktober og utover vinteren og i Utskarpen var der i august og september iaar adskillig hyse. I dypet utfor Hemnes fiskes aar om andet ganske godt av stor kveite og noget stor brosme. Uergarn brukes delvis for fangst av uer langs med de bratte fjeldskraaninger i Ranenfjord.

I september iaar fiskedes litt fetsild paa sættegarn like utfor marebakken i Utskarpen, men i det hele tat er der nu om aarene litet sild i Ranenfjord, hvorimot der fra 1875 til 1890 aarvisst seg meget sild ind i Ranenfjord, hvor den fiskedes paa drift med 22—24 omfar garn og flere store sildestæng blev dengang gjort i Utskarpen.

Silden dengang var blandingssild, storsild og fetsild.

Oppe i elvemundingen ved Mo fiskes der ca. 1 maaned omkring St. Hans adskillig lodde, baade faks- og siilodde, i det ferske elvevand. Et par notbruk, som eies av folk forskjelligstedsfra i fjorden, driver i denne tid loddefiske med nøter 50 favner lange og 7 favner dype, 46 omfar pr. alen.

I Sjona er fisketilsiget meget bedre end i Ranenfjord, og i denne fjord forekommer endnu aarvisst store mængder sild om eftersommeren og høsten. Iaar i september blev der gjort flere betydelige stæng av smaa fetsild.

Saavel i Sjonen som i Ranenfjord fiskes der med adskillige kilenøter langs strænderne efter laks, og almindelig regnes paa en fangst av 100 til 400 kroner pr. not pr. aar.

II. Undersøkelser indenskjærs 1907.

„Michael Sars“ drev iaar sine undersøkelser indenskjærs paa forskjellige utvalgte steder paa strækningen fra Ranenfjord til Vikten. Denne kyststrækning er beskyttet av en ca. 5—6 mil bred skjærgaard og gjennemfuret av en mængde tildels temmelig store og dype fjorder. I skjærgaarden kan nævnes de store bekjendte øer Tomma, Dønna, Alsten, Vega, Torget og Leka, hvis høie eiendommelige fjeldtinder er synbare i lang avstand og derfor saa udmerket kan benyttes som med for baaer og fiskegrunde saavel indenskjærs som langt ut paa bankene.

Foruten disse større øer dannes skjærgaarden av en utallig mængde lavere og mindre øer, der sammen med holmer, skjær og grunde flak av undervandsbaaer beskytter fjordene og seilledene mot havsjø, hvilket er til stor lettelse for skibsfarten langs kysten.

Dette brede skjærgaardsbeltes ytre del er mere end noget andet sted paa hele den norske kyst ved sin beskaffenhet, vanskelig at drive fiskeri utfor. Dette farvand er opfyldt av smaa holmer, skjær, baaer og grunder og somoftest kun gjennemfuret av smale, krokede dybere render, hvorigjennem seiladsen til og fra havet maa foregaa. Disse forhold i skjærgaarden har indtil de sidste aar foraarsaget, at kystbefolkningen har søkt til Lofoten og andre kyststrøk i skreitiden, mens kystbankene utfor deres egen kyst har ligget omtrent uberørt. Likeledes maa denne skjærgaards vanskelige seiladsforhold i forbindelse med havbankenes egne karakter herutfor tilskrives grunden til, at bankfiske om sommeren har været og endnu er forholdsvis saa lidet benyttet av indbyggerne, mens baade søndmøringer og vesteraalinger møtes paa disse banker med sine dampskibe for efter endt fangst igjen at dampe direkte og utenskjærs til sine hjemsteder.

Fjordene, der skjærer ind i landet, er som før nævnt i regelen meget dype og er i det hele tat av denne grund og fordi fjeldene oftest falder saa brat ned i fjorddybet, forholdsvis daarlige fiskefjorder og vanskelig at drive fiskeri i. Naar undtages sild som ofte fiskes i betydelig mængde og noget laks og lodde i enkelte fjorder, saa er fiskeriet i fjordene i det hele tat for tiden av liten betydning, og indskrænker sig væsentlig til leilighedsfiske med liner og snører av gaardbrukere til eget husbruk. Enkelte steder til visse aarstider fiskes lidt kveite, som eksporteres ut av distriktet. Befolkningen er hovedsagelig jordbrugere, men adskillige deltager i skreifiske om vinteren i Lofoten.

I skjærgaarden drives ogsaa det daglige hjemmefiske i betydelig større utstrækning end i fjordene, da farvandene er bedre egnet til opholdssted for fisk og bedre tilkommelig med forskjellige slags redskaper uten større besvær. Det er særlig sei, brosme, lange, kveite, uer, torsk og sild, som er gjenstand for fangst med snøre, liner, garn og nøter. Befolkningen har her i skjærgaarden mindre gaardsbruk end fjordenes, oftest 1—6 kjør, og lever hovedsagelig av fiskeri og kun i vaar- og slaattaannen arbeides paa gaarden. Mange har ingen gaardsbruk og lever av fiskeri alene.

Skjærgaardsbefolkningen driver fiskeri om vinteren i Lofoten eller ytterværene herutfor og mange deltar i Finmarksfisket utover vaaren og senere drives fiskeriet med dybliner paa havbankene eller kysten herutfor og sei, uer, torsk, dybfisk og sild fanges indenskjærs utover sommer og høst.

Ytterværene har faat større betydning aar for aar, og vær som forhen ikke ansaaes mulige at drive fra i skreitiden, er nu tat i bruk. Av yttervær i skreitiden kan nævnes Aasvær, Skibaasvær, Sandsundvær, Indreholmen, Skjærvær og Husvær, Bremstenen, Sklinden, og de forskjellige

vær utfor Vikten. Ogsaa i sommertiden benyttes disse og flere mindre ubeboede holmer ved havkanten, hvor oftest fiskere fra bestemte steder har opført smaa rorboder.

Som undersøkelsesstationer iaar blev valgt Husvær syd for Herø, Toftsund utenfor Brønnø, Grimsø paa Vega, Utskarpen i Ranenfjord og Borganø paa Ytre Vikten.

Under „Spredte kystbilleder“ har jeg forsøkt at gi et mere detaljert billede av nogle av disse steder med omgivelser.

For at studere fiskenes art, vekst, vandringer og livsbetingelser i det hele tat i disse indenskjærs farvand, blev der fra „Michael Sars“ fisket med forskjellige slags redskaper for at samle det nødvendige materiale og skaffe et paalidelig indtryk av bestemte steder. Der blev arbeidet med liner, garn, nøter, torske- og aaleruser og teiner og et enkelt sted ogsaa med engelsk trawl. Derved opnaaddes et meget stort og godt materiale, samtidig med at forskjellige av disse redskaper, som var ganske ukjendt av befolkningen, blev prøvet og kjendskapet til dem utbredt. Paa flere steder blev særlig torskeruser anskaffet av indbyggerne.

1. Husvær.

Undersøkelserne i Husvær blev foretat fra 2den til 13de juli med „Michael Sars“ og senere blev et fiskeforsøg med ruser for fangst av torsk foretat fra 21de oktober til 13de desember ved en fisker fra stedet med skibets redskaper.

Nedenfor er opført opgave over fangster i begge disse tidsrum.

Fiskeforsøk i Husvær indenskjærs.

1. Forsøksfiske med torskeruser.

Dato	Dragne ruser	Antal torsk	Vegt i kgr.	Antal sei	Antal flyndre	Antal smaakveiter	Antal stenbit	Antal lyr	Antal rognkjeks	Almindelige bemerkninger
St. I. Nordenfor Handelsstedet i Husværø. 1—5 favner dypt.										
3/7	24	6	—	—	2	1	1	—	1	
4/7	47	28	—	2	1	2	1	—	2	Ialt 30 kgr. matfisk
5/7	24	14	—	3	1	1	—	—	—	„ 11 „ —
6/7	30	32	—	—	4	2	—	—	—	„ 23 „ —


Kart II
Efter Specialkart B 48
HUSVÆR FD
Indre Flesan
Husvær
Sandvær
Husværaken
Brasø
Prestø
Husværø
Bræstrømmen
Kilvær Fjord
65°
Længde Öst Greenwich

Dato	Dragne ruser	Antal torsk	Vegt i kgr.	Antal sei	Antal hyndre	Antal smaakveiter	Antal stenbit	Antal lyr	Antal rognkjeks	Almindelige bemerkninger
8/7	8	15	—	—	2	2	1	—	2	Ialt 16 kgr. matfisk
9/7	36	63	—	3	13	—	—	—	—	„ 56 „ —
10/7	19	24	—	—	6	—	—	—	—	„ 22 „ —
11/7	23	19	—	—	2	1	—	—	—	„ 15 „ —
12/7	46	38	—	1	8	—	—	—	—	„ 23 „ —
13/7	19	48	—	1	10	1	6	—	1	„ 43 „ —
Tils.	276	287	—	10	49	10	9	—	6	
St. 2. Søndenfor handelsstedet i Husværø. 1—5 favner dypt.										
3/7	13	4	—	—	—	—	2	—	1	
6/7	15	34	26.5	—	—	—	—	—	—	
8/7	28	34	—	—	1	4	—	—	—	Ialt 33 kgr. matfisk
9/7	27	20	—	—	1	2	1	—	1	
10/7	20	12	—	—	1	1	—	—	—	„ 12 „ —
11/7	17	9	4.5	—	—	—	5	—	—	
12/7	46	34	—	—	3	2	3	—	—	„ 21 „ —
Tils.	166	147	—	—	6	9	11	—	2	
St. 6. Paa indre Flæsanflaket paa 15 favners dyp.										
8/7	20	9	—	2	19	—	—	—	—	
Ialt	462	443	—	12	74	19	20	—	8	

Gjennemsnitlig: pr. dragen ruse fangst 0.96 torsk = 0.78 kgr.

2. Forsøksfiske med liner.

St. 3. Fra søndenom Breigrund og Larsgrund til Dammerø i Tensund. 11—60 favner.

3dje—4de juli. 3 000 angler. Sildeagn. Fangst: 10 torsk, 36 hyser, 9 langer, 8 brosmer, 11 uer, 9 smaakveiter, 1 sei, 2 hvitting, 4 stenbit. Ialt 69 kgr.

St. 5. Østsiden av indre Flesan. 40—50 favner.

4de—5te juli. 1 700 angler. Sildeagn. Fangst: 7 torsk, 24 hyser, 4 langer, 12 brosmer, 1 uer, 6 smaakveiter, 2 stenbit.

5te—6te juli. 2 000 angler. Sildeagn. Fangst: 16 torsk, 30 hyser, 2 langer, 23 brosmer, 5 smaakveiter, 1 hvitting.

St. 8. Nordenfor Almenningen. 50—90 favner.

5te juli. 200 angler. Sildeagn. Fangst: 1 torsk.

St. 10. Nordenom Indre Flesan. 20—60 favner.

8de—9de juli. 2 000 angler. Sildeagn. Fangst: 32 torsk, 141 hyser, 8 langer, 81 brosmer, 8 uer, 13 smaakveiter, 12 sei.

St. 11. Sør for Lilletaren til sør for Steinodden. 40—150 favner.

9de—10de juli. 2 000 angler hvori 50 kveiteangler. Sildeagn. Fangst: 13 torsk, 19 hyser, 3 langer, 46 brosmer, 20 uer, 1 smaakveite, 1 sei, 1 storkveite (60 kg).

St. 12. Kæggruva til Kvanflæsa. 50—150 favner.

10de—11te juli. 2 000 angler, hvori nogen storagn, talte 800 krok. Sildeagn. Fangst: 11 torsk, 60 hyser, 4 langer, 11 brosmer, 19 uer.

St. 14. Djupbaaen til Hausskallerne. 20—150 favner.

11te—12te juli. 2 000 angler. Sildeagn. Fangst: 12 torsk, 71 hyser, 10 langer, 32 brosmer, 44 uer, 1 smaakveite, 4 sei.

12te—13de juli. 2 000 angler. Sildeagn. Fangst: 8 torsk, 20 hyser, 5 langer, 27 brosmer, 5 uer, 1 rødspette.

Ialt: 16 900 angler. Fangst: 110 torsk, 401 hyser, 45 langer, 240 brosmer, 108 uer, 35 smaakveiter, 18 sei, 3 hvitting, 6 stenbit, 1 storkveite 60 kgr., 1 rødspette.

Paul Wilhelmsens forsøksfiske med torskeruser i Husvær 1907.

Datum		Dragne ruser	Fv. dypt	Stkr. torsk	= kg.	Sei	Flyndre
22de	oktober	26	2—4	8	4³/₄	0	0
23de	—	22	2—4	2	2	0	0
24de	—	20	2—4	10	8¹/₂	0	0
25de	—	41	2—4	25	18	0	2
26de	—	16	2—4	22	17³/₄	2	0
28de	—	41	2—3	34	24	0	1
29de	—	30	2—3	32	25	1	2
30te	—	41	2—3	33	25	1	0
31te	—	26	2—3	10	9	0	0
2den	novbr.	40	2—3	33	25	2	3
4de	—	15	2—3	9	5¹/₂	0	1
5te	—	15	1—4	17	20¹/₂	0	1
6te	—	20	1—4	20	18¹/₂	0	0
7de	—	30	1—4	22	22	0	0
9de	—	42	1—4	21	31	2	0
11te	—	24	2—3	15	19	6	0

Datum		Dragne ruser	Fv. dypt	Stkr. torsk	= kg.	Sei	Flyndre
13de	novbr.	21	1—3	16	24	0	0
14de	—	27	1—4	15	14$^3/_4$	0	0
16de	—	32	1—3	18	21	1	0
20de	—	41	1—3	10	9$^1/_2$	0	0
22de	—	40	1—3	34	36	3	1
23de	—	22	2—3	8	8$^1/_2$	0	0
25de	—	35	2—3	18	20	2	0
27de	—	21	2—3	24	27$^1/_2$	3	1
28de	—	19	2—3	4	3$^1/_2$	0	0
30te	—	40	2—4	24	18	3	1
2den	desbr.	40	2—3	28	26$^1/_2$	1	0
4de	—	40	2—3	25	24	0	1
5te	—	12	2—3	2	2	0	0
7de	—	41	2—3	28	33	0	0
9de	—	22	2—3	25	26	0	0
11te	—	24	2—3	18	20	6	0
12te	—	24	1—3	2	1$^1/_2$	0	0
13de	—	20	2—3	10	12	0	0
	Ialt	970		623	603$^1/_4$	33	14

Fangst pr. dragen ruse: 0.64 stykker, 0.62 kgr. torsk i gjennemsnit. Middelvegt pr. torsk = 0.97 kg.

Anm. Fangsterne var meget ujevne. En mængde træk var fangsten ingen torsk, men saa var der ogsaa enkelte ganger fangsten paa en ruse kunde være 5, 6, 8, 12 og optil 24 stykker torsk. Dette tyder paa at torsken her har gaat i stimer og i det hele tat været urolig, antagelig i sildeaate.

Foruten torskeruser og liner blev der ogsaa gjort forsøk med aaleteiner, dog uten fangst av aal, men kun en kolossal mængde aalekoner. Ogsaa snurrevad for fangst av flyndre blev forsøkt flere steder, saaledes i Monsasundet ved Øksningen med 2 træk, Silsandsodden paa Alteren med 4 træk og i Lyngvær med 2 træk, men paa ingen av disse steder opnaaddes fangst av flyndre paa grund av bundens beskaffenhet, der ikke egnet sig for snurrevadfiske, og fordi der ingen mængde flyndrer var tilstede. Med motorbaaten blev der søkt efter gode snurrevadpladser i mange miles omkreds, uten at det lyktes at finde nogen. Bunden var vistnok mange steder jevne store sandflak, men som regel for stenet og for meget opfyldt av tang og martøm.

For fangst av yngel, særlig av torsk og sei blev en finmasket yngelnot benyttet flere steder.

Bundforholdene omkring i Husvær for fiskeri med ruser var for saa vidt gode, fordi der ingen mangel var paa passende grunde flak og sund, men bunden var altfor ensartet bevokset og formeget ren sandbund eller sølebund. I det hele tat var bundforholdene ikke som man kunde ønske for rusefiskeri, men heller ikke betegnes som slet. Fangsterne blev under forsøkene i begge tidsrum temmelig daarlige, hvilket fremgaar av tabellerne.

2. Toftsund.

Omkring i Toftsund med Skutestøen blev der fra „Michael Sars" gjort undersøkelser fra 15de til 21de juli, hvorefter hr. Knut Dahl fortsatte her, mens skibet opholdt sig paa trawlfiske utfor Hvitehavet indtil 15de august.

Her blev arbeidet drevet med forskjellige redskaper likesom i Husvær.

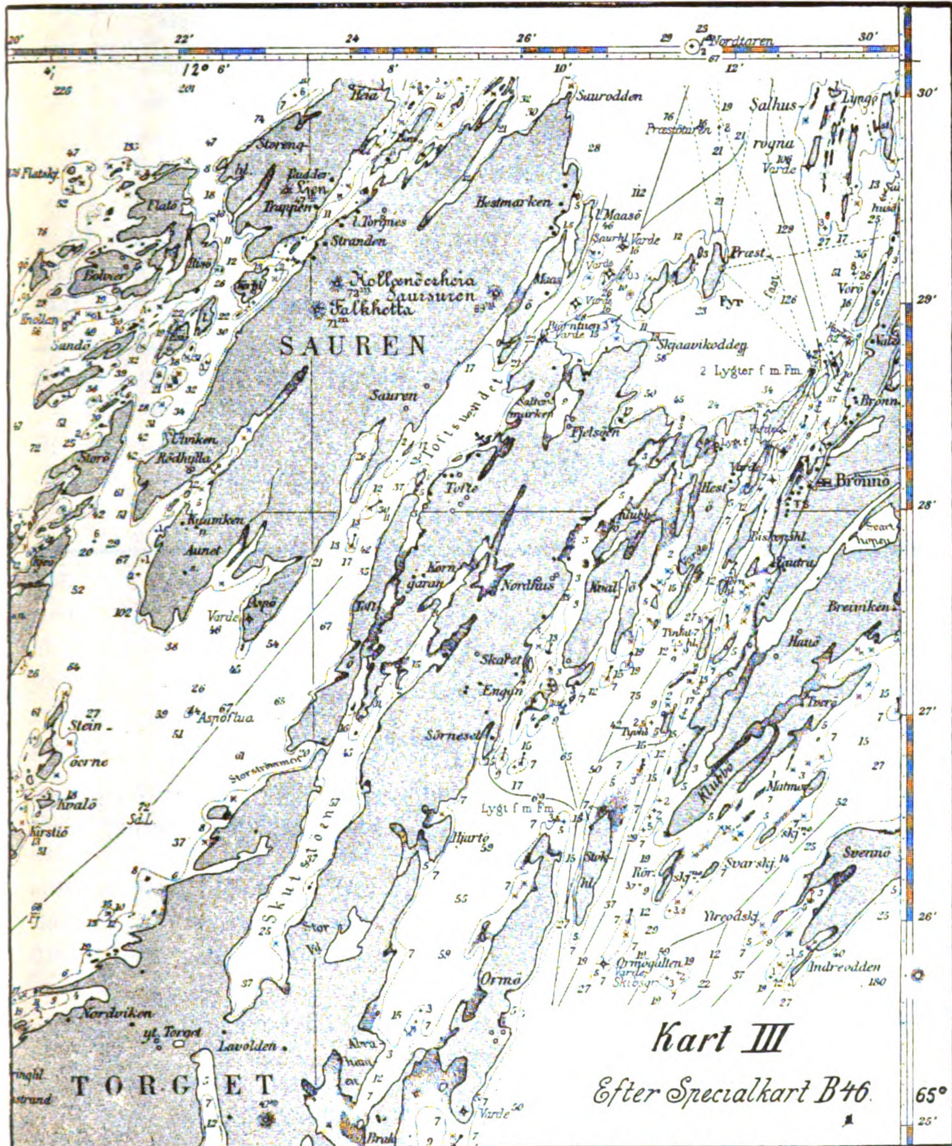
Fiskeforsøk omkring i Toftsund.

1. Forsøksfiske med torskeruser.

St. 17. Omkring, i og ved Toftsund. 1—5 favner dypt.

Dato	Dragne ruser	Stkr. torsk	Kg. torsk	Stkr. sei	Stkr. flyndre	Stkr. smaakveite	Stkr. stenbit	Stkr. lyr	Anmerkninger
$^{16}/_{7}$	5	13	11.5	—	—	—	0	0	
$^{17}/_{7}$	96	275	170	36	11	—	—	1	1 brosme
$^{19}/_{7}$	85	135	—	12	1	1	19	—	1 rognkjeks
$^{20}/_{7}$	44	65	83	8	15	—	—	2	1 erfugl
$^{22}/_{7}$	46	98	—	5	7	—	12	—	
$^{23}/_{7}$	48	36	—	—	5	—	13	—	
$^{25}/_{7}$	47	58	—	3	4	—	6	—	
$^{26}/_{7}$	40	29	—	1	2	—	4	—	
$^{27}/_{7}$	21	36	—	4	3	—	3	—	$^{22}/_{7}$ 244 torsk = 252 kg.
$^{29}/_{7}$	28	46	—	2	9	—	9	—	
$^{30}/_{7}$	11	14	—	—	1	—	3	—	1 brosme
$^{6}/_{8}$	50	108	—	12	14	—	28	—	
$^{8}/_{8}$	41	41	—	8	12	—	—	—	
$^{9}/_{8}$	40	27	—	2	2	—	4	—	$^{27}/_{7}$ 224 torsk = 238 kg.
$^{12}/_{8}$	40	57	—	9	9	—	2	—	
$^{14}/_{8}$	48	56	—	—	4	—	3	—	1 brosme
$^{15}/_{8}$	48	23	—	10	6	—	4	—	$^{9}/_{8}$-$^{15}/_{8}$ 136 torsk = 123 kg.
	738	1017	—	112	95	1	110	3	3 brosmer, 1 rognkjeks

Gjennemsnitlig: Pr. dragen ruse fanget 1.38 torsk. 1 torsk = 1.03 kg.


Nordtaren
Saurodden
Hestmarken
Lyngø
Salhus-rogna
Varde
Præst
Fyr
Skjaavikodden
2 Lygter f m. Fm.
Brønnø
Stranden
Falkhetta
SAUREN
Sauren
Tofte
Hest
Klubb
Knal
Nordhus
Breinken
Hattø
Flatø
Bolvær
Sandø
Støre
Rødhylla
Aunet
Stein-øerne
Kvalø
Kirstiø
Skaret
Engen
Lygt f m Fm
Stok-hl.
Svarskj.
Svennø
Klubbø
Ormø
Indreodden
Nordviken
yt. Torget
Lavolden
TORGET
Kart III
Efter Specialkart B46.
65°

St. 24. I Skutestøen. I—5 favner dypt.

Dato	Dragne ruser	Stkr. torsk	Kg. torsk	Stkr. sei	Stkr. flyndre	Stkr. smaa-kveite	Stkr. stenbit
25de juli .	10	4	5.0	2	1	—	—
26de „ .	10	6	2.8	—	2	—	—
27de „ .	10	10	7.8	2	5	—	—
29de „ .	10	34	31.0	11	1	—	1
31te „ .	10	8	—	—	2	—	—
6te aug..	10	28	—	7	5	1	1
8de „ .	10	14	9.5	4	2	—	1
12te „ .	10	20	16.0	3	3	—	2
	80	124		29	21	1	5

Gjennemsnitlig: Pr. dragen ruse fanget 1.55 torsk. 1 torsk = 0.9 kg.

2. Forsøksfiske med aaleruser og teiner.

St. 19. Toftsund og Skutestøen.

Dato	Dragne ruser	Dragne teiner	Anmerkninger
17/7	2	0	1 aal: 54 cm. 1 seimort.
19/7	2	3	2 „ 47, 57 cm.
20/7	4	9	6 „ 71, 42, 45, 52, 42, 55 cm., heraf 5 i ruserne.
22/7	4	10	10 „ 39—63 cm. Alle aal fangedes i ruserne, herav i én 6 aal.
23/7	4	0	5 „ 43—58 cm.
24/7	8	0	1 „ 37 cm.
25/7	8	0	2 „ 51—64 cm.
26/7	8	0	0 „
29/7	8	0	13 „ 39—73 cm.
30/7	8	10	9 „ 36—70 cm., herav 5 aal i teinerne.
31/7	0	9	3 „
6/8	8	9	25 „ 37—78 cm., herav 20 aal i ruserne = 5.2 kg.
8/8	8	8	2 „ herav 2 i ruserne.
9/8	0	9	0 „
12/8	8	0	3 „
14/8	8	9	1 „ i ruse.
15/8	8	9	8 „ 45—66 cm., alle i ruserne.
Ialt	96	85	91 aal.

3. Forsøksfiske med liner.

St. 18. I Toftsund, 60—100 favner.

16de—17de juli. 1 000 angler liner. Fangst: 3 torsk, 14 hyser, 1 lange, 1 smaakveite, 1 stenbit.

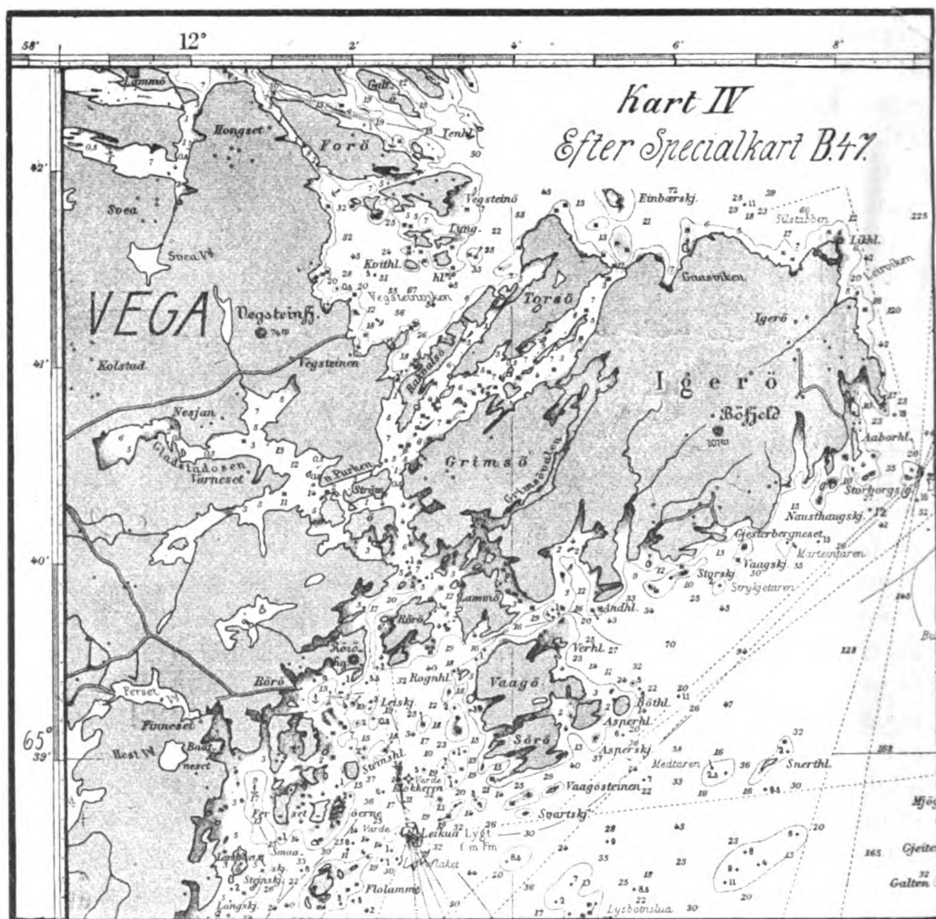
Bundens beskaffenhet idetheletat var i disse farvand gode og tildels meget gode for rusefiskeri. Her var forskjellige lokaliteter at forsøke og vegetationen var varierende og ofte rik, hvilket oftest yder stor garanti for at fiskeri med ruser vil falde heldig ut et sted. Fangsterne blev ogsaa gjennemsnitlig gode baade i Toftsund og i Skutestøen, der er en ca. 2 kvartmil lang og ca. ¼ kvartmil bred meget indelukket vaag, som staar i forbindelse med Toftsundet ved et meget trangt sund, hvorigjennem gaar en meget sterk strøm ind og ut ved flod og ebbe. Her i Skutestøen er ofte godt om fisk, baade torsk, sei og sild. Disse tre fiskesorter kommer sandsynligvis ofte samtidig ind fra Toftsund, derved at sildestimer, som trækker langs stranden i Toftsund, kommer for nær det smale sund, naar strømmen gaar sterkt ind og blir revet med av denne ind i Skutestøen og med silden følger torsk og sei. Lekende seiestimer, der helst søker strøm, deler ogsaa samme skjæbne.

I Toftsund og i Skutestøen blev der ogsaa forsøkt et længere tidsrum med endel aaleruser og teiner. Fangsterne viser, at aalen var tilstede, selv om fangsterne ikke blev særdeles store, og det er utvilsomt, at fangsternes størrelse vilde ha været flerdobbelt, hvis baade ruser og teiner var blit passet saa godt, som et rationelt fiskeri efter denne fisk kræver, men dette kræver meget stor paapasselighet og erfaring i aalefiskeriet og dette hadde man ikke tid eller anledning til iaar, da disse forsøk efter aal væsentlig blev foretat ved siden av andet arbeide og saaledes kun maa opfattes som forsøk for at se om der idetheletat fandtes aal. Teinerne blev saaledes ikke passet med friskt agn og heller ikke altid trukket hver dag, derfor kan man av tabellen heller ikke dra den slutning, at ruser er bedre fangstredskap for aal end teiner, endskjønt den i dette tilfælde viser dette.

3. Grimsø.

Fra 16de til 24de august stationertes ved Grimsø og Igerø paa østsiden av Vega.

Torskeruser blev forsøkt forskjellige steder i sund og bugter og langs stranden ved Sørø, Vaagø, Lammø, Rørø, Strømmø og inde i Gladstadosen og Grimsøvalen.


Kart IV
Efter Specialkart B47.
12°
VEGA
Vegsteinfj.
Kolstad
Vegsteinen
Soea
Forö
Hongset
Vegsteinö
Einbærskj.
Torsö
Gaasviken
Igerö
Igerö
Böfjeld
Grimsö
Grimsövalen
Nesjan
Gladstadosen
Varneset
Lamnö
Rörö
Rörö
Vaagö
Sörö
Verhl.
Asperhl.
Asperskj.
Böthl.
Aaborhl.
Storborgsk.
Nausthaugskj.
Gjeiterbergneset
Vaagskj.
Storskj.
Stryketaren
Andhl.
Rognhl.
Leiskj.
Vaagöstrinen
Svartskj.
Medtaren
Snerthl.
Lysbotnslua
Leikua Lygt
Flolamme
Langskj.
Finneset
Ferset
Hest
Galten
Sulstabben
Lökhl.
Knithl.
65°

Fiskeforsøk ved Grimsø.

Forsøksfiske med torskeruser og aaleruser.

St. 38. I sund og bugter paa sydsiden av Grimsø og Ingø. 1—5 favner dypt.

Dato	Dragne ruser	Stkr. torsk	Kg. torsk	Sei	Flyndre	Smaa-kveite	Stenbit	Rogn-kjeks
17de august	50	68	55	10	4	—	2	—
19de —	88	72	25	13	1	1	—	—
20de —	34	26	—	—	—	—	—	—
21de —	80	111	—	3	—	—	1	—
22de —	78	71	—	3	—	—	1	—
23de —	72	75	—	7	—	—	1	—
24de —	94	99	—	4	2	—	1	1
Tils.	496	522	—	40	7	1	6	1

Gjennemsnitlig: Pr. dragen ruse fanget 1.05 torsk. 1 torsk = 1 kg.

St. 39. Grimsøvalen tilføres sjøvand kun ved høi flosjø.

22de august. 5 dragne torskeruser, 4 aaleruser, 5 aaleteiner: 7 torsk = 8 kg., 2 sei, 5 flyndre, 1 aal i teiner, 61 cm.

Bundforholdene var temmelig forskjellig, men mest sand i sundene og de ytre bugter, mens bunden i valene var mest søle og græsbevokset. Vegetationen i sund og ytre bugter var tang, græs og martøm med flækkevis bar sand. I det hele tat var forholdene for rusefiskeri med hensyn til bunden ikke helt tilfredsstillende, men dog nogenlunde god. Fangsterne blev som tabellen viser ca. 1 kg. torsk pr. ruse pr. træk, som kan betegnes som nogenlunde bra.

4. Vikholmen.

Tok station i Vikholmen paa østsiden av Hugløy i mundingen av Ranenfjord fra den 26de til den 31te august.

Fiskeforsøk ved Vikholmen i Lillesjona.

1. Forsøksfiske med torskeruser.

St. 43. Østsiden Hugiø, 1—5 favner.

Dato	Dragne ruser	Stkr. torsk	Kg. torsk	Stkr. sei	Stkr. flyndre	Stkr. smaakveite	Stkr. hyse	Stkr. ørret	Anmerkninger
27/8	39	25	26.0	3	—	—	1	—	
28/8	56	45	39.5	3	2	—	—	—	
29/8	54	28	—	5	1	—	4	1	
30/8	83	73	—	5	1	—	1	—	94 torsk = 106.5 kg.
31/8	21	13	13.0	4	0	—	—	—	
Ialt	253	184		20	4	—	6	1	

Gjennemsnitlig: Pr. dragen ruse 0.73 torsk. 1 torsk = 1.05 kg.

2. Forsøksfiske med liner.

St. 44. Vikholmen — nordover, 20—40 favner.

27de—28de august. 1 300 angler sildagnet: 10 torsk, 27 hyser, 7 langer, 2 smaakveiter.

St. 46. Sydkant Sauralandet, 20—30 favner.

28de—29de august. 1 800 angler sildagnet: 6 torsk, 35 hyser, 1 lange, 1 smaakveite, 2 brosmer.

St. 47. Vikholmen til Nesne, 10—20 favner.

29de—30te august. 1 800 angler sildagnet: 11 torsk, 125 hyser, 2 langer, 1 brosme.

Ialt: 4 900 angler sildagnet: 27 torsk, 187 hyser, 10 langer, 3 smaakveiter, 3 brosmer.

3. Forsøksfiske med ørretgarn, flyndregarn og aaleruser.

St. 45 Ved Nikholmen.

27de—28de august. 4 ørretgarn, 1 flyndregarn, 4 aaleruser: 1 ørret, 8 torsk, 2 sei, 10 flyndrer.

28de—29de august. 4 ørretgarn, 1 flyndregarn, 4 aaleruser: 4 ørret, 4 torsk, 2 sei, 1 sild.

Ialt: 8 ørretgarn, 2 flyndregarn, 8 aaleruser: 5 ørret, 12 torsk, 4 sei, 10 flyndrer, 1 sild.

Bundforholdene her var i det hele tat temmelig daarlig egnet for torskeruser, da bunden mest bestod av sandflak med flekkevis græsvekst og temmelig ensartet.

Fangsterne blev ogsaa daarlige her. Som noget eiendommelig maa bemerkes, at flere ruser kun paa et par favner vand fanget hyse, og det viste sig fra forsøket med liner ogsaa, at hysen stod bedst paa ca. 10 favner vand. Aal fik man ikke her.

5. Utskarpen.

Fra den 31te august til 12te september undersøktes ved Utskarpen, der er en sidefjord paa nordsiden av Ranenfjord.

Fiskeforsøk ved Utskarpen.

1. Forsøksfiske med torskeruser.

St. 49. Langs Utskarpens østre og vestre strand.

Dato	Dragne ruser	Stkr. torsk	Kg. torsk	Stkr. sei	Stkr. flyndre	Anmerkninger
2/9	10	13	—	3	18	
3/9	20	8	—	1	32	18 torsk = 14.5 kg.
4/9	70	63	44	1	115	
6/9	63	34	28	18	126	Av 126 flyndrer var kun 4 rødspetter, resten skrubbe.
7/9	69	38	25	6	67	Herav 4 rødspetter.
10/9	49	28	25	9	62	Herav 1 rødspette.
11/9	54	39	—	—	35	
Ialt	335	223	—	38	455	

Gjennemsnitlig: Pr. dragen ruse 0.67 torsk. 1 torsk = 0.75 kg.

2. Forsøk med ørretgarn.

St. 53. Utfor Daloselven, 0—1 favn dypt.

4/9.	4 ørretgarn:	3 sjøørret,	22 smaasei,	5 flyndrer (skrubbe).	
5/9.	4 —	11 —	6 —	18 —	
6/9.	4 —	5 —	10 —	6 —	1 torsk.
Ialt	12 ørretgarn:	19 sjøørret,	38 smaasei,	29 flyndrer (skrubbe),	1 torsk.

NB. Hadde flere dage 4 aaleruser ute uten at faa nogen aalefangst.

Kart V
Efter Specialkart B52.

13°

Botnet

Botnstranden

Sjönningsteinen

Steinhaugh.

Daleelven

Sörengen

Dalsnesset

Dilkestad

Purknesset

Utskarpen

Stien paa Landenget fra den saakaldte Rikmeahl

Strandenget

Aarnesset

Bratland

Bratlands-skjær

Brennberget

Skarvflauget

Ranenfjord

Sandnes

Rörvik

Osmoodden

Osmogrunden

Langnesodden

Bratflauget

Osnesen

Osvangen

Hestnes

Storskj.

Hemnes

66°

3. Notkast ved aalevad.

St. 51. Langs Utskarpens nordre land.

2den september. 3 notkast: 1 torsk, 8 sjøørret, endel flyndre (skrubbe), torsk og seiyngel.

4de september. 5 notkast: 20 torsk, 18 sjøørret, endel flyndre (skrubbe), torsk og seiyngel, 35 smaasei, 2 sjørør.

Ialt: 8 notkast: 21 torsk, 26 sjøørret, endel flyndre (skrubbe), torsk og seiyngel, 35 smaasei, 2 sjørør.

4. Trawleforsøk med engelsk trawl.

St. 57. I Utskarpen, 15—35 favner.

11te september. 1 træk paa 1½ time: 7 torsk, 387 hyser, 19 hvitting, 14 rødspetter, 2 sei, 4 skrubber, 1 stenbit, 3 sild.

11te september. 1 træk paa 2 timer: 20 torsk, 314 hyser, 21 hvitting, 9 rødspetter.

Ialt: 2 træk: 27 torsk, 701 hyser, 21 hvitting, 23 rødspetter, 2 sei, 4 skrubber, 1 stenbit, 3 sild.

5. Forsøksfiske med liner.

St. 52. I Utskarpen. 17—27 favner.

Dato	Angler	Torsk	Hyser	Hvitting	Kveiter	Sei
2den—3die september ..	1 300 sildagnet	2	122	9	1	—
3die september	1 800 dagsæt	2	205	19	—	1
4de —	1 800 —	3	163	5	—	—
5te —	800 —	—	98	3	—	—
9de —	2 000 —	8	128	1	1	—
10de —	1 800 —	1	77	2	1	1
Ialt	9 500	16	793	39	3	2

St. 55. Utskarpens afheld til Ranenfjord. 70—200 favner.

6te september: 1 000 angler, hvorav endel kveiteagnet. Dagsæt: 16 torsk, 3 brosmer.

7de september: 1 000 angler: 8 torsk, 5 brosmer, 8 hyser, 1 lange.

Ialt: 2 000 angler: 24 torsk, 8 brosmer, 8 hyser, 1 lange.

Ut i Utskarpen falder 2 elver og langs strænderne, særlig paa nord- og vestsiden av fjorden, dannes derfor grunde lerer der falder tørt ved lavvand, og straks utenfor disse lerer løper marebakken brat ned, saa der liten plads blir igjen til at sætte ruser paa passende dyp. Paa øst-

siden av fjorden er forholdene bedre, men i det hele tat er bunden for ensartet med daarlig og ensartet vegetation, saaledes at bundforholdene i det hele tat maa siges at være daarlige for rusefiskeri, men dog brukelige.

Det opgrumsede ugjennemsigtige overfladevand gjorde ogsaa sit til for at vanskeliggjøre god sætning av ruser i den tid „Michael Sars“ laa her. Fangsterne av torsk med ruser blev slette. Aaleruser blev forsøkt, men ingen aal fangedes. Baade line og trawleforsøkene viser temmelig bra forekomst av hyse og adskillig ørret fangedes med garn og not.

6. Borganø.

Fra 13de til 27de september undersøktes farvandene paa østsiden av Borganø, der ligger paa nordvestsiden av Vikten.

Fiskeforsøk Ved Borganø (Vikten).

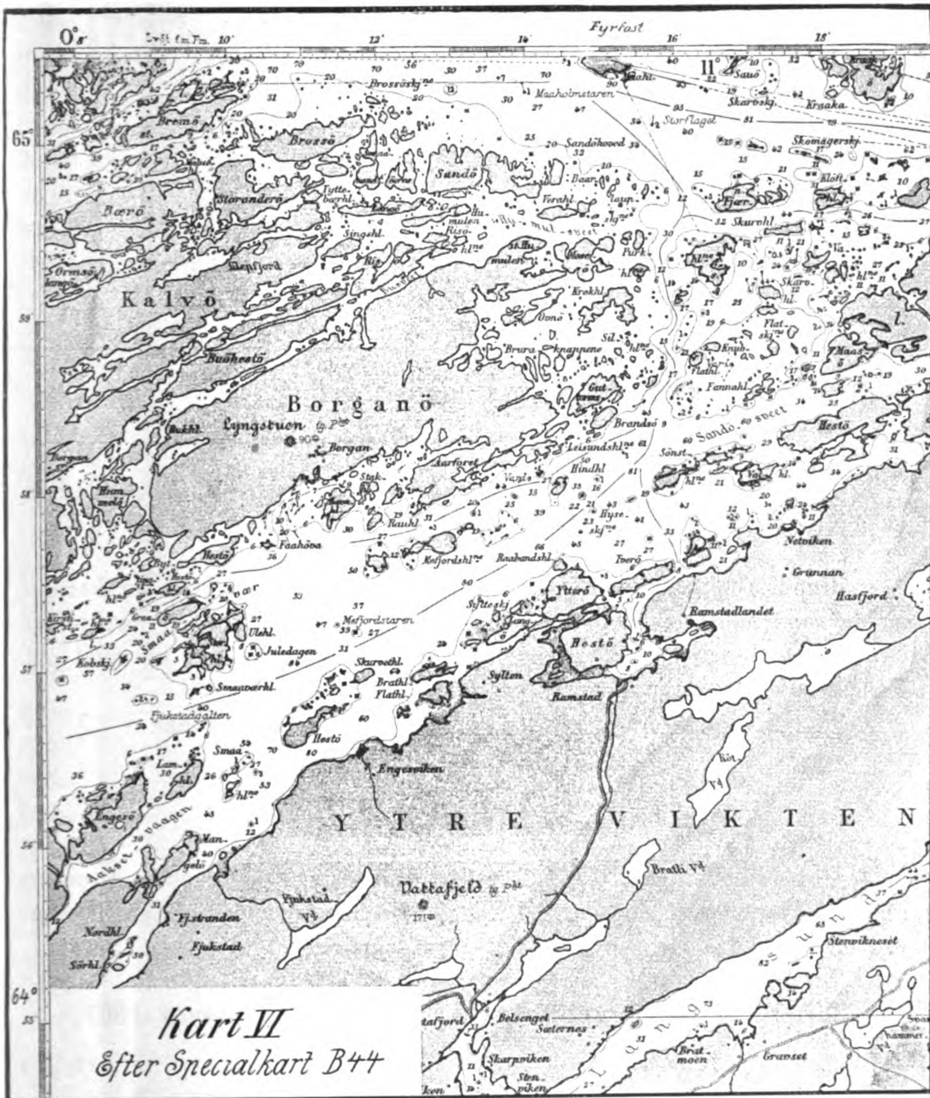
1. Forsøksfiske med torskeruser.

St. 58. Sydøstsiden av Borganø.

Dato	Dragne ruser	Stkr. torsk	Kg. torsk	Sei	Flyndrer	Smaakveite	Anmerkninger
14/9	15	28	18	—	2	—	
17/9	31	81	71	4	3	—	
—	21	51	—	—	6	—	
18/9	22	48	49	2	7	—	
—	41	100	—	—	—	—	
19/9	14	12	3.8	1	—	—	
20/9	5	12	—	—	—	—	
21/9	42	74	58	8	—	1	
—	35	43	—	—	—	—	
23/9	21	36	—	—	—	—	
24/9	43	85	65	5	—	—	
—	35	54	—	10	—	—	
25/9	35	35	—	—	—	—	
—	27	42	—	8	—	—	
26/9	49	51	—	6	—	—	
—	45	68	—	5	—	—	99 torsk = 84 kg.
Ialt	481	820	—	49	18	1	

Gjennemsnitlig pr. dragen ruse 1.7 torsk. 1 torsk = 0.8 kg.

Anm. Utsatte her ca. 350 levende merkede torsk og 2 sei.


Kart VI
Efter Specialkart B44
Kalvö
Borganö
Lyngstuen
Borgan
Brossö
Sandö
Bremö
Storanderö
Ytterö
Hestö
Ramstad
Ramstadlandet
Engesviken
Juledagen
Faahöoa
Nordhl.
Sörhl.
Fjukstad
Fjukstranden
Vattafjeld
Bratli Vd.
Y T R E V I K T E N
Fyrfast
Stenvikneset
Belsengel
Skarpviken
Grunnan
Hasfjord
Netviken

2. Forsøksfiske med liner.

St. 61. I sundet mellem Borganø og Ytre Vikten. 10—40 favner dypt.

Dato	Angler sildagnet	Torsk	Hyser	Flyndrer	Smaakveiter	Sei	Uer	Brosmer	Hvitting
16/9	1 800 dagsæt	15	95	Endel	1	—	—	—	—
1/9	1 600 —	25	20	do.	2	2	2	—	—
1/9	1 600 —	7	62	do.	—	—	—	—	—
1/9	1 800 —	8	68	do.	2	—	—	1	1
20/9—21/9	1 600 natsæt	19	32	—	—	—	—	1	—
21/9	1 600 dagsæt[1])	2	9	—	—	—	—	—	—
Ialt	10 000	76	286		5	2	2	2	1

3. Notkast med aalevad.

St. 64. Omkring i bugter paa nordkysten av Ytre Vikten.

23de september: 24 notkast: 41 stortorsk, 67 smaasei, endel flyndrer, mængder torsk, hvitting, lyr og seiunger. I ett notkast 35 stortorsk.

Bundforholdene her var særdeles gode for fiskeri med torskeruser og farvandene i det hele tat gunstige med mange sund av forskjellige dybder og bevokset med tang og græs paa sand, fjeld og sølebund. Fangsterne blev da ogsaa ganske gode.

Paa flere trækninger med aaleruser fangedes kun 4 aal.

7. Hysvær.

Fra 4de oktober til 13de desember utførtes et fiskeforsøk med torskeruser i Hysvær vest for Vega, i likhed med hvad der blev gjort i Husvær, ved en fisker fra Grimsø med skibets redskaper.

Ditmar Hansens forsøksfiske med torskeruser i Hysvær 1907.

Dato		Dragne ruser	Fv. dypt	Stkr. torsk	= kg.	Sei	Flyndre
5te	oktober ...	7	1—4	8	10	0	3
8de	— ...	6	1—4	3	5	0	0
9de	— ...	17	1—5	13	20	1	0
10de	— ...	22	1—6	27	33	6	2
11te	— ...	31	1—5	49	60	8	0

[1]) Agnet daarlig.

Dato		Dragne ruser	Fv. dypt	Stkr. torsk	= kg.	Sei	Flyndre
12te	oktober ...	40	1—4	39	45	3	0
17de	— ...	16	1—4	24	19	3	0
18de	— ...	20	1—4	35	43	4	0
19de	— ...	36	1—4	40	37	4	0
22de	— ...	10	1—4	3	2	0	0
23de	— ...	26	1 —6	38	27	0	0
24de	— ...	10	1—3	14	8	0	0
25de	— ...	25	1—5	38	35	4	0
26de	— ...	26	1—3	19	24	3	0
29de	— ...	35	1—4	44	44	4	0
5te	novbr. ...	9	1—3	12	12	0	0
6te	— ...	18	1—4	9	11	2	0
7de	— ...	29	1—4	45	63	9	0
8de	— ...	8	1—3	4	6	7	0
9de	— ...	14	1—4	13	14	2	0
11te	— ...	14	1—4	20	24	3	0
13de	— ...	22	1—4	37	41	5	0
14de	— ...	13	1—4	7	6	0	0
15de	— ...	20	1—4	41	48	5	1
16de	— ...	14	1—6	22	29	0	0
18de	— ...	10	1—4	19	18	0	0
19de	— ...	23	1—4	38	53	1	0
20de	— ...	18	1—4	15	16	7	0
21de	— ...	25	1—4	44	53	4	0
22de	— ...	11	1—4	8	10	4	0
26de	— ...	17	1—3	15	16	7	0
28de	— ...	20	1—3	15	14	2	0
29de	— ...	25	1—3	38	25	4	0
30te	— ...	11	1—3	7	10	3	0
2den	desbr. ...	16	1—4	28	30	0	0
3dje	— ...	20	1—4	15	15	1	1
4de	— ...	16	1—4	13	16	2	0
5te	— ...	20	1—5	21	22	0	0
6te	— ...	17	1—4	11	11	0	0
7de	— ...	17	1—8	17	19	1	0
9de	— ...	21	1 —4	24	25	5	0
10de	— ...	10	1—3	9	12	1	0
11te	— ...	12	1—5	14	17	4	0
12te	— ...	16	1—5	19	17	5	0
13de	— ...	5	1—10	7	4	0	0
	Ialt	818		981	1 069	124	7

Fangst pr. dragen ruse: 1.08 stkr. = 1.3 kg. torsk i gjennemsnit. Middelvegt pr. torsk = 1.19 kg.

Anm. Fangsterne paa de dypest satte ruser var i det hele tat smaa.

Bundforholdene var her i Hysvær noget for ensartet baade hvad dybder og plantevekst angaar til at betegnes som meget gode, men der var store felter med passende dybder, saa at stedet kan betegnes som egnet for redskapet. Fangsterne blev alt i alt ogsaa nogenlunde bra.

8. **Andalsvaagen** (st. 74).

Under „Michael Sars"s henliggen for kjedelrensning i Andalsvaagen, som er en liten sidefjord i Velfjordens munding, forsøktes nogen dage i oktober torskeruser og ørretgarn.

Tabel.

16de oktober.	34 dragne ruser.	Fangst:	3	torsk, 1 ørret.
18de —	34 —	—	14	„
Ialt	68 dragne ruser.	Fangst:	17	torsk, 1 ørret.
16de oktober.	4 dragne ørretgarn.	Fangst:	15	stor ørret.
18de —	4 —	—	52	—
Ialt	8 dragne ørretgarn.	Fangst:	77	stor ørret.

Bundforholdene var i det hele tat temmelig ugunstige for rusefiskeri og fangsterne viser ogsaa meget sparsom forekomst av torsk. Ørretgarnene blev sat utenfor en liten elvs munding i bunden av fjorden og fangsterne paa disse viser stort antal ørret. Den fangede ørret var hovedsagelig utgydt han og hunfisk med elvefarve, mest 1—2 kgr. vegt, kun enkelte av mindre størrelse var sjøørret.

Sted	Torsk pr. dragen ruse	Fisk pr. 1 000 krok liner					
		Torsk i stkr.	Hyse i stkr. og kgr.	Brosme i stkr.	Lange i stkr.	Smaa-kveite i stkr.	Uer i stkr.
Husvær	0.96 stkr. = 0.75 kgr.	6.5	23.6 stkr. = 13.7 kg.	14.1	2.6	2.1	6.4
Toftsund	1.38 „ = 1.42 „	3	14 „	—	1	1	—
Skutestøen	1.55 „ = 1.45 „	—		—	—	—	—
Grimsø	1.05 „ = 1.05 „	—		0.7	—	—	—
Vikholmen..............	0.76 „ = 0.77 „	5.4	37.4 „ = 20.6 „	—	2	0.7	—
Utskarpen..............	0.67 „ = 0.56 „	1.7	83.5 „ = 36.7 „	—	—	0.3	—
Borganø	1.7 „ = 1.36 „	7.6	28.6 „ = 18.2 „	—	—	0.5	—
Hysvær	1.08 „ = 1.3 „	—		—	—	—	—

Av foranstaaende tabel og hvad der er fremført i det foregaaende fremgaar det, at torskefiske med ruser ikke har git saa gode resultater i det hele tat, som lignende forsøk i 1906 gav paa Romdalskysten, konfronter fiskeridirektørens aarsberetning, 3dje hefte 1906—07, men „Michael Sars"s forsøk iaar, som væsentlig blev utført i sommertiden og delvis i den lyse aarstid, viser dog, at dette redskap ogsaa med fordel flere steder kan benyttes. Vistnok er redskapet heldigst at bruke for fangst av levende fisk, som fortiden ikke har saa stor betydning paa det iaar undersøkte kyststrøk, men ved siden av andre redskaper vil dog redskapet være fordelagtig, hvilket ogsaa befolkningen flere steder synes at være paa det rene med, eftersom der er anskaffet adskillige torskeruser og forespørsler er indkommet om, hvor redskapet er at faa tilkjøps og hvordan det bindes. Linefangsterne viser størst forekomst av hyser fremfor anden fisk og stationerne i Ranenfjord viser her bedste fangster av denne fisk.

Heller ikke fiskeriet med liner foregik i den heldigste aarstid, hvorfor fangsterne kun gir et billede av forekomsten paa de forskjellige steder i en kort tid med forholdsvis faa sætninger.

Forsøkene efter aal viser for Toftsundets vedkommende, at der forekommer mere aal i disse nordlige farvande end man før hadde kjendskap til.

Aalefiskeri foregaar for tiden ikke paa strækningen Folden til Brønnø, men maaske kan der med ovenstaaende kjendsgjerning for øie findes steder paa denne kystdel, hvor denne kostbare fiskesort optræer i saa stor mængde, at den kan bli gjenstand for fangst.

Av ørret findes der i de fleste elve omkring i fjordene en stor mængde, hvilket forsøket med garn i Andalsvaagen tydelig nok viser og det synes at fiskeriet efter denne fiskesort ikke er [illegible]yttet som det kunde være.

III. Forsøksfiske i Østhavet 1907.

I de sidste dage av juli og første dage av august foretok „Michael Sars" en kort tur til farvandene utenfor Murmankysten og Hvidehavet for ved fiskeforsøk med engelsk trawl at indhente litt kjendskap til fiskeforekomstens mængde og art og for i det hele tat at faa et indtryk av den trawlebedrift, som er opblomstret i disse farvande siden 1905.

Det hosføiede kart VII viser havbundens utseende utfor Murmankysten og Hvidehavet i store træk.[1]) Regner man 100 fv.-kurven som grænse for de strækninger, hvor der kan være muligheter for at drive trawlefiskeri, viser det sig, at der utfor Hvidehavet helt til Nowaja Zemlja er et meget stort trawlefelt, likesom der ogsaa langs Murmankysten, særlig utfor Kildin, er muligheter utenfor territorialgrænsen. I det hele tat blir det vel for farvandene utfor Hvidehavet kun at regne femtifavnerkurven som det egentlige trawlefelt, der besitter den bundsort, som ønskelig er for dette redskap, men allikevel blir feltet av meget stor utstrækning utfor Hvidehavet og østenfor.

Det er da ogsaa kjendskapet til, at der herutfor forekom saa vidstrakte grunde havstrækninger, der har fristet de trawlfiskende nationer, engelskmænd og tyskere til at gjøre fangstforsøk i disse farvand saa langt fra hjemsted og markedsplads, efterat spredte forsøk av disse nationer er foretat langs den norske kyst uten fordelagtige resultater i sin helhet.

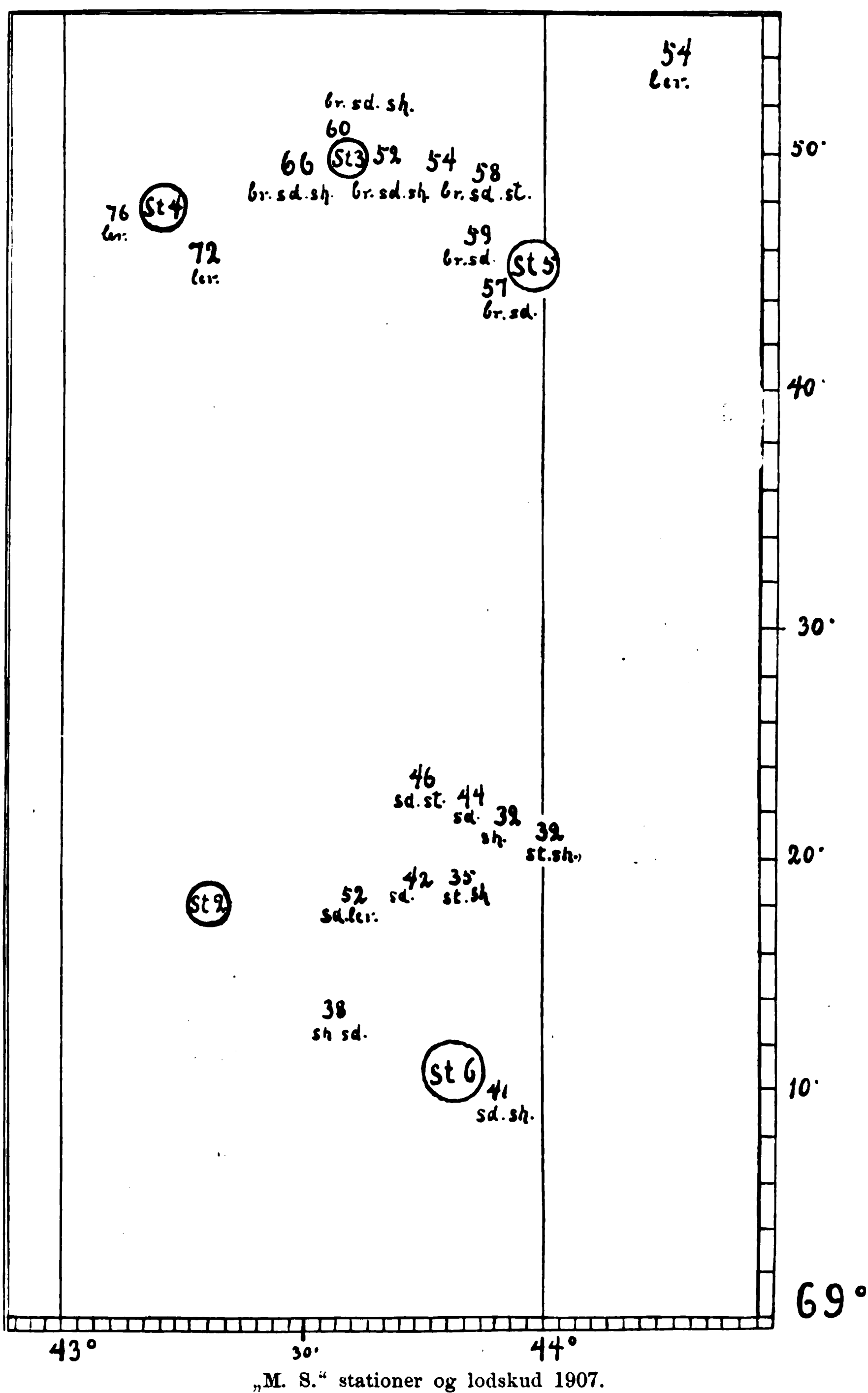
Under „Michael Sars“s ophold paa bankerne utfor Hvidehavet blev adskillige trawlere observert, og de steder, hvor trawlere saaes fiske, er paa kartet angit med bokstavet T. De fleste trawlere fisket med utsatte merkebøier, „Dan“, hvilket viser, at bunden, hvor disse drev, kun var ren og grei for trawling paa et begrænset omraade og derfor avmerket med disse bøier. Naar undtages en bankstrækning VNV og NV av Cap Canin omkring st. 1, hvor bunden var særdeles pen og grei, viste ogsaa „Michael Sars“s lodskud meget variable bundforhold med ofte uren bund. (Se detaljkarterne). Ogsaa stationerne 2 og 4 viser, at bunden flere steder var vanskelig.

Fangstjournalen viser temmelig tydelig fiskeforekomsten. Det var først efter en mængde forsøk og lodskud, at et drivværdig sted blev fundet og lignende var tilfælde med et par trawlere som praiedes. Men paa det sted, hvor fisken stod, var da ogsaa forekomsten meget stor (st. 6). „Michael Sars“ foretok forsøkene med en liten engelsk trawl, 50 fot headline, hvilket vil si en trawl med ca. $^1/_3$ fangstevne i forhold til de store trawler, som engelskmændene her benytter og naar vore fangster tredobles, vil antagelig et nogenlunde sandt indtryk faaes, om hvilke fangster en moderne trawler kunde opta av fisk i samme tidsrum.

Der saaes ingen tyske trawlere iaar; de var alle engelske meget

---

[1]) Da jeg indser, at der fortiden umulig kan utarbeides et nøiagtig og paalidelig kart over Østhavets bundforhold, naar man kun er henvist til at benytte en mængde forskjellige ekspeditioners observationer sammen med egne spredte lodskud, har jeg ved dette kart kun tænkt at gi et nogenlunde sandt billede av bankerne.



„M. S." stationer og lodskud 1907.

store dampere fra Hull paa optil 140 fots længde med undtagelse av et par russiske, fra England hjemkjøpte, smaa dampere.

Hovedfangsten var middels og stor temmelig mager spætteflyndre og kun enkelte trækninger viser større fangst av torsk og hyse, men de sidstnævnte fiskesorter var meget smaa i størrelse og litet værdifuld.

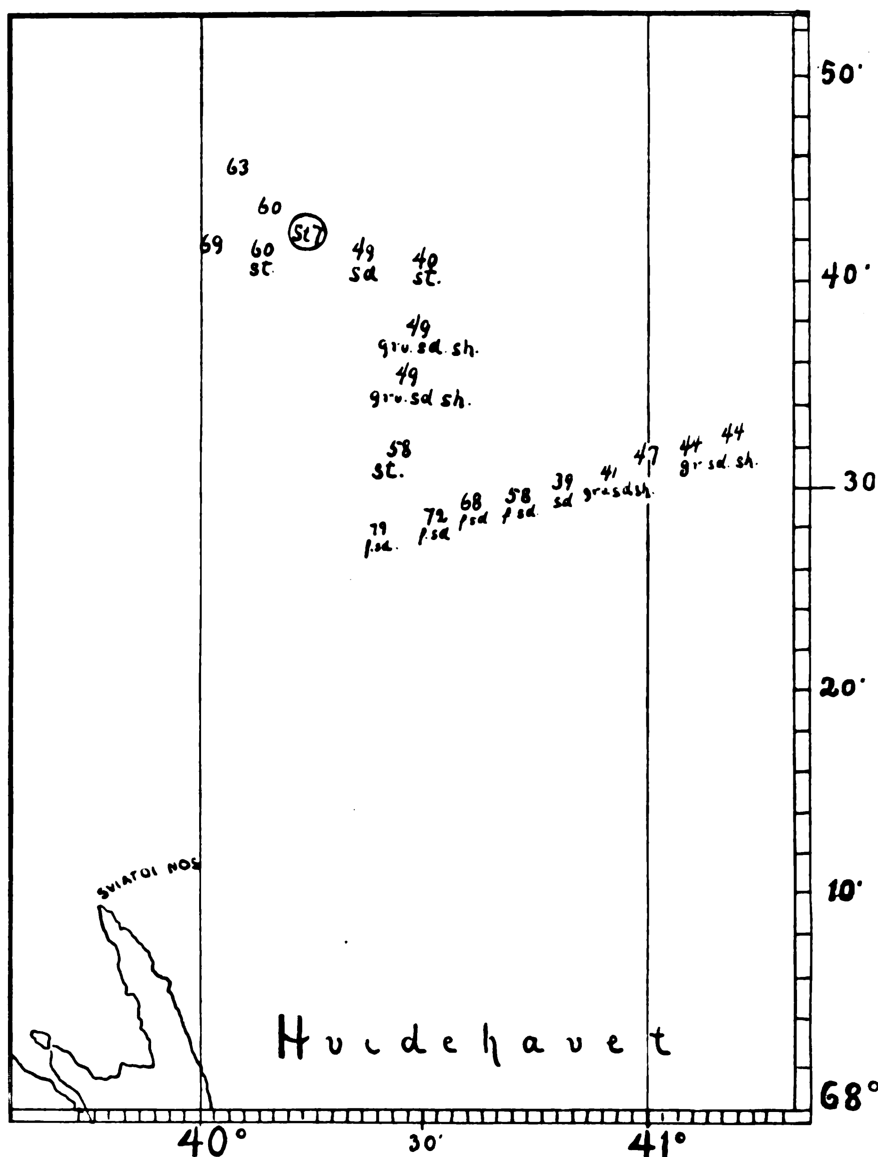
Ogsaa nedenstaaende oplysninger som er indsamlet i 1905 og 1906 tyder paa, at den almindeligste og mest forekommende fisk er spætteflyndre, endskjønt enkelte av de tidligere fangster ogsaa tyder paa større forekomst av hyse og torsk paa sine steder. Da disse oplysninger gir et meget godt billede av utenlandske trawleres bedrift utfor Hvidehavet medtages de her.

Utdrag av „Fiskeforsøk i Finmarken 1905“, aarsberetning 4de hefte 1905:

„Fra juni til oktober hadde baade engelske og tyske trawlere gjort fisketurer til Cap Canin utenfor Hvidehavet, hvor der fiskedes godt. Fiskefeltet laa indenfor en 3/4 cirkel trukkket rundt Cap Canin, med en radius av ca. 30 kvartmil. Bundforholdene indenfor denne cirkel var meget gunstige for trawlfiske, undtagen NO fra Cap Canin, hvor der særlig fandtes meget koral. „Baden“ var paa hjemreise til Tyskland og kom netop fra fiskefeltet.

Den anslaaede fangst var 150 kurver stor hyse, 50 kurver torsk, 50 kurver flyndre, enkelte kveiter og laks. Fangstens værdi ansattes til ca. 5 000 mark. Den foregaaende tur indbragte 10 000 mark, og fangsten utgjorde da 600 kurver fisk, hvorav mindst 400 kurver stor hyse, resten var torsk og flyndre. Leilighetsvis var der forsøkt trawlfiske paa Murmankysten, f. eks. utfor Teriberskoi, Sviatoi Noss etc., men her var ofte uren bund, og fiskeri lyktes kun ved at fiske paa smaa flekker rundt en forankret bøie, hvor man efter lodskud vidste, bunden var god. Der var forsøkt trawlfiske langs længdegraden av Cap Canin helt op til 70° n. br., men her var meget litet flyndre. Fangstturen varte almindeligst 1 maaned, det vil si 10 dages reise op, 10 dages hjemreise og 10 dages fiskeri.“ — — — — — — „Engelskmændene begyndte trawlfiske utfor Hvidehavet i juli, straks efter at tyskerne var begyndt. De avgik herfra (Kristiansund) 8de oktober og var tilbake hertil 27de oktober (en tur). Fiskeriet foregik 25 kvartmil VNV av Cap Canin paa 40—50 favner, hvor bunden var meget god og bestod av sand. Fangsten blev 250 kurver à 60 kgr. fisk. Hovedmassen (ca. 1/2 del) av fisken var hyse og resten var torsk og flyndre. Hysen var ca. 55 cm., torsken smaafaldende som loddetorsk over 50 cm. Flyndren var middels og ikke stor, iallefald kun enkelte store. Av anden fisk kun haakjærring i masse, optil 10 stykker i et træk. Lange, brosme, blaakveite, blaalange fik man slet ikke og

kun enkelte stenbit og kveite. Utbyttet av denne tur utgjorde 5 000 mark, som han mente var en ½ part av det som maatte til for at gjøre en nogenlunde god tur.



„M. S.“ stationer og lodskud 1907.

I august og september blev der fisket fra 600—800 kurver, som indbragte optil 16—17 000 mark. Længere end til og med oktober trodde man ikke, det vilde lønne sig at fiske deroppe.“

Utdrag av „Fiskeforsøk i Finmarken 1906“, aarsberetningen 2det hefte 1907.

„I juni maaned indkom til Kristiansund s/s „Hanseat“ av Bremen fra Island med fangst: 15 053 kgr. sløiet torsk à 11 øre pr. kgr., 13 765 kgr. hyse à 12 øre pr. kgr. (300 kgr. sei, 117 kgr. lange, pris ubekjendt). Solgtes i Kristiansund.

Senere indkom s/s „Schütting“ fra Hvitehavet uten nogen fangst. En tysk trawler anløp Hammerfest i juni fra Hvitehavet uten fangst.

4de juli indkom til Kristiansund tysk trawler „Nürnberg“ fra Hvitehavet uten fangst. Avgik til Island.

6te juli indkom „Golden Siefier“ (engelsk) fra Hvitehavet med ca. 90 tons, hovedsagelig flyndre. Fortsatte til Hull.

9de juli indkom s/s „Schütting“ (tysk) fra Island med 45 tons (33 tons torsk, 12 tons hyse). Solgte fangsten i Kristiansund til gjennemsnitspris 10 øre pr. kgr.

3dje august indkom s/s „Magdeburg“ (tysk) fra Hvitehavet med 30 tons torsk og hyse.

3dje august indkom „Schütting“ (tysk) fra Hvitehavet med 45 tons torsk og hyse.

3dje august indkom „Marchal Oyamas“ (engelsk) fra Hvitehavet med 80 tons, hovedsagelig flyndre.

3dje august indkom „Whitetiers“ (engelsk) fra Hvitehavet med 70 tons, hvorav 60 tons flyndre.

4de august indkom „Golden Siefier“ (engelsk) fra Hvitehavet med 80 tons flyndre.

4de august indkom „Olivini“ (engelsk) fra Hvitehavet med 75 tons flyndre.

6te august indkom „Ocean Queen“ (engelsk) fra Hvitehavet med 60 tons flyndre og 10 tons torsk og hyse.

8de august indkom „Earl of Shafusbury“ (engelsk) fra Hvitehavet med 80 tons, hovedsagelig flyndre.

9de august indkom „Seefahrt“ (tysk) fra Hvitehavet med 30 tons, hovedsagelig flyndre.

10de august indkom „Bassains“ (engelsk) fra Hvitehavet med 45 tons, hovedsagelig flyndre.

12te august indkom „Lysander“ (Hull) fra Hvitehavet med 70 tons, hovedsagelig flyndre. „Nürnberg“ (tysk) fra Hvitehavet med 65 tons, hovedsagelig hyse. Denne sidste avgik med fangsten til Aberdeen.

15de august indkom „Crusador“ (engelsk) fra Hvitehavet med 66 tons, hvorav $^2/_3$ flyndre. Gik til Hull.

19de august indkom „Newland“ (engelsk) fra Hvitehavet med 65 tons, hovedsagelig flyndre. Gik til Hull.

27de august indkom „Chieftan“ (engelsk) fra Hvitehavet med 33 tons flyndre og 7 tons hyse. Gik til Hull. „Warburg“ (tysk) fra Hvitehavet med 60 tons, hovedsagelig flyndre.

Meddelelser angaaende fangstfeltet:

I slutningen av september 1905 fisket s/s „Bayern“ nord av Cap Canin 6 mil av land og sydover. Fisket i $9^1/_2$ døgn: 68 tons flyndre, hyse og torsk, væsentlig flyndre. Bunden var sandbund, 30—35 favner.

Den 27de mai 1906 fiskede „Erling“, som var en norsk trawler, men fragtet av russer, ved Cap Canin uten fangst. Gik derefter til Murmankysten og fisket nord og syd for øen Weidagub, $1^1/_2$ mil af land, 45—50 favner, sandbund, med fangst av 15 tons flyndre, som i Vardø blev indlastet i postskibet, der gaar til Archangel. I juni fisket skibet O^tN og NO of Cap Canin med god fangst som avsattes i Archangel.

I slutten av juli fisket „Princess Louise“ (Hull) 60 kvartmil ONO av Cap Canin, 35 favner, sandbund, fangst paa $9^1/_2$ døgn 72 tons, utelukkende flyndre.

I begyndelsen av september fisket „Alexander“ (engelsk) paa samme fangstfelt som „Princess Louise“, 8 døgn 61 tons flyndre.

Det blev mig fortalt, at s/s „Erling“ gjorde et par meget vellykkede turer i slutten av leietiden og disse turer indbragte meget stort utbytte. „Erling“ solgte nogle av sine fangster til russiske kjøpefartøier i norske havner.

Trawleforsøk inde i selve Hvitehavet gav daarlig utbytte, da flere trawler under slæpningen blev ødelagt. — Efter forlydende anskaffet den russiske leier av fartøiet straks en trawler fra England for at fortsætte fiskeri iaar. Avstanden til fiskefeltet utfor Cap Canin er ca. 80 sjømil fra Vardø.“

Da der er planer oppe forskjellige steder i Norge om at forsøke deltagelse i trawlfiske i Østhavet vil det være paa sin plads her, at jeg forsøker at omtale de forhold, som er tilstede for trawlfiske ogsaa langs den norske kyst og utsigt for norsk trawlfiske i sin almindelighet.

„Michael Sars“ har i den tid undersøkelser har været foretat langs den norske kyst ikke lagt an paa særlig at finde banker og steder passende for trawlfiskeriet, fordi den kjendskap man har til de norske kystbanker og farvande ikke er indbydende for fiskeri med trawl og fordi andre opgaver, som har staat den allerede eksisterende bedrift nærmere, har optat skibets arbeide, men ogsaa den kjendsgjerning, at marked for fersk fisk er saa begrænset i Norge har hatt indflydelse paa, at der med

„Michael Sars“ ikke er arbeidet intens for trawlfiskeriets utvikling fra Norge.

Der er imidlertid gjort endel træk med smaa engelske trawler tid om anden her og der langs kysten og ut paa bankerne, men fangsterne og bundforholdene har ikke været opmuntrende i noget tilfælde. Saadanne træk har særlig været gjort i sommertiden og i videnskabelige øiemed.

Den tid, som særlig vilde ha været av interesse for trawlfiskeforsøk i Norge, hvor ferskfiskmarkederne er saa litet egnet for salg av død fisk fanget i trawl, er skreitiden og vaartorsketiden i Finmarken, fordi man kunde ha haap om store fangster av torsk, der egner sig saa godt for saltning. Men da torsken i skreitiden søker de grundere kystbanker, som allerede er saa optat av line- og garnfiskere, umuliggjøres og overflødiggjøres av denne grund saadanne forsøk. Ogsaa paa Finmarken under vaartorskefisket kan det samme uttales med hensyn til kystbanken. Ogsaa store havdele utenfor kystbanken i Finmarken er optat av linefiskere, men her er dog maaske muligheter tilstede paa de dypere banker og avheld. I vaartiden har „Michael Sars“ ikke gjort forsøk med trawl paa de sidstnævnte lokaliteter, hvorimot spredte trækninger er gjort i sommertiden uten synderlig fangst, men som nævnt, kan der være muligheter for at gode fangster kan gjøres her med trawl. Men trawlfiskeri paa saa dypt vand, 100—200 favner, vil kræve specielle ordninger med hensyn til slæpeliner og wincher. De almindelige trawlere er utrustet til kun at fiske paa grundere vand end 100 favner og skal fiskeriet foregaa paa dypere vand maa slæpewirens længde anordnes efter dybden og derav følger, at winchen maa gjøres større. Likeledes vil paa dypt vand redskapet bli adskillig tyngre at slæpe, hvorved trawlens størrelse ogsaa maa reduceres litt, saafremt ikke fartøiet er særlig stort og maskinen kraftig. I det hele tat vil arbeide paa dypt vand bli forholdsvis meget tungvindtere og tidstapende alt eftersom dybden stiger, men kan rike fangster opnaaes spiller jo dette mindre rolle.

Paa de grundere kystbanker er der sikkerlig ogsaa flekker her og der langs kysten, som kan benyttes til trawlfiske i sommertiden, men disse maa, for at kunne brukes, loddes op og opmerkes ved bøier av vedkommende som driver fiskeriet. Dog kan der vistnok uttales, at intet rationelt trawlefiskeri kan bygges paa bruken av kun bankerne utfor den norske kyst med mindre dypvandstrawling viser sig praktisk.

Trawlfiskeri, som skal foregaa fra Norge, maa fortiden vistnok særlig lægges an paa, i likhet med vore øvrige større fiskeribedrifter, at fange de fiskesorter, der egner sig bedst for saltning, men da forholdene i den retning i Finmarken er forskjellig fra den sydligere del av Norge,

derved at omtrent alslags fisk kan saltes for russisk marked, aapner den store forekomst av fisk utfor Hvitehavet om sommeren sammen med de gode fangstfelter for torsk og stor hyse paa Island og Færøerne om vinteren og vaaren muligheter for trawlbedrift fra Norge, som ikke før har været tilstede. Viser dypvandstrawling utfor Finmarken sig gjennemførlig og praktisk, hvilket man dog vanskelig kan være aldeles sikker paa, vil denne omstændighet ogsaa virke til fordel for trawlfiskeri fra Norge.

Da utenlandske trawlere helst søker flyndre er der muligheter for, at der, i motsætning til hvad forannævnte oplysninger og forsøk synes at tyde paa, kan findes større forekomster ogsaa av torsk og stor hyse jevnt utover sommeren utfor Hvitehavets banker, naar disse fiskesorter særlig søkes. Men viser det sig, at kun flyndre er jevnt tilstede i større mængder, da vil sandsynligvis store moderne trawlere vise sig mere hensigtsmæssige at drive med fra Norge end smaa, idet man da har anledning til at søke direkte til utenlandske markeder med fangsten iset ombord. Særlig vil dette være nødvendig efter den tid de russiske kjøpefartøier har seilt fra de finmarkske havne til Archangel.

Et norsk trawlfartøi vil efter det foranstaaende kunne være beskjæftiget med fangst efter fisk for saltning fra februar til september og senere utfor Hvitehavet efter fisk for isning til november. Jo længere fiskeriet kan holdes gaaende efter flyndre des større priser kan der antagelig paaregnes for fangsten i indenlandske markeder, men veiret og andre naturlige forhold i den sene aarstid vil sandsynligvis lægge store hindringer iveien for at utstrække fangsttiden utfor Hvitehavet længere end utlændingerne nu bruker, dog burde nordmænd ha den fordel paa sin side, at de er bedre kjendt med forhold og farvand end utlændingerne og av denne grund med tiden kunde bli konkurrancedygtige.

Men saa er spørsmaalet, hvad et saadant fartøi skal ta sig til i den tid der gjenstaar av aaret.

Et stort trawlfartøi er ved sin størrelse og indredning daarlig egnet for sildefiskeri langs kysten. Der blir da kun de muligheter igjen for at holde det i drift, enten at la det fiske som trawler fra utenlandsk havn paa de samme fangstpladser som utenlandske, eller at bruke det som fragtfartøi i sildesæsonen, hvilket det egner sig utmerket for.

Paa bankerne utfor Østfinmarken blev der iaar, i likhet med det foregaaende aar, foretat fiskeforsøk med liner med en med statsbidrag understøttet motorskøite. Som det vil ses av hosføiede fangsttabel blev fangstutbyttet betydelig mindre end i det foregaaende aar, hvilket viser, at fiskemængden ute paa bankerne iaar var for liten for lønnende bank-

fiskeri, i likhet med hvad tilfældet var sommeren 1905. Samtidig med, at fiskeforekomsten var liten paa bankerne, fiskedes der ofte ganske godt under land.

Med de erfaringer, som man nu ved flere aars fiskeforsøk har, viser det sig, at fiskeforekomsten om sommeren paa bankerne utfor Østfinmarken er meget forskjellig fra aar til andet. En sommer staar der bra med fisk paa bankerne og mindre fisk under land, et andet litet fisk paa førstnævnte og bra med fisk paa sidstnævnte sted, i likhet med, hvad ogsaa tilfældet kan være under vaarfisket, saaledes som iaar.

Under disse forhold blir det meget vanskelig for befolkningen her at indrette sig paa utelukkende bankfiske med store fartøier. Paa Østfinmarken er ogsaa utviklingen av linefiskeriet gaat i retning av anskaffelse av smaa dæksbaater istedenfor større skøiter, hvilket efter de ovennævnte erfaringer synes at være den rette fremgangsmaate, men dæksbaatene bør vistnok være av tilstrækkelig størrelse til at bankerne ogsaa kan søkes.

Fiskeforsøk utenfor Finmarken. Motorkutter

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
1	18/6	Fra Vardø 19 kvartm. ONO	135	3 500	—	206	4	30
2	19/6	— 40 — NtO	158	3 000	600	97	9	27
3	„	— 45 — N½	150	3 000	—	38	3	30
		1ste tur tilsammen		9 500	600	341	16	87

Totalfangst 463 kgr. torsk à kr. 0.15, 31 kg. kveite à kr. 0.35, 240 hyse og stenbit

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
4	24/6	Fra Vardø 20 kvartm. O	125	3 000	—	132	—	14
5	25/6	— 26 — O	155	3 000	—	72	—	11
6	„	— 29 — O	80	3 000	—	20	—	25
7	26/6	— 24 — OtS½S ..	120	3 000	300	73	—	5
8	„	— 23 — SOtO½O	80	3 000	—	147	2	11
9	27/6	— 19 — do.	150	1 800	—	47	4	16
		2den tur tilsammen		16 800	300	491	6	82

Totalfangst 713 kg. torsk à kr. 0.16, 512 kg. skrotfisk à kr. 0.12½

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
10	2/7	Fra Vardø 52 kvartm. NNO	123	3 000	—	36	3	20
11	3/7	— 35 — N½V....	155	3 000	—	17	2	10
12	4/7	— 57 — N¾V....	140	3 000	1 000	10	2	11
13	„	— 26 — NV......	120—40	3 000	—	98	8	184
		3dje tur tilsammen		12 600	1 000	161	15	225

Totalfangst 384 kg. torsk à kr. 0.15, 576 kg. skrotfisk à kr. 0.11, 48 kg. kveite

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
14	9/7	Fra Vardø 36 kvartm. OSO.....	95	6 600	—	99	4	97
15	„	— 36 — OtS½S ..	92	4 800	3 000	10	1	8
		4de tur tilsammen		11 400	3 000	109	5	105

Totalfangst 608 kg. torsk à kr. 0.16, 340 kg. skrotfisk à kr. 0.11, 32 kg. kveite

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
16	15/7	Fra Vardø 43 kvartm. SOtO	130	3 400	14	4	3	—

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
17	2/8	Fra Hornøen 19 kvartm. ONO ..	165	4 400	2 500	294	—	3
18	„	„ Vardø 21 — O	145	2 800	—	375	—	14
		5te tur tilsammen		7 200	2 500	669	—	17

Totalfangst 1 216 kg. torsk à kr. 0.16, 219 kg. skrotfisk à kr. 0.12.

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
19	6/8	Fra Vardø 25 kvartm. NVtN....	90—150	7 300	—	279	3	14
20	7/8	— 25 — OO¾O...	160	1 800	—	5	1	—
21	„	— 6 — N	60	6 400	—	58	—	548
		6te tur tilsammen		15 500	—	342	4	562

Totalfangst 864 kg. torsk à kr. 0.16, 1 124 kg. hyse à kr. 0.11¼.

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
22	14/8	Fra Vardø 34 kvartm. N	130	6 000	—	107	4	473

Totalfangst 303 kg. torsk og kveite à kr. 0.16, 24 kg. storkveite à kr. 0.40, 566 kg.

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
23	20/8	Fra Vardø 19 kvartm. ONO...	160	4 200	—	630	5	24
24	22/8	— 19½ — NOO...	130	3 200	—	133	1	53
		8de tur tilsammen		7 400	—	763	6	77

Totalfangst 1 696 kg. torsk à kr. 0.16, 240 kg. skrotfisk à kr. 0.12.

„Dagny“ av Ulsfjord. Observatør Iver Paulsen.

Antal kveiter: Store	Antal kveiter: Smaa	Antal brosmer	Antal uer	Antal blaakveiter	Antal sei	Antal liter lever	Anmerkninger
—	—	—	23	—	—	—	
1	—	—	20	—	—	—	Agnet som benyttedes var daarlig.
—	—	—	20	—	—	—	
1	—	—	63	—	—	55	

à kr. 0.11. Ialt 734 kg. fisk. 55 liter lever à kr. 0.12. Fangstværdi kr. 113.30.

—	2	—	12	—	—	—	Det benyttede agn var fersk sild fra Laksefjord.
—	—	20	38	—	—	—	
—	—	20	—	—	—	—	Paa denne station formerkedes ingen haakjærring.
—	—	20	—	—	—	—	Haakjærringen slem, man fik en.
—	—	6	7	—	—	—	
—	—	—	12	—	—	—	Fik en haakjærring.
—	2	66	69	—	—	141	

Ialt 1 243 kg. fisk. 141 liter lever à kr. 0.12. Fangstværdi kr. 197.88.

—	—	3	30	—	—	—	Som agn benyttedes fersk nediset sild fra Laksefjord.
1	—	4	13	—	—	—	Haakjærringen husert slemt hele linen. Fik 2.
—	—	9	—	—	—	—	Haakjærringen slem, foraarsaget linetapet.
1	5	86	—	—	—	—	
2	5	102	43	—	—	89	

à kr. 0.40. Ialt 1 008 kg. fisk. 89 liter lever à kr. 0.14. Fangstværdi kr. 152.92.

1	124	34	—	—	7	—	Fersk nediset sild fra Sydvaranger. Fik 1 haakj.
—	—	—	—	—	—	—	Haakjærringen slem. Foraarsaget anførte tap.
1	124	34	—	—	7	67	

à kr. 0.35. Ialt 980 kg. fisk. 67 liter lever à kr. 0.12. Fangstværdi kr. 153.92.

—	—	2	—	1	—	—	Som agn gammel bløt sild fra Laksefjord. Fisken solgt paa slump i Vadsø for kr. 9.60.

							Fersk nediset sild fra Sydvaranger.
—	—	1	18	—	1	—	Haakjærringen husert slemt. Fik 1.
—	2	—	33	—	1	—	
—	2	1	51	—	2	142	

Ialt 1 435 kg. fisk. 142 liter lever à kr. 0.13. Fangstværdi kr. 239.30.

—	2	—	235	—	—	—	Som agn benyttedes fersk sild fra Varangerfjorden,
—	—	—	—	5	—	—	som nedisedes den 1ste, men ved bruken frem-
—	1	10	—	—	1	—	deles like god.
—	3	10	235	5	1	154	

Ialt 1 988 kg. fisk. 154 liter lever à kr. $0.14\frac{1}{2}$. Totalfangst kr. 277.93.

2	9	23	5	—	4	—	Saltlaket sild fra Alten.

hyse à kr. 0.11. Ialt 893 kg. fisk. 70 liter lever à kr. 0.13. Fangstværdi kr. 129.44.

—	1	5	21	—	—	—	Fersk sild fra Alten, mindre god kvalitet.
—	—	4	4	—	—	—	
—	1	9	25	—	—	—	

Ialt 1 936 kg. fisk. 132 liter lever à kr. 0.14. Fangstværdi kr. 327.06.

Station nr.	Dato	Sted	Dybde i favner	Antal angler utsat	Antal angler tapt	Antal torsk	Antal stenbit	Antal hyser
25	31/8	Fra Vardø 24 kvartm. OtN	145	1 800	—	165	1	11
26	„	— 21 — OtN	150	1 200	—	63	—	47
		9de tur tilsammen		3 000	—	228	1	58
		Totalfangst 457 kg. torsk à kr. 0.17, 160 kg. skrotfisk à kr. 0.12.						
27	4/9	Fra Vardø 19 kvartm. OtN ...	155	2 400	—	185	3	40
28	6/9	„ Persfjord 6 — ONO...	70	2 800	600	62	—	20
		10de tur tilsammen		5 200	600	247	3	60
		Totalfangst 566 kg. torsk à kr. 0.16, 304 kg. skrotfisk à kr. 0.11.						
29	13/9	Fra Persfjord 8 kvartm. N ...	80	5 400	—	28	—	330
		Totalfangst 114 kg. torsk à kr. 0.14, 312 kg. hyse à kr. 0.08.						

Motorkutter „Dagny“ 1907. Ialt opfisket 11 237 kg. fisk,
— „Geir“ 1906. „ — 28 154 „ „

Antal kveiter		Antal brosmer	Antal uer	Antal blaakveiter	Antal sei	Antal liter lever	Anmerkninger
Store	Smaa						
—	—	3	2	—	—	—	Som agn 1 td. saltlaket sild.
—	—	2	1	—	1	—	
—	—	7	3	—	1	54	

Ialt 617 kg. fisk. 54 liter lever à kr. 0.14. Fangstværdi kr. 104.43.

—	—	4	10	—	—	—	Agn saltlaket sild. Haakj. husert slemt. Fik en.
—	—	3	—	—	—	—	Haakjærringen foraarsaget tapet.
—	—	7	10	—	—	78	

Ialt 870 kg. fisk. 78 liter lever. Fangstværdi kr. 127.48.

—	4	—	—	—	—	137	Saltlaket sild.

37 liter lever à kr. 0.16. Ialt 426 kg. fisk. Fangstværdi kr. 46.84.

1 012 liter lever. Samlet fangstværdi kr. 1 726.18.
3 261 „ „ „ — „ 5 266.73.

Journalutdrag av „Michael Sars"s trawleforsøk utfor Hvidehavet 1907.

Station 1. Kart VII.
N. br. 68° 53', l. o. 42° 26' til n. br. 68° 58', l. o. 42° 14'.
Bund 43 favner, fin sand.

30te juli.
Kl. 12 md. satte den engelske trawl[1]) og slæpte den i NV retning. Kl. 3 em. trak fangst: 4 kurver[2]) torsk (smaa), 4½ kurver rødspette, ½ kurv hyse, nogle stykker sandflyndre. Trawlen gik godt.

Station 2. Kart VII.
N. br. 69° 18', l. o. 43° 20'.
Bund 32 favner. Koral, sten.

30te juli.
En engelsk trawler fisket her ved 2 merkebøier og fik godt med flyndre, men maatte være meget forsigtig og slæpe over et mindre areal.
Kl. 9½ em. satte trawlen her, men var kommen paa feil side av den ene bøie, saa at den straks gik istykker uten fangst.

Station 3. Kart VII.
N. br. 69° 50', l. o. 43° 38'.
Bund 60 favner, fast ler. Temp. + 1°.8.

31te juli.
Kl. 4 fm. satte trawlen. Kl. 8½ fm. trak. Fangst: 10 kurver torsk, 4½ kurver rødspette.

Station 4. Kart VII.
N. br. 69° 48', l. o. 43° 12'.
Bund 77 favner, lere.

31te juli.
Kl. 7½ em. satte trawlen, men maatte straks trække den op igjen, da den sat fast i bunden. Ingen fangst.
Praiet her engelsk stimer, som stimet omkring og søkte bedre fiskeplads. Den hadde nogle dage fisket omkring VNV av Cap Canin med daarlig fangst.

Station 5. Kart VII.
N. br. 69° 45', l. o. 44° 0'.
Bund 58 favner, brun sand.

1ste august.
Kl. 12 midn. sattes trawlen. Kl. 4½ fm. trak. Fangst: 11 kurver torsk, 1 kurv flyndre.

---

1) Trawlen er 50 fot headrope.
2) 1 kurv = ca. 30 kgr. fisk.

Station 6. Kart VII.
N. br. 69° 10′, l. o. 43° 50′.
41 favner, sand, sh.

Mens „Michael Sars" fisket her kom der av og til nye trawlere, som deltok i fisket her. Nogle gik, sandsynligvis lastet, og andre kom. De var alle fra Hull og antallet varierte mellem 5—8. En russisk trawler kom ogsaa til og begyndte at fiske. Der fiskedes av denne flaate paa et omraade av ca. 3 kvartmil. Bunden var av og til ler og noget dypere, men trawlen gik godt.

1ste – 4de august.

1ste august. 1ste træk. Trawlen sattes kl. 1 em. Kl. 4½ em. trak. Fangst: 11 kurver rødspette, nogle faa hyser, torsk og stenbit. 2det træk, avsat kl. 5 em. Kl. 8 em. trak. Fangst: 8 kurver flyndre. 3die træk, avsat kl. 8½ em.

2den august. Trak kl. 12 midn. Fangst: 19½ kurv er flyndre, 1½ kurv smaa torsk og hyse. 4de træk: Avsat 0½ fm. Trak 4 fm. Fangst: 11 kurver flyndre. 5te træk: Avsat 4½ fm. Trak kl. 8 fm. Fangst: 14 kurver flyndre. 6te træk: Avsat kl. 8½ fm. Trak kl. 1 em. Fangst: 12 kurver flyndre. 7de træk: Avsat kl. 2½ em. Trak kl. 7½ em. Fangst: 20 kurver flyndre, 13 kurver torsk. 8de træk: Avsat kl. 8 em. Trak kl. 12 midn. Fangst: 15 kurver flyndre, 11 kurver torsk og hyse.

3die august. 9de træk: Avsat kl. 1¾ fm. Trak kl. 4 fm. Fangst: 6 kurver flyndre, 1 kurv smaafisk. 10de træk: Avsat kl. 4½ fm. Trak kl. 8 fm. Fangst: 20 kurver flyndre, 9 kurver torsk og hyse. 11te træk: Avsat kl. 8½ fm. Trak kl. 12 md. Fangst: 9½ kurv er flyndre, 5 kurver torsk og hyse. 12te træk: Avsat kl. 0½ em. Trak kl. 4 em. Fangst: 14½ kurv er flyndre, 11 kurver torsk og hyse. 13de træk: Avsat kl. 4½ em. Trak kl. 8 em. Fangst: 20 kurver flyndre, 15 kurver torsk. 14de træk: Avsat kl. 8½ em.

4de august. Trak kl. 0¼ fm. Fangst: 27 kurver flyndre, 17 kurver torsk. Fangst ialt paa 14 træk: 209 kurver flyndre, 83½ kurv er torsk

og hyse, Flyndren var temmelig stor og adskillig mager. Torsken og hysen var særdeles smaa.

Station 7. Kart VII.
N. br. 68° 42′, l. o. 40° 15′.
Bund 60 favner, brun sand.

5te august.
Avsat kl. $1^1/_4$ fm. Trak kl. 4 fm. Fangst: $1^1/_2$ kurv flyndre, 3 hyser, 1 torsk, 1 smaakveite.

Fangsten ialt utgjorde 220 kurver flyndre og 109 kurver torsk og hyse (smaa).

Solgte fisken i Vardø til russisk kjøpefartøi efter en pris paa flyndre à kr. 0.12 pr. kg., smaafisk (torsk og hyse) efter kr. 0.08 pr. kg. og stor torsk kr. 0.14 pr. kg.

IV. Drivgarnsforsøk efter høstsild utfor kysten fra Trænen til Smølen 1907.

Drivgarnsforsøkene paabegyndtes i de første dage av oktober og fortsattes indtil 6te desember, hvorefter et kort togt blev utført til eggkanten for at studere pelagiske egg og larver av fisk i denne sene aarstid.

I likhet med drivgarnsforsøkene høsten 1905 blev strækningen mellem Trænen og Smølen undersøkt for at faa klarhet over om høstsild i drivværdig mængde kunde findes. Forsøkene paa det sydlige felt, Smølen—Halten laa litt utenom den fastsatte driftsplan, men disse avstikkere hadde sin berettigelse for orienteringens skyld, og fordi at høstsilden iaar kom sent under land og derfor fiskeflaaden, som laa færdigrustet, trængte hjælp.

Som det vil sees av journalutdragene gav alle forsøk (st. 1—12), der er beliggende langs hele kysten fra Trænen til Smølen, baade nær land og ute paa bankerne yderst smaa fangster, men efter første dage av november formerkedes sild overalt, hvor forsøk gjordes langs hele ovennævnte kyst. Den 5te november fiskedes den første fangst vest av Smølen paa det almindelige storsildhav (st. 14) nemlig 50 tønder og efter denne tid kan alle stationers fangster opgives i tøndetal. Se kart I.

St. 20 og 25 var fangsten henholdsvis $1^3/_4$—2 tønder, st. 15 og 17 henholdsvis 5—$7^1/_2$ tønder, st. 14 50 tønder, st. 16 $18^1/_2$ tønder, st. 18 17 tønder, st. 19 11 tønder, st. 21 13 tønder, st. 22 75 tønder, st. 23 15 tønder, st. 24 13 tønder.

Samtlige stationer ligger spredt langs hele kysten fra Smølen og nordover til Trænen. Naar undtages fangsten paa st. 14 (utfor Smølen) som bestod av blandet og smaafalden sild av egen og temmelig daarlig kvalitet, var alle fangster søndenfor Sklinnabanken ren og stor høstsild, mens samtlige fangster nordenfor Sklinnabanken var høstsild opblandet med smaa indmatsild med litet utviklede kjønsorganer og isterholdig sild, begge disse mindre sildesorter blev som oftest sorteret under saltningen og er i fangstjournalen benævnt som fetsild.

Erfaringer.

Veiret var iaar variabelt, men maa dog, naar aarstiden tages i betragtning, karakteriseres som noksaa bra.

Kuling og storm utviser journalen $^{15}/_{10}$—$^{17}/_{10}$, $^{6}/_{11}$—$^{7}/_{11}$, $^{12}/_{11}$, $^{17}/_{11}$—$^{24}/_{11}$, $^{5}/_{12}$—$^{6}/_{12}$, $^{8}/_{12}$—$^{13}/_{12}$. Da der som regel blev tat hensyn til veirutsigterne, naar kjedelsjau skulde utføres, blev disse som oftest utført naar veiret var stormfuldt, hvorved der taptes mindre tid for undersøkelserne paa grund av uveir end ellers vilde ha været tilfælde.

Sammenlignes strømforholdene iaar med forholdene i 1905 utfor kysten, var strømmen iaar som regel dobbelt saa strid.

Under drivgarnsforsøkene blev ogsaa iaar Kvaløen benyttet som hovedstation.

Som utseilingsleder til sjøs blev benyttet Aasværleden og Ytterholmsleden for arbeide utenfor Trænen—Bremstenen. For arbeide mellem Bremstenen og Vikten seiltes ut østenom Melstenen—nordom Steinsflesene og Enarsfaldene og nordom Sklinden.

For drivning utfor Vikten delvis Maaholmraasa. For seilas til søndenfor liggende felter styrtes almindelig leden sydover fra Rørvik.

Et par gange seiltes gjennem Froøerne for at komme tilsjøs fra Frohavet og styrtes da søndenom Sauøen til Bleika og derfra N $^{3}/_{4}$ V ut søndenom Tobaksfald og Finvær, nordom Storfald.

Av havne benyttedes under drivningen Glein, nordre havn i Aasvær mellem Fyrholmen, Ringholmen og Lassø, Sklinden, Rørvik, Besaker, Sauø og Titran.

I indberetningen over drivgarnsforsøkene 1905 blev fremholdt de vanskelige arbeidsforhold, som Helgelands skjærgaard byr en drivgarnsfisker om vinteren med utrygt veir og daarlig fyrbelysning, men heller ikke iaar vil jeg undlate at omtale lidt de samme forhold eftersom nye erfaringer er indhentet.

Utfor Froøerne, hvor forholdene med fyrbelysning endnu er meget mangelfulde, er vistnok beslutning allerede tat, som vil lette seilasen og fiskeridriften herutfor.

Utseilingsleden paa nordsiden av Vikten, søndenom Kvalø, ut Maaholmraasa var nu iaar forsynet med fyr og lygter. For ukjendte folk blir det vistnok endnu umulig at bruke denne led om natten, men for befolkningen selv og for lokalkjendte vil denne belysning være av stor nytte, dog maa der gjøres opmerksom paa, at fyret med overetlygten neppe av nogensomhelst kan brukes, som disse nu er placeret paa Maaholmen, for at komme ind og ut fra havet. Lygten og fyret overet fører nemlig altfor nær Helligboerne og under svær sjøgang ogsaa for nær Oksrevltaren.

Paa Sklinna skal der nu bygges fyr og naar dette er utført sammen med anbringelse av heldigst mulig lygteforbindelse med indre led vil farvandene søndenfra til og med Sklinna være saa godt belyst som det overhovedet fortiden er nødvendig, forutsat at der gjøres de forandringer, som er nødvendig og mulig for seilas gjennem Maaholmraasa.

Ser man paa kyststrækningen fra Vikten til Trænen, byr skjærgaarden paa kun faa indseilingsleder fra havet og av disse faa er, foruten Aasværleden, indseilingen ved Ytterholmen ind Husværfjorden, den eneste som er grei og lar sig gjøre farbar om natten paa en grei maate, saaledes at man kan faa en virkelig brukbar indseilingsled i likhed med Aasværleden. For seilas og fiskeri langs kysten og ute paa bankerne utfor Søndre Helgeland vil, i forbindelse med Trænen fyr og den fastslaaede Sklinnafyr, en fyr paa Ytterholmen og Steinan være nødvendig for at kunne bruke havet og bankerne herutfor i større utstrækning i den mørke aarstid, likesom disse fyrer i høieste grad vil lette og sikre seilas utenskjærs langs kysten. Av disse to steder forekommer det mig, at fyr paa Ytterholmen maa sættes i første række, eftersom der her er grei indseilingsled og fordi denne led allerede nu av bankfiskere er meget benyttet. Fyr paa Steinan vil ogsaa være av stor betydning, men da her ingen indseilingsled for tiden kan paapekes bør efter min mening dette fyr stilles i anden række, særlig da de hydrografiske arbeider i dette distrikt endnu ikke er utført.

For at belyse leden Ytterholmen til leden indenfor anser jeg det nødvendig, at der opsættes en kystfyr paa Ytterholmen, som er en temmelig høi holme, og i forbindelse med denne en mindre fyr eller sterk lygt paa Steinene, som vil kunne gjøre nytte ogsaa videre ind Gaasværfjorden nordover og Husværfjorden sydover.

Av andre spørsmaal med hensyn til forbedring av seilasforholdene, som jeg ved samtale med fiskerne blev gjort opmerksom paa kan nævnes.

Maasøhavn utfor Vikten er en meget god havn med en mængde fortøiningsringer. Seilasen ind til havnen fra Maaholmraasa om natten sker ved hjælp av den nye lygte paa Bremø, men da denne ikke kan lyse ind det meget trange sund Hysmaaleden, som ved forskjellige grunder



;
t
t
t
,
-
-
e
i
e
e
g
rt
a

at
er
es
en
n.
t,
sa
m

plyse denne
, som sand-

avn og her
er seilas ind

ordvestsiden
ldet sydligst
kker-molo i
mme særlig

den vest for
is beskyttet
g sommeren
lmen, da et
er av denne
naa baatene
ten er meget
t begrænset
erne stængt
gten kaldes,
erste klippe-
mellem Bom-
bred rende
t ønsket om,
ræk opsat i
en mængde
eilasen forbi
nt av denne
enfor Bom-
il antagelig
et vil sikkert
som er saa
arden.
vanskelig at
vnt, ikke er
r kan findes
jender, men
nd Steinan.
paa havet,
om Alflæsa
men, som

nævnt, farvandene bør være kartlagt før noget bestemt fastslaaes herom. (Se side 17 om farvandene i Bremstenen).

For indseiling fra havet til Bremstenen er den nuværende lygt paa Sørholmen kun opsat for orienterings skyld, da den lyser rundt og ikke er placeret saaledes, at den kan skjærme av indseilingsleden fra havet. Paa grund av farvandenes beskaffenhet er det meget vanskelig at faa placeret lygter, som er fuldt tjenlige til at lede ind fra havet.

Hvis en lygt opsat paa Svartvaagø eller Græsvaagø kunde eftersees, vilde vistnok denne paa et av disse punkter vise sig heldigst for seilas ind mellem Svingla og Leibraken i forbindelse med en lygt paa nordligste pynt av Nordholmen som kunde skjærme ind til Hullet. Selvfølgelig vilde den nuværende lygt bli overflødig og kunne flyttes. Lygten paa nordpynten av Nordholmen vilde ogsaa kunne lyse med en smal vinkel mellem Djupboen og Sjølholmfald og antagelig ogsaa gjøre nytte for seilas østenfor Bremstenen. Det er vanskelig at finde nogen andre punkter for anbringelse av lygter, som kan være tjenlige til at lyse ind til havnen, der nu er tænkt forbedret ved opførelse av molo.

Farvandene syd og vest av Vega og Mudvær kunde nok ogsaa trænge fyrbelysning, men ogsaa her er det vanskelig at ha nogen bestemt mening om den heldigste anbringelse av lygter, eftersom hydrograferingen ikke er fuldført, hvorved umulig et klart overblik kan faaes; thi i disse farvand er det nødvendig paa grund av de mange vanskeligheter, som er tilstede, at se alle dele av farvandet fra havet til indreleden i forbindelse med hinanden.

Paa Ertenbraken er der ogsaa ønske om at faa lygt opsat for orientering under fiskeriet om høsten, men ogsaa for dennes vedkommende gjælder det, at farvandene utenfor er ordentlig kartlagt før endelig bestemmelse tages. —

Storsildfiske paa det nordlige storsildfangstfelt Smølen—Halten, som nu i flere aar har været det mest søkte og bedste felt, foregaar om høsten og vinteren i dyprenden, der løper sydover fra vest av Froøerne, forbi Frøien, ned mot Smølen og saa gaar vestover, søndenom Smølenbanken og ca. 30 kvartmil ut, hvorefter banken grunder noget op utenfor igjen.

Somme aar formerkes storsilden først vest av Froøerne, hvorefter den straks fiskes i den ovenfor omtalte rende søndenfor. Ifjor derimot formerkedes og fiskedes silden først i dypet utfor Folla, senere fiskedes den bedst i dypet sydvest av Smølenbanken og endnu senere sydost av Smølenbanken.

Av fiskerne uttydes denne førsteoptræden, der kan være forskjellig for hvert aar derhen, at indsiget fra havet sker gjennem forskjellige dyprender, for eksempel gjennem Sklinnadypet, naar silden først merkes

mellem Nordøerne og Hålten og gjennem Haltendypet, naar den først merkes vest for Froøerne.

Ut fra denne opfatning kunde man iaar faa indtryk av, at silden kom ind gjennem Sklinnadypet, eftersom de første fangster av ren storsild først formerkedes mellem Froøerne og Vikten. Den store fangst vest av Smølen blev vistnok gjort før, men denne sild var i kvalitet ganske forskjellig fra fangsterne paa de førstnævnte steder og var ogsaa av mere tilfældig art, saaledes at denne fangst antagelig bør forbigaaes i bedømmelsen av storsildens indsig iaar. Sammenlignes „Michael Sars"s drivgarnsforsøk utfor Helgeland iaar med det lignende forsøk, som blev utført i 1905, viser det sig, at silden iaar formerkedes senere iaar end i 1905, men i november og efter denne maaned til desember var sildeforekomsten jevnt større og jevnere fordelt paa et større havomraade langs kysten end i 1905, omend ikke forekomsten iaar heller var saa stor, at den vilde ha tiltrukket nogen større fiskerflaate, medmindre priserne paa silden hadde været store.

Enkelte forsøk blev gjort fra befolkningens side paa at drive efter sild ihøst, men disse blev straks indstillet. Priserne var ogsaa saa smaa, at der maatte svære fangster til for at sildefiske i det hele tat skulde kunne lønne sig iaar.

Langs ytterste skjærgaard formerkedes iaar storsild en kort tid først i oktober, saaledes vilde adskillig sild kunne være stængt i Aasvær, hvis der hadde været notbruk tilstede den korte tid silden stod der.

Fra 1ste november til utgangen av mars arbeidet dampskibet „Nor" med statsbidrag utfor Helgeland, særlig Sklinden—Bremstenen med drivgarn efter sild, men samtidig ogsaa med torskegarn fra 15de februar. I det hele tat blev der gjort særdeles faa drivgarnsforsøk av dette skib, hvilket mest skyldtes veiret og de vanskelige farvand. 4 forsøk i november gav ialt 21 maal, 4 forsøk i desember 20 maal, 1 forsøk i januar 20 maal, 2 forsøk i februar $^2/_3$ maal og 2 forsøk i mars $1^1/_2$ tønde. I mars maaned saaes silden gaa i knuter klos ind mot skjærene og sild og hval holdt sig her hele mars maaned ut og endel fangedes paa sildegarn, som blev sat paa torskegarnsilen, saaledes kunde fanges optil 2 maal paa et garn. Utenfor, hvor det var mulig at drive, gav som ovenfor nævnt drivgarnsforsøk yderst ringe fangst. Den sild som fangedes er benævnt som smaafalden og blandingssild. I mars maaned gjød silden i og nær skjærgaarden.

Disse „Nor"s fangster frister ikke til forsøk av samme art herutfor i vintertiden.

„Michael Sars"s drivgarnsforsøk høsten 1907.

Station 1 (66). Kart I.
N. br. 65° 17′, l. o. 10° 43′.
Strømmen satte i løpet av natten 6 kvartmil i NNO.
Kuling av SO, klar luft.

2den—3dje oktober.
Kl. $5^1/_2$ efterm. sattes garnlænken[1]) 15 favner dypt. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 74 sild, hvorav endel var fetsild og endel fuldsild med halvt utviklede kjønsorganer, enkelte fuldsild var isterholdig.

Station 2 (63). Kart I.
N. br. 65° 43′, l. o. 11° 3′.
Strømmen satte 6 kvartmil OSO/$^1/_4$O.
Stille og laber sydlig, regnluft.

3dje—4de oktober.
Kl. $5^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 42 sild. Formerket blæksprut.

Station 3 (68). Kart I.
N. br. 66° 36′, l. o. 10° 21′.
Strømmen satte SO.
Frisk SSV, regn.

4de—5te oktober.
Kl. $5^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 7 sild.
Anm. I Glein fortaltes, at der fiskedes endel (storsild) paa sæt i Skibaadsvær, Dønna, Sjona. Optil 3 maal i Skjærvær.

Station 4 (69). Kart I.
Strømmen satte 7 kvartmil i N^{t}O retning.
Stille og løi, omskiftende, regn.

6te—7de oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken, Hydrograferte. Kl. $8^1/_4$ form. trak. Fangst: 22 sild. Formerket bleksprut.

Station 5 (70). Kart I.
N. br. 64° 13′, l. o. 8° 30′.
Strømmen satte 3 kvartmil i NV retning.
Stille, disig luft.

7de—8de oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 50 sild, 2 makrel. Formerket blæksprut.

Station 6 (71). Kart I.
N. br. 63° 32′, l. o. 7° 0′.
Løi ONO, klar.

9de—10de oktober.
Kl. $5^1/_2$ form. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 7—9 form. trak.

---

[1]) Garnlænken = 10 nordsjøgarn, 18 favner lange, 350 m. dype, 22 omfar. 23 storsildgarn, 14 favner lange, 250 masker dype, 19 omfar. 8 fetsildgarn, 14 favner lange, 250 masker dype, 24 omfar.

Fangst: 18 sild (smaafalden). Praiet s/s „Egeria" 6 kvartmil nordenfor uten fangst om natten.

Station 7 (72). Kart I.
N. br. 64° 33′, l. o. 9° 42′.
Strømmen satte 11 kvartmil i $NO^{t}O$.
Stille, klar.

10de—11te oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 4—6 form. trak. Fangst: 2 sild. Praiet skøite „Ena", som blev slæpt hertil av „M. S.", 6 kvartmil i SV. Han hadde ingen fangst om natten.

Station 8 (73). Kart I.
N. br. 64° 54′, l. o. 9° 32′.
Variabel, regnluft.

11te—12te oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. $1^1/_2$—3 form. trak. Fangst: 2 sild.

Station 9 (75). Kart I.
N. br. 66° 19′, l. 0. 11° 44′.
Løi og frisk nordlig, klar.

21de—22de oktober.
Kl. $5^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. $5^1/_2$—$7^1/_2$ form. trak. Fangst: 1 sild.

Station 10 (76). Kart I.
N. br. 66° 42′, l. o. 9° 3′.
Løi østlig, klar.

22de—23de oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. $4^1/_2$—$5^3/_4$ form. trak. Fangst: Ingen sild.

Station 11 (39). Kart I.
N. br. 65° 41′, l. o. 8° 35′.
Tilfriskende kuling av ONO, regndis.

24de—25de oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 12 midn.—$1^1/_2$ form trak. Fangst: 2 sild.

Station 12 (80). Kart I.
N. br. 65° 21′, l. o. 10° 34′.
Strømmen satte 15 kvartmil i NO retning.
Løi vestlig, klar, sterk strøm i overflaten, østgaaende.

25de—26de oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 4—6 form. trak. Fangst: 1 stamp sild.

Station 13 (83 a). Kart I.
N. br. 63° 43′, l. o. 7° 55′.
Srømmen satte $11^1/_2$ kvartmil i $NO^{t}N$ retning.
Stille og klar.

3dje—4de november.
Kl. $5^3/_4$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 5—7 form. trak. Fangst: 30 sild, fin isterholdig indmatsild, 31—36 cm. 7 makrel. I

løpet av natten fiskedes paa snøre 5 storsei, 40—50 favner dypt.

Praiet en motorskøite paa 63° 38′ n. br., 7° 35′ l. o. uten fangst for natten.

Station 14 (84). Kart I.
N. br. 63° 28′, l. o. 6° 52′. Strømmen satte 6 kvartmil i ost retning.
Løi SO, klar.

4de—5te november.
Kl. $3^{1}/_{2}$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 5 form. trak. Fangst: 50 tønder sild, 15 stkr. makrel, 1 hvitting, 3 sildehai. Fiskede om natten 100 stkr. storsei paa snøre. Tapte ca. 4 tønder ved overvand den følgende nat under arbeide med saltningen av fangsten i kuling. Silden var blandet og temmelig smaafalden storsild.

Station 15 (85). Kart I.
N. br. 64° 4′, l. o. 8° 26′. Strømmen satte 18 kvartmil langs eggen paa 170-favns kurven.

8de—9de november.
Kl. 4 efterm. saa en mængde staurhval og et par storhval, som gik i aate, satte derfor her 4 garn 5 favner dypt og lot staa $^{1}/_{2}$ time. Ingen fangst. Sandsynligvis stod silden dypt. Kl. $5^{1}/_{4}$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. $5^{1}/_{4}$—$7^{1}/_{4}$ form trak. Fangst: 5 tdr. stor, fin storsild. Fiskede 15 blæksprut.

Station 16 (86). Kart I.
N. br. 64° 34′, l. o. 9° 43′. Strømmen satte $7^{1}/_{2}$ kvartmil NNO $^{1}/_{4}$O retning.
Kuling VSV, regn.

11te—12te november.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken.[1]) Hydrograferte. Kl. 5—8 form. trak. Fangst: $18^{1}/_{2}$ tdr. stor fin storsild.

Station 17 (87). Kart I.
N. br. 64° 50′, l. o. 10° 2′. Strømmen satte i VNV retning.
Stiv bris SV, skyet.

14de—15de november.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 7—9 form. trak. Fangst: $7^{1}/_{2}$ tønder stor, fin storsild. 489 sild i maalet.

---

[1]) Garnlænken bestod nu av 8 nordsjøgarn, 1 fetsildgarn og 35 storsildgarn.

Station 18 (88). Kart I.
N. br. 65° 25′, l. o. 10° 22′.
Strømmen satte 16 kvartmil i NOtO $^1/_2$O.

15de—16de november.
Kl. $5^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 17 tønder. Silden var fetsildblandet storsild.

Station 19 (89). Kart I.
N. br. 66° 5′, l. o. 10° 52′.
Strømmen satte 13 kvartmil i NO $^3/_4$O.
Frisk SV, skyet.

17de—18de november.
Kl. 8 efterm. satte garnlænken. Kl. 7—8 form. trak. Fangst: 11 tønder, herav sorteres ut 8 tønder storsild og 3 tønder fetsild.

Station 20 (90) Kart I.
N. br. 66° 18′, l. o. 11° 35′.
Strømmen satte 26 kvartmil i NNO $^3/_4$O. Laber og løi SSO og sydlig med snebyger.

25de—26de november.
Kl. 8 efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 6—$8^1/_2$ form. trak. Fangst: $1^3/_4$ tønde sterkt fetsildblandet storsild.

Station 21 (91). Kart I.
N. br. 66° 27′, l. o. 11° 7′.
Antagelig drift 24 kvartmil i NO.
Stille og løi sydlig bygeluft.

26de—27de november.
Kl. $7^3/_4$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. 7—10 form. trak. Fangst: 13 tønder. Sorteret herav 10 tønder smaafalden storsild og 3 tønder fetsild.

Station 22 (92). Kart I.
N. br. 66° 29′. l. o. 10° 53′.
Antagelig drift 7 kvartmil i SVtS.
Ujevn nordlig med byger.

27de—28de november.
Kl. $3^3/_4$ efterm. satte garnlænken. Hydrograferte. Kl. $7^1/_2$—10 form. trak. Fangst: 75 tønder. Sorterte herav 62 tønder storsild og 13 tønder fetsild.

Station 23 (93). Kart I.
N. br. 66° 24′, l. o. 10° 46′.
Strømmen satte 4 kvartmil i NOtO.
Laber og løi SV, klar.

2den—3dje desember.
Kl. $7^3/_4$ efterm. satte garnlænken[1]). Kl. 7—$10^1/_2$ form. trak. Fangst: 15 tønder. Herav sortertes ut 9 tdr. smaafalden storsild, hvorav enkelte tomsild, 8 tdr. fetsild.

Station 24 (94). Kart I.
N. br. 66° 29′, l. o. 10° 53′.

3dje—4de desember.
Kl. $3^1/_2$ efterm. satte garnlænken.

---

[1]) Garnlænken nu 8 nordsjøgarn, 34 storsildgarn à 14 favner, 250 masker dype og 8 storsildgarn à 17 favner lange og 300 masker dype, 19 omfar.

Strømmen satte $9^1/_2$ kvartmil i NO t$O^1/_2$O.
Løi SO, klar.

Kl. $7^1/_2$—$10^1/_2$ form. trak. Fangst: 13 tønder. Herav sortertes 8 tdr. storsild og 5 tdr. fetsild.

Station 25 (95). Kart I.
N. br. 66° 18′, l. o. 10° 40′.
Strømmen satte 15 kvartmil i $O^1/_2$N.
Kuling av SSO, klar.

4de—6te desember.
Kl. $2^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Kl. $8^1/_2$—10 form. trak. Fangst: 2 tdr. sild.

Station 26 (77). Kart I.
N. br. 65° 57′, l. o. 6° 38′.
305 m., ler, sten.

23de oktober.
Kl. 2—$2^3/_4$ efterm. hydrograferte. Kl. 3 efterm. satte et tobisvad ca. 250—200 m. dypt og et tobisvad 75—50 m. En 1-meters silkehov ca. 180—130 m., en hov ca. 40—15 m. dypt, kl. 5.55 efterm. satte en hov i overfladen. Slæpte alt i VNV-retning. Kl. 9 efterm. trak alle hover og tobisvad og loddet da 500 m.

Station 27 (78). Kart I.
N. br. 65° 59′, l. o. 4° 48′.
575 m. uten bund.

24de oktober.
Kl. 0.20—$1^1/_2$ form. hydrograferte. Kl. 1.40 form. satte et tobisvad 350—300 m., 1 hov 200 m., 1 hov 100 m., 1 tobisvad 75 m., 1 hov 20—15 m. Kl. $5^1/_2$ form. satte 1 hov i overflaten. Slæpte i OSO-retning ca. 9 kvartmil. Kl. $7^1/_2$—$8^1/_2$ form. trak alle redskaper.

Station 11 (79). Kart I.
N. br. 65° 41′, l. o. 8° 35′.
452 m. dyp.

24de—25de oktober.
Kl. 7—8 form. hydrograferte. Kl. $1^3/_4$ form. 1 tobisvad 300—250 m., 1 hov 200—150 m., 1 tobisvad 100 m., 1 hov 70 m., 1 hov 35 m., kl. 7 form. satte 1 hov i overflaten. Slæpte i SO-retning ca. 9 kvartmil. Kl. 8 form. trak alle redskaper. Tapte grundet kuling og høi sjø 2

hover, hvorav overflaten og 200—180 m. hover.

Station 28 (81). Kart I.
N. br. 65° 36′, l. o. 10° 50′.
345 m. dyp.

26de oktober.
Kl. 7¼—8 form. hydrograferte. Kl. 8 form. satte et tobisvad 300—200 m., 1 hov 150 m, 1 tobisvad 100 m, 1 hov 60 m., 1 hov 20 m. Kl. 1 efterm. trak alle redskaper. Tapte 1 hov paa 150 m. Det dypeste tobisvad hadde været i bunden og var revet istykker. Strømmen meget sterk gaaende NO-over.

Station 29 (82). Kart I.
N. br. 65° 27′, l. o. 11° 48′.
490 m. dyp.

29de oktober.
Kl. 9—10 form. hydrograferte. Kl. 10 form. satte et tobisvad 200—300 m., 1 hov 150 m., 1 tobisvad 100 m., 1 hov 75 m., 1 hov 35 m. Kl. 0½ efterm. satte 1 hov i overflaten. Slæpte nordover midtvands i Vegafjorden. Kl. 4 efterm. trak alle redskaper tvers av Varhotmen.

Station 30 (96). Kart I.
N. br. 65° 26′, l. o. 10° 50′.
345 m. dyp.

7de—8de desember.
Kl. 7⅓ efterm. satte 1 tobisvad 200 m., 1 hov 125 m., 1 tobisvad 100 m., 1 hov 70 m. 1 hov 45 m. Slæpte NO ca. 12 kvartmil med strømmen, som var saa sterk at ingen styring kunde opnaaes. Kl. 0.40 form. trak alle redskaper. Strømmen satte NO-over.

Station 31 (97). Kart I.
N. br. 65° 41′, l. o. 8° 58′.
455 m. dyp.

8de desember.
Kl. 7¾ efterm. satte 1 tobisvad 300—200 m., 1 hov 150 m., 1 tobisvad 130 m., 1 hov 70 m., 1 hov 30 m. Slæpte i vestretning ca. 16 kvartmil. Kl. 2 efterm. trak alle redskaper. Tapte en hov paa 70 m. dypt.

Station 32 (98). Kart I.

N. br. 65° 57', l. o. 6° 54'. 370 m., 505 m. dyp.

8de—9de desember.

Kl. 9 efterm. satte 1 tobisvad 250 m., 1 hov 120 m., 1 tobisvad 100 m, 1 hov 75 m. Slæpt og drev i vestretning ca. 20 kvartmil. Grundet stor sjø og storm taptes alle redskaper med undtagelse av det dypeste tobisvad paa 250 m. dybde. Trak kl. 5 form. Andøvet her i 2 døgn, men da stormen ikke avtok styredes til land.



Fiskeforsøk i Skagerak 1906—1907.

Av Knut Dahl.

Indledning.

Kundskapen om fiskebankerne og fiskeforekomsten langs den norske Skagerakkyst har indtil de sidste tider været særdeles begrænset. Indtil for et par aar siden var der saaledes kun et eneste sted paa hele strækningen fra den svenske grænse til henimot Lindesnes, hvor befolkningen hadde lært, at der kunde drives et lønnende bakkefiske i noget større avstand fra land. Dette sted var Langesund. Her har der gjennem de sidste 20—30 aar utviklet sig et eiendommelig kystfiske, hvis fangst har været torsk, lange og hovedsagelig kolje. Fisket drives med store, aapne skjegter, og fangsfeltet er Langesundsbugten — hovedsagelig begge sider av bugten — paa strækningen fra Tvestein til Jomfruland. Fisket foregaar paa dybder ned til 150 favner og drives saagodtsom det hele aar med undtagelse av „makreltiden" om sommeren.

Paa den øvrige del av kysten dreves der indtil aaret 1905 intet saadant regelmæssig bakkefiske paa dypt vand. Paa strækningen østenfor Langesundsbugten blev der drevet et bakkefiske i fjordene, fjordmundingerne og skjærgaarden og, tildels noget utenfor denne, men paa dypere vand og i større avstand fra land foregik ingen regelmæssig drift. Fra Jomfruland og vestover til Arendal var forholdene omtrent de samme. Der blev drevet med kulebakker ned til 60—80 favner paa sine steder og til enkelte aarstider; men en regelmæssig drift fra høst til vaar saaledes som ved Langesund foregik intetsteds.

Saavel østenfor som vestenfor Langesundsbugten dreves der for 10—20 aar siden i januar og februar et bakkefiske paa dypere vand (80—90 favner) efter hellefisk (kveite); men dette fiskeri, der i sin tid var temmelig indbringende, ophørte efterhaanden og er nu saagodtsom ganske fortrængt av drivgarnsfisket efter sild.

Paa strækningen fra Arendal vestover til Kristianssand bruktes bakke overhovedet særdeles litet, utenfor skjærgaarden saagodtsom ikke.

Disse forhold fremkaldte hos flere av de mænd, der har interessert sig for ophjælp av Skagerakkystens fiskerier, den tanke, at det burde undersøkes, om ikke den hele Skagerakkyst frembød de samme betingelser som Langesundsbugten, for at et regelmæssig lønnende bakkefiske skulde kunne drives en større del av aaret.

Paa et fiskerimøte i Kragerø vaaren 1905 fremla jeg en plan om ved statsbidrag at søke igangsat en undersøkelse over fiskerierne og over fiskeforekomsterne utenfor den norske Skagerakkyst. Denne plan vandt udelt tilslutning paa møtet, og de nødvendige midler blev i 1906 bevilget av Stortinget, dog under forutsætning av, at hovedvegten lagdes paa undersøkelsen av fiskeforekomsterne.

Imidlertid var der høsten 1904 av en forretningsmand i Larvik (Gram & Meyer) gjort forsøk paa bakkefiske optil 2 mil av land SO. av Svenør med en større aapen motorbaat. Likeledes hadde enkeltvis snekker vovet sig ut. Disse forsøk faldt heldig ut og bidrog kraftig til at vække forhaabninger om, at et lønnende fiske skulde kunne drives. Imidlertid hindret mangelen paa hensigtsmæssige baater, særlig motorbaater, en øieblikkelig utvikling av fisket. Allerede i sommeren 1905 var imidlertid flere motorbaater anskaffet, og der blomstret utover høsten 1905 op et særdeles lønnende, tildels rikt bakkefiske 2—3 mil sydost av Svenør.

Vaaren 1906 blev der ogsaa utfor Risør og Arendal gjort forsøk paa drift i større avstand fra land end tidligere, dels med dæksbaater med skjegter paa slæp, dels med motorskøiter, uten at dog disse forsøk førte til endelige og sikre resultater angaaende lønsomheten og vilkaarene for bakkefiske i større avstand fra land.

Det var hermed git, at opgaven for de forsøk, der skulde anstilles av mig, væsentlig maatte bli at undersøke felterne fra Jomfruland og vestover, deres utstrækning og fiskemængde samt vilkaarene for deres drift. Hvad angaar strækningen fra Fredriksvern og østover kunde opgaven kun bestaa i at søke at utvide kundskapen om, hvor langt syd og øst de fiskefelter, som der var gjenstand for drift, strakte sig.

For at opnaa en oversigt over forholdene leiet jeg en dæksskøite med motor og foretok med denne fra juli til oktober 1906 en række fiskeforsøk paa strækningen Svenør—Kristianssand. Ved disse forsøk opnaaddes der en oversigt over felter, fangst- og avsætningsforhold paa den ovennævnte strækning.

Følgende fremgik av forsøkene:

1) Langs det sydlige Norges kyst fra Jomfruland og vestover lot der sig ikke paavise andre felter, paa hvilke der lot sig drive bakkefiske efter torsk, kolje og lange, end den 1½—2 mil brede kystbanke, der ligger indenfor et dyp av 120 favner. I det dype Skagerak lot der sig ikke paavise nogen bestand av fiskearter, der for tiden lar sig utnytte.

2) Forsøkenes resultater tydet paa, at bakke- eller linefiske med større dæksfarkoster paa denne kystbanke vil ha vanskelig for at lønne sig. Derimot gav resultaterne paa enkelte steder haab om, at mindre, aapne eller halvdækkede motorbaater vilde kunne finde en lønnende virksomhet med bakkefiske paa samme maate, som det har vist sig, at dette fiske kan drives for Larvik, Fredriksvern og Langesund. Paa andre strækninger var resultaterne for usikre til, at et begrundet skjøn over bankernes brukbarhet kunde avgives.

Jeg antok derfor, at den resterende del av bevilgningen burde anvendes til flere mindre forsøk vaaren 1907, særlig med aapne eller halvdækkede motorbaater, og henvendte mig i den anledning til Østlandske fiskeriselskap samt til flere interesserte og lokalkjendte mænd langs kysten, der konfererte med fiskerne om saken.

Vi blev enige om at søke at faa følgende forsøk utført:

1) Svenør—Svenske kystbanke, utenfor brukte felter. Motorskøite med 3 mand, driver i april.
2) Jomfruland—Lyngør, indtil 130 favner. Aapen motorbaat, 2 mand driver med smaabakker fra 20de mars til 15de mai.
3) Møkalasset—Hesnes, indtil 130 favner. Aapen motorbaat, 2 mand, smaabakker, driver fra 20de mars til 15de mai.
4) Homborgsund—Ulvesund, indtil 130 favner. Aapen motorbaat, 2 mand, smaabakker, driver fra 20de mars til 15de mai.

Med Fiskeridirektørens og Handelsdepartementets godkjendelse blev denne plan lagt til grund for forsøkene, der blev at utføre efter indhentede anbud, saaledes at al fangst tilfaldt fartøierne.

Efter utstedt indbydelse indkom der 30 anbud, der dels gjaldt det enkelte forsøk, dels var alternative for flere eller samtlige forsøk. Av disse var 5 anbud fra aapne motorbaater, resten fra dækkede skøiter av 32—42 fots længde, hvorav kun et par uten motor.

Det lykkedes at faa utført samtlige forsøk efter planen, undtagen forsøk nr. 3, Møkalasset—Hesnes. Til dette forsøk var en aapen motorbaat antat, men da den ikke kunde faa sin maskine i rette tid, maatte en liten dæksskøite overta forsøket.

Forsøk nr. 1, Svenør—Svenske kystbanke, blev kontrollert av en særskilt medsendt observatør. De øvrige forsøk kontrollertes av befuldmægtigede i Risør, Arendal og Lillesand. Disse befuldmægtigede tilsaa driften og utbetalte terminvis statens bidrag til forsøkene efterat ha paaset, at førernes journalhold samt driftsregnskap var iorden.

Forsøkene høsten 1906.

A. Redskaper og drift.

Til utførelse af forsøkene leiedes motorskøiten „Fram“ af Fredriksvern.

Skøiten var 37½ fot lang og hadde 6 HK. dobbeltcylindret „Alpha“-motor med propel med omstyrbare blade.

Til skøiten hørte 2 amerikanske dorier, der som regel maatte slæpes.

Bakkerne var 12 garns hamp med krok no. 5 Mustad. Der bruktes ogsaa endel nr. 4 og nr. 3. Der bruktes 4 toms glaskavl med 12 krok mellem kork og sten.

Dræggene var trædrægger med jernbelastning. Ophalerne 18 garns hamp. Bøierne var spidse galvaniserte jernbøier med 1½ favns bambusstaker med flag.

Som agn bruktes som regel salt brisling, der er det almindelige ogsaa under fisket ved Svenør. Saa ofte dertil var anledning anvendtes fersk eller saltstrødd sild eller brisling, eller fersk makrel.

Der blev drevet dels med 5, dels med 3 mands besætning, og bakkerne blev sat enten i 2 parallele sætninger (med 5 mand) eller i en sætning (med 3 mand). I begyndelsen bruktes altid dorierne til at sætte og trække med; men i det sidste, da vi udelukkende drev med 3 mand, fandtes det mest praktisk at sætte og trække fra selve skøiten.

Saagodtsom al ægning utførtes av mandskapet.

Der dreves udelukkende med dagsæt. Som regel kunde ikke mere end 1 forsøk utføres om dagen.

Der blev forøvrig drevet paa den maate, som brukes av motorbaatene ved Larvik og Fredviksvern. Ca. kl. 3 morgen drog vi ut paa fangstfeltet, der alt efter avstanden naaddes i 6—8 tiden. Bakkerne sattes, selvsagt med strømmen. Derpaa dampedes til den første ende og trækningen begyndte, efterat vel 2 timer var forløpet efter sætningens begyndelse. Som regel tokes der lodskud i begge ender af bakkerne, eller dybden maaltes paa ophalerne. Selve trækningen medtok gjerne et par timer eller mere efter forholdene og var sjelden avsluttet tidligere end kl. 11. Noget over middag var vi som regel inde med fangsten, der straks avsattes, hvorpaa bakkerne, hvis ægning allerede under indfarten var paabegyndt, blev ægnet færdig utover eftermiddagen.

Forsøkene begyndtes den 24de juli.

Indtil den 28de juli gjordes nogen oriënterende forsøk utfor strækningen Sverige—Nevlunghavn.

Fra 1ste—17de august forsøktes utfor strækningen Jomfruland—Lyngør.

Fra 22de—31te august forsøktes utfor strækningen Lyngør—Grimstad.

Fra 4de—24de september dreves der utfor strækningen Homborgsund—Songvaar.

Fra 26de september—4de oktober blev der atter forsøkt utfor strækningen Lyngør—Grimstad.

I tiden fra 4de—20de oktober blev det paa grund av urolig veir og en maskinskade, der sinket os et par dager, ikke mulig at faa utført mere end 2 forsøk, nemlig 1 paa strækningen Jomfruland—Lyngør og 1 søndenfor Svenør.

Veiret var under forsøkene i det store og hele upaaklagelig.

Av de 87 dage, hvori skøite og redskaper kunde disponeres til forsøkene, hadde vi 36 fiskedage, 13 helligdage, 23 dage stormhindring, 1 dag hindring grundet strøm, 1 dag maskinskade og 14 dage til flytninger og arrangements.

B. Fangstjournal med karter.

Nedenfor gir jeg en fortegnelse over de forsøk, der er utførte paa de forskjellige strækninger utfor kysten. Stationerne er numererte i tidsfølge for den hele strækning.

Kysten er delt i 4 strækninger, og for hver strækning gir jeg en liste over stationerne. Hver stations beliggenhet er i disse betegnet ved saa nøiagtige krydspeilinger, som det med vore hjælpemidler var mulig at faa. Tilhøire for stationsnummeret vil man i disse lister finde en opgave over bakkelængde, dybde, strøm og bundforhold samt fangst- og avsætningsforhold. Hver liste er ledsaget av et oversigtskart, hvori hver station er avlagt. Stationens beliggenhet betegner det punkt, hvorfra sætningen er begyndt. Den retning, strømmen her angir, er den retning, hvori bakkerne er sat.

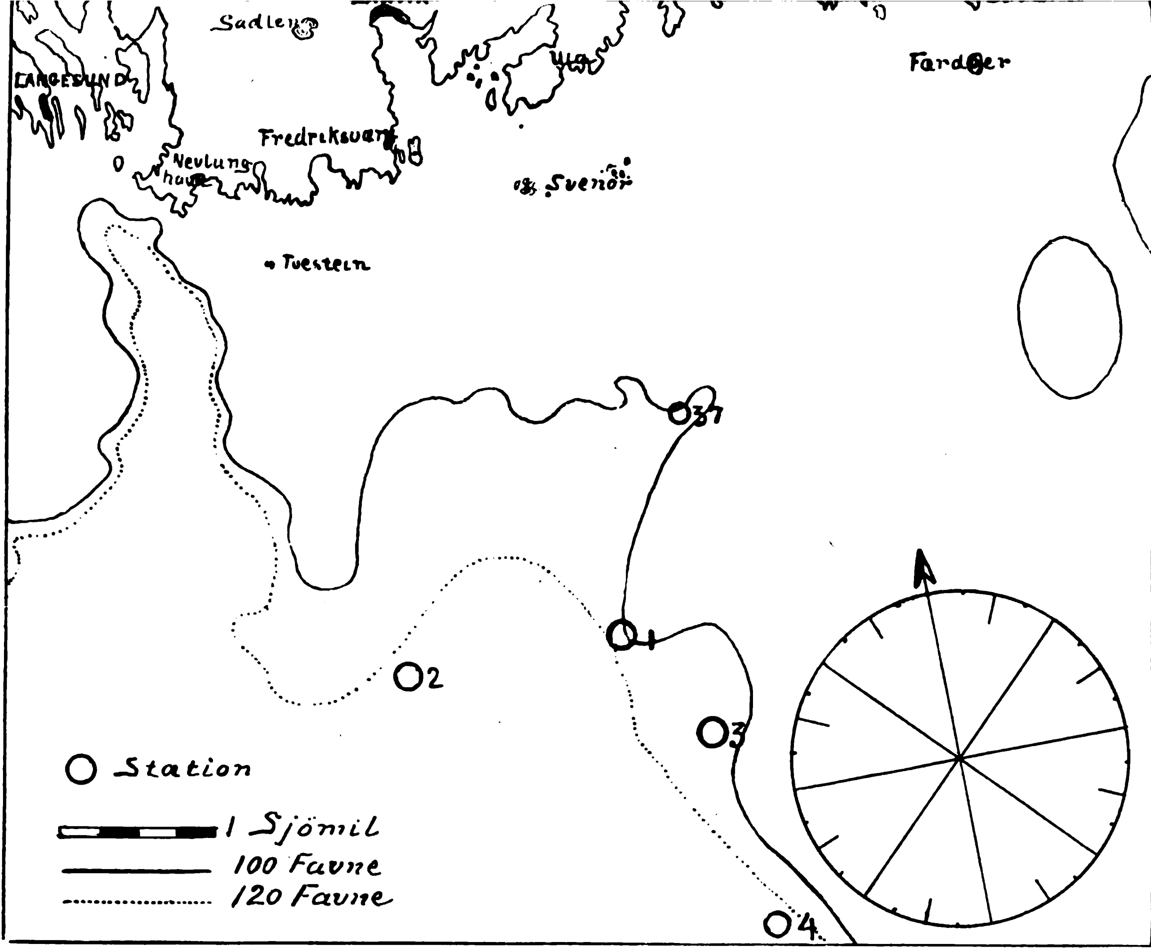
Vest- eller østgaaende strøm betegner altid, at strømmen bærer vest- eller østover langs kysten.

I. Sverige—Nevlunghavn.

Se kart I (pag. 80).

Station 1.
Store Færder i NO$^1/_2$N.
Sadlen litt vestenfor Stavern fyr.

24de juli.
2 000 krok, brisling. 104—120 favner.
Moderat vestgaaende strøm.



Langesund
Sadlen
Fredriksvarn
Nevlunghavn
Svenör
Tvesteen
2
1
37
3
4
Station
1 Sjömil
100 Favne
120 Favne

Fig. I.

Fangst: 83 koljer, 2 langer (3 store rokker og endel blaamage kastedes).

Jevn slikbund.

Vegt 126 kilo. Salgssum i Larvik kr. 18.90. Pris 15 øre pr. kilo samfængt.

Station 2.
12 kvartmil SSV av Skadden. Jomfruland NV$^{3}/_{4}$V.

25de juli.

2 500 krok, brisling og fersk sild. 152—90 favner.

Moderat vestgaaende strøm.

Fangst: 10 koljer, 2 sei, 1 middelhavsuer, 1 uer (endel blaamage kastedes).

Avvekslende haard bund og slik. Mange fæster. Haardest vestover, hvor sjøtrær. Slet av.

Vegt 21 kgr. Salgssum i Fredriksvern kr. 2.25. Linetap 300 krok.

Station 3.
15 kvartmil S^tO av Svenør.

27de juli.

3 000 krok, brisling (i 2 sæt). 90—110 favner.

Overflatestrømmen moderat vestgaaende. Sterk, østgaaende understrøm.

Fangst: 140 koljer, 4 torsk, 1 lange, 6 hvitting, 1 strømsild.

Jevn bløt bund.

Vegt 108 kilo. Salgssum i Fredriksværn kr. 16.20. Pris 15 øre pr. kilo samfængt.

Station 4.
20 kvartmil S^tO av Skadden.

28de juli.

2000 krok, brisling og litt ræker. 140—200 favner.

Overstrømmen vestgaaende. Understrømmen meget sterkt østover.

Fangst: 7 strømsild, 1 skolæst, flere hundrede blaamage.

Jevn bløt bund.

Station 37.
Svenør i NNV.
Store Færder i NO¼N.

11te oktober.
2 000 krok, brisling og salt makrel. 100 favner.
Fangst: 76 koljer, 5 torsk, 2 langer, 3 uer.
Vegt 141.5 kilo. Salgssum i Fredriksvern kr. 25.40.
Pris: kolje 20 øre pr. kilo, torsk og lange 15 øre pr. kilo.

2. Jomfruland—Lyngør.

Se kart II (pag. 83).

St. 5.
Jomfruland i NNV.
Portør i V^tN½N.

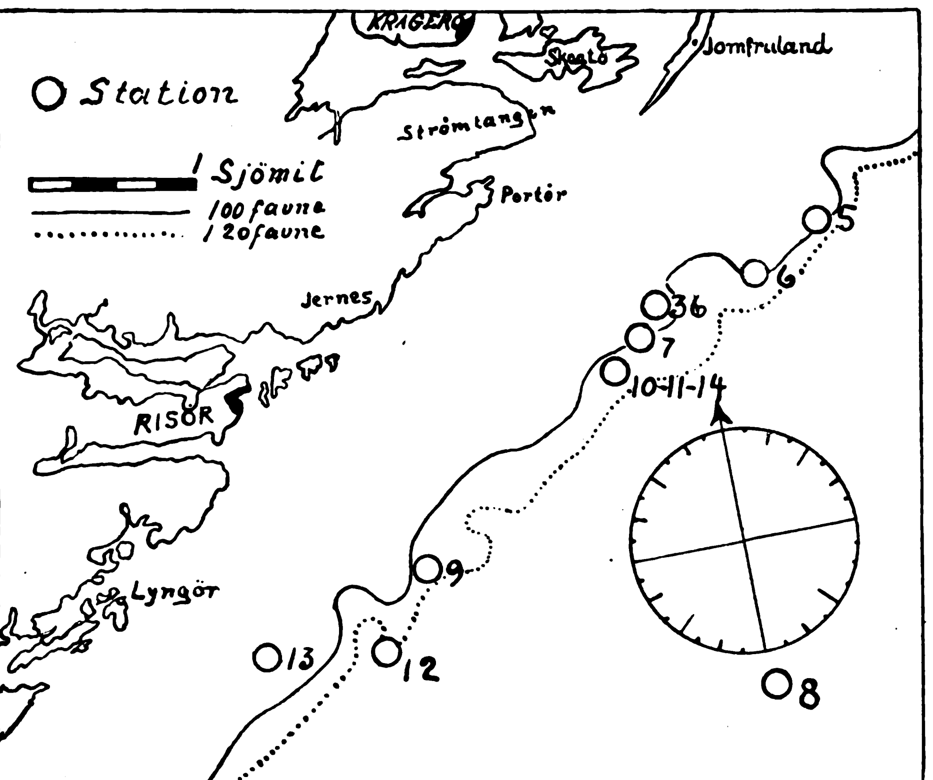
1ste august.
2 000 krok. 80—140 favner.
Sterk, vestgaaende strøm.
Fangst: 109 koljer (68 smaa). 2 torsk, 1 lange, 1 hvitting, 1 middelhavsuer, 5 uer. (2 rokker, endel blaamage, kastet).
Vegt 77 kgr. Salgssum Risør kr. 9.43.
Fin bund uten fæster.

St. 6.
Jomfruland i N.
Kragerø skole i NV½N.

3dje august.
4 200 krok (i 2 sæt). 105 favner.
Sterk, vestgaaende strøm.
Fangst: 89 koljer, 3 torsk, 1 lange, 3 uer. (Flere rokker og hundreder af blaamage, kastet).
Uavbrutt fæster. Slet av begge bakker og trak paa motstrøm.
Vegt 103 kgr. Salgssum Kragerø kr. 15.35, pris kr. 0.15 samfængt.

St. 7.
Jomfruland i NNO.
Valberg over Strømtangen.

4de august.
4 000 krok (i 2 sæt) saltstrødd brisling. Ca. 80 favner.
Meget sterk, vestgaaende strøm.
Fangst: 136 koljer, 6 torsk, 8 uer, 9 middelhavsuer, 1 lange, 2 horngjæl.


Station
1 Sjömil
100 faune
120 faune
KRAGERØ
Jomfruland
Strömtangen
Portör
Jernes
RISÖR
Lyngör
5
6
36
7
10-11-14
8
9
12
13

Kart II.

Mange fæster, ene sætning avslitt. Kuling, beseilet baatene for 3 rev. Adskillig fisk mistedes, deriblandt 1 kveite.

Vegt 80 kilo, derav kun 55.5 kilo salgbar.[1]) Salgssum Risør kr. 8.35, pris kr. 0.15 samfængt.

St. 8.
Jomfruland i N¹/₄O.
Risør flæk i NVᵗV.

6te august.
1000 krok, brisling. 275 favner.
Svak, vestgaaende strøm.
Fangst: 1 blaalange, 1 skolæst, 15 blaamager, 1 rokke.
Meget skarp bund over hele sætningen. Sten med svamper, „koral" og sjøfjær. Krokene paa lange strækninger rettet eller vækslitt. Slet av. Linetap ca. 150 krok.

St. 9.
Risør flæk i NVᵗN.
Jomfruland i NO¹/₄N.

8de august.
3000 krok (i 2 sæt). 114 favner.
Moderat, vestgaaende strøm.
Fangst: 16 koljer, 1 torsk. (3 store rokker, endel blaamage, kastet).
Jevn bund. Slik med ormrør for det meste. Her og der haarde flekker med troldkrabbe.
Vegt ca. 20 kilo.

St. 10.
Jomfruland i NNO¹/₄O.
Risør flæk i V³/₄N.

10de august.
2000 krok (i 2 sæt). 106 favner, begge ender.
Svak strøm mot land.
Fangst: 82 koljer, 2 torsk, 1 lange, 2 uer. (1 stor rokke, talrike blaamager, kastet).
Ganske pen bund, slik med enkelte haarde knauser. Ene bakke avslitt.

---

[1]) Smaakoljen ødelagt av slingring.

Vegt: 78 kilo. Salgssum i Risør kr. 13.20. Pris: Storkolje kr. 0.18, smaakolje og uer kr. 0.10. Torsk og lange paa slump.

St. 11.
Samme sted som st. 10.

11te august.
4000 krok, brisling (i 2 sæt). 105 favner.

Moderat strøm vestgaaende.

Fangst: 80 koljer, 3 torsk, 1 lange, 1 uer. (9 store rokker, mange blaamager, kastet).

Vegt 88 kgr. Salgssum i Risør kr. 13.38. Pris: Storkolje kr. 0.18, torsk og lange kr. 0.15, smaakolje usælgelig.

St. 12.
Lyngør fyr i VNV¼N.
Risør flæk i NtV½V.

13de august.
2000 krok, brisling. 130 favner.

Sterk, vestgaaende strøm.

Fangst: 1 torsk, 3 koljer. (4 smaa rokker, ca. 30 blaamager, kastet).

Fin slet bund hele veien.

St. 13.
Lyngør fyr i NV¾V.
Risør flæk i N¼O.

13de august.
1000 krok, brisling. 95 favner.

Sterk strøm vestgaaende.

Fangst: 34 koljer, 1 sypike. (1 haa, 1 liten rokke, kastet).

Fæste, slet av, trak paa motstrøm.

Vegt fra st. 12 og 13 ca. 20 kgr. Salgssum i Risør kr. 2.50.

St. 14.
Samme sted som st. 10.

17de august.
3000 krok, brisling.

Rasende strøm, saavidt bøierne stod. Brækket begge sætninger og tapte 2500 krok.

Fangst: 2 koljer, 1 hvitting.

Helt mislykket grundet strømmen.

St. 36.
Jomfruland i NNO.
Portør i NV.

8de oktober.
1 000 krok, brisling. 80 favner.
Sterk, vestgaaende strøm og østlig kuling. (500 krok stod ikke paa bunden, da bøien maatte stikkes direkte paa bakken. Der fandtes da paa disse 500 heller ikke fisk. Den hele fangst var paa de første 500 krok).
Fangst: 41 koljer, 2 torsk, 1 hvitting, 3 uer.
Vegt 30 kgr. Salgssum i Risør kr. 7.50. (Pris: 25 øre samfængt).

3. Lyngør—Grimstad.

Se kart III (pag. 87).

St. 15.
Lille Torungen i V.
Tromø Nordpynt i N.

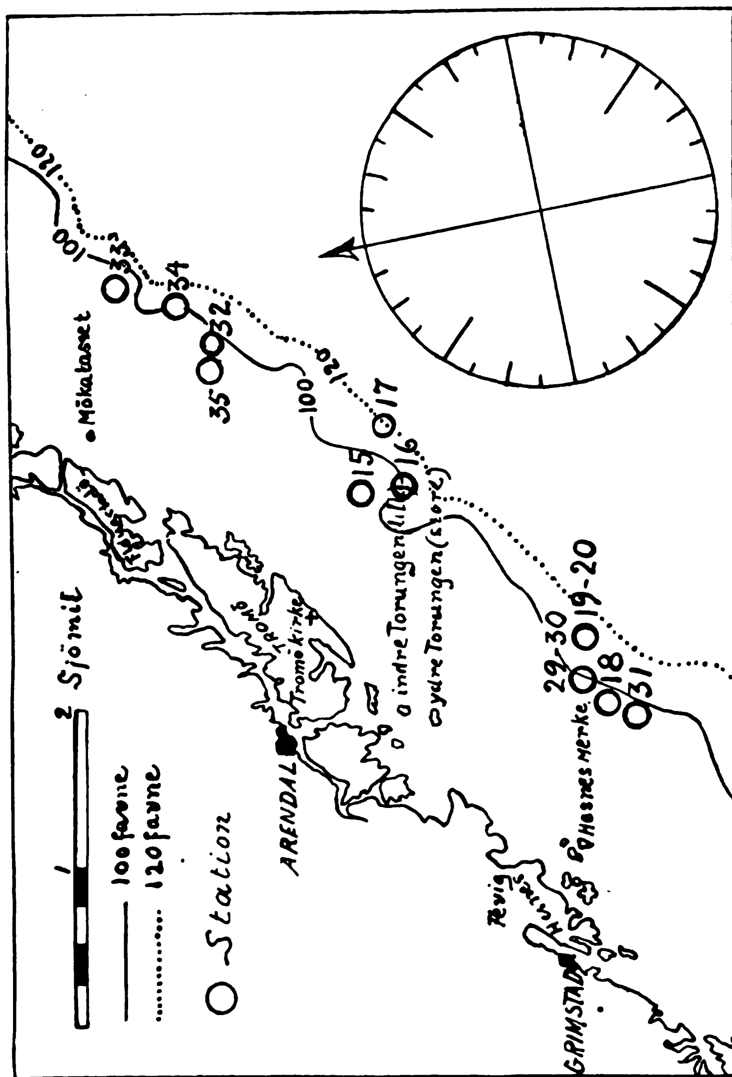
22de august.
1000 krok, brisling. 83 favner.
Meget sterk, vestgaaende strøm.
Fangst: 27 koljer, 1 torsk, 3 uer. (1 haa kastet).
Vegt ca. 15 kilo. Salgssum kr. 1.40.

St. 16.
Lille Torungen i V½N.
Møkalasset NNO¼N.
Tromø kirke i sydkant av Varaasen.

24de august.
3 000 krok, brisling (i to sæt). 107 favner.
Temmelig sterk, vestgaaende overflatestrøm. Bundstrømmen spakere.
Fangst: 158 koljer, 9 torsk, 3 langer, 1 brosme, 8 uer, 1 strømsild.
Fin bund, uten fæster, hvit slik.
Vegt: 124 kgr. à 13 øre samfængt. Salgssum: kr. 16.12. Solgte i Arendal.

St. 17.
Store Torugen i V.
Møkalasset i NtO.

25de august.
2 000 krok, brisling (i 2 sæt), 120—170 favner.


1
2 Sjömil
100 favne
120 favne
Station
ARENDAL
GRIMSTAD
Fevig
Tromø kirke
indre Torungen (lille)
ydre Torungen (store)
Hesnes merke
100
120
15
16
17
18
19-20
29-30
31
32
33
34
35

Kart III.

Tromø kirke i kløften paa Varaasen.

Moderat strøm fra land.

Fangst: 14 koljer, 2 smaa rokker, endel blaamager.

St. 18.

Ytre Torungen i N$^{3}/_{4}$O.
Hesnes merke i VNV.

27de august.

2 000 krok, brisling (i 2 sæt), 90—120 favner.

Meget sterk, vestgaaende strøm.

Fangst: 104 koljer, 10 torsk, 5 hvitting. (2 store rokker og nogen blaamager kastet).

Fin, bløt bund uten fæster.

Den ene av bakkerne drev meget med strømmen, og fisk mistedes under trækning i kulingen.

Vegt ca. 80 kilo. Salgssum ved smaasalg fra baaten i Arendal: kr. 12.00.

St. 19.

Hesnes merke i V^{t}N$^{1}/_{4}$N.
Store Torungen i N^{t}V.

29de august.

3 000 krok, brisling og fersk makrel (i 2 sæt). 90—120 favner.

Svak, vestgaaende strøm.

Fangst: 193 koljer, 18 torsk, 2 langer, 4 uer, 1 hvitting, 1 strømsild. (Mange blaamager kastet).

Vegt ca. 160 kilo. Fisken solgtes i Arendal i smaat fra baaten for kr. 31.10. Tok 25 øre for stor kolje, lange og torsk fra 80 øre til 1 krone og kr. 1.50. Smaakolje for ringere pris.

St. 20.

Sammesteds som st. 19.

31te august.

3 000 krok, brisling (i 2 sæt). 110 favner.

Svak, vestgaaende strøm.

Fangst: 124 koljer, 6 torsk, 3 uer, 1 lange, 2 hvitting. (Nogen blaamager kastet).

Vegt ca. 100 kgr. Solgt fisken i smaat ved bryggen i Arendal for kr. 19.54. Pris: Stor kolje 25 øre

pr. kgr., torsk kr. 0.40—1.00 pr. styk.

St. 29.
Hesnes merke i VtN.
Ytre Torungen i N.

26de september.
2 000 krok, brisling og fersk makrel. 100—80 favner.
Svak strøm.
Fangst: 276 koljer (vegt 83 kgr.), 22 torsk, 1 brosme, 6 hvitting, 2 middelhavsuer, 5 uer. (2 store rokker, nogen haa og blaamager kastet).
Fin bund.
Samlet vegt omtr. 140 kgr. Fisken solgt i Arendal dels i smaat, dels til fiskehandlere efter pris: Smaa kolje 90 øre pr. snes, stor kolje 25 øre pr. kgr., torsk 20 øre pr. kgr. Salgssum kr. 31.65.

St. 30.
Sammesteds som st. 29, men noget længere ut.

27de september.
1 500 krok, makrel. 110 favner.
Svak strøm.
Fangst: 188 koljer (derav 48 store, vegt 39 kgr.), 4 torsk, 1 uer, 6 hvitting.
Jevn bund.
Vegt ca. 80 kgr. Fisken solgt i Arendal for tilsammen kr. 17.48.

St. 31.
Hesnes merke i NVtV.
Torungerne ikke fuldt overet (den indre østligst).

28de september.
2 000 krok, makrel og brisling, 85—100 favner.
Moderat, vestgaaende strøm.
Fangst: 285 koljer (derav 56 store), 3 torsk, 7 hvitting, 1 middelhavsuer, 1 strømsild. (Faa haaunger kastet).
Vegt ca. 100 kgr. Fisken solgt i Arendal. Smaakolje 50 øre pr. snes, stor kolje 25 øre pr. kgr., torsk paa slump. Salgssum: kr. 15.93.

St. 32.
Møkalasset NNV$^1/_2$V.
Tromø kirke V$^3/_4$S.

1ste oktober.
2 000 krok, brisling. 90 favner.
Moderat, vestgaaende strøm.
Fangst: 75 koljer (derav 32 storkoljer, vegt 25 kgr.), 4 torsk, 21 middelhavsuer.
Jevn bund.
Vegt ca. 50 kgr. Fisken solgt til opkjøpere i Arendal. Smaakolje 50 øre pr. snes, storkolje 25 pr. kgr., torsk 20 øre pr. kgr., uer 10 øre pr. styk. Salgssum kr. 10.00.

St. 33.
Møkalasset i VNV.
Lyngør fyr i N^{t}O$^1/_2$O.

2den oktober.
1 500 krok, brisling. 90 favner.
Næsten strømstille.
Fangst: 42 koljer, 1 torsk, 1 lange. (Mange blaamager kastet). Fangsten kun paa begge ender av linen. Sandsynligvis stod bakken over den dype kulp, der her skyter sig ind i grunden.
Vegt ialt 33 kgr. torsk, lange, kolje à kr. 0.25, samt 1 snes smaakolje à kr. 0.40. Salgssum i Arendal: kr. 8.65.

St. 34.
Møkalasset i NV.
Tromø kirke i V^{t}S.

3dje oktober.
2 000 krok, brisling og fersk makrel. 105—80 favner.
Moderat strøm.
Jevn bund.
Fangst: 137 koljer, derav 39 store, 8 torsk, 15 middelhavsuer, 3 uer.
Vegt ca. 70 kgr. Fisken solgt i Arendal til opkjøpere, dels paa slump, dels 25—30 øre pr. kgr. for stor kolje og torsk. Salgssum: kr. 18.00.

St. 35.
Møkalasset i NNV.
Tromø kirke i V^tS.

4de oktober.
2000 krok, fersk makrel og brisling. 75—110 favner.
Moderat, vestgaaende strøm.
Fangst: 162 koljer, derav 62 store, 13 torsk, 2 langer, 2 hvitting, 5 uer.
Jevn bund med enkelte haarde steder.
Vegt: 128 kgr. Fangsten solgt i Arendal. Pris for stor torsk, kolje og lange fra kr. 0.20—0.27. Salgssum: kr. 30.00.

Homborgsund—Songvaar.

Se kart IV (pag. 92).

Station 21.
Oksø i N^tV.
Grønningen i N^tO.
peilet i vestre ende.

4de september.
1 000 krok, fersk makrel og brisling. 96 favner.
Moderat, vestgaaende strøm.
Fangst: 16 koljer, 4 middelhavsuer, 1 haa, endel blaamage.
Fin bund uten fæster.

Station 22.
Songvaar i NV^tV½V.
Oksø i NO.

5te september.
1 000 krok, brisling (sat østover).
Strøm meget moderat og vestlig kuling.
Fangst: 18 koljer, 2 torsk, 1 sei, 1 stor rokke, endel blaamager.
Enkelt, litet fæste. Ellers ren bund.

Station 23.
Grønningen fyr i NV½V.
Ulvesunds merke NNO½O.

8de september.
1 000 krok, brisling. 67—100 favner.
Moderat, vestgaaende strøm.
Fangst: 34 koljer, 1 torsk, 1 uer, (endel blaamage kastet).
Ren bund uten fæster.
Vegt tils. 14 kilo.

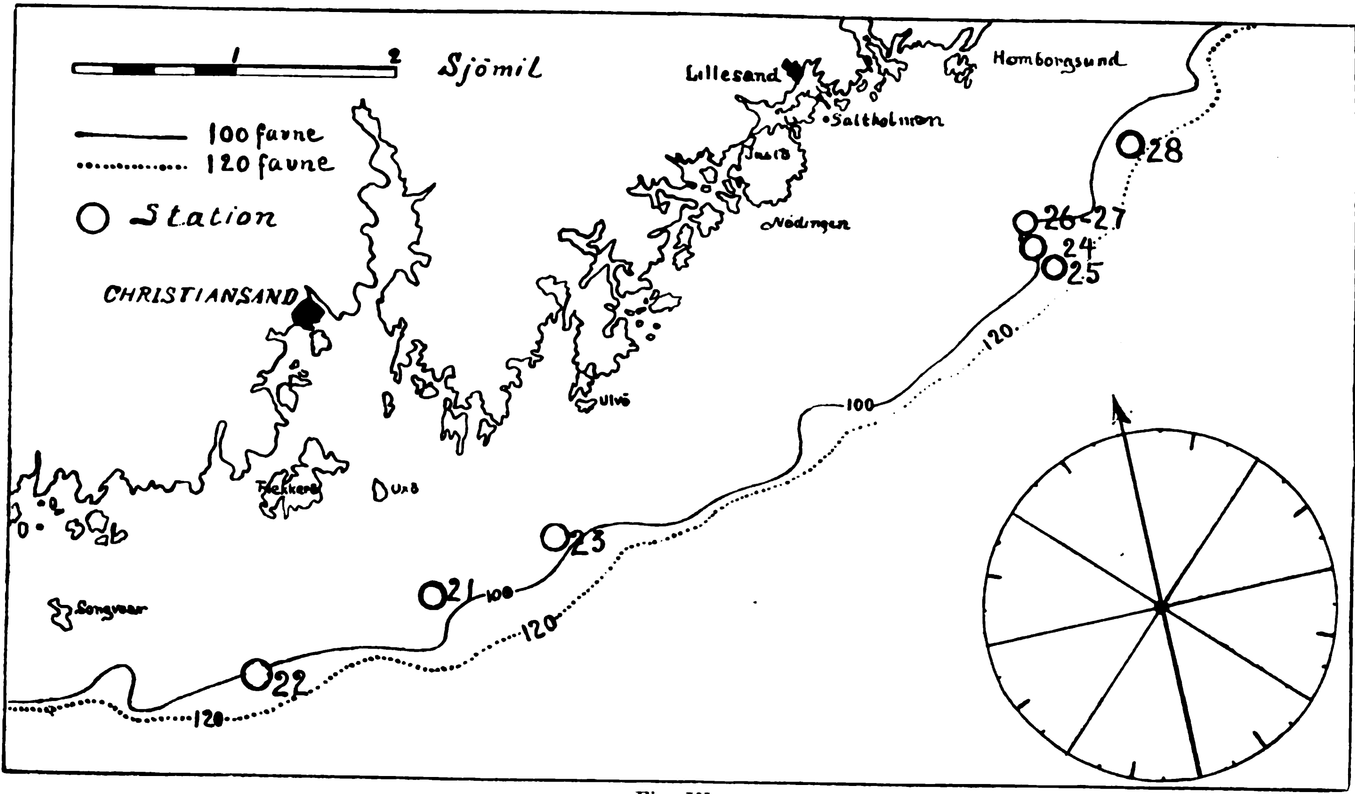

1
2
Sjömil
100 favne
120 favne
Station
CHRISTIANSAND
Lillesand
Saltholmen
Homborgsund
Nödingen
Ulvö
Oxö
Songvaar
22
21
23
24
25
26-27
28
100
120

Fig. IV.

Station 24.
Saltholmen fyr i NV.
Nødingen i VNV½V.

12te september.
1 500 krok, brisling. 92—75 favner.

Svak, vestgaaende strøm.

Fangst: 41 koljer, 1 uer, 1 hvitting.

Her og der skarp bund med svamp og skjælklaser.

Vegt 20 kgr. Salgssum i Brækkestø kr. 2.00.

Station 25.
Saltholmen i NV.
Nødingen i VNV.

13de september.
1 500 krok, brisling. 115—85 favner. Sat mod land.

Strøm i overflaten paa land. Bundstrømmen vestgaaende. Fæstet og slet av. Tapte ca. 400 krok. Mistet meget fisk paa motstrømmen.

Fangst: 44 koljer, 1 torsk, 1 uer.

Vegt 35 kilo. Fisken solgt ved bryggen i Lillesand for kr. 7.45.

Pris: stor kolje 25 øre pr. kgr., smaa kolje 20 øre pr. kgr.

Station 26.
Homborgsund i N¼V.
Nødingen i VtN.

21de september.
1 500 krok, brisling. 80 favner. Moderat, vestgaaende strøm.

Fangst: 73 koljer, 2 torsk (1 haa og mange blaamager kastedes).

Jevn bund. Fisken flekkevis.

Vegt ca. 50 kgr. Salgssum ved bryggen i Lillesand kr. 12.15.

Pris for kolje 20—30 øre pr. kgr.

Station 27.
Homborgsund i N¼V.
Nødingen VtN.

22de september.
2 000 krok, brisling. 80—90 favner.

Moderat, vestgaaende strøm. Østlig kuling og høi sjø.

Fangst: 75 koljer, 4 torsk, 1 lange (nogen blaamager kastet).

Jevn, pen bund. Fisken flekkevis paa bakkerne.

Tapte meget fisk i kulingen, deriblandt flere meget store, sandsynligvis kveite.

Vegt 42 kilo. Fisken solgt i Lillesand for kr. 8.40.

Station 28.
Homborgsund i NV.
Hesnes merke i ONO¼O.

24de september.
1 500 kroker, brisling. 100 favner.
Moderat vestgaaende strøm.
Fangst: 64 koljer, 1 uer, 1 strømsild.
Jevn bund.
Vegt 40 kilo. Salgssum i Lillesand kr. 10.18.

Forsøkene vaaren 1907.

Forsøk 1. Svenør—svenske kystbanke.

Til utførelse av forsøkene antokes Gustav Olsen, Fredriksværn, med dækket motorskøite „Fram", av 37½ fot, 6 HK. 2 cyl. Alpha petroleumsmotor. Mandskapet bestod av 3 mand inklusive føreren. Som observatør medfulgte H. Guldbrandsen, Fredriksværn.

Forsøkene dreves fra 1ste til 30te april. Der gjordes ialt 15 fiskeforsøk, hovedsagelig paa begge sider av 100 favne-kurven fra dypet søndenfor Svenør og langs denne kurve i sydøstlig retning i kanten av den svenske kystbanke, indtil VNV av Wæderøerne.

Der anvendtes som regel 1 500 til 2 000 kroker almindelige bakker i hvert sæt. Desuten blev der i hvert sæt anvendt fra 250 til 750 kroker storbakker, skikket til fangst av hellefisk. Som agn bruktes som regel fersk sild, undertiden saltet. Tildels bruktes ogsaa ræker. Den nedenstaaende tabel gjengir forsøkets gang og fangstutbytte.

Uken	Antal sæt	Antal kroker	Derav storbakker	Dyp i favner	Fangst i stykker				Vegt av torsk, lange og kolje i kg.
					Torsk	Lange	Kolje	Rokke	
1/4—7/4	3	7 750	1 750	81—86	8	1	74	13	73.0
8/4—14/4	5	11 000	2 000	60—95	5	4	206	16	179.5
15/4—21/4	4	9 750	1 750	90—130	9	5	205	9	201.5
22/4—28/4	1	1 250	250	115	—	—	24	—	18.5
29/4—30/4	2	4 500	500	75—122	5	2	224	3	162.5
Tils.	15	34 250	6 250	60—130	27	12	733	41	635.0

Som man ser erholdt man av forsøkstidens 30 dage 15 driftsdage. 5 dage var søndage, og 10 dage hindredes arbeidet av uveir. Kun 4 av disse uveirsdage var landliggedage; paa de 6 av disse dage var skøiten til havs og prøvet at drive, men maatte vende eller dreie paa til veiret bedredes.

Som tabellen viser, erholdt man paa 34 250 kroker, derav 6 250 kroker storbakker, kun 635 kilo fisk, hovedsagelig kolje. Fangsten paa storbakkerne bestod med undtagelse av et par koljer og langer udelukkende av rokker, der ingen salgsværdi hadde.

Den øvrige fisk indbragte kr. 108.12. Utgifterne til drift av maskinen, til agn og ægning utgjorde kr. 84.12. Der var intet redskapstap.

Forsøk 2. Jomfruland—Lyngør.

Til utførelse av forsøkene antokes Magnus og Jonas Jensen, Langesund, med aapen motorbaat med skvætgange, 20 × 6½ fot, 5 HK. Stabil gasolinmotor. Utrustningen bestod i 5 400 kroker 42—48 garns bomuldsbakker, krok nr. 3, 3½ toms kavl, 12 kroker mellem kûgle og sten.

Der blev drevet fra Kragerødypet til vestenfor Risør i dybder varierende mellem 45 og 140 favner fra 20de mars til 15de mai.

Forsøkenes gang og fangster fremgaar av nedenstaaende tabel.

Uken	Antal sæt	Antal kroker	Dyp i favner	Fangst i kilo			Salgssum i kroner	Agn, ægning, drift av maskinen kr.
				Torsk, Lange	Kolje	Helle-fisk		
20/3—25/3 .	1	3 000	70—90	10	60	—	16.00	23.55
25/3—30/3 .	2	4 800	80—140	2	43	—	7.00	23.48
1/4—6/4 . . .	2	4 800	53—60	5	114.5	—	31.54	17.10
8/4—13/4 . .	3	6 400	45—68	30	125	1	38.60	19.90
15/4—20/4 .	4	10 800	60—120	172.5	362	5	112.11	32.80
22/4—27/4 .	2	5 400	78—98	53.5	126	3	35.80	17.65
29/4—4/5 . .	5	11 600	70—135	184	351.5	—	105.22	39.00
6/5—11/5 . .	2	4 800	70—90	28	148.5	2	36.62	20.20
13/5—15/5 .	2	3 600	60—90	—	82	—	14.94	13.60
Tils.	23	55 200	45—140	485	1 412.5	11	397.83	207.28

Forsøkstiden omfattet 57 dage. Disse fordelte sig saaledes:

Driftsdage 23
Uveir og taake 16
Agnmangel 1
Klargjøring og reparation 3
Søn- og helligdage 14

Redskapstapet androg kun til ubetydeligheter.

Forsøkene kontrollertes av dr. A. Ulstrup, formand i Risør fiskeriforening. Av hans uttalelser om forsøkene og deres utførelse hitsættes følgende: Landliggedagene paa grund av uveir og taake vilde ha været færre, hadde fiskerne været lokalkjendte. Da de paa grund av motorens indflydelse paa kompasset ikke kunde stole fuldt paa dette, maatte de paa grund av det stedlige ubekjendtskap være meget forsigtige.

Jeg har stadig kontrollert landliggedagene med veirliget og har fundet, at man ikke kunde forlange mere av dem.

Da de ikke kunde faa tilstrækkelig hjælp til ægning av bakkerne, har de ikke kunnet greie flere kroker, end hvad de har fisket med. Redskapstapet har været ubetydelig. Fiskerne har utvist paapasselighet og orden, og kontrakten var efter min mening i de bedste hænder.

Fiskernes mening om fangstfelterne utenfor Risør er følgende: „De finder bunden god og vel skikket for bakkefiske med kuglebakker. Fiskebestanden er god, tildels udmerket og de trodde, at den var betydelig rikere end Langesundsbugtens. Ved at benytte ægnere vilde de daglig kunne benytte 5 000—6 000 kroker, og de trodde, at 2 mand med motorbaat kunde holde kr. 100 pr. uke pr. mand. Tiltrods for at de var aldeles ukjendte med fangstfeltet, fandt de fisk overalt, hvor de kastet. Bedre bevis for, at her var rikelig med fisk, trodde de neppe kunde gives.

Agnspørsmaalet — fersk sild maa til — trodde de ogsaa med lethet vilde løses, da fjordene heromkring Risør visselig kunde yde det, naar efterspørselen blev jevn.“

Forsøk 3. Møkalasset—Hesnes.

Forsøkene overdroges Anton Terjesen, Mærdø pr. Arendal, med dækket motorskøite 32 fot lang, 3 HK. Alpha petroleumsmotor. Der anvendtes skjegte paa slæp til at trække bakkerne. Bakkerne var 15 garns hampeliner, krok nr. 4 og 5 Mustad, 4-toms glaskugler, 10 kroker mellem kugler og sten. Som regel bruktes fersk sild til agn.

Der blev drevet utenfor strækningen Møkalasset — forbi Tromøen og henimot Hesnes i dybder fra 60 til 140 favne, i tiden fra 20de mars til 15de mai.

Drift og fangst fremgaar af følgende tabel.

Uken	Antal sæt	Antal kroker	Dyp i favner	Fangst			Salgssum i kroner	Agn, ægning, drift av maskinen kr.
				Torsk og lange stykker	Kolje snes	Hellefisk stykker		
20/3—23/3 .	1	2 400	100—120	5	3	—	12.00	3.50
25/3—30/3 .	3	7 200	100—130	15	7	—	27.00	8.50
1/4—6/4 . . .	1	1 500	60—110	—	1	2 (24 kg.)	8.00	1.50
8/4—13/4 . .	1	2 500	95—100	—	3	—	5.60	2.50
15/4—20/4 .	3	7 000	75—120	2	7	—	10.25	2.50
22/4—27/4 .	3	5 500	80—120	9	7	—	20.10	6.50
29/4—3/5 . .	3	5 800	90—140	16	20 1/2	—	52.28	7.25
6/5—11/5 . .	1	1 000	75—90	2	1 1/2	—	8.00	2.75
13/5—15/5 .	2	3 000	85—120	4	10	—	19.25	5.00
Tils.	18	35 900	60—140	53	60	2	162.45	40.00

Desuten erholdtes nogen brosmer, uer og hvitting, der indgaar i ovennævnte salgssum.

Forsøkstiden omfattet 57 dage, der fordelte sig saaledes:

Driftsdage	18	dage
Uveir og taake	16	—
Agnmangel	6	—
Flytning og reparation	3	—
Søn- og helligdage	14	—
Tilsammen	57	dage

Redskapstapet var ubetydelig.

Forsøkene kontrollertes av besigtigelsesmand Chr. Flack, Arendal.

Forsøk 4. Homborgsund—Ulvesund.

Forsøkene overdroges hr. Einar Corneliussen, Fredriksværn, med halvdækket motorbaat, 26 × 9 1/4 × 4 3/4 fot, 3 HK. Alpha petroleumsmotor. Utrustningen bestod av 5 000 kroker, 12 garns hampebakker, krok nr. 3—5 Mustad. Fersk sild anvendtes som regel til agn.

Der blev drevet utenfor strækningen Homborgsund—Ulvesund i dybder fra 45 til 170 favner, fra 20de mars til 15de mai.

Nedenstaaende tabel viser drift og fangst.

Uken	Antal sæt	Antal kroker	Dyp i favner	Fangst i kilo		Salgssum i kroner	Agn, ægning, drift av motoren kr.
				Torsk og lange	Kolje		
20/3—25/3	1	2 000	100	12.5	11.8	5.42	3.00
25/3—30/3	3	4 200	45—110	48.3	3.0	9.12	8.00
1/4—6/4	1	2 000	100	11.0	2.0	2.80	4.00
8/4—13/4	3	6 000	90—135	3.8	94.8	25.05	11.50
15/4—20/4	5	10 000	85—125	25.9	167.5	53.93	21.00
22/4—27/4	3	6 500	45—120	2.0	11.0	3.27	10.00
29/4—4/5	4	9 500	120—140	127.0	191.5	85.27	15.00
6/5—11/5	1	2 500	140—170	7.7	21.0	6.50	3.00
13/5—15/5	2	5 000	125—140	—	44.0	11.50	9.00
Tils.	23	47 700	45—170	238.2	546.6	202.86	84.50

Desuten erholdtes 15.5 kilo hellefisk samt endel hvitting og uer, der indgaar i ovennævnte salgssum.

Forsøkstiden omfattet 57 dage, der fordelte sig saaledes:

Driftsdage	23	dage
Uveir og taake	17	—
Flytning og maskinskade	3	—
Søn- og helligdage	14	—
Tilsammen	57	dage

Redskapstapet var ubetydelig.

Forsøkene kontrollertes av eksportør H. Tønnesen, Lillesand.

Erfaringer.

De matnyttige fiskes utbredelse. Fangstfelternes begrænsning.

De fangster, der erholdtes under forsøkene, utgjordes, som det sees av journalerne, overveiende av torsk, kolje og lange. Av disse er koljen den aller vigtigste. Forøvrig forekom der av og til uer og middelhavsuer i mængder, der av og til kunde ha nogen betydning. Desuten forekom rokker, der den største del av aaret er værdiløse, og som kun en kortere tid av aaret og paa enkelte steder er avsættelige. Hvitting utgjorde en ubetydelig del av fangsten, og hellefisk fangedes kun i yderst faa eksemplarer.

Der har blandt mange fiskere og fiskeriinteresserte langs Skageraks kyst hersket den forestilling, at Skageraksdypet skal være rikt paa de almindelige matnyttige fiskearter.

Forsøkene bekræfter ikke denne forestillings rigtighet.

De orienterende forsøk høsten 1906 belyser disse forhold. Av de 37 sætninger som jeg utførte, blev 25 sæt gjort i dybder fra 75 til 110 favner. 4 sætninger strakte sig saa dypt ned som til 120 favner. Endelig utførtes 4 sætninger i dybder fra 120 til 275 favner. Nogen faa sætninger strakte sig fra 80—90 til 140—150 favner og er saaledes uanvendelige for studiet av fiskenes fordeling mot dypet.

Opstiller vi imidlertid de fangster, der gjordes i de ovenomtalte sæt, vil vi faa et indtryk av, hvorledes de forskjellige fiskearter fordeler sig mot dypet.

Dyp	Antal sæt	Antal kroker	Antal kolje	Antal torsk	Antal lange
75—110 favner	25	50 200	2 473	105	15
Indtil 120 favner	4	10 000	396	29	4
120—275 favner	4	7 000	17	1	—

Det fremgaar herav, at den hovedsagelige mængde av kolje, torsk og lange stod grundere end 120 favner. Kommer man dypere, faar man saagodtsom ingen matnyttige torskefisk. Hverken kolje, torsk eller lange blev under disse forsøk erholdt dypere end 140 favner. Kommer man dypere end 120 favner, forandrer fiskeverdenen efterhaanden helt karakter. De matnyttige torskearter avtar til et minimum i antal og forsvinder snart ganske. I deres sted optræder da fisk, der tilhører dypets fiskeverden. De vigtigste av disse er stavsilden, strømsilden eller guldlaksen, en sølvblank dypvandslaks med meget store skjæl og øine, skolæsten eller langstjerten, en dypvandsfisk med store øine, kort bred krop med skarpe skjæl og en meget lang piskeformet hale; desuten findes blaalangen og endelig den lille sorte haiart som gjerne kaldes „blaamagen“ samt endel rokker.

Blaamagen forekommer i store masser, og vi fik den i enkelte av de dype sæt i hundredevis. I hvilken mængde de øvrige arter, strømsilden, skolæsten og blaalangen, der alle er matnyttige, forekommer, derom er det ut fra forsøkene ikke mulig at dømme.

Hele den del av det nordlige Skagerak, der er dypere end 120 favner, har saaledes en egen fiskeverden, der, saavidt man endnu vet, ikke kan betinge noget fiskeri.

De arter, der kan underholde et fiskeri, nemlig kolje, torsk og lange samt ogsaa hvitting, findes i mængde kun grundere end 120 favner. Mest og størst fisk blev under forsøkene som regel erholdt i nærheten av 100 favner. Kom vi grundere end 80 favner, blev fisken mindre av størrelse, og kom vi dypere end 110 favner, minket fisken i tal.

Utstrækningen av de brukbare fiskebanker langs den norske Skagerakkyst er saaledes efter dette begrænset til de dyp, der ligger indenfor ca. 120 favner. (Variationer i denne fiskenes utbredelse kan dog sandsynligvis forekomme, og grænsen mellem de to fiskeverdeners omraade er naturligvis ikke absolut og altid konstant).

Tar man for sig de foranstaaende karter, vil det av disse med engang sees, at det kun er strækningen utenfor Kristianiafjordens munding og Langesundsbugten, hvor banken har nogen betydeligere bredde. Hele veien fra Jomfruland til Kristianssand ligger derimot, som det vil sees, i 120 favners-dypet, der er betegnet ved en prikket linje, saa nær kysten, at bredden av den banke, hvorpaa bakkefiske kan drives, kun er 1—1½ mil bred.

Fiskenes mængdevise forekomst.

Som det klart vil sees af tabellen side 99, som av de enkelte forsøks journaler, er koljen, saavel hvad angaar vegt som antal, den eneste fisk som i denne del av Skagerak kan underholde noget fiskeri.

Torsk og lange kan bidra til at øke utbyttet av koljefiskeriet; men uten koljen kan fiskeriet ikke bestaa. Dettes utbytte er fornemmelig avhængig av koljens mængdevise forekomst.

Under vore forsøk høsten 1906 og vaaren 1907 fik vi paa de forskjellige kyststrøk følgende gjennemsnitlige fangster. De forsøk, som er foretat i de dypere dele av Skagerak, er utelatt av beregningen.

Pr. 1 000 krok anvendt line var fangsten:

Kyststrøk	Høsten 1906	Vaaren 1907
Svenør—Svenske kystbanke	54 kilo	19 kilo
Jomfruland—Lyngør	25 —	35 —
Møkalasset—Hesnes	43 —	20 —
Homborgsund—Ulvesund	25 —	17 —

Som man ser var forekomsten av fisk under mine forsøk høsten 1906 gjennemgaaende liten. De eneste steder, hvor forekomsten var saa nogenlunde, var strøket utenfor Svenør og utenfor Arendal. Vaaren 1907 var fiskeforekomsten gjennemgaaende slet over hele strækningen.

Spørsmaalet om, hvad der skal karakteriseres som god og slet fiskeforekomst, er naturligvis i nogen grad et svævende begrep. En viss værdi for bedømmelsen har imidlertid den gamle regel paa sydkysten, ifølge hvilken bakkefiske med skjegte ikke ansees lønnende, medmindre man kan fiske for 1 krone pr. 100 krok. Det vil si, med en saa høit ansat gjennemsnitspris som 20 øre pr. kg. maa man gjennemsnitlig faa henved 50 kilo fisk pr. 1 000 krok, for at bestanden skal være nogenlunde brukbar.

For denne sammenligning falder resultaterne av saagodtsom samtlige forsøk igjennem, og der er ingen tvil om, at fiskeforekomsten fra høsten 1906 til vaaren 1907 langs Skageraks kyst var ujevn og mindre, end den til andre tider kan være og kan paavises at ha været. Bakkefisket gav paa de steder, hvor regelmæssig drift foregaar, litet utbyttte, og utfor Larvik og Fredriksvern maatte baatene utover vaaren 1907 delvis slutte paa grund av fangsternes utilstrækkelighet.

Fra forskjellige steder av kysten foreligger der erfaringer, som tyder paa, at fiskeforekomsterne i aaret 1905 var betydelig rikere.

Saaledes gjorde jeg dette aar i juli et tilfældig prøvesæt utenfor Risør. hvor jeg paa kun 700 krok fik 130 kilo stor kolje, torsk og lange. Fra juli 1905 dreves der et meget godt bakkefiske 2—3 mil SO av Svenør. Under dette fiske gjordes der, ifølge paalidelige meddelere, fangster paa optil 800 kilo paa 1 500 krok. Der forekom endog dagsfangster paa optil ca. 1 200 kilo (bakkelængde ubekjendt). Fra en av de baater, der drev dette fiske fra begyndelsen, har jeg gjennem eierne d'hrr. Gram & Meyer. Larvik, faat fuldstændige opgaver over baatens fangster.

Fra 15de juli til 17de oktober 1905 fisket denne baat i 45 sæt à gjennemsnitlig 3 000 krok ialt 10 000 kilo kolje, torsk og lange. Pr. 1 000 krok giver dette altsaa et gjennemsnit av 74 kilo. Som man let vil se ved sammenligning med de paa pag. 100 anførte data, er dette gjennemsnit fra 2 til 3 ganger saa stort som de gjennemsnit, der fandtes under forsøkene 1906—1907 paa den hele kyststrækning.

Der kan efter min mening ikke være tvil om, at der i virkeligheten var en meget stor forskjel paa fiskenes talrikhet i disse aar.

Under mine forsøk høsten 1906 benyttet jeg anledningen til at samle et meget stort materiale til undersøkelse av alderen hos de fangede koljer. (Alderen kan nemlig bestemmes ved at ta en prøve risp eller skjæl av hver kolje. Koljens alder bestemmes saa ved at tælle antallet av aarringer i skjællet, likesom man bestemmer alderen paa trær).

En analyse[1]) av 1 278 koljers skjæl, samlet langs hele Skageraks kyst, gav følgende resultat:

---

[1]) Utført av dr. Damas.

Alder i aar	Fødselsaar	Antal fisk	Mindste og største længde cm.	Gjennem-snitslængde cm.
$1^1/_2$	1905	5	20—27	—
$2^1/_2$	1904	621	19—39	27.6
$3^1/_2$	1903	45	26—41	34.2
$4^1/_2$	1902	146	32—58	42.2
$5^1/_2$	1901	345	36—73	47.0
$6^1/_2$	1900	85	40—68	54.2
$7^1/_2$	1899	27	44—70	58.7
$8^1/_2$	1898	3	63, 66, 68	—
$9^1/_2$	1897	—	—	—
$10^1/_2$	1896	1	69	—

Det fremgaar av denne analyse, at den koljebestand, hvorfra disse fangster er tat, utgjøres av fisk, hvis alder varierer fra $1^1/_2$ til $10^1/_2$ aar. Hovedmassen er dyr, der er $2^1/_2$ til $6^1/_2$ aar gamle.

Hvis man nærmere betragter tabellen vil det sees, at antallet av de dyr, der fødtes i aaret 1902, er betydelig lavere end antallet av de, der fødtes i 1901, og at de dyr, der fødtes i 1903, er overordentlig sparsomt forekommende sammenlignet med saavel foregaaende som efterfølgende aar. Undersøker man, hvilke størrelser disse manglende aarganger har, viser det sig, at deres middelstørrelse dreier sig om de vigtige størrelser 30—40 cm.

At disse 2 aarganges faatallighet har været en væsentlig aarsak til, at fangsterne har været saa utilfredsstillende, synes mig en meget nærliggende slutning.

Dette forhold er forøvrig ikke alene konstatert for Skagerak, men analyser av store koljefangster fra de forskjelligste dele av Nordsjøen har vist, at ogsaa her mangelen paa aarsgrupperne 1902 og særlig 1903 har været merkbar og har medført en følelig nedgang i utbyttet av f. eks. de engelske koljefiskerier.

Tabellen for Skagerak viser forøvrig, at $2^1/_2$ aar gamle koljer (smaakoljer av gjennemsnitlig 27 cm. længde) var ganske anderledes talrik tilstede, og saafremt disse masser av smaakoljer holder sig i Skagerak, vil formentlig kommende aar atter kunne opvise gode fangstresultater.

Spørsmaalet om lønsomheten av bakkefiske med motorbaater fra Jomfruland og vestover.

Som det vil sees av de enkelte forsøksjournaler har ingen av disse forsøks drift lønnet sig.

Tar man hensyn til de forhold, som utførlig er beskrevet i forrige avsnit angaaende fiskenes mængdevise forekomst, er det imidlertid indlysende, at der av disse uheldige resultater i dette ene aar ikke kan trækkes avgjørende slutninger angaaende utsigterne for et fremtidig bakkefiske med motorbaat langs den norske Skagerakkyst paa strøket Jomfruland—Kristianssand.

Men resultaterne av disse forsøk under ugunstige omstændigheter er i visse henseender særlig lærerik med hensyn til de forskjellige vanskeligheter, som fremtidig bedrift maa gjøre regning med.

Det strøk av Skagerakkysten, hvor bakkefisket med motorbaat er bedst indarbeidet, er strøket utenfor Kristianiafjordens munding. Dog er det ogsaa her kun nogen faa aar gammelt, og dets stabilitet er saaledes litet prøvet.

Det første forsøk gjordes i 1904. I 1905 blev driften temmelig almindelig, og vinteren 1906—1907 var der delvis kritiske tilstande.

Fisket dreves delvis med dækkede farkoster, saavel med seil som med maskinkraft, der brukte slæpeskjegter til at trække bakkerne. Hovedsagelig blev der dog anvendt halvdækkede baater av 26—30 fots længde med 3—4 HK. motorer og 2 mands besætning.

Hvad der muliggjorde disse relativt kostbare baaters drift var flere faktorer. For det første var fiskeforekomsten relativ rik, saa at jevnt gode fangster kunde opnaaes ved anvendelsen av et krokantal, der ikke synderlig oversteg det almindelige bruk, som 2 mand med skjegte vanlig bruker langs landet.

For det andet bidrog besætningens faatallighet til at gjøre parterne store.

For det tredje lot disse baater sig ogsaa anvende med fordel under sæsonfiskerierne, under makrelfisket med drivgarn og senere med dorg.

Likeledes var de fordelagtige under vintersildfisket, hvor de lot sig bruke saavel med drivgarn som med sættegarn.

Eierne av saadanne baater kan saaledes ved hjælp av sin baat finde virksomhet det hele aar. Om sommeren, naar bakkefisken, kolje, torsk og lange er lav i pris, og kun smaa kvanta er avsættelig, kan de fiske makrel, og om vinteren kan de, hvis de finder det fordelagtig, avbryte sit bakkefiske og delta i sildefisket.

Ganske anderledes er forholdene i Langesund. Her er bakkefisket paa Langesundsbugten med de aapne tomandsskjegter en gammel og længe indarbeidet bedrift, der har medført en vidt dreven organisation av saavel selve fangstforholdene som av avsætningen. Bedriftens forskjellige grener er specialisert. Fiskernes virksomhet er alene indskrænket til reparation av redskaper og selve fangsten paa sjøen. Han leverer sin fisk til en bestemt fiskehandler, der har sit specielle stadige marked.

Fiskehandleren maa skaffe frisk agn hver dag fra særlige vadlag, der lever av agnfisket. Linerne blir dels af fiskerens barn, dels av leiede ægnere (som oftest barn) omhyggelig ægnet og staar færdig, naar fiskeren utpaa morgensiden skal ut og sætte bakkerne.

Disse bakkefiskere deltar ogsaa i driften av sæsonfiskerierne efter makrel og sild; men bakkefisket er for de fleste hovedfisket. Selv om sommeren drives der bakkefiske, saa vidt markedet kan taale det.

Under disse forhold har driften av motorfartøier i dette bakkefiske hat meget vanskelig for at slaa sig igjennem.

Væsentlig andre og nyere felter end Langesundsbugten kunde motorbaater her ikke regne med. De maatte oftest fiske sammen med de andre baater. Da motorbaatens anskaffelse og drift er dyrere end skjegtens, er det saaledes klart, at dens eneste fordel maa bestaa deri, at den hjælper sin eier til at tjene mere eller til med mindre slit at erhverve sit utkomme.

Bruken av motorbaater har imidlertid ikke trængt igjennem. Der er nogen faa i drift, hovedsagelig store aapne skjegter (ca. 20 fot) med smaa gasolinmaskiner, og disse motorbaater har for at kunne drives med fordel maattet øke sit kroktal til omtrent det dobbelte av skjegternes. Derved opnaar de en meget større bruttofortjeneste i gode tider end skjegterne. Blir imidlertid fangstforholdene kritiske, da har imidlertid disse baater ingen utvei til at motarbeide slette fangster, fordi de allerede normalt anvender saa meget redskap, som det er gjørlig. Den utvei at øke kroktallet, staar imidlertid under saadanne forhold skjegterne aapen. Likeledes er de, da de liten og ingen kapital har at forrente, mere uafhængige overfor bruttofangstens størrelse.

Heri ser jeg for mit vedkommende en vigtig aarsak til, at driften av motorbaater til dette fiske ikke er blit almindelig. Hvorvidt de vil komme til at bli almindelig brukt, er endnu et fremtidsspørsmaal.

I lys av disse her skildrede forhold har det sin interesse at betragte resultaterne av de utførte forsøk.

En sammenstilling av driftsresultaterne for de 4 forsøk vaaren 1907 giver følgende tabel:

Forsøk	Antal krok	Antal sæt	Utgifter til maskin i kr.	Utgifter pr. 1 000 krok i kr.	Utgifter til agn og ægning i kr.	Utgifter pr. 1 000 krok kr.	Fangstutb. i kr.	Netto i kr.
Nr. 2 (Risør)	55 200	23	89.65	1.62	117.63	2.10	397.83	190.55
„ 3 (Arendal)....	35 900	18	12.75	0.35	27.25	0.75	162.45	122.45
„ 4 (Lillesand)...	47 700	23	47.00	1.00	37.50	0.78	202.86	117.50

Da forsøkstiden var 57 dage, og da baatene hadde en besætning av henholdsvis 2, 3 og 2 mand, er det indlysende, at den opnaadde netto i intet tilfælde vilde kunne yde endog den kummerligste dagløn. Der er imidlertid ingen tvil om, at man ved at øke krokantallet i hvert sæt kunde ha forøket nettoutbyttet i høi grad.

Ingen av forsøkene har brukt mere end gjennemsnitlig 2 000 krok i hvert sæt.

Der er imidlertid intet iveien for, at motorbaat kan bruke 4 000 krok og mere i sættet, saafremt agn og ægningsforholdene tillater det, hvad ogsaa de to Langesundsfiskere, der drev forsøk nr. 2, uttrykkelig har gjort opmerksom paa (se pag. 96). Og disse 4 000 krok eller mere kan brukes, uten at utgifterne til maskinen økes nævneværdig, idet den væsentligste utgift gjælder farten til og fra fangstpladsen. Det er kun agn og ægningsutgifterne, som økes i forhold til kroktallet.

Under denne forutsætning vilde eksempelvis resultaterne av forsøk nr. 2 ta sig saaledes ut sammenlignet med forutsat fordoblet drift:

	Antal krok	Maskin-utgifter kr.	Agn og ægning kr.	Brutto-indtægt kr.	Netto kr.
Det utførte forsøk	55 200	89.65	117.63	397.83	190.55
Forutsat dobbelt kroktal	110 400	89.65	235.26	795.66	480 75

Som man vil se, vilde en saadan intensere drift kunne gi et lønnende resultat, selv om man regner, at maskinen koster litt mere; dette har ogsaa forsøkets drivere uttrykkelig gjort opmerksom paa. De anser, som det vil sees pag. 96, under denne forutsætning feltet utenfor Risør for likesaa brukbart, om mulig bedre end Langesundsbugten

Disse fiskere brukte medbragt ægner, men kunde paa grund av forholdene ikke erholde nok hjælp til et saa intenst bruk, som de ellers driver hjemme i Langesund De to vestligere forsøk utførte sin ægning selv, og deres utgifter paa denne konto bestaar derfor væsentlig i agnets pris. Derfor lar en direkte sammenligning over, hvorledes disse forsøks netto vilde kunne arte sig under forceret drift, sig ikke anstille. At ogsaa her en betydelig større netto vilde kunne erholdes ved forceret drift synes mig klart.

En viss rolle kan det for disse to sidste forsøk ogsaa ha spillet, at de ikke brukte saa fint bruk som langesunderne, hvis bruk av fine hampebakker er særdeles fiskelig og er de tykkere hampebakker overlegen, naar fiskeforekomsten er sparsom.

Som man vil se, maatte en bedrift med motorbaater, der skulde drive paa grundlag av saa ringe forekomster som paavist under disse forsøk, kun kunne tænkes at bestaa derved, at der anvendtes mindst 4 000 krok i sættet eller mere, og at der anvendtes det finest mulige bruk.

Et saa intenst redskapsbruk er imidlertid vanskelig at organisere i byerne fra Risør og vestover. I Langesund kan det let gjøres, fordi der er agnforsyningen organiseret, og agn og ægning er til enhver tid opnaaelig. Vesterover derimot, hvor ingen regelmæssig bedrift foregaar, hvor det hele bakkefiske mere har tilfældighetens karakter, er en regelmæssig agnforsyning uopnaaelig for en rimelig pris, hvad noksom vore forsøk viser, og det er yderst vanskelig at faa ordnet sig med ægnere.

Disse vanskeligheter vil efter min opfatning bidra til at øke usikkerheten ved at gaa igang med drift av motorbaater til bakkefisket paa denne kyststrækning.

Jeg tror en saadan bedrift vil ha vanskelig ved at opstaa og vinde noget fæste, hvis man ikke kan regne med bedre fiskeforekomster, end det har lykkedes os under disse forsøk at konstatere.

Hvorledes forekomsterne vil arte sig i fremtiden kan imidlertid kun løses ved videre erfaring og forsøk, og det vil derfor efter min mening være av interesse, at der ogsaa senere gjøres fiskeforsøk paa denne strækning.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

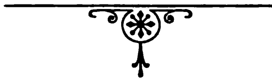
1908

UTGIVET AV FISKERIDIREKTØREN

2DET HEFTE **1908**

I. **Beretning** avgit av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

II. **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

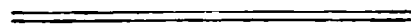


BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1908

Indhold.



I. Beretning

avgit av

Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

A. Fiskeridirektørens kontor.

I. Den administrative virksomhet.

Fiskeridirektørens kontor.

Foruten det løpende administrative arbeide har kontoret i den forløpne termin ogsaa været optat med bearbeidelsen av forskjellige større fiskerispørsmaal. Blandt disse kan nævnes forberedelsen av en ny lov for skreifisket i de trondhjemske amter, en forbedring og utvidelse av fiskeristatistikken og cirkulærtelegrammerne, ordningen av opsyn og forholdene paa de store skreifiskevær, vrakervæsenet m. v. Med hensyn til de i anledning av disse saker utførte arbeider kan nu kun delvis henvises til aarsberetningen, da de fleste arbeider endnu ikke er ført til endelig avslutning.

De videnskabelige assistenter har ogsaa i det forløpne aar været sterkt optat med avslutningen av større beretninger over resultaterne av de i de senere aar utførte fiskeriundersøkelser. Disse beretninger befinder sig nu i trykken og vil foreligge i høstens løp. I trykken befinder sig ogsaa en større avhandling over de gjennem mange aar utførte undersøkelser over hummerens biologi; disse undersøkelser, der er utført for regning av Stavanger fiskeriselskap, vil avsluttes i indeværende sommer.

Institutionens personale har i den forløpne termin været det samme som i den foregaaende termin.

8

Fiskeriraadet.

Fiskeriraadet sammentraadte til sit aarlige møte den 6te september 1907 paa Bergens børs. Møtet varte til og med den 12te s. m. Av hensyn til den forandrede statsbudgettermin er tiden for raadets aarlige møte ogsaa forandret; den fornødne bestemmelse herom i raadets forretningsorden vedtokes. Forøvrig benyttedes den samme forretningsorden som tidligere.

Til opmand i raadet valgtes Lothe.

Til grund for raadets forhandlinger lagdes en av Fiskeridirektøren fremlagt dagsorden. I henhold til denne behandledes følgende saker:

1. Forslag om ulykkesforsikring for fiskere. 2. Ruter for ferskfisktransport. 3. Forslag fra Hermetikfabrikanternes forening om utførselstold paa brisling. 4. Spørsmaal vedkommende laanefondene. 5. Kontrol med fiskefartøiers bygning og vedlikehold. 6. Om assurance og reassurance av fiskefartøier.

Derefter behandledes følgende av forskjellige av raadets medlemmer forebragte saker: Forslag om istandbringelse av forbud mot trawling paa norsk sjøterritorium; forespørsel vedkommende spørsmaalet om det daglige fiskes bevarelse, samt spørsmaalet om sjølaksefiskets henlæggelse under saltvandsfiskeriernes administration.

Til slutning behandledes Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1908—1909.

Referat av raadets forhandlinger findes indtat som bilag 25 til St. prp. nr. 1 hovedpost VII for 1908.

Fiskeriraadets møte er iaar av hensyn til den skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem berammet til sammentræde i Trondhjem torsdag den 20de august d. a.

Fiskeriinspektørerne.

I terminen 1907—1908 er ingen forandring foregaat med disse stillinger.

Med hensyn til flytningsspørsmaalet kan bemerkes, at nu ogsaa fiskeriinspektør Johnsen har faat tilladelse til indtil videre at bli boende i Bodø.

Arbeidet med ansøkninger om laan av havfiskefondene, kontrollen med fartøierne, deres assurance, vedlikehold og fartsbevidnelser har som sedvanlig optat den største del av inspektørernes virksomhet og foranlediget betydelig kontorarbeide.

Fiskeriinspektør Buvik har i likhet med tidligere fungert som opsynschef under vaarsildfisket.

Fiskeriagenterne.

Som i forrige aarsberetning meddelt fratraadte hr. Harald Nielsen stillingen som fiskeriagent i Rusland fra 1ste juni 1907. Spørsmaalet om, hvorvidt denne stilling muligens skulde kunne inddrages, blev derefter optat til nærmere behandling. Der blev i sakens anledning indhentet uttalelser fra de interesserte børskomitéer, handelsforeninger og fiskeriselskaper og foreninger.

Størsteparten av de indkomne uttalelser gik ut paa, at stillingen maatte ansees overflødig, og at den kunde inddrages.

I henhold hertil foreslog jeg, at stillingen blev inddradd; hertil sluttet departementet sig og likesaa næringskomiteen, hvorefter Stortinget besluttet stillingen inddradd.

Med hensyn til de to øvrige agentstillinger er ingen forandring foregaat i terminen.

Markedsberetninger fra agenterne er, efterhvert som de er bleven avgit, bleven tilstillet pressen, dels ogsaa indtat i Norsk Fiskeritidende.

Aarsberetninger fra fiskeriagenterne Westergaard og Johnsen findes indtat i 6te hefte 1907 av Aarsberetningen og er utdelt i særavtryk.

Vrakervæsenet.

Av nedenstaaende statistiske tabeller vil man faa en oversigt over vrakervæsenets virksomhet i femaarsperioden 1903—1907.

Tabel I.

Opgave over antal tønder, eksportert og vraket 1903—1907.

	Antal tønder eksportert	Vraket antal tønder					
		Fiskepakket		Eksportpakket		Vraket ialt	
		Antal	% av vraket	Antal	% av vraket	Antal	% av eksp.
1903	725 693	1 457	23	4 850	77	6 307	0.9
1904	559 521	29 404	32	62 699	68	92 103	16.5
1905	503 714	40 620	34	77 450	66	118 070	23.4
1906	550 946	79 083	59	55 511	41	134 594	24.4
1907	677 734	62 107	63	37 100	37	99 207	14.6
1903—1907	3 017 608	212 671	47.3	237 610	52.7	450 281	14.9

Alt er omgjort til tønder. 1 tønde regnet = 1.16 hl.

$$\text{ɔ}: \frac{1}{1.16} = 0.862.$$

Tabel II.

Antal tønder eksportert og vraket av de forskjellige sildesorter i aarene 1903—1907.

Aar	Vaarsild		Slosild		Anden sild					Ialt	
	Eks-portert	Vraket	Eks-portert	Vraket	Eks-portert	Vraket				Eks-portert	Vraket
						ialt	derav fetsild	derav Islands-sild	derav Nordsjø-sild		
1903	192 851	—	44 035	664	488 807	5 643	4 986	657	—	725 693	6 307
1904	203 440	59 760	64 313	28 579	291 768	3 764	3 650	—	114	559 521	92 103
1905	236 100	89 655	46 886	28 121	220 728	294	235	—	59	503 714	118 070
1906	242 710	73 376	49 158	10 100	259 078	51 118	115	49 297	1 706	550 946	134 594
1907	264 254	55 246	53 620	5 835	359 860	38 126	1 329	35 001	1 796	677 734	99 207
1903—1907	1 139 355	278 037	258 012	73 299	1 620 241	98 945	10 315	84 955	3 675	3 017 608	450 281

Tabel III.

Antal tønder eksportert og vraket i de forskjellige distrikter i aarene 1903—1907.

Vrakerdistrikt	1903		1904		1905		1906		1907		1903—1907	
	Eksportert	Vraket	Eksportert	Vraket	Eksportert	Vraket	Eksportert	Vraket	Eksportert	Vraket	Eksportert	Vraket
Nordenfor Trondhjem .	27 517	1 723	19 172	2 005	12 929	—	6 989	—	11 581	1 299	78 188	5 027
Trondhjem	162 036	—	116 954	—	116 306	2 523	124 884	712	166 304	187	686 484	3 422
Kristianssund N.	21 508	—	6 017	—	9 133	—	11 404	3 133	23 643	612	71 705	3 745
Aalesund	25 966	67	36 268	—	21 886	—	16 490	—	16 944	—	117 554	67
Florø	7 774	—	26 821	2 553	14 138	5 233	18 911	2 314	15 119	8 840	82 763	18 940
Bergen..............	240 906	1 933	184 014	5 439	153 511	4 133	190 575	23 301	267 307	14 925	1 036 313	49 731
Haugesund	194 602	2 584	134 634	50 518	135 513	101 122	141 997	92 118	123 278	66 274	730 024	312 616
Kopervik.	11 259	—	4 476	9 452	8 080	3 915	5 798	5 901	1 870	7 070	31 483	26 338
Stavanger	22 066	—	25 744	22 136	23 448	1 144	22 097	7 115	41 270	—	134 625	30 395
Kristiania	12 059	—	5 421	—	8 770	—	11 801	—	10 418	—	48 469	—
Total	725 693	6 307	559 521	92 103	503 714	118 070	550 946	134 594	677 734	99 207	3 017 608	450 281

Som man av disse tabeller vil se, steg antallet av vrakede tønder jevnt til og med 1906. Aaret 1907 betegner en ikke saa ubetydelig tilbakegang; mens der i 1906 vrakedes ialt 24.4 pct. av det eksporterte antal tønder, vrakedes der i 1907 kun 14.6 pct. Mens det i de første aar væsentlig var eksportpakket sild, der vrakedes, viser det sig, at i 1906 og 1907 er det væsentlig fiskepakket sild, som vrakes.

Det største antal tønder er vraket i Haugesunds distrikt, hvor vrakerinstitutionen maa siges at ha været forholdsvis meget benyttet. Forøvrig maa institutionen i store dele av landet, navnlig paa strækningen fra Aalesund og nordover, siges at ha været litet benyttet.

I de efterfølgende tabeller IV og V vil findes en specifikation over det i aaret 1907 i de forskjellige vrakerdistrikter vrakede antal tønder sild i fiskepakning og i eksportpakning.

Tabel IV.

Antal tønder vraket i fiskepakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1907.

Vrakerdistrikt	Fetsild	Vaarsild	Slosild	Islandssild	Norsjøsild	Fiskepakket ialt
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.
Nordenfor Trondhjem .	—	—	—	—	—	—
Trondhjem	30	—	121	—	36	187
Kristianssund N.	—	—	112	500	—	612
Florø	—	8 840	—	—	—	8 840
Bergen	—	2 448	4 204 $^{270}/_{2}$	6 200 $^{32}/_{4}$	1 105	13 957 $^{270}/_{2}$, $^{32}/_{4}$
Haugesund	—	9 442 $^{200}/_{2}$	1 038	22 293	655	33 428 $^{200}/_{2}$
Kopervik	—	—	—	4 840	—	4 840
Fiskepakket ialt	30	20 730 $^{200}/_{2}$	5 475 $^{270}/_{2}$	33 833 $^{32}/_{4}$	1 796	61 864 $^{470}/_{2}$, $^{32}/_{4}$

Tabel V.

Antal tønder vraket i eksportpakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter 1907.

Vrakerdistrikt	Vaarsild					Slosild	Islandssild			Fetsild	Sild ialt
	Tdr. i 100 kg. pakning	Tdr. i 105 kg. pakning	Tdr. i 115 kg. pakning	Tdr. i 120 kg. pakning	Ialt	Tdr. i 100 kg. pakning	Tdr. i 100 kg. pakning	Tdr. i 110 kg. pakning	Ialt	Tdr. i 100 kg. pakning	
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	318	318
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	981	981
Bergen	—	—	—	600	600	225	—	—	—	—	825
Haugesund	131	4 404	6 328 1/2	20 650 145/2	31 513 146/2	—	1 060	100	1 160	—	32 673 146/2
Kopervik	—	—	242	1 988	2 230	—	—	—	—	—	2 230
Ialt	131	4 404	6 570 1/2	23 238 145/2	34 343 146/2	225	1 060	100	1 160	1 299	37 027 146/2

Av disse tabeller vil sees, at der i 1907 ialt vrakedes 61 864 hele, 470 halve og 32 kvart tønder i fiskepakket stand og 37 027 hele og 146 halve tønder i eksportpakket stand.

Navigationsundervisningen.

Navigationslærer J. Møinichen har avgit følgende indberetning over sin virksomhet som lærer ved den offentlige navigationsskole for fiskere fra 1ste april 1907 til 13de april 1908:

Det første kursus begyndte i Aalesund den 3dje april med 10 elever. To elever sluttet igjen meget snart, den ene paa grund av sygdom, den anden hadde for smaa forkundskaper til at kunne følge med. Eksamen avholdtes 17de og 18de juni med det resultat, at de øvrige elever bestod eksamen, de 7 med udmerkelse. Som censorer fungerte d'hrr. havnefoged Svendsen og havneassistent Strømsholm fra Aalesund.

Den 12te juni foretokes en øvelsestur med s/s „Nap" av Aalesund.

Næste kursus begyndte i Bjarkøy herred med 5 elever. Grunden til den lille tilslutning maa søkes i det da paagaaende aannearbeide samt seifiske paa Svendsgrunden. En elev sluttet, da han ikke klarte at følge med. Eksamen avholdtes den 2den og 3dje oktober med det resultat, at samtlige 4 bestod med udmerkelse. Som censorer fungerte d'hrr. styrmand K. Holst og kaptein K. Strøm fra Harstad.

Det tredje kursus begyndte paa Andenes den 7de oktober med 12 elever. Eksamen avholdtes den 28de og 29de november med det utfald, at 10 elever fik karakteren „bestaat med udmerkelse" og 1 „bestaat". Den 12te, der ikke hadde tid til at være med til eksamen, sluttet et par dage før denne og fik istedetfor det lovbefalte vidnesbyrd. Som censorer fungerte d'hrr. kaptein K. Strøm fra Harstad og fyrvogter O. Raanes fra Andenes.

4de kursus begyndte i Rørvik den 4de desember med 10 elever, hvorav 3 sluttet, da de umulig kunde klare at følge med. Eksamen avholdtes den 30te og 31te januar med det utfald, at samtlige 7 elever bestod den med udmerkelse. Som censorer fungerte d'hrr. styrmand Aune, Namsos og kaptein Roald fra Aalesund.

Øvelsestur var ikke anledning at avholde ved nogen av kurserne nordpaa paa grund av uheldig veir.

5te kursus begyndte i Aalesund den 12te februar med 7 elever. Eleverne ønsket ikke at avlægge eksamen, men mottok samtlige det lovbefalte vidnesbyrd. Den 11te avholdtes øvelsestur med s/s „Surna" av Aalesund. Kurset avsluttedes den 13de april.

Vandrelærer i baatbyggeri.

For terminen 1907—1908 var hertil bevilget kr. 3 000.00; som vandrelærer fungerte fremdeles baatbygger Johannes Selsvik.

Der avholdtes først et kursus i Sørkjos i Nordreisen. Kurset tok sin begyndelse den 5te mars 1907 og var planlagt at skulle vare til henimot slutningen av august, hvorefter der fra 1ste september skulde paabegyndes nyt kursus i Maalselven. Imidlertid kom kurset i Maalselven ikke istand, da baatbyggerlaget, der som elever skulde delta i kurset, ikke saa sig istand til at skaffe de fornødne byggematerialer.

Det blev derfor bestemt, at kurset i Nordreisen kunde fortsættes, hvorom ansøkning var indkommet. Kurset i Nordreisen fortsattes derefter omtrent hele budgetterminen ut, idet dog vandrelæreren, efter avslutningen av kurset i Nordreisen den 18de mars 1908, en kortere tid ydet Komagfjord skøiteværft assistance med planlæggelse av der foregaaende byggeforetagender.

I kurset i Nordreisen deltok ialt 10 elever, hvorav to deltok baade i praktisk og teoretisk undervisning, mens de øvrige 8 kun deltok i den praktiske undervisning.

Der byggedes under kurset ialt 3 baater, en 32 fots, en 42 og en 44 fots baat. De to førstnævnte baater var specielt bygget for senere indsætning av motorer. Alle tre baater var tomastede havfiskebaater.

Fiskeriselskaper og foreninger.

For budgetterminen 1907—1908 bevilgedes som statsbidrag til fiskeriselskaper og fiskeriforeninger kr. 37 440.00, hvorav kr. 9 000.00 uten betingelse om distriktsbidrag og kr. 28 440.00 paa betingelse av distriktsbidrag svarende til $1/4$ av statsbidraget.

Fiskeristyrelsen hadde oprindelig foreslaat kr. 36 610.00, hvorav kr. 9 000.00 til drift av Flødevigens utklækningsanstalt uten betingelse om distriktsbidrag og kr. 27 610.00 paa betingelse av sedvanlig distriktsbidrag.

Efter budgetforslagets behandling i Fiskeriraadet forhøiet styrelsen sit forslag noget, bl. a. med kr. 1 000.00 til Østlandske fiskeriselskap.

Den av stortinget givne bevilgning blev saaledes omtrent som av styrelsen foreslaat.

Regnskaper og aarsberetninger fra de forskjellige fiskeriselskaper og foreninger findes indtat længere ute i nærværende hefte av Aarsberetningen.

Stipendier for fiskere m. v.

For terminen 1907—1908 var der til dette øiemed bevilget kr. 5 000.00, idet den i de senere aar ordinære bevilgning var forhøiet med kr. 2 000.00 av hensyn til den i Bergen avholdte motorutstilling sommeren 1907.

Fordelingen av stipendier vil sees av omstaaende tabel.

No.	Navn	Hjemsted	Stipendiets størrelse	Stipendiets anvendelse
			kr.	
1	Johannes T. Skjervheim......	Nedre Vats	50.00	Reise til at besøke motorutstillingen og fiskermøtet i Bergen.
2	O. L. Waage, Stolmen	Sund	25.00	
3	Johan Kverhellen, Rognsvaag .	Sulen	40.00	
4	H. Tungodden, Naara	Do.	40.00	
5	V. Bakke, Rugsund	Daviken	30.00	
6	Ingebrigt J. Leganger	Selje	20.00	
7	Nikolai V. Eltvik	Do.	20.00	
8	Olaves Hansen, Sponviken....	Berg	60.00	
9	Ludv. Løining, Aaensire	Hitterø	50.00	
10	Petter R. Nederland	Herø R.	40.00	
11	Severin Olsen Selvaag	Do.	60.00	
12	K. Salthammer	Tingvold	60.00	
13	Kristian G. Karlsholm	Edø	60.00	
14	A. J. Farstad, Hustad	Bud	20.00	
15	Albert Paasche	Tjøtta	80.00	
16	Ludvig Sand	Hadsel	90.00	
17	Hans A. Henriksen, Helø	Meløy	90.00	
18	E. Robertsen, Skarsvaag	Bø	90.00	
19	Hans Olsen Selø	Herøy N.	70.00	
20	Kristian Lorentsen, Sundø ...	Rødøy	75.00	
21	Karl Kristensen Nøis	Dverberg	90.00	
22	Markus Markussen, Seines ...	Ankenes	80.00	
23	Hans Olsen Finstad	Buksnes	80.00	
24	Peder J. Finstad	Do.	80.00	
25	Lorents Larsen Kalaas	Hemnes	70.00	
26	Kristian Olsen Husø	Trænen	70.00	
27	Ole Olsen Bogstrand, Hanø ..	Hadsel	75.00	
28	Olaus Dybfest Valen	Vaagan	75.00	
29	Kristian G. Krystad	Flakstad	100.00	
30	Helmer Hansen	Røst	80.00	
31	Johan Drage	Saltdalen	60.00	
32	Johan K. Johnsen	Do.	60.00	
33	A. E. Andersen, Havnebugt ..	Kvænangen	150.00	
34	Nils Hemmingsen, Mestervik ..	Malangen	80.00	
35	Hans Hansen Haugen, do. ...	Do.	80.00	
36	Hans M. Jensen Gangsaas ...	Trondenes	90.00	
37	Hans O. Pettersen, Vik	Ibbestad	90.00	
38	Peder Kristoffersen Løksaa...	Salangen	90.00	
39	Edvard Ruud, Elgenes.......		90.00	
40	Søren Johansen, Sandnes		100.00	
41	Peder Bertelsen Grøsnes	Ibbestad	90.00	
42	Hartvig Hansen Myrland	Do.	90.00	
43	Jens Hind Johnsen, Igeland ..	Do.	90.00	

No.	Navn	Hjemsted	Stipendiets størrelse	Stipendiets anvendelse
			kr.	
44	Morten J. Bakkeby	Malangen	100.00	Reise til at besøke motorutstillingen og fiskermøtet i Bergen.
45	H. A. Kofoed	Berg	90.00	″
46	Lars Kofoed	Do.	90.00	″
47	Halvor Gravem.............	Vardø	150.00	″
48	Rasmus Hansen Ryum	Rørvik	50.00	″
49	Peder Strand, Sørsmølen	Edø	60.00	″
50	Alfon Tjosaas, Mjelde	Tromsøsundet	100.00	″
51	Johan A. H. Flaaten........		150.00	
52	Bendik Mannes.............	Aakrehavn	300.00	
53	Martin Kvande		150.00	
54	Hans A. Rabben............	Dverberg	150.00	
55	Jens A. Lian	Vardø	200.00	
56	Karl Berg	Do.	300.00	

Desuten var der ogsaa tilstaat stipendium til enkelte personer, som ikke fik anledning til at benytte stipendiet, saaledes bl. a. til Thomas Hansen, Vardø, kr. 150.00, Adolf Lundberg, Sponviken, kr. 40.00, Nils Husmo, Sannessjøen, kr. 40.00, samtlige til besøk av motorutstillingen i Bergen.

Indberetning om reisen er som sedvanlig mottat fra en flerhet av stipendiaterne. Av disse fremgaar, at besøket ved motorutstillingen og deltagelsen i fiskermøtet i Bergen har været av stor betydning for fiskerne.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

a. Det ældre havfiskefond.

Søkningen om laan i dette fond har ogsaa i denne termin været meget stor. En flerhet av laaneandragender har man — tiltrods for fondets forøkelse med kr. 400 000.00 ved stortingsbeslutning av 13de april 1907 — ikke kunnet imøtekomme, og allerede i januar 1908 maatte man ved cirkulærer meddele, at fondets midler nu var helt disponert. En række laaneandragender, der strømmet ind efter denne meddelelse, maatte derfor tilbakesendes ubehandlet.

I budgetterminen er der ialt anvist til utbetaling 76 laan til samlet beløp kr. 224 600.00. Disse fordeler sig paa de forskjellige landsdele, saaledes som efterstaaende fortegnelse viser:

Fortegnelse over anviste laan i 1907—1908.

Amt	Antal laan	Derav			Den stillede sikkerhet			Laane-summenes samlede beløp kr.
		Til dæksbaater	Til seilfartøier	Til motorfartøier	Pant i fartøi	Kommune-garanti	Selvskyldner-kaution	
Tromsø	41	35	—	6	—	41	—	111 200.00
Nordland	16	6	—	10	—	16	—	57 200.00
Søndre Trondhjem	2	1	—	1	—	2	—	6 000.00
Romsdal	3	—	—	3	3	—	—	12 500.00
Søndre Bergenhus	2	—	2	—	2	—	—	11 800.00
Lister og Mandal	5	1	—	4	—	5	—	7 900.00
Nedenes	1	—	—	1	1	—	—	1 500.00
Bratsberg	4	—	—	4	—	4	—	9 900.00
Akershus	1	—	—	1	1	—	—	2 600.00
Smaalenene	1	—	—	1	1	—	—	4 000.00
Ialt	76	43	2	31	8	68	—	224 600.00

Den 31te mars 1908 var følgende laan bevilget, men endnu ikke anviste:

Amt	Antal laan	Derav			Den stillede sikkerhet			Det tilsagte laans samlede beløp kr.
		Til dæksbaater	Til seilfartøier	Til motorfartøier	Pant i fartøi	Kommune-garanti	Selvskyldner-kaution	
Tromsø	35	22	1	12	4	31	—	100 700.00
Nordland	8	4	—	4	—	8	—	25 500.00
Nordre Trondhjem	1	—	—	1	—	1	—	4 000.00
Søndre Trondhjem	2	—	1	1	2	—	—	5 000.00
Romsdal	12	—	2	10	12	—	—	53 200.00
Nordre Bergenhus	3	—	2	1	3	—	—	17 500.00
Søndre Bergenhus	7	—	2	5	7	—	—	28 700.00
Bergen	1	—	—	1	1	—	—	3 500.00
Stavanger	1	—	1	—	1	—	—	8 000.00
Lister og Mandal	2	—	—	2	—	2	—	3 000.00
Nedenes	3	1	—	2	2	1	—	5 300.00
Bratsberg	1	—	—	1	1	—	—	9 000.00
	76	27	9	40	33	43	—	263 400.00

Det største antal laaneandragender kommer fremdeles fra Tromsø amt, mest til dæksbaater eller skøiter og mest til beløp av mellem 2 000 og 3 000 kroner. I de nordlige amter bydes som regel kommunegaranti som sikkerhet, mens man i de sydligere amter fremdeles vanskelig kan skaffe garanti, og her gives derfor laan som regel mot pant i baat og assuransesum.

Fra Finansdepartementets aktivkontor er mottat følgende opgave over den pr. 31te mars 1908 utestaaende, ikke forfaldne kapital av det ældre havfiskefonds midler:

Kristiania			kr.	12 500.00
Smaalenenes amt			„	16 800.00
Akershus amt			„	2 600.00
Jarlsberg og Larviks amt			„	2 970.00
Bratsberg amt			„	13 841.67
Nedenes amt	kr.	8 327.50		
Risør	„	3 250.00	„	11 577.50
Lister og Mandals amt			„	14 397.16
Stavanger amt	kr.	30 533.31		
Haugesund	„	5 025.00	„	35 558.31
Søndre Bergenhus amt			„	25 112.15
Bergen			„	14 900.00
Nordre Bergenhus amt			„	32 724.99
Romsdals amt	kr.	26 899.24		
Aalesund	„	5 257.03		
Kristianssund	„	28 083.30	„	60 239.57
Søndre Trondhjems amt			„	27 203.33
Nordre Trondhjems amt			„	9 964.16
Nordlands amt			„	166 950.65
Tromsø amt	kr.	277 313.34		
Tromsø by	„	10 648.78	„	287 962.12
Finmarkens amt			„	4 692.49
			kr.	739 994.10

Opgjør over det tap, fondet har hat i budgetterminen, foreligger ikke, men det er antagelig meget ringe.

b. Det nye fond.

I budgetterminen 1907—1908 er av dette fond anvist:

1 laan til Nordre Bergenhus amt		kr.	20 000.00
1 „ - Nordlands amt		„	15 000.00
	Tils.	kr.	35 000.00

Desuten er tilsagt, men ikke anvist:

1 laan til Kristiania	kr.	3 000.00
1 „ - Nedenes amt	„	12 000.00
4 „ - Nordre Bergenhus amt	„	63 000.00
3 „ - Romsdals amt	„	60 000.00
1 „ - Nordlands amt	„	15 000.00
Tils.	kr.	153 000.00

Finansdepartementets aktivkontor har meddelt følgende opgave over den pr. 31te mars 1908 utestaaende, ikke forfaldne kapital av det nye havfiskefond:

Tønsberg			kr.	16 000.00
Stavanger amt	kr.	12 000.00		
Stavanger by	„	30 000.00	„	42 000.00
Bergen			„	26 000.00
Nordre Bergenhus amt			„	125 000.00
Romsdals amt	kr.	62 000.00		
Aalesund	„	95 000.00		
Kristianssund	„	30 500.00	„	187 500.00
Nordre Trondhjems amt			„	10 000.00
Nordlands amt			„	57 875.00
Tromsø amt			„	21 100.00
Finmarkens amt			„	11 900.00
			kr.	497 375.00

c. Finmarksfondet.

Søkningen om laan i dette fond er i denne termin steget, paa samme tid som man ingen andragender har mottat fra Finmarken om laan av det ældre havfiskefond.

Der er i budgetterminen 1907—1908 anvist 15 laan med et samlet laanebeløp av kr. 35 810.00. 2 av disse laan har fuld kommunegaranti, de øvrige er git mot pant i fartøiet og 10 pct. kommunegaranti. 1 av laanene er allerede helt indfridd. — De fleste av disse laan falder paa Vardø.

Desuten er i samme termin tilsagt, men ikke anvist 13 laan med samlet laanebeløp kr. 37 110.00. Herav er 3 git mot fuld kommunegaranti, mens resten er sikret ved pant i fartøiet og 10 pct. kommunegaranti.

Efter opgave fra Finansdepartementets aktivkontor beløp den pr. 31te mars 1908 utestaaende endnu ikke forfaldne kapital av Finmarksfondet sig til:

For Finmarkens amt	kr.	48 897.00
„ Hammerfest by	„	2 600.00
	kr.	51 497.00

Underretningsvæsenet.

Fremgangsmaaten med at skaffe meddelelser fra de større fiskerier, for derav at sammensætte cirkulærtelegrammer, har været uforandret som i 1906. Nogen flere opslagsstationer er dog tilkommen for en flerhet av opslagstelegrammerne. Opslag om Islandsfisket er benyttet i budgetaaret, grundet paa meddelelser fra vore konsuler paa Island og utgaar som opslag nr. 10.

Rapporter om skreifisket og de i beretningen for forrige aar omtalte generalrapporter utgik i terminen i noget forøket mængde, og underretningsvæsenet for storsildfisket paa Østlandet var uforandret hos Fiskeridirektøren ogsaa i sidste budgettermin. Dog ansattes en fast opsynsbetjent, hr. Bratland, for Smaalenene, der ogsaa passet paa hummerfisket ved den svenske grænse. Likesom før var underretningsvæsenet for storsildfisket paa vestkysten ogsaa knyttet til Fiskeridirektørens kontor til 23de januar, da det overtokes av opsynschefen for vaarsildfisket.

Underretninger fra klipfiskmarkederne paa Cuba og i Middelhavslandene utgaves uforandret saaledes som omtalt i sidste beretning, og om rognmarkedet og sardinfisket i Frankrig og Nordspanien blir nu underretninger omdelt til de mest interesserte byers børser og til „Norsk Fiskeritidende“.

Fiskeristatistikken.

I budgetaaret er utgit „Norges Fiskerier 1906“ som V. 46 av Norges officielle statistik. De indsamlede opgaver for 1907 er under bearbeidelse, og heftet for 1907 vil foreligge færdig i løpet av høsten. En oversigt over fiskerierne i 1906 findes i A 2 av denne beretning, og der er ogsaa indtat foreløbige opgaver om utbyttet av de vigtigste fiskerier i 1907.

Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier.

I budgetterminen er utgit følgende hefter av dette skrift:

5te hefte 1906. Fiskeriagent Johnsens beretning om handelen med norske fiskeprodukter i Storbritannien i 1905, fiskeriagent Westergaards beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1906 og amtmanden i Finmarkens beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarken 1906.

6te hefte 1906. Buviks beretninger om sildefisket ved Island 1906, østlandsfisket vinteren 1905—1906, storsildfisket 1905—1906, beretning om makrelfisket 1906, amtmanden i Finmarkens beretning om sommer- og høstfisket i 1906 og beretninger om skreifiskerierne utenom Lofotfiskeriet og kysten søndenfor Stat.

1ste hefte 1907. Om ulykkesforsikring for norske fiskere av dr. Johan Hjort.

2det hefte 1907. Om havfiskefondene av kand. Schweigaard, forslag til love og regler for offentlig kontrol med fiskefartøier, der har laan av havfiskefondene, fiskeforsøk i Finmarken sommeren 1906 av Thor Iversen, nogle resultater av den internationale havforskning av dr. Johan Hjort og om baatassuranse av Jens O. Dahl.

3dje hefte 1907. Beretning fra Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1ste april 1906 til 31te mars 1907 og aarsberetninger fra fiskeriselskaper og foreninger for samme termin.

4de hefte 1907. Beretning om Lofotfiskeriet 1907 avgiven av utvalgsformanden Richard Hansen.

5te hefte 1907. Fiskeriinspektør Buviks beretninger om østlandsfisket og storsildfisket 1906—1907, om vaarsildfisket i 1907 og om vaartorskefisket i vaarsildedistriktet 1907.

Efter budgetterminens utløp er under trykning 6te hefte 1907 og 1ste og 2det hefte 1908, som alle er færdige i den nærmeste tid.

Røvær—Titranfondet.

Status

for den under Fiskeridirektørens forvaltning staaende del av Røvær- og Titranfondet pr. 31te desember 1907.

1.	Indestaaende i Bergens privatbank paa kontrabok nr. 31 576 pr. 1ste januar 1907			kr.	69 113.89
2.	Indestaaende i Bergens kreditbank paa kontrabok nr. 64 672 pr. 1ste januar 1907			„	55 978.08
	Indtægt i aaret 1907:				
a.	Renter i Bergens privatbank	kr.	2 785.97		
b.	Do. i Bergens kreditbank	„	2 309.09	„	5 095.06
				kr.	130 187.03
	Uttat av Bergens privatbank og indbetalt til utdelingskomiteen i anledning av Gjæslingulykken 2den mars 1906			„	4 000.00
	Fondet utgjør pr. 1ste januar 1908			kr.	126 187.03
	hvorav indestaaende i Bergens privatbank	kr.	67 899.86		
	i Bergens kreditbank	„	58 287.17	„	126 187.03

2. Særlige arbeider og deres hovedresultater.

Om fiskerierne i 1906 og 1907.

Som uttalt i beretningen for ifjor blev værdiutbyttet av de norske kystfiskerier i 1906 større end i 1905, nemlig kr. 33 179 000 og saaledes større end noget andet aar, hvorfor man har beregning. I 1905 var værdien kr. 31 337 000 og i alle de foregaaende 8 aar under 30 mill. kroner, i 1898 endog kun kr. 20 653 000. Gjennemsnitsværdien i samtlige de 41 aar siden 1866, for hvilke man har beregning, beløper sig til 23½ mill. kroner og for de sidste 10 aar til og med 1906 til 27.1 mill. kroner. Prisernes høide har ogsaa for 1906 en større andel i det store utbytte end den økede fangstmængde.

Mellem de forskjellige slags fiskerier fordeler værdien sig saaledes for 1906 i sammenligning med 1905 og 1904 for det utbytte, fiskerierne har hat:

Fiskerier	1904		1905		1906	
	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.
Skreifiskerierne	14 019	52.10	16 167	51.59	16 426	49.54
Fetsildfiskerierne	784	2.91	982	3.14	925	2.76
Vaarsildfiskerierne	2 089	7.76	2 814	8.98	4 460	13.46
Storsild- (og Østlandssild-) fiskerierne	2 162	8.04	2 070	6.61	2 112	6.37
Brislingfisket	409	1.53	578	1.84	934	2.82
Smaasildfisket	340	1.27	832	2.65	570	1.72
Makrelfiskerierne	679	2.53	1 252	3.99	722	2.17
Laks- og sjøørretfisket	841	3.13	902	2.88	921	2.78
Andre fiskerier	4 938	18.31	5 010	15.99	5 326	16.02
Hummerfangsten	644	2.40	724	2.31	775	2.34
Østersfangsten	5	0.02	6	0.02	8	0.02
Ialt	26 910	100	31 337	100	33 179	100

Utbyttet av havfisket samt sæl- og hvalfangsten i 1906 (se side 136) er beregnet til .... kr. 9 189 000

Naar hertil lægges det beregnede aarlige gjennemsnitsutbytte av elvefisket av laks og sjøørret .... - 277 000

vil den samlede fangst av sjødyr i 1906 beløpe sig til en værdi av kr. 42 645 000 mot kr. 40 543 000 i 1905, kr. 34 744 000 i 1904 og kr. 37 682 000 i 1903.

Paa de forskjellige strækninger av Norges kyst var det samlede værdiutbytte av kystfisket saaledes fordelt:

Kyststrækning	1904		1905		1906	
	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.
1. Skageraks kyst .... (Fra den svenske grænse til Lindesnes).	2 359	8.77	2 770	8.84	2 460	7.42
2. Nordsjøens kyst ...... (Fra Lindesnes til Stat).	4 077	15.15	5 645	18.01	6 845	20.64
3. Det norske havs kyst . (Fra Stat til Søroen i Finmarken).	15 311	56.90	16 495	52.64	17 670	53.24
4. Ishavets kyst	5 163	19.18	6 427	20.51	6 204	18.70
Ialt	26 910	100	31 337	100	33 179	100

Fiskernes antal er beregnet for hvert fiske, hvori de deltar, og da en fisker kan delta i mere end ett fiske og under skreifiskerierne især ofte flytter fra distrikter med tidlig eller daarlig fiske til saadanne, hvor fisket falder senere eller bedre, er deres virkelige antal i landet langt mindre end det antal, der fremkommer ved at lægge antallet fra de forskjellige fiskerier sammen.

For 1906 i sammenligning med de 8 foregaaende aar stiller deltagernes antal sig saaledes for de her opførte tre fiskerier:

Aar	Skreifiskerierne	Fetsildfiskerierne	Makrelfiskerierne
1897	92 693	28 352	2 566
1898	89 292	21 203	2 654
1899	77 139	13 828	2 605
1900	82 098	20 705	2 741
1901	75 866	19 537	7 055
1902	75 999	27 782	3 420
1903	73 471	32 750	3 740
1904	77 460	11 226	4 483
1905	83 286	8 492	9 516
1906	87 976	14 150	4 608

For 1906 har skreifiskernes antal steget, likesaa fetsildfiskernes, mens makrelfiskernes har avtat i forhold til den mere indskrænkede strækning av kysten, hvori dette fiske foregik i 1906 mot i 1905.

Fiskernes fordeling amtsvis paa de vigtigste fiskedistrikter faldt i 1906 saaledes:

a. *Skreifiskerierne.*

Aar	Romsdal	Nordland	Finmarken
1897	12 244	41 648	21 942
1898	12 017	38 744	19 471
1899	10 997	32 971	16 683
1900	10 815	31 818	21 908
1901	10 851	26 483	19 396
1902	11 515	31 167	16 828
1903	12 482	31 006	13 597
1904	11 614	30 520	18 799
1905	11 886	31 160	24 243
1906	11 044	31 120	27 089

b. *Fetsildfiskerierne.*

Aar	Søndre Bergenhus	Nordre Bergenhus	Romsdal	Søndre Trond-hjem	Nordre Trond-hjem	Nordland	Tromsø
1897	1 399	1 470	3 418	1 914	1 617	10 221	7 951
1898	989	3 632	2 508	2 271	1 218	3 371	3 295
1899	200	30	2 143	2 220	3 059	5 148	875
1900	584	1 124	1 622	2 864	2 814	10 631	587
1901	110	—	629	1 740	2 737	13 544	640
1902	1 270	4 214	2 781	3 981	1 526	9 998	3 272
1903	—	2 045	3 252	5 617	3 116	12 614	5 482
1904	—	90	90	1 172	2 140	7 710	—
1905	360	30	494	850	4 276	2 040	120
1906	605	555	542	3 303	3 443	3 497	2 205

c. *Makrelfiskerierne.*

Aar	Jarlsberg og Larvik	Lister og Mandal	Stavanger
1897	229	645	610
1898	414	572	488
1899	342	592	596
1900	435	688	666
1901	372	661	1 052
1902	597	642	969
1903	475	726	1 105
1904	548	828	1 369
1905	565	809	1 357
1906	543	713	1 318

I 1906 deltok der i makrelfiskerierne fra Bratsbergs amt 842, og fra Lister og Mandals amt 713 mand.

Opsynschefen ved vaarsildfiskerierne meddeler, at der ved vaarsildfisket var tilstede i søndre distrikt ca. 19 500 mand og i

Nordre Bergenhus ca. 5 500 mand. Ved storsildfisket for vestkysten var tilstede ca. 8 500 mand. I disse tal er medtat seilere, arbeidere og besætning paa kjøpefartøier og salterier. Ved storsildfisket paa Østlandet deltok ca. 5 000 fiskere mot 4 250, 3 100, 4 000, 4 500 og 2 000 i de fem næstforegaaende aar.

Skreifiskerierne (vinter- og vaartorskfiskerierne) gav i 1906 et utbytte av 46 848 180 stkr. skrei, 107 013 hl. lever og 46 580 hl. rogn, hvilket tilsammen — deri tillike iberegnet værdien av solgte fiskehoder — er anslaat til en værdi av kr. 16 426 388. Gjennemsnitlig gir dette kr. 35.06 pr. 100 skrei i rund tilstand ɔ: inklusive lever og rogn.

Til sammenligning hitsættes følgende tabel, der viser utbyttet i hvert av de sidste 10 aar:

Aar	Stkr. fisk tusener	Lever hl.	Rogn hl.	Samlet værdi kr.	Værdi pr. 100 stkr. rund fisk kr.
1897	61 675	130 187	54 575	12 430 000	20.15
1898	41 645	93 215	47 002	8 934 000	21.45
1899	37 584	114 051	40 308	11 122 000	29.59
1900	39 486	123 032	30 689	13 570 000	34.37
1901	40 216	110 730	41 981	12 602 000	31.09
1902	45 217	73 775	32 881	12 895 000	28.52
1903	44 721	21 676	24 386	11 405 000	25.50
1904	49 047	61 722	25 296	14 020 000	28.50
1905	44 204	96 076	36 266	16 167 000	36.57
1906	46 848	107 013	46 580	16 426 000	35.06

Da den aarlige gjennemsnitsfangst i de 10 foregaaende aar har andradd til 47.6 millioner stkr. skrei, og i de 40 aar, der er forløpne fra 1866 av, til 50.8 millioner stkr., kan fisket i 1906 betragtes som noget under et middelsaar med hensyn til fangstmængde, mens værdien er den høieste, man kjender.

Skreifisket i Lofotens opsynsdistrikt var i 1906 noget bedre end i en række foregaaende aar, om det end ikke naadde op til en fuld middelfangst. Nedenstaaende tabel viser forholdet i de sidste 20 aar.

Aar	Antal fiskere	Opfisket kvantum i tusener	Fisk pr. fisker
1887	28 030	29 700	1 060
1888	31 917	26 000	815
1889	30 083	17 200	572
1890	30 324	30 000	989
1891	30 378	21 050	691

Aar	Antal fiskere	Opfisket kvantum i tusener	Fisk pr. fisker
1892	30 092	16 250	540
1893	26 683	27 000	1 012
1894	28 000	28 500	1 017
1895	32 600	38 600	1 184
1896	32 280	18 000	558
1897	31 312	25 800	824
1898	29 777	15 000	504
1899	24 461	15 000	613
1900	22 736	8 400	369
1901	18 555	13 000	700
1902	23 054	14 300	620
1903	18 277	13 700	750
1904	18 000	12 290	683
1905	20 626	13 500	654
1906	20 777	18 600	895

Vinter- og vaarfisket (loddefisket) i Finmarken gav et utbytte av 12 481 680 stkr. torsk mot 13 780 300 i 1905, beregnet som tidligere efter 270 kg. torsk = 100 stkr., der paa det nærmeste er gjennemsnitsvegt for linefisk gjennem en længere aarrække. Da tiaarsgjennemsnittet og gjennemsnittet for de ovennævnte 40 aar fra 1866 var respektive 12.9 og 13.6 millioner, vil det sees, at fangsten var litt under middels.

Skreifisket i Romsdals amt var ringere end i noget av de sidste 9 aar, og utbyttet og forholdet vil sees av denne tabel:

Aar	Søndmør (med Aalesund)	Romsdal	Nordmør	Tilsammen
	stkr.	stkr.	stkr.	stkr.
1897	5 699 000	1 412 000	2 768 000	9 879 000
1898	4 245 000	1 236 000	2 092 000	7 573 000
1899	1 893 000	1 024 000	1 529 000	4 446 000
1900	3 069 000	1 343 000	1 520 000	5 932 000
1901	3 343 000	864 000	1 527 000	5 734 000
1902	2 829 000	1 101 000	2 866 000	6 796 000
1903	3 089 000	1 494 000	3 044 000	8 044 000
1904	1 567 000	1 240 000	3 622 000	6 429 000
1905	2 435 000	1 397 000	1 981 000	5 813 000
1906	1 965 000	986 000	1 146 000	4 097 000

I Tromsø amt fisket man 2 680 500 stkr. skrei, et litet middelsfiske, da utbyttet ellers i de sidste 9 aar har variert fra 708 700 stkr. i 1905 til 5 545 050 i 1901. Søndenfor Stat gav skreifisket 767 600 stkr., i Søndre Trondhjems amt 1 236 000 stkr., i Nordre Trondhjems amt 1 241 000, i Nordland, utenom Lofotens opsynsdistrikt,

3 721 100 stkr. for Lofoten og Vesteraalen og vel 2 mill. stkr. for Helgeland og Salten.

Skreiens vegt var litt bedre end i 1905, leverholdigheten god, og i disse henseender nærmer man sig normale forhold efter det store utsultningsaar, som 1903 var for skreien.

De i 1906 opnaadde priser i sammenligning med de 9 foregaaende aar vil sees av denne tabel:

Aar	Skrei		Lever	Rogn	Fiskehoder
	sløiet	rund			
	100 stkr.		hl.		100 stkr.
1897	15.72	20.15	13.92	15.07	0.32
1898	16.53	21.45	13.32	15.34	0.37
1899	24.40	29.59	12.40	10.84	0.46
1900	28.45	34.37	13.67	16.38	0.60
1901	24.92	31.09	13.07	23.10	0.66
1902	23.83	28.52	16.28	20.22	0.60
1903	22.72	25.50	22.89	23.44	0.55
1904	23.00	28.50	28.66	29.73	0.56
1905	29.76	36.57	17.33	33.00	0.57
1906	29.60	35.06	12.36	22.88	0.53

Som det herav vil sees, var prisen paa fisk litt mindre end i 1905. Leverprisen var mindre end i de ni foregaaende aar, og rognprisen var mindre end i de nærmest foregaaende seks aar. Prisen paa fisken med lever og rogn var høiere end nogensinde før aaret 1905. Fangstmængden var noget større end i 1905, og værdiutbyttet var større end i de nærmest foregaaende ni aar.

For de forskjellige sildefiskerier stiller forholdet sig saaledes: Fetsildfisket var litt bedre end de to nærmest foregaaende aar, men dog yderst ringe og langt under et middelsfiske. Det utbragte 101 988 hl. Herved bemerkes, at i den utgivne statistik for aaret kun er opført 79 818 hl., idet 22 170 hl. feilagtig er medtat i smaasildkvantummet. I 1905 var der kun fisket 73 000 hl., i 1904 82 000, men i 1903 627 000 og i 1897 885 000 hl., mens de øvrige aar i sidste 10 aars periode var fra 380 000 hl. i 1902 ned til 195 000 hl. i 1901. Middelprisen i 1906 var noget over 11 kr. pr. hl. Av vaarsild fiskedes 775 000 hl. til middelpris kr. 5.75 og værdi 4 460 000 kr. og av storsild og østlandssild 221 000 hl. til middelpris kr. 9.58 og værdi 2 112 000 kr. For vaarsilden var mængden i 1906 større end alle aar efter 1898, da den gik op til 825 000 hl. for storsild og vaarsild tilsammen og i værdi større end alle sidste 10 aar. Fangsten av storsild og østlandssild tilsammen var i 1906 mindre end i 1904 og 1905, men noget større end i aarene 1903 til 1899. Før den tid regnedes denne fangst sammen med vaarsilden. Opgaven

for 1906 omfatter likesom før storsildsæsonen fra oktober 1905 til mars 1906.

Av brisling blev fanget 99 698 hl. til en værdi av kr. 934 377, der gir en gjennemsnitspris av kr. 9.37 pr. hl. Søndre Bergenhus amt ydet den største andel med 59 000 hl., dernæst hadde Stavanger amt 23 000 hl.

Smaasildfangsten er beregnet til 178 609 hl. Efter en samlet værdi av kr. 569 758 blir gjennemsnitsprisen kr. 3.19 pr. hl. Det forholdsvis største kvantum falder paa Nordlands, Romsdals og Finmarkens amter.

Kyst-makrelfisket gav et utbytte av 6 078 290 stkr., hvis værdi er beregnet til kr. 721 799, hvilket gir en gjennemsnitspris av kr. 11.88 pr. 100 stkr.

Til sammenligning tjener følgende tabel over utbyttet i de 10 sidste aar:

Aar	Den hele fangstmængde stkr.	Værdiutbytte kr.	Gjennemsnitspris pr. 100 stkr. kr. ø.
1897	1 525 000	247 000	16.21
1898	2 861 000	386 000	13.50
1899	2 289 000	374 000	16.33
1900	4 010 000	569 000	14.19
1901	6 178 000	938 000	15.91
1902	5 563 000	671 000	12.06
1903	4 195 000	626 000	15.00
1904	4 869 000	679 000	13.96
1905	10 815 000	1 252 000	11.57
1906	6 078 000	722 000	11.88

Av distrikterne stod Bratsberg amt høiest med 1 840 000 stkr., dernæst kom Lister og Mandals amt med 1 484 000 stkr., Stavanger amt med 927 000 stkr., Nedenes amt med 904 000 stkr. og Jarlsberg og Larviks amt med 568 000 stkr.

Makrelfisket gav kun i 2 av de 9 nærmest foregaaende aar et større fangst- og værdiutbytte.

Utbyttet av dorgemakrelfisket i Nordsjøen er holdt utenom kystfisket.

Laks- og sjøørretfisket blev omtrent som i 1905 og kan betegnes som under middels. Der opfiskedes 658 280 kg., der er værdsat til kr. 921 244, hvilket gir en gjennemsnitspris av kr. 1.40 pr. kg.

Den største fangst foregik i Nordre Bergenhus amt med 118 000 kg. Dernæst kom Søndre Trondhjems amt (96 000 kg.), Søndre Bergenhus amt (79 000 kg.), Romsdals amt (68 000 kg.), Lister og Mandals amt (56 000 kg.), Nordlands amt (54 000 kg.) og Nordre Trondhjems amt (50 000 kg.).

Elvefisket er ikke medregnet heri.

Hummerfangsten gav et utbytte av 920 941 stkr. til en værdi av kr. 775 103, hvilket gir en gjennemsnitspris av kr. 84.16 pr. 100 stkr. Værdien og mængden var saaledes større end i 1905, da værdien var 724 000 kr. og mængden 784 000 stkr. Idethele har hummerfangsten været stigende siden 1897, da den var 591 000 stkr.

Den største fangst foregik i 1906 i Stavanger amt med 208 000 stkr., dernæst kommer Lister og Mandals amt med 200 000 stkr., Nedenes amt med 110 000 stkr., Bratsberg amt med 100 000 stkr., Jarlsberg og Larviks amt med 99 000 stkr., og Smaalenenes amt med 83 000 stkr.

Den ubetydelige østersfangst anslaaes til 7 682 kr., noget mere end de 5 foregaaende aar. Opgaverne ansees dog ufuldstændige.

Samtlige øvrige kystfiskerier er beregnet til en værdi av 5 325 921 kr., litt mere end i de sidste to aar. Heri er medtat den fangst paa bankerne av kveite, lange og brosme, som er faat andre steder end ved fisket fra Romsdals amts byer.

Utenom kystfiskerierne regnes følgende fiskerier og fangstekspeditioner:

1. Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen. Dette dreves av 180 norske fartøier, samlet drægtighet 5 635 tons med 1 184 mands besætning. De ilandbragte 13 260 tdr. flekket og 1 073 tdr. rundsaltet makrel. Av 112 svenske dorgere ilandbragtes til salg i norsk havn 13 098 tdr. flekket og 1 233 rundsaltet makrel. Ialt utgjør dette 29 024 tdr. saltet makrel, hvorav 26 718 flekket og 2 306 rund til beregnet vegt 2 203 000 kg. og til beregnet værdi 1 080 739 kr., en ubetydelighet mere end i 1905 og 1904. De norske fartøiers fangst hadde herav en værdi av 566 099 kroner.
2. Bankfisket fra Romsdals amts byer regnes til en værdi av 1 650 000 kr., hvorav 1 543 204 kr. kommer alene paa, hvad der er tilført Aalesund, herav var igjen 1 349 280 kr. dampskibenes fangst. Middelprisen beregnes til 14 øre for lange, 10 øre for brosme og 26 øre for kveite pr. kg.
3. Fra drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen ilandbragtes ca. 58 500 tdr. fiskepakket saltet sild, det meste til Bergen, mot ca. 27 800 i 1905, ca. 14 200 i 1904 og ca. 14 400 i 1903. Værdien av silden uten tønder og salt kan ansættes til omkring kr. 820 000 mot kr. 380 000 i 1905 og kr. 160 000 i 1904.
4. Haakjærringfisket fra Finmarkens amt dreves af 2 baater og 25 fartøier med en besætning av henholdsvis 8 og 107 mand. Fangsten blev 3 990 hl. lever til en værdi av kr. 42 735 mot kr. 35 670 i 1902, kr. 62 508 i 1903, kr. 79 538 i 1904 og kr. 67 504 i 1905.

5. Til anden fangst og fiske i polaregnene var der utrustet 1 fartøi fra Vadsø, 5 fra Vardø, 32 fra Hammerfest og 33 fra Tromsø, ialt 71 fartøier, der tilsammen hadde en drægtighet av 3 155 tons og en besætning av 732 mand. Fangstens værdi utgjorde litt over 415 000 kr. Fangsten blev 347 hvalros, 42 619 kobber (sæl), 137 hvitfisk, 533 bjørner, hvorav 29 levende og 20 nebhval foruden endel ræve, rensdyr og dun m. m.

6. Som følge av lovforbud er der i Finmarken i 1906 likesom i 1905 ingen hvalfangst drevet, derimot har der i følgende fjernere farvand foregaat hvalfangst med norske fangstskibe.

Ved Spitsbergen og Bjørnøen av 7 selskaper med 14 fangstbaater, som tilsammen fanget 315 hval, der utbragte 11 195 fater tran, gjennemsnitlig 785 fater pr. baat. Fangstmængden var betydelig mindre end aaret forut, idet hvalen forekom mere sparsomt, likesom storm og særlig taake hindret fangsten.

Ved Island av 6 selskaper med 25 fangstbaater, som tilsammen fanget 650 hval, der utbragte 21 600 fater tran, gjennemsnitlig 864 fater pr. baat. Aaret har været forholdsvis daarlig for denne fangst, hvilket mest skyldes slette veirforhold.

Ved Færøerne av 5 norske selskaper med 10 baater, som fanget 344 hval og 10 bottlenose, der utbragte 8 030 fater tran. Ugunstig veir hindret ogsaa her fangsten. Endel hvalkjøt sælges til færøingernes husbruk, likesom man har begyndt at salte hvalkjøt for eksport. Av de fangne hval var der 4 kaskelotter.

Ved Hebriderne og Shetland av 4 norske selskaper med 7 baater, som fanget 410 hval, der gav 10578 fater tran eller 1 388 fater pr. baat. Fangsten var meget tilfredsstillende. (Desuten var her et skotsk selskap med 5 baater, 335 hval og 7 000 fater tran). De norske selskaper drives ogsaa tildels for britisk kapital. Fra Hebriderne blev der skutt 6 nordkapere.

Fuldstændige oplysninger om hvalfangstens bruttoværdi haves ikke, men man vil anslaa denne til 3 700 000 kr. Ialt utgjorde aarets norske fangst paa disse steder 1 719 hval mot 2 361 hval i 1905.

Endel norske hvalfangere har desuten drevet hvalfangst ved New-Foundland, Østasien, Syd-Amerika og i de antarktiske farvand. Disse foretagender, der antages for en væsentlig del drevet med fremmed kapital, er ikke medregnet i Norges hvalfangst.

7. Sælfangst under Jan Mayen og i havet mellem Island og Grønland dreves av 4 fangstdampskiber fra landets sydostkyst med et daarlig resultat. 2 fartøier fra Arendal hadde tilsammen 1 350 sæl og 2 fra Sandefjord hadde 4 600 sæl. Fangstens værdi antages

at utgjøre ca. 45 000 kr. mot 150 000 kr. i 1905 med 4 fartøier, 260 000 kr. i 1904 med 5 fartøier, 365 000 kr. i 1903 med 8 fartøier og 415 400 kr. 1902 med 6 fartøier.

Fra Aalesund var utrustet 13 fartøier med 124 mands besætning, og deres fangst utgjorde 1 108 fater tran, 8 300 smaasæl, 2 301 klapmyds, 16 levende og 59 døde bjørner, 1 hvalros og 10 narhval til en antagelig samlet værdi av kr. 106 700, hvilket er et meget tilfredsstillende resultat.

8. Nebhvalfangsten dreves fra Aalesund av 12 fartøier med fra 13 til 16 mands besætning hver, der ialt fanget 331 hval, som gav 324 tons tran, værdien ansættes til kr. 164 500, samt av 28 fartøier fra byer ved landets sydostkyst, — derav 16 fra Sandefjord, 10 fra Tønsberg, 2 fra Kristiania og 2 fra Porsgrund. Fangsten blev 808 nebhval, der antages at ha en værdi av henved kr. 401 500. Den samlede bruttoværdi av nebhvalfangsten skulde saaledes beløpe sig til ca. kr. 566 000.

9. I sildefisket ved Island deltok i 1906 148 norske fiskefartøier paa tilsammen 7 667 nettotons med samlet besætning av 1 816 mand. Av fartøierne var 55 dampskibe, 19 motorfartøier og 74 seilfartøier. Fangsten anslaaes til 156 000 hl., som utbragte ca. 1 037 000 kroner. Utbyttet av torskefisket ved Island anslaaes til ca. 240 000 kroner for de norske deltageres vedkommende.

Nedenfor sammenstilles de utenfor kystfiskerierne omhandlede fangstværdier:

Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen, norsk fangst..	ca.	kr.	566 000
Bankfisket fra Romsdals amts byer..............	-	„	1 650 000
Torske- og sildefisket ved Island................	-	„	1 277 000
Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen............	-	„	820 000
Haakjærringfisket fra Finmarkens amt	-	„	43 000
Fangst og fiske i polaregnene	-	„	415 000
Hvalfangsten ved Bjørnø og Spitsbergen, ved Island, Færøerne, Shetland og Hebriderne...........	-	„	3 700 000
Sælfangst m. v. under Jan Mayen og i havet mellem Island og Grønland.........................	-	„	152 000
Nebhvalfangsten..............................	-	„	566 000
	Ialt ca.	kr.	9 189 000

For 1907 er statistikken under arbeide, og det meste av materialet er indkommet. Først naar dette arbeide utpaa høsten er færdig, kan sammenligning med 1906 foregaa med nogen nøiagtighet.

Efter de under fiskeriernes gang indsamlede opgaver gjennem cirkulærtelegrammer og paa anden maate kan imidlertid hitsættes følgende oversigt for de vigtigste fiskerier.

1. Skreifiskerierne gav i 1907 noget større utbytte i tal og endnu større i vegt end i 1906. Priserne var meget gode. Nærmere specifikation hitsættes i et avtryk av dele av den sidste rapport om skreifisket for 1907. For alle aar er det her resultatet av de under fisket samlede telegrafiske opgaver, der gjengives. Det endelige aarsopgjør for statistikken viser i regelen litt høiere kvantum.

1907 til 22de juni	Torsk i 1 000 stk.	Derav		Damp-medicin-tran i hl.	Lever tilovers til andre transorter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1 000 stk.	saltet 1 000 stk.			
Finmarken, vinterfisket til 20/3	1 165	563	537	760	1 492	399
Tromsø amt	534	35	499	540	78	477
Lofotens opsynsdistrikt	18 700	5 900	12 700	20 365	4 480	22 000
Yttersiden	665	499	166	735	459	745
Røst & Værøy	1 396	1 239	157	954	106	1 076
Helgeland—Salten	955	863	92	892	312	1 038
N. Tr.hjem amt—Vikten	2 810	80	2 730	2 629	700	2 450
S. Tr.hj. amt—Fosen	1 300	0	1 300	1 121	1 196	1 321
Nordmøre fogderi	1 788	0	1 788	1 367	593	1 282
Romsdals fogderi	1 130	0	1 130	1 342	0	1 540
Søndmøre fogderi	2 535	0	2 535	3 202	0	3 923
Søndenfor Stat	675	0	575	470	300	750
Tilsammen	33 653	9 179	24 209	34 377	9 716	37 001
Finmarkens vaar- eller loddefiske fra 20/3	13 972	7 275	5 501	12 512	11 668	0
Ialt	47 625	16 454	29 710	46 889	21 384	37 001
Mot i 1906 til 23/6	46 448	16 794	28 358	42 908	18 097	44 397
„ i 1905 - 24/6	44 486	15 112	28 390	41 907	12 958	34 541
„ i 1904 - 25/6	47 801	15 858	30 707	18 529	7 810	23 525
„ i 1903 - 27/6	44 329	15 940	27 984	2 933	7 012	22 939
„ i 1903 - 1/7	44 562	16 020	28 075	2 952	7 078	
„ i 1902 - 21/6	42 758	11 843	29 697	22 182	20 908	31 995
„ i 1902 - 28/6	43 946	12 296	30 000	22 814	21 908	

For Finmarken, hvor fisken sælges efter vegt, er 270 kg. sløiet fisk gjennem alle aar regnet lik 100 stkr.

2. Storsildfisket paa

a) Vestkysten gav i sæsonen fra oktober 1906 til mars 1907 116 750 maal til værdi 1 689 230 kr.

b) for Østlandet 56 000 maal til en værdi av 625 000 kr. For begge fiskerier et ganske bra utbytte; mindre end aaret før for Vestkystens vedkommende og mere for Østlandets.

Det om høsten 1907 begyndte storsildfiske gav til avslutningen mars 1908 kun 51 925 maal for Vestkystens vedkommende og kun 36 400 maal for Østlandet, hvor særlig fisket slog feil ved Hvaler og vestover til Langesund. Utbyttet var for begge distrikter meget smaat, og da ogsaa priserne var lave og for Østlandsfiskets vedkommende delvis yderst lave, var værdiutbyttet ringere end paa mange aar.

3. Vaarsildfisket gav i 1907 600'000 maal til en værdi av ca. 4 mill. kroner. Mængden overgaar saaledes en lang række av foregaaende aar, mens værdien paa grund av de lave priser ikke kom høiere op end i 1906 med 474 000 maal. Det endelige salg av den færdige saltede vaarsild gik som bekjendt yderst daarlig, langsomt og tapbringende.
4. Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen gav i 1907 80 259 tdr. i fiskepakket stand mot 58 480 i 1906 og 27 797 i 1905. Ogsaa for denne sildesort blev salgsvilkaarene slettere og slettere utover aaret.
5. Av Islandssild, fanget og saltet av nordmænd, hjemførtes til norske havner i 1907 175 631 tdr. i fiskepakket stand mot 141 266 i 1906 og 106 993 i 1905. Avsætningen blev daarlig og tapbringende ogsaa for denne vare.
6. Fetsildfisket slog i 1907 bedre til end i de foregaaende aar efter 1903, men varen faldt smaa og skaffet forlitet av de store merker, likesom meget var senfanget, saa værdien forringedes. Der saltedes ialt 234 441 tdr. i fiskepakning mot 88 080 i 1906, 33 000 i 1905, 52 946 i 1904 og 481 200 i 1903. I 1907 solgtes meget fetsild for i iset stand at forsendes med jernbane til tyske røkerier. Dette skedde baade fra Trondhjem av fangster i Trøndelagen og i begyndelsen av 1908 fra Narvik av fangster i Senjen. De opnaadde priser var ret gode og lover en fordelagtig utvikling av fetsildhandelen i denne retning.
7. Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen gav idethele de norske havner en tilførsel av 26 404 tdr. saltet makrel i fiskepakning, hvorav 25 445 tdr. var flekket for det amerikanske marked, og 959 var rundsaltet. Priserne faldt høie og stigende, og den hele værdi anslaaes til 1 123 000 kr. Herav falder en værdi av 652 000 kr. paa norske fiskere, resten paa svenske, som har solgt i Norge.

Efter det her opgivne vil antagelig 1907 holde sig oppe som det høieste fiskeaar for værdiens vedkommende paa fiskernes hænder ved siden av 1906. En nøiere angivelse herav kan dog først gjøres, efter at statistikken for aaret er opgjort.

Ny lov om skreifiskerierne i Nordre og Søndre Trondhjems amter.

I skrivelse av 21de august 1907 anmodet Handels- og Industridepartementet mig om at opta til behandling spørsmaalet om utarbeidelse av en ny lov om skreifiskerierne i Trondhjemsamterne.

Der blev i den anledning av Fiskeridirektoriatets sekretær utarbeidet et foreløbig forslag til lov om skreifiskerierne i Nordre og Søndre Trondhjems amter. Sekretæren foretok derefter en reise i februar maaned til fiskeværene Halten, Titran og Sørgjæslingerne, hvorunder dette forslag paa møter diskuttertes med fiskerne, opsynsbetjentene og andre interesserte. Efter sekretærens hjemkomst omarbeidedes forslaget, der forøvrig i alt væsentlig hadde vundet de interessertes tilslutning, under hensyntagen til de paa møterne fremholdte anskuelser og bemerkninger. Forslaget er derefter blit forelagt til uttalelse av Fiskeriinspektøren i søndre distrikt samt for amtstingene i Søndre og Nordre Trondhjems amter.

Det endelig utarbeidede forslag vil ogsaa bli forelagt for Fiskeriraadet.

B. Undersøkelser og forsøk.

I. Videnskabelige fiskeriundersøkelser med „Michael Sars“.

„Michael Sars“s undersøkelser blev i 1907 henlagt til Helgelandskysten.

Den 25de juni avgik „Michael Sars“ fra Bergen til Helgeland, hvor Kvaløen pr. Brønnø blev benyttet som hovedstation.

Fra 22de juli til 15de august utførtes et kortere togt til Hvidehavet. Imidlertid foregik undersøkelser fremdeles paa Helgeland, hvor assistent Dahl arbeidet med motorbaat i omegnen av Brønnø.

Ved tilbakekomsten fra Finmarken optokes undersøkelserne paa Helgeland atter av „Michael Sars“ og fortsattes til 5te desember, da fartøiet oplagdes i Bergen. De fornemste opgaver for fartøiets drift i 1907 bestod i indgaaende at studere den fiskebestand, hvorav fiskerierne i Helgelands fjorder, skjærgaard og kyst er avhængige. I forbindelse hermed var det opgaven at utføre fiskeforsøk, tildels med nye og der uprøvede redskaper og søke at opnaa en oversigt over fiskeriforholdene i skjærgaarden og saa indgaaende som mulig at beskrive disse kystfiskerier.

Den korte tur til Finmarken hadde til formaal at opnaa en oversigt over de fiskeriforhold, der i de senere aar er opstaat i Østhavet ved

utenlandske trawleres fiske og erhverve oplysninger, der kunde tjene til veiledning for en eventuel norsk deltagelse i denne bedrift.

Høstmaanederne fra 2den oktober indtil fartøiets oplægning anvendtes til at gjøre drivgarnsforsøk efter fetsild og storsild paa havstrøket mellem Smølen og Trænen.

I „Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier“ 1ste hefte 1908 har kaptein T. Iversen avgit en beretning om samtlige de undersøkelser og fiskeforsøk, der utførtes i 1907. Heri har han utførlig redegjort for de undersøkelser, der blev utført over kystfiskerierne og for samtlige de fiskeforsøk, der blev gjort av „Michael Sars“. Angaaende disse punkter henvises til hans utførlige beretning og til, hvad der nedenfor meddeles under fiskeforsøk. Her skal kun omtales de

videnskabelige resultater.

Efterat beskrivelsen av vore havfiskerier og deres fangstfelter med utgivelsen av „Norsk Havfiske“ i 1905 hadde naadd en foreløbig avslutning, blev aaret 1906 anvendt til at fuldstændiggjøre de iagttagelser, der under „Michael Sars“s tidligere driftsaar var gjort angaaende vore matnyttige fiskes gytepladser, eggenes fordeling i havet, den spæde yngels drift og utbredelse og de unge fiskes opvekst. Det lykkes ogsaa i dette aar at erholde paalidelige metoder til bestemmelse av torskens, seiens, hysens, hvittingens og sildens alder, saaledes at man kunde opnaa en første oversigt over disse arters vekst og aldersforhold i de store træk.

Det store materiale, der rækker helt tilbake til „Michael Sars“s første driftsaar, er i løpet av 1906 og 1907 blit endelig bearbeidet og en beretning er nu under trykning i en stor beretning om torskearternes biologi, som utgives av den Internationale kommission for havforskning med bidrag fra samtlige nordeuropæiske lande.

I en brochure betitlet „Nogen resultater av den internationale havforskning“ 1907 har jeg i populær form fremstillet endel av de opnaadde resultater, og saasnart den Internationale kommissions beretning foreligger færdigtrykt, vil der fremkomme en utførligere avfattet fremstilling.

Efter de i 1906 opnaadde resultater kunde man nu øine muligheten av at opta spørsmaalet om, hvorledes bestanden fremkommer og vokser, samt hvor gamle de forskjellige arter blir langs vor hele kyst, til en nøiagtigere beskrivelse. Efterat man i 1906 for Romsdal hadde naadd en viss avslutning, var det hensigten, som nævnt i tidligere budgetforslag, at fortsætte disse undersøkelser nordover langs den hele kyst.

Paa Helgelands kyst blev derfor under „Michael Sars“s forsøk i 1907 indsamlet et meget stort materiale til en saadan beskrivelse av fiskebestanden.

Paa en række av steder blev der indfanget store mængder av torsk, sei, hyse og sild foruten flere andre arter. Av alle disse fisk blev der tat skjælpræparater, hvorved hvert dyrs alder kan bestemmes, og der blev utført nøiagtige maalinger og veininger av hvert dyr.

Ialt er flere tusen fisk blit undersøkte, og der er tilveiebragt et statistisk materiale, der vil bli av stor værdi, ikke alene som maaler for den nuværende tilstand, men ogsaa til sammenligning i fremtiden.

For endel arters vedkommende, saasom lange, brosme, uer, kveite og flere andre flyndrearter, benyttedes anledningen til at indsamle et materiale, der vil tillate en første undersøkelse av spørsmaalet om, hvorvidt og hvorledes ogsaa disse arters alder lar sig bestemme ved hjælp av skjæl eller knokler.

Dette store materiale er endnu ikke i sin helhet bearbeidet, men vil bli behandlet sammen med, hvad der senere blir indsamlet fra andre kystfarvand til en sammenfattende beskrivelse over fiskebestandens vekst og aldersforhold. Det skal her kun nævnes, at torskebestanden i de helgelandske farvand viste sig at ha en lignende alderssammensætning som tidligere konstatert for de sydlige kystfarvand. Saaledes viste en analyse av 846 rusetorsk fra Helgeland følgende sammensætning:

Aar	$1^1/_2$	$2^1/_2$	$3^1/_2$	$4^1/_2$	$5^1/_2$	$6^1/_2$	$7^1/_2$	$8^1/_2$
Antal fisk	12	142	245	200	136	81	23	7

Altsaa bestaar taretorsken her overveiende av unge dyr, hvis største alder kun litet overskrider den mindste alder, som er eiendommelig for skreien paa bankerne.

Særlig vegt har været lagt paa at underkaste silden en grundig undersøkelse med hensyn paa alder. Der blev under „Michael Sars“s togt i Helgeland tat prøver av talrige fetsildstæng, og likeledes blev der av samtlige drivgarnsfangster om høsten opbevaret prøver av samtlige fangster fra havstrøket mellem Smølen og Trænen. Hele dette materiale, ialt flere tusen prøver, er færdig bearbeidet av K. Dahl, og det yder gode bidrag til løsningen av det gamle spørsmaal om fetsildens forhold til storsilden.

Nedenfor gjengives i sammentrængt form resultatet av analyser, der omfatter 1 955 fetsild fra Helgelands fjorder og 1 062 garnsild fra „Michael Sars“s forsøk paa havet mellem Smølen og Trænen.

Antal sild av forskjellig alder.

	Aar															
	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}$	$9\frac{1}{2}$	$10\frac{1}{2}$	$11\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{2}$	$13\frac{1}{2}$	$14\frac{1}{2}$	$15\frac{1}{2}$	$16\frac{1}{2}$
	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.
Fetsild, Helgeland	272	824	846	10	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Ganesild, „Michael Sars“	—	—	82	111	31	56	91	392	74	49	54	61	37	18	3	3

Det vil av denne analyse sees, at fetsilden, der i 1907 stængtes i helgelandske fjorder, og som dette aar overveiende bestod av smaa merker hovedsagelig 5- og 4-streks samt utkast-sild, saagodtsom udelukkende var unge dyr. Utkast-silden var $1\frac{1}{2}$ aar, og de $2\frac{1}{2}$ og $3\frac{1}{2}$ aar gamle sild svarer omtrent i gjennemsnit til merkerne 5- og 4-streks. Deres kjønsorganer viste, at de aldrig hadde gytt, naar undtages de faa ældre individer, der fandtes i stængene. Omvendt bestod den under „Michael Sars“s drivgarnsforsøk fangede sild hovedsagelig av storsild med mere eller mindre utviklede kjønsorganer i liten grad tilblandet med istersild eller fetsild av større merker. Som analysen viser bestod denne drivgarnssild overveiende av ældre dyr. De forholdsvis faa istersild var de relativt faatallige sild av $3\frac{1}{2}$—$4\frac{1}{2}$ aars alder, der findes i analysen, mens alle sild over $5\frac{1}{2}$ aars alder udelukkende var storsild eller slosild, hvis alder rak helt op til $16\frac{1}{2}$ aar.

Der er flere eiendommelige forhold, som delvis belyses ved denne analyse. Paa den ene side ser man, at fetsild av større merker og av større alder end $3\frac{1}{2}$ aar praktisk talt manglet i fjordene. De $4\frac{1}{2}$ aar gamle sild, altsaa dyr, der var født i 1903. var saaledes overordentlig sparsomt forekommende. Paa den anden side ser vi, at dyr av denne alder ute i havet forekom i et antal, der svarer til ca. 10 procent av den samlede fangst av storsild, men det maa bemerkes, at deres tilstedeværelse kun skyldes nogen faa fangster.

Det spørsmaal reiser sig nu, om mangelen paa store merker blandt aarets fetsild i Helgeland skyldes den omstændighet, at aarsgruppen $4\frac{1}{2}$ aar, der omfatter særlig større merker i dette aar, ikke har seget ind, eller at den i det hele tat har været litet talrig. Eller skyldes det, at aarsklasserne $2\frac{1}{2}$ og $3\frac{1}{2}$ iaar har været mindre end vanlig i størrelse.

Bemerkelsesværdig er ogsaa de lave værdier for aarsklasserne $5\frac{1}{2}$, $6\frac{1}{2}$ og $7\frac{1}{2}$, som vi finder i storsildanalysen, og den fremherskende talrighet av de $8\frac{1}{2}$ aars gamle dyr. Disse forhold er ikke alene funden i den samlede analyse, men de er karakteristiske for analysen av næsten alle de enkelte prøver. Disse variationer i de enkelte aarsklassers tal-

righet fremkalder spørsmaalet, om disse variationer er av tilfældigere art, eller om de kan føres tilbake til virkelige variationer i den aarlige bestand for større havdele, hvad der først kan avgjøres ved længere tids undersøkelser. Det vil derfor være nødvendig, at der ogsaa i 1908 og fremover tages prøver av de forskjellige sildesorter langs den hele kyst, saaledes at man kan støtte sig til flere aars iagttagelser, inden man forsøker at sammenfatte de indvundne resultater til et hele.

2. Fiskeriforsøksstationens virksomhet i 1907—1908.

Forsøksstationens utførelse av analyser for private har været betydelig større i det forløpne end i de tidligere aar; dette skyldes udelukkende, at den hadde i opdrag at utføre analyse av jodgehalten i al tareaske, som blev producert paa Søndmør, i Vesteraalen og Lofoten, mens man tidligere kun har hat disse analyser for en enkelt jodfabriks vedkommende. Man har i aarets løp utført: 392 bestemmelser av jod i tareaske; fremdeles undersøktes 7 prøver av raajod, 15 prøver av kalisalt, 12 prøver av tran (paa egthet) og 4 prøver av diverse.

Undersøkelser over tareaske.

I februarheftet for „Norsk fiskeritidende“ for iaar findes en sammenstilling av de dengang ved forsøksstationen utførte undersøkelser over tareasken; her skal man kun henvise til det dersteds utførte arbeide med hensyn til den bedste maate at bestemme de opløselige salte i asken, og hvilken praktisk værdi en saadan bestemmelse vilde ha.

Det store materiale, man har faat av tareaske-analyser, har man bearbeidet, saa man blandt andet har kunnet beregne gjennemsnitsgehalten av jod i de enkelte distrikters aske. For Andøen var den 1.04 pct., for Søndmørsasken 0.75 pct. jod. Den aske, de norske jodfabrikker forarbeider, turde ha en gjennemsnitsgehalt av 0.84 pct. jod.

Askens jodindhold kunde variere svært meget; fra Søndmør kom der, bortset fra leilighedsvis endnu slettere vare, store partier med kun 0.4 pct.; men der var ogsaa nogen partier med over 1 pct. Fra Andøen hadde den laveste 0.61 pct., den høieste 1.8 pct. jod. I anledning den sidste høie jodgehalt tør man gjøre opmerksom paa, at Knudsen[1]) anfører som den høieste værdi 1.73 pct., likeledes for en aske fra Vesteraalen, og mener at kunne paavise, at askens jodindhold øker med breddegraden, paa hvilken taren er vokset.

---

[1]) Festskrift i anledning Bergens tekniske skoles 25 aars jubilæum, 1875—1900.

Efter de i de sidste maaneder paa forsøksstationen utførte undersøkelser av store prøver av frisk tare fra en hel del steder langs kysten, like fra Farsund til Andøen, er dette ingenlunde tilfælde, idet en tare fra Bømmeløen, indhøstet den 6te mars, gav en aske med 2.77 pct. jod, og en samtidig indhøstet prøve fra Askevaag i Hustad sogn kun gav 1.67 pct.

Man har fundet, at tare, der blev indhøstet samtidig fra to i kun meget kort avstand fra hinanden liggende steder, gav asker med yderst forskjellig jodgehalt. Saaledes erholdtes fra Nauesundet ved Skarvø (ved Herlø), hvor der er sterk strøm, en tare, hvis aske hadde 2.55 pct. jod. Ikke langt derfra, hvor ingen eller liten strøm var, fik man tarer, hvor askernes jodgehalt kun var 1.64, 2.00 og 1.70 pct. Om vaaren finder en avfaldning av gamle og dannelse av nye blader sted; det nye blad danner sig likesom ved haandroten av det gamle; der danner sig et nyt blad, til hvis spids endnu det gamle hænger fast, indtil det omsider rives løs. Man undersøkte nu asken fra det gamle og asken fra det nye blad av den samme plante, og fandt i den første 1.52 pct. jod og 35.6 pct. kali og i den sidste 2.62 pct. jod og 31.9 pct. kali.

8 av de ovenomtalte prøver av fersk tare, høstet i første halvdel av mars, gav gjennemsnitlig 2.0 pct. jod i asken, mens 2 prøver fra de første dage av april gav 1.95 og 5 fra slutten av mai gav 1.72 pct. jod. Jodgehalten er altsaa størst tidlig paa vaaren, og da bør fornemmelig skjæringen av tare foregaa.

Men hvorav kommer det nu, at asken indeholder saa meget mindre jod, end den skulde gjøre efter det jod, som var tilstede i planten?

De, som har hat størst interesse av spørsmaalet, nemlig jodfabrikanterne, hævder, at det fornemmelig har to aarsaker; først den, at taren mister en del av joden ved, at det regner paa den, dernæst den, at man anvender for høi temperatur under brændingen, saa joden fordamper; dertil kommer som den tredje, at taren som regel indeholder noget sand, undertiden meget, halvparten og derover. At der kan komme noget sand i asken, er vistnok uundgaaelig, men ofte sker vel tilsætningen med hensigt. Det har nu vist sig ved vore forsøk, at de to først nævnte aarsaker til jodtap virkelig er tilstede. Regnens skadelige indflydelse blev demonstrert paa den maate, at man delte op en hel del tareblade (av *Laminaria digitata)* i „fingre" og la dem i fem portioner, saa en eller to fingre av samme plante kom paa hver av portionerne; disse blev nu veiet, halvtørret og fire av dem derefter lagt ut i regnet, paa fjeld, i forskjellige tidsrum. Tilslut blev alle prøver forasket, asken veiet og analysert.

Tabel I.

Utsat for regn i antal timer	0	1	3	9	27
Anvendt tare i gram fersk	170	146	144	140	172
Anvendt tare i gram efter regn	0	91	100	150	330
Erholdt aske i pct. av anvendt tare (fersk)	5.13	2.15	2.10	1.63	1.49
Asken indeholder pct. jod	1.80	0.98	0.97	1.24 (?)	0.94
Asken indeholder pct. kali	24.01 (?)	24.73	23.57	19.57	24.62

Allerede efter en time har regnen vasket bort 70 pct. av de i den oprindelige aske indeholdte opløselige salte samt jod, og askens mængde er reducert til kun 40 pct. av, hvad den skulde være, og dens værdi omtrent i samme grad.

Saa var det jodtapet ved brændingen.

Hvad det for os fremforalt gjaldt om at faa konstatert, det var, om det var mulig ved brænding av tare paa almindelig maner at lede denne saa forsigtig, at man undgik fordampning av jod. Forsøket blev gjort, og brændingen av den halvtørre tare utført saa forsigtig, at der ingensinde slog flammer op igjennem baalet. Umaken var forgjæves; istedenfor at asken skulde hat 2.52 pct. jod, hadde den kun 1.82. Da man hadde anvendt saa megen forsigtighet som mulig for ikke at faa for høi temperatur, var det haabløst at forsøke videre paa denne vei. Ifølge sakens natur var det indlysende, at skulde man kunne haabe paa en bedring, saa maatte det være ved at faa en bekvem fremgangsmaate til at fremstille tarekul. Denne fandt man, og den bestaar deri, at man brænder taren paa en rist, der er saa aapen, at tarekullene, saasnart de er dannet og utsættes for en liten bevægelse eller rystelse, knuses og falder ned mellem riststængerne. Det viste sig, at aapningen mellem riststængerne med fordel kan sættes til $2^1/_2$ tomme; man kan bruke gamle, brukte riststænger, f. eks. fra en dampkjedel, dog skulde man anbefale saadanne, der er tykkest oppe og smalner av nedover; man vil derved vistnok undgaa, at kullene sætter sig fast mellem risterne. Man kan brænde noksaa hurtig paa denne maate, men der maa aldrig slaa flammer op av baalet, og derfor maa man lægge tare paa til ca. en fots høide, og man maa jevnlig sørge for, at tarekullene knuses paa risten og falder ned. Ogsaa her maa ikke taren være mere end halvtør, da varmen ellers blir for stor, og man faar jodtap. Man gir nedenfor en tabellarisk fremstilling av de vundne resultater.

Tabel 2. Forsøk over tarebrænding med og uten rist.

Brænding med eller uten rist	uten	rist	rist	rist	rist
Tarens voksested	Herlø	Herlø	Herlø	Herlø	Fedje (n.)
Datum for indhøstningen av taren	29/4	9/5	14/5	18/5	18/6
Naar en prøve av taren blev forbrændt uten jodtap, indeholdt den erholdte aske pct. jod	2.52	1.64	2.00	1.70	1.40
De erholdte tarekuls indhold av jod i pct.	1.75	1.46	1.61	1.36	1.31
De erholdte tarekuls indhold av kul i pct.	5.00	14.40	7.60	15.50	9.50
Naar disse tarekul blev forasket uten jodtap, var tareaskens indhold av jod i pct.	1.82	1.68	1.74	1.61	1.45

Forøvrig henvises til en publikation om emnet indtat i juniheftet av „Norsk fiskeritidende" likesom til en artikel i dagspressen i første dage av juli.

Som før nævnt har man brændt (16) tareprøver fra (9) forskjellige steder langs kysten; disse asker hadde i gjennemsnit 1.85 pct. jod, mens gjennemsnittet for den i handelen forekommende er 0.84 pct.; nuvel, det er selvsagt umulig at bringe handelsvarens gehalt op i 1.85 pct., bl. a. fordi der let vil komme fremmedstoffer som sand med i taren; men der kan ikke herske tvil om, at man ved at hytte taren for regn, og ved at brænde taren med omhu paa rist vilde nærme sig denne værdi meget sterkt. Man skal derfor eksempelvis ha grund til at anta, at man kunde naa op til en gjennemsnitsgehalt for hele landet av 1.6 pct. Hvor stor værdi vilde en saadan aske ha for brænderen? Ved besvarelsen av dette spørsmaal skal forfatteren henvise til den værdiberegning av tareasken, som han har git i Norsk fiskeritidendes februarhefte for iaar, ifølge hvilken en saadan aske har en værdi av mindst 18.5 øre, mens askeprisen for den nu almindelige aske sammesteds er opført med ca. 7 øre, hvilket jo ogsaa kan ansees som almindelig pris. Altsaa tør man gjøre sig berettiget haab om, at asken ved forbedret tilvirkning vil stige i værdi fra 7 til 18.5 øre pr. kilo. Med vor produktion av 4 000 tons vilde stigningen utgjøre omkring 450 000 kroner om aaret.

Om utnyttelse av transtearinet.

Transtearinet vindes som biprodukt ved koldklaring av tran, væsentlig damptran. Det har en graaliggul eller gulhvit farve og lugter sterkt av tran; ved henstand, især hvis stearinet er løst pakket, saa luften kommer til, opsuger det luftens surstof, blir ildelugtende, noget mørkfarvet og av seigere konsistens; det anvendes saavidt bekjendt kun i sæpefabrikationen og da fornemmelig til grønsæpe, der gir de dermed vaskede tøier den bekjendte tranlugt. Som følge av disse mindre gode

egenskaper, opnaar transtearinet kun en lav pris, fra 25 til 40 øre pr. kilo. Naar man tidligere har tænkt paa en mere regningssvarende utnyttelse av det, saa har planen været at benytte det til fremstilling av stearinlys; men denne plan blir økonomisk omtrent umulig, naar man ser hen til de nuværende stearinpriser samt fornemmelig dertil, at transtearinet kun indeholder ca. 23 % av de faste fettsyrer, der kunde anvendes til denne stearinlysfabrikation. For imidlertid at kunne planlægge en hensigtsmæssig anvendelse fandt man det nødvendig at lære transtearinet bedre at kjende. Som følge av hele fremstillingsmaaten forstod man, at transtearinet maatte være at anse som en blanding av et aldeles fast fett med en hel del tran.

Man maatte derfor kunne finde blandingsforholdet av bestanddelene samt lære det faste fetts vigtigste egenskaper at kjende, hvis man underkastet den anvendte tran, den koldklare tran samt transtearinet nogen sammenlignende undersøkelser. Dette blev gjort, og resultatet stadfæstet forventningerne. Da denne sammenlignende undersøkelse sikkert nok vil ha sin blivende interesse, hvor spørsmaalet om transtearinets natur i kemisk henseende kommer op, synes det paakrævet at hitsætte resultaterne.

Analyse nr.		Anvendt damptran	Koldklaret damptran	Transtearin
1	Forsæpningstal	185.0	184.43	189.4
2	Jodtal (efter Wejs)	161.2	162.8	114.4
3	Indhold i % av sterk umættet fettsyre.	11.76	12.43	5.55
4	% fettsyre bromid, uopl. i iseddik æter	30.37	31.8	18.42
5	% med alkoholisk natron uforsæpelig.	2.15	1.90	2.05
6	% fast fettsyre („mættet") av i koldæter uopløselig blysalt	12.53	11.29	25.92
7	Jodtal av den faste fettsyre	12.2	13.2	9.4
8	Syretal - „ „ —	212.4	210.4	213.7
9	Indhold i % av mættet fettsyre	10.94	9.72	23.4

Værdien i den sidste række (9) er faat ved beregning av værdierne 6, 7 og 8.

I løpet av den videre undersøkelse har man formaadd ved krystallisation at fremstille det faste fett av transtearinet; det viste sig nu, at dette faste fett ikke gives noget fettsyrebromid (række 4); altsaa kan man slutte, at alt det fettsyrebromid, som man faar av transtearinet, udelukkende maa skyldes den tilstedeværende koldklare tran.

Er derfor a = mængden i % av koldklaret tran i transtearinet, saa er: a × 31.8 = 100 × 18.42; altsaa er a = 58 %; transtearinet indeholder altsaa 42 % fast fett og 58 % koldklar tran; nogen avvigelser herfra vil selvfølgelig finde sted, alt efter stearinets godhet; det undersøkte stearin var presset stearin av normal konsistens. Dette er jo en stor mængde tran; kunde man faa denne fraskilt, saa maatte det jo bli den bedste utnyttelse av transtearinet, saameget mere som det faste fett iallefald vilde kunne anvendes til fremstilling av sæpe. Det viste sig da ogsaa, at det lot sig gjøre at utarbeide en

Metode for adskillelse av transtearin i koldklar tran og fast tranfrit fett.

Man smelter to kg. transtearin; til det kun haandvarme fett sætter man tre liter petroleumsbenzin, hvis kokepunkt slet ikke overstiger 100° C. Efter omrøring lar man opløsningen staa rolig i flere timer, indtil den er blit aldeles klar, hvorefter man trækker den av fra grumset paa bunden av karret. Væsken, der nu befinder sig i et cylindrisk blikkar, hvis bund er dannet til et sugefilter, avkjøles nu gjennem flere timer (ca. 10) til en temperatur av ca. ÷ 20° C., idet karret er omgit av en blanding av finknust is og salt. Efter denne henstand er det faste fett krystalliseret ut; for at faa en jevnere filtrering rører man først godt rundt i den stivnede masse, til man faar en jevn grøt; derefter forbindes filteret med en beholder (flaske), av hvilken luften kan suges ut. Man anvender ikke sterk sugning, men øker den dog noget efterhvert. Ved sugningen trær den meget kolde opløsning gjennem filteret og samler sig i sugeflasken, mens det faste fett samler sig som en hvit krystalmasse paa filteret. Naar massen begynder at bli noget fast, — man maa passe paa, at der ikke danner sig sprækker i den — helder man petroleumsbenzin, der er avkjølet til ca. ÷ 20° C., over den; idet benzinen trænger igjennem, fortrænges den opløsning, som befinder sig indi krystalmassen. Av denne kolde petroleumsbenzin anvender man til utvaskningen et like stort rumfang, som krystalmassen selv; det kan dreie sig om $1^{1}/_{4}$ liter. Den avsugede væske er en opløsning av den koldklare tran, der fandtes i transtearinet; ved utvaskningen med petroleumsbenzin faar man næsten al opløsning, og altsaa ogsaa næsten al tran, vasket bort fra det faste fett; imidlertid blir der dog et par procent tilbake i fettet efter denne ene behandling. Det kommer derfor an paa, hvor store fordringer man sætter til fettets renhet, om man vil nøie sig med denne ene rensning, eller om man vil gjenta den en gang til. I det sidste tilfælde smelter man den benzinholdige krystalmasse ved langsom opvarmning til ca. 5° C., hvorefter man tilsætter 2 liter petroleumsbenzin, avkjøler paanyt og i det

hele tat gaar frem som ovenfor beskrevet ved første rensning. Den tilbakeblivende krystalmasse bringer man i smeltet form over i et passende destillationskar, i hvilken man kan indlede vanddamp, og fra hvilken de undvigende dampe gaar til en slangekjøler, hvor de fortættes til væske. Man indleder damp og fortsætter saa længe hermed, indtil der ikke findes spor av benzin i destillatet. I destillerkjedelen er nu alt det rensede fett tilbake, blandet med vand. Efter kort tids henstand har lagene skilt sig klart ad, hvorefter vandet fjernes.

Av petrolæteropløsningen, der var suget av fra fettet, kan man likeledes fjerne opløsningsmidlet ved destillation, tilslut under gjennemblæsning av vanddamp, indtil enhver lugt av benzin er forsvundet.

Det fett, man faar ved to ganges rensning, er i frisk tilstand behagelig av lugt og smak, og det faar ingen tranlugt, selv om det utsættes aldrig saa længe for lys og luft, men vel nogen talglugt. Ved almindelig temperatur er det et næsten hvitt, klingende haardt fett, der nok kan slaaes i beter, men ikke kan knades. Det smelter ved ca. 34° C.

Selv ved den anvendte lave temperatur virker petroleumsbenzinen noget opløsende paa det faste fett; men da tranen virker i den motsatte retning, vil opløseligheten tilta, efterhvert som utvaskningen skrider frem. Dette er grunden, hvorfor man maa være forsigtig og ikke anvende formeget opløsningsmiddel ved utvaskningen.

Naar bortsees fra de ved fordunstning forvoldte tap, vil det anvendte petroleumsbenzin findes igjen i destillatet, idet det svømmer ovenpaa det kondenserte vand; det kan skilles derfra og benyttes igjen.

Før jeg gaar over til at omtale produkternes anvendelighet, skal jeg løselig skissere, hvorledes jeg hadde tænkt mig, at adskillelsen av petrolæteropløsningen fra det krystalliserte fett skulde foregaa ved fabrikmæssig drift. Jeg hadde tænkt mig, at filtrerapparatet skulde dannes av en hul cylinder, der gjennem den hule, i den ene ende med stopboks forsynede, akse var forbundet med den beholder, der under fornøden sugning skulde motta filtratet og tjene som destillerapparat. Filtrercylinderen var tænkt stramt bespændt med et filter av bomuldstøi, og skulde ved maskinkraft kunne sættes i langsom rotation om sin aksel, der tænkes at ligge horizontalt; cylinderen skulde ligge med omtrent $^1/_3$ av overflaten nede i den masse, som skulde suges av; naar saa cylinderen roterer, vilde krystalmassen suge sig fast paa filteret og derefter komme under en eller flere glattekniver av længde som cylinderen, mens krystalmassen samtidig blev besprøitet med en passende sterk dusch av petroleumsbenzin; tilslut vilde den utvaskede krystalmasse ved en i cylinderens længderetning anbragt kniv løses av fra filteret. Dette er planen i hovedtrækkene; der er utvilsomt adskillige vanskeligheter at overvinde ved utførelsen; men saa lover planen at gi et meget effektivt apparat, der kun vilde betinge smaa tap

av opløsningsmiddel. Apparatet vilde arbeide kontinuerlig, hvilket er en stor fordel.

Hvis man tar for meget av utvaskningsbenzinen med til filtratet, vil tranen ikke bli koldklar; man gjør derfor bedst i at anvende det til utvaskning benyttede benzin istedetfor ny benzin ved næste operation. Det samme gjælder for det filtrat, man faar, hvis man renser fettet en gang til.

Av ovenstaaende vil det fremgaa, at man kan faa koldklar tran ved den beskrevne proces. Tranen pleier dog at falde noget mørkere end den oprindelige tran, fordi smudset likesom har samlet sig i transtearinet; tranen er god paa smak.

Det faste fett har man nærmest tænkt sig skulde anvendes i sæpefabrikationen.

I Bergens sæpefabrik har man hat den godhet at fremstille prøver av sæpe av saadant fett, baade av det en gang og det to ganger rensede fett. Anvendt til fast sæpe gav det første et produkt, der efter en à to uker antok en ganske ubetydelig tranlugt, hvorimot sæpen fra det dobbelt raffinerte fett, selv ikke efter flere maaneders henliggen, viste nogensomhelst ubehagelig lugt. Grønsæpen selv fra det kun en gang rensede produkt bibragte haandklær, som var vasket hermed og daårlig skyllet op, ingensomhelst tranlugt. Efter dette maa fettet ansees som et materiale, der med fordel kunde træ istedetfor talg i sæpefabrikationen.

Mens transtearinet pleier at koste fra 25 til 40 øre, har talg i de senere aar holdt sig fra 60 til 65 øre pr. kilo, og man tror ikke, at den vil synke lavere end til 50 øre.

Det er meget vanskelig paa forhaand at beregne rentabiliteten av et saadant anlæg; saaledes er det vanskelig at si, hvor stort tapet av benzin vil være; men det maatte kunne begrænses til nogen faa procent ved kontinuerlig virkende apparater. Den nødvendige kulde til avkjølning av stearinopløsningen maatte man fremstille ved kuldemaskiner. Kraften til denne vilde man kanske like godt skaffe ved dampmaskiner, idet man jo allikevel maa ha damp til destillationen av benzinen, og man kunde benytte avdampen fra maskinen hertil.

Med hensyn til fabrikkens placement gjør bruken av benzin, at man maa anlægge den, jeg tror mindst 100 meter fra beboet hus. (Se lov av 3dje mai 1870 med forandringer av 29de mai 1879, 28de mai 1881 og 14de juni 1890).

Selve dampkjedelen maatte likeledes anbringes et litet stykke fra fabrikken.

Skal en fabrik forarbeide hele Norges produktion av transtearin fra damptran, blir det antagelig ca. 13 tønder om dagen. Man skal hitsætte en løselig beregning av indtægt og utgift ved en saadan fabrik.

Fabrikkens kostende kr. 30 000.

Utgifter:

Amortisation, skatter og vedlikehold	kr.	7 000.00
Kul, kr. 10 000, benzin kr. 3 000	„	13 000.00
Lønninger	„	14 000.00
Uforutsete utgifter	„	2 000.00
	Sum kr.	36 000.00

Pr. arbeidsdag kr. 120.

Ved beregningen gaar man ut fra, at transtearinet indeholder 10 pct. vand og grums, og at tønden indeholder 120 kg. raa-transtearin; 13 tønder indeholder altsaa 1 560 kg. transtearin, og man faar herav 842 kg. tran og 561.6 kg. renset fett. Nedenfor gir man en sammenstilling av forskjellige alternativer for fabrikkens rentabilitet ved varierende priser for transtearin, tran og fett.

Sammenstilling nr.	1		2		3		4	
Ved en pris i øre pr. kg. tran	60		50		45		40	
—„— - „ fett	55		45		45		40	
—„— - „ transtearin	40		30		30		25	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
842 kg. tran	841	—	421	—	379	—	337	—
561.6 kg. fett	309	814	253	674	253	632	224	561
Produktionsomkostninger	120	—	120	—	120	—	120	—
1 560 kg. transtearin	624	744	468	588	468	588	390	510
Fabrikkens netto pr. dag	—	70	—	86	—	44	—	51
— „ - aar	—	21 000	—	20 400	—	13 200	—	15 300
Profit av aktiekapital stor kr. 40 000	52 %		51 %		33 %		38 %	

Prisen for fett er gjennemgaaende sat lavere, end man maa vente; samtidig hermed er der en forskjel mellem tran- og stearinpriserne av 15 til 20 øre. Det viser sig nu, at om man reducerer denne prisforskjel med fra tre til fem øre, saa ophører rentabiliteten; med andre ord: for at foretagendet skal kunne bære sig, maa der — ved de antagne priser for fett — være en forskjel mellem tranprisen og stearinprisen av 12 til 16 øre pr. kg. Denne betingelse turde altid være tilstede.

3. Fiskeforsøk.

Angaaende samtlige de fiskeforsøk, der i 1907 utførtes for det offentliges regning, har kaptein Iversen i sin tidligere omtalte avhandling avgit beretning. Idet man henviser til denne beretning hitsættes kun en oversigt over de forskjellige forsøk og deres vigtigste resultater.

a. Fiskeforsøk med „Michael Sars“.

Ruseforsøk i Helgeland.

Under „Michael Sars“s ophold paa Helgeland utførtes der en stor række av fiskeforsøk med et stort antal torskeruser, et redskap, som i disse egne var helt uprøvet. Ogsaa mens „Michael Sars“ var i Finmarken dreves disse ruseforsøk av K. Dahl med motorbaat i omegnen av Brønnø. Mens „Michael Sars“ senere paa høsten drev drivgarnsforsøk, utførtes der av 2 helgelandske fiskere et forsøksfiske med ruser ved Vega og Husvær. Angaaende de deltajerte resultater av samtlige disse ruseforsøk kan det uttales, at de opnaadde fangster gjennemgaaende ikke var saa gode, som de der i 1906 opnaaddes i Romsdals amt. Dog maa det anmerkes, at forsøkene i 1907 utførtes for en stor del i den lyse aarstid, og at de heller ikke blev drevne av saadanne specialister i rusefiske, som de søndenfjeldske rusefiskere, der deltok i forsøkene i 1906. Allikevel opnaaddes der jevnt gode fangster paa flere steder, og resultaterne gir godt haab om, at ruserne dels ved siden av andre redskaper, og dels som middel til at skaffe fisk til det daglige bruk, vil komme til at bli av nytte.

Sted	Torsk pr. dragen ruse
Husvær	0.96 stkr. = 0.75 kgr.
Toftsund	1.38 „ = 1.42 „
Skutestøen	1.55 „ = 1.45 „
Grimsø	1.05 „ = 1.05 „
Vikholmen	0.76 „ = 0.77 „
Utskarpen	0.67 „ = 0.56 „
Borganø	1.7 „ = 1.36 „
Hysvær	1.08 „ = 1.3 „

Hosstaaende tabel gir en oversigt over de opnaadde resultater pr. trukken ruse paa samtlige de undersøkte lokaliteter.

Det kan anføres, at paa mange steder, saaledes eksempelvis i Husvær og i Toftsund, klaget befolkningen over, at det var vanskelig at faa kokefisk, mens en temmelig jevn forekomst allikevel lot sig paavise i ruserne.

Befolkningen i de undersøkte trakter fulgte forsøkene med stor interesse. Adskillige fiskere i Helgeland har nu anskaffet sig ruser, og der indløper adskillige forespørsler om, hvor redskapet er at faa kjøpt, eller hvorledes det lages.

Trawlfiskeforsøk i Østhavet.

I de sidste dage av juli og første halvdel av august drev „Michael Sars" forsøksfiske med trawl i Østhavet utenfor Hvidehavets munding. Der fiskedes fra 30te juli til 5te august med en liten 60 fots ottertrawl 220 kurver rødspette og 109 kurver torsk og hyse. Desuten blev der foretat en undersøkelse av de felter, hvor utenlandske trawlere drev fiske, og der erhvervedes en række oplysninger angaaende disse trawleres fangster og drift. Der blev ogsaa foretat oplodninger over disse felter. I sin beretning har kaptein Iversen utførlig redegjort for de indvundne erfaringer til veiledning for nordmænd, der paatænker deltagelse i denne bedrift.

Drivgarnsforsøkene fra Smølen til Trænen.

Disse forsøk foregik i oktober og november med fetsild og storsildgarn fra „Michael Sars". Der gjordes ialt 32 forsøk.

I oktober var fangsterne yderst smaa, men efter 1ste november merkedes sild overalt, hvor man gjorde forsøk mellem Smølen og Trænen. Fangsterne varierte mellem nogen faa og optil 75 tønder. Søndenfor Sklinnabanken var alle fangster temmelig ren stor høstsild (storsild), nordenfor samme var silden opblandet med mindre fetsild. Forekomsterne var i november jevnt bedre end de, der konstatertes i 1905, men de var dog ikke store nok, til at de vilde ha kunnet tiltrække nogen fiskerflaate, med mindre priserne hadde været meget større, end de var høsten 1907, da silden jo omtrent ikke var avsættelig.

En række oplysninger vedkommende fyr, havner og indseilingsforhold er ogsaa under disse forsøk indsamlet av kaptein Iversen og nærmere skildret i hans beretning, hvortil henvises.

b. Fiskeforsøk efter sild og torsk utenfor Helgeland fra 1ste november til utgangen av mars.

Til disse forsøk leiedes efter anbud s/s „Nor" av Aalesund. Forsøkene led i høi grad under stormhindring, og de sildefangster, der ilandbragtes, var smaa. Saaledes erholdtes i november, desember og januar i 9 forsøk kun 61 maal. I februar og mars erholdtes i 4 forsøk kun vel saa 2 maal sild.

Silden gik da tillands fra Sklinnahavet for at gyte i skjærgaarden.

Disse „Nor"s forsøk synes saaledes ikke opmuntrende for en vinterdrift paa disse kanter.

c. Forsøk med drivgarn og posenøter efter fetsild utenfor det nordlige Norge.

Til disse forsøk, der administrertes av Nordlands fiskeriselskap, og hvortil de nødvendige midler var bevilget, lykkes det ikke at erholde fartøi til deres utførelse. Forsøket maatte derfor indstilles. Der utførtes kun et mindre forsøk med negative resultater.

d. Fiskeforsøk med motorkutter i Østhavet.

Til utførelse av disse forsøk antokes efter anbud motorkutter „Dagny“ av Ulsfjord. Som observatør fungerte Iver Paulsen, Vardø. Der gjordes i tiden fra $^{13}/_{6}$ til $^{13}/_{9}$ ialt 9 fangstturer og utførtes forsøk paa 29 forskjellige fangstpladser beliggende fra 6 til 57 kvartmil av Vardø. Der fiskedes ialt 11 237 kg. fisk, der utbragtes til kr. 1 726.18, et utbytte, der ligger betydelig under, hvad der opnaaddes under „Geir“s forsøk i 1906. Angaaende detaljerne henvises som før nævnt til kaptein Iversens beretning.

4. Norges andel i den internationale havforskning.

a. Havforskningen.

Budgetterminen har helt været anvendt til avslutningen av beretninger om de forløpne 6 aars virksomhet. Beretningerne er nu færdige og indsendt til det internationale raad. Dette har i møte i juli iaar antat beretningerne til trykning og bevilget de til trykningen nødvendige midler.

b. Beretning fra det internationale Centrallaboratorium for havforskning 1907—1908.

Laboratoriets bistand ved anskaffelse av apparater for havforskningen samt av normalvand har fremdeles været benyttet i samme utstrækning som tidligere aar.

Forbedringer er utført paa den ved laboratoriet konstruerte propelstrømmaaler, og en forbedret model av den til bruk under fart konstruerte vandhenter er under prøvning. En forenklet model av termometre til isolerende vandhentere og en forbedret model af kugleburetter for klortitrering er konstruert og leveres av Gustav Müller i Ilmenau i Thüringen.

Den i forrige beretning nævnte undersøkelse av forholdet mellem klorgehalt, svovlsyregehalt og specifik vegt i forskjellige dele av havet

er tilendebragt, forsaavidt angaar det internationale Centrallaboratorium. Arbeidet er fordelt paa yderligere 4 laboratorier, saa at identiske vandprøver for kontrollens skyld samtidig analyseres ved samtlige 5 laboratorier.

De i forrige beretning nævnte nye maalinger av havvandets volum ved høie tryk er ogsaa bragt til avslutning, og en utførlig beretning av laboratoriets hele arbeide paa dette omraade er under trykning. Resultaterne av maalingerne vil foreligge i form av tabeller, ved hvis hjælp den specifike vegt av havvandet i hvilkensomhelst dybde kan utfindes direkte, naar vandets temperatur og saltgehalt er kjendt.

En undersøkelse er utført av opløseligheten av kulsyre i havvand med hensyn til dens avhængighet av alkalinitet, saltgehalt og temperatur. En beretning herom vil om kort tid bli trykt. Herved er den hele undersøkelse av opløseligheten av de atmosfæriske gaser i havvand bragt til avslutning.

En bearbeidelse av alle foreliggende strømobservationer fra Nordsjøen, saavel for overflatens som for de dypere lags vedkommende er under utførelse, i det øiemed at konstruere et strømkart over Nordsjøen.

II. Aarsberetninger

fra

fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Vardø fiskeriforening.

I det forløpne aar har foreningen avholdt en generalforsamling (den ordinære), 8 styremøter og et massemøte. Paa det nævnte massemøte diskuttertes et av styret utarbeidet forslag til en resolution vedrørende handelsforholdet med Rusland. Meningerne var imidlertid saa delte om dette vanskelige spørsmaal, at man fandt sig beføiet til ikke at foreta nogen votering i sakens anledning.

Av det foreningen tilstaaede statsbidrag er mottat kr. 1 200.00. En væsentlig del av disse penger skal være til ishus og er indsat i Vardø sparebank, hvor de blir henstaaende, indtil de fornødne midler til at kunne gjennemføre ishusplanen blir bevilget. Kr. 360.00 av statsbidraget er tilbakeholdt av staten, da man ikke paa engang kunde tilveiebringe det fornødne distriktsbidrag. Nu har man imidlertid faat bevilgning av Vardø ølsamlag paa tilstrækkelig distriktsbidrag for at kunne løse baade de 360 kr. samt den paaregnede statsbevilgning for kommende termin. Foreningen har ogsaa iaar avholdt et 3 maaneders kursus navigationsskole for fiskere. I anledning skolen henvises til lærerens rapport, der er saalydende:

„Undertegnede tillater sig herved at rapportere: I foreningens navigationskursus, der begyndte den 1ste november 1907 og avsluttedes den 31te januar 1908, deltok 5 elever; av disse sluttet den ene allerede ved nytaar, de øvrige 4 gik kurset ut.

Efter beslutning av foreningens styre blev der avholdt avgangseksamen; til denne meldte sig 3 av eleverne, den 4de ansaa sig ikke fuldt ut kvalificert til at underkaste sig prøven iaar.

Avgangsprøven fik da saadant utfald: Karl Stensen (Skjøtningberg) erholdt karakteren „Tilfredsstillende", Martin Hansen (Vardø) „Nogenlunde tilfredsstillende" og Alf Andersen (Vardø) „Nogenlunde tilfredsstillende".

Som eksaminator fungerte hr. havnefoged Gundersen, som censorer d'hrr. ekspeditør H. Engelsen og kjøbmand Anton K. Larsen."

Temperaturmaalinger har ikke været foretat iaar; men man agter at faa istand en overenskomst om maaling for kommende aar. For budgetterminen 1909—1910 foreslaaes intet til temperaturmaaling, idet man paaregner da at kunne bruke det for iaar bevilgede, men ikke benyttede beløp. Med hensyn til foreningens forvaltning av de til denne bevilgede midler henvises til vedlagte regnskapsekstrakt.

Utdrag av Vardø fiskeriforenings regnskap for aaret 1907—1908.

Indtægt.

1.	Beholdning fra f. a.:				
	a. I Vardø sparebank	kr.	800.00		
	b. Kassebeholdning	„	50.24	kr.	850.24
2.	Statsbidrag			„	1 200.00
3.	Distriktsbidrag:				
	a. Av Vardø kommune	kr.	150.00		
	b. Av Vardø ølsamlag	„	150.00	„	300.00
4.	Assuranseselskabet „Nordkyn" tilbakebetalt laan			„	123.95
5.	Mottat for solgte baatrødder			„	32.50
6.	Medlemskontingent:				
	a. For aaret	kr.	52.00		
	b. Restanse	„	8.00	„	60.00
7.	Abonnement av Fiskeritidende			„	15.00
8.	Indvundne renter			„	28.78
				kr.	2 610.47

Utgift.

1.	Administration:				
	Lønninger: Sekretæren	kr.	100.00		
	— Kassereren	„	75.00		
	Utringning & avertissementer	„	26.10		
	Porto & telegrammer	„	14.45		
	Lokale til møter	„	5.00	kr.	220.55

2. For tegning til ishus			kr.	30.00
3. Til fiskeriselskapet for 10 lynnestene, av P. Grønbæks			„	96.80
4. R/S „Kristiania“ for temperaturmaaling			„	30.00
5. Kontingent for Fiskeritidende			„	16.00
6. Navigationsskolen:				
Lærerens løn	kr.	350.00		
Hus, lys & brændsel	„	150.00		
Pedeltjeneste, vask av lokalet	„	18.00		
Eksaminator og censorer ved eksamen	„	31.00		
Vagttjeneste ved samme	„	4.00		
Assuranse av inventar	„	2.85		
Diverse	„	1.80	„	557.65
7. Beholdning:				
I Vardø sparebank	kr.	1 578.78		
Kassebeholdning	„	80.69	„	1 659.47
			kr.	2 610.47

Hammerfest og omegns fiskeriforening.

Av foreningens protokol sees paa generalforsamlingen av aarsberetningen at være opført, at foreningen da talte 40 betalende medlemmer, og at der var avholdt i aarets løp 2 foredrags- og diskussionsmøter samt 9 bestyrelsesmøter. 2 ishavsjournaler var præmiert og forsøk gjort med eksport av haakjærringfinner til Kina, derpaa har man endnu intet svar erholdt. Til is betalte man kr. 200, samt kr. 30 til skipper og mandskap paa skøite „Magrete“ til tørring av haakjærringfinner.

Til opførelse av ishus hadde man endnu ikke penger nok, og heller ikke var kravet endnu saa stort, at det absolut var nødvendig, da her for tiden er to mænd, som har lagret is, men kravet kommer nok senere.

Utdrag av regnskapet for Hammerfest og omegns fiskeriforening i aaret 1907.

Indtægt:

Beholdning fra 1906	kr.	541.17
Abonnenter av Fiskeritidende	„	6.00
Statsbidrag for 1906 og 1907	„	500.00
Part av 20 agnkasser	„	23.48

Bidrag av Hammerfest brændevinssamlag	kr.	100.00
Medlemkontingent for 1907	„	40.00
Indvundne renter for 1907	„	26.53
	kr.	1 237.18

Utgift:

20 eksemplarer av Fiskeritidende	kr.	20.50
Telegram til Kristiania	„	0.75
Do. til Bergen	„	0.85
Do. til Hjort, Bergen	„	0.70
Bekjendtgjørelse ved utrigning	„	6.40
Do. i Nordkap	„	2.60
Til fabrikken Melbo for 20 agnkasser	„	46.95
Husleie til avholdelser av møter 1907	„	34.00
Budtjeneste og porto	„	8.60
For islager til Hauan	„	200.00
For haakjærringfinner til skipper K. Danielsen og eksport	„	35.00
Regning til Reimers, Hamburg	„	13.70
Honorar til kassereren	„	12.00
Kassabeholdning hos kassereren	„	80.38
Indestaar i Hammerfest sparebank	„	774.75
	kr.	1 237.18

Det skal bemerkes, at den kontante beholdning skal anvendes til opførelse av ishus, naar man dertil har penger nok.

Nordlands fiskeriselskap.

Direktionen for fiskeriselskapet tillater sig herved at fremlægge for generalforsamlingen beretning om sin virksomhet i tidsrummet 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Paa generalforsamlingen den 3dje mai foretokes som sedvanlig valg. De avtrædende direktører gjenvalgtes,

R. Schjølberg med 23 stemmer og
Vogt Svendsen „ 15 —

Suppleanter for direktionen, d'hrr. M. Tjærandsen, L. Johansen og H. Reitan blev valgt ved akklamation. Det samme var ogsaa tilfældet med revisorerne, d'hrr. K. Wintervold og E. Dyvik og med revisorsuppleanten hr. H. Reitan.

I senere avholdt direktionsmøte valgtes herrerne R. Schjølberg og Vogt Svendsen til henholdsvis formand og viceformand.

Om de paa generalforsamlingen vedtagne uttalelser om

1. fiskeriagentstillingen i Rusland
2. bedre dampskibskommunikationer for Værøy under kveitefisket
3. lokalfart paa Lofoten

har direktionen git Fiskeridirektoriatet underretning. Likesaa har man i overensstemmelse med beslutning, fattet paa foreningsmøtet, indsendt forestilling angaaende den høie told paa sild i Rusland. Fiskeridirektoriatet har imidlertid meddelt, at der ikke, ialfald i den nærmeste fremtid, er nogen utsigt til, at der vil bli nogen toldnedsættelse.

Hvad direktionens arbeide og dispositioner forøvrig angaar i den forløpne budgettermin bemerkes:

Som bekjendt var der blandt de beløp, som for 1907—1908 blev bevilget til saltvandsfiskerierne ogsaa opført kr. 4 000.00 til forsøksfiske efter sild utfor Helgeland. Forsøket skulde planlægges og kontrolleres av herværende fiskeriselskap. Naar selskapet tidligere har foreslaat bevilgning i heromhandlede øiemed, har det stadig været forutsætningen, at forsøket skulde utføres med dampskib, og at baade garn og posenot skulde benyttes som redskaper. I møte den 24de juni besluttet direktionen, at forsøket skulde omfatte strækningen Gaukværø—Trænen, og at det skulde utføres med dampskib fra medio august til medio oktober med mindst 60 garn. Man fandt, at forsøket ikke burde indstilles, selv om det skulde vise sig umulig at faa det utført med posenot.

Bekjendtgjørelse om forsøket blev straks indrykket i de forskjellige blade i amtet; men endnu saa sent som den 25de august var der ikke til selskapet indløpet noget tilbud om utførelse av forsøket med dampskib. Man fandt derfor paa grund av den fremrykkede aarstid at burde la saken bero foreløbig i haab om senere at faa et saa vidt stort bidrag, at det kunde friste et dampskib. Imidlertid satte Fiskeridirektøren sig under et ophold i Vesteraalen i forbindelse med dampskibet Andø, og efter underhandlinger mellem direktøren og herværende direktion blev det besluttet, at „Andø“ skulde gjøre et forsøk. 2 turer blev gjort mellem Vesteraalen —Røst og 3 i Vestfjorden; men fangst opnaaddes ikke trods det fineste veir. Direktionen fandt med direktøren, at videre forsøk burde indstilles, og foreslog, at godtgjørelsen til „Andø“ skulde beregnes efter det antal dage, som var medgaat til de 5 turer, idet hele forsøket sattes til 60 dage.

Av de beløp, som direkte blev bevilget til selskapet for terminen, er kr. 800.00 utbetalt til ishus i Gildeskaal, og kr. 600.00 er besluttet anvendt til ishus i Øksnes. Beløpet vil bli utbetalt, saasnart spørsmaalet om tomt er ordnet. Kommunegaranti er allerede mottat. Kr. 850.00 er medgaat til iskasser. Hele beholdningen av kasser — 1 000 stykker —

er nu utdelt, og da efterspørselen fremdeles er stor, har man besluttet at anvende kr. 1 400.00 til ny forsyning. Kr. 300.00 er foreløbig bevilget til utstillingen i Trondhjem i sommer.

Fiskeriinspektøren, der er formand i den for Nordland valgte utstillingskomité, arbeider nemlig paa at faa istand en kollektivutstilling her fra amtet og har i den anledning flere utgifter, og man finder, at ialfald endel av disse bør bæres av fiskeriselskapet. Diverse saker fra museet vil ogsaa, bli utlevert til inspektøren som utfyldning ved nævnte utstilling.

Endel mindre beløp er medgaat til diverse anskaffelser, saaledes til en desinfektionssprøite for klipfisk og til endel torskeruser. Endelig er kr. 1 000.00 overført til museet.

Paa denne maate er de midler, som selskapet har hat at raade over i budgetterminen, i det væsentligste opbrukt. Imidlertid vil der jo ved salg av den nye forsyning av iskasser komme ind ca. kr. 700.00, om hvis anvendelse der da senere vil bli at træffe avgjørelse.

Statsbidraget for budgetterminen utgjorde kr. 4 240.00 og distriktsbidrag er mottat fra

Trænen	herred	kr.	10.00
Lurøy	—	„	10.00
Tjøtta	—	„	10.00
Rødøy	—	„	20.00
Vega	—	„	15.00
Evenes	—	„	10.00
Flakstad	—	„	20.00
Hammerø	—	„	15.00
Borge	—	„	20.00
Stamnes	—	„	20.00
Gildeskaal	—	„	25.00
Øksnes	—	„	25.00
Vaagan	—	„	25.00
Dverberg	—	„	15.00
Mo	—	„	40.00
Bodø by		„	100.00
Nordlands amt		„	500.00
Nordlands amt		„	200.00
Bodø brændevinssamlag....		„	800.00
Bodø sparebank		„	300.00

De tre sidste beløp er mottat til museet og museumsbygningen. Et mindre beløp herav er anvendt til samlingerne; resten er medgaat til avbetaling paa den gjæld, der hviler paa museumsbygningen. Gjælden utgjør nu kr. 10 760.00.

Skjønt som anført kun litet av bidragene er benyttet til museets samlinger, har dog disse ogsaa iaar faat adskillig tilvekst. Specielt er samlingen av fisk øket med flere nummer.

Interessen for museet synes at holde sig. Besøket har i hele aaret været meget jevnt. Aapningstiden har været den almindelige, onsdag og søndag mellem kl. 12½ og 1½.

For budgetterminen 1908—1909 er der bevilget til selskapet et statsbidrag stort kr. 4 840.00. Man har ogsaa haab om at kunne opdrive det nødvendige distriktsbidrag. Hittil er bevilget:

Av Bodø by	kr.	100.00
- Meløy herred	„	20.00
- Flakstad —	„	20.00
- Tjøtta —	„	25.00
- Lurøy —	„	10.00
- Trænen —	„	10.00
- Vega —	„	20.00
- Vaagan —	„	25.00
- Stamnes —	„	20.00

Regnskap for Nordlands fiskeriselskap for budgetaaret 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.:						
I kasse			kr.	9.57		
Paa folio i Nordlands privatbank			„	64.83	kr.	74.40
2. Statsbidraget for 1907—1908					„	4 240.00
3. Distriktsbidrag:						
a. fra herrederne i Nordlands amt:						
1. restance fra 1906—1907	kr.	25.00				
2. for 1907—1908	„	280.00	kr.	305.00		
b. fra Bodø kommune og brændevinssamlag			„	900.00		
c. fra amtskommunen			„	500.00	„	1 705.00
4. Amtskommunens og Bodø sparebanks bidrag til museet					„	500.00
5. Andre bidrag:						
a. Kontingent fra foreningerne for Fiskeritidende:						
1. restance fra 1906—1907	kr.	17.00				
2. for 1907—1908	„	114.50	kr.	131.50		

	b. Kontingent for Fiskeritidende fra medlemmer av selskapet.............	kr.	59.50		
	c. Medlemskontingent fra foreninger...	„	42.00	kr.	233.00
6.	Ishuser:				
	a. Restance fra 1906—1907 for agnkasser........................	kr.	21.20		
	b. Solgt agnkasser og is etc..........	„	849.05		
	c. Tilbakeført av bevilgningen til Røst forening i regnskapsaaret 1904—1905, da utvidelse av ishuset blev overflødig, gjenstaaende beløp med renter til 1ste mai 1907......................	„	399.58	„	1 269.83
7.	Indvundne renter pr. 31te desember 1907..........			„	29.47
				kr.	8 051.70

Utgift:

1.	Administration:				
	Lønninger: Sekretæren ..... kr. 500.00				
	Kassereren ..... „ 150.00				
	Revisionen ..... „ 40.00	kr.	690.00		
	Trykningsomkostninger og avertissementer	„	220.32		
	Kontorrekvisita, porto og telegrammer .	„	72.62		
	Diverse...........................	„	471.65	kr.	1 454.59
2.	Kontingent for Fiskeritidende........................			„	183.00
3.	Bidrag til museet:				
	Amtskommunens, samlagets og Bodø sparebanks bidrag	kr.	1 300.00		
	Overført av statsbidraget 1907—1908..	„	1 000.00	„	2 300.00
4.	Bidrag til opførelse av ishuser og anskaffelse av agnkasser etc..			„	2 896.66
5.	Fiskeforsøk			„	143 50
6.	Foreningsmøte..			„	311.20
7.	Tilbakebetalt laan av museets kasse			„	20.00
8.	Restancer fra 1906—1907 til endelig utgift			„	12.00
9.	Beholdning:				
	Paa folio i Nordlands privatbank......	kr.	459.30		
	I kasse...........................	„	172.45		
	Restancer fra 1907—1908	„	99.00	„	730.75
				kr.	8 051.70

Regnskap for Bodø fiskerimuseum for budgetaaret 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Indtægt:

1.	Beholdning fra f. a.:				
	I kasse	kr.	53.09		
	Paa folio i Nordlands privatbank	„	837.82	kr.	890.91
2.	Overført fra fiskeriselskapet diverse bidrag			„	2 300.00
3.	Indvunden husleie for 1907			„	800.00
4.	Vagtmestergodtgjørelse av leieboerne for 1907			„	250.00
5.	Fiskeriselskapet, tilbakebetalt laan			„	20.00
6.	Indvundne renter pr. 31te desember 1907			„	22.28
				kr.	4 283.19

Utgift:

1.	Bygningen:				
	a. Renter og avdrag	kr.	2 229.14		
	b. Brandkontingent, vandavgift og feierpenger etc.	„	239.88	kr.	2 469.02
2.	Vagtmesteren:				
	a. Løn fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908	kr.	450.00		
	b. Ved, kul, olje etc.	„	247.40	„	697.40
3.	Samlingerne:				
	a. Nyanskaffelser	kr.	17.65		
	b. Diverse	„	60.56	„	78.21
4.	Beholdning:				
	Paa folio i Nordlands privatbank	kr.	1 010.10		
	I kasse	„	28.46	„	1 038.56
				kr.	4 283.19

Namdalens fiskeriselskap.

Selskapet har iaar som tidligere utlaant 4 synkenøter til fortsat forsøksfiske efter sei, til hvilket forsøk var bevilget kr. 100.00. Der er likeledes indkjøpt og utlaant endel torskeruser. Man har haab om, at rusefisket vil skaffe fiskerne om ikke andet saa rikelig fisk til husbehov til alle aarstider. I budgetterminen 1906—07 var bevilget kr. 250.00 til

ishus paa Vansø ved Henrikø paa Vikten, som i budgetterminen er utbetalt. Beløpet var resten av det udisponerte beløp, indbetalt av Trondhjems fiskeriselskap til fællesforanstaltninger, og tidligere besluttet anvendt til ishus. Som reiseutgifter for fiskere til den skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem d. a. har selskapet bevilget kr. 100.00 til fordeling i fire like store portioner. Til det i vinter paa Rørvik avholdte navigationskursus for fiskere har selskapet bevilget frit hus, lys og brænde. Selskapet har bevilget kr. 350.00 til et læseværelse i forbindelse med forsamlingshus i Nordøernes fiskervær. Huset agtes opført i indeværende sommer. Beløpet skal utbetales, naar huset er under opførelse.

Regnskap for Namdalens fiskeriselskap for budgetterminen 1ste april 1907—31te mars 1908.

Indtægt:

1.	Beholdning fra forrige regnskapsaar:				
	a. Indestaaende i Kolvereid sparebank			kr.	438.29
	b. Kassabeholdning			„	175.15
2.	I budgetaaret er indkommet:				
	a. Distriktsbidrag	kr.	120.00		
	b. Statsbidrag for terminen 1906—07	„	400.00		
	c. Medlemskontingent	„	63.00		
	d. Uttat av Kolvereid sparebank	„	100.25	„	683.25
				kr.	1 296.69

Utgift:

1.	Sekretærens løn ved formanden for terminen 1907—08			kr.	100.00
2.	Chr. H. Ulsund til ishus			„	250.00
3.	Indsat i Kolvereid sparebank			„	250.00
4.	Til Campbell Andersen for torskeruser			„	123.43
5.	Norsk Fiskeritidende for kontingent			„	50.00
6.	Annoncer			„	12.10
7.	Porto			„	9.80
8.	Telegrammer og telefongebyr			„	3.35
9.	Anskaffelse av bøker			„	4.10
10.	Kassabeholdning pr. 31/3	kr.	55.62		
	Indestaaende i Kolvereid sparebank	„	438.29	„	493.91
				kr.	1 296.69

Fosens fiskeriselskap.

Idet vedlagt fremkommer avskrift av regnskapet for budgetterminen $^1/_4$ 1907 til $^{30}/_6$ 1908, skal man om virksomheten i samme tillate sig at oplyse:

Foruten flere bestyrelsesmøter avholdtes den ordinære generalforsamling paa Nygaarden i Ørlandet den 10de juni d. a. hvor formanden mundtlig redegjorde for selskapets forhold og daværende økonomiske stilling og bebudet, at regnskap snarest mulig efter budgetterminens forløp vilde bli avlagt og oversendt revisionen.

De efter tur fratrædende medlemmer av bestyrelsen handelsmand O. A. Normann og lensmand Berg undslog sig begge for at motta gienvalg, hvorefter i deres sted valgtes handelsmand Arnt Lund Uthaug og gaardbruker Jakob Hoff (tidligere amtets repræsentant ved Stortinget) begge av Ørlandet. Bestyrelsen er derefter nu bestaaende av de to sidstnævnte herrer samt handelsmand O. K. Berg, gaardbrukerne Anders J. Ophaug og Johan Vik, alle av Ørlandet.

Om den nyvalgte bestyrelse har foretat valg av formand og viceformand er man ubekjendt. Som suppleanter gjenvalgtes gaardbruker Ove Berg Rønne og som ny istedetfor Arnt Lund, der er rykket op til bestyrelsesmedlem, valgtes Anders Nilsen Næsset.

Til revisorer gjenvalgtes de tidligere overretssagfører Sofus Hansen og bankkasserer Viggen.

Selskapets virksomhet er fortsat væsentlig som i tidligere aar. Man har hat den ære at uttale sig i flere fiskeribedriften vedkommende spørsmaal paa begjær av amtsting og fiskeristyre.

De indskrænkede midler, hvorover man har hat at raade, har begrænset og hemmet selskapets virke.

Forøvrig henvises til vedliggende gjenpart av regnskapet.

Fosens fiskeriselskaps regnskap for budgetterminen $^1/_4$ 1907—$^{30}/_6$ 1908.

Indtægt:

1.	Beholdning fra forrige regnskap:			
	a. Indestaaende i Trondhjems privatbank	kr. 700.28		
	b. Tilkomne tilgodehavende:			
	For agnsild	„ 75.45		
	Kontingent, Fiskeritidende 1906	„ 36.00	kr.	811.73
2.	Efter decision til antegnelser i forrige regnskap		„	0.00
3.	Statsbidrag for budgetterminen $^1/_4$ 1907—$^{30}/_6$ 1908		„	280.00

4. Amtsbidrag for 1907	kr.	150.00
5. Kontingent av 30 medlemmer à 0.50	„	15.00
6. Renter i Trondhjems privatbank til 1/6 1908	„	41.46
Regnskapsføreren i forskud	„	78.34
Sum indtægt	kr.	1 376.53

Utgift:

1. Bidrag til reiseutgifter for besøkende av motorutstillingen i Bergen 1907:				
a. Gjert Aarvik av Bjørnør	kr.	100.00		
b. Johan Iversen av Hitteren	„	100.00		
c. O. K. Berg av Ørlandet	„	100.00	kr.	300.00
2. Apoteker Bruns regning for medicin til bruk for Haltenfiskere ved Løvold			„	15.62
3. Bidrag til anskaffelse av forhalingstrosse for Haltenfiskere ved Oksvold			„	27.60
4. O. A. Normann for anskaffet en desinfektionssprøite			„	40.80
5. Lokale til møter og underhold paa disse for bestyrelsens medlemmer			„	38.00
6. Bidrag til reiseutgifter for besøkende av fiskeriutstillingen i Trondhjem i juli 1908:				
a. Gjert Aarvik	kr.	20.00		
b. Jørgen L. Kiran	„	10.00		
c. Jens A. Brandsø	„	10.00	„	40.00
7. Reiseutgifter for bestyrelsens medlemmer			„	47.90
8. Avertissement			„	34.55
9. Telegraf & porto 10.30, kontorrekvisita 7.40			„	17.70
10. Løn til formand, sekretær og kasserer fra 1/4 1907 til 30/6 1908			„	125.00
11. Diverse			„	14.50
Beholdning:				
Indestaaende i Trondhjems privatbank medregnet til 1/6 1908			„	674.86
Sum utgift			kr.	1 376.53

Anmerkning:

Regnskapets aktiva: Beholdningen pr. 1/6 1908	kr.	674.86
Dets passiva: Til regnskapsføreren	„	78.34

Trondhjems fiskeriselskap.

Ved selskapets ordinære generalforsamling den 10de mai 1907 skulde i henhold til lovenes § 5 uttræ d'herrer:

Konsul Ingvar Klingenberg og
kjøbmand P. O. Jenssen.

Begge herrer gjenvalgtes.

Til suppleanter for direktionen valgtes:

Herr kjøbmand L. Borchgrevink-Persen
„ agent P. Paulsen og
„ kjøbmand C. Poulsen.

Den avtrædende revisor

herr agent Ludv. Wilh. Strøm gjenvalgtes.

Som decisorer valgtes d'herrer:

Ingeniør Arthur Motzfeldt og
kjøbmand Johan Helberg.

I et senere direktionsmøte gjenvalgtes til formand

herr konsul Ingvar Klingenberg

og til viceformand

herr kjøbmand L. O. Hegstad.

Selskapet har avgit uttalelse om fiskeriagentposten i Rusland. Man anbefaler, at posten gjenoprettes.

Fra „Selskapet for de norske fiskeriers fremme“ har selskapet faat anmodning om at delta i et møte i Bergen angaaende fællesorganisationen for landets fiskeriforeninger. Direktionen har i sit svar henholdt sig til den av generalforsamlingen under 15de mai 1906 fattede beslutning og saaledes ikke sendt nogen repræsentant til møtet, som avholdtes 10de juli 1907.

Det avholdte møte førte ikke til noget resultat, idet spørsmaalets videre behandling utsattes.

Et stipendiebeløp paa 50 kr. er tildelt fisker Johan Arnt Kværnvik av Værran for at besøke motorutstillingen i Bergen.

I sin beretning om reisen uttaler han sig meget tilfreds og tror at ha hat et godt utbytte av reisen.

Direktionen har avgit erklæring om dampskibsforbindelse paa Island og anbefalt statssubvention under forutsætning av, at Trondhjem blir fast anløpssted.

Selskapet har hat til bearbeidelse fra kommunikationskomitéen i Nordland spørsmaalet angaaende en ordning av omladningsforbindelsen mellem dampskibene — navnlig kysthurtigruterne — og jernbanestationen i Trondhjem.

Der er indhentet en række erklæringer fra de interesserte, hvorefter dokumenterne er tilbakesendt kommunikationskomitéen.

Paa foranledning av Østlandske fiskeriselskap er avgit nedenstaaende uttalelse om oprettelsen av fiskeauktion i Kristiania:

„Ser man hen til forholdene i andre større byér, hvor offentlige fiskeauktioner er oprettet for at regulere omsætningen av fersk fisk, er man tilbøielig til at tro, at en saadan foranstaltning ogsaa i Kristiania vilde bringe mange fordele, naar det hele arrangement planlægges og drives paa en for øiemedet hensigtssvarende maate."

Til opførelse av ishus i Hestvik, Hitteren, er bevilget et bidrag stort kr. 50 til Nils Strøm paa betingelse av, at huset har mindst 2 rum, hvert med et indhold paa mindst 25 $m.^3$

Ishuset er færdigbygget.

Til herr agent H. Dyblie et ydet et laan stort 200 kr. for at sætte ham istand til at utføre forsøk med en av ham opfunden metode til konservering av agn.

Angaaende resultaterne av disse forsøk foreligger der endnu kun en foreløbig meddelelse. Endelig beretning vil saaledes fremkomme i næste aarsberetning.

Til undersøkelse om muligheten av at kunne opdrætte østers i naturlige poller i Hitterens distrikt og den yttre del av Trøndelagen er bevilget herr Arne Barmann 150 kr.

Undersøkelserne vil bli avsluttet i løpet av sommeren og meddelelser først kunne avgives til en senere beretning.

Paa anmodning av herr fiskeriagent G. Westergaard, Hamburg, er anstillet endel forsøk med at introducere persetorsk paa det tyske marked.

Fra herr Westergaard er mottat redegjørelse angaaende disse prøvesendelser, og tillater man sig i hosføiede sammendrag at omtale det væsentlige vedkommende forsøkene.

Prøvesendelse av persetorsk til Tyskland 1907.

Vinteren 1907 blev der efter forslag fra herr fiskeriagent Westergaard i Hamburg sendt endel prøvekasser med persetorsk til flere byer i Tyskland for at gjøre et forsøk med at faa den indført som en billig og næringsrik fisk for de bredere lag av befolkningen.

Herr Westergaard skriver i „Die Markthalle" om persetorsken: „Persetorsk er torsk, som straks den er fanget blir slagtet for at alt blod skal rinde væk; derpaa blir fisken flekket som klipfisk, hode og rygben fjernes; fisken lægges derpaa en tid i koldt, friskt vand, efterat den er omhyggelig vasket, hvorpaa den saltes ganske let, eftersom man vil ha den til at holde sig i 1, 2, 3 eller 4 uker. Fisken lægges saa-

ledes, at laken litt efter litt rinder bort; over fisken lægges nogen tynde bord, ovenpaa disse stener, for at presse saa meget vand som mulig ut av fisken, mens saltet trækker sig ind i den. Er fisken for meget saltet utvandes den i koldt eller lunkent vand, skjæres i passende stykker, sættes i kokende vand over ilden; hvis man har et par pastinakrøtter i vandet, blir smaken bedre. Fisken serveres med smeltet smør og hakkede haardkokte egg.

Aarsaken til at persetorsken er blit et folkenæringsmiddel er, at naar man vil ha levende fisk svarer den i is sendte torsk ikke til en fiskekjenders smak. Prisen paa levende fisk er høi i byerne, og derfor har man langs kysten av Norge begyndt at anvende persetorsk isteden, og denne spises nu av baade fattige og rike.

I Tyskland har man ikke forstaaelsen av, hvor god, billig og næringsrik torsken er; den mister jo som al fisk noget i smak ved at lægges i is, men hvis man her begyndte at tilberede persetorsk, og befolkningen hadde lært den at kjende som en billig, velsmakende fiskeret, vilde den ogsaa i Tyskland bli et folkenæringsmiddel.

Den norske fisk vil forhaabentlig faa god avsætning i Tyskland, uten at den derved blir en konkurrent for den tyske fisk. Den norske fisk, som altid tilberedes av levende torsk, vil være en overlegen vare, i forhold til den tyske, tilberedt av iset Islandstorsk. Men det vil gaa med persetorsken som med silden; man arbeider haand i haand, uten at den ene sort skader den anden.

For storbyer, fabrikdistrikter, saavelsom for bondestanden kan persetorsken faa stor betydning, ikke bare paa grund av sin gode smak og billighet, men ogsaa paa grund av sin store næringsværdi og sin letfordøielighet."

I de første dage af mars maaned 1907 sendtes den første prøveforsendelse, 6 kasser à 25 kg. og 10 kasser à $12^1/_2$ kg. netto fisk. Den viste sig at være prima vare, smukt behandlet og passende saltet. I slutningen av samme maaned kom den anden prøve til Hamburg, 3 kasser à $12^1/_2$ kg. og 5 kasser à 25 kg. Disse prøver blev fordelt i Hamburg, Altona, Geestemünde, Hannover, Scheveningen, Köln, Mainz, Mannheim, München, Berlin, Stettin og Basel. Hr. auktionator H. Köser ekspederte kasserne med vanlig imøtekommenhet uten at beregne sig noget for sit arbeide, transport fra skib til jernbane etc.

Herr Westergaard medsendte en utførlig opskrift over fiskens behandling, kokning etc., hvordan man i Norge foretrak denne ret.

I Geestemünde tok herr havneinspektør Duge sig av saken; fisken blev servert for fiskehandlerne i restaurationen i fiskehallen og vandt almindelig bifald. Et referat av denne prøve av fisken blev av herr Duge sendt til flere tyske aviser. Deri fremhæves, at det ubetinget vilde være

en fordel, om den tyske fiskehandel vilde bli opmerksom paa et saa fortrinlig produkt, ti det er ingen tvil om, at dette fabrikat ogsaa i Tyskland vil faa en mængde tilhængere, da fisken har alle betingelser for smak, holdbarhet og prisbillighet.

Foranlediget av denne prøve som herr Duge holdt, skrev herr Gustaf Meyer i Geestemünde straks til herr Westergaard og utbad sig tilsendt 1 kasse à 25 kg. og 2 kasser à $12^1/_2$ kg. som prøve og bad desuten om nøiagtig opgave over fiskens pakning og tilberedning. Efter telegram fra herr Westergaard blev der saa fra Trondhjem avsendt den ønskede fisk, idet der til denne forsendelse anvendtes større fjordtorsk — taretorsk.

Til Deutscher Seefischerei Verein i Hannover sendte herr Westergaard en prøvekasse, og dens indhold blev fordelt til flere herrer i byen, og alle fandt, at det var en fortræffelig metode at behandle fisken paa, specielt naar den blev passende utvandet før kokningen. Herr præsident Herwig lovet velvilligst at ta sig av saken.

I Hamburg og Altona var forsøket resultatløst; fiskehandlerne vilde intet gjøre, det var salt fisk, og det spiste man ikke. Men da der i Hamburg er en stor skandinavisk koloni, som gjerne vil ha persetorsk engang imellem, haabet hr. Westergaard at faa en av de større detaljehandlere til at føre den.

I Berlin blev redaktøren av „Die Markthalle" interessert i saken og indtok han i bladet den forannævnte artikkel om torsken av hr. Westergaard. Redaktøren fik sig tilsendt en prøvekasse, hvis indhold blev fordelt og fundet udmerket. Likesaa tok hr. Johs. Skorczyk, indehaver av „Deutsche Nord-Ostsee Fischhallen", sig av saken. Han utdelte prøver og fandt selv, at det var prima vare. Hr. Skorczyk leverer fisk til kaserner, foreninger og har fra sine utsalg en stor kundekreds, og lovet han til følgende vinter at gjøre flere forsøk.

I Holland fandt man fisken for smaa, og dertil skulde den være lakesaltet i tønder. Hr. Dirkzwager i Scheveningen skriver, at folk likte den ikke, naar den hadde spor av blod paa sig, og den maatte være stor, fyldig og hvit. Hr. Westergaard mener allikevel, at der bør gjøres et forsøk i Holland, da Nordsjø laberdan falder temmelig dyr.

Paa de andre steder brakte forsøket intet tilfredsstillende resultat. Norsk konsul i München, hr. Franz Ottenheimer, skriver, at fiskehandlerne ikke brød sig om fisken, da folk ikke gjerne vilde ha saltet fisk.

Til Mannheim blev der importert en mængde fisk fra Geestemünde og Holland, og prisen paa den stillet sig ikke meget høiere end paa persetorsken.

I Basel ser det imidlertid ut til, at det skal kunne lede til forretning, og hr. E. Christen vilde meget gjerne ta sig av saken, naar fisken kunde skaffes til en pris, som konkurrerte med prisen paa cabliau og

den saakaldte mollefisch. Imidlertid var det denne vinter for sent at gjøre flere forsøk, fastetiden var over, og veiret blev for varmt. Hr. Westergaard raader til, at der, naar kjøligere veir indtrær, blir sendt en ny prøve. Fisken sendes bedst og billigst med den bergenske linje via Rotterdam.

Hr. Westergaard mener, at dette ene forsøk er for litet til, at han bestemt kan uttale sig om, hvorvidt Tyskland kan bli et marked for persetorsken, men han vil ogsaa næste vinter være til selskapets tjeneste, om dette finder det hensigtssvarende at foreta en ny prøveforsendelse. Hr. Westergaard mener, at 25 kg. kasser er de mest passende til at begynde med, men senere, naar konsumen tiltar, kan man gaa over til 50 kg. kasser, dersom kjøperne er enige deri. I 90-aarene blev der fra Trondhjems fiskeriselskap gjort lignende forsøk med kveite, og er Hamburg nu blit et av vore hovedmarkeder for denne fisk. Med hensyn til persetorsk kan man ikke stille saa store forhaabninger, men kan markedet efterhvert oparbeides. Prøveforsendelsen utgjorde ialt 487.5 kg.

Selskapet har ogsaa iaar traadt støttende til for at faa indført nye fiskearter i vore distrikters vandomraader, idet man har ydet bidrag til Trondhjems jæger- og fiskerforening til indkjøp av et parti rogn av regnbueørret, som utklækkes i Trondhjem for at utsættes i Jonsvandet med omliggende vand.

Gjæslingulykken 2den mars 1906.

Selskapets indsamling av bidrag blev avsluttet i forrige termin med en indtægt av	kr.	5 387.38
Under 25de juni 1907 er yderligere indkommet paa bidragsliste nr. 72, Kristianssunds handelsforening	"	785.40
Den 6te desbr. 1907 er fra Ørlandet, ved Hans Lund, mottat	"	10.00
Begge beløp er overlevert Gjæslingkomitéens formand.		
Ialt indkommet	kr.	6 182.78

Fra Gjæslingkomitéens formand hr. N. Brandtzæg er mottat følgende meddelelse fra komitéens møte paa Namsos 3dje desember 1907:

Ved komitéens møte for avgivelse av forslag til utdeling for 1908 haddes til disposition ca. kr. 25 000.00; av dette beløp er i 1907 indkommet kr. 4 000.00, som efter andragende av komitéen, i henhold til departementets bestemmelse, er overført av „Titranfondet"s midler; fra „Nordlandskomitéen" er mottat i sin helhet kr. 5 500.00.

Der blev foreslaat utdelt for 1908 kr. 2 646 00 — fordelt paa 30 familier. Dette forslag blev approbert av amtmanden, og utdeltes gjennem komitéens kasserer, hr. Charles With, Namsos.

„Trøndelagens hjælpefond for fiskere".

Beholdning fra forrige termin	kr.	125.00
Indbetalt ved P. O. Jenssen	„	5.00
Renter	„	6.01
	kr.	136.01

Angaaende fondet henholder direktionen sig til sine uttalelser i forrige beretning.

Forsøksfisket efter aal er fortsat, idet man har utlaant redskaper dertil.

Tegninger, modeller samt redskaper er utlaant fra samlingerne.

Efter anmodning har selskapets forretningsfører deltat i møter i Kristiania angaaende ferskfiskhandelen m. m.

Selskapet har foreløbig stillet lokale til disposition for den skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem 1908, likesom assistanse paa forskjellig maate har været ydet utstillingen.

For alle velvillige opgaver og bidrag til fiskeriselskapet og fiskerimuseet likesom til enhver, som har ydet støtte til fremme av virksomheten, tillater direktionen sig at frembære sin bedste tak.

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskeriselskap i budgetterminen 1907—1908.

Indtægt:

Beholdning fra f. a.	kr.	1 382.56
Statsbidrag	„	4 000.00
Distriktsbidrag:		
Trondhjems sparebank	„	2 000.00
Trondhjems brændevinssamlag	„	1 000.00
Kontingent	„	320.00
Andre bidrag og renter	„	58.83
	kr.	8 760.89

Utgift:

1. Administration:		
a. Leie av kontor og pakrum	kr.	500.00
b. Kontorhold, lys, brænde, rengjøring m. m.	„	185.96
c. Kontorsaker	„	25.70
d. Telefon, porto, telegrammer	„	140.45
e. Lønninger	„	1 200.00
f. Forskjellige utgifter	„	92.60

2.	Arbeider vedkommende fiskeformerelse:		
	Præmier for fangst av haakjærring i Trondhjemsfjorden	kr.	65.00
3.	Arbeider vedkommende fangst- og redskapsklassen:		
	Redskaper o. l.	„	113.00
4.	Arbeider vedkommende tilvirkning:		
	Fremhjælp av ferskfisktrafikken og utvikling av transportforhold	„	1 726.31
5.	Bibliotek:		
	Anskaffelse av bøker og tidsskrifter	„	159.75
6.	Arbeider vedkommende modeller og vareprøver o. s. v.:		
	a. Husleie fiskerimuseet	„	1 500.00
	b. Bestyrelse, anskaffelser og vedlikehold av museet.	„	1 200.00
7.	Utstillingen i Porsgrund	„	51.93
8.	Diverse utgifter:		
	a. Bekjendtgjørelser, trykning o. l.	„	218.20
	b. Forskjellige uforutsete utgifter	„	133.16
Beholdning		„	1 448.83
		kr.	8 760.89

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskerimuseum i budgetterminen 1907—1908.

Indtægt:

1.	Beholdning fra f. a.	kr.	3.24
2.	Trondhjems fiskeriselskap:		
	Til husleie	„	1 500.00
	- bestyrelse, vedlikehold og anskaffelser	„	1 200.00
3.	Diverse og renter	„	12.65
		kr.	2 715.89

Utgift:

1.	Husleie for samlingerne	kr.	1 500.00
2.	Lønninger	„	750.00
3.	Anskaffelser, vedlikehold, assuranse, vagt og renhold.	„	106.26
4.	Beholdning	„	359.63
		kr.	2 715.89

Regnskaperne er revidert og decidert i henhold til de for selskapet gjældende love.

Kristianssunds fiskeriselskap.

Kristianssunds fiskeriselskap tillater sig herved at indsende til det ærede Fiskeridirektoriat beretning om sin virksomhet i det forløpne aar.

Agnskjælfisket.

I de to foregaaende aar hadde vi engagert hr. John Lilleskare fra Bergen til at foreta undersøkelser efter agnskjæl i distrikterne heromkring og da specielt paa Smølen. I 1906 foretok Lilleskare om høsten sin første reise omkring Smølen, og fandt han der paa mange steder større og mindre skjælbanker. Skjællene hadde det aar gydt, saa de var magre og egnede sig ikke til agn. Aaret efter, i 1907, foretok han atter en reise og undersøkte da først skjællene ved Smølen, som han fandt at ha forbedret sig i kvalitet, om de end ikke enda var fuldt anvendelig til agn. Desuten bereiste han andre distrikter saa som Aure, Skaalvikfjorden samt kysten søndenfor her nedover til Vevang og Bud og fandt mange steder drivværdige skjælbanker. Skjællene var her alle steder i god forfatning. Paa begge disse turer har vi opmuntret fiskere til at delta med Lilleskare i hans undersøkelser for at faa dem underviste i behandlingen av de benyttede fangstredskaper samt i behandlingen og preserveringen av skjællene, likesom Lilleskare ogsaa, overalt hvor anledning gaves, holdt foredrag for fiskerne om skjællenes anvendelse og opmuntret dem til at nyttiggjøre sig de indtægtskilder, der laa, saa at si, utenfor deres stuedør, men som det hittil ikke var faldt nogen ind at benytte sig av. Vi hadde ogsaa ønsket at faa Lilleskare herop nu i avvigte høst for at foreta yderligere undersøkelser efter skjæl og ogsaa at undersøke, om skjællene ved Smølen nu var blit brukbare til agn, men han var desværre forhindret fra at komme, saa vi sidste vinter ingen undersøkelser fik utført. Vi har imidlertid visshet for, at interessen for agnskjælfisket nu er vakt hos fiskerne, og at flere i den forløpne sæson — fra oktober til april — har skrapet skjæl og dels brukt dem selv, dels har sendt nordover til Lofoten til salg. Vi haaper derfor, at sansen for at tilgodegjøre sig skjællene er blit vakt hos fiskerne, saa vi foreløbig kan stille den sak i bero og har derfor ikke optat den paa vort budget for 1909—10. Forøvrig tillater vi os at henvise til vor aarsberetning for 1906—07, hvori en detaljert beretning om Lilleskares undersøkelser omkring Smølen ledsaget av karter over alle de vigtigste skjælforekomster er avsat.

Rusefisket.

Da vort selskaps budget i det forgangne aar ikke indeholder nogen særskilt post til bestridelsen av reiseutgifter inden distriktet, har vi ikke set os istand til at kunne udsende nogen reisesekretær til nærmere undersøkelser om resultaterne av vore tidligere arbeider for rusefisket. Dog er det os bekjendt, at enkelte mænd inden distriktet, siden forsøksdriften med motorkutteren „Olga Elisabet“ ifjor, har optat en rationel drift med ruser med et meget godt resultat. Det er vort haab, at dette nye redskap mer og mer vil bli benyttet paa de steder, hvor man kan vente at opnaa en lønnende fangst. Ogsaa for disse forsøks vedkommende tillater vi os at henvise til Fiskeridirektørens brochure; „ruseforsøk 1906—1907“, der er et særtryk av den artikkel om denne sak, der er optat i 3dje hefte 1907 av Norges fiskerier.

Navigationsundervisning for indtil otte fiskere.

Til det tremaanedlige frikursus for fiskere, vi har oprettet ved den herværende navigationsskole meldte der sig ni elever, der alle blev antat; dog mødte kun seks av disse op til undervisning. Ved den ved kursets avslutning avholdte eksamen erholdt de alle seks meget gode karakterer. Disse seks elever var:

Halvor O. Fladø	fra	Fredø,
Nils G. Otternes	-	Søndmør,
Olaf P. Dahl	-	Kværnes,
Alfred H. Ona	-	Ona,
Lars J. Sæter	-	Fredø,
Ole H. Eidsøren	-	Kristianssund.

Eksamen overvares av selskapets sekretær, likesom han ogsaa i løpet av de tre maaneder, undervisningen varte, besøkte hyppig skolen og forvissede sig om elevernes fremskridt.

Undervisning i desinfektion og en bedre behandling av klipfisk.

I likhet med hvad der er blit gjort i de to foregaaende aar, har vi ogsaa denne sidste vinter engagert hr. Edward Lie til som vandrelærer at bereise fiskeværene i distriktet og undervise fiskerbefolkningen i desinfektion av deres saltboder s. c. til forebyggelse av mid samt i en bedre behandling av klipfisken Hr. Lies rundreise begyndte i de sidste dage av oktober og vedvarte til ut i den sidste halvdel av februar iaar. Han hadde da bereist værene paa Smølen og Frøien, der hvor han hadde været de foregaaende aar, og saa da, at der var blit betydelig forbedring

med hensyn til renslighet, likesom ogsaa saavel væreiere som fiskere med glæde tok imot hans tilbud om at desinficere deres saltboder, i likhet med hvad han hadde gjort de foregaaende aar. Senere bereiste han værene søndenfor her indtil Bud og Bjørnsund — hvor han hittil ikke hadde været — og fandt han der meget at gjøre, og ogsaa her mottok fiskerne hans undervisning og assistanse med opmerksomhet og taknemmelighet.

Skal imidlertid dette arbeide kunne bli til virkelig varig gavn for alle interesserte, bør hr. Lies reiser i distrikterne fortsættes fremdeles i nogen aar, da det ellers er at befrygte, at denne nyvakte interesse for desinfektion og en forbedret — mere renslig og omhyggelig — behandling av klipfisken vil kjølnes, og fiskerne vender tilbake til sin gamle nedarvede utilfredsstillende slendrian med hensyn til behandlinger av sine fiskeprodukter. Det er vor plan fremdeles at la hr. Lie bereise distrikterne og fortsætte nordenfor indtil Bjørnør og Vigten, da han altsaa nu har god rutine i at gripe saken an paa den mest praktiske og virkningsfulde maate. Vi forutsætter, at han vil bli mottat med den samme velvilje i nævnte distrikter som der, hvor han hittil har færdes, og gjør vi specielt regning paa, at saavel Fosens som Namdalens fiskeriselskaper vil støtte ham i hans arbeide.

Arbeidet for klipfisksoppens utryddelse.

Foruten at henvise til vort arbeide ifjor og hr. kand. Kr. Høyes skrivelse av 10de april 1907 om hans reiser i Lofoten til fremme av denne sak skal vi meddele, at hr. Høye iaar efter sin reiseplan foretok en reise i samme øiemed i Finmarken helt til Vadsø. En utførligere beretning om resultatet av disse reiser skal vi indsende, saasnart hr. Høyes utredning foreligger.

Kristianssunds fiskeriselskaps regnskap for budgetaaret fra 1ste april 1907 til 30te juni 1908.

Indtægt:

Indestaaende i banken 31te mars 1907	kr.	345.66		
Kassa 31te mars 1907	„	241.55	kr.	587.21
Statsbidrag 1907—1908			„	1 280.00
Distriktsbidrag			„	320.00
Kontingent			„	200.00
Renter indvundne i aaret			„	28.73
			kr.	2 415.94

Utgift:

1. Administration:				
Sekretærens gage i $^{5}/_{4}$ aar	kr.	500.00		
Kontorleie, lys og ved i $^{5}/_{4}$ aar	„	125.00		
Loennechen for opklæbning av et kart	„	1.50		
Trykning av aarsberetning og love	„	49.00		
Telefonabonnement	„	75.00		
Flytning av telefon to ganger	„	15.16		
Assurance	„	4.60		
Loennechen for indbinding av bøker, karter etc.	„	30.40		
Avertissementer	„	11.60		
Telefonsamtaler	„	3.60		
Porto, bud og færgepenge	„	40.00		
Diverse smaautgifter	„	10.00	kr.	855.86
2. Navigationsundervisningen:				
Avertissementer	kr.	13.80		
Skolens regning for 6 elever i 3 maaneder	„	136.00	„	149.80
3. Undervisning i behandling av klipfisk og desinfektion:				
Hvedings regning for varer	kr.	12.00		
Edw. Lies reiser	„	217.87		
Apotek „Svanen“ for formalin	„	98.20		
En krukke	„	3.20	„	331.27
4. Rusefisket:				
Campbell Andersen for ruser			„	25.40
5. Utstillingen i Trondhjem:				
Avertissementer			„	6.40
6. Diverse utgifter:				
Nielsens reiser til Molde	kr.	46.00		
Sekretærens reise til utstillingen i Trondhjem	„	60.00		
Telegram til Høye	„	1.60		
En rute i en prøvekasse	„	1.40		
Fragt av saltprøver	„	1.75	„	110.75
7. Beholdning:				
Indestaaende paa bok	kr.	543.81		
Kassa inkl. salær Klingenberg 29/26	„	382.65	„	926.46
			kr.	2 415.94

Selskapet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i tiden fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

I. Arbeider henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme av østerskulturen.

I. Reiser og undersøkelser i anledning østerskulturen.

Likesom tidligere er der i forløpne termin av selskapets zoolog A. Wollebæk og assistent Ole Eriksen foretat flere reiser dels for at besigtige tidligere igangsatte østerspoller, dels for at imøtekomme de talrike henvendelser om raad og bistand fra folk, som agtet at begynde østersavl. Reiserne har dels været foretat paa østkysten, dels paa vestkysten saalangt nord som til Hitteren, mest i de bergenhusiske amter. Paa grund av 1907-aarets usedvanlig kolde sommer og sterke nedbør har østersens trivsel og vekst paa de fleste steder ikke været saa god som sedvanlig. Tilførsel av ferskvand til de indelukkede bassiner paa grund av den sterke nedbør var saaledes paa sine steder henimot det dobbelte av, hvad den bruker at være i almindelighet.

II. Østlandet.

Ældre opdrætningspladser.

1. Midtfjorden pr. Sandefjord. Fornyet yngelindplantning i Midtfjorden foretokes av hr. Christensen, Sandefjord, og hr. Bolt, Midtfjorden. Der blev ialt utsat ca. 20 000.

2. Arneviken ved Arendal. Den i forrige aarsberetning omtalte forsøksutplantning av 5 000 yngel faldt meget heldig ut. Der skal nu ivaar foretages utplantning av et betydelig større antal (ca. 30 000).

3. Barlangskilen ved Kragerø. Av den vaaren 1907 utsatte yngel (6 000 stk.) hadde en stor del inden utgangen av september opnaadd salgbar størrelse, og flere kunde senere paa høsten gaa i handelen, altsaa efter kun 3/4 aars fetning. Ingen av den utsatte yngel var død. I vinterens løp blev pollen usedvanlig sterkt isbelagt, hvilket utvilsomt paa grund av svovlvandstofutvikling under isen bevirket en stor dødelighet. Trods dette uheld — som forhaabentlig lar sig forebygge ved utflytning av yngelen, før isen lægger sig i den indelukkede bugt, til aapnere farvand — vil eieren iaar utplante et lignende parti som tidligere.

4. Skutøkilen øst for Kragerø. Det første utplantningsforsøk i denne pol foretokes av fiskeriselskapet vaaren 1906. Senere har østerskultur paa denne plads været fortsat og drevet for eierens egen regning. Der blev saavel ifjor indsat og skal ivaar indsættes ca. 5 000 $^{3}/_{4}$ aars yngel. Av den ifjor vaar utsatte er adskillige gaat i handelen.

5. Langøkilen. Dels for hr. konsul Bjørn, Kragerø, og dels for hr. Pedersen, Brønnø, utsattes i denne kile ifjor vaar henholdsvis 5 000 og 3 000 $^{3}/_{4}$ aar gl. yngel. Pladsen blev første gang prøvet av fiskeriselskapet vaaren 1906.

III. Vestkysten.

a. Ynglepoller.

1. Espevikpollen (Søndre Bergenhus amt). Likesom tidligere har der i denne pol i forløpne termin foregaat en rik yngelavsætning, antagelig ca. $^{1}/_{2}$ million, som nu ivaar forsendes til fetepladser for størstedelen paa Vestlandet og til ovennævnte opdrætningspladser paa Østlandet.

2. Kvernepollen. Antagelig paa grund av den kolde sommer i 1907 foregik der i denne pol ingen yngelavsætning.

b. Ældre opdrætningspladser.

1. Lindaasbassinet (Søndre Bergenhus amt). Som vanlig blev der ifjor vaar indsat ca. 200 000 $^{3}/_{4}$ aars gamle yngel fra Espevikpollen og av tidligere indsatte yngel bragt i handelen i høstens og vinterens løp ca. 12 000 matnyttige østers.

2. Nyhammerpollen (Gulen). Der indsattes vaaren 1907 en ny forsyning av ca. 15 000 yngel i likhet med foregaaende vaar. I høstens og vinterens løp har der været solgt ca. 4 000 matnyttige østers.

3. Tverangerpollen (Sulen). Ny indplantning av 5 000 yngel foretokes ifjor vaar. Den tidligere (i 1902) indplantede yngel er opdrættet og solgt i sæsonerne 1905—1906.

4. Solavaagen (Søndmøre). Der indsattes vaaren 1906 ca. 90 000 og i 1907 80 000 $^{3}/_{4}$ aars gamle yngel. I forløpne sæson er der i likhet med sæsonen 1906—1907 solgt ca. 40 000 opdrættede østers. Eieren, hr. ingeniør Arne Barman, agter i indeværende vaar at utplante over 100 000 yngel.

5. Uranpollen (Nordmøre). I de sidste sæsoner har der regelmæssig været solgt opdrættede østers fra dette bassin. Der har været indsat ca. 5—6 000 yngel aarlig.

6. Trygøpollen (Gulen). Ca. 1 200 opdrættede yngel fra tidligere aars indplantning solgtes i løpet av vinteren 1907—1908. Ny forsyning av yngel (ca. 10 000) indsattes ifjor vaar og yderligere 10 000 iaar.

7. Søndre Nyhammervaag (Gulen). 10 000 yngel utsattes vaaren 1907 og 10 000 iaar. Veksten er noget langsom paa denne plads; men nogen dødelighet har ikke indtruffet. Der har nu i 4 aar været foretat regelmæssige utplantninger i denne vaag. De første matnyttige østers herfra kunde i forløpne vinter gaa i handelen.

8. Gjerdevaagen (Søndre Bergenhus amt). Ca. 4 000 opdrættede østers gik i handelen forløpne sæson til en pris à ca. 8 og 10 øre pr. stk. 20 000 yngel utplantedes ifjor vaar. Pollen blev sat i drift vaaren 1905.

9. Madhopen (syd for Bergen). Ca. 5 000 yngel utsattes første gang i 1905, et lignende antal i 1906. Vaaren 1907 utsattes 20 000. Allerede i sæsonen 1906—1907 kunde flere opdrættede østers sælges til 10 og 12 øre pr. stk., og i forløpne vinter er likeledes adskillige solgt til samme pris. Ca. 20 000 yngel skal likesom ifjor vaar utsættes iaar.

10. Lyenpollen (Hitteren). Ca. 10 000 yngel utsattes ifjor vaar. Disse viste efter ca. 4 maaneders forløp en sjelden pen vekst.

c. Nye opdrætningspladser.

1. Sandsfjorden (Søndmøre). Ifølge anmodning fra 3 gaardbrukere i Sandsfjorden ydet fiskeriselskapet ifjor vaar sin hjælp til at faa igangsat østerskultur i denne fjord. Der blev i den indre del av denne smale fjord utsat ca. 5 000 $^3/_4$ aars gamle yngel. Den utsatte yngel tilsaaes i slutningen av august s. a. Der var ingen døde, og veksten hadde i de forløpne 4 maaneder været særdeles jevn og pen.

2. Rosnesvaagen (Søndre Bergenhus amt). De samme folk, som driver østerskultur i Gjerdevaagen, foretok med selskapets assistance utplantning av ca. 10 000 østersyngel i Rosnesvaagen ifjor vaar. Foretagendet ser ut til at skulle faa et godt utfald.

Der er i forløpne termin indkommet og besvaret adskillige forespørsler angaaende østerskulturen, dels angaaende de tidligere igangsatte opdrætningsbassiner og dels vedrørende igangsættelse av nye pladser. Herav blir at igangsætte i terminen 1908—1909: Dragesundene (Lindaas), 10 000 yngel; Selvaag (Søndmøre), 5 000 yngel.

IV. Bidrag ydet av selskapet.

Til indkjøp av østersyngel m. v. er i terminen bevilget følgende beløp:

Severin O. Selvaag m. fl., Eksund	kr.	25.00
Torkel S. Rosnes, Lindaas	„	50.00
Thomas A. Dragø, Spjutø	„	25.00
Andreas P. Remme, Hellandshavn	„	25.00
	kr.	125.00

V. Selskapets publikationer vedkommende østers.

„Meddelelser om østersavlen I, II og III“ samt „Metoden for indsamling og opdrætning av østersyngel“ har i større antal været utdelt efter anmodning og er fremdeles at erholde ved henvendelse til selskapet.

B. Undersøkelser av skjælforekomster.

Efter anmodning av flere skjælfiskere utsendte selskapet i februar —mars assistent Eriksen sammen med en øvet skjælfisker og foretok undersøkelser av forekomst av agnskjæl *(modiola modiolus)* mellem Bømmeløen og Stordøen fra Selbjørnsfjorden til Folgerø, paa nordsiden av Stordøen mellem Reksteren og Tysnesøen, paa nordsiden av Tysnesøen samt i Loksund. Det viste sig, at der ingen av disse steder fandtes drivværdige skjælfelter. Skjæl fandtes kun av og til og i ringe mængder.

Resultatet var dennegang altsaa negativt, men derfor ikke uten nytte. Skjælfiskere har nemlig i længere tid tænkt paa at forsøke fiskeri paa de nævnte steder. De slipper nu at reise forgjæves, og tid og penge kan spares.

II. Arbeider henhørende under fangst- og redskapsklassen.

A. Praktisk, mundtlig samt skriftlig veiledning.

Likesom tidligere har der daglig indløpt forespørsler pr. post om fiskemetoder, redskaper, fartøier m. v. Disse har alle punktlig været besvaret. Der har ogsaa til stadighet kommet folk paa kontoret, som har bedt om oplysning i de samme spørsmaal. Selskapets sekretær og personalet forøvrig har altid gjort sin yderste flid for bedst mulig at utføre det i forbindelse hermed staaende oplysningsarbeide, som tiltar aar for aar.

Av ting henhørende under denne klasse, hvorom der har været git oplysning i aarets løp, skal vi nævne: Engelsk trawlfiske, rækefiske med trawl, rækefelter, bruk og lagning av torskeruser, aaleruser, aaleteiner, hummerteiner, krabbeteiner, sælhundgarn og sælsakser, snurpenotfiske efter sild, brisling, sei og makrel, snurpenotens konstruktion, snurpenot-

baater, sildefiske ved Shetland, Skotland, Yarmouth og ellers i Nordsjøen, lov for fangst av fisk med faststaaende bundgarn, laksefiske med drivgarn, lov desangaaende, flyndrefiske med snurrevad, blæksprutfiske, bundforhold i Den norske rende, barkning av garn og nøter paa norsk og hollandsk maate, indredning av barkeri paa hollandsk maate, motortyper, motorbaater og -fartøier, andre baat- og fartøityper, tarebrænding, fangstpladser i Skotland for brisling, trawlfelter paa Murmankysten, certifikat for førere av fiskerfartøier, forhyring av mandskap, fryseanlæg i fiskerdampskibe og -kuttere, indredning av fiskerum ombord, garnbindemaskin, drivgarnsfisket ved Island, skjælfiske o. s. v.

Assistenten har saavel paa verkstedet som ute meddelt praktisk veiledning i forarbeidelse av teiner og ruser.

B. Utlaan av nye eller mindre kjendte redskaper til fiskeforsøk eller som model til at arbeide efter.

Dette er en vigtig post paa selskapets budget. Adgangen til at faa laane fiskeredskaper til fiskeforsøk eller som model til at arbeide efter benyttes av fiskerne i stor utstrækning. Likesom ifjor har der været stor spørsel efter torskeruser, og heldigvis har man været istand til at imøtekomme alle anmodninger om utlaan, da man har hat liggende en beholdning ruser igjen siden fiskeforsøket ifjor vinter (se forrige aarsberetning s. 12). Dernæst er det laksedrivgarn, som har været mest efterspurgt. Det er nogen forsøk, som først blev gjort i Trondhjemsfjorden av nogen norske amerikanere og med amerikanske drivgarn, der har git støtet til de mange senere forsøk med laksedrivgarn. De av selskapet utlaante garn er av den sort, som brukes i Drammensfjorden. Man har dog ogsaa forskaffet sig prøver av amerikansk drivgarnstraad for laks, hvilken er tykkere, men ganske løst spundet — 7-traads.

Forøvrig har der været utlaant danske snurrevad, blæksprutdrægge, aaleteiner, hummerteiner, krabbeteiner, aaleruser, synkenøter, kobbegarn og redskaper for skjælfiske.

Om et troldgarn, som var utlaant til Saltermark pr. Brønnø ifjor vinter har vi faat beretning: Garnet blev sat 14 ganger i tiden fra 12te november til 11te januar. Fangsten var ialt: 97 torsk, hvorav 13 betegnedes som smaa, og 4 flyndrer. Gjennemsnitlig altsaa 7 stkr. pr. træk, hvilket maa ansees for meget godt. Man kan med troldgarn, likesom med ruser, bruke et stort antal, da de er lette at sætte og trække. Med den opgivne fangst maa der ubetinget paa denne maate kunne drives lønnende fiskeri.

C. Konservering av fiskegarn.

Sekretær Barclays brochurer om hollandsk barkning og oljing av sildegarn, barkningsmetoder og kultjæring av nøter samt kemiker Bulls brochurer om barkning har fremdeles været efterspurgt og utdelt. Sekretæren har hat en længere korrespondance med fabrikanten av det nye barkemiddel „Waiwai“ i Sverige. Vedkommende holder nu paa at sælge patentet her i Norge. Der er indløpt flere forespørsler til sekretæren desangaaende fra forretningsmænd her, uten at dog noget bestemt har kunnet uttales om det, da det endnu er for uprøvet, forsaavidt som der endnu er gaat for kort tid siden de første barkninger. Den metode, som synes at vinde mest anerkjendelse, er vistnok den hollandske barke- og oljemetode. Denne er jo ogsaa prøvet av hollænderne fra gammel tid av.

D. Fiskerfarkoster med eller uten motor.

Rids av kuttere og skøiter har som tidligere været utdelt, og der indfinder sig til stadighet folk paa selskapets kontor for at raadføre sig om anskaffelse av fartøier. Ved hjælp av fiskerimuseet og den fyldige literatur, man er i besiddelse av samt den forbindelse man staar i til de forskjellige baat- og fartøisbyggere, har man hat god anledning til her at gi raad.

E. Fangst av sei med snurpenot.

Tiltrods for flere gode resultater med synkenot efter sei i Bergenhusamterne (se forrige aarsberetning side 12) ser det allikevel ut til, at dette redskap nu skal fortrænges av snurpenoten. Der er med dette redskap gjort gode fangster, særlig i Romsdals amt, men ogsaa i Nordre Bergenhus amt. For at paaskynde utviklingen her har selskapet anskaffet sig en seiesnurpenot, som det er meningen at faa gjort forsøk med til sommeren ved hjælp av de to motorskøiter, som utfører fiskeforsøkene i „Den norske rende“. Der er ogsaa fra flere fiskere kommet anmodning om at laane snurpenoten, hvilket vil bli efterkommet i størst mulig utstrækning.

F. Lynnestener.

Som i tidligere aarsberetninger meddelt (se forrige aarsberetning side 17) har selskapet tidligere latt konstruere for fisker Grønbeck i Vardø nogen saakaldte lynnestener (d. e. hule haakjærringstener, som fyldes med tran, der gjennem en ventil flyter ut og lokker haakjærringen til). De første forsøk lykkes meget godt, og nu er stenene prøvet av flere fiskere, som officielt har avgit erklæring om, at de udmerket godt svarer

til hensigten. Lynnestenene er nu overtat av firmaet A. Brodtkorb, Vardø, som man har sat i forbindelse med hr. gjørtler Svabøe, hersteds, der skal fabrikere stenene. Som tidligere meddelt blev ventilkonstruktionen konstruert av sidstnævnte i samraad med sekretær Barclay.

G. Flyndrefiske med snurrevad.

Efter det vellykkede forsøk med snurrevad, som av sekretæren i forrige termin sammen med hr. Arnoldus Lem i Moldøen blev utført ved Selje, har der været mange forespørsler angaaende dette fiskeri og om at faa laane flyndrenøter. I forbindelse hermed har man utdelt Barclays brochure om „Dansk rødspættefiskeri med kutter“, hvori snurrevadfisket efter flyndre er beskrevet. Man har altid udtrykkelig gjort fiskerne opmerksom paa, at der maa være motor i fartøiet til indhaling av noten, hvis fisket skal kunne bli lønnende. Likeledes at man særlig bør lægge sig efter flyndrefisket om høsten, hvilket med flyndrevadet meget let kan gjøres. Flyndren er bedst om høsten, og ved at lægge hovedtyngden av fisket til den tid sparer man ogsaa rognflyndren om vaaren og medvirker herved til bestandens bevarelse.

H. Forsøksfiske efter lange, brosme og kveite i „Den norske rende“.

Der har leilighetsvis av forskjellige været gjort fiskeforsøk i den saakaldte „norske rende“, der løper rundt den norske kyst og skiller den fra Nordsjøflaket. Grunden i renden er overveiende sølebund, men paa sine steder stikker der fjeld frem og forefindes der sand og ler. Av de sidste bundsorter viser der sig at være adskillig mere, end man har tænkt, og de forsøk, som har været gjort, viser ogsaa, at der er fisk. Man har imidlertid været for ukjendt paa dette strøk til at private har kunnet ofre tid og penger paa videregaaende prøver. Det har derfor hittil blit med disse enkelte forsøk.

Da direktionen har hat tro paa, at der kunde bli et lønnende fiske i dyprenden, besluttet man at igangsætte effektive fiskeforsøk, hvis midlerne dertil kunde forskaffes. Bergens børs viste saken stor interesse og indvilget efter andragende kr. 2 000.00 til dette formaal. Resten av det, der trænges, kr. 2 000.00, har man sikkert haab om at erholde av staten, til hvem man likeledes har sendt andragende. Næringskomiteen nr. 1 indstiller enstemmig paa beløpets bevilgning, efterat de forutgaaende myndigheter, der har behandlet andragendet, ogsaa har anbefalt dette.

Forsøkene tok sin begyndelse 1ste mai utenfor Espevær og skal fortsættes til utgangen av juli, da man skal være paa høiden av Utvær. I juli maaned fiskes mellem Feje og Utvær, og agter man som før nævnt

paa dette strøk ogsaa at forsøke med snurpenot efter sei. I næste aarsberetning vil der fremkomme beretning om resultatet av forsøkene, hvortil benyttes to motorskøiter med fuldt tidsmæssig utstyr, deriblandt lineindhivningsspil, der drives med motoren.

I. Diverse.

Likesom tidligere har selskapet, foruten at det har utlaant redskaper av sine egne, ogsaa besørget anskaffelse av redskaper til fiskere, der har ønsket at kjøpe saadanne, f. eks. av teiner, ruser, trawls, snurrevad m. v.

III. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Praktisk, mundtlig og skriftlig veiledning.

Angaaende tilvirkning indløper der til stadighet en mængde forespørsler, likesom der ofte kommer folk paa kontoret for at søke oplysning og praktisk veiledning. Av saker, hvorom man har git oplysning, skal man nævne: Behandling av persetorsk, saltning av torsk paa hollandsk maate, kokning og presning av torskeleveravfald, konservering av ræker, klaring av tran m. v. (om de tre sidste spørsmaal er der søkt oplysning hos Bergens forsøksstation for fiskeprodukter), behandling av makrel for det amerikanske marked, røkning av sild og anden fisk, bygning av røkerier, saltning av kveite paa russisk maate og paa hollandsk maate, saltning av agnskjæl og markeder for samme, nedlægning av krabbe, tilvirkning av spillange og kabeljau paa svensk maate, opbevaring av fisk i kjølerum, isning av fisk, indredning av salteri, saltning og tørring av flyndre paa belgisk maate, opbevaring av fisk efter Barclays metode m. v.

Av sekretæren har der været git praktisk veiledning i ganing og saltning av sild paa hollandsk maate samt tilberedning av krabbe efter Storksens metode.

B. Utlaan av redskaper for tilvirkning.

I løpet av terminen har man gjentagende gange utlaant desinfektionsapparat til desinfektion av klipfiskboder m. v. efter konservator Høyes metode. Det ser ut til, at flere vil lægge sig efter denne metode. Anmodningen om laan av desinfektionsapparatet tyder ialfald paa, at man har interesse av at forsøke denne metode (se forrige aarsberetn. s. 16). Selskapet er bl. a. i besiddelse av et amerikansk apparat for kapning av „bricks“, d. v. s. saltet fisk, der er presset i form av en mursten. Dette

apparat har været utlaant til en mand, der agter at paabegynde tilvirkning paa denne maate (se herom under E). Endvidere har der været utlaant forskjellig slags emballage samt ganekniver, agnfrysekasser m. v.

C. Nedlægning av krabbe som hjemmeindustri.

Som meddelt i forrige aarsberetning, s. 15, var sekretær Barclay nede hos fyrvogter Storksen i Espevær og satte sig ind i denne industri, som hr. Storksen ved hjælp av sin familie har drevet i aarevis. Der har siden været en hel del anmodninger om veiledning heri, og hr. Storksen har ogsaa velvilligst ydet saadan, likesom sekretæren ogsaa leilighetsvis har forklaret fremgangsmaaten. Man vil nu forsøke at faa oplært nogen flere i denne nedlægningsmetode for at faa den mere utbredt i kystdistrikterne.

D. Utnyttelse av kveiterognen.

Man fortsætter fremdeles med sit arbeide hermed (se forr. aarsberetn. s. 16). Som tidligere berettet er man kommet til det negative resultat, at kveiterognen ikke egner sig som nedlægning til kaviar. Derimot har man endnu haab om, at den skal kunne anvendes som sardinagn. Man lot derfor ogsaa ihøst salte 3 tønder kveiterogn, hvilket man fik utført billig, da selve rognen intet koster. Den kastes jo ellers desværre overbord. Denne rogn var det meningen, at man vilde sendt til Frankrig, men da tiden er mindre gunstig dertil, og sekretæren kommer til at bli fraværende paa reise til Amerika i hele sommer, kommer dette ikke at bli bragt til utførelse. Istedet herfor vil man forsøke at „fly“ med kveiterognen under forsøksfisket med snurpenot efter sei til sommeren. Hvorvidt den kan være tjenlig hertil vil da vise sig.

E. Tilvirkning av fisk som „bricks“.

Hr. Martin Fjørtoft, Ekildsø pr. Kristianssund, har som foran nævnt besluttet sig til at gaa igang med nedlægning av fisk efter ovennævnte amerikanske metode. Hertil kan benyttes saavel torsk som lange og brosme m. m. Hr. Fjørtoft har sendt selskapet flere prøver av sin fisk, som man har fundet særdeles velsmakende. Skjønt den kun er temmelig litet saltet, har den dog vist sig holdbar i den tid, selskapet hadde den til observation, d. v. s. ca. 1½ maaned. Formodentlig er den ogsaa holdbar længere. Den behøver kun 1 à 2 timers utvanding. Hr. Fjørtoft raadførte sig med sekretæren angaaende indpakning og avsætning. Han fik det raad at pakke fisken pent ind i pergamentpapir og lægge

den i smaa trækasser paa nogen faa stykker. Dette blev gjort og fisken viste sig at ha et meget appetitlig utseende, saavel hvad selve fisken som emballagen angik. Til at kappe stykkerne med fik han utlaant en amerikansk kappekniv av selskapet. En saadan lar han nu selv forarbeide.

F. Opskrifter for tillagning av sild samt demonstrationer med silderetter.

Med assistance av skolekjøkkenlærerinde frk. Antonette Balchen, hersteds, har selskapet utgit endel opskrifter for tillagning av sild. Opskrifterne er utarbeidet av frk. Balchen i samarbeide med sekretær Barclay. Man fandt nemlig at det var beklagelig, at der spistes saa forholdsvis litet av vor sild herhjemme, og under de trykkede priser for norsk sild i utlandet, var dette end mere sørgelig. Sekretæren skrev ogsaa diverse avisartikler om samme emne for at paavirke folk i retning av en større anvendelse av den nærende, sunde og billige sild i husholdningen. Hr. Barclay holdt ogsaa etpar foredrag om samme emne. Sidst og ikke mindst maa nævnes, at der under vaarsildsæsonen blev avholdt nogen demonstrationer med silderetter. Den første holdtes i Hjemmenes vel, hersteds, for en engere kreds av indbudne. Den anden holdtes i Haandverks- og industriforeningens lokale, hersteds, for saamange som lokalet kunde rumme, d. v. s. ca. 160 personer. Der var dog over etpar hundrede, som ikke fik plads. Retterne, hvis tillagning velvillig forestodes av skolekjøkkenlærerinderne frkn. Fleischer, Landmark og Mohn, bestod saavel av retter av fersk som salt sild, av varme som kolde retter. Saken vakte sterk opsigt, og silderetterne vandt meget bifald. En lignende demonstration blev avholdt i Florø efter initiativ av endel damer dersteds med fru dr. Skridshol i spidsen. Tilstelningen forestodes av frøknerne Fleischer og Landmark.

Opskrifterne er trykt i „Norsk fiskeritidende“ og utgives forøvrig i hefter, som erholdes i bokhandelen til 15 øre pr. styk. Hittil er 2 hefter utkommet.

G. Diverse.

Man har paa verkstedet, foruten paa fiskerimuseet, hat paa lager prøver av fiskevarer, hvorom der særlig har været efterspørsel, saasom saltet svensk kabeljau samt spillange og hollandsk laberdan samt „keelen“ og „lippen“. Disse har man fremvist til interesserte.

IV. Ikke henhørende under nogen enkel klasse.

A. Den nordiske motorutstilling i Bergen 1907.

Denne utstilling, hvortil statsraad Lehmkuhl hadde tat initiativet, og som sattes ut i livet av selskapet, kom ogsaa til at opta en betydelig del av saavel direktionens som personalets tid og arbeidskraft i terminen. Utstillingen var nordisk og avholdtes paa Nygaardstangen, hersteds, fra 5te til 14de juli. Den var den „2den" nordiske baatmotorutstilling. Den første avholdtes under den nordiske fiskeriutstilling i Marstrand i 1904, der hadde baatmotorer og motorbaater som specialitet. Støtet til disse utstillinger gaves av lands-motorbaatutstillingen i Kjøbenhavn i 1903, der var arrangert av Dansk fiskeriforening.

Der nedsattes en utstillingskomite bestaaende av selskapets direktion samt tilkaldte fagmænd og fiskeriinteresserte fra forskjellige steder langs kysten. Til utstillingens præsident valgtes selskapets præses, stiftamtmand Hroar Olsen, og til visepræsident selskapets visepræses, kjøbmand Herman Friele B. S. Av hovedkomiteen valgtes en engere arbeidskomite bestaaende av fabrikeier Chr. Campbell Andersen, formand, direktør L. Devold, viceformand (begge medlemmer av selskapets direktion) samt skibsbygmester Kr. Dekke og stadsingeniør Ingstad, hersteds, og ingeniør W. Gulowsen, Kristiania. Som utstillingens kommissær antokes selskapets sekretær M. Barclay, og som montør ingeniør Vaksdal, hersteds.

Hs. majestæt kongen stilte sig som utstillingens høie beskytter.

Utstillingen vandt udmerket god tilslutning saavel her fra landet som fra Danmark og Sverige. Det blev av fagmænd uttalt, at det var den fineste og fyldigste baatmotor-utstilling, som endnu hadde været avholdt. Alle de betydeligste motortyper i Skandinavien var repræsentert, og av fartøier og baater var der et udmerket godt utvalg av de i de tre nordiske land anvendte fiskerfartøis-typer.

Under utstillingen avholdtes et møte av norske, danske og svenske fiskere. Det varte i 4 dager, hvorunder der blev gjort alt mulig for at gjøre opholdet saa lærerig og behagelig for fiskerne som mulig, ved fremvisning av utstillingen, foredrag, fiskeforsøk med snurpenøter,[1]) utflugter m. v. — Besøket var meget godt saavel av det almindelige publikum som av fiskere. Til de sidste var utdelt et av staten bevilget beløp til stipendier for at besøke utstillingen.

Prøvningen av motorerne m. v. var tilendebragt av juryen før utstillingens aapning.

---

[1]) Brislingnoten utlaantes direkte efterpaa til praktiske forsøk, der gav udmerkede resultater og støtet til anskaffelse av flere nøter.

Deltagelsen fra Danmark ledes av en komite bestaaende av medlemmer av „Dansk fiskeriforening“ og av „Nordisk motor-union“. — Forøvrig tillater man sig at henvise til den utkomne beretning, der kan erholdes paa selskapets kontor.

B. Stormvarsler.

Som tidligere meddelt (se forrige aarsberetning side 17) har selskapet fortsat med indførelsen av et ensartet stormsignalsystem i landet. Systemet er indført i en række byer mellem Svenskegrænsen og Bodø. Paa to av disse steder, nemlig i Trondhjem og Bergen, har man nylig gaat saa vidt, at man har indført det fuldstændige natsignal med elektriske lanterner, hvilket ikke er forbundet med saa faa omkostninger. Ellers brukes som natsignal en rød lanterne. — Selskapet har latt oparbeide endel kugler og kegler efter tysk mønster til stormsignaler, hvorav et sæt har været levert til Trondhjem og et til Bergen.

Selskapet agter imidlertid ogsaa at søke stormsignaler indført i fiskevær. Efter at ha indhentet uttalelse fra fiskerbefolkningen langs kysten og efter at ha konferert med meteorolog Føyn hersteds blev man staaende ved foreløbig at anbefale indført stormsignaler i forskjellige fiskevær paa strækningen fra Stat til og med Stavanger amt. Man hadde tænkt at faa halvparten av omkostningerne dækket ved bidrag fra de interesserte herreder, men dette har man maattet opgi. Herredsstyrerne uttaler, at lærets belæg av fremmede fiskere er større end af de hjemmehørende og finder derfor, at bekostningen av apparaternes oprettelse og underhold bør være en offentlig sak. Skjønt man har andradd for kommende termin om bidrag til oprettelse av signalstationer i de paa nævnte strækning i forrige aarsberetning nævnte 13 steder, har man senere fremholdt ønskeligheten av en subsidiær bevilgning til oprettelse av signalstationer paa kun 5 steder paa denne strækning. Der har nemlig av Fiskeridirektøren været uttalt tvil om stormvarslernes effektivitet. Man mente derfor, overensstemmende med hvad hr. Føyn har uttalt, at den bedste maate at faa prøvet signalernes nytte vilde være at faa igangsat nogen stationer i fiskevær. Dertil trængtes dog efter hr. Føyns mening mindst 5 stationer, for at man kunde kontrollere resultaterne. Utgifterne ved disse mente man skulde bli en helt offentlig sak. Nogen stortingsbeslutning herom er endnu ikke faldt.

C. Verk om Norges fiskerier.

Se forrige aarsberetn. s. 18. — Til forberedelse av utgivelsen av „Norges fiskerier II. Norges kystfiskerier“ har man for den forløpne ter-

min erholdt et statsbidrag av kr. 1 200.00. For indeværende termin har man søkt om et lignende bidrag. Man agter at søke om nogen aars statsbidrag til forberedelse av utgivelsen av dette verk. De midler, som forøvrig trænges til utgivelsen, tænker man at ta av det restbeløp, man har igjen av selskapets fond til utgivelse av et verk om Norges fiskerier. Fiskeridirektør Hjort har lovet at bistaa selskapet med bokens utarbeidelse uten godtgjørelse, men han trænger medarbeidere til indsamling og ordning av det vidløftige materiale. Fiskeridirektøren har arbeidet med ordningen av medarbeiderskapet og har korrespondert med selskapet om stoffets planlæggelse.

D. Fiskerhjem i Bergen.

Efter initiativ av Søndre Bergenhus amts fiskeriforening er der besluttet oprettet et fiskerhjem i Bergen. Til de første forhandlinger var indbudt bl. a. selskapets direktion. Av denne mødte d'herrer Chr. Campbell Andersen og L. Devold samt sekretær Barclay. Der nedsattes paa vedkommende møte en komite for hjemmets oprettelse. Som medlemmer av denne valgtes d'herrer Chr. Campbell Andersen, formand, L. Devold, viceformand, Lars R. Lerøen, Sund, Peder Olai Kleppe, Bakkesund og Hans Pedersen Lie, Fjeld. Suppleanter Ingebrigt Strand, Bergen og Ole Rabben, Rabben. Sekretær Barclay paatok sig velvilligst at fungere som sekretær.

Meningen var at skaffe fiskerne et sted, hvor de kunde komme sammen med kolleger og nyte saadan hygge, som et saadant hjem kunde by paa. Der skulde være almindelig kaffehusbevertning samt anledning til at læse aviser og fiskeriliteratur m. v. Overensstemmende hermed blev der gaat frem.

Sakens stilling er for øieblikket som følger: Lokale har man erholdt i kommunens eiendom ved fisketorvet — den samme, hvori fiskeauktionen er. Leiligheden bestaar av 3 værelser, kjøkken og ydre rum. Leien er ordinært kr. 700.00, men er overladt av kommunen for kr. 200.00. Til montering av hjemmet har Søndre Bergenhus amt bevilget kr. 500.00, og til hjemmets drift det første aar er der i Bergen indsamlet private bidrag til et beløp av ca. kr. 900.00.

Hjemmet skal aapnes 15de juni, og som bestyrer er antat hr. N. Telnæs fra Sund. Bestyrerens gage skal være kr. 500.00 pr. aar samt nettoindtægten av bevertningen, som helt holdes av ham. Bestyreren skal ogsaa ha gebyr for forhyring av fiskere, noget han skal formidle. Forøvrig skal han uten godtgjørelse paa alle maater vareta fiskernes tarv og bl. a. paa anmodning opbevare hyrebeløp eller hjemsende samme for fiskerne.

Da man ikke vil kunne komme ut med de nævnte beløp til montering og driften, har man andradd forskjellige landskommuner i Søndre Bergenhus amt om bidrag paa tilsammen kr. 450.00.

Ved hjemmets aapning den 15de juni vil den nævnte komites mandat være utløpet. Til fra den tid at vareta hjemmets interesser er der valgt en bestyrelse bestaaende av d'herrer Chr. Campbell Andersen, Lars Lerøen og Peder Olai Kleppe. Som et fjerde medlem har den først dannede komite foreslaat hr. L. Devold.

E. Fyrvæsenet vedkommende.

Paa foranledning av „Bergens havfiskeselskap" indsendte man til Fyrdirektøren under 5te november f. a. en forestilling, hvori androges om, at der maatte bli anbragt et indseilingsfyr paa „Greipingen" utenfor Blomvaag, Søndre Bergenhus amt. Fyret maatte være synlig 10 à 12 kvartmil tilhavs og belyse den mørke zone, som findes mellem lysgrænserne av Marstenen og Hellisø fyr. Som det nu er, hænder det ofte, at fartøiet kommer klos i land uten at se noget lys paa grund av den nævnte mørke zone.

Endvidere androg man om flytning av fyrlygten paa Skarvø til Onøknappen samt om anbringelse av en lygte paa Bjørnø ved Raugnøsundet og endelig om skjærmning av Holmengraa fyr for endel grunder NV av fyret. Forestillingen var anbefalt av en hel del førere av fiskerdampskib m. v. Likeledes indhentet direktionen uttalelse om saken fra „Bergens skipperforening", som likeledes anbefalte andragendet.

Man begrundet andragenderne med de store opsving, som drivgarnsfisket tilhavs og straks utenfor skjærgaarden i de senere aar har tat.

Paa grund av uforholdsmæssige omkostninger ved anbringelse av kystfyret paa Greipingen, henstillet Fyrdirektøren til selskapet at overveie, om ikke fyret effektivt nok kunde anbringes paa Skarvø straks nordenfor. Herpaa svarte man, at man fortrinsvis holdt paa Greipingen, men at Skarvø antagelig kunde gaa an, hvis et mindre fyr eller en tilstrækkelig kraftig fyrlygt anbragtes paa Greipingen. — I stortingskomite-indstillingen anbefaltes disse anlæg, men maa de formodentlig utsættes til næste termin af budgetmæssige grunder. Spørsmaalet „Greipingen" eller „Skarvø" vil da bli nærmere overveiet.

F. Erklæringer.

Direktionen har dels gjennem Fiskeridirektøren, dels fra private mottat en række spørsmaal til uttalelse. Vi skal nævne endel: Brukbarheten av en ny opfunden fiskerensemaskine, do. av en ganemaskine for sild,

do. av en repslagermaskine for haandkraft, fiskeriagentstillingen i Rusland, oprettelse av fiskeauktion i Kristiania, oprettelse av fyrlampe paa Dybnes og Kjeholmblegen ved Espevær, indførelse av utførselstold paa brisling, lovligheten av at drive agnskjælfiske, det nyopfundne svenske barkemiddel „Waiwai“s brukbarhet, ny metode for opbevaring av klipfisk (varmlufts metode) m. v.

G. Diverse.

Den i forrige aarsberetning, side 21, omtalte av sekretær Barclay oprettede „Bergens kreds av Norges livredningsselskap“ har sommeren 1907 utfoldet en meget livlig virksomhet. En svømmelærer, der først sendtes en tur til Kristiania for at gjennemgaa et kursus, ansattes, og ledet en række kurser, som avholdtes hersteds for saavel herrer som damer. Til sommeren tænker man at faa ansat en svømmelærerinde. Man haaber med tiden herfra at faa lærer til undervisning av fiskere.

Selskapet har utfoldet en ikke ubetydelig virksomhet med at bringe kjøpere og sælgere av fiskeprodukter i forbindelse med hinanden, dette saavel hvad angaar avsætning indenlands som i utlandet. Det er særlig den ferske fisk, som der har været spørsmaal om. I det hele tat erobrer ferskfisken stadig terræn — delvis til fortrængsel av anden fisk. Spørsmaalet om opbevaring og transport av fersk fisk er derfor nu særdeles aktuelt (se under H). Man har ogsaa hjulpet folk med kjøp av forskjellig slags redskaper og andet vedrørende fiskeribedriften.

H. Sekretærens reise til Amerika.

Sekretær Barclay har erholdt direktionens tilladelse til at foreta en 4 maaneders reise til U. S. Amerika for at studere lagring og transport av ferskfisk, frysning av agn m. v. Reisen tiltrædes 20de mai.

De første spørsmaal er nu meget aktuelle, noget der for en væsentlig del skyldes utviklingen av saavel dampskibs- som jernbaneforbindelsen. Det gjælder om at holde sig paa høide med tiden, og her staar Amerika betydelig foran Europa. Dette gjælder ogsaa agnspørsmaalet. Hr. Barclay har faat tilsagn om halvdelen av det nødvendige reisebeløp av Bergens børs; resten av beløpet er han lovet dækket av børsene i Aalesund, Kristiansund, Trondhjem og Kristiania samt av Haugesunds sparebank. Endel tilskytes ogsaa av selskapet. I sekretærens fravær vil der bli ansat en vikar.

I. Sekretærens reiser i den forløpne termin.

Sekretæren var efter indbydelse tilstede under amtsutstillingen i Porsgrund i september f. a. og holdt sammesteds under fiskermøtet fore-

drag om østerskulturen. Dernæst overvar sekretæren (likeledes efter indbydelse) den nordlandske handelsstands 8de generalmøte i Svolvær den 26de, 27de og 28de mars. Endvidere foretok han en kort reise til Espevær og Haugesund samt til Hvidingsø. Yderligere reiser var der ikke tid til paa grund av det store arbeide under og efter utstillingen.

J. Selskapets avdelinger.

Frøiens fiskeriforening er gaat ind. Som ny avdeling er kommet til Ure fiskeriforening.

K. Budgetforslag.

Direktionens budgetforslag for terminen 1908—1909, dateret 10de mai 1907, findes som bilag I.

L. Johan Thesens legat.

Legatets renter for 1907 er indbetalt til selskapet med kr. 2 340.00.

M. „Norsk fiskeritidende".

Se forrige aarsberetn. s. 20. — Statsbevilgningen har for terminen 1907—1908 været kr. 6 500.00. Ved avslutningen av regnskapet for terminen blev der en underbalance av kr. 118.21, hvilket skyldes trykningen av et verk av professor ved Kristiania universitet Jens Rathke betitlet „Afhandling om de norske fiskerier og beretninger om reiser i aarene 1795—1802 for at studere fiskeriforhold m. v." Man hadde dog paa forhaand indhentet tilladelse til at overskride det budgetterte beløp med indtil kr. 200.00. Paa grund av indskrænkninger i trykningsutgifterne mener man for fremtiden at skulle komme ut med ialt kr. 6 400.00 til utgivelsen, dog saaledes, at de kr. 400.00 er foreslaat som personlig tillæg for redaktør Barclay.

„Fiskeritidende" utgjorde i 1907 564 pag. Indholdet var følgende:
59 beskrivelser og avhandlinger.
6 artikler om tilvirkning samt redskaper og apparater for tilvirkning.
6 artikler om fartøier, baater og redskaper.
27 beretninger om handel og eksport.
32 juridiske meddelelser.
14 statistiske meddelelser vedrørende de norske fiskerier.
16 meddelelser om Norges fiskerier i 1906.
7 anmeldelser.
89 forskjellige meddelelser.
Tillægshefte: Jens Rathkes avhandling.

Separatavtryk er tat av følgende artikler:

Nordmændenes silde- og torskefiske ved Island i 1906.
F.: Motoravdelingen ved den nordiske motorutstilling i Bergen 1907.
Prisbedømmelsen ved motorutstillingen.
Friele, B. S., Herman: Østerskulturen i Norge.
Olsen, Hroar: En fællesorganisation for landets fiskeriforeninger.
Landsmøte av fiskeriforeninger (stenografisk referat).
Helgesen: Ferskfisktransporten med jernbane fra Trondhjem.
Balchen, A.: Opskrifter for tillagning av sild.

N. „Norsk Fiskeralmanak".

For terminen 1906—1907 erholdt man et statsbidrag av kr. 400.00 til utgivelsen. Man har nu mottat opgjør for almanakken for 1906. Det viser sig, at den fremdeles har gaat frem i økonomisk henseende. Der manglet saaledes kun kr. 162.23 paa, at den hadde baaret sig selv. Dette skyldes den økede annonceindtægt. Hvorvidt saadan økning vil fortsætte fremover, tør man ikke uttale sig om. For almanaken 1906' vedkommende vil man altsaa ikke faa bruk for det hele bevilgede statsbidrag. For almanakken 1907 har man endnu ikke mottat opgjør. Prisen er fremdeles kr. 0.80 pr. eksemplar. I sidste aargang er følgende nye artikler og opgaver indtat:

I fiskerierne almindelig brukt maal og vegt (ogsaa ældre betegnelser) i Norge og Sverige.
Told paa fiskevarer i Sverige.
Told av fiskeredskaper og fiskegarnstraad ved indførsel til Norge.
Fiskerioverenskomst mellem Danmark og Sverige.
Nye lover for fiskerierne ved Island.
Fortegnelse over registreringspligtige norske motor- og seil-fiskerfartøier.
Tillæg IV til Norsk fiskeralmanaks fiskerilovgivning.

O. Kontoret.

Selskapets kopibøker omfatter i tidsrummet 1/4 1907—31/3 1908 1 395 pag., hvortil kommer hvad der angaar den nordiske motorutstilling 1907, hvis kontorforretninger ogsaa utførtes av selskapets kontor. Antallet av indkomne journaliserte saker, fraregnet motorutstillingens, var i samme tidsrum 1 371.

Direktionen har i samme tid hat 11 møter.

Kontoret er, som tidligere paapekt, sterkt optat med at besvare de talrike indkommende forespørsler av saklig natur. Dette selskapets oplysningsarbeide skaffer sekretæren og kontorpersonalet et betydelig arbeide.

P. Verkstedet — assistenten.

Assistent Eriksen har, i den tid han ikke har været ute at reise, været optat med forskjellige arbeider for selskapet og fiskerimuseet. Assistenten har foretat en række reiser i anledning av østersavlen. Dernæst foretok han paa fiskerimuseets vegne en reise til Porsgrundsutstillingen i september for at stille op selskapets kollektivsamling. I februar—mars var han ute paa en ekspedition for at søke efter agnskjæl ved Bømmeløen og Tysnesøen. Assistenten har forøvrig git praktisk undervisning i forarbeidelsen av teiner og ruser.

Q. Fiskerimuseet og biblioteket.

a. Museet.

I 1907 bevilget Bergens samlag og Bergens sparebank henholdsvis kr. 800.00 og kr. 1 000.00 til fiskerimuseet. For iaar er bevilget respektive kr. 800.00 og kr. 700.00.

Følgende gjenstande er anskaffet i løpet av terminen:

2 gamle fiskeredskaper.

1 krabbeteine.

1 redningsvest.

1 barket vaarsildgarn.

1 større helmodel av en moderne norsk fiskerdampbaat.

Museet har i det forløpne aar været besøkt av ca. 51 000 mennesker. Aapningstiden er fremdeles 11—2 søndag, onsdag og fredag. Interesserte erholder dog adgang naarsomhelst ved henvendelse paa kontoret. Fiskere, tilvirkere og skoleelever ledsaget av sine lærere samt deltagere i havforskningskurset m. v. har flittig besøkt museet.

Man har foretat endel omforandringer. Saaledes er et stort stativ kassert og de paaværende (russiske) tegninger anbragt paa dreiestativ. Et stativ med fotos er ogsaa kassert og fotografierne vil bli anbragt paa lignende maate som nævnt. Østerssamlingerne er ogsaa under omordning.

b. Biblioteket.

Biblioteket vokser stadig, dels ved indkjøp, dels ved gaver og dels ved hvad der indkommer gjennem bytteforbindelser. Fortegnelse over de bøker, hvormed biblioteket i aarets løp er forøket, vil findes som bilag III.

Fortegnelse over verker, som selskapet regelmæssig mottar, over de faste bytteforbindelser, over foreninger, som har sluttet sig til selskapet,

overordentlige og korresponderende medlemmer samt faste medlemmer og medlemmer med aarsbidrag medfølger som bilag IV.

Selskapet har for tiden 235 aarsbetalende og 23 faste medlemmer, hvorav 153 indenbys, 66 utenbys og 39 utenlandske.

Ekstrakt av regnskapet for terminen $^{1}/_{4}$ 1907—$^{31}/_{3}$ 1908 vedlægges.

Ekstrakt av regnskapet for terminen $^{1}/_{4}$ 1907—$^{31}/_{3}$ 1908.

Indtægt:

I. Statsbidrag				kr. 10 800:00
II. Private bidrag:				
1. Renter av Johan Thesens legat			kr. 2 340.00	
2. Leieværdi av kontor- og verkstedslokaler		kr. 2 000.00		
÷ betalt leie		„ 375.00	„ 1 625.00	
3. Fiskerimuseet:				
a. Bergens samlag for brændevinshandel		kr. 800.00		
b. Bergens sparebank		„ 1 000.00		
c. Renter		„ 35.69		
d. Leieværdi av museets lokaler	kr. 4 000.00			
÷ betalt leie	„ 750.00	„ 3 250.00	„ 5 085.69	
4. Medlemskontingent 1907:				
Indbetalt		kr. 1 100.00		
Restancer		„ 30.00	„ 1 130.00	
5. Indbetalte restancer: Medlemskontingent 1906			„ 30.00	
6. Medlemskontingent 1908 (forskud)			„ 5.00	
7. Resterende restancer:				
Medlemskontingent 1906		kr. 20.00		
— 1905		„ 25.00		
— 1903		„ 15.00		
— 1902		„ 20.00	„ 80.00	„ 10 295.69

III. Andre indtægter:

1. Solgt 14 ekspl. av lovgivningen	kr.	7.00		
2. — „N. F.“ m. m.	„	3.10		
3. — 3 torskeruser	„	32.90		
4. — 2 aalekasser	„	22.00		
5. — 4 tegninger	„	10.00		
6. — 1 sæt stormsignaler	„	60.00		
7. — gammelt kviksølv	„	3.00		
8. Motorutstillingen, godtgjørelse for anvendelse av selskapets assistent	„	40.00	kr.	178.00
			kr.	21 273.69

Utgift:

Underbalance fra f. termin	kr.	2 264.80		
Restancer fra f. termin	„	150.00	kr.	2 414.80
A. Administration:				
a. Lønninger:				
Sekretær	kr.	1 700.00		
Kontorist	„	1 000.00		
Assistent og præparant	„	600.00		
Kontorassistent	„	360.00		
Inkassation m. v.	„	160.00		
	kr.	3 820.00		
b. Kontorlokale, lys og brænde	„	2 465.35		
c. Kontorutgifter	„	246.79		
d. Kontorrekvisita	„	142.45		
e. Porto og telegrammer	„	112.50		
f. Renter	„	35.60	„	6 822.69
B. Formerelsesklassen:				
a. Østerskultur:				
Zoolog, løn og husleiegodtgjørelse ..	kr.	1 200.00		
Zoolog og assistent til reiser og diæt m. m.	„	1 164.63		
Porto, telegrammer m. m.	„	17.20		
Bidrag:				
Severin O. Selvaag, Eksund kr. 25.00				
Torkel Rosnes, Lindaas .. „ 50.00				
Thomas A. Dragø, Spjutø „ 25.00				
Andr. P. Remme, Hellandshavn .... „ 25.00	„	125.00		

	Yngel og kurve m. m.	kr.	380.33		
	Igangsættelse av forsøksdrift i Selø.	„	485.01		
		kr.	3 372.17		
	b. Ophjælp av skjælfisket	„	127.83	kr.	3 500.00
C.	Fangst- og redskapsklassen:				
	Udlaan av nye og mindre kjendte redskaper samt fremme av det daglige fiske i Bergenhusamterne	kr.	1 750.00		
D.	Trykningsomkostninger, væsentligst aarsberetningen for 1906—1907 og avertissementer	„	282.29		
E.	Reiser og diverse:				
	a. Sekretærens reiser til Porsgrund, Kristiania, Haugesund, Espevær m. v.	kr.	187.58		
	Do. til Amerika	„	312.42		
		kr.	500.00		
	b. Diverse og verkstedet	„	33.98	kr.	533.98
F.	Biblioteket			„	562.87
G.	Fiskerimuseet:				
	a. Lønninger	kr.	1 000.00		
	b. Leie av lokale, inkl. omstaaende netto leieværdi	„	4 000.00		
	c. Vagthold, renhold m. m.	„	363.20		
	d. Nyanskaffelser	„	186.00		
	e. Vedlikehold m. m.	„	165.40		
	f. Utstillingen i Porsgrund	„	106.10		
	g. Trykning etc. for katalogen	„	882.00	„	6 702.70
H.	Norsk fiskeralmanak 1906			„	162.23
I.	„ — 1907			„	300.00
J.	„Norsk havfiske“ II			„	1 200.00
K.	Selskapets medlemskontingent til „Norsk fiskeritidende“:				
	For 1907	kr.	167.00		
	„ 1908 (1ste kvartal)	„	56.00	„	223.00
				kr.	24 454.56
	Saldo, underbalance	kr.	3 180.87		

Ekstrakt av regnskapet for „Norsk fiskeritidende“ for terminen 1ste april 1907—31te mars 1908.

Indtægt:

Beholdning fra f. termin	kr.	567.72		
Statsbidrag	„	6 500.00	kr.	7 067.72
Avertissementer			„	731.30
Kontingent à kr. 3.50	kr.	582.60		
— à „ 1.00	„	1 062.50	„	1 645.10
Solgt løse hefter og særtryk			„	35.70
Utestaaende kr. 1 479.70 medtages ikke.				
Saldo, underbalance			„	118.21
			kr.	9 598.03

Utgift:

Trykning			kr.	4 845.57
Lønninger:				
Redaktøren	kr.	1 000.00		
Kontorhjælp	„	980.00	„	1 980.00
Honorarer			„	1 012.79
Postporto			„	418.67
Diverse			„	156.76
Prof. Rathkes avhandling			„	1 184.24
			kr.	9 598.03

Søndre Bergenhus amts fiskeriforening.

Bestyrelsen har i aarets løp holdt 4 møter. Man har git uttalelser i saken: „Om ulykkesforsikring for fiskere“. I saken: Forslag fra utenlandske mænd om en fælles lovregel for de skandinaviske lande, hvorved mindstemaalet for hummer sættes til 23 cm., besvartes saaledes: „Man anser en saadan bestemmelse skadelig for hummerfisket i vort amt og anbefaler den ikke.“ I saken: „Om stormsignaler“ uttaltes følgende: Man anser stormsignaler i fiskevær — anbragt saaledes, at de kan sees om morgenen ved utreise fra havnene — for at være av særdeles stor betydning, særlig under vaarsildfisket.

De bør anbringes paa Røvær, Føina, Utsire, Skudesnes og Aakrehavn i Stavanger amt; Mølstrevaag, Espevær, Hisken, Viksø, Fedje og Brandesund i Søndre Bergenhus amt; samt Kalvaag, Batalden, Kinn, Moldøen og Bueland i Nordre Bergenhus amt.

I saken: „Hermetikfabrikanternes forslag om en „utførselstold av kr. 10.00 pr. hl. brisling, utført i større kolly end $3^1/_2$ kg.“ gaves en længere motforestilling, der sluttet med følgende uttalelse: „Idet man frygter for og føler sig overbevist om, at utførselstold paa brisling vil bevirke stagnation og tilbakegang i fiskerinæringen paa Vestlandet, en forøkelse i utvandrerstrømmen fra vore fjorddistrikter og ufrugtbargjørelse av kapital anbragt i brislingnotbruk, maa man paa det indstændigste fraraade forslagets vedtagelse.“

I møte den 13de august blev til Handelsdepartementet oversendt en begrundet henvendelse om, at den ved vaarsildeloven av 24de september 1851 givne bestemmelse, at fiskedommeren skal „følge fiskeriet og opsynet paa det, at der kan bli adgang til uten ophold at faa behandlet de saker, som i efterfølgende paragrafer omhandles“ — maa for søndre distrikts vedkommende i førstkommende vinter og for eftertiden bli praktisert.

Henvendelsen blev av Fiskeridirektøren oversendt de lokale autoriteter til uttalelse. Da disse uttalte sig for vedbliven av forholdet, som det i den senere tid har været, fandt Fiskeridirektøren at burde oversende saken til fiskeriraadsmedlem ordfører P. Kleppe for mulig fornyet behandling i fiskeriforeningens bestyrelse, hvor Kleppe er viceformand.

Efter foranledning fra ham behandledes da saken paanyt. Man besluttede enstemmig at forlange henvendelsen oversendt til departementet og fremkom med flere bemerkninger og begrundelser i saken, hvortil de fremkomne uttalelser fra de lokale autoriteter gav anledning.

I bestyrelsens sidste møte fattedes saadan beslutning: „Formanden anmodes om at søke utredet muligheten av at faa oprettet et fiskerhjem i Bergen i likhed med flere andre steder nordenfor. Henvendelser i den anledning sendes til fiskeriselskapet og de kommunale myndigheter i Bergen, Fiskeridirektøren, amtmanden i Søndre Bergenhus amt og muligens andre.“

Naar foreningens virksomhet i de senere aar har været saa litet omfattende, grunder dette sig paa de ringe midler, som har staat til dens raadighet. For at kunne virke nogenlunde i likhet med andre fiskeriforeninger i landdistrikterne, maa man som disse faa støtte av statsmidler. Man har derfor indsendt ansøkning herom efter specifiseret budgetforslag for aaret 1908. Til ialfald en del av de deri nævnte poster tør man haabe at faa bidrag.

Nærværende beretning tryktes og omsendtes til foreningsmedlemmer og andre ved utgangen av aaret 1907.

Regnskabsutdrag for samme aar følger vedlagt og oversendes Fiskeridirektøren som bilag med foreningens ansøkning om bidrag for den førstkommende budgettermin, hvilken for nogen dage siden avsendtes.

Ekstrakt av regnskapet for Søndre Bergenhus amts fiskeriforening for aaret 1907.

Indtægt.

Beholdning fra forrige aar	kr.	43.72
Indmeldelsespenge og kontingent fra 2 medlemmer	„	2.00
Aarskontingent fra 3 medlemmer for 1904	„	1.50
— „ 9 — „ 1905	„	4.50
— „ 24 — „ 1906	„	12.00
— „ 7 — „ 1907	„	3.50
— „ 1 — „ 1908	„	0.50
Refusion for Fiskeritidende fra 5 medlemmer for 1906	„	5.00
— „ — „ 4 — „ 1907	„	4.00
Rente i S. A.s sparebank for 1907	„	1.33
Kontant indtægt	kr.	78.05
Gjæld til formanden	„	31.90
Restancer for 1903, 1904, 1905, 1906 og 1907	„	47.50
Resterende refusioner for Fiskeritidende 1905, 1906 og 1907	„	25.00
Balance	kr	182.45

Utgift.

Kontingent for Fiskeritidende for 1907 av 1 medlem	kr.	1.00
40 brevkort à kr. 0.05 pr. stykke	„	2.00
Portoutlæg i 3dje kvartal 1906 og i januar 1907	„	0.85
Kontingent til Fiskeritidende for 1906 av 21 medlemmer	„	21.00
— - — „ 1907 - 23 —	„	23.00
Til bokhandler Monsen for 1 toldtarif	„	0.60
Til L. Lerøen for portoutlæg 1907	„	1.50
Godtgjørelse til kassereren for 1907	„	10.00
— - formanden „ —	„	50.00
Kontant utgift	kr.	109.95
Restancer: a. Medlemskontingent kr. 47.50		
b. For bladet „ 25.00	„	72.50
Balance	kr.	182.45

Arendals fiskeriselskap.

Herved har jeg den ære at avgi følgende aarsberetning for Flødevigens utklækningsanstalt for kalenderaaret 1907.

Den 4de mars 1907 bragtes stamfisken op i gytebassinet og paa grund av den langt fremskredne aarstid var gytningen straks i fuld gang. I det hele opsamledes 610 liter rogn, hvorav utklæktes 152 millioner yngel, som utsattes paa strækningen mellem Tvedestrand og Homborgsund.

Saavel temperatur som saltholdighet var normal, og intet væsentlig er at berette om driften, der forløp som almindelig. Den sidste yngel utsattes den 8de mai, hvorefter arbeidet avsluttedes.

Av større reparationer — utenfor det almindelige vedlikehold — kan nævnes en grundig overhaling av samtlige apparater i den søndre rad. De var samtlige meget medtat og lække, saa de maatte forsynes med gjennemgaaende skruebolter for at holde dem sammen. Samtidig gjordes en forbedring ved apparaterne, saa et ikke ubetydelig arbeide indspares ved rengjøringen.

Ifølge anmodning fra Dansk fiskeriselskap og med den ærede direktions tillatelse, foretok jeg i juni maaned en reise til Bornholm og Danmark for at se paa forholdene med hensyn til en eventuel utklækningsanstalt for saltvandsfisk, særlig torsk. Ved hjemkomsten avgaves en beretning om samme, som tilstilledes selskapet.

I juli var jeg i Trondhjem i en lignende anledning, da man der hadde besluttet at gaa i gang med utklækning av rødspette ved den biologiske station i Hægdalen. Senere er samtlige apparater til denne station forfærdiget her og avsendt til Trondhjem, hvor utklækningen, da dette skrives, allerede er i fuld gang og synes at lykkes fuldstændig.

Forøvrig har jeg i løpet av sommeren været optat med sammen med Østlandske fiskeriselskap at faa utarbeidet en oversigt over de hittil baade hos os og i utlandet opnaadde resultater ved utklækning av saltvandsfisk. Angaaende dette arbeide har jeg tidligere avgit beretning.

Forøvrig synes utklækningssagen at være i god fremgang baade hos os og i utlandet, saa dens endelige seir kan ansees som hævet over enhver tvil.

Regnskap for Arendals fiskeriselskap fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Indtægt.

1.	Beholdning fra forrige aar	kr.	303.18
2.	Statsbidrag	„	9 000.00
3.	Andre bidrag	„	62.00
4.	Renter	„	73.18
		kr.	9 438.36

Utgift.

1.	Administration:				
	a. Kasserer	kr.	225.00		
	b. Kontorrekvisita	„	12.33		
	c. Porto, telegrammer etc.	„	181.23		
	d. Reiseutgifter	„	34.00		
	e. Faste grundavgifter	„	100.00		
	f. Diverse	„	95.50	kr.	648.06
2.	Driftsomkostninger:				
	a. Stamfisk	kr.	546.22		
	b. Kul	„	810.44		
	c. Maskinrekvisita	„	233.05		
	d. Bestyrer Dannevig	„	3 400.00		
	f. Løsarbeide	„	1 924.69		
	g. Vedlikehold og inventar	„	225.57		
	h. Nyanskaffelser	„	97.71		
	i. Diverse	„	54.56	„	7 292.24
4.	Bibliotek, trykning og indbinding			„	575.06
6.	Diverse			„	127.95
7.	Motorbaaten			„	76.40
8.	Kassa og banken			„	718.65
				kr.	9 438.36

Østlandske fiskeriselskap.

Forretningsutvalget tillater sig herved at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i budgetaaret 1ste april 1907—31te mars 1908:

Aarsmøtet

blev paa grund av præces' sygdom utsat fra først berammede dag — 15de mai — til 30te september, hvor blandt andet foretokes valg av forretningsutvalget samt de direkte medlemmers forstandere. Desuten behandledes forretningsutvalgets utkast til „Almindelige bestemmelser for Østlandske fiskeriselskap og dets kredser eller tilsluttede foreninger“, der blev vedtat med etpar mindre forandringer.

Forstanderskapet

har i aarets løp været samlet en gang, nemlig 30te september 1907, hvor da foruten regler for kredsforeningerne og regnskap og beretning for for-

rige aar ogsaa behandledes planen for de eventuelle undersøkelser over Flødevigens utklækningsanstalts praktiske nytte, uten at noget forslag blev fremsat. Dog var der enstemmighet for, at undersøkelserne burde fremmes.

Forretningsutvalget

har i aarets løp hat 4 møter, hvor følgende saker er behandlet:

1) i Larvik 10de april 1907 — Ansættelse av sekretær, regnskap og beretning for forrige aar, berammelse av aarsmøte, Watnes arvingers andragende om forøket statsbidrag til ruten paa Island;

2) i Langesund 19de august 1907 — De praktiske undersøkelser over utklækningens nytte for distriktet, berammelse av møte i lokalkomiteen for Trondhjemsutstillingen, Hermetikfabrikanternes forenings forslag om utførselstold paa brisling;

3) i Kristiania den 30te september 1907 -- Utkast til „Almindelige bestemmelser for Østlandske fiskeriselskap og dets kredser“, de praktiske undersøkelser over utklækningens nytte for distriktet;

4) i Flødevigen den 12te november 1907 — se beretningen under utklækningssaken.

Kontoret.

Selskapets kopibøker omfatter i tidsrummet 1ste april 1907 til 31te mars 1908 458 sider. Antallet av indkomne journaliserte skrivelser var i samme tidsrum 544.

Sekretæren tiltraadte tjenesten den 10de april 1907 og har, som regnskapet utviser, været permittert til opsynstjeneste ved vaarsildfisket i februar og mars d. a.

Assistenten fratraadte den 16de juli, og har man endnu ikke ansat nogen ny, hvad der dog nu blir nødvendig i den nærmeste fremtid.

Fiskeforsøk.

Under 14de mai f. a. indsendte selskapet til Fiskeridirektøren anmodning om paa kommende aars fiskeribudget at opta forslag om bevilgning av kr. 5000.00 til fortsatte fiskeforsøk paa Skagerakkysten. Paa det daværende tidspunkt, før de paagaaende forsøk endnu var avsluttet, turde man ikke uttale sig om planen for de nye, men anmodet om, at der senere blev git selskapet anledning til at fremkomme med motivert forslag. Fiskeridirektøren optok beløpet paa sit budgetforslag, og blev det ogsaa enstemmig vedtat av Fiskeriraadet og indstillet av departementet.

I skrivelse av 20de desember anmodet derefter Fiskeridirektøren om selskapets uttalelse om, hvilket av de tre foreslaaede forsøk, posenot-

fiske efter makrel i fjordene, drivgarnsfiske paa revet eller linefiske paa den jydske banke, burde komme i første række.

Selskapet besvarte 28de s. m. denne saaledes:

„I anledning av hr. Fiskeridirektørens ærede skrivelse av 20de ds. angaaende kommende aars fiskeforsøk i Skagerak finder selskapet at maatte anbefale, at sildeforsøk med drivgarn paa den jydske side av renden kommer i første række. Thi under dette fiske, der foregaar paa den peneste aarstid i maanederne august, september og oktober, vil man antagelig kunne finde lønnende anvendelse for samtlige Skagerakkystens fiskeskøiter, uanset størrelse, indredning og maskinkraft. Svenskerne og danskerne bruker jo saavel aapne som dækkede farkoster, med og uten maskin. Desuten vil man ogsaa kunne anvende de samme redskaper, som allerede er anskaffet for vintersildefisket. Vi har nemlig bragt i erfaring, at svenskerne og danskerne til dette sommerfiske bruker garn av følgende dimensioner: traadtykkelse 40/9, maskevidde 23 omfar, dybde ca. 150 masker, længde 1 000 masker, antal garn pr. baat 40 à 50 stkr., altsaa saa nær vore almindelige vinterdrivgarn, at disse utvilsomt maa kunne brukes. Likeledes har dette fiske den fordel, at det vil komme den hele kyststrækning tilgode, idet drivgarnsfisket nu er saa velkjendt og almindelig utbredt, at de allerfleste av vore fiskere vil kunne tilegne sig en utvidelse inden denne gren av bedriften.

Vistnok falder tiden for dette sommersildefiske for endel sammen med dorgefisket. Men dette gjælder kun en mindre del av kysten, nemlig strøket omkring Kristianssand, og der ogsaa kun dorgefisket i Nordsjøen med større kuttere. Kystdorgefisket med de almindelige dæksskøiter, der skaffer arbeide for de allerfleste fiskere, er som regel slut ved utgangen av juli eller senest i den første halvdel av august. Efter den tid maa dæksskøiterne, paa hvis utvidede anvendelse jo forsøkene særlig tar sikte, lægge op, og fiskerne er for den allerstørste del av distriktet igjen henvist til baatfiske, væsentlig sætfiske ogsaa kaldet leiefiske efter makrel.

Vi er fuldt opmerksom paa betydningen ogsaa av et utvidet linefiske, og paa de rike fremtidsmuligheter, der ved gjennemførelsen av det av hr. direktøren foreslaaede forsøk vil aapnes for distriktet i den retning. Men vi kan allikevel ikke anbefale, at dette forsøk allerede nu optages, da forholdene inden distriktets fiskerier neppe endnu gjør det mulig at dra fuldt nytte av et saadant forsøk. Thi omhandlede linefiske, der foregaar paa en barsk aarstid, stiller særlige krav til fartøitype, indredning, maskinkraft og ikke mindst til øvelse hos besætningen. Det er vel den mindste del av distriktet, som kan tilfredsstille disse krav. For de fleste vil det bli et fuldstændig nyt fiske, med ny fartøitype, og nye og uvante redskaper. Vi tør i den forbindelse minde om, at de vestenfor Arendal hjemmehørende dæksskøiter for den overveiende del er smaafartøier uten

maskin og utelukkende beregnet paa drivgarnsfiske, og at linefisket i det hele tat hittil ikke har fundet synderlig utbredelse utenom strøket Risør —Kristianiafjorden. Det er da at forutse, at kun dette strøk for tiden vil kunne faa noget utbytte av et forsøk i omhandlede retning. Og selv her er at bemerke, at linefisket hittil har foregaat i aapne baater nær hjemstedet, saa en overgang til havfiske paa dækkede farkoster, paa fremmede kyster og paa den barskeste aarstid, for mange vil staa som et saa voldsomt sprang i utviklingen, at de vanskelig vil kunne komme efter i en fart. Vi tør i den forbindelse meddele, at selskapet nu har optat arbeidet for at faa fiskerne til at benytte sine motorskøiter i forbindelse med skjegter eller helst dorier til fiske med almindelige fine kugle- eller flyttebakker paa kystbanken, — altsaa samme trin i utviklingen mot havfiske, som allerede er gjennemgaat for Søndmøre og Vesteraalen. Denne driftsmaate blev ihøst almindelig optat av skøiteeiende fiskere paa Langesundsfjorden og med udmerket resultat. Vor sekretær har under sine reiser i distriktet særlig fremhævet denne driftsmaates fordele, og har den overalt vakt fiskernes interesse, saaledes at man har det bedste haab om allerede i løpet av vinteren eller næste høst at se den utbredt ogsaa over den øvrige del av distriktet. Naar linefisket paa denne maate forhaabentlig i en ikke fjern fremtid er blit almindelig kjendt, og forutsætningerne for at kunne drive det som havfiske saaledes er tilstede, vil selskapet være hr. direktøren taknemlig for atter at opta planen om forsøk i omhandlede retning."

Denne uttalelse fik tilslutning fra samtlige lokalforeninger, til hvilke avskrift av Fiskeridirektørens og selskapets skrivelser var sendt, nemlig: fiskeriforeningerne i Fredriksvern og omegn, Nevlunghavn og omegn, Skaatø og Kragerø, Risør, Grimstad, Randøsund samt Langesund og omegn, hvilken sidste tillike uttalte ønsket om, at ogsaa lineforsøket paa den jydske banke maatte bli optat i kommende budgetaar, idet foreningen gik ut fra, at det budgetterte beløp kr. 5 000.00 vilde være tilstrækkelig til begge forsøk. Nevlunghavn og omegns fiskeres forening fremholdt samtidig ønskeligheten av sildeforsøk med drivgarn langs den norske kyst i høstmaanederne, idet fiskerne hadde erfaring for, at der da kan optræ masser av sild.

For selskapets regning foretokes i oktober 2 dages forsøk med garn efter makrel paa Alsgrunden ved Jomfruland og ved Fugleøen. Resultatet blev dog magert paa grund av den sene aarstid. Men da fiskerne har god tro paa, at garnfisket maa kunne gjenoptages i høstmaanederne, vil dette forsøk forhaabentlig med bedre resultat kunne gjentages kommende høst og da noget tidligere paa aaret.

Det er blandt fiskerne en velkjendt ting, at der om sommeren og

høsten optrær masser av smaa *fetsild* og *brisling* langs Skagerakkysten. Kun paa enkelte strøk, som i Kristianiafjorden, Langesundsfjorden og omkring Kragerø tar denne regelmæssig land, saa den kan fanges med de almindelige redskaper, vad. I nævnte distrikter er dette fiske en bedrift, der betinger tilvirkningsetablissementer, og utførsel av brisling samt, hvad der kanske er det aller vigtigste, en jevn tilførsel av fersk agn til det daglige fiske eller linefisket paa kystbanken, der i disse strøk spiller en meget stor rolle. For om mulig at kunne skaffe ogsaa det øvrige distrikt andel i disse goder, og derved først og fremst at betrygge linefiskets utvikling, agter da selskapet i kommende budgetaar under forutsætning av forstanderskapets godkjendelse at anskaffe til utlaan endel finmaskede bornholmske drivgarn til fangst av smaasild. Paa Bornholm nemlig er dette drivgarnsfiske efter smaasild i løpet av de sidste aar vokset op til at bli et av øens vigtigste fiskerier, der skaffer arbeide til en masse mennesker. Fangsten blir der røket til *kielersprut*, der er en av øens største eksportartikler.

Opsyn, merkevæsen o. lign.

Under drivgarnsfisket efter makrel blev der gjentagende klaget over. at fremmede tawlere ødela de norske fiskeres redskaper. En saadan klage tok da selskapet sig av og fremmet erstatningssøksmaal, gjennem Utenriksdepartementet, dog uten resultat, idet klageren senere frafaldt saken. Paa grund av disse mange klager lot Forsvarsdepartementet paa foranledning av selskapet en torpedobaatsavdeling overta vakthold paa drivfeltet. Sekretæren medfulgte denne nogen dage til veiledning for skibschefen.

I samme forbindelse kan meddeles, at det er vort haab at opnaa fast vaktskib paa kystbanken til beskyttelse av fiskernes redskaper, saavel liner som drivgarn, mot fremmede trawlere, likesom selskapet av hensyn til ordenen under fisket vil arbeide for, at vore fartøier forsynes med distriktsnummer, og at forholdet mellem linefiskere og ræketrawlere ordnes paa en for begge parter betryggende maate. Forhandlinger er herom indledet med kredsforeningerne. I samme hensigt optok ogsaa selskapet arbeidet for oprettelse av et kontinuerlig, effektivt politiopsyn i grænsedistriktet mot Sverige, hvor de særlige fiskeriforhold gjør et saadant paakrævet. Efterat sekretæren hadde konfereret med amtmanden i Smaalenene samt med Fiskeridirektøren og chefen for efterretningsvæsenet, konsulent Dahl, om saken, indsendte saaledes selskapet ihøst til Smaalenenes amtmand og Fiskeridirektøren en indtrængende anmodning om at imøtekomme fiskernes krav paa opsyn under vintersildefisket, ledsaget av et av sekretæren utarbeidet budgetforslag og begrundet plan for opsynets ordning, hvilken anmodning straks blev imøtekommet.

Gjensidige assuranceforeninger.

Bratsberg og Nedenes amters gjensidige assuranceforening for fiskefartøier har ved adskillig arbeide fra selskapets side og ved flere konferanser mellem dets præces og Sjøfartsdirektøren endelig faat sine love approbert ved kongelig resolution av 30te desember f. a.; likesom forhandlinger med Fiskeridirektøren for at faa foreningen godkjendt som assurandør overfor havfiskefondene i disse dage har faat sin avslutning.

Fiskermøtet under Porsgrundsutstillingen vedtok i sakens anledning følgende resolution:

„Fiskermøtet i Porsgrund anser det nødvendig, at den paa-„tænkte gjensidige assuranceforening for Bratsberg og Nedenes amter „stiftes og anmoder komiteen at forsøke at faa foreningen sat i virksom-„het med de præmiesatser, som av Sjøfartskontoret foreslaat, og med det „mindsteantal fartøier og forsikringsbeløp, som i lovutkastet foreslaat. „Naar de tilstrækkelige forsikringer er indtegnet, sammenkaldes et møte „av forsikringstagere til valg av styre, bestemmelse av foreningens sæte „o. s. v.“

Den 28de januar holdtes komitémøte i Risør, hvor da agenter blev ansat, likesom det blev henstillet til disse snarest at søke tegnet det i lovens § 1 forlangte antal (50) fartøier, saa foreningen kan træ i virksomhet fra 1ste juli førstkommende.

Med de erfaringer, som under dette arbeide er indvundet, vil da selskapet med det første gaa igang med at søke dannet lignende foreninger ogsaa for de øvrige amter inden distriktet, og forhaabentlig vil det da ikke vare saalænge, inden disse for fiskeribedriftens videre utvikling saa vigtige institutioner vil kunne etableres.

Derefter kommer saa turen til oprettelse av hjælpefonds, efter samme mønster som danskernes og bohusläningernes, til gjensidig forsikring av redskaper.

Ferskfiskhandelen.

For at skaffe stabilere forhold i distriktets fiskehandel, der nu mangengang hindrer bedriften, har selskapet i første række optat arbeidet for oprettelse av en kommunal fiskeauktion i Kristiania, idet en fast ordning paa hovedmarkedet antages at ville virke regulerende over det hele distrikt.

For at sætte sig ind i forholdene i nabolandene foretok sekretæren i mai ifjor en reise til Kjøbenhavn og Gøteborg, likesom der gjennem selskapets kontor er indsamlet et rikholdig materiale til belysning av ferskfiskhandelen i alle Nordeuropas større byer, hvor auktionsmæssig

forhandling av fiskeprodukter overalt er gjennemført, i Storbritannien ved private og i fastlandets byer ved kommunale eller statsauktioner.

Denne sak var paa selskapets aarsmøte gjenstand for foredrag og diskussion, likesom foreningen „Hjemmenes vel“ i Kristiania paa foranledning av selskapet senere har avholdt et diskussionsmøte om det samme. I skrivelse til selskapet har følgende institutioner og autoriteter uttalt sig for ønskeligheten og nødvendigheten av kommunal fiskeauktion i Kristiania:

Fiskeridirektøren, dr. Hjort,
Fiskeriagent Westergaard,
Fiskeriagent Johnsen,
Fiskeriinspektør Buvik,
Fiskeriinspektør Johnsen,
Selskapet for de norske fiskeriers fremme,
Trondhjems fiskeriselskap,
Arendals fiskeriselskap,
Arendals handelsforening,
Sjømands- og handelsforeningen i Grimstad,
34 fiskere i Fredriksvern,

likesom saken med det første vil bli forelagt selskapets kredsforeninger.

Selskapet har nu under utarbeidelse en henstillen til Kristiania kommunestyre om at gjennemføre denne høist paakrævede reform i byens ferskfiskhandel.

Gjennem Norges oplysningskontor for næringsveiene har selskapet faat oversjøiske forbindelser for eksport av „kuong“, en art skjæl, der findes i masser langs strandlinjen. Indsamling av disse maa kunne bli en ganske lønnende bibeskjæftigelse for kystbefolkningen.

Mottagere i England er:
Alexander & Wood, Close, Newcastle on Tyne.
Hole & Dodd, 21 Monument St. Billingsgate, London.

Kommunikationer.

Den 28de desember oversendte selskapet med tilslutning av lokalforeningerne i Fredriksvern og omegn, Nevlunghavn og omegn, Skaatø og Kragerø, Grimstad samt Randøsund til deparmementet for de offentlige arbeider en indtrængende forestilling om at arbeide for, at ruten Kristiania—Bergen bibeholdes med samtlige nuværende anløpssteder, enten ved postbidrag eller ved almindelig statssubvention, og at rutens anløpssteder ogsaa bibeholdes for vestgaaende i vintertiden, idet den nu praktiserte sløifning av anløp om vinteren medfører meget betydelige ulemper for fiskeribedriften isærdeleshet under vintersildefisket.

Telefonlinjer, veirtelegrammer.

Selskapet har under 28de juni f. a. anbefalt et andragende fra lodser og fiskere paa Straaholmen om forlængelse til Straaholmen av telefonlinjen til Jomfruland.

Den 28de august ansøkte selskapet telegrafstyrelsen om, at veirtelegramopslagene under vintersildefisket maatte bli tilstillet endel nærmere angivne byer og fiskevær i distriktet. Telegrafstyrelsen stillet sig forsaavidt velvillig hertil, som avgiften tillotes betalt pr. maaned istedetfor som almindelig mindst pr. kvartal; men da Handelsdepartementet avslog at utrede omkostningerne av fiskeribudgettet, og man ikke kunde finde plads for disse paa selskapets budget, maatte dermed saken henlægges for iaar.

Fyrvæsenet.

I skrivelse av 21de desember til Fyrdirektøren har selskapet anbefalt et andragende fra Randøsunds kredsforening om tilladelse til under vinterens sildefiske at opsætte 2 overretlanterner paa Randholmen og om bidrag hertil, stort kr. 50.00, idet herredstyret likeledes hadde bevilget et lignende beløp, samt om næste vinter at faa fyrlampe paa stedet.

Brislingtolden.

Denne sak var gjenstand for foredrag av sekretæren i Langesund og omegns fiskeres forening og i Fredriksvern og omegns fiskerforening, likesom Hermetikfabrikanternes forenings forslag oversendtes lokalforeningerne til uttalelse. Samtlige foreninger, nemlig Grimstad, Risør og omegn, Skaatø og Kragerø, Langesund og Fredriksvern og omegn protesterte mot forslaget som ruinerende for distriktets vad- og linefiske.

I forretningsutvalgets møte den 19de august vedtokes derefter følgende uttalelse:

„Idet forretningsutvalget henviser til ovenstaaende av de lokale „fiskerforeninger inden vort distrikt avgivne uttalelser, erklærer det sig „enig i de deri fremkomne enstemmige protester mot forslaget om utførselstold paa brisling, og henholder sig specielt til uttalelserne fra Lange- „sunds og Fredriksverns fiskerforeninger.“

Utstillinger og fiskermøter.

Præses og sekretæren deltok som selskapets repræsentanter i det nordiske fiskermøte under Bergensutstillingen og herunder i diskussionen om landsorganisation av fiskerforeninger og om motorer til fiskebruk

(se herom „Norsk Fiskeritidende“ 7de—9de hefte 1907). Sekretærens herunder oplæste utkast til regler for motorprøver (se „N. F.“ 8de hefte 1907) blev senere antat under jubilæumsutstillingen i Porsgrund (se „N. F.“ 10de hefte 1907).

Dennes fiskeriavdeling og fiskerstevne arrangerte selskapet i sin helhet, og efter de mange rosende uttalelser herfra er vi berettiget til at tro, at saavel utstillingen som fiskermøtet har været fiskerne til stor veiledning og har gjort meget til at vække interesse for fiskeribedriften.

En fortsættelse paa samme vei er den gjennem selskapet dannede komités arbeide for Skagerakkystens deltagelse i den Skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem 1908. Denne komité, der bestaar av følgende herrer:

Apoteker Hegge, Langesund, formand,
Direktør Voll, Kristiania, næstformand,
Sekretær Johannessen, Langesund, sekretær,
Verftseier Colin Archer, Larvik,
Konsul Niels A. Stang, jnr., Fredrikshald,
Grosserer T. Haanes, Kristianssand,
Læge A. Ulstrup, Risør,
Verkseier H. Henriksen, Kaldnes pr. Tønsberg,
Direktør W. R. Pihl, Kristiania,
Grosserer Simon Lockert, Kristiania,
Ingeniør Wisbeck, Kristiania,
Grosserer Thv. Johnsen, Kristiania,
Hofjægermester Gjerdrum, Kristiania,
Opsynsbetjent M. Andersen,
Ingeniør Alfr. Andresen, Kristiania,

vil besørge utstillet en kollektiv samling, illustrerende fiskeribedriftens utvikling inden distriktet. Desuten er det meningen saavidt mulig fra hvert amt at faa sendt en tidsmæssig motorfiskerskøite, fuldt utrustet og bemandet med 5 à 6 fiskere som stipendiater til det i forbindelse med utstillingen arrangerte skandinaviske fiskeristevne. Fiskeridirektøren har paa foranledning meddelt, at selskapet eller komitéen hertil antagelig vil kunne gjøre regning paa kr. 1 000.00 av de til stipendier for fiskere budgetterte kr. 5 000.00. Likeledes har selskapets kontor indsendt andragende til samtlige interesserte kommuner, sparebanker og samlag om bidrag til distriktets deltagelse i utstillingen, og er der hittil bevilget følgende beløp:

Kristianssands	kommune	kr.	250.00
Tvedestrands	„	„	50.00
Kragerø	„	„	100.00
Langesunds	„	„	50.00

Bamle sparebank	kr.	100.00
Eidanger „	„	50.00
— kommune	„	50.00
Porsgrund „	„	50.00
Brunlanes „	„	50.00
Fredriksvern „	„	30.00
Larvik „	„	100.00
„ sparebank	„	50.00
Sandefjords „	„	100.00
Hortens kommune	„	50.00
Tilsammen	kr.	1 080.00

I forstaaelse av saadanne utstillingers store betydning for fiskeribedriftens utvikling har selskapet endvidere tilbudt komitéen for Den nordiske utstilling i Kristiania 1914 sin assistance med arrangement av dennes eventuelle fiskeriavdeling, likesom det selvsagt vil staa til tjeneste ved ordningen av de fremtidige amtsutstillinger inden distriktet.

Utklækningssaken.

Samtidig med det ansøkte statsbidrag fik Østlandske fiskeriselskap — uten nogensomhelst motion derom fra selskapets side — av Stortinget i 1907 i opdrag at søke bragt paa det rene, hvilken praktisk betydning torskeutklækningen ved Flødevigens anstalt ved Arendal har og kan ha for distriktet. Det het herom i næringskomitéens indstilling: „For-„saavidt da ikke tilstrækkelig erfaring angaaende det praktiske resultat „allerede skulde være indvundet, vilde det ved at koncentrere utklæk-„ningsforsøkene paa et par fjorder antagelig snart komme til at vise sig, „hvorvidt forsøkene har indvirket paa fiskebestanden paa vedkommende „strøk eller ikke.“ (Se aarsberetning I).

Ifølge departementets skrivelse av 3dje juni f. a. til Fiskeridirektøren blev det for budgetaaret overlatt til selskapet uten konferanse med administrationen at iverksætte den forutsatte kontrol med yngelutsætningen, dog saaledes at beretning og plan for de fremtidige undersøkelser maatte bli at fremsende ved budgetaarets utgang.

Overensstemmende med dette opdrag besøkte sekretæren den 2den mai anstalten og besaa denne under gang samt konfererte med bestyreren, hr. Dannevig, om planen for de forlangte undersøkelser. Av sekretærens indberetning om denne reise sees hr. Dannevig da at ha uttalt: „at han endnu ikke hadde opgjort nogen plan for disse undersøkelser, „men at han hadde tænkt sig, at det maatte foregaa som følger: Der „utsøkes 2 à 3 fjorder, skikket for yngelutsætning. Disse undersøkes med

„vad før og efter utsætningen.“ Videre foreslog hr. Dannevig, at sekretæren kom tilbake sidst i mai, forat de i fællesskap kunde foreta en kystbefaring og utsøke disse fjorder.

Den 6te juni tilskrev sekretæren hr. Dannevig og den 8de s. m. tilskrev Østlandske fiskeriselskap Arendals fiskeriselskap og bragte denne kystbefaring i erindring.

I sit svar herpaa av 19de juni henviste imidlertid Arendals fiskeriselskap til følgende passus i næringskomitéens indstilling: „Forsaavidt „da ikke tilstrækkelig erfaring angaaende det praktiske resultat allerede „skulde være indvundet,“ og uttalte videre: „Komitéens mening er her „klarlig den, at Østlandske fiskeriselskap først grundig skal sætte sig ind „i det materiale, som foreligger angaaende anstaltens nyttevirkning, og „om dette findes utilstrækkelig, hvilket nærmere blir at motivere, da sam„men med vort selskap at planlægge nye forsøk og undersøkelser.“ I henhold til denne opfatning anmodet Arendals fiskeriselskap Østlandske fiskeriselskap om at sende sin repræsentant til Flødevigen for sammen med anstaltens bestyrer at gjennemgaa arkivets bevismateriale og fremlægge i utdrag en protokol over dette.

For at imøtekomme Arendals fiskeriselskap mest mulig besvartes denne skrivelse den 28de s. m. derhen,

1) at sekretæren vilde indfinde sig i Flødevigen for at delta i nævnte arbeide. Dog gjordes der samtidig opmerksom paa, at man ikke kunde slutte sig til selskapets fortolkning av næringskomitéens indstilling, da komitéen efter Østlandske fiskeriselskaps opfatning tydelig forlangte selvstændig praktisk undersøkelse, før nogen uttalelse blev avgit,

2) at sekretærens vigtigste opgave i Flødevigen maatte være at indhente oplysninger om tid, sted og i hvilke mængder yngel fra anstalten var utsat i de sidste aar, for paa grundlag derav at utarbeide planen for undersøkelserne.

I henhold hertil indfandt sekretæren sig den 4de juli i Flødevigen og paabegyndte sammen med bestyreren gjennemgaaelsen av arkivet. Imidlertid maatte arbeidet avbrytes den 7de s. m. paa grund av begge repræsentanters reise.

I sin indberetning meddeler sekretæren, at de kun blev færdig med en brøkdel av det materiale, som hr. Dannevig fremla til bedømmelse; men at han (sekretæren) hadde gjennemset alle de fremlagte dokumenter og konstatert, at samtlige disse hadde været offentliggjort og været forelagt saavel Stortinget som administrationen adskillige ganger tidligere, hvorfor han anbefalte, at arbeidet fra Østlandske fiskeriselskaps side blev avbrudt som overflødig, og at man istedet paany forlangte oplysninger om den hittil fra anstalten foretagne yngelutsætning (han hadde forgjæves anmodet bestyreren om

disse oplysninger) for straks at kunne paabegynde de selvstændige undersøkelser.

I forretningsutvalgets møte den 19de august blev saken paany behandlet og besluttedes enstemmig at meddele Arendals fiskeriselskap, at Østlandske fiskeriselskap ikke vilde undslaa sig for at fortsætte arbeidet med protokollens avfattelse, om man end fandt det overflødig, da protokollens eventuelle indhold allerede forelaa for offentligheten, og fastholdt man:

at Østlandske fiskeriselskap fik bestemmelsesret over hvad av arkivet protokollen skulde indeholde,

at indholdet kun blev nøgterne utdrag uten personlige bemerkninger eller tilføielser, og

at det kun blev dokumenter vedrørende de distrikter av landet, hvor utklækningsanstalten har drevet sin virksomhet, som faar plads i protokollen. Likeledes uttaltes ønsket om, at arbeidet maatte foregaa paa selskapets kontor i Langesund for at paaskyndes mest mulig. Da sekretæren for tiden var sterkt optat i anledning av Porsgrundsutstillingen, foreslog man samtidig, at arbeidet med protokollen blev utsat til senere paa høsten. Derimot fandt man det av vigtighet, at der snarest blev utarbeidet en plan for undersøkelserne, hvorfor man paany anmodet om de forannævnte oplysninger om yngelutslipningen.

I svarskrivelse av september avviste Arendals fiskeriselskap samtlige disse betingelser og forslag og fastholdt, at protokollen skulde avfattes, før der blev tale om undersøkelser, hvorfor de forlangte oplysninger ikke blev at meddele.

Denne skrivelse behandledes i forretningsutvalgets møte den 30te september, hvor man enstemmig besluttet at meddele Arendals fiskeriselskap, at sekretæren paany vilde komme til Flødevigen og fuldende protokollen, da dette efter Arendals fiskeriselskaps meddelelse kun vilde ta et par dage, og at arbeidet nu maatte paaskyndes mest mulig „forat „man allerede ihøst kan iverksætte den forutsatte kontrol med yngelut„sætning fra anstalten.“

Den 9de, 10de, 11te og 12te oktober var da sekretæren paanyt i Flødevigen, hvorunder omhandlede protokol endelig blev avsluttet. Sekretæren avfattet derefter, overensstemmende med forutsætningen for indtagelsen av hr. Dannevigs bemerkninger og resumé, for hvert kapitel en kritik over bevismaterialets værdi.

For ved mundtlig konferanse muligens at kunne faa fastsat den undersøkelsesplan, som det hittil ikke havde været mulig at faa fremmet, tilbød Ø. F. den 30te oktober, at selskapets forretningsutvalg vilde møte i Arendal med A. F.'s direktion. Saadant møte fandt ogsaa sted, hvorom Ø. F.'s protokol indeholder følgende:

„Aar 1907 den 12te november sammentraadte forretningsutvalgets „2 medlemmer Hegge og Archer samt medlem av forstanderskapet gros- „serer Haanes — under konsul Stangs fravær i utlandet — med direk- „tionen for Arendals Fiskeriselskap paa Flødevigens utklækningsanstalts „kontor,

„hvor da fremlagdes protokoller 1 og 2, indeholdende: „Utdrag av „dokumenter vedkommende utklækningssaken. 1907“. Protokollerne inde- „holder tilsammen 10 kapitler, hvorav de 7 første er gjennemgaat av „Østlandske Fiskeriselskaps sekretær, som har knyttet bemerkninger til „hvert enkelt av disse kapitler, hvilke bemerkninger ledsaget av etpar „tabeller fremlagdes i møtet. Med hensyn til kap. VIII, IX og X finder „Østlandske Fiskeriselskaps repræsentanter, at deres eventuelle uttalelse „om det deri anførte ligger utenfor det mandat, selskapet har faat av „Stortinget, hvorfor kapitlerne ikke foranlediger nogen bemerkning fra „deres side.

„Efterat ha gjennemgaat protokollerne, kom man til det resultat, „at uagtet disse synes at bekræfte sandsynligheten av, at Flødevigens „utklækningsanstalts virksomhet kan ha bidrat til at vedlikeholde fiske- „bestanden i fjordene, finder man i betragtning av den meningsforskjel, „som raader herom blandt saavel videnskabsmænd som praktiske fiskere, „og særlig da de nævnte protokoller intet indeholder, som ikke var be- „kjendt for næringskomiteen, da dennes indstilling blev avfattet, at de „ikke kan hæve den tvil, som foranlediget Stortingets beslutning angaaende „videre praktiske undersøkelser, hvorfor man indbyr Arendals Fiskeri- „selskaps direktion til ved møtet idag at forhandle om, hvor og hvorledes „disse undersøkelser skal iverksættes.“

Efterat etpar av hr. Dannevig fremsatte forslag til fællesuttalelse (indtat i „25 aar av Flødevigens utklækningsanstalts historie“ og i brochuren „Oplysninger til utklækningssakens bedømmelse“) av Ø. F.'s repræsentanter som en naturlig følge av det i protokollen anførte var avvist, blev indbydelsen til diskussion om undersøkelserne tat tilfølge, og kom man ogsaa, saavidt da forstodes, til enighet om, at undersøkelserne nu skulde fremmes, uten at dog enighet om planen i detaljer for disse opnaaddes.

Den 18de november oversendte selskapet til Arendals Fiskeriselskap en av apoteker Hegge i fællesmøtet bebudet plan for undersøkelserne, hvorav hitsættes:

„— — — Der utvælges av selskapernes repræsentanter i fællesskap „4 fjorder i distriktet, som man vet har betingelser for at torsken kan „trives i dem. I 2 av disse fjorder utsættes allerede ivinter og videre „de følgende aar en bestemt mængde yngel og saa meget som mulig; i „de 2 andre utslippes ingen yngel. Fjordene bør være saadan beliggende,

„at der efter hr. Dannevigs teorier ingen sandsynlighet er for, at torske-„yngelen skal vandre fra den ene til den anden.

„Der indgaaes derpaa overenskomst med en fisker i hver av fjordene, „som mot en omforenet godtgjørelse paatar sig i løpet av et bestemt „tidsrum, f. eks. 2 vintermaaneder, uavladelig at fiske paa et bestemt „sted i fjorden med et bestemt antal ruser, f. eks. 10, og i nævnte 2 „maaneder daglig at føre regnskap over det opfiskede antal torsk, deres „størrelse og vegt. Skema for optegnelsen utarbeides av selskapernes „repræsentanter i fællesskap og utleveres fiskerne.

„Fortsættes denne fremgangsmaate f. eks. i 5 paa hinanden følgende „aar med fiske paa samme sted, i samme tidslængde og i samme maa-„neder, saa har jeg den bestemte tro, at man ved at sammenligne resul-„taterne skal kunne opgjøre sig en bestemt mening om, hvorvidt utslip-„ningen av yngel har hat nogen praktisk nytte for vedkommende fjorder „og øket deres indhold av matnyttig fisk eller ei.

„Dette forsøksfiske kan paabegyndes nu ivinter, selvom utslipningen „av yngel først finder sted i februar—mars, og fisket kan godt drives „side om side med andre undersøkelser, f. eks. vadtræk efter yngel eller „lignende, om det ærede selskap maatte ønske saadanne fremmet. — —“

Dette forslag besvarte Arendals Fiskeriselskap i skrivelse av 26de november med

at henvise til dets ovennævnte forslag til fællesuttalelse paa møtet,

med en paastand om, at Ø. F.'s repræsentanter intet kjendskap hadde til saken,

at deres uttalelse hvilte paa en „skrøpelig grund“,

at selskapets optræden ikke var upartisk og loyal, og

med at beklage sig over sekretærens attestation av protokollen, samt opsatte som betingelser for fortsat samarbeide:

at Ø. F. anerkjender uten forbehold direktionens ret til at fremlægge hvilkesomhelst oplysninger,

at samtlige dokumenter blir at kontrollere og attestere av Ø. F. uten hensyn til deres indhold, og

at protokollen optages til fornyet behandling, naar dette er gjort.

Hertil svarte forretningsutvalget den 27de desember, at man med den under fællesmøtet avgivne uttalelse angaaende protokollen maatte anse den sak for endelig avsluttet, og at man, da A. F. hadde forkastet apoteker Hegges forslag til undersøkelser, vilde opta den under fællesmøtet omdiskuterte plan med vadtrækning.

Da man den 25de januar endnu intet svar hadde mottat herpaa oversendte selskapet gjennem administrationen til Stortingets næringskomite nr. I indberetning om sakens forløp med avskrift av korrespondansen mellem selskaperne. I denne indberetning heter det:

„Som det fremgaar av foranstaaende, har selskapet 4 ganger for-„gjæves forlangt de for planlæggelsen av undersøkelserne nødvendige „dokumenter og utvist størst mulig imøtekommenhet overfor anstaltens „ledelse i haab om at kunne opnaa et frugtbringende samarbeide ved „disse undersøkelser. Efter Arendals fiskeriselskaps sidste skrivelse maa „vi imidlertid gaa ut fra, at dette er umulig, hvorfor vi, hvis under-„søkelserne skal iverksættes av os, under henvisning til alle de vanske-„ligheter, der hittil er lagt for en hurtig fremme av arbeidet og av hensyn „til undersøkelserne selv, tillater os at anmode om en uttrykkelig erklæ-„ring fra den ærede komite om, at Arendals fiskeriselskaps befatning „med undersøkelserne indskrænkes til uten godtgjørelse at levere yngel „til tid, sted og i saadanne mængder, som forlanges av Østlandske fiskeri-„selskap.

„Angaaende disse undersøkelser tillater vi os samtidig at opta den „i selskapets skrivelse av 27de december f. a. til Arendals fiskeriselskap „foreslaaede plan: Der utsøkes straks 4 fjorder, hvorav 2 er aapne hav-„armer, og 2 indelukte. I juli førstkommende undersøkes samtlige disse „med vad efter samme fremgangsmaate som anvendt under de tidligere „kontrollerte undersøkelser. Vaaren 1909 utsættes yngel i 2 av disse, „i en aapen og en indelukket, og alle 4 undersøkes igjen paa samme maate, „samme tid og samme steder som første aar. Hermed fortsættes frem-„over efter samme fremgansmaate, indtil et utpræget resultat foreligger.

„Ved at der samtidig undersøkes 4 fjorder — istedetfor som tidligere „2 —, hvorav der kun utsættes yngel i de 2, og ved at disse vælges „nogenlunde nær hverandre, opnaar man den fordel, at man kan sam-„menligne resultaterne, saa disse ikke forvirres av et enkelt aars masse-„optræden av yngel, idet saadanne forhold antages at gjøre sig gjældende „over en længere kyststrækning.

„Til disse undersøkelser tør man forvente bevilgning overensstem-„mende med nedenstaaende budgetforslag, hvorav post 1 gjælder engang „for alle:

„1.	1 vad	kr.	300.00
„2.	Leie av motorbaat med brændsel og olje i 1 maaned	„	300.00
„3.	2 mand i en maaned	„	180.00
„4.	Kjendtmand paa forskjellige steder	„	100.00
„5.	Diverse	„	20.00
	Tilsammen	kr.	900.00

„Sekretærens reiseutgifter og diætpenge under undersøkelserne for-„utsættes utredet av selskapets midler. Disse utgifter har i indeværende „budgetaar hittil utgjort kr. 198.25, hvortil kommer utgifter til porto o. „lign. samt til forretningsutvalgets møter i sakens anledning.

„Vedlagt tillater vi os at fremsende skrivelse fra grosserer Haanes „(protest i anledning A. F.'s skrivelse av 26de november 1907), datert „23de desember 1907, avskrift av skrivelse fra sekretæren til hr. Dannevig „(protest ianledning anstaltens 25-aarsberetning), datert 16de desember, „samt sekretærens protokol over anstaltens arkiv med 3 bilage. Denne „protokol har været hr. Dannevig oversendt til avskrift og attestation, „men blev remittert uten paategning."

Selskapets forannævnte skrivelse av 27de desember besvarte Arendals fiskeriselskap i skrivelse av 24de januar med at meddele, at det ikke kunde dele Ø. F.'s opfatning, at protokollerne var avsluttet, og med at fornye sin paastand om „partisk og illoyal optræden", samt med at oplyse, at protokollerne nu vilde bli offentliggjort.

Den 27de januar besvartes denne skrivelse derhen, at selskapet selvsagt intet havde at indvende mot trykning av protokollerne, naar dette skedde paa den maate, „at de avtryktes i sin helhet, uten tilføielser eller forandringer, og med sekretærens bemerkninger og vort styres uttalelse i møtet den 12te november in ekstenso og ikke i saadanne brudstykker, som skedd er i anstaltens 25-aarsberetning."

Avskrift av begge disse skrivelser blev likeledes straks oversendt Stortingets næringskomite nr. I.

I forretningsutvalgets skrivelse av 18de november f. a. til Arendals fiskeriselskap heter det: „Hvis hr. Dannevig, som antydet under fællesmøtet, ønsker sine motbemerkninger hertil tilføiet protokollen, maa man anmode om, at der ogsaa aapnes vor sekretær adgang til paanyt at uttale sig til protokols, saa at paa den maate hver av representanterne faar ordet 2 ganger." Man har altsaa 2 ganger gjort opmerksom paa, at protokollerne ønskedes trykt i sin helhet „uten tilføielser", og hvis saadanne skulde ønskes, at da Ø. F. fik anledning til at gjøre sine motbemerkninger før offentliggjørelsen.

Tiltrods herfor har Arendals fiskeriselskap ved offentliggjørelsen av protokollerne i brochuren „Oplysninger til Utklækningssagens Bedømmelse" tillatt hr. Dannevig at indta en række av motbemerkninger, uten at disse har været forelagt vort selskap. Brochuren blev endog anmeldt i et enkelt dagblad, før den blev tilstillet os.

Det er denne brochures fremkomst og dens ligesaa sterke som uretfærdige angrep paa Ø. F.'s forretningsutvalg og sekretær for partisk og illoyal optræden, der har gjort, at vi har fundet det paakrævet saa vidt utførlig som skedd er at dvæle ved denne sak i vor aarsberetning. Vi henviser i den anledning endvidere til følgende som bilag trykte skrivelser fra grosserer Haanes, apoteker Hegge og sekretær Johannessen.

Oplysninger og veiledning.

Kontoret har stadig staat i livlig forbindelse med publikum og ydet veiledning i de forskjelligste anliggender, saaledes ved planlæggelse og utrustning til havfiske, bygning av røkerier, forhyring av folk, andragender om dispensation fra laksefredningsloven, omsætning av fiskeprodukter, agntilførsel, valg av motorer, motorpasning, assurance o. s. v., samt ikke mindst ved ordning av andragender om laan av havfiskefondene. I aarets løp er 5 saadanne ordnet ved selskapets kontor, der har tilveiebragt de nødvendige papirer og avfattet andragenderne. 4 av disse er allerede indvilget. Sekretæren har ved foredrag i kredsforeningerne og ved personlig paavirkning søkt at vække fiskernes interesse for anskaffelse av tidsmæssige farkoster ved en mer utstrakt anvendelse av statens billige laanefond samt for de offentlige stipendier for fiskere, og overalt tilsagt selskapets fulde assistance ved ordning av andragender herom. En flerhet av nye laaneandragender er da ogsaa under opseiling og vil efterhvert bli fremmet gjennem kontoret.

Reiser og foredrag.

Præces redegjorde under fiskermøtet i Porsgrund for „Bratsberg og Nedenes amters gjensidige assuranceforening for fiskefartøier.“

Sekretæren har foruten de under tidligere avsnit omtalte reiser gjentagne gange bereist hele distriktet fra Lindesnes til grænsen, og herunder holdt foredrag paa følgende steder:

Tistedalen, Fredrikshald, Søndre Sandø, Herføl, og Kirkeøen paa Hvaler, Moss, Horten (2 ganger), Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Fredriksvern, Nevlunghavn, Langesund, Porsgrund, Risør, Grimstad (2 ganger), Randøsund, Kristianssand, Flekkerø samt efter anmodning i Farsunds sjømandsforening.

Organisationen.

Forøvrig har en meget stor del av selskapets arbeide i det forløpne aar været optat med organisationen. Efter foredrag av sekretæren er der saaledes stiftet følgende nye kredsforeninger i tilslutning til selskapet: Flekkerøs kredsforening, Randøsunds kredsforening, Grimstad fiskerforening, Nevlunghavn og omegns fiskerforening, Fredriksvern og omegns fiskerforening, Hortens fiskerforening, Sponvikens kredsforening, Kirkøens fiskerforening, Søndre Hvalers kredsforening, likesom man har faat meddelelse om, at en kredsforening er under dannelse for Skjeberg og Borge, idet fornødent medlemstal er tegnet og arbeidskomite nedsat. Desuten har de allerede eksisterende foreninger, Langesund og omegns fiskeres forening og Skaatø og Kragerø fiskerforening sluttet sig til selskapet.

Foreningerne er samtlige faglige med kun fiskere som aktive medlemmer, idet vi derved haaber at gjøre kredsforeningerne mer arbeids- og levedygtige og at tilføre selskapet faglig bistand, saa dets virksomhet altid kan staa den praktiske bedrift nær. I samme aand vil organisationsarbeidet ogsaa bli fortsat i kommende aar, indtil hvert strøk med fællesinteresser har sin lokale fagorganisation i tilslutning til det hele distrikts hovedselskap.

I aarets løp er utgaat 12 og tilkommet 45 direkte medlemmer. Pr. 1ste april har selskapet 13 livsvarige og 201 aarsbetalende medlemmer, samt 12 tilsluttede lokalforeninger med tilsammen 440 medlemmer.

„Norsk Fiskeritidende".

Overensstemmende med selskapets love tilstilles „Norsk Fiskeritidende" paa forlangende de direkte medlemmer gratis og lokalforeningernes medlemmer mot en aarskontingent av kr. 1 pr. eksemplar.

I 1907 ekspedertes 103 eksemplarer av tidsskriftet gjennem selskapet, samtlige til de direkte medlemmer, og pr. 1ste april iaar 119 eksemplarer, hvorav til de direkte medlemmer 115 og til lokalforeningerne 4.

Anskaffelser.

I aarets løp er foruten endel kontorinventar, karter og bøker anskaffet følgende saker:

1 mangfoldiggjører, 1 fotografiapparat med reisevæske, 1 tankfremkaldermaskin, 1 laterna magica med teppe, 1 acetylengenerator, 46 lysbilleder og 19 fotografier.

Ekstrakt af regnskapet for terminen 1907—1908.

Indtægt.

I. Offentlige bidrag:				
1. Statsbidrag	kr.	3 000.00		
2. Amtsbidrag (Nedenes, Bratsberg, Jarlsberg & Larvik og Smaalenene, hver kr. 250.00)	„	1 000.00	kr.	4 000.00
II. Private bidrag:				
1. Skiens brændevinshandel	kr.	100.00		

	2. Medlemskontingent 1907: 186 medlemmer à kr. 5.00 ... kr.	930.00		
	hvorav 24 medlemmer bet. i forrige budgetaar og 16 resterer....... „	200.00	„ 730.00	
	3. Medlemskontingent 1906: Restancer, 9 medlemmer kr.	45.00		
	hvorav endnu resterer 3 „	15.00	„ 30.00	
	4. Medlemskontingent 1908 (forskud) 3 medlemmer à kr. 5.00		„ 15.00	
	5. 2 livsvarige medlemmer, hver kr. 100.00		„ 200.00	„ 1 075.00
III.	Andre indtægter:			
	1. Refusion fra Jubilæumsutstillingen i Porsgrund		kr. 224.40	
	2. Refusion fra lokalkomitéen for Den skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem 1908		„ 23.72	
	3. Refusion av reiseutgifter fra arbeiderakademier		„ 60.65	
	4. Kredsforeninger, kontingent for „Norsk Fiskeritidende“		„ 2.00	
	5. Indvundne renter		„ 0.55	„ 311.32
IV.	Pr. ballance (præces' utlæg)			„ 130.73
				Kr. 5 517.05

Utgift.

A.	Præces' utlæg fra forrige budgetaar		kr. 154.20
B.	Utlagt diverse utgifter for Bratsberg og Nedenes amters gjensidige assuranceforening		„ 98.70
C.	Inventarkonto (montering av kontor, fotografiapparat, laterna magica med acetylengenerator og teppe, lysbilleder, karter og bøker		„ 476.35
D.	Lønningskonto:		
	Sekretæren, løn i 10 maaneder à kr. 200	kr. 2 000.00	
	Assistent, løn i $3^{16}/_{30}$ maaned à kr. 30	„ 106.00	
	Revisorer	„ 15.00	„ 2 121.00

E.	Reiseutgiftskonto (forretningsutvalgets, forstanderskapets og sekretærens reiser)	„	1 104.48
F.	Husleiekonto	„	172.00
G.	Administrationskonto (kontorrekvisita, tryksaker, porto, telefon- og telegramutgifter, fotografiske artikler m. v., inkasso av kontingent)	„	701.11
H.	„Norsk Fiskeritidende"s konto: (Abonnement for medlemmer)	„	92.25
I.	Selskapet for de norske fiskeriers fremmes konto („Norsk Fiskeralmanak")	„	2.40
J.	Diverse utgifter i anledning av Den skandinaviske fiskeriutstilling 1908	„	23.72
K.	Diverse utgifter i anledning av Jubilæumsutstillingen i Porsgrund	„	317.24
L.	Diverse utgifter i anledning av utklækningssaken (væsentlig reiseutgifter)	„	227.60
M.	Fiskeforsøk (bidrag til forsøk med sættegarn efter makrel i oktober)	„	26.00
		kr.	5 517.05

Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.

Utdrag av beretning for 1907.

Foreningens bestyrelse har som tidligere bestaat av hofjægermester Gjerdrum som formand, fiskeriinspektør Landmark og stipendiat Huitfeldt-Kaas.

Det av foreningen lønnede opsyn har bestaat av opsynsbetjent M. Andersen og Assistent H. Olsen.

Fiskeoptællingen ved Kristiania brygger har som tidligere paa foranstaltning av magistrat og politikammer været foretat av politibetjent Rasmussen. De maanedlige opgaver har været refereret i dagsaviserne.

19

Optællingen av fisk, ankommen

Benævnelse		Fra distriktet **indenfor** Drøbak	
		Mængde	Beløp kr.
Aal	stk.	5 980	4 010
Hummer	„	2 718	3 325
Østers	snes	1 323	3 909
Skjæl	„	129	24
Laks	kg.	964	2 575
Ørret	„	1 555	3 156
Torsk (heri indbefattet hvad der direkte er ankommet til fiskehandlerne)	stk.	114 013	104 778
Lange	„	571	571
Kolje, lyr, sei	snes	4 173	29 075
Flyndre	kg.	3 782	4 104
Helleflyndre	„	—	—
Makrel	stk.	162 311	41 529
Horngjæl	„	1 271	294
Hvitting, sypiger, øienpaal	snes	11 370	8 635
Sild (smaasild eller græssild)	liter	106 800	17 115
Snesesild (Garnsild)	snes	12 070	11 774
Ansjos	liter	172 570	39 259
Ræker	„	3 637	2 023
Krabber	snes	—	—
			276 156

Optalt ved bryggerne, som fanget **indenfor** Drøbak,

i **1907** til værdi kr. **276 156**.00
i 1906 - — „ 331 493.00
i 1905 - — „ 318 155.00
i 1890 - — „ 172 015.00

Herav torsk alene:

i **1907** **114 013** stykker til værdi kr. **104 778**.00
i 1906 113 530 — - — „ 109 308.00
i 1905 102 984 — - — „ 98 845.00
i 1890 45 376 — - — „ 52 142.00

O 7.

til Kristiania brygger.

Fra fjorden **utenfor** Drøbak, fra Østlandet forøvrig og fra Vestlandet		Fra **Sverige** og **Danmark**	
Mængde	Beløp kr.	Mængde	Beløp kr.
34 183	43 327	—	—
48 392	62 607	—	—
720	2 159	125	375
—	—	—	—
23 723	73 056	50	325
15 473	31 864	—	—
436 373	447 384	479 000	77 600
1 899	2 292	—	—
27 781	75 097	—	—
16 422	18 429	33 522	29 310
4 320	3 685	—	—
1 365 560	285 823	318 600	68 930
4 504	974	2 310	462
37 293	45 551	—	—
163 800	22 465	—	—
116 131	68 328	21 800	17 440
119 600	26 960	—	—
7 724	4 414	—	—
714	1 504	—	—
	1 215 919		194 442

Værdien av den torsk og ørret, østers, ræker og hummer, som avsættes i distriktet uten at passere Kristiania brygger, kan lavt anslaaes til kr. 50 000. Det er vanskelig at bedømme, hvormeget der opfiskes av landliggere om sommeren og av byfolk, som fisker til egen husholdning — fornemmelig torsk i ruser. Disses antal har vokset betydelig i den senere tid.

Tilførselen fra fjorden **utenfor** Drøbak, fra Østlandet forøvrig og fra Vestlandet har steget i betragtelig grad i de senere aar, mens tilførselen fra Sverige og Danmark er gaat tilbake.

Benyttelse av ulovlige redskaper.

I det forløpne aar er 2 vadlag anmeldte. Der var i begge tilfælde benyttet ulovlig 2 mands vad.

Udsættelse av torskeyngel.

Foreningen har i det forløpne aar ikke erholdt torskeyngel fra Flødevigen. Derimot anskaffedes rogn og melkefisk i betydelig mængde, som blev sluppet i store kasser, hvor gydning og befrugtning foregik ad naturlig vei. Kasserne maatte sænkes betydelig under overflaten av hensyn til den store mængde regnvand. Man hadde grund til at frygte for, at den i 1907 opfiskede mængde torsk indenfor Drøbak vilde bli mindre paa grund av det meget ferske vand, men optællingen ved bryggen i 1907 viser dog en forøkelse til 114 013 mot 113 530 i 1906.

Ørretyngel

har ikke i det forløpne aar været sluppet i nogen større utstrækning. De to elver ved Kristiania, som foreningen i aarrækker har benyttet til utslipning av ørretyngel, nemlig Hofselven og Frognerelven, har i de senere aar været saa forurenset — især Frognerelven — med kloakvand og lignende, saa der ikke for tiden kan være tale om at benytte disse til utslipning av yngel. I de to elver længere nede i fjorden, den ene paa vestsiden, den anden i Bundefjorden, har foreningen i flere aar efter hverandre utsat yngel, saa man av budgetmæssige grunde kan se tiden noget an.

Smaa, norske rødspætter

har ikke været at opdrive i forløpne sommer. Den danske, som kommer hertil i halm, kan ikke benyttes til utslipning.

Østers.

Den 7de mai utlagdes 16 000 østers i 12 kurver, 14 000 1 aars og 2 000 2 aars. D'hrr. konservator Wollebæk og Ole Eriksen fra Bergen var med og underviste ved utlægningen. Den 21de mai ankom atter ca. 1 000. Al yngel er fra Bergen og blev uthængt i kurve paa staaltraadwire paa samme maate som nævnt i beretningen for 1906. Den 11te og 12te september undersøktes den utsatte yngel, og viste det sig da, at den mængde ferskvand ogsaa her hadde hat sin skadelige indflydelse, saaledes at de kun for endel trivedes, mens de i 1906 utlagte østers hadde klaret sig bedre. Herr Eriksen, som paa forskjellige steder

rundt kysten hadde tilset østersutlægning, meddelte, at der gjennemgaaende overalt var uheldige resultater denne sommer.

Utklækning av hummer.

I juni maaned utlagdes kasser, hvori 6 store rognhummer. 4 slap rognen, mens 2 døde. Disse kasser maatte ogsaa sænkes meget nær bunden, for at ikke regnvandet skulde virke skadelig paa hummeren.

Opsynsbetjenten indberetter, at **torskefiskeriet** i det forløpne aar har været som i et middelsaar; i det søndre og vestre distrikt har det været daarlig, i det østre og søndre noget bedre, omkring Ladegaardsøen og Bundefjorden noksaa bra. Bakkefiskeriet har slaat bedst til, fisket med staaltraad- og garnruser daarligst. I september og oktober saaes noksaa meget smaatorsk omkring Gaasøerne, Heierholmen, Kraakholmen og Torvø, hvor den fiskedes saavel med agn som med vad. Flyndrefisket har været under et middelsaars. Fiskerne maatte slutte med garn, da der intet var at faa. Litet var der ogsaa av hummer og pigvar.

Videre uttaler han, at fisket i 1907 har været det daarligste paa mange aar — der har været mindre at faa av al slags fisk. Dette gjælder ikke bare for strækningen indenfor Drøbak, men for hele kysten. Det bedste fiskeri i fjorden har været aalefisket. Det har været drevet saavel med teine og ruser som med bakke. Aalen sælges paa fiskebryggen, hvor der betales op til 90 øre pr. kilo; endel sendes ogsaa til Tyskland. Bruken av aaleteine er i stor opkomst i fjorden, der brukes op til 100 teiner pr. lag. Værst er det for sild til at lægge i teinerne. 1907 kan ikke sammenlignes med et almindelig aar. Grunden maa vistnok tilskrives den kolde sommer.

Foreningens formand hofjægermester Gjerdrum vil av helbredshensyn fratræ i 1ste kvartal 1908.

Foreningens regnskap for 1907,

der har været revideret av d'herr. kaptein Becker og marineintendant Blehr, utviser:

Indtægt:

Beholdning i kreditkassen 1ste januar 1907	kr.	159.01
Statsbidrag for terminen 1907—1908	„	800.00
Bidrag fra de interesserede kommuner	„	1 210.00
Indvundne renter	„	24.52
	kr.	2 193.53

Utgift:

Lønninger og reiseutgifter til opsynet m. v.	kr.	1 650.60
Apparater, rekvisita og trykningsomkostninger	„	200.71
Optælling ved bryggen............................	„	120.00
Beholdning i kreditkassen 31te desember 1907 (inkl. renter)	„	222.22
	kr.	2 193.53

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

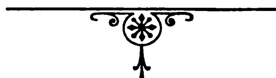
1908

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

3DIE HEFTE **1908**

Fiskeriinspektør Buvik: Beretninger:

1. Østlandsfisket vinteren 1907—1908.
2. Drivgarnsfisket efter storsild for nordvest- og vestkysten.
3. Om vaarsildefisket i 1908.
4. Vaartorskefisket i 1908 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsildedistrikt.
5. Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.
6. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.



BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1908

Østlandsfisket vinteren 1907—1908.

Smaalenenes kyst har ikke paa mange aar vist sig saa sildefattig som ivinter. Rigtignok fristet ikke konjunkturerne sterkere end som saa; men det føltes dog som en forfærdelig skuffelse, at man ikke fik op mer end 375 maal eller gjennemsnitlig 25 maal med hver av de 15 drivgarnsbaater, som efter jul (navnlig i tiden 22de januar—22de februar) søkte utenfor Griseboerne—Torbjørnskjær. Med vad, hekler og sættegarn vites simpelthen intetsomhelst utrettet; 20 posenotlag, hvorav de 12 med motorbaater, hadde indfundet sig.

Langs Jarlsberg og Larvik amt fangedes ialt 775 maal i nævnte tidsrum med en flaate paa 10 skøiter og 40 baater, hvorav henholdsvis 4 og 16 med motorer, og 2—5 mand ombord i hver farkost, —. mens man langs kysten av Bratsberg med omtrent 40 drivgarnsfarkoster fik 1 100 maal; ogsaa her adskillig mindre end de tidligere vintre altsaa, — men vestenfor tar det sig op:

Utenom Risør—Arendal laa man med en 100 drivgarnsfarkoster, hvorav tiendeparten hadde motorer, og fik i januar og februar 5 500 maal; ogsaa for den vestre ende av Nedenes amts kyst fik man endel.

Utenfor Kristianssand S. fangedes den første sild natten til den 24de december. For godt indfandt dog ikke silden sig før midt i januar, men da maatte ogsaa alle, som bare kunde komme ut, til med drivgarnene; det gik ganske bra den første tid for fiskerne, men da prisen sidst i januar gik ned til 1 krone maalet, taptes motet, og det saa nogen dage rent umulig ut, skjønt silden vedblivende stod tyk derute. Imidlertid rettet forholdene sig noget igjen, saa fisket kunde fortsættes i februar, og dermed fik man en efter omstændigheterne meget tilfredsstillende sæson; ialt 32 250 maal paa en 175 farkoster nemlig.

Priserne paa silden ivinter varierte mellem 16 og 1 kroner pr. maal; og i maalet 540—900 sild.

Efter foranstaaende og oplysninger forøvrig fremkommer følgende

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)							
	Smaalenene		Jarlsberg og Larvik		Bratsberg		Nedenes	
	Hvaler		Tjølling, Fredriksvern og Brunlanes		Bamle, Langesund og Skaatø		Søndeled, Dypvaag og Flosta samt Tromø og Hisø	
1907								
29/12	—		5	60.00	—		—	
1908								
5/1	—		5	60.00	—		20	240.00
12/1	—		25	300.00	—		125	1 300.00
19/1	—		60	650.00	60	675.00	550	5 350.00
26/1	25	275.00	175	1 775.00	425	3 575.00	3 075	20 450.00
2/2	100	1 025.00	500	3 400.00	700	5 400.00	4 375	24 400.00
9/2	160	1 725.00	625	4 525.00	800	6 000.00	4 540	25 415.00
16/2	300	3 125.00	725	5 850.00	975	7 250.00	5 150	28 520.00
23/2	375	3 725.00	775	6 475.00	1 075	8 000.00	5 400	29 525.00
1/3	375	3 725.00	775	6 475.00	1 100	8 100.00	5 500	29 750.00

Den skulde ogsaa kommet endel sild ind til steder — navnlig tilsammen. Totalfangsten tør derfor sættes til 45 000 maal.

Til sammenligning hitsættes følgende av de officielle svenske uke- Gøteborgs och Bohus län vinteren 1907—1908:

I tidsrummet	Fra fiskesæsonens						
	30/11	7/12	14/12	21/12	28/12	4/1	11/1
Totalfangst (i maal) av: garnsild	—	—	—	—	—	—	—
notsild	1 459	5 417	10 845	74 461	101 017	157 127	181 594
Saltet (tønder): indmatsild	—	—	—	—	—	—	775
tomsild	—	—	—	2 975	3 895	17 645	27 696
Utført (tønder) til: Rusland	—	—	—	—	—	—	—
Tyskland	—	—	—	—	—	177	277
Andre fremmede lande	—	—	—	—	—	—	—
Til hjemmeforbruk (tønder)	—	—	—	—	—	—	15

Inden midten av januar foregik fisket hovedsagelig i distriktets dog ikke nordenfor parallelen omtrent midt mellem Lysekil og Strøm- hektoliter.

tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Værdi (i kroner)					Kvantum (i maal)			
Lister og Mandal		Ialt		Middel-pris	For eksport			Til hjemme-forbruk
Oddernes					Saltet	Røket	Iset	
15	180.00	20	240.00	12.00	—	—	—	20
125	1 300.00	150	1 600.00	10.67	—	—	125	25
225	2 325.00	375	3 925.00	10.47	—	—	350	25
1 650	17 325.00	2 320	24 000.00	10.34	—	—	2 250	70
18 000	135 485.00	21 700	161 510.00	7.44	—	—	21 250	450
22 000	145 425.00	27 675	179 650.00	6.49	—	—	27 000	675
23 800	154 125.00	29 925	191 790.00	6.41	—	—	29 000	925
30 650	193 625.00	37 800	238 370.00	6.31	—	—	36 500	1 300
32 000	199 800.00	39 625	247 525.00	6.25	—	—	38 000	1 625
32 250	200 450.00	40 000	248 500.00	6.21	—	—	38 000	2 000

Lillesand, hvorfra nærmere oplysninger savnes; anslagsvis en 5 000 maal

rapporter sammensatte opgave over sildefisket og sildesaltningen inden

begyndelse — 26/11 — til og med										
18/1	25/1	1/2	8/2	15/2	22/2	29/2	7/3	14/3	21/3	28/3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
227 977	282 755	330 605	330 614	367 935	378 376	379 119	383 110	383 157	383 350	383 427
775	977	1 027	1 928	1 928	2 513	2 596	2 596	2 596	2 596	2 596
30 015	31 860	36 955	38 130	38 130	39 600	41 114	41 114	41 114	41 497	41 497
2 623	7 738	10 690	11 378	13 028	15 343	16 343	17 893	17 896	17 896	17 896
1 180	1 630	1 880	2 350	2 450	2 776	2 801	3 403	6 044	7 387	7 649
—	—	—	—	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
2 122	3 607	4 280	4 355	4 355	4 840	4 977	5 189	5 489	5 489	5 849

søndre del, søndenom Vinga; senere fik man silden længer nord ogsaa,
stad. — Priserne paa første haand varierte mellem 12 og 1 kroner pr.

Drivgarnsfisket efter storsild for nordvest- og vestkysten,

som ivinter begyndte med oktober og endnu paagik et stykke ind i det nye aar, foregik i strøket utenfor Stavanger—Nordre-Trondhjems amt; ja, ogsaa utenom skjærgaarden i den sydligste del av Nordlands amt gav storsilden sig tilkjende. Søndenfor Nordmør fik man kun høist ubetydelig; men utenfor Grip—Smølen maa fisket i december og begyndelsen av januar, under hensyn til de raadende avsætningsvilkaar, kaldes godt, og for de trondhjemske amter artet det sig ogsaa denne gang slik, at de synes at ha ret, som paastaar, at fisket trækker sig nordover.

Silden tokes saagodtsom utelukkende med drivgarn. Midt i december fornammes den ogsaa paa sættegarn omkring Veiholmen (Smølen), i slutningen av december og begyndelsen av januar kunde vistnok godt landfiske fundet sted omkring Sauøen—Sør-Burøen i Froan, og allerede midt i november hadde man merket silden i skjærgaarden mellem Aasvær og Vikten samt omkring Bessaker i Bjørnør; men kjøperne indfandt sig ikke paa disse steder, som tildels ligger langt fra telegrafstationer, saa kun hjemmefolk fisket litt til eget behov.

Veiret maa betegnes som gjennemgaaende godt i forhold til aarstiden; det forvoldte ingensinde nogen længere avbrytelse.

Av den ivinter fangede sild gik der i oktober 700—650, i november og december 600—500 og i januar 500—700 stykker i maalet; i den første tid forekom ikke sjelden istersild i fangsterne, men efterhaanden gik det naturligvis nedover hermed. Til en begyndelse betaltes 12, omkring midten av december 8—5 og efter nytaar omkring 7 kroner pr. maal; man saltet mindre og iste mer, end man under gunstigere konjunkturer rimeligvis vilde gjort.

I fisket deltok færre end før om vintrene, — ialt en 300 drivgarnsfarkoster, hvorav omtrent 140 dampbaater og 80 motorkuttere, samt 30 kjøpefartøier, hvoriblandt 10 dampskibe, og 50 landkjøpere; tilsammen omtrent 3 000 mennesker, kun yderst faa fra fjernere distrikter. Herav:

Efter foranstaaende og oplysninger forøvrig fremkommer følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)								Værdi (i kroner)			Kvantum (i maal)			
	Nordenom Romsdals amt	Romsdals amt					De bergenhusiske amter	Stavanger amt	Ialt		Middelpris	For eksport			Til hjemmeforbruk
		Edø		Grip		Søndenfor Grip						Saltet	Røket	Iset	
3/11	I førstningen av oktober tok man med „Michael Sars“ fat paa drivgarnsforsøk efter sild paa strækningen utenfor Sulen (Frøya)—Træna, og dette førte til, at her efterhaanden kom en flaate paa opimot 100 farkoster, hvorav omtrent halvparten dampbaater og motorkuttere, isving. I oktober og november fangedes ikke synderlig; men i december gik det ganske bra, og den 18de januar kunde totalfangsten sættes til henved 7 000 maal, — det allermeste hadde man faat utenfor Titran—Halten. Av denne sild, som mestendels saltedes og paa første haand betaltes med 12—6 kroner, gik som oftest 500—600 i maalet.	—		40	480.00	Intet fiske	For Nordre-Bergenhus — saavidt vites — intet fiske. For Søndre-Bergenhus, hvor 20 dækkede og 10 aapne baater forsøkte efter jul med drivgarn utenfor skjærgaarden mellem Korsfjorden og Hjeltefjorden, fangedes idethele kun en 100 maal — alt utenfor Herløs skjærgaard i tiden $\frac{5-18}{1}$.	I tidsrummet $\frac{5-18}{1}$ forsøkte 1/2 snes farkoster av og til med drivgarn etpar mil utenom Utsire; men der ilandførtes kun en 20 maal sild, hvilket ringe resultat langt mer skyldtes den store beholdning av forlængst fanget sild end uveir.	125	1 500.00	12.00	125	—	—	—
10/11		75	900.00	50	600.00				250	3 000.00	12.00	225	—	—	25
17/11		75	900.00	140	1 600.00				500	5 800.00	11.60	450	—	—	50
24/11		75	900.00	150	1 700.00				750	8 300.00	11.07	650	—	—	100
1/12		75	900.00	150	1 700.00				1 000	10 750.00	10.75	750	—	100	150
8/12		1 050	9 450.00	1 125	10 125.00				4 750	43 400.00	9.14	2 000	—	2 500	250
15/12		5 625	43 450.00	5 750	44 625.00				14 000	112 000.00	8.00	6 250	—	7 250	500
22/12		10 875	75 150.00	11 000	76 325.00				26 000	184 000.00	7.08	15 500	—	9 600	900
29/12		12 875	92 400.00	13 000	93 575.00				31 000	226 750.00	7.31	17 000	—	13 000	1 000
5/1		14 000	101 400.00	14 125	102 575.00				34 000	250 500.00	7.37	17 500	—	15 500	1 000
12/1		14 000	101 400.00	30 625	205 225.00				51 500	359 000.00	6.97	24 000	—	26 250	1 250
19/1		14 000	101 400.00	31 000	208 225.00				52 000	363 000.00	6.98	24 000	—	26 500	1 500

I Kristianssund N.s havn den 4de december: 64 fiskedampbaater, 23 motorkuttere, 10 kjøpefartøier og 12 landkjøpere; i Kristianssund N.s havn den 15de januar: 117 fiskedampbaater, 47 motorkuttere, 22 kjøpefartøier og 18 landkjøpere.

Over sundhetstilstanden hørtes intet nævneværdig klagemaal; én mand ombord i fiskedampbaat „Kveldulf“ omkom den 10de januar paa grund av lampeos, — noget ulykkestilfælde ellers vites ikke indtruffet ivinter. I forbindelse hermed skal bemerkes, at det i den endelige opsynsberetning om fisket vinteren 1906—1907 som aarsak til fiskedampbaat „Forsøg“ av Kristianssund N.s forlis anførte efter nærmere forklaring ikke stemmer med virkeligheten, — fartøiets forlis skyldtes ikke kulmangel, kun ret og slet uveiret dengang; jfr. Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier for 1907's 5te hefte, side 733 — 3dje linie nedenfra.

Om vaarsildefisket i 1908

hvorunder det i foregaaende avsnit omhandlede drivgarnsfiske avsluttedes.

I. For Romsdals amt.

Garnfisket.

a. Nordenom Buddypet

fortsatte man med nogen faa farkoster drivingen til midten av mars; i slutten av januar og første halvpart av februar maatte man dog ligge inde for uveir:

26/1	20	farkoster fra	Griphavet	med	0—50—25	maal
16/2	3	— -	—	„	20—60—33	„
18/2	3	— -	—	„	2—20—13	„
19/2	2	— -	Hustadviken	„	22—28—25	„
22/2	2	— -	Griphavet	„	32—68—50	„
23/2	2	— -	—	„	20—65—42 1/2	„
25/2	3	— -	—	„	8—70—43	„
26/2	1	— -	—	„	30	„
28/2	2	— -	—	„	6—25—15 1/2	„
1/3	2	— -	—	„	30—30—30	„
2/3	2	— -	—	„	28—42—35	„
4/3	2	— -	—	„	13—37—25	„
5/3	2	— -	—	„	13—17—15	„
9—14/3	1	— -	—	„	tils. 100	„

Priserne 6—16 kroner pr. maal; i maalet 570—675 sild.

I Kristianssund N., hvor saagodtsom al sild avhændedes, tilstede for sildefiskets skyld:

22/1: 123 fiskefarkoster (80 dampbaater og 43 motorkuttere), 18 kjøpefartøier og 14 landkjøpere,

5/2: 14 fiskedampbaater og 1 kjøpefartøi,

26/2: 3 fiskedampbaater og

11/3: 1 fiskedampbaat.

b. Søndenom Buddypet

hadde man før jul prøvet flere ganger med drivgarn baade paa Onahavet og Svinøhavet; men ganske forgjæves. I januar utfoldedes større og større iver for at faa tak i silden, som dog først i slutten av denne maaned viste sig.

Med drivgarn følgende fangster:

26/1	etpar	farkoster fra Onahavet................	med	tils. 25	maal
29/1	20	farkoster fra strøket utenom Storholmen	med	1— 20— $8\frac{1}{2}$	„
1/2	2	— - — do.	„	22— 33—$27\frac{1}{2}$	„
4/2	3	— - — do.	„	25— 40– 33	„
14/2	12	— - strøket utenom Svinøen—Ona	„	6—100—25	„
15/2	14	— - — do.—do.	„	10—100—$26\frac{2}{3}$	„
18/2	35	— - Svinøhavet	„	5— 80—22	„
20/2	5	— - —	„	40—120—65	„
22/2	2	— - —	„	tils...... 50	„
25/2	26	— - —	„	8— 50—$19\frac{1}{5}$	„
26/2	5	— - —	„	15— 40—30	„
28/2	3	— - —	„	tils..... 100	„
29/2	9	— - —	„	10— 50—$22\frac{1}{5}$	„
3/3	6	— - —	„	15— 25—20	„
5/3	2	— - —	„	tils...... 40	„
7/3	1	— - –	„	15	„

Priserne 3—10 kroner pr. maal; i maalet 620—530 sild.

Med sættegarn:

3—5/3	10	baater	fra strøket	mellem Skorpen og Sandsøen	med	$\frac{1}{2}$—15— $7\frac{1}{2}$ maal
6/3	20	„	-	do.	„	1—12— $8\frac{3}{4}$ „
7/3	65	„	-	do.	„	0—18—10 „
9/3	10	„	-	strøket mellem Haugsholmen og Rundø	„	3— 8— 5 „
10/3	100	„	-	strøket mellem Haugsholmen og Rundø	„	2—25—$12\frac{3}{4}$ „
11/3	60	„	-	strøket mellem Haugsholmen og Rundø	„	$\frac{1}{2}$—20— $9\frac{1}{6}$ „
12/3	50	„	-	strøket mellem Haugsholmen og Rundø	„	2—14— $6\frac{1}{2}$ „
13/3	32	„	-	strøket Rundø—Sandsøen	„	0—15— 3 „
16—18/3	20	„	-	— do.—do.	„	0— 5— 2 „
19/3	5	„	-	— do.—do.	„	0— 4— 2 „
20/3	5	„	-	— do.—do.	„	6—12— 8 „
21/3	4	„	-	— do.—do.	„	1— 4— $2\frac{1}{2}$ „

$\frac{23-24}{3}$ 4 baater fra strøket Rundø—Sandsøen med $^1/_2$—9—$3^3/_4$ maal

$\frac{25-28}{3}$ 3 „ - — do.—do. „ 0—6—$3^1/_3$ „

Priserne 4—2 kroner pr. maal; i maalet 550—600 sild.

Fisket hadde samlet:

$^{12}/_2$: 125 fiskefarkoster (hvoriblandt 15 dampbaater og 35 motorkuttere) og 20 landkjøpere,

$^{11}/_3$: 120 fiskefarkoster (hvoriblandt 18 motorkuttere) og 8 landkjøpere.

Med nøter

intet fiske; dette vel saa meget for kjøper- som for sildemangel.

Av foranstaaende og iagttagelser forøvrig fremgaar følgende tabel

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)											
	Nordmør		Romsdal				Søndmør					
	Grip		Bud		Sandø		Roald		Herø		Sande	
26/1	500	3 000.00	—		25	150.00	—		—		—	
2/2	500	3 000.00	—		25	150.00	225	1 350.00	—		—	
9/2	500	3 000.00	—		25	150.00	325	2 050.00	—		—	
16/2	600	4 600.00	—		110	575.00	575	3 800.00	250	1 750.00	90	450.00
23/2	825	8 050.00	50	725.00	110	575.00	575	3 800.00	750	4 500.00	740	3 750.00
1/3	1 075	11 750.00	50	725.00	110	575.00	575	3 800.00	940	5 545.00	1 500	7 930.00
8/3	1 225	13 975.00	50	725.00	110	575.00	575	3 800.00	940	5 545.00	2 575	11 330.00
15/3	1 325	15 525.00	50	725.00	110	575.00	575	3 800.00	2 050	8 120.00	3 765	14 080.00
22/3	1 325	15 525.00	50	725.00	110	575.00	575	3 800.00	2 150	8 420.00	3 765	14 080.00
29/3	1 325	15 525.00	50	725.00	110	575.00	575	3 800.00	2 175	8 470.00	3 765	14 080.00

2. For Nordre-Bergenhus amt.

Garnfisket.

a. Nordfjord.

Natten til den 29de januar fik etpar dampbaater nogen faa maal hver, med drivgarn omtrent 4 mil utenom Vaagsøen; videre slike forsøk kunde paa grund av uveir ikke gjøres.

Med sættegarn:

18/2 etpar baater fra Faafjorden .... med tils. 60 maal

20/2 25 baater fra } strøket mellem Husevaag-øens vestpynt og Vaags-øens sydvestpynt { med 1—35—17 „

21/2 45 „ - „ 6—50—24 „

22/2 60 „ - strøket omkring Husevaagøen „ 8—60—23½ „

24/2 8 „ - } strøket omkring Husevaag-øens østpynt { „ 5—40—15 „

25/2 30 „ - „ 10—60—21 „

26/2 35 „ - do. „ 6—60—25 „

27/2 40 „ - strøket mellem Moldøen og Husevaagøens østpynt „ 2—20— 5 „

28/2 og 29/2 nogen baater fra do. „ tils. 75 „

11/3 og 12/3 40 baater fra Eltvik............. „ 0— 3— 1 „

13/3 25 baater fra Eltvik .... med 0--2—¾ maal

14/3 20 „ - do. .... „ ½—5— 2 „

Priserne 10—2 kroner pr. maal; i maalet 550—600 sild.

over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter $^{18}/_{1}$ 1908:

Værdi (i kroner)						Kvantum (i maal)			
Tilsammen for Romsdals amt		Middelpris	Av silden er fanget			For eksport			Til hjemme-forbruk
			Ved driving		I aater	Saltet	Røket	Iset	
525	3 150.00	6.00	525	3 150.00	—	475	—	—	50
750	4 500.00	6.00	750	4 500.00	—	475	—	225	50
850	5 200.00	6.12	850	5 200.00	—	475	—	300	75
1 625	11 175.00	6.88	1 625	11 175.00	—	475	—	750	400
3 050	21 400.00	7.02	3 050	21 400.00	—	775	—	1 400	875
4 250	30 325.00	7.14	4 250	30 325.00	—	775	—	1 650	1 825
5 475	35 950.00	6.57	4 575	33 200.00	—	875	—	1 750	2 850
7 875	42 825.00	5.44	4 675	34 750.00	—	1 250	—	1 750	4 875
7 975	43 125.00	5.41	4 675	34 750.00	—	1 250	—	1 750	4 975
8 000	43 175.00	5.40	4 675	34 750.00	—	1 250	—	1 750	5 000

Under fisket tælledes:

$^{19}/_{2}$: 100 fiskelag (hvoriblandt 2 damp- og 2 motorbaater), $^{11}/_{3}$: 130 fiskelag (hvoriblandt 1 damp- og 3 motorbaater); derhos 7 landkjøpere.

b. Bremanger.

Med sættegarn:

$^{22}/_{2}$ 4 baater fra strøket omkring Nesje.... med 8—18—12½ maal
$^{24}/_{2}$ 24 „ - do. .... „ 1—15— 3½ „
$^{25}/_{2}$ 180 „ - {strøkene omkring Nesje „ 2—30— 7 „
$^{26}/_{2}$ 210 „ - og sydvestenom Gaasøen} „ ½—60—16½ „
$^{27}/_{2}$ 120 „ - strøket omkring Gaasøen.. „ ½—25— 6 „
$^{28}/_{2}$ 50 „ - do. .. „ ½—16— 2 „
$^{29}/_{2}$ .... svarte garn
$^{3}/_{3}$ 25 baater fra strøket omkring Gaasøen ... med 5—16— 8 maal
$^{4}/_{3}$ 25 „ - do. ... „ 3—25—13 „
$^{5}/_{3}$ 50 „ - do. ... „ 6—18—12½ „
$^{6}/_{3}$—$^{7}/_{3}$ .... mislig fangst
$^{26}/_{3}$—$^{31}/_{3}$ nogen baater i den inderste del av Bremangerpollen tils. 500 maal

Priserne 5—2.50 kroner pr. maal; i maalet 510—650 sild.

Paa fiskeværene færdedes:

$^{26}/_{2}$: 290 fiskelag, 19 kjøpefartøier og 73 landkjøpere, $^{11}/_{3}$: 110 fiskelag, 3 kjøpefartøier og 25 landkjøpere.

c. Kinn.

Med sættegarn:

29/2	8	baater fra Kjelnesbugten (Store-Batalden)	med	7—20—12½ maal
29/2	20	„ - strøket omkring Hovdens nordre del	„	15—35—20 „
2/3	27	„ - strøket mellem Store-Batalden og Kinn	„	0—25— 8½ „
2/3	8	„ - strøket omkring Hovdens nordre del	„	6—30—20 „
3/3	120	„ - strøket mellem Store-Batalden og Kinn	„	0—30— 9¾ „
3/3	10	„ - strøket omkring Hovdens nordre del	„	14—30—20 „
4/3	135	„ - strøket mellem Store-Batalden og Kinn	„	0—30— 6⅛ „
4/3	15	„ - strøket omkring Hovdens nordre del	„	14—27—22⅔ „
5/3	130	„ - strøket utenfor Lille-Batalden —Kinn	„	1—30—10 „
5/3	20	„ - strøket omkring Hovdens nordre del	„	1— 5— 2½ „
6/3—7/3				mislig fangst
11/3				svarte garn
13/3	5	baater fra strøket omkring Kinn	med	½—14— 5 maal
14/3	30	„ - strøket omkring Leiestenene	„	5—25—12½ „
16/3	20	„ - — do.	„	4—18— 8 „
17/3	68	„ - — do.	„	0—20— 4 „

18/3—21/3 55 baater fra strøket omkring Leiestenene med tils. 165 maal.
Priserne 4—3 kroner pr. maal; i maalet 540—600 sild.

Tilstede:

4/3:	160 fiskelag,	19 kjøpefartøier	og 67 landkjøpere,
11/3:	104 —	9 —	- 14 —
18/3:	70 —	3 —	- 6 —

d. I Askvold

og den sydligere del av amtet fandt sildefiske ikke sted.

Notfisket (kun med strandnøter).

Hvor der stængtes, antal stæng		Naar laasene sattes	Naar laasene tømtes	Den berg. notsilds mængde (i maal)	Den berg. notsilds størrelse (antal sild i maalt.)	Priser (pr. maal) høieste	Priser (pr. maal) laveste	Priser (pr. maal) gjennemsnitlige
Nordfjord:								
Tytingvaagen	4	$^{21}/_{2}$	$^{7—24}/_{3}$	8 545	omkring 550	6.25	3.40	4.61
Vemelsviken	1	$^{22}/_{2}$	$^{28}/_{2}$	180		—	—	$4^{1}/_{6}$
Skorpen	4	—	$^{1—18}/_{3}$	4 500		6.67	3.75	4.75
Gaasholmsundet	3	$^{22—26}/_{2}$	$^{29}/_{2}—^{27}/_{3}$	1 625		$4^{1}/_{6}$	2.75	3.82
Gangsøen	1	$^{24}/_{2}$	$^{20}/_{3}$	800		—	—	2.75
Bremanger:								
Gaasøen	1	$^{26}/_{2}$	$^{29}/_{2}$	600	560	—	—	3.00
Bremangerpoll. bund.	6	$^{26—27}/_{3}$	$^{28}/_{3}—^{3}/_{4}$	1 000	650—700	4.00	2.50	3.55
Kinn:								
Krogsøen	1	$^{29}/_{2}$	$^{6}/_{3}$	900	550—600	—	—	3.50
Andalen	5	—	$^{10}/_{3}—^{2}/_{4}$	7 940		6.67	3.00	6.14
Ytre-Hovdevaag	1	$^{2}/_{3}$	$^{6}/_{3}$	180		—	—	3.40
Kvanhovdeviken	1	—	$^{9}/_{3}$	1 380		4.15	3.80	4.00
Kvalviken	2	$^{3}/_{3}$	$^{12}/_{3}$	2 225		3.25	2.25	2.74
Store-Bataldens sydside	6	$^{1—2}/_{3}$	$^{14—21}/_{3}$	1 625	600	5.25	3.00	4.52

I denne bedrift deltok:

$^{26}/_{2}$: i Nordfjord 18, i Bremanger 9 og i Kinn 4 fiskelag,
$^{4}/_{3}$: i — 11, i — 8 og i — 23 „
$^{11}/_{3}$: i — 11, i — 1 og i — 14 „
$^{18}/_{3}$: i — 7, i — 1 og i — 16 „

Av foranstaaende og iagttagelser forøvrig fremgaar følgende tabel

Inden	Kvantum (i maal, 1 maal = 1.5 hektoliter)									
	Selje		Daviken		Bremanger		Kinn		Askvold—Gulen	
2/2	25	250.00								
9/2	25	250.00								
16/2	25	250.00								
23/2	775	2 815.00	2 225	6 335.00	50	250.00				
1/3	875	3 100.00	4 025	11 550.00	5 700	18 360.00	500	1 500.00		
					600	1 800.00				
8/3	875	3 100.00	4 025	11 550.00	7 000	23 000.00	5 000	16 900.00		
			9 375	36 450.00	600	1 800.00	4 500	14 425.00		
15/3	975	3 375.00	4 025	11 550.00	7 000	23 000.00	5 400	18 200.00		
			10 675	44 500.00	600	1 800.00	8 650	36 075.00		
22/3	975	3 375.00	4 025	11 550.00	7 000	23 000.00	6 000	20 200.00		
			14 450	63 975.00	600	1 800.00	11 000	49 850.00		
29/3	975	3 375.00	4 025	11 550.00	7 400	24 200.00	6 000	20 200.00		
			15 650	69 875.00	850	2 500.00	12 000	56 500.00		
5/4	975	3 375.00	4 025	11 550.00	7 500	24 450.00	6 000	20 200.00		
			15 650	69 875.00	1 600	5 350.00	14 250	71 500.00		

3. For Søndre vaarsildedistrikt.

Garnfisket.

a. Korsfjordens nordside—Fedje.

I slutten av januar benyttedes drivgarn fra en 5—6 skøiter utenfor Turø—Fedje; men der fangedes saare litet. Veiret stillet sig ogsaa meget hindrende i den tid, og de mer arbeidsføre reiste som sedvanlig til andre steder. Under godveiret i den sidste del av februar og i mars fik derfor silden temmelig ugenert boltre sig i dette strøk; man drev kun av og til med nogen enkelte farkoster, — silden tok ikke land. Her optokes saaledes ialt kun 750 maal; priserne 10—3, i maalet 600—650 sild.

over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter 18/1 1908:

Garnsild / Notsild	Værdi (i kroner)						Kvantum (i maal)			
Tilsammen for Nordre-Bergenhus amt		Middel-pris	Av silden er fanget				For eksport			Til hjemmeforbruk
			ved driving		i aater		saltet	røket	iset	
25	250.00	10.00	25	250.00						25
25	250.00	10.00	25	250.00						25
25	250.00	10.00	25	250.00						25
3 050	9 400.00	3.08	25	250 00			250			2 800
11 100	34 510.00	3.11	25	250.00			4 000			7 100
600	1 800.00	3.00					100		500	
16 900	54 550.00	3.23	25	250.00			8 000			8 900
14 475	52 675.00	3.64					5 000		9 250	225
17 400	56 125.00	3.23	25	250.00			8 250			9 150
19 925	82 375.00	4.13					7 500		12 000	425
18 000	58 125.00	3.23	25	250.00			8 250			9 750
26 050	115 625.00	4.44					8 000		17 500	550
18 400	59 325.00	3.22	25	250.00			8 250			10 150
28 500	128 875.00	4.52					8 000		19 500	1 000
18 500	59 575.00	3.22	25	250.00			8 250			10 250
31 500	146 725.00	4.66					8 000		22 000	1 500

I begyndelsen av april god fornemmelse omkring Store-Sotra, med sættegarn.

b. Mellem Hisken og Korsfjorden.

Omkring Brandesund fik man litt sild med sættegarn i de første dage av mars og omkring den 10de april — samtidig med notfisket dersteds; dette saavelsom det i skjærgaarden mellem Sælbjørnsfjorden og Korsfjorden i første halvpart av april stedfundne garnfiske interesserte kun hjemmefolk.

c. Smørsund—Hisken.

I de sidste 8 dage av februar saaes adskillig hval og fugl i skjærgaarden utenfor Mølstrevaagen, og imens økedes belægget i Smørsund, Mølstrevaagen og Lyngholmen samt Espevær daglig; i den første uke av mars fiskedes godt langs fastlandet mellem Smørsund og Lyngholmen, tildels en smule nordligere ogsaa, — men saa ophørte det her, og i de følgende 2 uker arbeidedes hovedsagelig i strøket Espevær—Hisken. Silden trængte ikke synderlig ind i Bømmelen iaar; ialfald forefaldt intet nævneværdig fiske indenfor Lyngholmen—Bømmelhuk. Av opsynets optegnelser for hver dag hitsættes forøvrig:

2/3	105	baater	2—50—20	maal	12/3	350	baater	0—45—16 2/3	maal
3/3	375	„	4—50—21	„	13/3	315	„	0—40—13 1/2	„
4/3	420	„	2—60—25	„	14/3	270	„	1—30—10 2/3	„
5/3	280	„	6—40—16 1/2	„	16/3	25	„	6—30—14	„
6/3	260	„	0—35—11	„	17/3	60	„	0—30— 7	„
7/3	150	„	0—15— 5	„	18/3	150	„	2—30—10	„
9/3	20	„	0—30—13	„	19/3	120	„	0—35— 5	„
10/3	130	„	0—35— 8 3/4	„	20/3	80	„	0—20— 3	„
11/3	330	„	0—35—15	„	21/3	40	„	tils. 150	„

Al denne sild tokes med sættegarn; priserne 3—1 og i maalet 650—800 sild. Man kunde faat meget mer sild; men avhændelse umulig.

Ifølge opsynets tællinger fandtes i dette distrikt:

4/3: 430 fiskelag, 75 „seilere“, 15 dampbaater, 12 saltefartøier og 7 landkjøpere; 18/3 henholdsvis 180, 85, 15, 3 og 5.

d. Omkring Utsire

fangedes ialt 1 800 maal garnsild, saagodtsom udelukkende ved driving mellem 19de januar og 16de februar med 15—20 fartøier, hvorav etpar dampbaater; priserne 15—7 og i maalet omkring 625 sild. Samtidig med de mange notkast ved land senere kunde man visselig med held benyttet garn ogsaa; men der fandtes blot 1 garnbruk for landfiske derute iaar — og det kun i første halvdel av februar.

e. Omkring Urter

tok man op ialt 1 400 maal i aater; 5te, 14de og 17de februar fik man silden straks vestenfor, men den 18de februar indenfor holmerne. For denne sild opnaaddes 8—6 kroner, og i maalet gik 600—620. Ingen benyttet Urter som havn ivinter heller.

f. Omkring og søndenom Kvitingsøerne.

I første halvpart av februar fik nogen faa drivere tilsammen 600 maal sild etpar mil utenom Kvitingsøerne; priserne 17—6 kroner og i maalet 700—600 sild. — Den 12te februar hadde 19 fiskefarkoster og 5 „seilere“ tilhold i Kvitingsøerne.

Utenfor Jæderen saa man sidst i januar og i de første 14 dage av februar sildeaater nogen ganger; men der gjordes ingen fangst i dem.

g. Utenfor Karmøens vest-, syd- og østside

indskrænket hele garnsildefangsten ivinter sig til 50 maal, som trakkes i aater utenfor Aakrehavn den 10de og utenfor Ryvingen (Veavaagmundingen) den 12te februar; pris 8.50, i maalet 570 stykker. — Her laa imidlertid mange folk rundtom: $^{13}/_{2}$ 160 fiskelag, 10 „seilere“ og 9 landkjøpere; $^{19}/_{2}$ henholdsvis 220, 4 og 7; $^{26}/_{2}$ 84, 3 og 4; og $^{4}/_{3}$ endnu 85, 2 og 2.

h. Omkring Fæøen

fandt følgende sættegarnfiske sted, efterat hvalen i nogen dage hadde staat mellem Urter og Fæøen:

$^{20}/_{2}$	100	baater	2—35—$12^{1}/_{2}$	maal	$^{26}/_{2}$	60	baater	0—25— 5	maal
$^{21}/_{2}$	210	„	0—30—$11^{3}/_{7}$	„	$^{27}/_{2}$	25	„	0—16— 4	„
$^{22}/_{2}$	75	„	0—30—12	„	$^{28}/_{2}$	20	„	tils. 75	„
$^{24}/_{2}$	60	„	$^{1}/_{2}$—40— $8^{2}/_{3}$	„	$^{29}/_{2}$	8	„	- 30	„
$^{25}/_{2}$	50	„	1—25— $8^{1}/_{2}$	„					

Priserne 3—1.50 og i maalet 600—650 sild.

Tilstede: $^{19}/_{2}$ 160 fiskelag, 13 „seilere“, 5 dampbaater og 5 landkjøpere; $^{26}/_{2}$ henholdsvis 95, 12, 7 og 7 samt 8 kjøpefartøier.

i. Omkring Røvær (med Bjørkevær).

Næstefter tilsammen 450 maal fra aater straks utenom været 13de og 17de februar fangedes følgende sættegarnsild:

$^{18}/_{2}$	175	baater	1—40—$14^{1}/_{4}$	maal
$^{19}/_{2}$	350	„	0—35—10	„
$^{20}/_{2}$	420	„	2—45—20	„
$^{21}/_{2}$	475	„	3—50—$18^{1}/_{2}$	„
$^{22}/_{2}$	300	„	3—55—$19^{1}/_{2}$	„
$^{24}/_{2}$	200	„	0—30— $4^{1}/_{2}$	„
$^{25}/_{2}$	200	„	0—30— $4^{1}/_{2}$	„
$^{26}/_{2}$	20	„	2—40—$17^{1}/_{2}$	„
$^{27}/_{2}$—$^{29}/_{2}$	20	baater	tils. 350	„

Tilstede:
$^{12}/_{2}$ 175 fiskelag, 8 „seilere“, 2 saltefartøier, 0 dampskibe og 2 landkjøpere;
$^{19}/_{2}$ henholdsvis 480, 65, 10, 10 og 4;
$^{26}/_{2}$ likesaa 25, 3, 7, 0 og 3.

Priserne 8—1.50 og i maalet 600—725 sild.

j. Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund

optokes med sættegarn:

20/2	30	baater	2—30—11 2/3	maal	29/2	425	baater	0—80—15 1/4	maal
21/2	40	„	1—40—20	„	2/3	180	„	1/4—48—17 3/4	„
22/2	75	„	5—50—25	„	3/3	285	„	0—35—11 1/2	„
24/2	60	„	3—20— 8 1/3	„	4/3	130	„	1—40—22	„
25/2	500	„	1—60—22	„	5/3	100	„	2—45—18	„
26/2	750	„	1/2—60—20	„	6/3	65	„	6—50—22	„
27/2	650	„	1/3—70—10	„	7/3	40	„	0—20— 7 1/2	„
28/2	175	„	0—44—12	„					

endnu etpar hundrede maal fangedes, i tiden 8de—22de mars, av hjemmefolk.

Dette fiske, som maa kaldes rikt, begyndte omkring Flaateskjærene og fortsattes omkring Skaareholmerne—Bleiskjærene; ogsaa langs selve fastlandet fiskedes bra. Men priserne lave, 3—1; i maalet 575—775 stykker.

Det største belæg 26/2, da: 780 fiskelag, 120 „seilere“, 42 kjøpefartøier og 36 ekspressebaater.

k. Mellem Lindesnes og Aaensire

intet sildefiske ivinter; kun skulde en drivgarnsfarkost faat 1 kasse sild i „Oddeleia“ — omtrent den rette linie mellem Lister og Egerø fyre — midt i januar.

Notfisket.

a. Med strandnøter.

Hvor der stængtes, antal stæng		Naar laasene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)		
		sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maaltønden)	Høieste	Laveste	Gjennemsnitlige
Utsire:								
Ved øens sydside	12	15/2—5/3	15/2—9/4	17 880	—	8 1/3	2.28	4.92
do. nordside	2	20/2—9/3	25/2—23/5	2 070	675—875	4.50	2.00	4.42
do. vestside	2	2/3—4/3	4/3—14/3	2 550	—	4.00	3.00	3.10
Karmøens vest-, syd- og østside:								
Kalstøbugten	1	26/2	—	455	—	—	—	8.24
Omkring Fæøen	13	19/2—21/2	21/2—12/6	25 750	740—790	18.75	3 2/3	6.10
Omkring Røvær (med Bjørkevær og Indrevær)	6	18/2—20/2	20/2—21/2	5 550	750—760	9.15	5.00	7.87
Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund:								
Tueholmerne (Avaldsnes)	1	29/2	3/3	525	750	—	—	4.29
Ved Aarebrot	1	26/2	26/2	200	780	—	—	5.00
Tommerviken	2	5/3	8/5	1 060	—	—	—	14.15
Førlandsvaagen	1	5/3	9/3	150	780	—	—	3.00
Bleiviken	4	2/3—5/3	2/3—16/3	4 110	780	8 1/3	3.00	5.08
Bokshavn	3	4/3—7/3	6/3—7/3	1 200	780	4.25	3.00	3.83
Skifteviken	3	4/3—5/3	4/3—7/3	1 170	780—790	4.50	3.00	3.35
Ved Smørsunds sydside	7	1/3—6/3	5/3—12/5	9 110	770—820	7.60	3.00	6.25
Smørsund—Hisken:								
Sveen:								
Ved Smørsunds nordside	3	1/3—2/3	2/3—1/5	2 240	820	5.00	4.16	4.53
Mølstrevaagen	2	1/3	2/5—16/5	5 235	—	6.90	6 2/3	6.76
Glisholmerne	2	2/3	2/3—7/3	13 210	820	—	—	3.50
Lyngholmerne	1	6/3	19/6	3 005	800	9.00	4.50	7.17
Eltrevaagen	2	10/3—12/3	24/4—16/5	4 980	800	6.19	5.85	6.13
I nærheten av Hovdeneset	1	6/3	9/3	1 080	800	—	—	4 1/6

Hvor der stængtes, antal stæng		Naar laasene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)		
		sattes	tømtes	mængde (i maal)	størrelse (antal sild i maaltønden)	Høieste	Laveste	Gjennemsnitlige
Smørsund—Hisken:								
Finnaas:								
Omkring Espevær	13	8/3—16/3	11/3—10/6	18 910	780—900	13.75	2.00	6.33
Nordøerne	9	11/3—19/3	11/3—23/3	6 700	750—870	4.25	3.00	3.34
Holsøerne	13	13/3—19/3	14/3—21/3	14 880	750—900	3.75	2.00	3.02
Ved Gisøen	5	20/3	20/3—8/4	2 725	870	4.15	3.00	3.87
Ved Lyngøen	7	17/3—18/3	18/3—21/3	6 700	800—950	$3^2/_3$	2.25	3.39
Omkring Gjeitung	6	17/3—20/3	19/3—21/3	2 690	820—950	5.00	2.50	3.89
Nøklingholmerne og Toska	10	20/3—25/3	20/3—4/4	8 335	900—980	3.35	2.00	3.10
Grotlefjorden—Dypevik	13	19/3—25/3	19/3—14/4	8 840	850—1000	6.44	2.00	4.54
Ved Hisken	6	23/3—26/3	26/3—2/4	1 520	980—1200	$4^1/_7$	2.50	3.72
Mellem Hisken og Korsfjorden:								
Finnaas:								
I nærheten av Øklandsvaagen	1	2/4	24/4	200	—	—	—	5.00
Fitjar:								
Drevsundet (utenfor Brandasund)	1	3/3	9/3	150	—	—	—	3.00
Gloppevaagen (Fitjarbugten)	1	I første halvpart av april	I løpet av april og mai	150	850—1100	—	—	5.43
Sund:								
I skjærgaarden mellem Sælbjørnsfjorden og Korsfjorden	22			10 000	850—1100	$8^1/_3$	$6^2/_3$	7.32
Korsfjordens nordside—Fedje:								
Sund:								
Langs Store-Sotras sydside	6			1 530	850—1100	$8^1/_3$	$6^2/_3$	7.32
Korsfjordens nordside—Fedje:								
Ved Balland (Os)	1			120	850—1100	—	—	7.00
Ved Krokeidet (Fane)	1			840	850—1100	—	—	$6^2/_3$
Fjeld:								
Langs Store-Sotras vestside, mellem øens nordpynt og Fjeldspollen	12			6 680	850—1100	7.00	4.00	4.97

Ialt 192 500 maal sild fik man altsaa op med strandnøterne; middelprisen 5.15 kroner pr. maal. Som sedvanlig mistedes ogsaa endel sild, bl. a. paa grund av for sterk sammentrænging.

Opsynets onsdags-tællinger utviser følgende fordeling av fiskelagene:

Hvor	Naar					
	5/2	19/2	4/3	18/3	1/4	15/4
Ved Utsire	34	40	40	35	14	—
„ Karmøens vest-, syd- og østside	45	74	27	12	—	—
„ Fæøen	85	214	19	—	—	—
„ Røvær	100	210	7	—	—	—
Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund	—	24	150	—	—	—
Smørsund—Hisken	—	—	382	356	12	—
Mellem Hisken og Korsfjorden	—	—	5	15	70	100
Korsfjordens nordside—Fedje	—	—	—	—	12	25

Her skal ogsaa nævnes, at notbas Ole Rabben iaar anvendte motorbaat, med spil at drive av motoren; derved kunde han klare sig med færre folk end ellers, og dette har stor betydning i vore dage.

b. Med posenøter

opfiskedes i tidsrummet mellem 9de februar og 22de mars i strøket Utsire—Karmøen—Hisken ialt en 15 000 maal sild; i maaltønden 675—850, priserne 12—2—4.26.

Dette fiske dreves med 20 fartøier, 17 dampbaater og 3 motorkuttere; den ene av disse kuttere fulgtes av en motorbaat, hvorfra noten utkastedes, og med dette apparat indbragtes oftere pene fangster. — Her som ellers under sildefisket ivinter utvistes ikke nogen synderlig iver, for de smaa prisers skyld.

Forøvrig skal her bemerkes, at inddeling av fangstrummet ombord ved forskjellige leiligheter iaar viste sig meget ønskelig; har man en større sildemængde i et og samme rum, hvilket jo let kan indtræffe, saa lider naturligvis den underste sild av trykket, og følgen herav har gang paa gang vist sig i lavere priser.

for

trikt

635.

160.

820.

945.
035

430
670
795
285
770
360
570
580
790
260
790
45
41
29
00
66
00
89
00
5
00
8
00
5

d

for distrikt	(Middelpris)	Av silden er fanget med posenøter: ved driving		i aater		Garnsild / Notsild (kvantum, i maal): For eksport: Saltet	Røket	Iset	Til hjemmeforbruk	Inden
635.00	(10.30)	450	4 635.00					100	350	26/1
160.00	(10.02)	615	6 160.00					200	415	2/2
820.00	(10.10)	1 150	11 670.00	20	150.00			500	670	9/2
945.00	(8.49)	2 650	23 350.00	525	3 595.00		150	2 000	1 025	16/2
035.00	(8.09)	1 000	8 035.00					1 240		
430.00	(3.16)	2 675	23 550.00	1 900	13 295.00	12 000	150	20 000	9 075	23/2
670.00	(6.31)	4 000	23 375.00				250	13 000	320	
795.00	(2.77)	2 825	24 150.00	1 900	13 295.00	30 000	250	35 000	21 675	1/3
285 00	(5.05)	5 360	29 770.00				500	30 000	830	
770.00	(2.50)	3 050	24 825.00	1 900	13 295.00	50 000	250	50 000	28 580	8/3
360.00	(4.49)	10 700	51 295.00				750	60 000	1 040	
570.00	(2.47)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	56 000	250	58 000	34 390	15/3
580.00	(4.46)	14 500	62 695.00				900	82 500	1 110	
790.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	36 500	22/3
260.00	(4.18)	15 000	63 945.00				1 250	114 000	1 810	
790.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	36 500	29/3
455.00	(4.21)	15 000	63 945.00				1 500	130 000	2 190	
415.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	36 750	5/4
295.00	(4.30)	15 000	63 945.00				1 500	140 000	2 685	
000.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000	12/4
660.00	(4.51)	15 000	63 945.00				1 500	150 000	5 510	
000.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000	26/4
890.00	(4.76)	15 000	63 945.00				1 500	170 000	6 515	
000.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000	10/5
535.00	(4.94)	15 000	63 945.00				1 500	185 000	6 725	
000.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000	31/5
870.00	(5.06)	15 000	63 945.00				1 500	195 000	7 310	
000.00	(2.45)	3 125	25 020.00	1 900	13 295.00	57 000	500	58 000	37 000	21/6
500.00	(5.09)	15 000	63 945.00				1 500	197 000	9 000	

den tages op av sjøen, til den kan frembydes i pen og ren emballage, vil i

Vaartorskefisket i 1908 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsildedistrikt

imøtesaaes paa grund av de daarlige sildepriser med spændt interesse, og man hadde anskaffet en mængde redskaper derfor; men trods baade stor iver og bedre arbeidsveir end almindelig for aarstiden fangedes der ikke synderlig mer end de nærmest foregaaende aar. Paa Bremangerhavet fik man henved halvparten av alt hvad der fangedes; ellers viste fisken sig meget flygtig, idet den gjerne saavel gik som kom med silden. De fiskere, som laa efter torsken, gjorde det dog gjennemgaaende ulike bedre end dem, for hvem sildefisket endnu stod som det fornemste.

Nordre-Bergenhus.

I Selje opsynsdistrikt

hadde man hele februar igjennem saa urolig veir, at ordentlige fiskeforsøk ikke kunde gjøres. Med mars kom bedre veir, som varte i længere tid; men nogen fisketyngde kunde ikke merkes, — man haabet i det længste paa bedring, men temmelig forgjæves. — I fisket deltok 86 baatlag — 432 fiskere, som hovedsagelig benyttet garn; naar undtages en 6—7 motorbaater, bruktes udelukkende almindelige seil- og robaater. Der fangedes ialt omtrent 90 000 torsk, som fordetmeste tilvirkedes som klipfisk av fiskerne selv, — nogen førstehaandspris kan saaledes ikke opgives; der opsamledes 57 hl. dampmedicintran og 196 hl. lever til andre transorter (leverholdighet 250—350, fettholdighet 55 %) samt 182 hl. rogn. — Derhos fangedes omtrent 20 000 sei.

I Vaagsvaag opsynsdistrikt

kunde man først komme paa sjøen den 13de februar, da enkelte rykbaater fra Faldet indbragte optil 50 torsk; der sattes straks garn derute, men for uveirs skyld fik man intet nævneværdig utrettet før dagene 19de—22de

februar, da henved et snes motorbaater daglig kunde komme tilbake med 250—600 fisk fra Bremangerhavet, mens man længer nord litet fik. I uken 23de—29de februar ilandbragtes likeledes — trods delvis landligge — en 38 000 torsk. I de første 3 uker av mars fiskedes fremdeles ret godt paa Bremangerhavet i sjelden rolig veir, hvorunder motorbaaternes overlegenhet likeoverfor robaaterne i høi grad gjorde sig gjældende; baade den ene og den anden kunde da faa optil 1 000 fisk i drætten. I uken 22de—28de mars avla endelig torsken det sedvanlige fangstfelt utenom Vaagsøen, Faldet—Hesten, et ordentlig besøk, — enkelte baater kunde da faa optil 300 torsk pr. dag her; i de allersidste dage av mars landligge. Med en dampbaat, „Ruth“, som deltok i dette fiske, fangedes ialt en 20 000 torsk; forøvrig dreves fisket av ialt 107 baatlag, 561 mand, som tilsammen fik en 290 000, — saa totalfangsten kom paa 310 000, hvorav omtrent 20 000 med liner — resten med garn. Fiskepriserne 45—40—44. Av rogn 520 og av lever 980 hl.; for leveren betaltes 12 — 13 øre pr. liter, rognpriserne fortiedes. Saagodtsom al lever dampedes, dens gjennemsnitlige fettholdighet 50 %; kun 30 hl. til andre transorter. Sløiet veiet 100 garntorsk 340 kg. — Av sei fangedes ialt en 30 000 stykker; dens pris 25—35.

I Bremangerpollen opsynsdistrikt

kunde man i februar kun arbeide paa pollen; tilhavs kom fiskerne ikke paa grund av ruskeveir. Det bedste fiske foregik paa Bremangerhavet i uken 8de—14de mars, da der optokes vel 50 000 torsk; den 26de mars betragtedes havfisket forbi. Inde paa Bremangerpollen vedblev man med smaagarnene til i begyndelsen av april; som tidligere nævnt gjorde silden en avstikker derind i slutningen av mars, og heri laa vistnok grunden til, at man kunde fiske torsk saa længe. — Ialt tilfaldt der dette distrikt 180 000 torsk — 152 000 fra havet og 28 000 fra pollen; 107 fiskelag, 425 mand, hadde indbragt dette fiskeparti, hvorav man fik 175 hl. dampmedicintran og 175 hl. lever til andre transorter (leverholdighet 250—310 og fettholdighet 38—50 %) samt 310 hl. rogn (rognholdigheten varierte mellem 400 og 900), — leverens middelpris 11, rognens 10. Fisken viste sig baade leverholdigere og vegtigere end de nærmest foregaaende aar; sløiet veiet 100 fisk iaar 290—315 kg. Al fisken oparbeidedes av fiskerne selv til klipfisk. Man hadde saagodtsom udelukkende brukt garn. — Av sei fik man ialt 30 000 stykker, som ogsaa fiskerne selv tilvirket.

I Kalvaag opsynsdistrikt

utrettedes litet eller intet før 20de februar; senere fik man bedre og i mars det herligste veir. I februar fiskedes kun indenfor og i Frøiskjærene;

men ogsaa i mars, da man vidste om fisketyngde paa Bremangerhavet, holdt forholdsvis mange av distriktets folk sig derfra efter de første forsøk for at undgaa forviklinger med de bedre (med motorbaater) utrustede fiskere fra andre distrikter — især fra Vaagsvaag, som iaar søkte dit, — de fra Kalvaag, som holdt ved derute, mistet tildels adskillig fiskeredskap. — Ialt indfangedes en 150 000 torsk av henved 100 fiskelag, omtrent 500 mand, og man fik omtrent 145 hl. dampmedicintran (fettholdighet 35—50 %), 79 hl. lever til andre transorter og 273 hl. rogn; den paa Bremangerhavet fangede fisk viste sig baade større og jevnere samt fetere end den, man fik længer inde, — vegten henholdsvis optil 350 og ned til 250 kg. Den runde fisk betaltes med omkring 40 og leveren med 10—12. — Derhos fik man en 60 000 sei, hvorav 18 hl. medicintran, 62 hl. lever desuten og 95 hl. rogn; seiens leverholdighet 400—600 og dens levers fettholdighet en 25 %. Seien betaltes med 25—20 og dens lever med omkring 7.

I de sydligere dele av amtet

fangedes ogsaa iaar kun en mindre del — av omtrent 80 baatlag ialt en 20 000 torsk og 60 000 sei, hvorav omtrent halvparten paa Kinn, resten paa de sydligere kystherreder; der opsamledes omtrent 50 hl. torske- og 75 hl. seie-lever samt 25 hl. torskerogn. Ca. 80 % av fisken, saavel sei som torsk, saltedes.

Søndre vaarsildedistrikt.

I Søndre-Bergenhus

indskrænket torskefisket sig til et minimum — en 40 000 torsk ialt, hvorav omtrent 10 000 paa strækningen Lindaas—Fjeld, 5 000 paa Sund, 2 500 paa Fitjar, 15 000 paa Finnaas og 7 500 paa Sveen; nordenom Sælbjørnsfjorden foregik fisket i tiden $^{20}/_{2}$—$^{21}/_{3}$, søndenfor i løpet av mars, og ialt en 300 baatlag, 750 mand — mestendels dypsagnfiskere, deltok i fisket. Henved halvparten av dette parti omsattes paa bytorvene, og av den anden halvpart erholdtes 40 hl. lever og 20 hl. rogn; rundfiskpriserne 60—25—40. — Derhos fangedes en 250 000 sei — 200 000 herav paa Finnaas, resten paa de øvrige kystherreder.

For værene utenfor Haugesund

fangedes i løpet av februar og mars samt i begyndelsen av april ialt en 40 000 torsk og 125 000 sei — den ene halvpart paa Torvestad, den

anden paa Skaare herred; strøkene straks utenom Fæøen og omkring Bleiskjærene de bedste fangstfelter.

Utenfor Karmøen

opfiskedes ivinter av omtrent 300 baatlag, 1 400 mand, ialt kun en 150 000 torsk og 100 000 sei, hvorav henholdsvis 80 000 og 80 000 paa Aakre og Avaldsnes — resten paa Skutenes; i februar fiskedes hovedsagelig med garn, i mars ogsaa med liner. Denne fangst gjordes langs øens vestside; søndenom og østenom øen fandtes ikke fisk. Ogsaa iaar sendtes forholdsvis meget til de hermetiske fabrikker.

Langs Jæderen

fangedes paa omtrent 100 smaabaater, hver med 2—3 mand og 10—15 garn, i løpet av mars omtrent 7 500 torsk, 80 % herav paa Haaland — resten paa Haa; det meste av denne fisk solgtes paa torvet i Stavanger i sløiet og letsaltet stand for 17—20 øre pr. kg., — hver slik fisk veiet ca. 2.5 kg.

Utenom Egerøen—Aaensire.

Utenom Egerøen deltok i februar og begyndelsen av mars en 50—60, senere (efter vaarsildfiskernes hjemkomst) en 100 baater i torskefisket; man sluttet først midt i april, ja enkelte fortsatte efter paaske ogsaa og holdt ved til i begyndelsen av mai. Hver av disse 100 baater fisket for ca. 300 kroner, torsk for 200 og sei for 100; i det hele 40 000 torsk à ca. 50 og 40 000 sei à ca. 25 øre. Det væsentligste fiske fandt sted paa flaket søndenom Skarvøen (ved indløpet søndenfra til Egersund); seien fangedes helst i det dypere vand søndenom Svaaholmen. Den meste fisk gik rund til Stavanger; en mindre del opkjøptes av folk fra Svinør, som straks sløiet og saltet fisken og vilde „klippe“ den efter hjemkomsten.

Utenom Aaensire drev ivinter en 40 baater, hver med 2—4—3 mand og en 15 garn, torske- og seifiske; torskefisket helst i den optil 40 favner dype rende mellem Siregrunden og fastlandet, seiefisket likesaa i det omtrent 100 favner dype vand utenfor Berefjord. Her fangedes ialt 45 000 fisk — halvparten torsk og halvparten sei, hvorav $^2/_3$ paa Nes og Hitterø og $^1/_3$ paa Sogndal; torsken betaltes med 10—12—11 øre pr. kg. (paa 100 kg. gik gjerne 25—30 fisk) og seien med omkring 27 øre pr. stykke. Omtrent $^1/_3$ av torskefangsten sendtes rund i is til Kristiania, $^1/_3$ gik sløiet og saltet østover, og den sidste tredjedel tilvirkedes som klipfisk; av seien gik det allermeste rund i is til østlandsbyerne.

Forøvrig østenfor Egersund intet vaartorskefiske.

Efter det nu anførte og opsynets iagttagelser idetheletat fremkommer følgende tabel:

Indien	Fiskepartiet (antal torsk) Lever | Dampmedicintran | Rogn i hektoliter																											Priser for fisken (rund)	
	Nordre-Bergenhus									Søndre vaarsildedistrikt															Ialt			lever	rogn
	Selje			Bremanger			Ellers			Søndre-Bergenh.			Utenfor Hauges.			Utenfor Karmøen			Langs Jæderen			Egerøen—Aaensire							
16/2	500			500									2 500			10 000						5 000			18 500			60—45—50	
		2	1	1	1	1							4		2	6		5				2	2	5	13	5	14	13—11—12	10
23/2	12 500			20 000						2 500			10 000			27 500						10 000			82 500			60—45—50	
	9	15	30	15	24	50				4		2	12		8	12	2	13				5	3	10	57	44	113	13—11—12	10
1/3	30 000			80 000			2 500			7 500			22 500			50 000						15 000			207 500			60—45—50	
	20	35	70	60	95	175	6		5	9		6	24		15	18	7	24				5	5	15	142	142	310	13—11—12	10
8/3	45 000			187 500			5 000			15 000			32 500			85 000			2 500			25 000			397 500			60—40—50	
	32	52	96	135	215	400	13		9	16		10	34		19	30	14	45		2	5	5	10	24	265	293	608	13—10—12	10
15/3	100 000			360 000			10 000			30 000			37 500			115 000			5 000			40 000			697 500			60—35—47	
	65	118	200	235	420	720	25		16	31		18	38		20	40	20	60		4	10	10	15	36	444	577	1 080	13—10—12	10
22/3	150 000			475 000			15 000			37 500			40 000			135 000			7 000			50 000			909 500			60—30—45	
	92	180	285	310	555	890	38		23	38		20	40		20	40	40	90	1	5	12	20	15	40	579	795	1 380	13—10—11	10
29/3	200 000			510 000			17 500			40 000			40 000			147 500			7 500			57 500			1 020 000			60—25—44	
	120	240	350	332	600	920	44		24	40		20	40		20	40	50	100	2	5	12	24	16	42	642	911	1 488	13—10—11	10
10/5	205 000			525 000			20 000			40 000			40 000			150 000			7 500			62 500			1 050 000			60—25—44	
	130	240	355	350	612	930	50		25	40		20	40		20	40	52	100	2	5	12	28	16	42	680	925	1 504	13—10—11	10

Omtrent 775 000 torsk saltedes til klipfisk, og en 200 000 overtok de hermetiske fabrikker, mens resten — 75 000 — gik til bytorvene eller av fiskerne tokes til eget forbruk.

Av sei

fangedes i det hele en 750 000—200 000 i Nordre-Bergenhus, 250 000 i Søndre-Bergenhus og 300 000 i Stavanger amt; paa første haand betaltes 35—15—25 øre pr. sei. Omtrent én tredjepart saltedes, den anden tredjepart tokes under behandling av de hermetiske fabrikker, og resten kom den almindelige husholdning tilgode; av leveren erholdt man en 100 hl. medicintran, leverholdigheten 400—700, leverens fettholdighet en 25 % og leverprisen omkring 7.

Ved „smaafiske"

antages endelig tjent godt og vel 60 000 kroner paa første haand — dette dels for levende torsk og dels for flyndre og hyse; det allermeste herav tilfaldt Nordre-Bergenhus.

Bulandet i Askvold viste sig iaar som et godt flyndrevær. Fra midten av februar til utgangen av mars laa en 25 baater, hver med 6—16—10 garn (i regelen 2 garn i hvert sæt) og etpar mand, efter flyndren, og dagsfangsten varierte gjerne mellem 10 og 100 kg. pr. baat, hvorfor en 35 øre pr. kg. — Av hyse fik man ogsaa et forholdsvis anselig kvantum i Bulandet — i januar, februar og mars. Her benyttedes liner, 600—3 000—1 200 krok pr. baat, med sild som agn; der trakkes flere ganger daglig, efter endt dagverk hadde man gjerne 20—150 kg. i baaten, og prisen 10—30 øre pr. kg. Den sammen med hysen indfangede torsk, lange og brosme sendtes helst fersk til fiskeauktionen i Bergen. — Enkelte baater skulde saaledes fisket for over 1 000 kroner i løpet av aarets 3 første maaneder. Baade flyndren og hysen eksportertes iset.

Forøvrig dreves „smaafiske" hovedsagelig i Kinn, Bremanger og Selje samt utenfor Karmøen. Av hyse, hvis middelpris kan sættes til 20 øre pr. kg., regnes optat i vaarsildedistrikterne ialt en 100 000, og av flyndre likeledes en 75 000 kilogram.

Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.

Om vaarsilde- og torskefisket iaar bemerkes videre:

Den største trafik

hadde man i sidste halvpart av februar og første halvpart av mars. Ifølge opsynets tællinger fandtes den 26de februar i søndre distrikt 675 not- og 1 300 andre fiskelag, 200 „seilere“, 80 kjøpefartøier og 140 landkjøpere — med tilsammen en 17 500 mennesker; i nordre distrikt henholdsvis 45, 725, 15, 40, 100 og 5 000. — Noget ulykkestilfælde vites ikke indtruffet iaar.

Sundhetstilstanden

maa betegnes som god; herom nærmere i følgende lægeberetninger:

1. *Fra fiskerilæge Eyvind Jensen.*

Der landgik ikke sild ved Skutenes iaar. Stedets fiskere og nogen faa fremmede holdt sig dog paa pladsen, da de lave priser paa sild ikke fristet dem til bortreise. Der fiskedes endel torsk.

Sykehuset tokes ikke i bruk.

Aarets arbeide gir ikke anledning til mange bemerkninger. Der behandledes 64 sildefiskere med 85 konsultationer og 12 torskefiskere med 17 konsultationer.

Følgende sygdommer kom til behandling:

Luftveiscatarrer	26
Vulnera, contusioner	13
Ulcera, furuncl.	4
Neurasteni	2
Asthma	1
Cephalalgia	1
Caries dent.	4

Tuberculose	2
Tæring	1
Anæmi	1
Dyspepsi & acide	2
Synovilis	3
Colica	3
Gastroenterit	2
Hernia	2
Andre sygdommer	6
	74

Torskefiskere:

Hernia	1
Lymphangit	3
Luftveiscatar	2
Caries dent	1
Tumor	1
Ulcus ventric.	1
Acut gastrit	1
Rheumat.	1
	12

2. Fra distriktslægen i Karmøen.

Jeg tillater mig herved at gi en kort beretning om min virksomhet som fondets læge.

Da fisket for Karmøens vedkommende var ubetydelig og derfor fiskernes antal her forholdsvis litet, var de av mig behandlede patienter ikke saa mange.

Paa Akre sykehus hadde vi kun 4 patienter liggende:

1 lidende av	difteri	med	12	liggedage
1 — -	angina & rheumat.	„	21	—
1 — -	neurastheni	„	15	—
1 — -	abscessus genus	„	11	—
		tilsammen	59	liggedage

Paa kontoret hjemme og paa kontoret paa Akre sykehus under mine besøk der (14 ganger) behandlede jeg 117 patienter.

De forskjellige sygdomsformer stiller sig saaledes:

Abscessus	3
Angina	9
Bronchitis	5

Catarrhus	16
Cephalalgia	3
Cerumen auris	1
Colica	2
Contusio	2
Corpus álien. cornece	2
Cystitis	2
Diarrhoe	6
Distorsio	4
Extractia dent	5
Fract. costæ	1
Furunculosis	3
Gastritis	7
Gonitis	1
Iternia ingvin.	1
Itondeolum	1
Hæmorrhoid	1
Impetigo	1
Influenza	9
Ischias	1
Laryngitis	1
Lumbago	1
Lymphangitis	1
Neurasthenia	1
Obstructio	2
Panaritium	5
Periostitis	1
Pleunodyne	3
Rheumatismus	5
Tendovaginitis	1
Ulcera	5
Vulneno	4

Sykehusbudgettet var paa forhaand opgjort med:

a.	Distriktlægens gage	kr.	400.00
b.	— kost- og skydsgodtgjørelse	„	125.00
c.	Husleie	„	350.00
d.	Andre utgifter ved driften	„	490.00
		kr.	1 365.00

Det endelige budget blev:

a.	Distriktlægens gage	kr.	400.00
b.	— kost- og skydsgodtgjørelse	„	106.40

c. Husleie	kr.	350.00	
d. Andre utgifter ved driften	„	351.84	kr. 1 208.24
Altsaa en mindreutgift av			kr. 156.76

3. *Fra fiskerilæge R. Lundevall.*

Sundhetstilstanden blandt sildefiskerne paa Kalvaag iaar var god. Ret mange blev dog angrepet av influenza. Der var en del alvorligere tilfælde iblandt av denne sygdom, men i regelen optraadte den let og uten komplikationer. Av andre smitsomme sygdommer saaes blot 2 tilfælde av kusma. Der blev behandlet 510 patienter, der led av følgende sygdommer:

Abscesser, furunkler Phlegmoner, panaritier	76
Angina	4
Anæmia	3
Appendicit	1
Bronchit, forkjølelse, influenza	105
Combustio	7
Diarrhoea	15
Distorsio, contusio	9
Dyspepsia	21
Fracturer	4
Hernia	2
Hudsygdommer	10
Lumbago	11
Lymfangit, lymfadenit	8
Lungetæring	1
Lungebetændelse	1
Neurasthenia	4
Nyresygdom	1
Parotitis epidem.	2
Pleurit	2
Rheumatisme	29
Tandsygdommer	33
Tendovaginit	14
Vulnera, ulcera	67
Øiensygdommer	13
Øresygdommer	8
Andre sygdommer	59
tilsammen	510

Paa sykehuset behandledes:

Appendicit	1
Fract. antebracch.	1
Hernia incarcerata	1
Herpes zoster	1
Influenza	2
Lungebetændelse	1
Lymfangit	2
Nyresygdom	1
Phlegmone	2
Pleurit	2
tilsammen	14

Kalvaag sykehus mottok den første patient 15de februar og lukkedes 25de mars. 3 gjenliggende patienter blev da overført til Florø sykehus. 168 liggedage.

4. Fra fiskerilægen for Vaagsvaag, cand. med. K. P. Mortensen.

Sundhetstilstanden var god. Der optraadte en del tilfælde av influenza; epidemien var godartet; kun et faatal av de angrepne var arbeidsudygtige 2—3 dage. Forøvrig optraadte ingen smitsomme sygdommer. Av alvorligere sygdomstilfælde kom under behandling:

Pneumoni (lungebetændelse)	1	tilfælde
Ulcus ventriculus (mavesaar)	1	—
Fractura antibrachii (brudd av underarm)	1	—

Patienten med ulcus ventric. indlagdes paa vaarsildfondets sykehus i Florø. Patienten, der brak armen under arbeide i maskinen paa en motorbaat den 26de mars, behandledes i sit hjem i Moldøen til medio april, da han reiste til Bergens sykehus. Ingen døde under fisket.

De forskjellige tilfælde, der behandledes, var:

Pneumoni	1
Dyspepsi	8
Abscesser, phlegmoner, lymfangiter	19
Rheumatiske sygd.	4
Influenza	11
Ulcus ventriculi	2
Angina lacunaris	3
Catarrhus	4
Vulnera	5
Herpes	1

Akut diarrhoe	1
Vitium cordis	1
Fractura antibrachii	1
	61

Efter justitsdepartementets bestemmelse holdtes kontordage paa Vaagsvaag 2 ganger ukentlig, tirsdag og lørdag. Da ingen fiskere var ankommet før medio februar, begyndte jeg mine reiser den 18de februar og sluttet den 28de mars, idet de fleste fiskere da var reist, og opsynet skulde hæves den 1ste april.

Ialt foretokes 12 faste reiser til Vaagsvaag. Paa kontoret hadde jeg 113 konsultationer. I kvarteret tilsaaes syke 7 ganger (under 3 km.); desuten 2 reiser (1 til Vaagsvaag og 1 til Skavøpollen).

Veiret var under hele fisket udmerket; der var saaledes ikke landligge for uveir en eneste dag fra fiskets begyndelse til dets avslutning.

Opsynet

forestodes av undertegnede, som med inspektionsdampskibet „Trænen" reiste i søndre distrikt i februar og i nordre i første halvdel av mars.

Videre benyttedes 2 skøiter, 1 med og 1 uten motor; den første med løitnant Alf Jørgensen ombord i nordre, den anden med løitnant S. Johannessen i søndre distrikt.

Opsynsbetjentene ved torskefisket i nordre distrikt Indrehus, Sørbotten, Sjaastad, Hartmann og Wiig ydet likesom tidligere assistanse under det i deres distrikter forefaldne sildefiske. Endvidere tjenstgjorde løitnant Proet samt d'hrr. Thore O. Storesund, D. Brun, S. O. Høksaas, J. F. Weltzien og C. Kjeldsen som assistenter.

I mulkter til statskassen indkom kr. 760.00; likeoverfor de fleste forseelser kom loven av 24de september 1851, § 6, til anvendelse.

Som fiskedommer i søndre distrikt forrettet sorenskriveren i Karmsund; i nordre distrikt nødvendiggjorde ikke forholdene dommerhjælp iaar heller.

De med opsynet forbundne utgifter beløp sig til ialt kr. 20 259.22, hvorav

til leie og drift av fartøier	kr.	6 778.76
- lønninger m. v.	„	7 929.42
- telegrafering	„	3 445.95
- baatmerker	„	1 536.47
- kontorhold m. v.	„	568.62;

hertil kommer hvad det under amtmanden i Nordre-Bergenhus hørende torskeopsyn kostet, antagelig en 1 500 kroner.

Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

Som svar paa det til dem, som ivinter brukte vaarsildopsynets baatmerker, rettede spørsmaal — „hvilke foranstaltninger til fiskeribedriftens fremme ansees ønskelige“ — indløp — dels under, dels efter fisket — følgende:

1. Norges geografiske opmaaling vedkommende:

Fuldkomnere oplysning om dybdeforhold og bundens beskaffenhet paa strækningen utenfor Jæderens rev—Stat, navnlig for torskefiskets skyld.

2. Fyr-, merke- og ringe-væsenet vedkommende:

a. Fyrlamperne ved Aakrehavn, paa Marøen og ved Kvalevaag — Karmøens vestside — bør tændes midt i august og først ved utgangen av april slukkes.

b. Inddeling av Espevær fyrs lysomraade — saaledes, at fyret bl. a. faar en lyssektor, som viser klar østenom Rødholmerne—Ramsholmerne, og en anden, som, saavidt mulig, fører fri mellem Lodersø og Hovsø.

c. En fyrlampe paa Kjeholmen — for indseiling til Espevær nordenfra — og én paa Dyrnes for indseiling mellem Nordøerne og Holsøerne m. v.

d. Fyrlampe for havnen ved Ytre-Hauge, Bremangerpollen.

e. Sterkere lys fra Hovdenes, utenom Vaagsvaag i Nordfjord.

f. Et større seilmerke ved indløpet til Veavaagen — enten paa Østre-Kvitingen eller paa Svartholmen — og søile paa Skarveskjærfluen sammesteds; derhos, om mulig, merker paa Kvitinggrunden og Dypaalen, utenfor Veavaagmundingen.

g. Merker paa Steinsboen og Rolfsboen, $^1/_4$ mil nordenom Urter.

h. Merke paa Bjørkeværgrunden, sydvestenom Røvær.

i. Flere merker paa grundene mellem Kraakeskjærene og Store-Skaareholmen, utenfor Haugesund.

j. Merke paa Svartenesfluen, ved Espeværs nordside.

k. Rettelse av en stang ved Rognaldsvaagens (Kinn) sydside.

l. Merker ogsaa langs den led mellem Bremangerøen og Frøien, i Bremanger, som gaar omtrent parallelt med og indenfor den nu opmerkede led, — samt paa endel boer i Bremangerpollen.

m. Merke paa Seieboerne, utenfor Vaagsvaag.

n. Flere fortøiningsringer i 1) Aakrehavn, 2) Osnesgavlen, 3) Fæøen (navnlig for østre havn) og 4) Røvær (her især for Sandsundet).

o. Nogle ringer ved Nordvaag, Espevær.

p. En ring til i Rognaldsvaagens sydside.

q. Fortøiningsbøie og ringer for havnen ved Ytre-Hauge, Bremangerpollen.

Her faar ogsaa nævnes, at vedkommende postbaatførere har ytret ønske om flytning til Glette av det paa Gitterø i Røvær nu staaende fyr.

3. Havnevæsenet vedkommende:

a. Havn ved Hemnes, Karmøens vestside, — for bedre utnyttelse av torskefisket derutenfor.

b. Mudring i og bedre dækning av Ferkingstadvaagen.

c. Baatalmenningen i Aakrehavn maa ikke optages av oplagte fartøier.

d. Mudring og bedre landingsplads i Førlandsvaagen, straks nordenom Haugesund.

e. Paalideligere havn ved Lyngholmen i Sveen, hvor den store ulykke i 1906.

f. Farbargjørelse av Heiemark- eller Store-Strømmen, Hufteren i Sund — Søndre-Bergenhus.

g. Havn ved Nesje i Bremanger — ved hjælp av en molo mellem Nesje og Nesjeryggen.

h. Brukbart tilholdssted ved Sinneset, inderst i Bremangerpollen.

i. Redningsvor for Revviken, paa nordsiden av Vaagsøen i Selje.

j. Utdypning av Sildens søndre havn, Selje, hvor nu plads kun for etpar farkoster.

k. Bedre landgangsvor for Indre-Fure, Stat.

l. Redningsvor i Hoddeviken, Stat.

m. Forbedring av baathavnen ved Ervik, Stat, „da landingsstedet ikke kan befærdes under lavvand."

4. Post- og telegraf-væsenet vedkommende:

a. Stormsignaler i fiskeværene.

b. Telefonstation etsteds paa kysten mellem Haugesund og Mølstrevaagen, helst i nærheten av Bleiviken.

c. Telefonstation ved Lyngholmen, i Sveen.

d. En telefonstation ved Langevaag og én paa Hisken, begge i Finnaas.

e. Rikstelefonstationer ved Vaagsvaag, i Hoddevik og i Aarvik, samtlige steder i Selje.

Endelig frembæres herved atter det enstemmige ønske, at fisketelegrafstationerne aapnes tidligere end i de senere aar, og at man faar adgang baade til telegrafering og telefonering fra stationerne.

5. Veivæsenet vedkommende:

a. Paa Utsire ønskes vei ogsaa mellem Kvalviken og Østmarken.

b. Paa Fæøen (Torvestad) tiltrænges vei mellem den, som fører mellem vestre og østre havn, og Kvaløsundet.

c. I Røvær savnes desværre endnu den i mange aar saa attraaede vei til og fra Brødvarden.

d. Fra hovedveien gjennem Sveen vilde arme til Lyngholmen og Mølstrevaagen komme vel med.

6. Videre ønskes:

a. Flere redningsskøiter.

b. Bere brøndstel i fiskeværene.

c. Fiskerhjem i Vaagsvaag, Selje.

d. Hjælp til anskaffelse av tidsmæssigere fangstmateriel.

e. Omhyggeligere behandling av vaarsilden, og nye markeder for den — bl. a. i vort eget land; under forseiling bør silden ligge i kasser (disse helst av en bestemt størrelse — 1 hektoliter f. eks.), — ikke løs i større mængde i et og samme rum, hvorved den underste presses for meget, — og endelig altid fuldkommen renslighet!

7. Endelig — lovene og opsynet vedkommende:

a. Damp- og motor-baater holde sig godt fra land, hvorunder man forbereder sig til kasting, og klar av sætterier, saa deres larm ikke skal virke forstyrrende; i betragtning av den hensynsløshet, som altfor ofte utvises, kunde man ønske uttrykkelig forbud baade mot fiskeredskaper i og mot propellerfarkoster utenfor det almindelige farvand (navnlig postbaatruterne). Især advares mot bundsætslæng i almindelig farvand, da disse kan forvolde forlis og forfærdelig ansvar for vedkommende fisker; likesaa indtrængende anbefales propellerhætter — for forebyggelse av skade saavel paa egen farkost som paa andres redskaper. — Og ingen uvorren fremfærd — især i trange havner og farvand samt forbi lastede farkoster!

b. Ensfarvede og ensartede vak paa sammenhørende fangstredskaper; garn og liner, saavidt mulig, i én og samme retning i sjøen!

c. Posenøterne kun i rum sjø, naar ikke landfiske med dem tilsigtes, — saa ikke sætterierne (strandnøterne inkl.) fornærmes!

d. Deling av fiskehavet mellem de mer og de mindre fremkommelige farkoster (dette krav skriver sig helst fra dem, som iaar laa paa Bremangerhavet efter torsk).

e. Paabudet i vaarsildloven av $^{24}/_{9}$ 1851's § 9 om „dobbel eller andet kjendelig merke" paa notplenterne ønsker endel notfiskere strøket, idet — anfører de — slike vak i strøm, storm og sjøgang kan lette dræggen med den følge, at fangsten tapes; de samme — i Nordlands og Tromsø amter hjemmehørende — folk ber om fritagelse for landslot av stæng ved nøkne klipper og skjær.

f. Notopgjør hurtigst mulig — ikke som i en aarrække først en tid efter hele fiskets ophør!

g. Endel torskefiskere i Nordre-Bergenhus ønsker adgang til at sætte ogsaa aftenen før helligdag og — ifald saadan adgang indrømmes — forbud mot at trække igjen før næste hverdags morgen. — Saagodtsom alle sildefiskere ønsker samstemmighet i loven av $^{24}/_{9}$ 1851 og den av $^{26}/_{6}$ 1893 om tidspunktet for arbeidets gjenoptagelse efter helligdagsstilheten; en flerhet av notfiskerne har anbefalt sidstnævnte lovs bestemmelse forsaavidt under vaarsildfisket ogsaa.

h. Samfiske fremdeles omkring grænsen mellem Nordre-Bergenhus og Romsdals amter, idet — anføres der — en for Sande herred ivinter fattet vedtægt forekommer folk fra Stat tilhinder for deres torskefiske.

i. Mere — og med tilstrækkelig materiel utstyrt — opsyn, for fuldkomnere avvergelse av overgrep baade paa og utenfor fangstfelterne!

Samtlige de under 1, 2, 3, 4, 5 og 6 opregnede krav anbefales imøtekommet, saasnart omstændigheterne det tillater; men alle disse krav kan fornuftigvis ikke siges like beføiet. Hvad de under 7 anførte angaar, bemerkes her kun, at en fuldkommengjørelse av lovene vedrørende vaarsildfiskeriet og det dermed sammenfaldende torskefiske ikke bør utstaa længer.

Juli 1908.

H. L. Buvik.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1908

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

4DE HEFTE 1908

LOFOTFISKERIET

1908

BERETNING AVGIT AV UTVALGSFORMANDEN

RICHARD HANSEN



BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1908

I. Administrationen vedkommende.

(Ved opsynschef Johan C. V. Fleischer).

a. Opsynets personale.

Opsynet traadte ikraft som vanlig den 16de januar og varte til og med 24de april = 100 dage, idet februar iaar hadde 29 dage. Opsyn i Raftsund blev heller ikke iaar sat.

Personalet var 10 opsynsbetjente, 5 assistenter, 1 styrmand, 28 matroser og 1 kontorist; forøkelsen i assistenternes og matrosernes antal kommer av det seilende opsyn samt av, at tilstrømningen og fiskets ændrede karakter har gjort det nødvendig at gi assistenterne i Ure, Mortsund og Nufsfjord, som hittil ordinært har været alene, hver en matros til hjælp. Da ogsaa iaar fisket udelukkende faldt i Vestlofoten, beordredes den 19de februar 1 matros fra Svolvær til Balstad; den 27de februar sendtes opsynsbetjent Petersen fra Hopen til Mortsund for at lette arbeidet for opsynsbetjent Anderssen-Strand i Balstad, og samme dag beordredes opsynsbetjenten i Vaagene, lensmand Storjord, at overta ogsaa Hopens distrikt efter hr. Petersen.

Den 5te marts beordredes den indtil da i Ørsvaag stationerte matros at reise til Aa, mens samtidig assistent Jøsevold forflyttedes fra Steine til Reine. Den 9de mars reiste opsynsbetjenten i Skroven, furer Kvamseng, til Nufsfjord, eftersom arbeidet i Sunds distrikt nu var saa stort, at distriktets ordinære betjent, hr. Haugen. tiltrængte hjælp. Fra samme dag konstituertes matros Gregussen i Skroven som assistent og bestyrte som saadan dette distrikt under hr. Kvamsengs fravær.

Den 1ste april beordredes assistent Losvik fra Nufsfjord samt en matros fra Balstad at reise til Strømø, eftersom der da var fuldt av fiskere.

Den 6te april avbetaltes 1 matros i Hopen, 1 i Balstad og 1 i Henningsvær, samtidig som opsynsbetjent Petersen beordredes fra Mortsund tilbake til sin oprindelige station Hopen, hvor derefter opsynet hævedes den 11te. Samme dag, den 6te, kaldtes matrosen i Ure tilbake

derfra og avbetaltes den 8de. Den 10de april avbetaltes 1 matros i Stamsund, og den 18de hævedes opsynet i Stamsunds og Henningsværs distrikter. Den 19de avreiste opsynsbetjent Kvamseng fra Nufsfjord tilbake til Skroven, hvor opsynet straks beordredes hævet; den 20de avbetaltes 1 til av matroserne i Balstad, og den 24de hævedes opsynet i sin helhet.

Dæksbaaten „Petrellen“ var heller ikke iaar i bruk.

Fra 20de februar til 13de april var leiet havnevæsenets dampskib „Andenæs“; leien var temmelig høi, men der fandtes ikke andet tjenligt skib at faa. Efter 13de april hjalp man sig med leilighetsvis leie for dagen av et par dampskibe.

Seilende opsyn. Under henvisning til det herom ifjor anførte, skal jeg nu kun nævne, at seilende opsyn med en leiet motorskøite holdtes igang iaar som ifjor og organiseret paa samme maate; jeg hadde iaar en noget bedre og kraftigere skøite end ifjor, men det vil være ønskelig at kunne gaa endnu et stykke videre i denne retning til næste aar, helst med to skøiter. Ordningen var iaar efter omstændigheterne tilfredsstillende, og skøiten, som antages at ha gjort god nytte, var i virksomhet i Vestlofoten fra 7de mars til 18de april, i hvilken tid føreren anmeldte 45 overtrædelser, foruten at mange fiskere advartes eller veiledet med hensyn til havdelingen. Desuten utførte skøiten adskillig inspektion, ekspresturer og erender i opsynets anliggender; der er ingen tvil om, at skøitens tilstedeværelse i adskillig grad har hindret overtrædelser og uordener. Av de 45 overtrædelser angik 21 havdelingen, 20 for tidlig utror og 4 fiske uten nummer. Det seilende opsyn kostet ialt kr. 1699.43.

Den gjennemsnitlige tjenestetid utgjorde for opsynsbetjentene 99 dage, for assistenterne og matroserne 95 dage, reisedagene medregnet, idet tiden varierte mellem 54 og 107 dage. Kontoristen tjenstgjorde i 108 dage.

Se forøvrig tabel 1.

Tabel 1.

Merkedistrikt	Opsyns-distrikt	Fiskevær	Opsynsdistriktets utstrækning i sjømil	Høieste belæg: Fartøier	Høieste belæg: Baater	Høieste belæg: Mand	Betjentenes mandskapshjælp	Opsynsbetjent	Fiskerilæge
A.	Raftsundet	Løksund, Digermulen, Slotholmen, Aarstein, Rivsær, Svellingen	2	—	—	—	—	Ingen	Ingen
B.	Brettesnes	Vikan, Haversand, Vaatvik, Galtvaagen, Brettesnes, Guldvik	1 1/2	4	105	317	2	Furer M. Kvamseng (til 9/3)	Ingen
C.	Skroven	Skroven, Guldbrandsøerne, Sandø, Skjoldvær	1 1/4	5	100	302			
E. F. S.	Svolvær	Odvær, Følstad, Langstranden, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvaagen, Helle, Børvaagen, Svolvær, Osan	2 3/4	42	350	1400	3 (efter 7/3 2)	Sersjant Oscar Støre	Cand. med. Erling Daae
H. I.	Vaagene	Kirkevaag, Kabelvaag, Smedvik, Rækøen, Storvaagen	1/2	2	337	1160	2	Lensmand B. Storjord	Assistentlæge J. Ramm Hoel
K. L. M.	Hopen	Mølnosen, Ørsvaag, Ørsnes, Hopen, Kalle	1/2	35	75	375	3 (efter 5/3 2, efter 6/4 1)	Bernh. Petersen	
N.	Henningsvær	Guldvik, Festvaag, Sauøen, Henningsvær	1/2	37	250	1200	2	Lensmand Chr. Finbak	Cand. med. J. A. Petersen

Tabel 1 (forts.).

Merkedistrikt	Opsyns-distrikt	Fiskevær	Opsynsdistriktets utstrækning i sjømil	Høieste belæg			Betjentenes mandskapshjælp	Opsynsbetjent	Fiskerilæge
				Fartøier	Baater	Mand			
P. G.T. U.	Stamsund	Valberg, Skokkelvik, Sværholt, Stamsund, Esøen, Steine, Urə	$1^3/_4$	64	952	3440	Til $^{11}/_2$ 4, til $^5/_3$ 5, senere 4	Lensmand S. A. Thorvik,	Cand. med. Thor Østensvig
V. W.	Balstad	Brandsholmen, Sandsund, Mortsund Moholmen, Baarsund, Balstad	1	136	1790	7430	5 (efter $^{21}/_2$ 6)	Adj. lensmand A. Anderssen-Strand	Distriktslæge O. Bugge
X. Y.	Sund	Strømø, Nufsfjord, Nesland, Sund, Møllerodden	$1^1/_2$	142	1660	7050	4	Fogedbetjent C. Haugen	Kommunelæge B. Tjørsvaag
Z.	Reine	Havnø, Olenilsø, Sakritsø, Reine	$^1/_2$	180	1400	7500	2 (efter $^6/_3$ 3)	Gaardbruker H. J. Mørch	Kommunelæge Trygve G. Berg samt fra $^{21}/_3$ tillike cand. med. Mortensen
Æ. Ø. II.	Sørvaagen	Moskenes, Sørvaagen, Bogen, Tind, Aa, Evenstad	2	74	1220	5800	2 (efter $^6/_3$ 3)	Kontorist E. Caroliussen	

Desuten var 1 matros og kontoristen stationert ved hovedstationen til tjeneste hos opsynschefen, utvalgsformanden og dommeren samt forvalteren.

b. Budgettet.

Utgifterne til opsynet utgjorde iaar kr. 48 120.01; bevilgningen, kr. 40 000.00, overskredes saaledes med kr. 8 120.01. Da overskridelsen er temmelig stor, har jeg i en særskilt fremstilling redegjort for aarsakerne hertil.

Telegrafutgifterne har i de sidste 5 aar utgjort:

i 1904.......................... kr. 5 399.95
i 1905.......................... „ 4 832.50
i 1906.......................... „ 4 711.05
i 1907.......................... „ 4 651.60
i 1908.......................... „ 4 924.65

Befordringsutgiterne (væsentlig leie av dampskib, i 1907 og 1908 tillike av motorskøite) utgjorde:

i 1905.......................... kr. 3 261.95
i 1906.......................... „ 3 611.35
i 1907.......................... „ 5 526.63
i 1908.......................... „ 7 983.68

Utbyttet ved salg av bjergede redskaper, baatutstyr og fisk tilfaldt som vanlig „Lofotfiskernes selvhjælpskasse“, hvorom se sidst i beretningen.

---

c. Politivæsenet.

Tabel 2 viser antallet av vedtagne og idømte bøter samt de til protokols førte private saker for hvert av de sidste 5 aar:

Tabel 2.

Forseelsernes art	Antal bøter, vedtagne eller idømt aarlig				
	1904	1905	1906	1907	1908
Bøter.................................. ialt	681	710	290	253	211
Procentvis av fiskerantallet	3.78	3.44	1.40	1.25	1.05
— av lofotsøkende....................	3.54	3.22	1.30	1.10	0.95
Herav var følgende for:					
Drevet fiske uten baatmerke eller uten anmeldelse .... Lofotlovens § 7	—	5	4	16	5
Ulovlig sætning paa delt hav .... § 16 a	73	104	169	81	97
For tidlig utror eller for sildig sætning ... § 16 c	62	19	47	104	71
Beskadigelse af andres redskaper .... § 18	—	—	2	1	—

Tabel 2 (forts.).

Forseelsernes art	Antal bøter, vedtagne eller idømt aarlig				
	1904	1905	1906	1907	1908
Oversætning af andres redskaper .... § 19	—	—	1	1	1
Utilbørlig kapning o. a. .... § 20	2	2	7	2	4
Undladt at anmelde bjergede redskaper... § 21	—	1	1	—	—
Overstaaen eller sætning paa helligdag.... § 22	480	510	23	3	—
Forstyrrelse av den almindelige rolighet (Strl. § 350) .... § 23	13	13	28	38	26
Overtrædelse av havneforskrifterne .... § 24	1	1	2	6	1
Undlatt at levere fiskeseddel .... § 26	—	—	—	1	—
derhos for:					
Løsgjængerlovens §§ 16 og 17	—	—	—	—	5
Ulovlig brændevinssalg	1	1	—	—	1
— øl eller vinsalg	1	1	—	—	—
— salg av andre varer	43	51	3	—	—
Overtrædelse av politivedtægter (for Vaagan)	5	1	—	—	—
— av lov af $^{20}/_{5}$ 1899 (jagt og fangst)	—	—	1	—	—
— av straffelovens kap. 34 § 326	—	1	—	—	—
— - — „ 34 § 333	—	—	1	—	—
— - — „ 41 § 409	—	—	1	—	—
Vedtagne bøter ved privat forlik	14	7	14	36	14
Saker avgjort ved voldgift efter Lofotlovens § 38.	2	13	4	4	7
Andre private saker, førte til protokols	119	98	112	168	128

Der var iaar flere frifindelser end vanlig, ialt 46; dog kan en større del av disse betragtes som én sak, idet 32 høvedsmænd i Mortsund, som var tiltalt for at ha negtet at efterkomme opsynets ordre om at agterfortøie, blev frifundne underett paa grundlag av, at ordren skulde være mindre praktisk, grundet lokale forhold. Herom er jeg dog ikke overbevist; men vidnerne i saken, hvilken hadde vakt endel opsigt i været, uttalte sig, da de kom for retten, omtrent enstemmig imot ordrens gjennemførlighet, hvorfor der for retten neppe var andet at gjøre end at avsi frifindelsesdom. Men spørsmaalet om agterfortøining i Mortsund er ikke hermed for altid avgjort; saken vil tvinge sig selv frem igjen senere, og folk vil da se, ikke blot at det er mulig men endog nødvendig. Av de øvrige 14 frifindelser var 11 havdelingssaker med henholdsvis 2 i Reines, 7 i Balstads og 2 i Sunds distrikter; 2 saker angik forhaling i Reine og en fra ifjor utsat sak angik for sildig redskapssætning paa Sunds hav.

Det bedes bemerket, at frifindelserne ikke er medregnet i tabel 2, til hvilken jeg endvidere bemerker:

De 5 overtrædelser mot Lofotlovens § 7 falder med 1 paa Balstads, 2 paa Sunds og 2 paa Sørvaagens distrikt. De 97 overtrædelser mot § 16 a falder med 2 paa Stamsunds distrikt, 32 paa Balstads, 52 paa Sunds, 6 paa Reines og 5 paa Sørvaagens; og de 71 overtrædelser mot § 16 c fordeler sig med 14 paa Stamsunds, 36 paa Balstads, 8 paa Sunds og 13 paa Reine. Til disse overtrædelser bemerkes, at en større del av 36 tilfælder i Balstad ikke egentlig bokstavelig var „for tidlig utror om morgenerne“; men det var undlatelse av at seile iland om aftenerne; man hadde sine gode skøiter, og man blev slet og ret ute paa fiskehavet natten over og blev saaledes ute to dage og en nat iett. At dette kan være fristende, er let nok at forstaa; men likesaa klart er det, at det er et forhold, som under den nuværende ordning av fisket ikke under nogen omstændighet kan taales; forholdet blev da ogsaa paaskjønnet med høiere bøter end vanlig, idet disse høvedsmænd fik, saavel ved forelæg som ved domme, fra kr. 150.00 op til kr. 275.00 hver; det var næsten udelukkende folk fra Ibestad, som forsøkte denne trafik; jeg advarer d'herrer mot gjentagelser.

Overtrædelserne mot orden og ædruelighet, Lofotlovens § 23 samt løsgjængerlovens §§ 16 og 17, tilsammen 31 tilfælde, falder med 1 i Svolvær, 22 i Kabelvaag, 1 i Balstad, 2 i Sund, 2 i Reine og 3 i Sørvaagen. Den ene bod for ulovlig brændevinssalg forelagdes i Reine; der forelagdes ogsaa for Sund en saadan bod, men den maatte paa grund av manglende vidner frafaldes.

For drukkenskap og slagsmaal arrestertes 21 personer, derav i Svolvær 1, i Kabelvaag 17, i Sund 2 og i Sørvaagen 1. For de nærmest foregaaende aar var disse arrestationers antal i 1907 — 11, i 1906 — 10, i 1905 — 6 og i 1904 — 3. Opsynsbetjenten i Vaagene, som har det største antal (i Kabelvaag 17), bemerker, at det forøkede antal ikke egentlig kan tilskrives nogen forværring av ædruelighetsforholdene, men at det kommer av, at opsynet i henhold til den nu ikrafttraadte løsgjængerlov har ført strengere opsigt med berusede personer end tidligere.

For tjenestefravikelse anholdtes 1 leiekarl; han hensat nogen tid fængslet, men da han derpaa indgik forlik med sin høvedsmand, blev han ved retskjendelse løslatt.

Forøvrig arrestertes ingen; der anmeldtes 1 tilfælde av tyveri av line og fisk og 1 tilfælde av hærverk paa sjøen; den første sak oversendte jeg statsadvokaten med indstilling om tiltale, men kjender ikke til, om tiltale blev reist; den anden sak oversendtes med indstilling om ingen yderligere forføining grundet bevisets stilling, og dermed blev det.

Det var ingen sak, hvis disse to anmeldelser gav et nogenlunde sandt billede av ordenen og forholdene paa sjøen; fisket vilde jo da være idyllisk; desværre begaaes der av disse forbrydelser ikke to men mange hundrede, men da man næsten aldrig kan skaffe bevis, blir de ikke anmeldte; de omtales kun.

Ordenen og ædrueligheten paa land samt ombord paa baatene og fartøierne i havnene betegnes overalt som meget god eller ialfald som efter omstændigheterne god.

Anderledes staar det nok desværre til med ordenen paa sjøen, og jeg maa herom henvise til og gjenta, hvad jeg skrev ifjor. Ondet har sin rot dels i naturlige vanskeligheter, dels i manglende hensynsfuldhet og velvilje mot hverandre, dels tillike i, at samtidigheten for redskapernes trækning er brutt.

Opsynsbetjenten i Sørvaagen omtaler at havdelingsbestemmelserne ikke altid er tilbørlig kjendt og riktig forstaat av fiskerne, hvorefter han fortsætter:

„Forøvrig er de i Sørvaagens distrikt næsten til stadighet ugunstige „strømforholde til største hinder for, at disse havdelingsvedtægter kan „ordentligen overholdes. Strømforholdene var ivinter især ugunstige der „vest. Det indtraf saaledes, at redskaperne blev sat under av strømmen „i flere døgn, før man kunde faa trække. Naar saa strømmen bar øst „mot garnhavet, blev der klaget over, at linebrukerne var kommen paa „garnhavet, og omvendt naar strømmen bar vestover fra garnhavet mot „linehavet.

„Angaaende ordenen forøvrig paa fiskehavet hørtes ofte klager, især „over doryfiskernes driftsmaate, likeoverfor baatfiskerne. Dampskibene, „motorskøiter og andre dæksskøiter med sine doryer kunde saaledes „holde det gaaende med redskapstrækning i saadant veir, som hindret „baatfiskerne fra at komme paa sjøen. Under saadan driftsmaate er „det let at forstaa, at en mængde redskaper og fangst gaar tapt for de „fiskere, som ikke faar være tilstede for at vareta sit tarv. Fiskeribe„driften er ved disse forandrede forhold bleven saa uholdbar for baat„fiskerne, at det synes saa, at disse inden kort tid maa slutte med sin „lofotdrift, især naar fiskeriet arter sig saaledes som denne vinter, at „hovedmassen av fiskerne skal utøve sin bedrift paa et enkelt opsyns„distrikts fiskehav.

Opsynsbetjenten i Reine skriver, efter at ha omtalt ordenen paa land: „Derimot var ordenen paa havet meget at beklage, idet der „daglig blandt linefiskerne hørtes klager over kapning samt tyveri av fisk, „dog uten nogen speciel anmeldelse, foruten i et par tilfælde, hvor an„meldelse foregik, dog uten at bevis kunde tilveiebringes, saa saken kunde „forfølges. Striden var mellem baat- og doryfiskerne, og de fleste klager

„var fra baatfiskerne, at det paa ingen maate gik an at fiske blandt „doryfiskerne, da de var hensynsløse og brukte for let kniven, hvor„ved forvoldtes stort redskapstap og fiskespilde, hvorfor baatfiskerne efter „forandringen av Lofotlovens § 16 fik utlagt særhav, hvortil doryfiskerne „ikke hadde adgang. Dette trodde man ifølge uttalelser fra baatfiskerne „vilde virke til det gode, saa at dory- og baatfiskerne skulde være adskilte; men det viste sig, at baatfiskerne efter denne havdeling likefuldt „satte sine liner blandt doryerne paa det saakaldte doryhav, da de dertil „hadde adgang, hvorimot doryerne ikke kunde bruke baathavet uten at „bli anmeldt. Hvem av parterne som er værst eller bedst, dory- eller „baatfiskerne, skal jeg ikke si, men jeg hørte uttalt av flere dampskibs„fiskere, at de før vilde sætte sin line blandt en flerhet av doryfiskere, „før de vilde komme sammen med faa baatfiskere, da de sidste var umed„gjørlige og intet skaante, hvorfor det antages, at den ene part ikke er „bedre end den anden, naar anledning gives.

Opsynsbetjenten i Sund skriver:

„Det ogsaa iaar igangsatte seilende opsyn ansees at være av be„tydelig nytte. Rigtignok var ikke anmeldelsernes antal saa stort iaar „som ifjor, men jeg tror allikevel, det ved sit blotte nærvær gjør like „stor nytte. Var fisket slaat til iaar som ifjor, vilde det nok ha stillet „sig anderledes. Jeg vil dog ikke undlate at peke paa nødvendigheten „av at ha en større og mere sjødygtig baat end hittil. Den maa kunne „ta sjøveir sammen med de fiskende motorbaater. Denne min mening tør „jeg grunde paa selverfaring fra ivinter, da jeg delvis var ute med baaten. „Det ser mere og mere ut som at seilende opsyn maa avløse tilsyns„mændene, der — som i senere tid sedvanlig — virker mere til skade „end gavn, derved at de, som har værets bokstav og tilsynsmerke, trækker „fremmede og ukjendte baater efter sig ind paa ulovlig hav, da disse — „eller ialfald en del av dem — for at sikre sig mot at sætte paa ulovlig „hav, holder sig i nærheten av værets tilsynsmænd."

Videre skriver samme opsynsbetjent:

„Om forholdene paa sjøen kan ikke være noget nyt at skrive, da „disse vel er chefen noksom bekjendt. De har desværre ikke forbedret „sig siden ifjor."

Opsynsbetjenten i Balstad skriver:

„Private tvistigheter stiger aar for aar, ikke alene de saker, som „foregaar under og staar i forbindelse med fisket, men ogsaa de saker, „som medtages fra hjembygderne for at se sin avgjørelse av Lofotopsynet. „Det er som bekjendt meget almindelig, at smaa tvistigheter, som dukker „op i nabolaget i hjembygderne, utstaar til ankomsten til Lofoten for da „at se sin avgjørelse ved opsynsbetjenten. Naar stigningen i forseelserne „mot Lofotlovens § 16 a ikke er større (ifjor i Balstads distrikt 26 mot

„iaar 32. — Opsynschefen), grunder — efter hvad jeg har bragt i er-„faring — dette sig paa, at linefolket den største del av vinteren drev „fiske paa den vestre del av distriktets vestre linehav, hvilket bevirket „at konflikt mellem garn og liner forbød sig selv. De fleste begaaede „forseelser mot nævnte paragraf indtraf i sidste halvdel av februar, altsaa „paa den tid av vinteren, som fisken holdt sig i østre kant av vestre „linehav eller omtrent i skillet mellem garn og liner. Hvis det seilende „opsyn dengang hadde været tilstede paa Balstadhavet, tror jeg, at en „flerhet av de begaaede forseelser skulde ha været undgaat.

„Den store stigning i forseelserne mot § 16 c (ifjor i Balstads di-„strikt 15 mot iaar 36. — Opsynschefen) skriver sig ikke fra, hvad man „i almindelighet forstaar ved denslags forseelse, men størsteparten av „disse overtrædelser bestaar i uteligging paa fangstpladsen om nætterne „med saavel logis- som fangstbaater.

„I januar og først i februar, mens fisket var daarlig, hørte man „intet til forseelser mot nævnte paragraf, hverken fortidlig utror eller „uteligging om nætterne; men den 22de, 25de og 26de februar — paa „den tid, da fisket saa lovende ut — var der en flerhet av skøitefolk, „hovedsakelig fra Ibestad, som undlot at søke havn og istedet henlaa „nætterne over ute paa fangstfeltet. Dette uvæsen, som efter alles dom „absolut er den største forseelse mot Lofotloven, blev det dog hurtig slut „med, idet massemulktering med meget høie bøter foretokes."

Den midlertidige opsynsbetjent i Nufsfjord skriver, at der „var stadige klager over kapning uten at der var sammenknobet, og at det „sjelden eller aldrig var mulig at faa lovovertrædelsen bevist. Med hensyn „til morgenutror var der fra Nufsfjord aldrig klage over, at nogen rodde „for tidlig, hvilket absolut skyldtes pligtopfyldende tilsynsmænd."

Det samlede beløp av vedtagne og idømte bøter utgjorde kr. 8 548.00, alt til statskassen; herav er indtil nu (september) betalt kr. 8 016.00 og avsonet kr. 20.00, mens kr. 512.00 endnu staar tilrest.

---

d. Ekstraordinær dommer.

Hr. overretssakfører N. J. Haugen fungerte ogsaa iaar som dommer. Det vil av tabel 3 fremgaa, at dommeren iaar behandlet betydelig flere saker end ifjor, og flere end i noget av de 10 aar, som tabellen omfatter. Dommeren var da ogsaa særdeles optat helt fra først til sidst. Av de 82 politisaker angik 47 overtrædelse av Lofotlovens § 16 med vedtægter, 34 angik havneovertrædelser (§ 24) og 1 utilbørlig utsætning av redskaper

(§ 19). Av de 11 „private tvistigheter“ angik de 7 erstatninger for paaseilinger, 3 erstatninger for redskap og 1 tvist i anledning hyre.

Tabel 3.

Forretning	Saker behandlet av dommeren									
	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Ialt	41	64	70	80	58	42	27	72	62	109
Herav var:										
1. Retslig avhørelse under efterforskning ..	25	[1])25	18	17	38	9	11	13	4	4
2. Forundersøkelser ...	1	—	—	—	1	—	1	2	—	1
3. Bevisoptagelser.....	—	—	—	—	—	2	1	2	1	1
4. Politisaker.........	15	34	51	58	14	27	11	46	41	82
5. Sjøretstakster	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6. Sjøforklaringer	—	—	—	—	—	—	—	2	2	8
7. Taksationsforretning	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
8. Arrestforretninger ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9. Private tvistigheter .	—	5	1	5	5	4	3	7	12	11
Av de retslige avhørelser, forundersøkelser og bevisoptagelser angik:										
Politiforseelser	2	—	1	1	1	—	—	3	1	2
Tyveri	12	13	11	11	19	4	6	10	1	2
Bedrageri og falsk	4	4	1	—	11	1	3	1	2	—
Gamle straffelovs kap. 18	1	—	—	2	2	—	—	2	—	—
Legemsfornærmelse	5	2	3	2	5	4	1	1	—	—
Hærverk	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Andre forbrydelser	2	6	2	1	1	1	3	—	1	2

[1]) Deraf 1 fængslingskjendelse og 3 summarisk paadømte justitssaker.

e. Lægevæsenet.

I tabel 1 findes anført de 8 inden opsynsdistriktet ansatte fiskerilæger.

Utenfor opsynsdistriktet fungerte:

i Værøy og Røst kommunelæge O. A. Lundbye,

i Borge og Gimsøy kommunelæge E. Andreassen,
i Bø og Malnes kommunelæge K. Wetten,
i Øksnes kommunelæge Johs. Sætre og
i Dverberg kommunelæge L. Green.

Direktøren for det civile medicinalvæsen har som vanlig velvillig utarbeidet efterstaaende tabeller efter den av lægerne leverte sykestatistik. Paa grundlag av de mig utlaante indberetninger fra enkelte av fiskerilægerne samt de av opsynsbetjentene og lægerne til mig indsendte meddelelser m. v. hitsættes følgende:

Skroven. For dette distrikt var av amtmanden ansat doktor J. A. Petersen, uten at der dog paa forhaand var bestemt nogen datum for hans tiltrædelse, idet amtmanden anmodet mig om at ha opmerksomheten henvendt paa sundhetstilstanden i Skroven og meddele, naar berettiget krav paa læge maatte være tilstede. Som bekjendt artet fisket sig saaledes, at der ingen tilstrømning av fiskere blev til Skroven, hvorfor jeg ikke fandt det paakrævet at indgaa til amtmanden med anmodning om lægens tiltrædelse. Derimot indkom 20de februar henstilling for Skroven gjennem opsynsbetjenten om ønskeligheten av en ordning, hvorved enten distriktslægen eller en av fiskerilægerne i Svolvær eller Kabelvaag kunde holde kontor en dag hver uke i Skroven; denne henstilling oversendte jeg samme dag til amtmanden med anbefaling. Sykehuset var ikke aabent.

Svolvær og Østnesfjorden. Heller ikke for dette distrikt var tjenestens tiltrædelse paa forhaand bestemt, idet den foran for Skroven omtalte anmodning fra amtmanden gjaldt ogsaa for dette distrikt. Som følge av megen gjennemgangstrafik med derav flytende krav om læge telegraferte jeg den 31te januar til amtmanden og anbefalte, at fiskerilægen skulde tiltræde sin tjeneste 1ste februar, hvilket ogsaa skedde. Muligens bør dog lægen i Svolvær, av hensyn til den sterke gjennemgangstrafik, et andet aar tiltræde omkring 20de januar. Tjenesten varte til 20de april. Av epidemiske sygdomme forekom endel influenza samt blandt stedets fastboende befolkning en let meslingeepidemi, men sundhetstilstanden var i det hele tat god. Der behandledes ialt 355 fiskere, av hvilke 7 sendtes til Kabelvaag sykehus. Som vanlig var der mest for lægen at gjøre under fiskets første halvdel, indtil henimot midten av mars. Av stor hygienisk betydning er det nye vandverk, som ivinter for første gang var i bruk.

Vaagene og Hopen. Lægen tiltraadte tjenesten 1ste februar og avsluttet 27de april, da sykehuset lukkedes; der behandledes ialt 251 fiskere; paa sykehuset laa ialt 30 mand, som alle paa 2 nær utskreves som helbredede, forinden huset lukkedes; disse 2 overførtes, den ene til Gravdal, den anden til Bodø. Sundhetstilstanden var gjennemgaaende god, og av epidemiske sygdomme paavistes kun 2 tilfælde av meslinger.

Drikkevandet er daarlig og foraarsaget paa sykehuset et par tilfælde av diarrhoe; der er forresten nu haab om, at Kabelvaag i en nær fremtid kan faa sig tidsmæssig vandverk. Der indtraf ingen dødsfald. Lægen nævner, at sykehusets inventar og beholdning av tepper er daarlig og vilde vise sig utilstrækkelig i tilfælde av tilstrømning til Østlofoten. To ukentlige kontordage holdtes som vanlig i Hopen og Ørsnes indtil 7de mars, da der var saa faa folk igjen, at det ikke længer behøvedes. Lægen paataler, at det til disposition stillede kontorlokale i Ørsnes er helt uskikket dertil og uforsvarlig at benytte som saadant, dels fordi der intet venteværelse var eller kunde skaffes, og dels fordi selve rummet var for litet og slet utrustet. Han har imidlertid bragt i erfaring, at andet og bedre lokale skal være at faa leie hos enkefru Benjaminsen i Ørsnesbakken, hvorfor han for næste aar henleder amtmandens opmerksomhet herpaa.

Henningsvær. Den for dette distrikt ansatte doktor H. C. A. Hide blev forhindret fra at kunne tiltræde; istedet tiltraadte den 25de januar den oprindelig for Skroven ansatte dr. J. A. Petersen; han tjenstgjorde til 18de april, da sykehuset lukkedes. Der behandledes ialt 301 fiskere, hvorav paa sykehus 23; av disse 23 kom 11 fra vær utenfor lægedistriktet. Ingen døde. Da sykehuset lukkedes, var der igjen 6 patienter, hvorav de 3 utskreves som helbredede, og 1, der var i god bedring, reiste efter eget ønske hjem, mens 2 overflyttedes til Gravdal. Sundhetstilstanden var idethele god. Fra utgangen av februar var kun meget faa folk tilstede. 4 av de sykehusbehandlede led av meslinger, og 3 av dem var haardt angrebne, idet der stødte andre ting til; de kom alle fra Vestlofoten.

Stamsund, Steine og Ure. Tjenesten tiltraadtes den 24de januar og varte til 18de april; der sykebehandledes ialt 565 fiskere, hvorav paa sykehus 26. Ingen døde. Sundhetstilstanden var gjennemgaaende god.

Balstad og Mortsund. Distriktslæge Bugge skriver:

„Fiskerilægetjenesten tok sin begyndelse 25de januar og avslutte„des 25de april.

„Der var allerede fra begyndelsen av samlet en hel del fiskere, og „deres tal vokste hurtig, saa der i begyndelsen av februar var samlet „en betydelig fiskeralmue saavel i Balstad som Mortsund. Der holdtes „kontor i Balstad 3 ganger i uken fra kl. 5 em. og utover aftenen, saa„længe der kom patienter, ofte til kl. 10 aften. I Mortsund holdtes „kontor 1 gang ukentlig. For Mortsunds vedkommende er 1 gangs „ukentlig kontortid, som efterat stedet er blit den vigtigste havneplads „for fiskedampskibe, vel litet. Der var ogsaa hermed endel misnøie. „Imidlertid er jo dog nu adkomsten til Gravdal eller Steine ganske an„derledes let end før, da jo fiskedampskibe eller motorskøiter altid vil

„være disponible ved optræden av mere alvorlige tilfælde. Ofte hændte „det ogsaa, at et fiskedampskib eller en motorskøite stak over til Grav- „dal med flere fiskere til almindelig kontorkonsulation.

„Sundhetstilstanden var den hele tid meget god. Der forekom kun „et faatal av alvorlige tilfælde og av epidemiske sygdomme kun 1 til- „fælde av nervefeber og et par tilfælde av meslinger. De almindeligst „forekommende tilfælde var akut forkjølelsessygdom — en let bronkit „— eller en mere influensalignende affektion.

„Desuten forekom en hel del verkefingre og bylder, samt nogle „middels svære og en 4—5 svære tilfælde av blodforgiftning. Som sed- „vanlig utførtes en masse tanduttrækninger. En hel del saadanne be- „sørgedes ogsaa av en tandlæge, der utførte uttrækningen for kr. 1.00 „pr. styk. En hel del fiskere benyttet sig av ham, især deleshet da de „for samme pris fik tanden bedøvet.

„Som det av de tilsendte lister vil fremgaa behandledes ialt 757 nye „tilfælde. Da imidlertid en hel del kommer igjen, tildels mange ganger, „f. eks. for at faa stellet med og skiftet „paa en verkefinger, gir nævnte „tal intet korrekt begrep om konsulationernes antal. Disse blir følgelig „mange flere.

„Paa sykehuset indlagdes ialt 69, hvorav ikke saa faa vestenfra og „endel fra Borge. Av de indlagte døde 1, et tilfælde av hjernebetæn- „delse, indlagt av fiskerilægen i Sund. Manden var fra Sandtorv.

„De fleste indlæggelser skyldes værkefingre, blodforgiftning (rosen) „og bylder av forskjellig art, dernæst pleurit, lungetæring og et par lunge- „betændelser osv.

„I rorbod behandledes meget faa — uten dødsfald. Ombord paa „skøiter eller dampskibe endnu færre. Disse folk kom som regel straks „og forlangte sig indlagt, da det var forbundet med altfor stort bryderi „at ha dem ombord.

„Av ulykkestilfælde under bedriften forekom iaar intet tilfælde av „særlig alvorlig art. Et kompliceret brudd av læggen paa en fisker, der „fik over sig en nedfaldende fiskehjell, var det alvorligste.

„Der indtraf 1 tilfælde av sindssygdom — en ung gut fra Ibestad „— der efter forgjæves behandling paa sykehuset maatte indsendes til „Rønvik asyl.

Sund og Nufsfjord. Lægen skriver: „Lægetjenesten begyndte „den 20de januar og avsluttedes den 23de april. Nufsfjord besøktes re- „gelmæssig 1 gang ukentlig med ophold der 2 à 3 dage, samt ellers „efter tilkaldelse pr. telefon.

„Sundhetstilstanden var iaar adskillig bedre end ifjor, idet den op- „trædende influenzaepidemi var betydelig mindre utbredt; av katarrher i „luftveiene forekom dog i februar og mars en hel del, tildels temmelig

„haardnakkede. Av andre epidemiske sygdomme forekom 1 tilfælde av „meslinger og 1 av ansigtsrosen. Bylder og verkefingre forekom ogsaa „iaar i betydelig mængde; likesaa tandsygdomme.

Lægen behandlet ialt 1182 fiskere, hvorav paa sykehus 15. Der døde en mand av hjernebetændelse.

Reine og Sørvaagen. Lægetjenesten begyndte den 20de januar og vedvarte til 23de april, da sykehuset lukkedes. Fra 22de mars til 12te april var lægen assisteret av doktor J. Mortensen, der stationertes i Sørvaagen. Dr. Trygve G. Berg i Reine behandlede 1330 fiskere, av hvilke 84 var indlagte paa sykehus. Der indtraf 2 dødsfald, det ene ved drukning, det andet ved morfinforgiftning, idet distriktslægens forskrift ved indtagning av medicin ikke blev befulgt. Sundhetstilstanden var i det hele tat god. Tidlig i fisket gik der en let epidemi av meslinger, særlig i Aa og mest blandt fiskere fra Tjøtta og Vega. I Tind forekom endel lungebetændelse. Senere i fisket grasserte meslingerne blandt folk fra Lødingen, og sykehuset hadde en tid ikke paa langt nær plads til alle de angrepne; sygdommen hadde dog heldigvis et mildt forløb og medførte ingen dødsfald. Dr. Berg i Reine skriver:

„— — – Blandt de hyppigst forekommende sygdomme maa næv„nes influenza med 100 tilfælde, meslinger med 52, bronkit og katarrh „84, krupøs lungebetændelse 7, tre dages halsesyke 22. Som for 2 aar „siden indtraf talrike tilfælde av verkefingre, bylder og phlegmoner med „de hyppig ledsagende lymphangiter, omkring 240 tilfælde. Av tandut„trækning falder 30 paa januar, 112 paa februar, 175 paa mars og 90 „paa april, tilsammen 407.

„Naar undtages endel alvorligere benbrudd, indtraf heldigvis, blandt „en saa stor almue med sin tildels farlige bedrift, forholdsvis faa egent„lige ulykkestilfælde.

„En tidlang før paaske holdt det haardt at skaffe ordentlig drikke„vand; uheldigst stillet er i saa henseende Sakrisø, Olenilsø og Reine; „dog kan godt vand erholdes ved at ta av de længere borte liggende „vand og bækker, men dette volder ofte stort besvær. Rensligheten med „de forhaanden værende brønde føres der desværre almindelig klagemaal „over, og ved selvsyn saavel paa Reine som Sakrisø saa vandet alt an„det end appetitlig ut. Paa Sakrisø maatte saaledes en brønd stænges, „da dens vand ansaaes utjenlig for mennesker. Man kan tænke sig, „hvor let epidemier kan opstaa under saadanne omstændigheter. — —“

Doktor Mortensen i Sørvaagen behandlet 460 mand, av hvilke 9 sendtes til sykehus. Ialt behandlet begge læger tilsammen altsaa 1790 mand, hvorav paa sykehus 93.

Tabel 4 angir antallet av behandlede syke i hvert lægedistrikt saavel indenfor som utenfor opsynsdistriktet.

Tabel 4.

Behandlede syke under Lofotfisket 1908.

Distrikt	Behandlede syke			Fordeling paa maanederne:														
				Januar			Februar			Mars			April			Mai		
	Sum	Derav		Behand-lede	Derav		Behand-lede	Derav		Behand-lede	Derav		Behand-lede	Derav		Behand-lede	Derav	
		paa sykehus	døde		paa sykehus	døde		paa sykehus	døde		paa sykehus	døde		paa sykehus	døde		paa sykehus	døde
Indenfor opsyns-distriktet:																		
Svolvær og Østnesfjorden	355	7	—	—	—	—	141	3	—	180	4	—	34	—	—	—	—	—
Vaagene og Hopen	251	30	—	—	—	—	132	13	—	63	11	—	56	6	—	—	—	—
Henningsvær	301	23	—	17	—	—	169	9	—	74	9	—	41	5	—	—	—	—
Stamsund, Steine og Ure	565	26	—	36	—	—	321	16	—	147	9	—	61	1	—	—	—	—
Balstad og Mortsund[1]	757	69	1	—	—	—	378	27	1	290	27	—	89	15	—	—	—	—
Sund og Nufsfjord	1 182	15	1	71	1	1	389	5	—	570	7	—	152	2	—	—	—	—
Reine og Sørvaagen	1 790	93	2	80	8	—	341	13	2	813	47	—	556	25	—	—	—	—
Sum	5 201	263	4	204	9	1	1 871	86	3	2 137	114	—	989	54	—	—	—	—
Utenfor opsyns-distriktet:																		
Værøy og Røst	412	32	—	28	3	—	138	4	—	153	13	—	78	12	—	15	—	—
Borge og Gimsøy	489	1	—	71	1	—	166	—	—	186	—	—	66	—	—	—	—	—
Bø og Malnes	373	4	2	119	1	2	78	1	—	68	1	—	56	1	—	52	—	—
Øksnes	265	2	2	73	—	—	94	2	1	76	—	—	22	—	1	—	—	—
Dverberg	168	—	1	29	—	—	36	—	—	59	—	1	44	—	—	—	—	—
Sum	1 707	39	5	320	5	2	512	7	1	542	14	1	266	13	1	67	—	—
Tilsammen	6 908	302	9	524	14	3	2 383	93	4	2 679	128	1	1 255	67	1	67	—	—

[1]) Januar og februar er paa sykelisten slaat sammen.

I tabel 4 a er anført dødsaarsakerne og de dødes omtrentlige alder; i tabel 4 b de avdødes hjemsteder.

Tabel 4 a. **Opgivne dødsaarsaker under Lofotfisket 1908.**

Causa mortis	Sum	Kjøn og alder 15—20 aar mk.	20—30 aar mk.	50—60 aar mk.	70—80 aar mk.	Uopgit alder mk.	Dødsaarsak
		(Indenfor opsyns-distriktet)					
Intoxicatis e morphis	1	1	—	—	—	—	Morfinforgiftning
Meningitis	2	—	1	—	—	1	Hjernebetændelse
Submersio	1	—	1	—	—	—	Drukning
Sum	4	1	2	—	—	1	
		(Utenfor opsyns-distriktet)					
Appendicitis	1	—	1	—	—	—	Blindtarmbetændelse
Febris rheumatica	1	—	—	1	—	—	Gigtfeber
Pneumonia	3	—	1	1	1	—	Lungebetændelse
Sum	5	—	2	2	1	—	
Tilsammen	9	1	4	2	1	1	

Tabel 4 b. **Hjemstavn for de under Lofotfisket døde fiskere i 1908.**

Indenfor opsynsdistriktet:

Nordlands amt:

Tjøtta 1, Ranen 1, Ofoten 1, uopgit hjemsted 1.

Utenfor opsynsdistriktet:

Nordlands amt:

Bø 2, Øksnes 2, Dverberg 1.

Tabel 5 angir, hvormange procent av samtlige lofotsøkende lægerne har behandlet i de sidste 10 aar, hvormange har været indlagt paa sykehus og likeledes antallet av døde samt det procentvise forhold av døde likeoverfor de lofotsøkende, de sykebehandlede og de paa sykehus indlagte.

Tabel 5.

Aar	Sum av lofotsøkende — fiskere, fartøisfolk o. a.	Procent syke av alle mand	Sykebehandlede	Paa sykehus behandlede	Procent paa sykehus av sykebehandlede	Døde av sykebehandlede	Procent døde av lofotsøkende	Procent døde av sykebehandlede	Procent døde av paa sykehus behandlede
1899........	27 800	17.6	4 897	438	8.9	12	0.04	0.25	2.7
1900........	25 500	19.6	5 014	328	6.5	17	0.06	0.33	5.1
1901........	21 000	22.1	4 646	247	5.3	14	0.07	0.30	5.7
1902........	25 900	19.8	5 124	353	6.9	10	0.04	0.20	2.8
1903........	19 700	26.3	5 176	263	5.1	7	0.04	0.14	2.7
1904........	19 200	25.0	4 812	258	5.4	3	0.02	0.06	1.2
1905........	22 100	20.5	4 535	233	5.1	5	0.02	0.11	2.1
1906........	22 200	23.7	5 258	265	5.0	11	0.05	0.21	4.2
1907........	23 100	24.9	5 763	271	4.7	7	0.03	0.12	2.6
1908........	22 200	23.4	5 201	263	5.6	4	0.02	0.08	1.5

De epidemiske sygdomme indenfor og utenfor opsynsdistriktet findes angit henholdsvis i tabel 6 a og tabel 6 b.

De ikke epidemiske sygdomme indenfor opsynsdistriktet er anført i tabel 7 a og antallet av behandlede veneriske tilfælde for hvert av de sidste 10 aar i tabel 7 b.

Sluttelig viser tabel 7 c de utenfor opsynsdistriktet behandlede ikke epidemiske sygdomme.

Tabel 6 a.

Epidemiske sygdomme under Lofotfisket 1908.

(Indenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Behandlede i				Fordeling paa fiskeridistrikterne													
							Svolvær og Østnesfjorden		Vaagene og Hopen		Henningsvær		Stamsund, Steine og Ure		Balstad og Mortsund		Sund og Nufsfjord		Reine og Sørvaagen	
	Behandlede	Døde	Januar	Februar	Mars	April	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Tyfoidfeber	1	—	-	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Simpel feber	15	—	2	11	1	1	—	—	—	—	10	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Meslinger	100	—	3	17	34	46	1	—	2	—	5	—	2	—	3	—	1	—	86	—
Rosen	6	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	1	—	—	—
Vandkopper	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Kusma	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Akute katarrer i aandedrætsorganerne	506	—	11	199	184	112	28	—	23	—	31	—	66	—	70	—	106	—	182	—
Katarralsk og follikulær angina	115	—	3	42	50	20	10	—	2	—	10	—	14	—	15	—	24	—	40	—
Influenza	306	—	14	148	113	31	10	—	—	—	—	—	28	—	39	—	130	—	99	—
Krupøs lungebetændelse	19	—	2	4	11	2	1	—	—	—	2	—	—	—	4	—	5	—	7	—
Pleurit	45	—	2	14	21	8	3	—	5	—	2	—	3	—	9	—	6	—	17	—
Gigtfeber	16	—	2	6	7	1	4	—	2	—	1	—	1	—	2	—	4	—	2	—
Koldfeber	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut diarrhoe	94	—	6	27	46	15	1	—	1	—	2	—	3	—	17	—	43	—	27	—
Sum	1226	—	45	470	475	236	58	—	36	—	63	—	121	—	167	—	321	—	460	—

Tabel 6 b.

Epidemiske sygdomme under Lofotfisket 1908.

(Utenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Behandlede i					Fordeling paa fiskeridistrikterne									
								Værøy og Røst		Borge og Gimsøy		Bø og Malnes		Øksnes		Dverberg	
	Behandlede	Døde	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Simpel feber	32	—	5	10	9	6	2	26	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Meslinger	9	—	—	1	—	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Rosen	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Kusma	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Akute katarrer i aandedrætsorganerne	163	—	23	48	61	26	5	50	—	47	—	21	—	35	—	10	—
Katarralsk og follikulær angina	43	—	4	14	17	6	2	18	—	6	—	11	—	7	—	1	—
Influenza	31	—	5	14	4	8	—	—	—	15	—	—	—	16	—	—	—
Krupøs lungebetændelse	14	3	4	1	5	4	—	2	—	—	—	3	1	4	1	5	1
Pleurit	23	—	4	8	9	1	1	1	—	13	—	4	—	3	—	2	—
Gigtfeber	8	1	4	—	3	1	—	2	—	—	—	2	1	2	—	2	—
Akut diarrhoe	17	—	1	6	5	5	—	11	—	5	—	—	—	—	—	1	—
Sum	342	4	51	102	114	65	10	118	—	86	—	43	2	67	1	28	1

Tabel 7 a.

Ikke epidemiske sygdomme under Lofotfisket 1908.

(Indenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Fordeling paa fiskeridistrikterne													
			Svolvær og Østnesfjorden		Vaagene og Hopen		Henningsvær		Stamsund, Steine og Ure		Balstad og Mortsund		Sund og Nufsfjord		Reine og Sørvaagen	
	Behandlede	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Hjernebetændelse	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	—	—
Andre hjerne- og rygmarvssygdomme	18	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	10	—	—	—
Andre nervesygdomme	84	—	19	—	11	—	10	—	12	—	9	—	19	—	4	—
Sindssygdom	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hjertesygdom	42	—	1	—	1	—	6	—	—	—	3	—	10	—	21	—
Kronisk bronkit, astma	46	—	3	—	1	—	1	—	5	—	8	—	22	—	6	—
Lungetuberkulose	23	—	2	—	—	—	—	—	4	—	4	—	11	—	7	—
Blodspytning (blodbrækning)	8	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	5	—
Akut sygdom i fordøielsesorganerne	114	—	2	—	2	—	6	—	3	—	8	—	13	—	80	—
Kronisk gastrit, kardialgi	265	—	30	—	18	—	24	—	52	—	26	—	52	—	63	—
Leversygdom, gulsot	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Nyresygdom	21	—	—	—	—	—	2	—	4	—	2	—	3	—	10	—
Anden sygdom i urinveiene	16	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	10	—
Andre kroniske underlivssygdomme	22	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	9	—	10	—
Blod- og ernæringssygdomme	44	—	4	—	—	—	3	—	1	—	4	—	30	—	2	—
Kronisk reumatisme	298	—	28	—	38	—	20	—	41	—	51	—	64	—	56	—
Fnat, smitsom hudsygdom	44	—	4	—	1	—	—	—	10	—	7	—	16	—	6	—
Andre hudsygdomme	98	—	12	—	2	—	9	—	17	—	12	—	21	—	25	—
Syfilis	10	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	—
Gonorre, epididymit	37	—	2	—	6	—	1	—	4	—	11	—	6	—	7	—
Saar (vulnera)	121	—	5	—	6	—	19	—	12	—	14	—	19	—	46	—

Tabel 7 a (fortsat).

Sygdom	Sum		Fordeling paa fiskeridistrikterne													
			Svolvær og Østnes-fjorden		Vaagene og Hopen		Hennings-vær		Stamsund, Steine og Ure		Balstad og Mortsund		Sund og Nufsfjord		Reine og Sørvaagen	
	Behandlede	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Benbrud, luksationer	20	—	2	—	1	—	—	—	1	—	3	—	—	—	13	—
Ben- og ledsygdomme	67	—	5	—	—	—	1	—	10	—	12	—	7	—	32	—
Stød og forvridning	133	—	16	—	2	—	8	—	12	—	27	—	28	—	40	—
Seneskedebetændelse	38	—	2	—	1	—	2	—	8	—	1	—	12	—	12	—
Lymfangit, aarebetændelse	104	—	—	—	5	—	3	—	2	—	17	—	24	—	53	—
Bylder, flegmone, karbunkel	236	—	8	—	10	—	11	—	10	—	31	—	51	—	115	—
Verkefingre	279	—	9	—	4	—	5	—	13	—	52	—	62	—	134	—
Ulcera	40	—	9	—	1	—	—	—	5	—	1	—	13	—	11	—
Forbrænding	16	—	—	—	2	—	1	—	—	—	2	—	6	—	5	—
Forfrysning	8	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1	—	3	—
Øiensygdom	150	—	25	—	14	—	2	—	20	—	17	—	23	—	49	—
Øresygdom	106	—	5	—	8	—	7	—	16	—	16	—	16	—	38	—
Sygdom i næsen, blødning	28	—	6	—	3	—	3	—	4	—	6	—	3	—	3	—
Svulster	12	—	1	—	1	—	—	—	2	—	3	—	3	—	2	—
Brok	15	—	2	—	3	—	—	—	3	—	1	—	3	—	3	—
Morfinforgiftning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Drukning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sum	2 577	4	205	—	143	—	145	—	286	—	353	1	568	1	877	2
Tanduttrækning	1 398	—	92	—	72	—	93	—	158	—	237	—	293	—	453	—
Epidemiske sygdomme	1 226	—	58	—	36	—	63	—	121	—	167	—	321	—	460	—
Tilsammen	5 201	4	355	—	251	—	301	—	565	—	757	1	1182	1	1 790	2

Tabel 7 b.

Antal veneriske tilfælde under Lofotfisket.

Aar	Sum af lofot-søkende	Antal veneriske tilfælde	1 venerisk kommer paa hver
1899	27 800	44	632
1900	25 500	64	398
1901	21 000	50	420
1902	25 900	44	588
1903	19 700	63	313
1904	19 200	35	550
1905	22 100	24	921
1906	22 200	41	541
1907	23 100	48	481
1908	22 200	47	472

Tabel 7 c.

Ikke epidemiske sygdomme under Lofotfisket 1908.

(Utenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Fordeling paa fiskeridistrikterne									
	Behandlede	Døde	Værøy og Røst		Borge og Gimsøy		Bø og Malnes		Øksnes		Dverberg	
			Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Andre nervesygdomme	23	—	—	—	1	—	14	—	8	—	—	—
Sindssygdom	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjertesygdom	6	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—
Kronisk bronkit, astma	52	—	9	—	28	—	3	—	8	—	4	—
Lungetuberkulose	9	—	1	—	4	—	—	—	3	—	1	—
Blodspytning (blodbrækning)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut sygdom i fordøielsesorganerne	27	1	5	—	—	—	11	—	2	1¹)	9	—
Kronisk gastrit, kardialgi	121	—	27	—	24	—	34	—	22	—	14	—
Nyresygdom	6	—	1	—	4	—	1	—	—	—	—	—
Anden sygdom i urinveiene	3	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Andre kroniske underlivssygdomme	7	—	—	—	4	—	—	—	3	—	—	—
Blod- og ernæringssygdomme	25	—	1	—	11	—	2	—	7	—	4	—
Kronisk reumatisme	136	—	38	—	19	—	29	—	31	—	19	—
Fnat, smitsom hudsygdom	28	—	7	—	17	—	1	—	3	—	—	—
Andre hudsygdomme	34	—	6	—	18	—	7	—	1	—	2	—
Gonorre, epididymit	13	—	—	—	10	—	3	—	—	—	—	—
Saar (vulnera)	35	—	20	—	4	—	4	—	2	—	5	—
Benbrud, luksationer	12	—	3	—	1	—	6	—	1	—	1	—
Ben- og ledsygdom	26	—	3	—	11	—	5	—	4	—	3	—
Støt og forvridning	44	—	18	—	5	—	10	—	6	—	5	—
Seneskedebetændelse	15	—	2	—	5	—	4	—	3	—	1	—
Lymfangit, aarebetændelse	16	—	9	—	2	—	—	—	2	—	3	—

Bylder, flegmone, karbunkel	89	—	21	—	19	—	16	—	24	—	9	—
Verkefingre	57	—	18	—	11	—	12	—	6	—	10	—
Ulcera	19	—	6	—	8	—	1	—	1	—	3	—
Forbrænding	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Forfrysning	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Øiensygdom	42	—	12	—	6	—	15	—	4	—	5	—
Øresygdom	18	—	5	—	5	—	4	—	3	—	1	—
Sygdom i næsen, blødning	11	—	1	—	6	—	3	—	1	—	—	—
Svulster	14	—	1	—	9	—	3	—	1	—	—	—
Brok	8	—	2	—	1	—	3	—	2	—	—	—
Sum	902	1	222	—	237	—	192	—	149	1	102	—
Tanduttrækning	463	—	72	—	166	—	138	—	49	—	38	—
Epidemiske sygdomme	342	4	118	—	86	—	43	2	67	1	28	1
Tilsammen	1707	5	412	—	489	—	373	2	265	2	168	1

[1]) Appendicit.

f. Kirke- og skolevæsenet.

Tromsø biskop har som sedvanlig velvillig avgit beretning om den av ham anordnede geistlige betjening under Lofotfisket. Herav, samt av hvad opsynsbetjentene har meddelt, hitsættes følgende:

I Brettesnes og Østnesfjorden virket emissær Johannes Monsen fra Bodø i $1^1/_2$ maaned.

I Skroven var betjeningen som vanlig overlatt til fiskerhjemmets bestyrer.

I Svolvær var likesom ifjor ansat stiftskapellan Ekeland.

I Kabelvaag, Kalle og Ørsnes besørgedes betjeningen av sogneprest Christie i Vaagan og den konstituerte klokker, emissær Rydningen.

I Henningsvær var stiftskapellan Kringen samt fiskerhjemmets bestyrer, emissær Dalland.

I alle disse østlige vær var der ogsaa iaar litet folk, og de flyttet stadig, da fisket ganske slog feil; fra mars maaneds utgang var derfor værene omtrent tomme for faste fiskere, hvorfor ogsaa betjeningen ophørte ved den tid.

I Vestlofoten var derimot en mængde folk, og jo længer vest desto flere.

I Stamsund med Ure og Steine som bistationer virket stiftskapellan Riise; desuten var i Stamsund en emissær og en diakonisse samt i Ure emissær Ingebrigtsen som bestyrer av fiskerhjemmet.

I Balstad besørget fiskerhjemmets bestyrer, emissær Leknæs, betjeningen ved bedehuset, likesom ogsaa sogneprest Aasen, Buksnes, holdt gudstjeneste og opbyggelse i bedehuset, særlig søndagseftermiddage og landliggedage. I Mortsund og Brandsholmen var under hele fisket stationert emissær Stavnes, mens bedehuset i Sandsund tillike av og til besøktes av sogneprest Aasen og emissær Rydningen.

I de vestligste vær Nufsfjord, Sund, Reine med øerne, Moskenes, Sørvaagen og Aa med nærliggende mindre vær ledede arbeidet som vanlig av prost Amlie i Flakstad, som til sin bistand hadde emissær Hans Johannessen i Nufsfjord, emissær Aanstad i Sund, emissær Dybdahl først i Sund, senere i Sørvaagen, stiftskapellan Skjeseth i Reine samt i Sørvaagen først pastor L. R. Landmark til slutningen av februar og senere emissær Dybdahl.

Biskopen skriver: „I disse vær var der nok av arbeide for „alle disse utsendinger blandt den masse fiskere, som var strømmet sam-„men, særlig henimot fiskets slutning.

„Selv var jeg i fiskeværene fra 27de februar til 9de mars, begyndte „i Sund, holdt fastelavnssøndag gudstjeneste i Moskenes kirke og besøkte „Sørvaagen og Reine, hvorfra jeg tok til Mortsund med Sandsund og

„Brandsholmen, forhandlet der med fiskerne om opførelse av forsam-„lingshuser og besaa de paatænkte tomter for saadanne, reiste saa til „Steine, hvor jeg ogsaa forhandlet om opførelse av et forsamlingshus „istedetfor det nedblæste kapel, besøkte Stamsund og avsluttet reisen „med gudstjeneste i Vaagan kirke 1ste søndag i faste.

„Ogsaa iaar klagedes der over røveri paa sjøen blandt den masse „fiskere, som var strømmet sammen i de vestlige vær, saa det var rent „trist at høre."

g. Telegrafvæsenet.

Fra telegrafinspektøren i Tromsø kreds, hr. K. Strømsted, er ogsaa iaar mottat de sedvanlige oplysninger og opgaver vedkommende telegrafvæsenet.

Stationernes antal var uforandret 23 faste og 1 feltstation; personalet ved disse stationer forsterkedes under fisket med indtil 38 og i Lødingen med indtil 6 tjenestegjørende. Av stationerne holdtes de 22 aapne hele aaret, 8 som telegraf, 6 som telegraf i fisketiden og telefon resten av aaret og 8 som udelukkende telefon. Stationerne Ørsvaag og Steine aapnedes henholdsvis 8de og 14de januar og lukkedes igjen henholdsvis 16de og 23de april.

Tabel 8 viser antallet av de i vinter under fisket ekspederte telegrammer; tallet var 8 823 færre end ifjor.

Tabel 8.

Opgave

over antallet af ekspederte telegrammer ved telegraf- og telefonstationerne i Lofoten under vinterfisket i aaret 1908.

	Januar		Februar		Mars		April		Tilsammen
	Avsendte	Ankomne	Avsendte	Ankomne	Avsendte	Ankomne	Avsendte	Ankomne	
Digermulen	38	33	29	160	43	189	34	86	612
Brettesnes	22	54	66	180	67	206	14	106	715
Skraaven	134	102	275	219	287	287	103	163	1 570
Vaterfjord	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	2 292	1 397	3 757	2 038	3 887	2 873	3 019	1 764	21 027
Kabelvaag	366	423	774	698	826	901	715	730	5 433
Ørsvaag	4	74	129	227	29	217	9	93	782
Kalle	13	78	114	180	31	195	2	29	642
Henningsvær	403	234	877	529	811	793	418	432	4 497
Lyngvær	39	49	29	38	51	67	41	56	370
Gimsøysand	169	87	50	39	17	30	37	41	470
Hovsund	33	22	27	32	27	26	13	34	214
Valberg	11	5	1	4	8	11	9	18	67
Stamsund	364	303	818	593	682	839	368	432	4 399

Tabel 8 (forts.).

	Januar		Februar		Mars		April		Tilsammen
	Avsendte	Ankomne	Avsendte	Ankomne	Avsendte	Ankomne	Avsendte	Ankomne	
Steine	32	58	70	182	72	224	32	91	761
Ure	260	151	456	347	441	392	137	196	2 380
Balstad	844	533	2 699	1 722	4 068	3 049	1 257	943	15 115
Bøstad	71	62	179	99	159	74	115	92	851
Borgevær	15	28	49	37	25	60	16	51	281
Nufsfjord	369	155	712	416	1 331	833	501	327	4 644
Ramberg	52	26	17	11	12	16	30	35	199
Sund	453	280	1 331	788	2 839	2 062	1 096	833	9 682
Reine	534	332	747	527	3 408	2 051	2 402	1 409	11 410
Sørvaagen	826	521	1 127	787	3 153	1 904	2 189	1 408	11 915
Røst	320	135	348	160	908	467	934	470	3 742
Tilsammen	7 664	5 142	14 681	10 013	23 182	17 766	13 491	9 839	101778
Ialt	12 806		24 694		40 948		23 330		101778

Tabel 9 viser telegrafkorrespondansen under fisket i de sidste 10 aar.

Tabel 9.

Maaned	1 000 telegrammer									
	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Januar	8.8	11.0	8.8	8.9	7.5	6.3	6.0	12.2	12.8	12.8
Februar	16.6	16.8	16.6	19.0	9.3	15.5	16.2	20.6	21.4	24.7
Mars	27.6	26.5	27.4	29.4	26.7	22.8	37.4	41.6	42.3	41.0
April	24.1	18.8	21.1	24.2	30.4	27.0	23.4	27.6	34.1	23.3
Ialt	77.1	73.1	73.9	81.5	73.9	71.6	83.0	102.0	110.6	101.8

Telegrafkorrespondansen var altsaa iaar ikke uvæsentlig mindre end ifjor, idet april maaned iaar utviser en betydelig mindre korrespondanse end ifjor.

Den traadløse telegrafforbindelse mellem Sørvaagen og Røst har været i virksomhet og fungert tilfredsstillende.

Angaaende forholdene for Mortsund skriver opsynsbetjenten i Balstad:

„Kravet om telegraf- eller rikstelefon i Mortsund gjentages atter. „De meget fortvilede forhold ved telegrafkorrespondansen under Lofot- „fisket for Mortsunds vedkommende fortjener at bli noget mere belyst.

„Som bekjendt har Vestvaagøens telefonselskap i de senere aar „befordret telegrammer vedkommende Mortsund. I førstningen benyttedes „Ure som optagelsesstation for samtlige telegrammer til og fra Mortsund,

„men denne ordning tok efter ganske kort tids forløp slut, idet telefon-„selskapet til manges forbauselse fandt paa at anta Balstad telegrafstation „som optagelsesstation. Naar nu dette private telefonselskap engang hadde „paatat sig telegrambefordringen, maatte det ligge nær at tro, at ordnin-„gen vilde ske paa den enkleste, billigste og greieste maate, baade like-„overfor de mange abonnenter paa telefonlinjen som for det telegraferende „publikum, men saa blev imidlertid ikke tilfælde. Ure som optagelses-„station burde utvilsomt ha været bibeholdt, da ekspedering paa linjen „mellem Ure og Mortsund kan ske direkte uten at generes av eller genere „mellemliggende stationer, hvorimot den nuværende ordning med Balstad „som optagelsesstation til enhver tid avstedkommer en høist beklagelig „uorden paa hele linjen, og dette paa grund av den forholdsvis lange „avstand og det utal av mellemstationer, som har adgang til og tilknyt-„ning til hovedlinjen. Denne meningsløse ombytning av optagelsesstation „kan ikke skyldes andet end ledende mænds private interesser.

„Det er paa ingen maate min mening at anbefale, at Ure atter „gjenoptages, da det hele forhold efter alles dom er under al kritik — „efter de fordringer, Mortsund nu med rette kan stille til nutiden, og det „forekommer mig, at tiden for længe siden er inde for myndigheterne til „at ta saken i sine hænder.

„Det telegraferende publikum, der har interesse av en hurtig og „grei telegrambefordring til og fra Mortsund, er efter alles mening uheldig „stillet, og for at bevise dette skal anføres, at almindelig telegram til „eller fra Mortsund koster 8 øre pr. ord, hvorav 5 til telegrafvæsenet, „$1^1/_2$ til telefonselskapet og endelig $1^1/_2$ øre til optagelsesstationen. Et „almindelig telegram paa 10 ord koster altsaa 80 øre istedetfor som „vanlig 50 øre. For en forretningsmand, der jo stadig telegraferer, „spiller dette tillægsgebyr en ikke ganske ubetydelig rolle i vinterens løp. „Ser man saa tilbake paa den meget store trafik, som i de sidste aar „har forekommet i Mortsund og den derav følgende telegrafering, vil man „straks bli klar over, at den skedde telegrambefordring har været en meget „fin fortjeneste for saavel telefonselskapet som optagelsesstationen. Ja, „forretningen har endog vist sig saa lønsom, at der fra telefonselskapets „side er meget tale om at bygge en ny og direktegaaende linje fra Mort-„sund til Ure, hvilken udelukkende skal ta sigte paa befordring av tele-„grammer til og fra Mortsund, dog selvsagt mot det vanlige tillægsgebyr.

„Det har ofte forekommet, at telefonlinjen i timevis uten stans har „været optat paa tider, da mængder av telegrammer til og fra Mortsund „laa og ventet paa adkomst til linjen, hvilket selvsagt bevirket en større „forsinkelse. Likesaa har det ikke sjelden passert, at optagelsesstationen „under forbindelse med Mortsund er bleven avbrutt midt i et telegram, „saaledes at telegrammets restindhold maatte utstaa til en senere leilig-

„het. Publikum er formentlig heller ikke bekjendt med, at flere private „abonnenter paa den private telefonlinje fra sine telefonværelser kan høre „indholdet av alle telegrammer til og fra Mortsund, det vil si, hvis man „da vil lytte i telefonen.

„Av erfaring kan jeg si, at dette forhold ogsaa likeoverfor de telefon- „interesserte er aldeles fortvilet, idet man i timevis er avstængt fra adgang „til telefonen.“

Fra Sund til Sørvaagen blev sommeren 1907 omsider bygget en ny telegraflinje, hvilken tokes i bruk under fisket. Dette betegnet jo en forbedring av telegrambefordringen, men for den i fiskeværene høist fornødne telefonering var det kun til ringe hjælp, idet samtaler kun formidles, naar telegraflinjen er ledig, om der da maatte være nogen telefonkorresponderende som i disse øieblikke var tilstede.

„Imidlertid foretokes,“ skriver opsynsbetjenten i Sund, „ivinter „fra telegrafvæsenets side et eksperiment, som gjorde galt værre. Det „var en ny opfindelse — telegrafering og telefonering samtidig paa samme „linje — som skulde prøves. Resultatet blev imidlertid, at dette nye, der „blev indsat av telegrafingeniøren, som straks efter reiste sin vei, næsten „umuliggjorde al telefonering, hvorhos ogsaa telegraferingen forstyrredes „derved. Disse tilstande maatte desværre vare hele vinteren ut. Jeg „maa finde det berettiget at paatale dette, idet man maatte kunne for- „søke dette under vore forhold vistnok uprøvede og nye paa et andet „sted end netop i Vestlofoten under vinterfisket, da man ikke kan taale „nogen forværring i telefonforbindelsen. Kravet her vest er en særskilt „telefonlinje indom alle vær uavhængig av telegraflinjerne.“

---

h. Post- og passagerbefordringen.

Kommunikationerne var iaar væsentlig forbedrede og maatte nu siges at være meget gode. En fjerde hurtigrute var igangsat med an- komst til Svolvær søndenfra hver tirsdag middag og avgang sydover hver mandag morgen i vinterruten; i tilslutning hertil underholdt „Vesteraalske dampskibsselskap“ en tredje ukentlig lokalrute i Lofoten og til Bodø fra slutten av januar og hele fisketiden utover; endelig var av „Saltens damp- skibsselskap igangsat en ukentlig rute med avgang fra Bodø via Grøtøy til Vestlofoten. Denne rute, der holdtes gaaende hele vinteren, viste sig meget nyttig og hensigtsmæssig og vakte udelt tilfredshet.

I Sund var iaar istedetfor den tidligere ordning etablert et felt- postkontor, der var i virksomhet fra sidst i januar til over paaske, og

dette viste sig at være en nyttig og betydningsfuld forbedring, særlig hvad formidling av penger angaar.

Fra Henningsvær ankes over, at posten dertil, som skulde kommet til Svolvær med nordgaaende hurtigrute torsdagene, istedet blev sendt iland i Bodø, hvorfra den gik videre med Vesteraalskes rute I via Røst og Vestlofotstederne, saa at den kom frem først fredag eftermiddag. Posten ønskes sendt til Svolvær samt derfra torsdageftermiddagene med Borgeskibet, saa vilde man motta den tidligere, likesom man tillike før vilde kunne besvare den.

---

i. Havnevæsenet.

Svolvær. Opsynsbetjenten skriver:

„Siden forrige beretning er vandledning nedlagt tvers over havnen „fra Sivert Johnsens brygge paa Lilleøen til Svinøen. Denne lednings „leie bør avmerkes bedre end som nu. De i dette øiemed anvendte blik„bøier er upraktiske og vil under et stort belæg paa havnen let bli be„skadiget og forsvinde. Desuten bør merkebøierne forankres bedre end „nu. Det indtraf saaledes flere ganger i vinter, at bøierne var ført langt „fra ledningen, saa at de, istedetfor at være veiledende, var bleven vild„ledende."

Vaagene. Opsynsbetjenten skriver:

„Ankerne fra tidligere aar gjentages; havnene gjenaures, saa der „blir grundere og grundere aar for aar og rummer nu neppe over to „tredjedeler av før. Specielt for Kabelvaags vedkommende, hvor adskillig „trafik hele aaret, vil det ikke gaa an i længden. Og skulde Østlofotfisket „indtræffe, hvad man vel tør ikke blot haape, men ogsaa forutsætte, vil „forholdene bli uutholdelige. Naar det offentlige i sin tid har kunnet „anvende saa mange tusener til kaimurer i Kabelvaag, saa forekommer „det en end besynderligere, at nu intet kan ofres til opmudring av det „gjenaurede, og liten nytte gjør de svære murverker, som farkosterne nu „blot kan naa til ved høivand."

Hopen. Opsynsbetjenten skriver:

„Da utdypning av renden ikke er iverksat, arbeider dampskibs„ekspeditionen under de samme mislige forhold som i forrige beretning „antydet. En forbedring er høist paakrævet, især naar fisket, som man „maa haape, engang tar sig op. Da at levere eller motta større gods„partier fra anløpende dampskiber utenfor havnene paa den aapne Vest„fjord vil i de allerfleste tilfælde vise sig ganske ugjørlig."

21

Stamsund. Opsynsbetjenten skriver:

„Havnen er med de nuværende farkoster utilfredsstillende, ja umulig, „da den vel i forhold til værets størrelse og betydning er den mindste i „Lofoten. De sidste aar har vistnok fisket været mislig og derfor for„holdsvis litet belæg, saa den hittil har greiet det — undtagen i februar „1907, da den var overfyldt; men da det vel er at forutse, at fisket „herefter vil arte sig anderledes end de sidste aar, og at Stamsund i „likhet med før vil faa av de største belæg, er det nødvendig paa for„haand at indrette sig slik, at belægget faar plads.

„Enhver, der er kjendt med forholdene, vet, at den havn, som før „med datidens baater rummet 1 000 baater, nu kun vil rumme 5 til 600; „thi ottringerne og fembøringerne hadde faste fortøininger og laa altid „agterfortøiet, mens skøiterne i almindelighet vil ta fortøiningerne med „sig hver morgen, da det beror paa fisket, om de kommer op til samme „vær om kvelden.

„Hvis nu størsteparten av skøiterne skulde komme til dette distrikt, „hvad jo godt er mulig, vil der ikke bli plads.

„Men med forholdsvis liten bekostning vil Stamsunds havn kunne „rumme ca. 200 skøiter mere end nu, ifald man bygget en passende mur „over to smaa sund, nemlig Store og Lille Joøysund, samtidig med „at man bortskjøt et par undervandsskjær foran disse sund. Nu kan „der ikke ligge skøiter der, dels fordi indløpet er for grundt ved lavvand „(de to undervandsskjær), og dels fordi der (uten mur) er formeget „drag“. „Jeg har foretat opmaaling av sundene ved lavvand. Store Joøysund er „ca. 6½ meter dyp og 35 meter bred, og Lille Joøysund er ca. 7½ „meter dyp og 32 meter bred. Da der like ved, baade paa Store og „Lille Joøyen, er sten nok, saa man slipper at føre den, vil vel ikke „dette bli saa ret kostbart. Havnevæsenets særlige opmerksomhet hen„ledes paa dette.“

Ure. Kravet fra ifjor om bortskytning av en stor sten i havnen gjentages. Likeledes gjentages ønsket om mudring samt en kort molo for Æsøen.

Balstad. Under henvisning til det i tidligere aar anførte gjentages kravene om opmudring av Hatviken og Kræmmerviken.

I renden til øvre havn, Rensjøen, hvor alle dampbaater og større fartøier har sin havn — altsaa mellem Jentofts og Pedersens kaier — ligger et par større stener. Disse burde snarest fjernes, da flere av damperne i vinter ved lavvand blev staaende paa dem.

Sund. Stenen i Grimsholmsund ligger fremdeles urørt til fare for trafikken; det er at beklage, at en saadan bagatel aar efter aar skal være gjenstand for klage, uten at noget gjøres. Likeledes gjentages kravet om gjenmuring av østre Sund ved Østre Næsland.

Sørvaagen. Der er fremdeles intet gjort til forbedring av havneforholdene i Aa; forholdene er høist vanskelige og uheldige saavel for stedet som for fiskerne, og det synes paafaldende, at intet kan bli foretat til forbedring i et saa stort og betydelig fiskevær, trods de gjentagne og berettigede krav.

I det hele tat synes havnevæsenets opmerksomhet forholdsvis kun litet henvendt paa Lofoten og kravene derfra, uagtet et saa særdeles vigtig distrikt, som Lofoten unegtelig er; og kravene til havnene stiger aar for aar, eftersom antallet av større, kostbarere og mere dyptstikkende farkoster økes.

---

k. Fyr- og merkevæsenet.

Svolvær. Siden forrige beretning er en fyrlygte anbragt paa Vorsetøen, hvorved den saakaldte vestre led er oplyst og et længe følt savn avhjulpet.

Henningsvær. Skulde der i Henningsvær komme et stort belæg. vil der tiltrænges flere fortøiningsringer.

Stamsund. Ogsaa her ønskes flere ringer, særlig paa Tørnholmen og ved Langsundet.

Balstad. Angaaende krav paa foranstaltninger for Balstad er allerede under 9de april sendt Fyrdirektøren en motivert forestilling, som man nærer haap om, at der blir tat hensyn til.

Mortsund. Kravene om fyrlampe samt om fortøiningsringer paa østsiden av Buviknakken gjentages.

Sund. I Sunds havn blev sommeren 1907 opsat endel støtter og ringer; de viste sig at være heldig anbragte, gjorde stor nytte og opfyldte de forventninger, man paa forhaand hadde sat til dem. Et seilmerke i Sunds havn blev i vinterens løp beskadiget, idet formentlig skøiter i mørke har fortøiet deri.

Sørvaagen. Tidligere krævede støtter og ringer i Sørvaagen samt langs Breilandet ved Moskenesvaagen er nu anbragte og gjør god nytte. Men grundet stort belæg av kjøpefartøier, dampere og skøiter i Moskenes er det yderligere nødvendig inderst i havnen at faa to ringer paa østre og tre paa vestre side av fossen samt en paa skjæret „Oksen". Desuten tiltrænges en fortøiningsstøtte paa et av smaaskjærene mellem den allerede anbragte støtte og Breilandet samt nok en paa en flu eller et skjær ret nedenfor Hans Johnsens hus paa Breilandet. Moskeneshavnen er en stor og meget søkt havn, der hittil har været forlitet paaagtet med hensyn til fæstigheter.

Punkterne for de ovennævnte ringer og støtter kan nærmere paavises av Jakob Markussen, Breilandet.

II. Fiskerne vedkommende.

a. Ankomst og avreise samt flytninger inden opsynsdistriktet.

Ogsaa iaar begav en stor del av de til Lofoten bestemte fiskere sig tidlig ivei; men urolig og stormfuldt, som veiret faldt i januar og første halvdel av februar, gik det sent med fremkomsten.

De fleste baater var ankomne i begyndelsen av mars; største belæg naaddes dog ikke før omkring den 20de i denne maaned.

Til Østlofoten søkte forholdsvis faa, og av de, som stoppet op der for at avvente efterretninger om fiskeutsigterne, flyttet det overveiende del vestover allerede i februar. De senere ankomne fortsatte mest direkte til Vestlofoten.

Efterhvert som fiskeriet slog til foregik flytningen i mars og senere stadig længere og længere vestover, og flaaten var tilslut væsentligst samlet i værene vestenfor Balstad, hvor havnene var overfyldt og alt husrum optat.

En hel del skøiter forlot Lofoten omkring midten av mars for at seile til Finmarken. Til paaske (19de april) avsluttet de fleste fisket; kun i de aller vestligste vær fortsattes det efter denne tid av et mindre antal baater og dampskibe.

Nedenstaaende tabel viser baatantallet samt dets procentvise størrelse ved begyndelsen og ved midten av hver maaned samt ved fiskets nær forestaaende avslutning i de sidste 5 aar.

Tabel 11.

Tid	Antal baater tilstede					Procent				
	1904	1905	1906	1907	1908	1904	1905	1906	1907	1908
Januar, midten	50	—	200	400	400	1.1	—	3.5	7.5	7.7
Februar, begyndelsen	300	400	1 500	2 300	1 700	6.7	7.0	26.3	43.4	32.7
— midten	2 000	1 500	3 400	3 500	2 900	44.4	26.3	59.6	66.0	55.8
Mars, begyndelsen	3 500	3 900	4 700	4 400	4 300	77.8	68.4	82.5	83.0	82.7
— midten	4 500	5 500	5 500	5 300	5 200	100.0	96.5	96.5	100.0	100.0
— slutningen	4 400	5 700	5 700	5 100	4 300	97.8	100.0	100.0	96.2	82.7
April, slutningen av 1ste uke	4 400	5 100	5 300	4 500	4 000	97.8	89.5	93.0	84.0	76.9
2den uke	3 900	3 800	4 800	2 600	2 500	86.7	66.7	84.2	49.1	48.1
3dje uke	3 000	1 600	2 700	1 600	1 100	66.7	28.2	47.4	30.2	21.2
4de uke	1 200	300	600	500	300	26.7	5.3	10.5	9.4	5.8

Tabel 12 viser baatfordelingen ved de forskjellige fiskevær. Tallene over streken betegner garnbaater, under streken linebaater og efter samme dypsagnbaater.

Tabel 12.

Uken, som endte	Raftsund og Risvær	Brettesnes	Skroven	Østnes-fjorden	Svolvær	Kabelvaag	Hopen	Henningsvær	Stamsund og Steine	Ure
Januar 25...	—	—	7/5 3	—	—	5/3 0	0/3 0	1/7 0	44/41 0	3/28 0
			15			8	3	8	85	31
Februar 1...	—	—	10/6 6	—	0/5 0	7/6 1	0/13 0	13/33 0	88/121 0	26/75 0
			22		5	14	13	46	209	101
— 8...	—	2/0 0	13/6 6	—	0/5 0	9/12 1	1/15 0	21/45 0	112/159 0	35/120 0
		2	25		5	22	16	66	271	155
— 15...	—	5/0 0	14/6 7	—	1/6 2	15/12 1	2/27 1	38/53 0	139/290 0	44/158 0
		5	27		9	28	30	91	429	202
— 22...	—	7/1 0	30/9 11	—	30/9 11	49/12 4	21/33 1	116/95 5	213/219 2	71/203 0
		8	50		50	65	55	216	434	274
— 29...	—	26/5 0	42/14 16	—	42/14 16	82/12 6	29/45 1	130/102 12	240/233 5	81/212 0
		31	72		72	100	75	244	478	293
Mars 7.....	—	36/5 2	42/25 17	8/6 0	42/25 17	115/12 8	28/36 1	137/107 15	245/238 7	81/207 0
		43	84	14	84	135	65	259	490	288
— 14.....	—	36/7 2	42/26 17	13/3 0	42/26 17	115/17 13	28/36 1	139/110 16	251/232 2	81/206 0
		45	85	16	85	145	65	265	485	287
— 21.....	—	38/7 1	35/26 15	13/3 0	35/26 15	106/29 11	33/41 1	138/99 15	241/219 2	70/180 0
		46	76	16	76	146	75	252	462	250
— 28.....	—	36/7 2	29/23 15	13/3 0	14/23 1	95/20 11	33/32 1	136/83 16	197/126 0	59/105 0
		45	67	16	38	126	66	235	323	164
April 4.....	—	35/7 2	27/23 14	13/3 2	12/21 1	94/19 11	30/32 1	137/84 16	195/111 0	56/112 0
		44	64	18	34	124	63	237	306	168
— 11.....	—	30/5 2	21/23 14	13/3 2	11/22 1	89/18 10	18/27 1	118/78 9	136/99 0	52/80 0
		37	58	18	34	117	46	205	235	132
— 18.....	—	—	—	13/3 2	9/11 1	15/8 1	—	43/49 6	38/36 0	10/30 0
				18	21	24		98	74	40
— 24.....	—	—	—	13/3 2	9/11 1	—	—	—	—	—
				18	21					

Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvaagen	Ialt: østenfor Henningsvær	Ialt: i Henningsvær	Ialt: vestenfor Henningsvær	Ialt av hvert bruk	Ialt
21/98 0	44/37 0	7/11 0	62/23 0	11/165 0	12/11 3	1/7 0	192/403 0	205/421 3	629
119	81	18	85	176	26	8	595		
91/284 0	94/72 0	101/64 0	191/85 0	36/258 1	17/30 7	13/33 0	627/959 1	657/1022 8	1687
375	166	165	276	295	54	46	1587		
144/410 0	95/136 0	140/177 0	229/130 0	56/307 1	25/38 7	21/45 0	811/1439 1	857/1522 8	2387
554	231	317	359	364	70	66	2251		
174/519 0	105/149 0	156/228 1	241/135 1	68/330 1	37/51 11	38/53 0	927/1809 3	1002/1903 14	2929
693	254	385	377	399	99	91	2739		
221/753 0	126/161 0	201/341 1	257/183 1	75/363 1	109/62 18	116/95 5	1164/2223 5	1389/2380 28	3797
974	287	543	441	439	189	216	3392		
246/816 0	132/187 5	228/370 2	263/208 2	83/378 1	185/93 25	130/102 12	1273/2404 15	1588/2599 52	4239
1062	324	600	473	462	303	244	3692		
296/892 2	154/247 8	247/390 8	290/251 4	101/439 2	241/107 30	137/107 15	1414/2664 31	1792/2878 76	4746
1190	409	645	545	542	378	259	4109		
314/909 2	160/265 8	287/471 18	308/277 9	118/462 4	249/112 35	139/110 16	1519/2822 43	1907/3044 94	5045
1225	433	776	594	584	396	265	4384		
309/873 3	167/268 8	311/451 22	332/407 12	130/505 10	240/130 30	138/99 15	1560/2903 57	1938/3132 102	5172
1185	443	784	751	645	400	252	4520		
280/604 2	165/257 10	290/155 20	364/467 20	130/511 16	220/108 30	136/83 16	1485/2225 68	1841/2416 114	4371
886	432	465	851	657	358	235	3778		
250/592 7	137/266 13	280/93 15	370/460 20	127/486 15	211/105 31	137/84 16	1415/2120 70	1763/2309 117	4189
849	416	388	850	628	347	237	3605		
123/355 0	128/244 9	231/30 0	150/200 2	89/465 12	182/98 30	118/78 9	909/1473 23	1209/1649 62	2920
478	381	261	352	566	310	205	2405		
55/312 0	0/88 0	72/35 0	0/20 0	19/235 0	37/22 4	43/49 6	194/756 0	274/827 10	1111
367	88	107	20	254	63	98	950		
10/60 0	0/50 0	58/20 0	—	2/40 0	22/14 3	—	70/170 0	92/184 3	279
70	50	78		42	39		240		

Tabel 13 indeholder opgave over de fra de forskjellige herreder 16de mars i Lofoten antegnede fiskere, disses fordeling ved de forskjellige bruk samt antallet av leiekarle.

Tabel 13.

Fortegnelse

over det i Lofoten den 16de mars 1908 forsamlede antal fiskere, disses fordeling ved de forskjellige redskaper o. s. v.

Fra hvilket prestegjeld	Garn				Line			Dypsagn			Samlet antal			Antal
	Mand	Baatmand-skaper	Baater	Garnbaater utrustet med liner	Mand	Baatmand-skaper	Baater	Mand	Baater		Fiskere	Baatmand-skaper	Baater	Leiekarle.
									med liner	uten liner				
Søndre Bergenhus amt	17	2	2	—	65	23	23	1	—	1	83	26	26	6
Nordre Bergenhus amt	41	3	3	—	100	36	36	2	—	1	143	40	40	—
Herø	9	1	1	—	41	16	16	—	—	—	50	17	17	2
Ørsten	13	1	1	—	37	14	14	—	—	—	50	15	15	—
Aalesund	156	13	13	—	64	25	26	—	—	—	220	38	39	9
Vatne	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	5	1	2	—
Ulstein	—	—	—	—	9	3	3	—	—	—	9	3	3	—
Kristianssund N.	19	2	2	—	56	21	21	—	—	—	75	23	23	3
Edø	—	—	—	—	10	4	4	—	—	—	10	4	4	—
Romsdals amt	202	18	19	—	217	83	84	—	—	—	419	101	103	14
Trondhjem	—	—	—	—	17	6	6	—	—	—	17	6	6	—
Statsbygden	84	18	18	—	—	—	—	—	—	—	84	18	18	3
Ørlandet	6	1	1	—	—	—	—	36	2	7	42	10	10	—
Frøien	—	—	—	—	16	4	4	—	—	—	16	4	4	1
Hitteren	—	—	—	—	6	2	2	—	—	—	6	2	2	—
Bjugn	11	2	2	—	11	2	2	16	1	8	38	8	8	5

Aafjorden	19	3	3	—	8	2	2	15	1	3	42	9	9	—
Bjørnør	9	2	2	—	5	1	1	—	—	—	14	3	3	2
Søndre Trondhjems amt	129	26	26	—	63	17	17	67	4	13	259	60	60	11
Frosta	19	5	5	—	—	—	—	—	—	—	19	5	5	—
Beitstaden	7	2	2	—	—	—	—	—	—	—	7	2	2	—
Stenkjær	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	5	1	1	3
Namsos	—	—	—	—	17	6	6	—	—	—	17	6	6	—
Nærø	20	4	4	—	5	1	1	—	—	—	25	5	5	2
Kolvereid	17	4	4	—	—	—	—	—	—	—	17	4	4	1
Leka	99	24	24	—	11	3	3	—	—	—	110	27	27	2
Nordre Trondhjems amt	162	39	39	—	38	11	11	—	—	—	200	50	50	8
Bindalen	78	18	18	—	17	4	4	26	—	9	121	31	31	2
Vik	147	35	35	—	25	5	5	47	6	10	219	56	56	13
Brønnøy	453	100	100	—	62	13	13	17	5	1	532	119	119	73
Vega	127	28	28	—	263	57	57	—	—	—	390	85	85	82
Velfjorden	78	20	20	1	60	14	14	—	—	—	138	34	34	24
Alstahaug	335	74	74	—	116	26	27	—	—	—	451	100	101	44
Herøy	100	21	23	5	37	9	9	7	2	—	144	32	34	18
Tjøtta	244	54	54	7	675	144	144	—	—	—	919	198	198	290
Vefsen	86	17	17	—	37	10	10	—	—	—	123	27	27	21
Søndre Helgelands fogderi	1 648	367	369	13	1 292	282	283	97	13	20	3 037	682	685	567
Mo	8	2	2	—	43	11	11	—	—	—	51	13	13	12
Hemnes	104	25	25	—	20	6	6	—	—	—	124	31	31	11
Næsna	272	62	62	—	39	10	10	5	1	1	316	74	74	13
Lurøy	68	17	17	—	90	25	25	—	—	—	158	42	42	4
Rødøy	221	49	49	—	74	21	21	—	—	—	295	70	70	37
Meløy	195	49	52	—	11	3	4	—	—	—	206	52	56	18
Nordre Helgelands fogderi	868	204	207	—	277	76	77	5	1	1	1 150	282	286	95
Gildeskaal	400	86	86	3	270	59	61	3	—	2	673	147	149	55
Beieren	16	4	4	—	121	30	30	—	—	—	137	34	34	16
Bodø	24	6	6	—	31	10	12	2	1	—	57	17	19	2
Bodin	94	20	20	—	50	13	13	—	—	—	144	33	33	10
Skjærstad	56	15	16	—	27	7	9	11	—	3	94	25	28	—
Fauske	39	9	9	—	—	—	—	—	—	—	39	9	9	—

Tabel 13 (forts.)

Fra hvilket prestegjeld	Garn				Line			Dypsagn			Samlet antal			Antal
	Mand	Baatmand-skaper	Baater	Garnbaater utrustet med liner	Mand	Baatmand-skaper	Baater	Mand	Baater med liner	Baater uten liner	Fiskere	Baatmand-skaper	Baater	Leiekarle.
Saltdalen	49	9	9	—	20	6	6	2	—	1	71	16	16	3
Kjærringøy	17	4	4	—	103	23	23	—	—	—	120	27	27	2
Folden	106	23	23	—	501	109	109	6	2	—	613	134	134	21
Steigen	96	23	23	1	516	107	107	2	—	1	614	131	131	33
Hammerøy	83	20	20	—	365	79	81	9	1	2	457	102	104	9
Lødingen	84	22	24	7	385	109	110	2	—	1	471	132	135	31
Tysfjorden	150	38	39	—	143	39	39	—	—	—	293	77	78	4
Ofoten	183	42	42	—	172	49	50	7	3	—	362	94	95	5
Narvik	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	5	1	1	—
Saltens fogderi	1 397	321	325	11	2 709	641	651	44	7	10	4 150	979	993	191
Hadsel	316	76	78	1	575	181	182	—	—	—	891	257	260	12
Sortland	103	23	23	—	213	71	71	—	—	—	316	94	94	—
Bø	80	18	18	1	102	31	31	—	—	—	182	49	49	4
Dverberg	160	39	39	—	77	25	25	5	1	1	242	66	67	1
Øksnes	12	3	3	—	6	2	2	—	—	—	18	5	5	—
Værøy	—	—	—	—	12	4	4	—	—	—	12	4	4	1
Flakstad	804	175	222	46	691	176	183	2	0	1	1 497	352	406	689
Buksnes	469	119	123	15	827	214	233	—	—	—	1 296	333	356	200
Borge	210	53	55	9	137	36	37	—	—	—	347	89	92	25
Gimsøy	94	24	24	—	69	18	18	1	—	1	164	43	43	3
Vaagan	263	75	106	20	396	116	125	23	2	10	682	203	243	37
Lofotens og Vesteraalens fogderi	2 511	605	691	92	3 105	874	912	31	3	13	5 647	1 495	1 619	972
Nordlands amt	6 424	1 497	1 592	116	7 383	1 873	1 923	177	24	44	13 984	3 438	3 583	1 825

Kvæfjord	195	45	45	—	75	24	24	3	1	—	273	70	70	—
Ibestad	260	51	51	—	951	268	268	—	—	—	1 211	319	319	3
Trondenes	102	22	22	—	523	179	179	6	1	2	631	204	204	14
Bjarkøy	17	4	4	—	102	32	32	—	—	—	119	36	36	—
Berg	—	—	—	—	80	28	28	—	—	—	80	28	28	—
Tranøy	256	50	50	—	556	185	185	4	1	—	816	236	236	4
Maalselven	4	1	1	—	16	5	5	—	—	—	20	6	6	—
Lenviken	229	45	46	1	360	119	119	9	2	—	598	166	167	—
Balsfjorden	171	36	36	1	87	26	26	—	—	—	258	62	62	3
Salangen	21	5	5	—	134	42	42	—	—	—	155	47	47	—
Tromsøysundet	68	16	16	3	200	70	70	6	2	—	274	88	88	—
Malangen	32	7	7	—	16	5	5	—	—	—	48	12	12	—
Tromsø	37	8	8	—	135	44	44	—	—	—	172	52	52	1
Lyngen	150	36	36	1	19	6	6	—	—	—	169	42	42	3
Karlsøy	25	5	5	1	177	63	63	—	—	—	202	68	68	—
Skjervøy	24	6	6	—	3	1	1	—	—	—	27	7	7	—
Sørreisen	—	—	—	—	17	6	6	—	—	—	17	6	6	—
Tromsø amt	1 591	337	338	7	3 451	1 103	1 103	28	7	2	5 070	1 449	1 450	28
Tanen	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	5	1	1	1
Kjelvik	—	—	—	—	6	2	2	—	—	—	6	2	2	—
Vardø	—	—	—	—	14	5	5	—	—	—	14	5	5	—
Finmarkens amt	—	—	—	—	25	8	8	—	—	—	25	8	8	1

Rekapitulation.

Søndre Bergenhus amt	17	2	2	—	65	23	23	1	—	1	83	26	26	6
Nordre Bergenhus amt	41	3	3	—	100	36	36	2	—	1	143	40	40	—
Romsdals amt	202	18	19	—	217	83	84	—	—	—	419	101	103	14
Søndre Trondhjems amt	129	26	26	—	63	17	17	67	4	13	259	60	60	11
Nordre Trondhjems amt	162	39	39	—	38	11	11	—	—	—	200	50	50	8
Nordlands amt	6 424	1 497	1 592	116	7 383	1 873	1 923	177	24	44	13 984	3 438	3 583	1 825
Tromsø amt	1 591	337	338	7	3 451	1 103	1 103	28	7	2	5 070	1 449	1 450	28
Finmarkens amt	—	—	—	—	25	8	8	—	—	—	25	8	8	1
Ialt	8 566	1 922	2 019	123	11 342	3 154	3 205	275	35	61	20 183	5 172	5 320	1 893

Antallet av fiskere er omtrent det samme som det var pr. 16de mars ifjor.

Baatmandskapernes styrke har været:

1908	pr. garnbaat 4.44,	pr. linebaat 3.59,	pr. dypsagnbaat 2.52
1907	- — 4.39,	- — 3.51,	- — 3.04
1906	- — 4.17,	- — 3.41,	- — 2.80
1905	- — 4.10,	- — 3.82,	- — 3.07
1904	- — 4.23,	- — 4.16,	- — 3.20

I de sidste par aar er de saakaldte smaagarn øket i størrelse, saa de nu nærmer sig almindelige storgarn. Heri kan grunden til opgang i mandskapsstyrken paa garnbaatene søkes.

Forholdet mellem baatbesætningernes størrelse fra de forskjellige distrikter vil sees av tabel 14.

Tabel 14.

Distrikt	Pr. garnbaat			Pr. linebaat			Pr. dypsagnbaat		
	1906	1907	1908	1906	1907	1908	1906	1907	1908
S. Trondhjems amt..	4.97	4.64	4.96	3.00	2.91	3.70	3.80	3.92	3.94
N. Trondhjems amt..	4.00	3.90	4.15	4.50	3.00	3.45	3.67	3.50	—
S. Helgelands fogderi.	4.37	4.41	4.49	4.33	4.34	4.58	2.86	3.09	2.97
N. Helgelands fogderi	4.00	4.24	4.25	3.43	3.98	3.64	2.33	3.00	2.50
Saltens fogderi......	4.13	4.32	4.35	4.01	4.11	4.23	3.00	2.44	2.59
Lofoten og Vesteraalens fogderi.....	4.00	4.23	4.15	3.40	3.48	3.55	1.88	2.12	1.94
Tromsø amt........	4.34	4.60	4.72	2.74	3.09	3.13	2.90	3.20	3.11

Tabel 15 viser søkningen til Lofoten fra de forskjellige hjemsteder i tidsrummet fra 1904—1908.

Tabel 15.

Hjemsted	Antal fiskere									
	1904	Procent	1905	Procent	1906	Procent	1907	Procent	1908	Procent
Søndre Trondhjems amt	216	1.2	168	0.8	325	1.6	334	1.7	259	1.3
Nordre Trondhjems amt	146	0.8	204	1.0	313	1.5	301	1.4	200	1.0
Søndre Helgelands fogderi	2 529	14.1	2 156	10.5	2 604	12.5	2 906	14.4	3 037	15.0
Nordre Helgelands fogderi	784	4.4	797	3.9	1 030	4.9	1 009	5.0	1 150	5.7
Saltens fogderi	4 740	26.3	5 258	25.5	4 996	24.0	3 916	19.5	4 150	20.6
Lofoten og Vesteraalens fogderi .	5 260	29.2	6 497	31.5	6 244	30.1	5 652	28.0	5 647	28.0
Tromsø amt..................	4 318	24.0	5 521	26.8	5 208	25.1	5 648	28.0	5 070	25.0
Ialt	18 000[1])	100.0	20 626[1])	100.0	20 777[1])	99.7	20 166[1])	98.0	20 183[1])	96.6

[1]) Fiskere fra andre her ikke anførte hjemsteder iberegnet.

Tabel 16 viser forholdet mellem bruken av de forskjellige fiskeredskaper i de sidste 10 aar.

Tabel 16.

Aar	Procent fiskere		
	Garn-brukere	Natline-brukere	Dypsagn-brukere
1899	43.5	52.0	4.5
1900	59.2	38.9	1.9
1901	52.5	44.6	2.9
1902	42.0	53.2	4.8
1903	37.9	57.8	4.3
1904	29.8	65.7	4.5
1905	39.0	55.7	5.3
1906	56.9	41.5	1.6
1907	44.0	54.6	1.4
1908	42.4	56.2	1.4

Som tabellen utviser, er der ogsaa iaar en mindre opgang i linefiskernes procentvise antal. Aarsaken den samme, som angaves i forrige aars beretning.

Bruken av synkenot til fangst av skrei under Lofotfiskeriet er fremdeles forbudt i alle opsynsdistrikter, undtagen Raftsundets, som vedtægt desangaaende, indtat i avsnit VIII — utvalgene vedkommende — utviser.

Med hensyn til anvendelsen av de forskjellige redskaper i de enkelte distrikter i de sidste 10 aar henvises til tabel 17.

Tabel 17.

Aar	Brukenes fordeling																				
	S. Trondhjems amt			N. Trondhjems amt			Søndre Helgelands fogderi			Nordre Helgelands fogderi			Saltens fogderi			Lofoten og Vesteraalens fogderi			Tromsø amt		
	Garn	Natline	Dypsagn	Garn	Natline	Dypsagn	Garn	Natline	Dypsagn	Garn	Natline	Dypsagn	Garn	Natline	Dypsagn	Garn	Natline	Dypsagn	Garn	Natline	Dypsagn
	Procent af fiskere																				
1899	50	13	37	63	22	15	36	59	5	65	22	13	32	66	2	35	64	1	57	42	1
1900	67	13	20	84	10	6	48	50	2	82	16	2	44	54	2	57	42	1	70	30	0
1901	54	20	26	76	15	9	48	49	3	81	15	4	41	55	4	40	59	1	72	27	1
1902	54	13	33	64	14	22	41	51	8	60	37	3	28	68	4	31	66	1	58	40	2
1903	54	29	17	65	21	14	41	52	7	56	29	15	24	72	4	26	73	3	53	44	3
1904	44	18	38	39	32	29	34	58	8	41	37	22	22	74	4	22	77	1	41	56	3
1905	58	10	32	59	19	22	43	48	9	53	28	19	26	70	4	37	62	1	49	45	6
1906	59	23	18	91	6	3	62	34	4	82	17	1	50	49	1	54	45	1	58	41	1
1907	54	31	15	65	21	14	54	43	3	76	24	0	36	63	1	45	54	1	36	36	1
1908	50	24	26	81	19	—	54	43	3	76	24	0	34	65	1	44	55	1	31	68	1

b. Leiekarle.

Sidste rubrik i tabel 13 viser antallet av leiekarle for de forskjellige herreder. Nedenstaaende tabel 18 angir antallet for de forskjellige fogderier eller amter i de sidste 5 aar samt det procentvise antal av distriktets lofotfiskere.

Tabel 18.

Hjemsted	Antal leiekarle				
	1904	1905	1906	1907	1908
	Mand				
Søndre Bergenhus amt	—	—	—	—	6
Nordre Bergenhus amt	—	—	—	—	—
Romsdals amt	—	—	—	10	14
Søndre Trondhjems amt	9	3	1	7	11
Nordre Trondhjems amt	17	16	17	15	8
Søndre Helgelands fogderi	494	239	392	488	567
Nordre Helgelands fogderi	76	16	53	91	95
Saltens fogderi	192	135	137	185	191
Lofoten og Vesteraalens fogderi	703	513	741	967	972
Tromsø amt	19	7	11	56	28
Finmarkens amt	—	—	—	—	1
Ialt	1510	929	1352	1819	1893
Procent av samtlige fiskere	8.4	4.5	6.5	9.0	9.4

Paa grund av knap tilgang av leiekarle betaltes ved fiskets begyndelse optil 210 kroner i hyre. Den almindelige leiekarlshyre var 170—180 kroner samt frit hus, brændsel, kokt mat og kaffe.

Ogsaa iaar opstod adskillig krangel mellem forhyrere og leiekarle, da der — særlig blandt de gjennem hyrekontorer betingede folk — viste sig at være endel ubevante.

Ved avklareringen forekom i Sunds opsynsdistrikt nogen ugreie blandt de uheldigste fiskere, som hadde vanskelig for at utrede hyrebeløbene helt.

Den i tidligere beretninger indtagne advarsel mot befatning med leiekarle, der før ankomsten til Lofoten er forhyret med ishavsfartøier fra Tromsø og Hammerfest, gjentages.

III. Fiskeværene vedkommende.

Efterfølgende tabel 19 viser antallet av de i de forskjellige fiskevær 16de mars antegnede fiskere og disses fordeling ved de forskjellige bruk o. s. v.

Tabel 19.

Fiskevær	Garn				Line			Dypsagn			Samlet antal			Leiekarle. Antal
	Mand	Baatmand-skaper	Baater	Garnb. utr. med liner	Mand	Baatmand-skaper	Baater	Mand	Baater med liner	Baater uten liner	Fiskere	Baatmand-skaper	Baater	
Brettesnes	149	38	45	—	21	7	7	1	—	1	171	46	53	1
Skroven	167	44	50	2	104	28	29	43	2	15	314	89	96	1
Østnesfjorden	33	13	31	16	6	3	5	—	—	—	39	16	36	—
Svolvær	48	15	15	4	63	22	26	2	—	1	113	38	42	1
Kabelvaag	219	51	51	—	83	27	27	15	4	—	317	82	82	—
Storvaagen	242	56	56	—	8	2	2	24	7	1	274	66	66	—
Ørsvaag	26	6	6	—	18	6	6	—	—	—	44	12	12	4
Ørsnes	36	6	6	—	90	18	18	—	—	—	126	24	24	15
Hopen	111	21	21	—	56	17	17	1	—	1	168	39	39	6
Østenfor Henningsvær	1031	250	281	22	449	130	137	86	13	19	1566	412	450	28
I Henningsvær	694	143	144	1	458	91	94	53	2	13	1205	249	253	41
Skokkelvikøerne	27	7	7	—	—	—	—	—	—	—	27	7	7	—
Stamsund	671	146	149	22	760	216	219	—	—	—	1431	362	368	16
Steine	291	65	65	—	8	3	3	10	—	3	309	71	71	12
Ure	367	81	82	—	713	213	213	—	—	—	1080	294	295	34
Øerne til Ure	1356	299	303	22	1481	432	435	10	—	3	2847	734	741	62
Mortsund—Brandsholmen	694	158	159	7	750	242	257	5	—	2	1449	402	418	81
Balstad	776	153	155	—	2242	679	688	—	—	—	3018	832	843	200
Nufsfjord	650	151	152	6	863	203	208	25	6	2	1538	362	368	170
Sund	1349	306	356	29	1540	490	495	48	5	12	2937	813	868	273
Brandsholmen til Sund	3469	768	822	42	5395	1614	1648	78	11	16	8942	2409	2497	724
Reine	1523	342	348	36	1416	394	394	38	7	6	2977	749	755	407
Moskenes	195	47	47	—	256	65	65	3	—	2	454	114	114	38
Sørvaagen	298	73	74	—	978	233	237	7	2	2	1283	310	315	267
Aa	—	—	—	—	909	195	195	—	—	—	909	195	195	326
Reine til Lofotodden	2016	462	469	36	3559	887	891	48	9	10	5623	1368	1379	1038
Vestenfor Henningsvær	6841	1529	1594	100	10435	2933	2974	136	20	29	17412	4511	4617	1824
Ialt	8566	1922	2019	123	11342	3154	3205	275	35	61	20183	5172	5320	1893

Tabel 20 viser, hvormange fiskere der i de sidste 5 aar har tat nummer i de forskjellige vær, samt til hvormange der i disse er husrum.

Tabel 20.

Merkedistrikt	Husrum til ialt i		Antal fiskere tat nummer				
	1881	1899	1904	1905	1906	1907	1908
Raftsundet	—	—	665[2])	1639[1])	565[1])	—	—
Brettesnes	370	—	2336	2612	1427	154	171
Skroven	2460	2200	1752	1415	983	289	314
Østnesfjorden	2050	3241	476	450	121	167	39
Svolvær	3160	3278	1193	1530	776	264	113
Kabelvaag	2470	2370	850	1120	878	325	317
Storvaagen	1932	2768	808	818	538	280	274
Ørsvaag	900	908	248	311	175	55	44
Ørsnes	740	510	477	364	301	171	126
Hopen og Kalle	1660	1776	531	479	402	146	168
Henningsvær	4810	5548	1482	1735	1918	1720	1205
Øerne	330	330	42	54	34	27	27
Stamsund	3170	4644	1178	1244	1983	2551	1431
Steine og Æsøen	1250	1618	210	329	589	442	309
Ure	940	1220	643	689	1097	1341	1080
Brandsholmen og Mortsund	520	1007	512	602	1322	1680	1449
Balstad	1270	1710	1305	1356	2261	2431	3018
Nufsfjord	590	1090	735	860	1097	1493	1538
Sund og Næsland	580	1030	521	768	1066	2270	2937
Reine	830	1457	713	992	1674	2268	2977
Moskenes	} 550	395	27	43	176	320	454
Sørvaagen med Bogen		712	667	766	884	1021	1283
Aa—Evenstad	330	719	634	450	510	751	909

Belægget procentvis i de forskjellige grupper av vær fremgaar av tabel 21.

Tabel 21.

Strækning	Fiskere indskrevne 16de mars				
	1904	1905	1906	1907	1908
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Raftsundet	3.7[2])	8.0[1])	2.7[1])	—	—
Brettesnes—Hopen	48.2	44.1	27.0	9.2	7.8
Henningsvær	8.2	8.4	9.2	8.5	6.0
Øerne—Ure	11.5	11.2	17.7	21.6	14.1
Brandsholmen—Sund	17.1	17.4	27.7	39.1	44.3
Reine—Lofotodden	11.3	10.9	15.6	21.6	27.8

[1]) Risvær.
[2]) Risvær og Svellingen.

Om rorbodernes og losjihusenes antal henvises til tabel 22.

Tabel 22.

Sted	Rorboder og losjihuser							
	Rorboder tilhørende					Losjihuser		Husrum til ialt
	Vær-eieren	Fiskere	Andre	Ialt	Rummer antal mand	Antal	Rummer antal mand	
Risvær	17	—	—	17	188	—	—	188
Brettesnes	2	—	—	2	24	12	260	284
Skroven med Gulbrandsø	129	38	24	191	1718	18	180	1898
Skjoldvær	12	—	—	12	160	2	40	200
Østnesfjorden	73	11	—	84	1385	81	1600	2985
Svolvær	98	2	1	101	1000	75	1100	2100
Osan	—	1	—	1	12	2	60	72
Kabelvaag	16	20	26	62	1500	16	200	1700
Storvaagen	84	18	10	112	1430	7	150	1580
Ørsvaag	30	7	2	39	350	—	—	350
Kjøndvik	29	1	—	30	300	—	—	300
Ørsnes	40	—	—	40	405	—	—	405
Hopen	68	—	—	68	760	—	—	760
Kalle	70	—	—	70	750	1	20	770
Guldvigen	7	—	—	7	80	1	15	95
Festvaag	12	—	—	12	120	—	—	120
Sauøen, Skaten og Engø	68	—	—	[1]) 68	450	—	—	450
Henningsvær	40	65	116	[2]) 221	2140	11	240	2380
Skokkelvikøerne	19	—	—	19	243	—	—	243
Valbergsøerne	10	—	—	10	70	—	—	70
Stamsund og Svarholt	237	7	4	248	3926	17	756	4682
Æsøen	20	—	—	20	225	—	—	225
Nedre Steine	66	1	1	68	590	1	12	602
Øvre Steine	—	—	—	—	—	6	150	150
Ure	83	—	1	84	1054	10	166	1220
Brandsholmen, Mortsund og Sandsund	71	11	8	90	1119	3	82	1201
Balstad	152	11	12	175	1852	6	70	1922
Nufsfjord og Strømø	103	—	5	108	1065	9	140	1205
Næsland	16	—	—	16	200	5	36	236
Sund, Møllerodden og Solø	85	—	—	85	886	12	168	1054
Havnø	49	1	2	52	506	2	12	518
Olenilsø, Sakariasø og Topø	31	1	—	32	315	3	17	332
Reine	67	—	3	70	660	3	80	740
Moskenes	31	4	—	35	360	—	—	360
Sørvaagen med Bogen	71	11	6	88	895	1	30	925
Aa og Tind	86	—	2	88	875	1	20	895
Evenstad	15	—	—	15	150	—	—	150
Ialt	2007	210	223	2440	27763	305	5604	33367

[1]) Av anførte 68 rorbodrum er for tiden 18 ubeboelige.

[2]) Av anførte 221 rorbodrum er for tiden 7 ubeboelige og ikke medtat ved utregningen av det antal mand, der rummes.

I Svolvær er ved privat foranstaltning anlagt storartet vandverk, der ogsaa kan forsyne fiskeværet med udmerket drikkevand. Forøvrig vites intet foretat til utbedring av de i tidligere beretninger paapekte mangler ved vandforsyningen i Østlofoten. Fra Vestlofoten gjentages kravene om brønd paa Olenilsøen og vandledning til Reine fra Mølleelven dersteds. Væreieren skal være villig til at bære en større del av utgifterne ved sidstnævnte arbeide. I Moskenes er gravning av brønd paakrævet, da der til enkelte tider er knapt om vand. Paa Olenilsøen er dog forholdene allerslettest, hvorfor der snarest bør foretages brøndgravning.

Renslighetsforholdene i fiskeværene var paa de fleste steder nogenlunde tilfredsstillende.

Omstaaende tabel 23 oplyser om det procentvise forhold mellem belægget i de anførte værgrupper og det i disse opfiskede parti.

Tabel 23.

Strækning	Det procentvise forhold mellem fiskernes antal og det opfiskede kvantum															
	1901		1902		1903		1904		1905		1906		1907		1908	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk
	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.
Raftsundet	2.0[1])	0.4	1.4[2])	0.8	5.7	4.3	3.7[3])	15.0	8.0[1])	2.0	2.7[1])	0.9	—	—	—	—
Brettesnes—Hopen	30.9	18.4	40.0	51.3	39.4	39.3	48.2	41.1	44.1	6.8	27.0	2.6	9.2	0.3	7.8	0.3
Henningsvær	11.6	14.2	12.0	7.4	9.7	9.1	8.8	6.1	8.4	3.7	9.2	2.5	8.5	0.4	6.0	0.7
Øerne—Ure	15.1	20.7	41.8	14.8	15.1	9.5	11.5	8.0	11.2	6.9	17.8	14.8	21.6	2.9	14.1	3.0
Brandsholmen—Sund	24.1	31.0	19.9	12.1	17.4	21.6	17.1	16.4	17.4	31.6	27.7	46.6	39.1	58.7	44.3	41.0
Reine—Lofotodden	16.3	15.3	11.9	13.6	12.7	16.2	11.3	13.4	10.9	49.0	15.6	32.6	21.6	37.7	27.8	55.0
Østenfor Henningsvær	32.9	18.8	41.4	52.1	45.1	43.6	51.9	56.1	52.1	8.8	29.7	3.5	9.2	0.3	7.8	0.8
Vestenfor Henningsvær	55.5	67.0	46.6	40.5	45.2	47.3	39.9	37.8	39.5	87.5	61.1	94.0	82.3	99.3	86.2	99.0

1) Risvær.
2) Raftsundet og Risvær.
3) Risvær og Svellingen.

Efterfølgende tabel 24 viser, hvorledes fiskerne fra de forskjellige herreder var fordelte i Lofotens fiskevær.

Tabel 24.

Fra hvilket prestegjeld eller by	Risvær og Raftsundet	Brettesnes	Skroven	Østnesfjorden	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen og Kalle	Henningsvær	Skokkelvikøerne	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund og Brandsholmen	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Tilsammen
S. Bergenh. amt	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	32	—	—	—	—	—	—	83
N. Bergenh. amt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	85	45	—	—	—	—	—	—	143
Herø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25	—	—	—	—	—	—	50
Ørsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	50
Aalesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	56	90	—	33	—	—	—	—	220
Edø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	10
Vatne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	5
Ulstein	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	9
Kristiansund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	33	14	—	11	—	75
Trondhjem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	17
Statsbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	—	—	—	—	—	—	5	24	—	—	—	—	84
Ørlandet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	42
Frøien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	16
Hitteren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6
Bjugn	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5	—	38
Aafjorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	12	—	—	—	4	—	11	—	42
Bjørnør	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	5	14
Frosta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	5	—	—	—	19
Beitstaden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	7
Stenkjær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5
Namsos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	17
Nærø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	25
Kolvereid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	5	—	—	4	—	—	—	—	17

Leka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	4	—	6	—	26	—	—	9	—	110
Bindalen	—	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	13	6	12	—	39	—	—	9	—	121
Vik	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	6	38	4	17	19	2	32	66	7	4	5	219
Brønnøy	—	—	—	—	—	—	67	—	—	4	13	—	—	4	23	6	38	2	27	285	10	48	5	532
Vega	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	12	—	—	—	293	4	9	5	18	34	8	390
Velfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	17	—	71	15	138
Alstahaug	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	89	—	66	—	—	—	8	4	2	183	27	54	15	451
Herøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	21	—	11	—	10	—	10	38	20	4	5	144
Tjøtta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	13	—	4	—	27	5	4	228	8	312	272	919
Vefsen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—	—	—	—	—	—	—	5	12	31	—	24	13	123
Mo	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	12	18	51
Hemnes	—	—	—	—	—	33	15	26	—	—	—	—	8	—	—	4	—	—	10	12	—	9	7	124
Nesna	—	—	—	—	—	12	110	—	—	—	15	—	36	10	31	15	9	3	15	12	5	33	10	316
Lurøy	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	3	—	23	9	—	104	—	—	—	—	—	158
Rødøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	13	244	21	9	—	5	—	295
Meløy	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	9	—	—	—	8	41	4	81	40	5	—	16	—	206
Gildeskaal	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	108	—	—	—	10	106	20	6	77	50	26	150	108	673
Beiaren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	46	3	27	53	137
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	8	—	8	5	10	12	6	2	—	57
Bodin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	32	12	5	9	4	10	5	29	20	144
Skjerstad	—	—	11	—	—	—	—	—	—	6	14	—	8	—	—	10	—	10	35	—	—	—	—	94
Fauske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	9	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	39
Saltdalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	5	11	6	10	18	—	—	5	6	—	4	71
Kjærringøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	—	—	54	—	—	—	5	—	120
Folden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	142	—	33	297	43	—	20	4	34	613
Steigen	—	—	21	—	—	—	—	—	45	10	50	—	194	—	—	17	—	99	2	11	82	78	5	614
Hammerøy	—	—	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	4	22	—	—	61	55	123	12	24	3	457
Lødingen	—	20	—	—	18	5	—	—	—	—	13	—	—	—	18	13	—	—	42	327	—	15	—	471
Tysfjorden	—	64	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	32	24	148	4	8	5	293
Ofoten	—	4	—	—	4	14	10	—	—	—	10	—	22	—	—	18	21	26	162	65	2	4	—	362
Narvik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Hadsel	—	18	8	—	—	—	—	6	—	34	45	—	62	—	131	153	194	14	54	145	5	17	5	891
Sortland	—	7	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	15	8	102	51	73	—	—	38	14	—	—	316
Bø	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	—	—	12	—	45	78	19	12	—	182
Dverberg	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	5	—	—	—	55	—	91	70	13	—	—	242
Øksnes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	12	—	—	—	18
Værøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	5	12
Flakstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	202	499	359	48	152	237	1 497
Buksnes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	169	52	133	295	539	93	5	—	—	—	10	1 296

Tabel 24 (forts.)

Fra hvilket prestegjeld eller by	Risvær og Raftsundet	Brettesnes	Skroven	Østnesfjorden	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen og Kalle	Henningsvær	Skokkelvikøerne	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund og Brandsholmen	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Tilsammen
Borge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	27	102	—	—	14	69	28	5	22	10	—	13	347
Gimsøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	—	—	—	—	—	—	7	17	25	5	11	4	164
Vaagan	—	49	83	39	38	43	11	12	45	1	93	—	4	—	—	29	51	19	16	84	24	21	20	682
Kvæfjord	—	—	—	—	—	68	—	—	—	—	—	—	4	—	—	37	28	62	38	36	—	—	—	273
Ibbestad	—	—	—	—	8	—	5	—	—	—	203	—	147	12	37	47	304	6	385	43	14	—	—	1 211
Trondenes	—	—	—	—	12	29	10		—	—	—	—	6	—	36	70	15	20	283	142	—	8	—	631
Bjarkøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	18	—	68	27	—	—	—	119
Berg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	16	—	—	—	50	—	—	—	—	80
Tranøy	—	4	—	—	—	—	—	—	—	16	45	—	86	5	30	46	353	—	179	22	16	14	—	816
Maalselven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	12	—	4	—	—	—	—	20
Lenviken	—	—	—	—	5	13	—	—	—	—	—	—	157	43	113	36	51	4	73	80	20	3	—	598
Balsfjorden	—	—	4	—	—	36	—	—	18	—	—	—	34	23	24	27	45	—	30	—	—	12	5	258
Salangen	—	—	5	—	12	—	—	—	—	—	28	—	16	—	—	—	90	—	4	—	—	—	—	155
Tromsøysundet	—	—	4	—	—	49	—	—	12	—	—	—	24	—	—	26	73	—	74	12	—	—	—	274
Malangen	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	28	4	—	—	—	48
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	25	4	12	—	60	—	44	21	—	—	—	172
Lyngen	—	—	44	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	43	22	4	19	15	—	4	—	169
Karlsøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	—	—	11	—	—	2	112	—	12	12	—	—	—	202
Skjervøy	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—	—	—	3	3	—	—	—	27
Sørreisen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	17
Tanen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5
Kjelvik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	6
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	14
																								20 183

IV. Fartøierne vedkommende.

a. Ankomst og avreise samt flytninger inden opsynsdistriktet.

Som følge av det urolige veir først paa vinteren fik ogsaa en stor del av fartøierne langvarig reise. I slutten av februar og begyndelsen av mars ankom de fleste — for det meste direkte til Vestlofoten. De, som hadde søkt ind til Østlofoten, flyttet ogsaa først i mars vestover, og efter midten av denne maaned gjenlaa kun et faatal i Østlofotværene.

Adskillige fartøier fortsatte over midten av mars nordover til Finmarken uten at ha paabegyndt indkjøp.

Med fuld last avseilte det første fartøi den 27de mars fra Balstad, og flere blev lastet i Vestlofoten i mars maaned. Et større antal fik dog kun delvis last og maatte enten sælge det indkjøpte parti i Lofoten og returnere i ballast, eller senere avgaa til Finmarken, da der ikke blev anledning til at komplettere i Lofoten.

Havarier eller forlis av kjøpefartøier blev ikke anmeldt.

Tabel 25 viser antallet av kjøpefartøier ved hver ukes slutning i de forskjellige opsynsdistrikter. Tallene i næst sidste rubrik over delestreken betegner antal fartøier østenfor, under delestreken vestenfor og efter denne i Henningsvær.

Tabel 25.

Uken, som endte	Kjøpefartøier tilstede															
	Raftsundet	Risvær	Brettesnes	Østnesfjorden	Skroven	Svolvær	Vaagene	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvaagen	Tilsammen
Jannar 25..	—	—	—	—	—	7	—	1	4	9	—	4	—	3	—	8	$\frac{8}{24}$ 4 = 36
Februar 1..	—	—	—	—	—	6	—	1	5	8	3	12	3	4	1	8	$\frac{7}{39}$ 5 = 51
— 8..	—	—	—	—	—	10	—	1	5	11	4	14	4	5	3	9	$\frac{11}{50}$ 5 = 66
— 15..	—	—	—	—	—	11	—	1	13	12	6	20	5	6	3	9	$\frac{12}{61}$ 13 = 86
— 22..	—	—	—	—	1	30	1	8	25	26	18	49	11	23	8	9	$\frac{40}{144}$ 25 = 209
— 29..	—	—	4	—	5	29	2	35	28	37	26	83	15	38	10	10	$\frac{75}{219}$ 28 = 322
Mars 7....	—	—	—	—	2	16	1	1	18	23	22	106	47	94	52	22	$\frac{20}{366}$ 18 = 404
— 14....	—	—	1	—	1	15	1	3	16	14	10	95	47	95	56	34	$\frac{21}{351}$ 16 = 388
— 21....	—	—	1	—	—	6	—	1	12	5	5	55	36	91	82	67	$\frac{8}{341}$ 12 = 361
— 28....	—	—	—	—	—	3	—	—	3	4	3	27	27	70	105	71	$\frac{3}{307}$ 3 = 313
April 4....	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	3	25	20	61	91	66	$\frac{2}{269}$ 1 = 272
— 11....	—	—	—	—	—	2	—	—	3	3	2	12	17	39	54	55	$\frac{2}{182}$ 3 = 187
— 18....	—	—	—	—	—	11	1	—	1	5	2	6	4	4	18	31	$\frac{12}{70}$ 1 = 83
— 24....	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	3	—	3	1	3	$\frac{11}{10}$ 0 = 21

Antallet av kjøpefartøier ved hver halve maaned i de sidste 10 aar vil sees av tabel 26.

Tabel 26.

Maaned	Tid	Antal kjøpefartøier tilstede									
		1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Januar...	Midten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Februar..	Begyndelsen	70	100	60	26	51	21	11	50	50	51
	Midten	180	200	110	160	100	115	50	155	240	86
Mars	Begyndelsen	350	300	240	300	147	208	257	220	350	404
	Midten	422	360	280	350	303	287	284	300	420	388
	Slutningen	400	381	300	300	378	269	232	334	427	313
April	Slutningen										
	av 1ste uge	340	299	280	260	348	226	191	339	370	272
	- 2den „	200	216	180	160	212	191	155	325	170	187
	- 3dje „	72	85	44	90	130	128	35	171	60	83
	- 4de „	—	—	—	—	32	37	14	35	18	21

Opgaver over de tilstedeværende fartøier 16de mars foreligger i tabel 27. I denne er, foruten kjøpefartøier, medtat losjifartøier og fartøier i oplag.

Tabel 27.

Fortegnelse

over kjøpefartøier optegnet i Lofoten den 16de mars 1908.

By eller fogderi	Dampskib	Skonnert eller galeas	Slup	Jagt	Jægtgaleas eller jægt	Skøite	Samtlige fartøiers		Samlet drægtighet i tons	Gjennemsnit av		Losjifartøier eller fartøier i oplag
							Antal	Besætning		Besætning pr. fartøi	Drægtighet i tons	
A. By.												
Haugesund	1	—	1	—	—	—	2	15	120	7.5	60	—
Bergen	6	4	1	13	—	—	24	171	1 820	7.1	76	2
Florø	1	—	—	—	—	—	1	14	122	14.0	122	—
Aalesund	2	5	3	2	—	—	12	88	973	7.0	81	2
Kristiansund	—	15	5	26	2	3	51	254	2 195	5.0	43	—
Trondhjem	—	1	4	4	8	1	18	83	786	4.6	44	—
Levanger	—	—	—	—	2	—	2	7	60	3.5	30	—
Stenkjær	—	—	—	—	1	—	1	6	57	6.0	57	—
Namsos	—	1	1	1	2	—	5	25	293	5.0	59	—
Bodø	—	—	—	2	—	—	2	10	94	5.0	47	—
Narvik	—	—	—	1	—	—	1	5	41	5.0	41	—
Tromsø	—	—	—	—	1	—	1	4	60	4.0	60	1
Tilsammen	10	26	15	49	16	4	120	682	6 621	5.7	55	5
B. Fogderi.												
Søndhordland	—	1	—	3	—	—	4	22	227	5.5	45	—
Hardanger og Voss	—	2	2	11	—	1	16	82	772	5.1	48	—
Nordmøre	—	—	—	3	—	1	4	19	183	4.8	46	—
Ørlandet og Fosen	—	1	3	22	8	6	40	171	1 470	4.2	37	2
Inderøen	—	—	1	2	7	—	10	51	474	5.1	47	—
Namdalen	—	1	—	4	1	2	8	34	299	4.2	37	1
Søndre Helgeland	—	3	1	17	17	8	46	220	2 175	5.0	47	—
Nordre Helgeland	—	—	—	4	1	1	6	22	192	3.7	32	—
Salten	1	3	5	72	2	16	99	447	3 821	4.5	39	1
Lofoten og Vesteraalen	—	—	2	15	5	4	26	121	1 095	4.7	42	3
Senjen og Tromsø	—	1	1	15	1	2	20	105	868	5.2	43	3
Tilsammen	1	12	15	168	42	41	279	1 294	11 576	4.7	42	10
Fra landet ialt	11	38	30	217	58	45	399	1 976	18 197	5.0	46	15

Det gjennemsnitlige antal kjøpefartøier fra de forskjellige byer og fogderier i de sidste 5 aar findes anført i tabel 28 og tabel 29.

Tabel 28.

By	Fartøier tilstede 1904	1905	1906	1907	1908
Kristiania	1	—	—	—	—
Stavanger	—	—	—	—	—
Haugesund	—	—	—	3	2
Bergen	13	16	23	22	24
Florø	—	—	—	1	1
Aalesund	4	8	9	17	12
Molde	—	—	1	—	—
Kristiansund	23	25	43	66	51
Trondhjem	14	13	20	18	18
Levanger	—	1	—	1	2
Stenkjær	1	4	—	1	1
Namsos	3	1	1	7	5
Mosjøen	—	—	—	1	—
Bodø	1	3	3	2	2
Narvik	2	1	2	1	1
Tromsø	—	—	—	6	1
Fra byerne ialt	62	72	102	146	120

Tabel 29.

Fogderi	Fartøier tilstede 1904	1905	1906	1907	1908
Søndhordland	14	12	7	7	4
Hardanger og Voss	15	12	10	20	16
Nordhordland	—	—	—	—	—
Sogn	—	—	—	—	—
Søndmør	—	—	—	—	—
Romsdal	—	—	—	—	—
Nordmør	6	1	2	5	4
Ørlandet og Fosen	26	31	31	50	40
Trondhjemsfjorden	7	3	6	10	10
Namdalen	4	3	7	8	8
Helgeland	42	35	35	50	52
Salten	81	92	83	70	99
Lofoten og Vesteraalen	18	23	18	21	26
Senjen og Tromsø	5	6	6	28	20
Fra landdistrikterne ialt	218	218	205	296	279

Tabellerne 30 og 31 viser fartøiernes antal i de forskjellige fiskevær 16de mars 1908 og deres procentvise antal i de sidste 5 aar.

Tabel 30.

Fiskevær	Antal fartøier tilstede den 16de mars 1908							
	Dampskib	Skonnert eller galeas	Slup	Jagt	Jægtgaleas eller jægt	Skøite	Losjifartøi eller fartøi i oplag	Antal
Brettesnes	—	2	—	2	—	—	—	4
Skroven	—	—	—	—	—	1	—	1
Svolvær	—	1	—	6	—	3	—	10
Østnesfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—
Kabelvaag	—	—	—	—	—	1	—	1
Ørsvaag	—	—	—	1	—	—	—	1
Hopen	—	—	—	—	—	—	—	—
Henningsvær	—	2	1	13	4	—	—	20
Stamsund	—	—	1	1	4	1	—	7
Steine	—	—	—	4	—	—	—	4
Ure	—	—	—	3	—	2	—	5
Mortsund	2	5	1	10	4	—	4	26
Balstad	1	8	2	32	15	2	10	70
Nufsfjord	—	3	2	25	4	7	1	42
Sund	5	9	4	58	9	10	—	95
Reine	1	5	10	35	8	7	—	66
Sørvaagen	—	1	4	13	4	7	—	29
Moskenes	2	2	5	14	6	4	—	33
Tilsammen	11	38	30	217	58	45	15	414

Tabel 31.

Strækning	Kjøpefartøier tilstede 16de mars				
	1904	1905	1906	1907	1908
	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.
Raftsundet	13.2	10.4	3.3	—	—
Brettesnes—Hopen	57.9	24.0	9.1	8.2	4.1
Henningsvær	10.0	6.5	6.4	4.6	4.8
Øerne—Ure	9.3	11.7	17.6	10.7	3.9
Brandsholmen—Nufsfjord	4.3	11.4	28.3	24.7	33.4
Næsland—Lofotodden	5.3	36.0	35.3	51.8	53.8
Østenfor Henningsvær	71.1	34.4	12.5	8.2	4.1
Vestenfor Henningsvær	18.9	59.1	81.1	87.2	91.1
Antal tilstede i Østnesfjorden	1	2	—	1	—
Antal tilstede i Raftsundet	37[2])	34[1])	11[1])	—	—

[1]) Risvær.
[2]) Risvær og Svellingen.

Antallet og gjennemsnitsprocenten av hver klasse fartøier i de sidste 10 aar vil sees av nedenstaaende tabel 32.

Tabel 32.

Aar	Antal fartøier tilstede 16de mars														Ialt	Drægtighet gjennemsnitlig i tons
	Dampskib		Bark, brig, skonnert, galeas		Slup		Jagt		Jægtgaleas eller jægt				Skøite			
									Kjøper		Bygdefars					
	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.		
1899	5	1.2	35	8.2	37	8.7	233	54.8	68	16.0	2	0.5	45	10.6	425	62
1900	2	0.6	26	7.1	31	8.5	198	54.4	59	16.2	1	0.3	47	12.9	364	51
1901	—	—	16	5.5	24	8.2	173	59.0	42	14.3	—	—	38	13.0	293	49
1902	5	1.4	20	5.8	24	7.0	205	60.0	53	15.5	—	—	35	10.3	342	49
1903	2	0.6	23	7.3	26	8.3	183	58.3	42	13.4	—	—	38	12.1	314	48
1904	1	0.3	17	6.1	19	6.8	172	61.4	38	13.6	—	—	33	11.8	280	45
1905	3	1.0	16	5.5	24	8.3	170	58.6	40	13.8	—	—	37	12.8	290	47
1906	5	1.6	16	5.2	26	8.5	180	58.6	38	12.4	—	—	42	13.7	307	46
1907	9	2.0	43	9.7	43	9.7	230	52.1	66	14.9	—	—	51	11.6	442	48
1908	11	2.8	38	9.5	30	7.5	217	54.4	58	14.5	—	—	45	11.3	399	46

b. Handel.

Tabel 33 gir oversigt over handelen fra kjøpefartøier utenfor indkjøpet av fiskevarer.

Tabel 33.

Hjemsteder	Samtlige kjøpefartøiers antal	Antal fartøier med handel										
		Ialt	Varernes art									
			Manufakturvarer	Kolonialvarer	Almindelig krambodhandel	Korn, mel og brødvarer	Fetevarer	Beklædningsgjenstande og skotøi	Fiskeredskaper og taugverk	Agn	Trævarer, ved etc.	Diverse
Haugesund	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	24	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Søndhordland	4	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Florø	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hardanger og Voss	16	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Aalesund	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordmøre	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trondhjem	18	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Fosen	40	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Levanger	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenkjær	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Namsos	5	1	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Inderøen	10	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Namdalen	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Søndre Helgeland	46	9	3	—	—	2	2	—	4	4	—	2
Nordre Helgeland	6	2	2	2	—	2	2	—	2	1	1	2
Salten	95	12	—	8	1	—	8	2	7	—	1	—
Bodø	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lofoten og Vesteraalen	26	5	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—
Narvik	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Senjen og Tromsø	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ialt		43	5	11	6	6	13	2	18	13	2	4

I de foregaaende fire sidste aar var handelsfartøiernes antal henholdsvis 50, 70, 39 og 35.

V. Andre næringsdrivende.

(Ved opsynschef Johan C. V. Fleischer).

Tabel 34 viser antallet av andre fremmede næringsdrivende under fisket ivinter.

Tabel 34.

Andre fremmede næringsdrivende tilstede den 28de mars 1908

Beskjæftigelse	Risvær	Brettesnes	Skroven	Østnesfjorden	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Ialt
Handlende	—	—	1	—	8	20	3	—	—	—	1	4	1	1	28	22	8	26	30	—	14	2	169
Urmakere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	1	3	—	1	—	10
Guld- og sølvarbeidere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2
Andre haandverkere	—	—	1	—	9	3	—	—	—	—	2	5	1	2	3	—	7	5	2	2	8	2	52
Fotografer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	1	—	—	2	—	2	2	10
Graverer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Arbeidere	—	1	3	2	18	4	—	—	3	5	12	8	6	6	12	50	4	12	10	11	18	12	197
Betjente og tjenere	—	—	4	1	—	15	4	—	1	1	23	17	7	4	5	20	21	15	38	3	10	4	193
Flækkere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	3	—	—	—	2	—	1	5	1	—	—	24
Hovedkjøpere	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	3	7	2	3	9	15	2	19	25	6	13	10	119
Spiseverter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	4
Musikanter	—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Kunstnere	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	9
Kvaksalvere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3
Lever- og rognkjøpere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	15	1	—	4	20	8	27	20	—	12	—	112
Uten fast arbeide	—	—	—	2	12	10	2	—	—	—	2	—	—	1	—	2	—	6	15	—	—	—	52
Fiskekjøpere	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1	15	4	—	10	25	6	11	8	3	12	—	100
Trandampere	—	2	5	—	4	4	4	—	—	4	12	31	5	7	17	16	28	59	63	5	—	11	277
Agenter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	7	—	—	4	—	5	—	18
Tilsammen	—	3	19	5	59	59	17	—	4	12	75	108	27	25	90	182	84	183	232	31	102	43	1360

Antallet av fremmede næringsdrivende for hvert av de sidste 10 aar vil sees i tabel 35.

Tabel 35.

Haandtering	Antal fremmede næringsdrivende									
	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Handlende ...	210	129	142	176	126	181	225	213	149	169
Urmakere	18	13	16	16	10	9	13	14	15	10
Guld- og sølvarbeidere ...	—	—	—	2	—	—	2	1	4	2
Andre haandverkere.....	61	53	48	54	40	37	36	51	35	52
Fotografer	15	6	10	11	7	7	10	11	9	10
Arbeidere	225	205	172	278	168	129	85	342	375	197
Flækkere	24	31	45	38	21	11	18	44	32	24
Hovedkjøpere .	188	149	149	127	99	59	101	110	116	119
Spiseverter ...	21	16	15	18	7	14	10	9	5	4
Musikanter ...	9	3	15	12	14	10	—	6	5	7
Kunstnere	9	7	10	9	11	4	13	8	7	9
Gravører	—	—	1	3	3	2	—	1	4	2
Betjente og tjenere	205	196	193	232	208	224	179	219	259	193
Kvaksalvere ..	1	2	1	1	1	—	2	4	1	3
Lever- og rognkjøpere.....	187	89	73	62	86	101	100	148	126	112
Fiskekjøpere ..	65	36	48	47	45	57	42	64	79	100
Trandampere .	113	174	162	133	150	155	154	203	232	277
Uden fast arbeide.......	16	13	28	30	20	8	49	66	86	52
Agenter og handelsreisende.	—[1]	—[1]	4	14	23	14	19	34	21	18
Ialt	1367	1122	1132	1273	1039	1022	1058	1548	1560	1360

[1]) Ikke medtat i disse aar.

Antallet er som det vil sees litt mindre end i de to sidste aar.

Tabel 36 viser arten av den handel, som de pr. 28de mars tilstedeværende tilreisende handlende drev.

Tabel 36.

Varernes art	Av de tilreisende handlende solgte																					
	Risvær	Brettesnes	Skroven	Østnesfjorden	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Ialt
Fetevarer	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	9
Frugt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	3
Manufakturvarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	2	—	4	—	9
Beklædn.gjenstande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3	6	2	10	11	—	5	—	39
Fetevarer og do.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Manufakturv. og do.	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	2	2	—	—	1	14
Kolonialvarer og fiskeredskaper	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	6	—	—	5	—	—	3	—	18
Jernvarer og bliktøi	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	7
Staalvarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Trævarer, ved etc.	—	—	—	—	—	9	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	12
Ure (maskiner)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	—	—	6
Bøker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	3	4	—	—	1	11
Guld- og sølvsaker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2
Modevarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Kortevarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	1	—	—	—	7
Agn (skjæl)	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	6	3	—	—	—	22
Trikotage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Brødvarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Optiske varer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bundtmakere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Skotøi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt	—	—	1	—	8	20	3	—	—	—	1	4	1	1	28	22	8	26	30	—	14	2	169

Omsætningen for kassehandlerne betegnes i Sørvaagen som upaaklagelig. I Reine betegnes omsætningen som noget ujevn, god for dem, der handlet med skotøi, hatter og huer, frugt og sukkertøi samt fetevarer, derimot liten for de fleste andre; der var mange „skreppekarle", som for det meste handlet med strikkevarer. I Sund var omsætningen liten i forhold til folkemængden og de mange handlende; der solgtes hovedsagelig kun billigere varer. I Balstad betegnes omsætningen som tilfredsstillende, idet den dog ikke kom op mot fjoraarets; grunden herfor angives at være, at en stor del skøitefolk forlot stedet uten at gjøre de vanlige indkjøp før avreisen. I Stamsund var omsætningen liten, og i Henningsvær var der kun 1 tilreisende handelsmand tilstede, og han

gjorde det daarlig. I Hopens distrikt var ingen handlere. I Kabelvaag og Svolvær foregik som vanlig under fiskernes tilflytning samt i hjemfartstiden en ikke ubetydelig handel hos stedernes fastboende forretningsmænd; denne omsætning betegnes i Svolvær som god, i Kabelvaag som betydelig mindre end i de to næstforegaaende aar. Tilreisende handlere pakket ikke ut. Skjælhandlerne led tap.

Tabel 37 viser rettigheternes antal og stederne for det lovlige salg av spirituøse drikkevarer i de sidste 10 aar.

Tabel 37.

Fiskevær	Handel med spirituøse drikke			
	Brændevin	Vin	Øl	Antal rettigheter
Svolvær	—	1[1])	1[1])	1
Kabelvaag	—	2[1])	2[1])	2
1908 Ialt	—	3	3	3
1907	1	4	3	5
1906	1	4	3	5
1905	1	4	4	5
1904	1	4	4	5
1903	3	5	5	8
1902	3	6	7	10
1901	3	6	7	10
1900	3	6	6	9
1899	3	8	8	11

[1]) 1 hotel med indskrænket ret til utskjænkning.

VI. Veiret.

a. Landliggedage.

Det antal dage fra og med 16de januar til og med 24de april, hvorpaa veiret tildels eller ganske hindret redskapstrækning, findes anført i tabel 38.

Tabel 38.

Maaned	Landliggedage paa grund av veiret 16de januar—24de april (100 dage) 1908			
	Østlofoten		Vestlofoten	
	Hele	Delvise	Hele	Delvise
Januar	4	2	5	2
Februar	11	2	9	5
Mars	7	3	6	7
April	2	1	4	2
Ialt	24	8	24	16
1908	32		40	
1907	31		35	
1906	42		47	
1905	25		33	
1904	27		41	
1903	46		56	
1902	37		45	
1901	39		48	
1900	39		46	
1899	38		44	

Indtil midten av februar maaned var sydvestlige—nordvestlige vinde mest fremherskende og veiret gjennemgaaende urolig med megen nedbør — en dag sne, den anden regn.

Senere maa veirforholdene betegnes som almindelig gunstige for bedriften, endskjønt der baade i mars og april blev endel landliggedage paa grund av veiret.

Ualmindelig voldsomme stormer, som bevirket større skader, indtraf ikke i løpet av vinteren. Største snefald forekom fra 9de til 14de februar og fra 14de til 18de mars.

Til sammenligning med tidligere aar indtages tabel 39.

Tabel 39.

Aar	Hele og delvise uveirsdage fra 16de januar til fiskets ende				
	Januar	Februar	Mars	April	Ialt
1899	7/8	14/18	14/15	3/3	38/44
1900	5/8	14/14	16/18	4/6	39/46
1901	6/8	14/16	15/17	4/7	39/48
1902	5/7	12/15	15/15	5/8	37/45
1903	7/11	19/20	15/18	5/7	46/56
1904	6/11	7/12	12/12	2/6	27/41
1905	3/4	16/14	3/8	3/7	25/33
1906	5/5	11/14	13/15	13/13	42/47
1907	7/7	15/16	8/10	1/2	31/35
1908	6/7	13/14	10/13	3/6	32/40

Anm. Over streken gjælder Østlofoten, under streken Vestlofoten.

Tabel 40 viser trækningsdagenes antal i de forskjellige vær.

Tabel 40.

Fiskevær	Antal trækningsdage fra 16de januar til 24de april (100 dage) 1908				
	Januar	Februar	Mars	April	Sum
Skroven	$8\frac{7}{1}$	$12\frac{5}{7}$	$18\frac{13}{5}$	$13\frac{12}{1}$	$\frac{37}{14}=51$
Svolvær	$8\frac{7}{1}$	$9\frac{9}{0}$	$15\frac{13}{2}$	$12\frac{12}{0}$	$\frac{41}{3}=44$
Vaagene	$5\frac{5}{0}$	$14\frac{13}{1}$	$21\frac{17}{4}$	$17\frac{17}{0}$	$\frac{52}{5}=57$
Ørsvaag—Hopen	$4\frac{3}{1}$	$12\frac{5}{7}$	$18\frac{13}{5}$	$12\frac{11}{1}$	$\frac{32}{14}=46$
Henningsvær	$5\frac{4}{1}$	$13\frac{10}{3}$	$18\frac{13}{5}$	$12\frac{11}{1}$	$\frac{38}{10}=48$
Stamsund—Ure	$9\frac{6}{3}$	$14\frac{12}{2}$	$16\frac{14}{2}$	$11\frac{10}{1}$	$\frac{42}{8}=50$
Balstad	$9\frac{8}{1}$	$19\frac{13}{6}$	$23\frac{14}{9}$	$16\frac{13}{3}$	$\frac{48}{19}=67$
Nufsfjord—Sund	$7\frac{6}{1}$	$18\frac{9}{9}$	$23\frac{16}{7}$	$15\frac{14}{1}$	$\frac{45}{18}=63$
Reine	$6\frac{3}{3}$	$16\frac{11}{5}$	$19\frac{9}{10}$	$16\frac{16}{0}$	$\frac{39}{18}=57$
Sørvaagen	$8\frac{5}{3}$	$15\frac{11}{4}$	$24\frac{13}{11}$	$14\frac{13}{1}$	$\frac{42}{19}=61$

Anm. Over streken hele og under streken delvise trækningsdage.

Sjøveirsdagenes antal om maaneden fra 16de januar indtil fiskets slutning findes for de sidste 5 aar anført i tabel 41.

Tabel 41.

Maaned	Antal sjøveirsdage i aarene 1904—1908									
	Østlofoten					Vestlofoten				
	1904	1905	1906	1907	1908	1904	1905	1906	1907	1908
Januar	3	3	6	6	6	4	2	5	6	8
Februar	19	16	18	10	12	18	15	18	10	16
Mars	20	26	19	16	18	20	26	20	19	21
April	22	17	10	18	13	22	17	10	20	14

b. Forlis.

Forlisenes antal blev betydelig større end ifjor, men heldigvis omkom der ikke saa mange folk iaar.

I de forskjellige opsynsdistrikter var stationert redningsskøiter, som assisterte baatene ved indslæpning o. s. v.

Tabel 42 viser tid og sted for de aarlige baatforlis fra 1899.

Tabel 42.

Aar	Baatforlis																				
	Ialt	Maaned					Baatforlis														
		Januar	Februar	Mars	April	Ubestemt	Raftsundet	Brettesnes	Østnesfjorden	Svolvær	Skroven	Vaagene	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvaagen
1899	11	2	2	6	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	2	—	1	—	3
1900	12	2	8	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	2	3	3
1901	16	—	14	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	2	1	3	5	1	1	—	1
1902	14	1	4	6	3	—	—	—	—	3	—	—	1	—	3	1	2	—	—	—	4
1903	12	—	1	7	4	—	—	1	—	—	—	2	1	1	—	1	3	—	—	1	2
1904	7	2	—	2	3	—	1	—	—	—	—	—	1	2	1	1	1	—	—	—	—
1905	4	—	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—
1906	15	2	4	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	[1]) 3	1	—	[1]) 5	—	3	1	2
1907	8	1	1	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	1	1	—	2
1908	13	3	4	5	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	3	2	2	3

[1]) Herav 1 forlis i havn.

Tabel 43 viser anledningen til og antallet av omkomne ved forlis og andre ulykkeshændelser under Lofotfiskeriet i de sidste 10 aar.

Tabel 43.

Aar	Ialt	Baatforlis								Omkomne ved andre tilfælde	Omkomne	
		Anledning			Tilregnelighet			Antal forliste				
		Under fiskeri	Under reise	Andre tilfælde	Utilregnelig	Kunde være undgaat	Ubestemt	Reddede	Omkomne		Ialt	I forhold til 100 000
1899	11	9	2	—	7	4	—	37	17	1[3])	18	74
1900	12	9	2	—	10	2	—	39	9	1[4])	10	44
1901	16	16	—	—	14	2	—	55	19	—	19	102
1902	14	13	—	1	8	6	—	48	14	1[4])	15	65
1903	12	10	2	—	9	2	1	26	20	3[2])	23	126
1904	7	4	3	—	5	2	—	16	15	5[5])	20	111
1905	4	3	1	—	1	2	1	12	5	—	5	24
1906	15	12	1	2	10	4	1	52	6	20[6])	26	125
1907	8	5	2	1	9	1	—	16	16	2[1])	18	89
1908	13	9	3	1	9	3	1	36	7	1[1])	8	40

[1]) Faldt overbord fra baat.

[2]) 2 faldt overbord fra baat, 1 faldt gjennem is.

[3]) Ved sneskred.

[4]) Faldt utover stenkaier.

[5]) 2 faldt overbord fra baat, 2 druknet i havn, 1 bortskyllet fra land av sjødraget.

[6]) 18 ved sneskred, 2 faldt overbord.

Oplysning om maaten, hvorpaa forlisene foregik, samt aarsaken, forsaavidt den er bekjendt, tillikemed baatenes art findes anført i tabel 44.

Tabel 44.

Aar	Baatforlis																										
	Maaten								Tilregnelig aarsak								Baatenes størrelse										
	Ialt	Fyldt eller kantret av braatsjø	Kuldseiling	Paaseiling	Grundstødt	Skaaret under	Overlastning	Andre maater eller ubekjendt	Ialt	Uopmerksomhet	Dumdristighet	Liten ballast	Slet utstyr	Drukkenskap	Uvidenhet	Andre aarsaker	Fembøring	Otring	1/2 femterumming	1/2 fjerderumming	Trerumming	Kjæks	Jolle	Snedseilsbaat	Skibsbaat	Ubekjendt	Dory
1899	11	2	7	—	—	1	—	1	4	3	—	1	—	—	—	—	—	8	—	2	—	—	—	1	—	—	—
1900	12	3	6	1	—	1	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	2	—	—	—
1901	16	10	4	—	—	1	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—
1902	14	4	9	1	—	—	—	—	6	4	1	1	—	—	—	—	—	10	1	2	—	—	—	1	—	—	—
1903	12	4	4	—	—	—	—	4	3	1	1	—	—	—	—	1	—	8	—	1	—	—	—	3	—	—	—
1904	7	2	1	1	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	—	1	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—
1905	4	—	1	—	—	1	1	1	4	1	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—
1906	15	3	6	3	—	—	—	3	15	5	—	—	—	—	—	10	—	11	—	3	—	—	—	1	—	—	—
1907	8	4	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	2	—	—	2
1908	13	4	2	2	1	—	—	4	—	3	—	—	—	—	—	1	—	5	—	1	1	1	—	5[1]	—	—	—

[1]) Derav 1 motorskøite.

c. Luftens temperatur.

Temperaturen holdt sig noksaa jevnt høi hele vinteren, og nedbøren vekslet i den første tid mellem sne og regn. I februar og mars faldt nogen dage meget sne, som blev liggende længe utover vaaren.

Gjennemsnitstemperaturen for hver uke vil sees av tabel 45.

Tabel 45.

Uken som endte	Luftens temperatur i Svolvær 1908 (Celsiusgrader)			
	Gjennemsnitlig		I ukens løp	
	Middag	Laveste temperatur	Høieste temperatur	Laveste temperatur
Januar 18	+ 2.0	÷ 0.7	+ 3.0	÷ 2.0
— 25	+ 3.2	+ 0.7	+ 5.0	÷ 2.0
Februar 1	÷ 2.1	÷ 3.8	÷ 1.0	÷ 6.0
— 8	÷ 0.9	÷ 3.4	+ 4.0	÷ 5.0
— 15	÷ 0.4	÷ 2.2	+ 3.0	÷ 8.0
— 22	÷ 1.2	÷ 3.0	+ 1.0	÷ 5.1
— 29	+ 1.1	÷ 1.5	+ 3.0	÷ 4.0
Mars 7	+ 4.7	÷ 1.8	+ 6.0	÷ 4.0
— 14	+ 2.4	÷ 3.7	+ 6.0	÷ 8.0
— 21	+ 3.7	+ 0.4	+ 9.0	÷ 2.2
— 28	+ 6.0	+ 1.4	+ 9.0	0
April 4	+ 5.0	+ 2.7	+ 6.9	0
— 11	+ 5.1	+ 2.1	+ 7.2	+ 1.2
— 18	+ 5.1	+ 2.4	+ 8.0	÷ 1.1
— 24	+ 1.1	÷ 3.1	+ 5.0	÷ 5.1
Middeltemperatur	+ 2.3	÷ 0.9		

Tabel 46 utviser middeltemperaturen ved middagstid i Svolvær i de sidste 5 aar.

Tabel 46.

Tid	Luftens middeltemperatur middag (Celsiusgrader)				
	1904	1905	1906	1907	1908
Januar 16de—31te	+ 1.4	÷ 0.7	+ 0.1	+ 1.8	+ 2.6
Februar 1ste—14de	÷ 4.1	÷ 3.6	÷ 0.2	+ 0.1	+ 0.6
— 15de—sidste	÷ 0.2	+ 1.4	+ 1.0	+ 0.6	÷ 0.2
Mars 1ste—15de	+ 3.2	+ 1.4	– 1.9	+ 1.5	+ 3.6
— 16de—31te	+ 2.7	+ 4.7	+ 1.8	+ 2.3	+ 4.9
April 1ste—24de	+ 7.5[2])	+ 5.2[3])	+ 5.2[4])	+ 5.9[5])	+ 4.1
Middeltemperaturen	+ 2.8	+ 2.5	+ 1.4	+ 2.5	+ 2.3
Laveste middeltemperatur	÷ 0.2	÷ 0.8	÷ 2.0	÷ 0.3	÷ 0.9
Høieste kuldegrad	÷ 12.1	÷ 10.0	÷ 10.0	÷ 7.0	÷ 8.0

[1]) Fra 1ste til 30te april.
[2]) Fra 1ste til 29de april.
[3]) Fra 1ste til 27de april.
[4]) Fra 1ste til 25de april.
[5]) Fra 1ste til 26de april.

d. Vandets temperatur.

Heller ikke i denne vinter blev vandets temperatur maalt.

VII. Fisket vedkommende.

a. Fiskets gang.

Fiskeutsigterne var fra først av litet lovende, idet de redskapstrækninger, som foretokes i januar gav gjennemgaaende lav fangst baade i Øst- og Vestlofoten. Uveiret hindret ogsaa meget til over midten av februar, til hvilket tidspunkt det opfiskede parti var ubetydelig.

Det lille indsig, som var foregaat til Østlofoten, gav sig tilkjende i slutten av februar, da nogen enkelte bra fangster gjordes ved eggen fra Skrovbakken vestover til Henningsvær. Fisket ophørte imidlertid straks paa denne strækning og baatbelægget flyttet vestover, hvorfor ogsaa det opfiskede kvantum for Østlofoten blev omtrent som ifjor, hvilket vil si det mindste, der haves nøiagtig beretning om. Østenfor Skroven og i Østnesfjorden foregik intet nævneværdig fiske.

I Vestlofoten var der fra medio februar fisk tilstede overalt; men fangsten var ujevn og mest lav til omkring den 20de. Vestsiget begyndte usedvanlig tidlig. For Stamsund og Ure avtok fisket saaledes brat fra henholdsvis 2den og 5te mars, for Balstad holdt det sig godt, tildels rikt til omkring den 10de; men senere blev heller ikke der stort at faa, undtagen paa Napstrømmen, hvor en fiskestim var seget op i slutten av mars og stod en fjorten dages tid. Fra begyndelsen av mars tok fisket sig op for Nufsfjord og Sund og holdt sig godt — jevnest paa garn — til over midten av maaneden, da det igjen blev ujevnt og avtagende. Vestenfor blev fisken derimot staaende længere. For Reine foregik stadig tiltagende fangst fra omkring 20de februar til utgangen av mars, bedst paa garn, og senere til 15de april paa begge redskaper — særlig godt paa dagliner. I Sørvaagens opsynsdistrikt var saavel garn- som linefisket godt fra 20de februar til utgangen av mars, linefisket endog meget rikt en ukes tid fra Bogen til og med Aa. Fra april maaneds begyndelse seg fisken længere og længere vestover, saa fiskerflaaten tilslut drev linebruk ret i syd av Evenstad.

Naar undtages en kortere tid for Balstad, var det kun paa Reines og Sørvaagens opsynsdistrikters fiskehav, at der var nogen større fiske-

tyngde tilstede. En del av det i tabel 52 paa Balstad og Sund anførte fiskeparti er saaledes opfisket vestenfor og tilført av de i nævnte vær stationerede dampskibe og skøiter.

Fisken stod først paa vinteren noksaa nær land i Vestlofoten; men senere, efter at driften begyndte for alvor, mest fra midt paa fiskehavet indover til eggen.

En ualmindelig sterk strømsætning generet fiskeriet i de vestlige vær hele vinteren, og dette i forbindelse med at omtrent hele fiskerflaaten sammentrængtes paa det forholdsvis korte strøk, hvor fisket slog til, bevirket at utbyttet blev meget ujent og i heletat ikke paa langt nær saa stort, som det kunde være bleven, om driften hadde foregaat paa en længere strækning av Lofotbanken. De fleste baatlag maatte nemlig, for ikke at risikere for stort brukstap, indskrænke sine redskapssætninger meget.

Samfisket mellem de forskjelligartede farkoster — almindelige baater, skøiter, motorbaater og dampskibe — løp heller ikke av uten beklagelig stort redskaps- og fangsttap. Som tidligere omhandlet, kan dampskibe og motorbaater trække under veirforhold, da de almindelige baater ligger paa land, og at der da paa et strømhaardt, av redskaper overfyldt felt bevirkes skade er selvsagt. For linebruket har man jo nu ved adgangen til at utlægge særhav for baatfiskerne opnaadd et botemiddel; men ikke alle steder — f. eks. i Sørvaagens distrikt — er der anledning til at benytte denne adgang.

Med det tiltagende antal garndampskibe — i vinter var der 23 — er forholdet nu ikke stort bedre paa garnhavene, end det tidligere var paa linehavene, og at utlægge særhav av garnhavene er en utvei, som ikke lar sig praktisere. Den omstændighet, at skøiter og dampskibe meget ofte stationerer i andet opsynsdistrikt, end det paa hvis fiskehav de driver fiske, gjør det vanskelig for de skadelidende at faa rede paa tapte redskaper og fangst. Beklagelig vil det være, om det almindelige baatfiske, som vel endnu maa siges at kunne bringe den største nettofortjeneste ut av et almindelig Lofotfiske, paa grund av nævnte ulemper skulde bli trængt ut av bedriften.

Om blot fisket vilde slaa til nogenlunde jevnt over hele Lofotbanken, kunde meget rette paa sig. Men, som det i de senere aar har artet sig, og denne tilstand kan muligens bli vedvarende endnu en tid, bør der gripes til foranstalninger, der saavidt mulig kan utjevne misforholdet.

De nærmere forhold i de enkelte vær vil fremgaa av det følgende:

Raftsundet, Risvær og Brettesnes. Naar undtages nogen ubetydelige garnfangster for Brettesnes i tiden fra 24de februar til 24de mars foregik intet skreifiske i dette distrikt.

Skroven. Den 18de januar erholdtes paa garn fra 20 til 40 skrei, og senere i maaneden undtagelsesvis optil 110. Enkelte garnstrækninger i februar gav optil 170 fisk; men naar det samlede utbytte for været kun blev 6 000 viser dette tydelig nok hvor sparsom fiskeforekomsten har været.

Østnesfjorden. I midten av januar formerkedes skrei omkring Følstadklubben, men da en masse sild, som stod i fjorden, straks efter seg ut, fulgte fisken med. Fra 11te mars fiskedes litt paa garn fra Steinviken indover til Lilandsbugten, hvor fangsten en maaneds tid var 10—60, almindelig 25. Veritabel skrei var dog kun en mindre del av denne fisk.

Svolvær. Nævneværdig fangst av skrei blev ikke gjort fra dette fiskevær.

Kabelvaag og Storvaagen. I de sidste dage av februar formerkedes litt fisk og den 1ste mars gik garnfangsten op til 220; men dermed var ogsaa fisket gjort. Senere forsøk viste at fisken var forsvunden.

Ørsvaag, Ørsnes, Hopen og Kalle. Ogsaa i dette distrikt mislykkedes fisket. De høieste fangster, som naaddes i sidste halvdel av februar, var omkring 300 paa storgarn, 100 paa smaagarn og noget mindre paa liner. Først i mars avtok fisket saa fiskerne fraflyttet værene og bedriften ophørte.

Henningsvær. Paa eggen var linefisket den 30te januar gjennemsnitlig 130, og om uveir derefter ikke hadde hindret helt til midten av februar, var antagelig nogen bra fangster bleven gjort. Senere avtok fisket sterkt, og fra begyndelsen av mars ophørte det saa godtsom, hvorfor de fleste baater flyttet til Vestlofoten. De gjenliggende smaagarnbaater fisket litt paa Gimsøystrømmen fra 20de mars til henimot midten av april.

Stamsund, Steine og Ure. Omkring 60 fisk var fangsten paa linetrækninger i midten av januar. Fra slutten av maaneden til 17de februar dreiet den sig om 20—80 paa liner og 20—140 paa garn; men sjøveirsdagene var faa i denne tid. Den 18de februar steg gjennemsnitsfangsten optil henholdsvis 180 og 150 for Stamsund, 180 og 200 for Ure. Senere holdt den sig omkring 100 paa begge bruk, hvilket tal ogsaa naaddes paa garn et par dage ved Skokkelvik- og Valbergsøerne, indtil 2den mars, da fisket omtrent ophørte for Stamsund. Den 3dje mars fiskedes rigtig godt for Ure; men allerede den 5te var fisket ogsaa forbi for dette vær. Fisken sig nemlig saa usedvanlig tidlig vestover.

og nyt indsig formerkedes ikke senere. Nogen fisketyngde var ikke tilstede for dette distrikt, og ved eggen forefaldt den lille fangst, som blev gjort.

Balstad og Mortsund. Den 15de januar foregik de første linetrækninger med saltet agn, hvorpaa fangsten var 20—112—70, og de paafølgende dage oversteg den ikke 150. Den 29de opnaaddes ved eggen 50—300—120 paa liner og 50—150—90 paa garn. De forhaabninger, som da næredes om større fiskeindsig, skuffedes imidlertid, da fisket like til henimot februar maaneds slutning holdt sig gjennemgaaende smaat. Selv dampskibene med sine store redskapssætninger var ikke istand til at opnaa nogen fangst av betydning. Den 25de februar indtraadte bedring i fisket paa garnhavet og det vestre linehav, linedampskibene fik da 800—1 600—1 000, lineskøiterne 160—1 100—450, lineotringerne optil 200 og garndampskibene fra 500 til 1 600, gjennemsnitlig 850. For de almindelige garnbaater blev det adskillig mindre fangst og linebaatene fra Mortsund, der holdt sig paa distriktets østre linehav, fik saa godt som intet. Indtil den 10de mars holdt fisket sig ganske godt, enkelte dage endog rikt, specielt for nogen dampskibe og skøiter, der benyttet fersk lodde som agn. Efter nævnte tid avtok fisket sterkt, fisken seg kjendelig vestover og det var kun de heldigste, som imellem traf til at faa nogen hundreder fisk. De større farkoster flyttet til Reines og Sørvaagens fiskehav med sin drift, men bragte ofte — ialfald for dampskibenes vedkommende — fangsten til Balstad og Mortsund, hvor de fremdeles stationeret. I slutningen av mars seg adskillig fisk op paa Napstrømmen, hvor den blev staaende omkring fjorten dage. Smaabaatfiskerne fik derved en velkommen anledning til at skaffe sig ret tilfredsstillende lotter. Fangsten foregik hovedsagelig paa dagliner, hvilket redskap saavel garn — som natlinefiskerne gik over til.

For skøitefiskerne var utbyttet mindst, idet mange av disse sluttet før fisket paa Napstrømmen begyndte, og andre stadig flyttet fra vær til vær.

Sund og Nufsfjord. Til henimot januar maaneds utgang var høieste fisketal omkring 40 paa garn og liner. Den 30te og 31te steg det optil 100 paa garn- og 400 for lineskøiterne. Ogsaa i februar var fisket for det meste smaat. Kun undtagelsesvis naaddes over 500, og der var antagelig ingen fisketyngde tilstede før ved begyndelsen av mars. Fisken, som tidligere paa vinteren formerkedes nær land, trak sig da indover mot eggen. I første halvdel av mars var fangsten upaaklagelig, særlig paa garn. Sidst i mars seg fisken mot land igjen, men utbyttet blev da ujevnt og avtagende. Paa garn gjordes dog enkelte gode fang-

ster utover til 6te april, og daglinefisket paa Napstrømmen slog ogsaa ganske bra til et par ukers tid. Paa Islændingen foregik intet nævneværdig fiske.

Reine, Sørvaagen, Aa og Tind. Paa Reinehavet formerkedes ikke større fisketyngde før over midten av februar; men fra den tid økedes fangsten jevnt, og holdt særlig garnfisket sig meget godt til utgangen av mars. Linefisket, især daglinefisket, slog bedst til fra sidst i mars til 15de april, hvorefter fangsten omtrent ophørte paa begge redskaper.

Heller ikke i Sørvaagens opsynsdistrikt blev der utrettet noget større før den 20de februar. Enkelte linetrækninger gav vistnok i slutningen av januar optil 300 fisk nær land; men uveiret hindret og fangsten var meget ujevn. Fra nævnte dato i februar holdt fisket sig jevnt godt baade paa garn og liner til sidst i mars. Særlig rikt faldt linefisket for Bogen og Aa i uken fra 13de til 20de mars, da der i Sørvaagens distrikt opfiskedes henimot en million fisk. Ved mars maaneds utgang begyndte fisket at bli ujevnt, og fisken seg stadig længere vestover, saa linedriften tilslut foregik i syd av Evenstad, hvor strømsætningen selvfølgelig var meget generende. Garnfisket ophørte i første halvdel av april og til paaske (19de april) sluttet ogsaa den største del av linefiskerne. Da opsynet hævedes gjenlaa kun ca. 50 baater. Som foran i dette avsnit omhandlet blev fiskehavet overfyldt av redskaper, og forefaldt der adskillig ulempe under samfisket mellem de forskjelligartede farkoster, som deltok i bedriften paa dette strømhaarde hav.

b. Utbytte.

Det til handelsvare tilvirkede utbytte ansloges ved fiskets avslutning til $13^3/_{10}$ million fisk, 2 860 hl. lever, 20,095 hl. dampmedicintran og 19 850 hl. rogn.

Av fiskepartiet blev 7 millioner saltet til klipfisk, $6^2/_{10}$ million hængt til rundfisk og $^1/_{10}$ million tilvirket paa anden maate.

Til guanofabrikation opsamledes $10^4/_{10}$ million torskehoder, hvorav der desuten hjemsendtes $2^3/_{10}$ million til kreaturfor.

Værdien av disse produkter ansætter til $5^6/_{10}$ millioner kroner.

Til fortæring i Lofoten og til bortsendelse medgik antagelig $^1/_2$ million fisk.

Dampmedicintranen tilvirkedes ved 108 damperier, hvorav 63 paa land og 45 ombord i fartøier. Efter de vegtopgaver, der indhentes ved

opsynsbetjentene, utgjorde gjennemsnitsvegten for garvnfisk 280 kgr. og for linefisk 290 kgr. pr. 100 stkr. i sløiet tilstand.

Leverens fettholdighet opgives til gjennemsnitlig noget over 54 procent.

Fiskens rognholdighet i hl. pr. 1 000 stkr. har været:

1898	1.71
1899	1.61
1900	1.34
1901	1.41
1902	1.12
1903	0.85
1904	0.79
1905	1.16
1906	1.43
1907	1.42
1908	1.71

Denne beregning er foretat ved den tid, da forøkelsen av rognpartiet ophører.

Tabel 47 viser det aarlige utbytte av fisk, lever og tran samt antallet av fiskere i de sidste 25 aar.

Tabel 47.

Aar	Antal fiskere	Opfisket kvantum i tusinder	Fisk pr. fisker	Leverholdighet: Fisk pr. hl. lever	Leverholdighet: Gjennemsnitlig	Leverparti	Tranparti	Dampmedicintranparti
						1 000 hektoliter		
1884	27 798	17 000	612	500— 700	—	16.9	10.1	4.20
1885	26 625	26 500	1 000	400— 700	—	29.5	18.2	6.55
1886	28 920	31 000	1 072	300— 650	—	41.0	25.4	10.00
1887	28 030	29 700	1 060	300— 700	—	38.3	23.6	9.50
1888	31 917	26 000	815	250— 450	—	38.0	23.6	16.10
1889	30 083	17 200	572	200— 500	—	23.5	14.6	12.90
1890	30 324	30 000	989	200— 500	—	58.5	36.3	16.70
1891	30 378	21 050	691	250— 500	—	22.7	14.1	18.20
1892	30 092	16 250	540	280— 550	—	23.0	14.3	8.10
1893	26 683	27 000	1 012	270— 550	—	31.5	19.5	18.60
1894	28 000	28 500	1 017	400— 800	—	14.6	7.3	12.30
1895	32 600	38 600	1 184	500—1300	—	11.0	3.8	12.30
1896	32 280	18 000	558	570 1000	—	2.5	1.2	8.85
1897	31 312	25 800	824	300— 720	—	7.7	3.8	18.26
1898	29 777	15 000	504	300— 700	460	8.0	4.0	11.25
1899	24 461	15 000	613	250— 450	340	11.0	6.1	18.45
1900	22 736	8 400	369	230— 440	320	5.6	3.0	10.77
1901	18 555	13 000	700	250— 500	350	6.0	3.1	15.89
1902	23 054	14 300	620	380— 900	560	2.6	1.1	9.63
1903	18 277	13 700	750	700—4000	2 160	1.1	0.2	0.61
1904	18 000	12 290	683	500—1800	1 150	0.8	0.3	3.29
1905	20 626	13 500	654	370— 700	551	2.2	1.1	11.49
1906	20 777	18 600	895	260— 700	521	3.1	1.6	16.95
1907	20 166	18 700	927	280— 550	430	4.5	2.3	20.37
1908	20 183	13 300	659	230— 450	330	2.9	1.5	20.10

Anm. Den lever, der er anvendt til dampmedicintran, er ikke medtat i leverpartiet, og kolonnen „tranparti“ omfatter ikke dampmedicintran.

Tabel 48 viser, hvormeget der er opfisket i de forskjellige maaneder.

Tabel 48.

Aar	Opfisket kvantum			
	Januar og Februar	Mars	April	Ialt
	Millioner stykker			
I gjennemsnit 1871—1890	5.0	15.8	4.4	25.2
Procent	19.8	62.7	17.5	100
I gjennemsnit 1891—1900	2.8	13.9	4.7	21.4
Procent	12.3	65.4	22.3	100
1901................	1.8	7.8	3.4	13.0
Procent	13.8	60.0	26.2	100
1902................	2.3	8.5	3.5	14.3
Procent	16.1	59.4	24.5	100
1903................	0	4.3	9.4	13.7
Procent	0	31.4	68.6	100
1904................	0.3	2.4	9.6	12.3
Procent	2.4	19.5	78.1	100
1905................	0.4	10.1	3.0	13.5
Procent	3.0	74.8	22.2	100
1906................	2.8	14.8	1.0	18.6
Procent	15.0	79.6	5.4	100
1907................	1.2	11.4	6.1	18.7
Procent	6.4	61.0	32.6	100
1908................	2.3	7.4	3.6	13.3
Procent	17.3	55.6	27.1	100

Tabel 49 indeholder opgave over utbyttet av fisk, lever, dampmedicintran og rogn for hver uke. Antallet av trækningsdage i uken er anført længst tilhøire.

Tabel 49.

Uken, som endte	Ukentlige opgaver over utbyttet for 1908						Dage trækning			
	Fisk			Lever	Dampmedicintran	Rogn	Østlofoten		Vestlofoten	
	Ialt	Herav saltet	Ukens fiske				Fuld	Delv.	Fuld	Delv.
	Millioner stykker			Hektoliter						
Januar.........	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Februar 1ste ..	0.057	0.006	0.057	160	27	140	3	1	4	1
— 8de...	0.195	0.037	0.138	343	219	500	1	2	2	2
— 15de...	0.290	0.056	0.095	371	377	760	2	—	1	2
— 22de...	0.948	0.307	0.658	595	1 638	2 500	5	1	5	1
— 29de......	2.300	0.959	1.352	840	3 874	6 260	3	1	4	—
Mars 7de......	4.191	1.917	1.891	1 100	7 639	11 600	4	1	4	1
— 14de......	5.600	2.798	1.409	1 310	9 906	15 280	3	1	3	2
— 21de......	7.600	4.147	2.000	1 806	12 860	18 600	4	—	4	—
— 28de......	9.695	5.397	2.095	2 200	15 421	19 600	4	—	4	—
April 4de	11.617	5.989	1.922	2 337	18 014	19 800	3	1	2	2
— 11te	12.500	6.453	0.883	2 490	19 258	19 850	3	1	3	1
— 18de......	13.217	6.981	0.717	2 700	20 069	19 850	4	—	4	1
— 24de......	13.300	7.006	0.083	2 860	20 095	19 850	—	—	4	—

Anm. Lever, brukt til dampmedicintran, er ikke medregnet i leverpartiet.

I tabel 50 er anført det antagelige udbytte av fisk ved hver ukes slutning i de sidste 5 aar.

Tabel 50.

Maaned	Lofotfiskets utbytte i millioner									
	1904		1905		1906		1907		1908	
	Datum	Millioner	Datum	Millioner	Datum	Millioner	Datum	Millioner	Datum	Millioner
Februar	6	—	4	0.02	3	0.19	2	0.20	1	0.06
	13	0.03	11	0.07	10	0.47	9	0.34	8	0.20
	20	0.13	18	0.13	17	1.44	16	0.69	51	0.29
	27	0.26	25	0.44	24	2.81	23	1.24	22	0.95
	—	—	—	—	—	—	—	—	29	2.30
Mars	5	0.65	4	1.29	3	4.28	2	1.68	7	4.19
	12	1.46	11	2.26	10	5.21	9	2.96	14	5.60
	19	2.01	18	4.73	17	9.27	16	4.47	21	7.60
	26	2.70	25	7.67	24	13.96	23	9.58	28	9.70
	—	—	—	—	31	17.60	30	12.60	—	—
April	2	4.41	1	10.48	7	18.25	6	15.46	4	11.62
	9	6.93	8	12.36	14	18.45	13	17.60	11	12.50
	16	10.10	15	13.16	21	18.50	20	18.50	18	13.22
	23	11.75	22	13.46	25	18.60	26	18.70	24	13.30
	29	12.29	27	13.50	—	—	—	—	—	—

Tabel 51 viser Lofotfiskets utbytte av de forskjellige produkter gjennemsnitlig i 1881—1885, 1886—1890, 1891—1900 samt i de sidste 10 aar.

Tabel 51.

Aar	Lofotfiskets utbytte							
	Ialt fisk	Herav Klipfisk	Herav Tørfisk	Hoder	Rogn	Medicintran	Tran	Værdi i millioner kroner
	Millioner stykker				1 000 hektoliter			
I gjennemsnit 1881—1885 ..	23.7	20.2	3.5	17.3	28.4	3.23	16.5	5.80
I gjennemsnit 1886—1890 ..	27.5	23.5	4.0	15.5	29.5	13.10	25.0	6.21
I gjennemsnit 1891—1900 ..	21.4	17.0	4.4	14.4	22.9	13.71	7.7	5.26
1899.............	15.0	10.7	4.0	9.6	20.7	18.45	6.1	4.55
1900.............	8.4	5.7	2.6	6.0	10.2	10.77	3.0	3.46
1901.............	13.0	7.4	5.5	8.3	16.6	15.89	3.1	4.20
1902.............	14.3	10.5	3.6	10.3	13.7	9.63	1.1	4.38
1903.............	13.7	9.4	4.3	10.0	10.5	0.61	0.2	3.29
1904.............	12.3	7.4	4.8	6.6	8.1	3.29	0.3	2.94
1905.............	13.5	8.9	4.5	7.9	15.7	11.49	1.1	4.26
1906.............	18.6	12.1	6.4	10.9	25.4	16.95	1.6	5.65
1907.............	18.7	12.7	5.9	14.0	22.0	20.37	2.3	8.11
1908.............	13.3	7.0	6.2	10.4	19.9	20.10	1.5	5.60

Anm. 0.3 million fisk tilvirket paa anden maate i 1899.
0.1 — „ — „ „ — i 1900.
0.1 — „ — „ „ — i 1901.
0.2 — „ — „ „ — i 1902.
0.1 — „ — „ „ — i 1904.
0.1 — „ — „ „ — i 1905.
0.1 — „ — „ „ — i 1906.
0.1 — „ — „ „ — i 1907.
0.1 — „ — „ „ — i 1908.

Fordelingen av det erholdte kvantum paa de forskjellige fiskedistrikter sees av tabel 52.

Tabel 52.

Opsynsdistrikt	Utbyttets fordeling paa opsynsdistrikterne: Fisk (1 000 stykker): Ialt	Garn	Line	Dypsagn	Lever (Hektoliter): Ialt	Brukt til damp-medicintran	Rogn hektoliter	Millioner hoder: Til guano	Hjemsendt
Raftsundet — Risvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brettesnes	0.008	0.008	—	—	26	22	16	—	—
Skroven	0.006	0.006	—	—	[1])20	65	15	—	—
Østnesfjorden	0.017	0.017	—	—	17	—	11	—	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kabelvaag og Storvaagen	0.004	0.004	—	—	15	[1])130	6	—	—
Ørsvaag, Ørsnes, Hopen og Kalle	0.007	0.005	0.002	—	26	[1])55	10	—	—
Henningsvær	0.092	0.080	0.012	—	300	[1])1 825	225	0.03	0.06
Stamsund og Steine	0.239	0.108	0.131	—	900	[1])3 110	490	0.13	0.10
Ure	0.166	0.035	0.131	—	579	[1])525	432	0.10	0.06
Balstad og Mortsund	2.450	0.612	1.838	—	7 200	5 862	4 850	2.20	0.05
Nufsfjord	1.054	0.500	0.540	0.014	3 500	3 250	1 970	1.00	0.05
Sund	1.946	1.000	0.900	0.046	5 800	5 600	2 890	1.80	0.09
Reine	3.622	1.900	1.712	0.010	11 300	10 590	3 700	2.34	1.10
Sørvaagen	3.689	0.915	2.774	—	11 066	6 855	5 235	2.80	0.80
	13.300	5.190	8.040	0.070	40 749	37 889	19 850	10.40	2.30

[1]) Endel lever tilført fra andre fiskevær.

Tabel 53 gir oversigt over det procentvise forhold mellem utbyttet for de forskjellige bruk og antallet av fiskere ved disse.

Tabel 53.

Aar	Forholdet mellem brukenes utbytte					
	Garnbruk		Linebruk		Dypsagn	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk
	Procent					
I gjennemsnit						
1871—1880	50.4	48.7	39.6	45.6	10.0	5.7
1881—1890	35.1	31.5	56.3	64.6	8.6	3.9
1891—1900	38.4	34.9	55.0	62.3	6.6	2.8
1899	43.5	50.9	25.0	48.3	4.5	0.8
1900	59.2	51.7	38.9	47.8	1.9	0.5
1901	52.5	50.7	44.6	47.2	2.9	2.1
1902	42.0	41.4	53.2	54.5	4.8	4.1
1903	37.9	10.1	57.8	87.8	4.3	2.1
1904	29.8	19.0	65.7	79.8	4 5	1.2
1905	39.0	46.3	55.7	53.6	5.3	0.1
1906	56.9	45.0	41.5	54.9	1.6	0.1
1907	44.0	35.2	54.6	63.0	1.4	1.8
1908	42.4	39.0	56.2	60.5	1.4	0.5

Mandslotterne findes anført i tabel 54.

Tabel 54.

Opsynsdistrikt	Mandslotter for 1908 angit i kroner									Anm.
	Høieste			Middels			Laveste			
	Garn	Line	Dypsagn / Smaagarn	Garn	Line	Dypsagn / Smaagarn	Garn	Line	Dypsagn / Smaagarn	
Raftsundet — Risvær — .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brettesnes	50	—	—	20	—	—	—	—	—	
Skroven	45	—	—	20	—	—	—	—	—	
Østnesfjorden	—	—	200 / —	—	—	80	—	—	20 / —	
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vaagene	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hopen	40	15	—	10	5	—	—	—	—	
Henningsvær	75	80	130 / 10	50	40	60 / —	20	20	30 / —	
Stamsund	120	120	130 / —	40	50	50 / —	10	10	10 / —	
Steine	120	—	80 / —	40	—	50 / —	10	—	—	
Ure	130	160	80 / —	40	60	40 / —	10	10	10 / —	
Balstad og Mortsund	450	600	425 / —	200	250	170 / —	60	50	40 / —	Utbytte ved vestflytning medregnet.
Nufsfjord	600	430	560 / 70	330	180	280 / 50	165	70	150 / 40	
Sund	950	350	570 / 120	350	130	330 / 50	180	70	160 / 30	
Reine	500	450	900 / —	300	280	450 / —	180	110	250 / —	
Sørvaagen	—	700	840 / —	—	450	460 / —	—	200	200 / —	

Tabel 55 viser det gjennemsnitlige fangstutbytte pr. mand i tiaarene 1881—1890, 1891—1900 samt i de sidste 10 aar.

Tabel 55.

Aar	Gjennemsnitsutbytte pr. mand	
	Stykker skrei	Kroner
I gjennemsnit:		
1881—1890	656	203
1891—1900	732	183
1899	613	186
1900	369	152
1901	700	226
1902	620	190
1903	750	180
1904	683	163
1905	654	224
1906	895	272
1907	927	402
1908	659	277

Uagtet det lave fisketal blev den gjennemsnitlige bruttolot pr. mand, som tabellen utviser, over et middelsaars. Grunden var selvfølgelig de høie fiskepriser og fiskens høie lever- og rognholdighet. Gjennemsnitslotten er som tidligere utregnet efter fiskernes antal. Tages i betragtning den forøkelse i lotantallet, som de større farkosters (dampskibe og dæksskøiter) fangstfordelingsmaate medfører, reduceres bruttolotten til omkring 243 kroner pr. fisker.

Den virkelige fordeling av utbyttet var vistnok ujevnere end almindelig, da fisket slog til kun for nogen faa vær.

Motsat av det vanlige var forholdet i vinter med hensyn til gjennemsnitsvegten paa garn- og linefisk, idet sidstnævnte var vegtigere end førstnævnte.

Til agn anvendtes hovedsagelig fersk sild, lodde og saltet skjæl, hvorav tilførselen var mere end tilstrækkelig. Av saltet skjæl henligger saaledes adskillige partier usolgt.

Agnpriserne holdt sig hele vinteren meget rimelige. Værdien av det hele agnforbruk kan anslaaes til omkring 535 000 kroner, eller 47 kroner pr. linefisker.

c. Priser.

De ved hver ukes slutning ivinter noterte priser i de forskjellige fiskevær findes anført i tabel 56.

Tabel 56.

Priser paa fisk, lever, hoder o[g]

Uken, som endte	Raftsundet F. / L.	Raftsundet H. / R.	Brettesnes F. / L.	Brettesnes H. / R.	Østnes-fjorden F. / L.	Østnes-fjorden H. / R.	Skroven F. / L.	Skroven H. / R.	Svolvær F. / L.	Svolvær H. / R.	Vaagene F. / L.	Vaagene H. / R.	Hopen F. / L.	Hopen H. / R.	Henningsvær F. / L.	Henningsvær H. / R.
Januar 25.																
Februar 1.															43 / 12	
— 8.															35 / 11—12	0 / ¹)10
— 14.													30 / 11		32 / 10—12	0 / ¹)10
— 22.							32—33 / 10						30 /		32—33 / 14—15	0 / ¹)14
— 29.							32—33 / 10—11				34 / 12—14		32 / 12—14		34—37 / 13—16	50 / ¹)15
Mars 7.			33 /				33—34 / 11—12				34 / 13—15		32 / 12—14		35—37 / 12—13	50 / ¹) 8
— 14.			35 /				35 / 11—12								35—37 / 13—14	0 / ¹) 6
— 21.			30 / 14	¹) 0 / 7											38—40 / 14—15	50—80 / ¹) 6
— 28.			32 / 14	¹) 0 / 6											35 / 13	50—80 / ¹) 5
April 4.			32 / 14				33 /								35 / 13	50 / ¹) 6
— 11.															33 / 13	
— 18.															33 / 13	
— 24.																

¹) Pr. hektoliter fersk rogn.

Anm. Tallene betegner:
For fisk (F) kroner pr. 100 stykker.
„ lever (L) — - hektoliter.
„ saltet rogn (R) — - hektoliter.
„ hoder (H) øre - 100 stykker.

rogn ved hver ukes slutning 1908

Stamsund		Ure		Balstad		Nufsfjord		Sund		Reine		Sorvaagen	
F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.
L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.
37		25		37	0	30		0	0	30—35	0		
				10	[1])10			10	[1]) 5	0	[1])10		
[illegible]—30		25		30—32	0	30		32	50—60	30	0	0	
				10—11	[1]) 9	10—11		10—13	[1])10	10—12	[1]) 8	12—13	
30	0	30		30—32	0	30		30—32	0	30	0	0	
11	[1])10	11		10—13	[1]) 9	10—11		10—13	[1]) 9	12	[1]) 8	11—12	
[illegible]—37	0	32—34		30—34	0	30—33	0	30—36	0	30—34	0	32—33	
11—16	[1])10	14		11—20	[1])13	12—15	[1])10	11—16	[1])12	12—14	[1]) 9	10	
34—38	0	35—37	0	32—35	50—70	32—35	40	35—37	60—80	33—36	0	33—34	50—60
14—20	[1])12	14—18	[1])15	14—20	[1])12	15—20	[1])10	13—16	[1])11	13—14	[1])10	12—17	[1])10
30—39	50—70	36—37	40—50	34—36	50—60	34—38	40	36—40	60—80	30—40	50—60	34—37	50—60
13—14	[1])12	12—14	[1])10	13—17	[1])12	12—14	[1]) 8	13—16	[1]) 9	13—14	[1])10	12—13	[1])10
30—39	0	38	40—50	36—37	50—60	37—40	40—50	36—42	60—80	37—42	50—60	35—38	50—60
13—15	[1])10	13	[1])10	12—15		12—15	[1]) 9	12—16	[1])10	12—14	[1])10	12—14	[1]) 9
38	0	38	40—50	36—40	0	37—40	40—50	34—42	50—80	35—41	50—60	31—40	50—60
15	17	12	16	13—16		12—15	[1]) 4	13—16	[1])10	12—15	[1]) 8	12—16	[1]) 7
36—38	0	38	0	35—39	50—60	36—39	40—56	35—41	40—80	35—40	50—60	36—39	50—60
15	16	0	16	12—15	18	12—16	[1]) 4	15—17	19	13—17	18	14—16	[1]) 4
28—38	0	0	0	31—38	50—60	36—37	30—50	35—40	60—80	20—40	50—60	36—38	40—60
14	16	0	14	12—15	20	12—13	12	10—17	17	13—15	20	12—14	15
38	0	38—40	45—50	35—38	50—60	36—37	40—50	37—40	60—80	36—38	50—60	35—38	50—60
15	16	12		14—15	16	12	12	11—17	15	13—14	13	14—15	15
38	0	36	0	35	50—60	34—35	0	36—38	60—80	33—35	50—60	36	50—60
14	14	12	14	14—15	14	10—12	0	10—12		13—14	13	12—14	15
				35	50—60	30	60—80	36—37	60—80	30—36	50—60	35—36	50—60
				14	14	8	0	10—12		12—13	13	12—14	15

Gjennemsnitsprisen paa de forskjellige fiskeprodukter samt paa agn viser tabel 57.

Tabel 57.

Opsynsdistrikt	Gjennemsnitsprisen i 1908 angit i kroner												
	Fisk								Agn				
	Garn	Line	Dypsagn	Hoder	Lever	Fersk rogn	Saltet rogn	Fersk sild	Saltet sild	Skjæl	Saltet skjæl	Lodde	Blæk-sprut (Blæk-sprut / lever)
	pr. 100 stkr.				pr. hektoliter								
Raftsundet — Risvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brettesnes	32.0	32.0	—	—	14.0	7.0	—	5.0	—	—	—	—	—
Skroven	33.0	32.0	—	—	14.0	8.0	14.0	5.0	5.0	—	—	—	—
Østnesfjorden	25.0	—	—	—	—	—	16.0	—	—	—	—	—	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaagene	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hopen	31.0	30.0	—	—	13.0	—	—	5.5	—	—	—	—	—
Henningsvær	36.0	37.0	34.0	0.65	14.2	10.5	—	7.1	—	—	—	10.5	—
Stamsund	35.2	36.4	—	0.47	15.0	11.2	13.8	7.0	—	—	—	16.7	—
Ure	34.5	35.4	—	0.35	13.0	11.0	15.5	8.0	—	—	—	17.0	—
Balstad	36.2	35.1	—	0.55	13.5	9.5	17.0	10.0	—	—	46.0	18.0	—
Nufsfjord	35.0	35.0	35.0	0.50	13.4	8.0	12.0	7.7	4.3	—	64.0	15.5	—
Sund	36.0	37.0	37.0	0.70	13.0	9.0	16.0	7.7	—	—	63.6	15.8	—
Reine	35.0	38.0	38.0	0.55	14.0	9.0	14.0	8.0	—	—	40.0	15.0	—
Sørvaagen	35.5	36.5	—	0.55	13.5	7.0	15.0	6.5	—	—	50.0	13.0	—

Til sammenligning anføres i tabel 58 fiskepriserne i de forskjellige fiskevær siden 1899.

Tabel 58.

Fiskevær	Gjennemsnitsprisen av fisk (kr. pr. 100) i aaret									
	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Raftsundet	25.5[1])	35.0[1])	27.0[1])	23.0[3])	20.4	17.1[4])	27.8	25.0[1])	—	—
Østnesfjorden	—	—	—	—	22.6	19.0	27.0	24.0	36.5	25.0
Skroven	26.3[2])	31.0[2])	26.3[2])	24.9[2])	21.3[2])	18.1[2])	25.9	26.5[2])	—	32.5
Svolvær	25.2	32.0	26.5	26.6	21.8	18.3	28.4	26.7	—	—
Vaagene	24.9	32.5	25.6	25.7	22.0	18.2	27.5	26.0	—	—
Hopen	24.0	34.0	25.5	24.2	23.2	17.8	26.1	30.0	35.0	31.0
Henningsvær	26.4	33.0	27.7	26.0	21.3	20.6	28.1	26.0	37.6	36.5
Stamsund	24.8	31.8	26.4	25.3	19.6	19.7	27.0	25.8	36.8	36.0
Ure	23.7	30.5	24.9	25.0	19.7	18.4	26.1	24.9	35.3	35.1
Balstad	23.8	33.9	26.0	25.4	21.1	19.1	26.2	27.1	37.5	35.0
Sund og Nufsfjord	24.0	33.0	25.7	24.2	19.9	17.5	27.0	26.1	38.5	36.0
Reine og Sørvaagen	23.8	33.0	26.1	25.3	21.9	19.8	26.0	25.7	38.7	36.5

[1]) Risvær.
[2]) Skroven og Brettesnes.
[3]) Raftsundet og Risvær.
[4]) Risvær og Svellingen.

De av opsynsbetjentene indsendte opgaver over leverholdigheten til de forskjellige tider er anførte i tabel 59.

Tabel 59.

Uken som endte	Raft-sundet	Risvær	Brettes-nes	Østnes-fjorden	Skroven	Svolvær	Vaagene	Hopen	Hennings-vær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sør-vaagen
Januar 25de	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Februar 1ste	—	—	—	—	26 /	—	—	—	0 / 26	0 / 24	28 / 30	26 / 27	25 / 25	0 / 25	25 / 25	28 / 32
— 8de	—	—	—	—	—	—	—	—	25 / 25	25 / 27	28 / 30	25 / 26	25 / 25	23 / 25	25 / 25	26 / 30
— 14de	—	—	—	—	—	—	—	0 / 22	0 / 25	25 / 27	28 / 30	25 / 26	25 / 25	24 / 25	25 / 25	26 / 30
— 22de	—	—	—	—	25 / 28	—	—	25 / 25	24 / 25	25 / 26	24 / 26	26 / 27	26 / 28	25 / 26	25 / 25	25 / 30
— 29de	—	—	—	—	25 / 30	—	25 / 30	25 / 30	24 / 25	27 / 26	24 / 26	25 / 28	28 / 30	25 / 28	27 / 27	25 / 30
Mars 7de	—	—	—	—	25 / 30	—	25 / 30	25 / 30	24 / 25	27 / 26	25 / 28	25 / 28	28 / 30	26 / 29	27 / 27	25 / 30
— 14de	—	—	25 /	—	25 /	—	—	—	—	27 / 26	25 / 28	27 / 30	28 / 30	30 / 31	27 / 27	28 / 32
— 21de	—	—	30 / 35	—	—	—	—	—	—	0 / 30	25 / 28	30 / 35	32 / 34	30 / 31	30 / 30	30 / 36
— 28de	—	—	30 / 35	—	—	—	—	—	—	30 / 35	—	30 / 40	34 / 36	32 / 34	30 / 35	32 / 42
April 4de	—	—	30 / 35	—	—	—	—	—	40 / 45	35 / 0	—	45 / 50	34 / 36	32 / 34	35 / 35	37 / 46
— 11te	—	—	—	—	—	—	—	—	0 / 43	35 / 0	0 / 35	50 / 55	37 / 40	32 / 34	35 / 40	30 / 42
— 18de	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0 / 40	—	50 / 55	37 / 40	34 / 36	35 / 36	35 / 45
— 24de	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0 / 55	56 / 56	35 / 37	—	35 / 45

Anm. Tallene over streken er for garnfisk, under streken for linefisk.

Tabel 60 angir for de sidste 20 aar gjennemsnitsværdien av den sløiede fisk og fisken i rund tilstand.

Tabel 60.

Aar	Gjennemsnitspris	
	Sløiet	Rund
	Øre pr. stykke	
1889	27.0	34.1
1890	20.5	24.2
1891	26.5	31.7
1892	21.4	26.4
1893	17.1	22.3
1894	20.0	26.6
1895	14.0	17.8
1896	21.1	28.6
1897	15.5	20.4
1898	16.6	22.0
1899	25.0	30.3
1900	33.4	41.2
1901	25.5	32.3
1902	25.2	30.6
1903	21.2	24.0
1904	18.5	23.9
1905	26.8	34.1
1906	25.1	30.4
1907	37.5	43.4
1908	36.3	42.1

d. Redskaperne vedkommende.

Redskapstapet andrar formentlig til 280 000 kroner, hvorav 200 000 paa linebruket. Slitagen anslaaes til 290 000 paa garnbruket og 270 000 paa linebruket, tilsammen 560 000 kroner. Aarsaken til at saavel tapet som slitagen paa redskaperne ivinter blev saa betydelig, skyldes for endel veirforholdene — særlig den sterke strømsætning —, men antagelig mest trængselen paa fiskehavet, den foran omhandlede ulempe av samfisket mellem de forskjelligartede farkoster og uvøren adfærd, der tildels utvistes under trækning av sammenviklet bruk.

VIII. Utvalgene vedkommende.

---

a. Fortegnelse over de i 1908 valgte utvalgs-medlemmer og suppleanter.

I Skrovens opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Jakob Hansen, Skroven av Vaagan.
Linebruker Olai Nilsen, do. „ do.

Suppleanter:

Garnbruker Jørgen Pedersen, Haverdal av Vaagan.
Linebruker Ingvald Olsen, Sjaaholmen, Skroven av do.

I Østnesfjordens opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Edvard Krane, Laupstad av Vaagan.
Linebruker Sivert Pedersen, Smaaskjær av do.

Suppleanter:

Garnbruker Seberg Hansen, Liland av Vaagan.
Linebruker Edvard Karlsen, Laupstad av do.

I Svolværs opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Andreas Andersen, Skog av Ibestad.
Linebruker Nikolai Olsen, Vorsetøy av Vaagan.

Suppleanter:

Garnbruker Bernt Salvesen, Svolvær av Vaagan.
Linebruker Karl Jacobsen, do. „ do.

I Vaagenes opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Møller Kristensen, Riksen av Nesne.
Linebruker Kristian Eilertsen, Storvaagen av Vaagan.

Suppleanter:

Garnbruker Lars Pedersen, Hestnes av Hemnes.
Linebruker Daniel Pedersen, Kabelvaag av Vaagan.

I Hopens opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Mikal Bentsen, Mosjøen.
— Richard Iversen, Kalsnes av Hadsel.
Linebruker Alfred Andreassen, Ørsnes av Vaagan.
— Gerhard Johansen, Steigen av Steigen.

Suppleanter:

Garnbruker Kristian Ellingsen, Kvandal av Skjerstad.
— Hans Sørensen, Maasvær av Karlsøy.
Linebruker Ludvig Hansen, Ørsnes av Vaagan.
— Paul Gundersen, Sandvaag av Steigen.

I Henningsværs opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Wilhelm Benjaminsen, Klepstad av Gimsøy.
— Hans Kaspersen, Maarnes av Gildeskaal.
Linebruker Martin Solberg, Gimsøy.
— Nils Andersen, Alemenningen av Alstahaug.

Suppleanter:

Garnbruker Martin Eriksen, Stokka av Alstahaug.
— Henrik Røberg, Henningsvær av Vaagan.
Linebruker Edv. Riise, Gulvik av Vaagan.
— Edv. Eriksen, Mosheim av Brønnøy.

I Stamsunds opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Anders Nikolaissen, Ulvang av Stamnes.
— Lars Fjelde, Stamsund av Buksnes.
Linebruker Svend Svendsen, Vaag av Steigen.
— Peder Johannessen, Lavangsnes av Lavangen.

Suppleanter:

Garnbruker Anton Larsen, Kangerøy av Buksnes.
— Jens Johnsen, Hjartland av Stamnes.
Linebruker Kristian Kristensen, Mjelde av Steigen.
— Edvard Hansen, Halsvaag av do.

I Balstads opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Søren Nilsen, Nordstrøm av Sør-Reisen.
— Ole Villassen, Valen av Vaagan.
Linebruker Kristen Hansen, Berg av Buksnes.
— Johan Nikolaisen, Bø av Vega.

Suppleanter:

Garnbruker Mas Jensen, Klak av Hadsel.
— Arent Lorentsen, Berg av Buksnes.
Linebruker A. Olsen, Dverberg av Dverberg.
— Ole Hammer, Storeide av do.

I Sunds opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Ole Jakobsen, Engen av Meløy.
— Kristian Gjertsen, Krystad av Flakstad.
Linebruker Jens Pedersen, Nordfold av Folden.
— Fredrik Larsen, Hammerfald av do.

Suppleanter:

Garnbruker Kristian Angelsen, Bø av Flakstad.
— Albert Hansen, Saura av Meløy.
Linebruker Dankert Nilsen, Myrland av Kvadfjord.
— Ole Hansen, Oldervik av Tromsøsundet.

I Reines opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Johan E. Lauritsen, Bærøy av Tjøtta.
— Hans Lund, Ugelfor av do.
Linebruker Johan Andersen, Skonseng av do.
— Ingvald Hansen, Strad av Beiaren.

Suppleanter:

Garnbruker Magnus Selliseth, Saltermark av Brønnøy.
— Leonhard Nilsen, Reine av Flakstad.

Linebruker Anton Johansen, Hestdal av Tjøtta.
— Hilmar Pedersen, Husvik „ do.

I Sørvaagens opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker Hans Jakobsen, Skjelvik av Gildeskaal.
— Kristian Karstensen, Rødøyen av Tjøtta.
Linebruker Benjamin Johansen, Saur av Gildeskaal.
— Lorentz Danielsen, Brøløs av Tjøtta.

Suppleanter:

Garnbruker Adolf Pedersen, Skogsholm av Tjøtta.
— Albert Kristoffersen, Sandnessjøen av Alstahaug.
Linebruker Kristian Olsen, Bærøy av Tjøtta.
— Anton Kaspersen, Bogen av Flakstad.

---

b. Fortegnelse over de i 1908 valgte utvalgsmedlemmer og suppleanter til det ekstraordinære utvalg.

I Balstads opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

For doryfiskerne Johan Hareide av Aalesund.
„ do. Søren Hansen, Dalen av Salangen.
„ otringsfiskerne Fredrik Eriksen, Igerøy av Vega.
„ do. Ole Hansen, Skotnes av Buksnes.

Suppleanter:

„ doryfiskerne Eilert Pettersen av Hadsel.
„ do. Hilmar Kristiansen, Grundfjord av Helgøy.
„ otringsfiskerne Johan Nikolaisen, Bø av Vega.
„ do. Henrik Mathiassen, Horn av Buksnes.

I Sunds opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

„ doryfiskerne Johan Edvardsen, Tovikstrand av Trondenes.
„ do. Markus Jensen, Aanstad av Ibestad.
„ otringsfiskerne Adolf Schrøder av Steigen.
„ do. Tobias Utne, Nap av Flakstad.

Suppleanter:

For doryfiskerne Hagen Angelsen, Vareide av Flakstad.
„ do. Bendiks Markussen av Harstad.
„ otringsfiskerne Olaf Angelsen, Nap av Flakstad.
„ do. Jens Pedersen, Nordfold av Folden.

I Reines opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

„ doryfiskerne Kristian Hansen, Midkile av Trondenes.
„ do. Rikard Karlsen, Kirkefjord av Flakstad.
„ otringsfiskerne Iver Johansen, Horn av Brønnøy.
„ do. Adolf Andreassen, Stokka av Alstahaug.

Suppleanter:

„ doryfiskerne Peter Steffensen, Kirkefjord av Flakstad.
„ do. Theodor Torbergsen, Sandstrand av Trondenes.
„ otringsfiskerne Harald Thesen, Havnøy av Flakstad.
„ do. Ole Johansen, Nordli av Trondenes.

Fiskehav-grænser
mellem opsynsdistrikterne i Lofoten
i henhold til lov av 6te august 1897 §§ 5 og 14.

1. Grænsen mellem Raftsundet og fællesdistriktet (Skroven, Østnesfjorden, Svolvær og Vaagene). En ret linje i retning SSO½O fra Framnesvik til skjæret Baren efter med:
„Skjæret Baren i Skutvikakselen paa Indlandet“, hvilken linje fra skjæret Baren fortsættes i samme retning efter med:
„Skjæret Baren i Framnesvik“.
2. Grænsen mellem fællesdistriktet (Skroven, Østnesfjorden, Svolvær og Vaagene) og Hopens distrikt:
En ret linje fra vestre ende av Sagøen i retning StO½O efter med:
„Vestre ende av Sagøen i „Flækkene“ i Ørsvaagfjeldet“.
3. Grænsen mellem Hopens og Henningsværs distrikter:
En ret linje fra land i retning StO efter med:
„Østre ende av Bindingsøen midt i Sigeflauget“.
4. Grænsen mellem Henningsværs og Stamsunds distrikter:
En ret linje fra land i retning S½V efter med:
„Kløvkollen ret under vestre kant av Hornsryggen“.

NB. Paa fiskebanken „Olan“ angives grænsen ved krydsmedene Snetinden i vestre kant av Kalrøra og Kjølpesnesryggen midt mellem Æsøerne.

5. Grænsen mellem Stamsunds og Balstads distrikter:
En ret linje fra land i retning syd efter med:
„Høieste top av Bukholmen midt i Klømmerflauget“.
6. Grænsen mellem Balstads og Sunds distrikter:
En ret linje fra land i retning S½O efter med:
„Østre hammer paa Strømøheien i vestre kant av fjeldet „Andopshesten“ ogsaa kaldet løven“.
7. Grænsen mellem Sunds og Reines distrikter:
En ret linje fra land i retning StO efter med:
„Skjeltinden mot vestre kant av Solbjørntinden“.
8. Grænsen mellem Reines og Sørvaagens distrikter:
En ret linje fra vestre Dybfjordnes, ret ned av Steffennakkens østre kant, i retning StO½O efter med:
„Østre tind paa fjeldet Munken ret over østre kant av Steffennakken“.
Samtlige grænselinjer gaar saa langt ind i Vestfjorden som der er fiskehav.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

angaaende morgen- og aftensignaler under Lofotfiskeriet.

Fra og med	16. januar	morgensignal	kl.	7½	fm.,	aftensignal	kl.	4 em.
—„—	1. februar	do.	-	7	„	do.	-	5 „
—„—	15. —	do.	-	6½	„	do.	-	6 „
—„—	1. mars	do.	-	6	„	do.	-	7 „
—„—	15. —	do.	-	6	„	do.	-	8 „

Klokkeslettene signaliseres ved heisning av flag paa av opsynet bestemte og bekjendtgjorte steder.

Før morgensignalet heises, maa ingen fiskebaat begi sig utenfor de av opsynet fastsatte og bekjendtgjorte utrorslinjer.

Efter at aftensignalet er heist, maa intet fiskeredskap optages eller utsættes; dog kan paabegyndt trækning av sammenviklede garn fortsættes efter aftensignalstid.

I fællesdistriktet, der indbefatter Vaagenes, Svolværs, Østnesfjordens

og Skrovens opsynsdistrikter, er det tillatt at utsætte natliner indtil 1 — en — time efter ovenanførte aftensignaltider.

Overtrædelser straffes med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

angaaende bruken av synkenot under Lofotfiskeriet.

Bruken av synkenot er indtil videre i henhold til utvalgsbeslutninger forbudt i følgende opsynsdistrikter:

1. Fællesdistriktet, der indbefatter Vaagenes, Svolværs, Østnesfjordens og Skrovens opsynsdistrikter.
2. Hopens opsynsdistrikt.
3. Henningsværs opsynsdistrikt.
4. Stamsunds opsynsdistrikt.
5. Balstads opsynsdistrikt.
6. Sunds opsynsdistrikt.
7. Reines opsynsdistrikt.
8. Sørvaagens opsynsdistrikt.

Overtrædelser straffes efter lov av 6te august 1897 angaaende skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

angaaende fiskeredskapers merkning og belastning under Lofotfiskeriet.

1. Regler for redskapers merkning:

   Alle dubbel og stænger, som anbringes paa iler, skal være merket med vedkommende baats bokstav og nummer. Bokstaver og tal skal være mindst 5 — fem — centimeter høi.

   Disse regler gjælder for samtlige opsynsdistrikter.

2. Regler for redskapers belastning:

   Enhver almindelig storgarnlænke skal belastes med 2 — to — ilestene med jernbeslag vegtig mindst 54 — fire og femti — kgr. hver og 9 — ni — almindelige garnsten paa 12 — tolv — glaskavl.

Enhver natlinesætning skal belastes med mindst 2 — to — ilestene paa 18 — atten — kgr. hver og 1 — en — synkesten for hver 250de angel.

Vegten paa synkesten for bundline 4 — fire — kgr.
Do. „ do. „ fløitline 6 — seks — do.

Benyttes synkesten for hver 200de angel kan vegten paa disse være forholdsvis mindre.

Disse regler gjælder kun for Vestlofoten.

Enhver smaagarnlænke skal belastes i Reines opsynsdistrikt med 2 — to — ilestene vegtig mindst 30 — tredive — kgr. hver og 6 — seks — kilograms synk pr. garn av indtil 30 — tredive — meters længde, og i Sørvaagens opsynsdistrikt med 2 — to — ilestene vegtig mindst 30 — tredive — kgr. hver og 8 — otte — kilograms synk pr. garn av indtil 30 — tredive — meters længde.

I Hopens opsynsdistrikt skal enhver natlinesætning belastes med mindst 2 — to — ilestene, en paa 15 — femten — og en paa 18 — atten — kgr. samt for bundline en synkesten paa 4 — fire — kgr. for hver 150de angel, og for fløitline en synkesten paa 5 — fem — kgr. for hver 100de angel med 2 glaskavlers fløit. Benyttes kun 1 glaskavls fløit, kan vegten paa synkestenen være 4 — fire — kgr. for hver 100de angel.

Overtrædelser av denne vedtægt straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. fiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 25de mars 1905 angaaende havdeling i Raftsundet opsynsdistrikt.

Av Raftsundets opsynsdistrikts fiskehav er utlagt et linehav, begrænset saaledes:

Mot vest av grænselinjen mellem Raftsundet og fællesdistriktet og mot øst av en ret linje fra Engeløen i retning SSO efter med: „Høieste Værholmtuva ret over østre ende av Engeløen“.

Bruken av garn paa linevavet forbydes.

Denne vedtægt traadte ikraft den 1ste april 1905.

Overtrædelse straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 25de mars 1907.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 20de mars 1905 angaaende havdeling i fællesdistriktet.
(Skrovens, Østnesfjordens, Svolværs og Vaagenes opsynsdistrikter.)

Av fællesdistriktets fiskehav er utlagt et linehav, begrænset saaledes: Mot øst av grænselinjen mellem Raftsundet og fællesdistriktet og mot vest av en ret linje fra Østre-Guldvikholmen i retning SO½S efter med: „Vestre ende av Østre-Guldvikholmen i vestre, nedre kant av Østre-Hesjesletberget“, hvilket med paa eggen stemmer med krydsmedene: „Skjæret Vesthalden i Framnesvik“ og „østre kant av Kalskjæret i vestre kant av Reinholmen“.

Bruken av garn paa linehavet forbydes.

Denne vedtægt traadte ikraft den 27de mars 1905.

Overtrædelse straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 28de mars 1904 angaaende havdeling i fællesdistriktet.
(Skrovens, Østnesfjordens, Svolværs og Vaagenes opsynsdistrikter.)

Av fællesdistriktets fiskehav er utlagt et linehav, begrænset saaledes: Mot øst av en linje fra Slaakø i retning StV efter med: „Seilmerket paa Slaakø i vestre kant av Grundstadakselen“ og mot vest av en linje fra Vestre-Kvalhøiden i retning S½O efter med: „Østre ende av Flæsa i vestre ende av Vestre-Kvalhøiden“.

Bruken av garn paa linehavet forbydes.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 23de mars 1902 angaaende havdeling i fællesdistriktet. (Østnesfjorden).

Bruken av garn forbydes i den del av Østnesfjorden, som ligger indenfor eller nordenfor en ret linje fra pladsen Steinan paa østre, til Stenviken paa vestre side av fjorden.

Ved Stenviken er anbragt to merker, som holdes overet. Ved Steinan er malet et kors i en stor sten, ovenfor pladsens huser.

Overtrædelse straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 26de mars 1902 angaaende havdeling i Hopens opsynsdistrikt.

Av Hopens opsynsdistrikts fiskehav er utlagt:

Et garnhav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem fællesdistriktets og Hopens opsynsdistrikts fiskehav og mot vest av en linje fra land i retning St$O^1/_2O$ efter med: „Gamstenen i Kolbenthammeren".

Et linehav, begrænset mot øst av en linje fra land i retning St$O^1/_2O$ efter med: „Gamstenen i Kolbenthammeren" og mot vest av en linje fra land i retning StO efter med: „Bredtinden til Kalakselen".

Saavel bruken av garn paa linehavet som bruken av natliner paa garnhavet forbydes.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 13de februar 1906 angaaende havdeling i Henningsværs opsynsdistrikt.

Av Henningsværs opsynsdistrikts fiskehav er utlagt:

Et garnhav, begrænset mot øst av en linje fra Sauøen i retning $S^1/_2O$ efter med: „Vestre og høieste Sauøen til Kalrøra" og mot vest av en linje fra Rødholmen i retning $S^1/_4V$ efter med: „Varden paa Rødholmen i østre nedre kant av Jørndalsflauget".

Et linehav, begrænset mot øst av en linje fra Rødholmen i retning $S^1/_4V$ efter med: „Varden paa Rødholmen i østre nedre kant av Jørndalsflauget" og mot vest av en linje fra Kvitholmen av Vestvær i retning syd efter med: „Smorttinden[1]) (ogsaa kaldet Smortøret) ret over Kvitholmen av Vestvær".

---

[1]) Naar Smorttinden ikke er synbar, kan istedetfor denne vestre kant av Smortnakken benyttes som med.

Saavel bruken av natliner paa garnhavet som bruken av garn paa linehavet forbydes.

NB. I det østre fælleshav, der begrænses mot øst av grænselinjen mellem Hopens og Henningsværs opsynsdistrikters fiskehav og mot vest av ovennævnte linje fra Sauøen efter med: „Vestre og høieste Sauøen til Kalrøra" og i den del av Gimsøystrømmen, som ligger nordenfor og ovenfor en linje fra Vestvær i retning vest til syd eller peiling øst til nord efter med: „Inderste Vestværbaren i Moldøren", forbydes utsætning av garn i januar og februar fra en time og i mars og april fra to timer før de bestemte aftensignaler.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 2den mars 1908 angaaende havdeling i Stamsunds opsynsdistrikt.

Stamsunds opsynsdistrikts fiskehav er delt saaledes:

1. Garnhav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem Henningsværs og Stamsunds fiskehav og mot vest av en linje i retning $S^tO^1/_2O$ efter med: „Kraglitinden ret over øverste, vestre kant av Katbergflauget".
2. Linehav, begrænset mot øst av en linje i retning $S^tO^1/_2O$ efter med: „Kraglitinden ret over øverste, vestre kant av Katbergflauget" og mot vest av en linje fra „Hagbarholmen" i retning $S^1/_2O$ efter med: „Hagbarholmens seilmerke ret under vestre, nedre kant av lille Mandfaldet".
3. Garnhav, begrænset mot øst av en linje fra „Hagbarholmen" i retning $S^1/_2O$ efter med: „Hagbarholmens seilmerke ret under vestre, nedre kant av lille Mandfaldet" og mot vest av en linje fra land i retning syd efter med: „Støthammerens top over Ureakselens, ogsaa kaldet Ureknæets, østre kant".
4. Linehav, begrænset mot øst av en linje fra land i retning syd efter med: „Støthammerens top over Ureakselens, ogsaa kaldet Ureknæets, østre kant", og mot vest av grænselinjen mellem Stamsunds og Balstads fiskehav.

Merk. Den del av garnhav 1 og linehav 2, som ligger ovenfor eller nordenfor en linje i retning NO—SV efter med: „Sulingens top mot vestre kant av Kalrøra" og østenfor en linje fra land i retning S^tO efter med:

„Kabysmanden ret under østre og høieste Nøklevikakselen" er ikke medtat i delingen og utgjør fælleshav.

Til nærmere betegnelse av grænselinjen mellem Henningsværs og Stamsunds fiskehav angives følgende krydsmed:

1. Sulingens top mot vestre kant av Kalrøra og Lilleæsøen i Veien.
2. Storrivtindens top mot vestre kant av Kalrøra og vestre ende av Hagbarholmen i østre ende av Æsøen.
3. Snetinden mot vestre kant av Kalrøra og Kjølpenesryggen midt mellem Æsøerne.

Saavel bruken av garn paa linehavene som bruken av natliner paa garnhavet forbydes.

Denne vedtægt træder ikraft den 12te mars 1908, fra hvilken dato vedtægt av 3dje mars 1907 angaaende havdeling i dette opsynsdistrikt ophæves.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 5te mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 26de februar 1905 angaaende havdeling i Balstads opsynsdistrikt.

Balstads opsynsdistrikts fiskehav er delt i tre teiger saaledes:

1. Linehav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem Stamsunds og Balstads fiskehav og mot vest av en kompasstrek syd og nord efter med: „Høieste Brandsholmen i Skræphalsen (i Sandsundakselen)".
2. Garnhav, begrænset mot øst av en kompasstrek syd og nord efter med: „Høieste Brandsholmen i Skræphalsen (i Sandsundakselen)" og mot vest av en kompasstrek syd og nord efter med: „Vestre kant av Stenberget i vestre kant av Offersøy".
3. Linehav, begrænset mot øst av en kompasstrek syd og nord efter med: „Vestre kant av Stenberget i vestre kant av Offersøy" og mot vest av grænselinjen mellem Balstads og Sunds fiskehav.

Saavel bruken av garn paa linehavene som bruken av natliner paa garnhavet forbydes.

I delingen er ikke medtat den del av Napstrømmen, som ligger ovenfor en ret linje fra Kvalbaken i retning V^tS efter med: „Svinø fyr i østre kant av Ureberget", og den del av Buksnesfjorden, som ligger ovenfor en ret linje mellem holmen „Spanna" og skjæret „Baren", hvilke utgjør fælleshav.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 12te mars 1908 angaaende deling av linehav i Balstads opsynsdistrikt.

Som særhav for brukerne av almindelige linebaater, der roes fra land, er utlagt den del av Balstads opsynsdistrikts vestre linehav, som ligger østenfor en linje i retning $S^tO^1/_4O$ efter med: „Svinøy fyr midt i østre Svinestøhammer“, paa hvilken havstrækning natlineredskaper, der brukes fra andet slags farkoster — skøiter, motorbaater og dampskibe — eller disses fangstbaater, ikke tilstedes adgang.

Den del av dette særhav, som ligger ovenfor eller nordenfor en linje i retning $NO^1/_2O$—$SV^1/_2V$ efter med: „Bjørnerøyen ret under Mandfaldtoppen“ er ikke medtat i delingen og kan saavelsom opsynsdistriktets øvrige linehav — ovennævnte særhav undtat — benyttes av alle slags linefarkoster.

Denne vedtægt træder ikraft den 21de mars 1908.

Overtrædelser straffes i henhold til tillægslov av 25de februar 1908 angaaende skreifiskerierne i Lofoten med bøter.

Svolvær den 13de mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 23de mars 1908 angaaende havdeling i Sunds opsynsdistrikt.

Sunds opsynsdistrikts fiskehav er delt i fire teiger saaledes:

1. Linehav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem Balstads og Sunds opsynsdistrikter og mot vest av en ret linje fra Nufsnesset i retning S^tO efter med: „Østre kant av Bratholmen i Nufsnesset“.
2. Garnhav, begrænset mot øst av en ret linje fra Nufsnesset i retning S^tO efter med: „Østre kant av Bratholmen i Nufsnesset“ og mot vest av en ret linje fra Næsland i retning $S^tO^1/_3O$ efter med: „Tønsaasflaugets nederste spids ret over Skraphalsens nederste østre kant“.

Til nærmere anvisning av dette med er anbragt to havdelingsmerker, hvorav det nederste betegner Skraphalsens nederste østre kant. Naar merkerne holdes overet er Tønsaasflaugets nederste spids ret op av det øverste merkes vestkant.

3. Linehav, begrænset mot øst av en ret linje fra Næsland i retning $S^tO^1/_3O$ efter med: „Tønsaasflaugets nederste spids ret over Skraphalsens nederste østre kant“ og mot vest av en ret linje fra vestre Næslandsodden i retning $S^tO^1/_2O$ efter med: „Oterstoktuven paa vestre Næslandsodden i vestre, nedre kant av Steiltinden“.
4. Garnhav, begrænset mot øst av en ret linje fra vestre Næslandsodden i retning $S^tO^1/_2O$ efter med: „Oterstoktuven paa vestre Næslandsodden i vestre, nedre kant av Steiltinden“ og mot vest av grænselinjen mellem Sunds og Reines opsynsdistrikter.

Den del av fiskehavet som ligger ovenfor eller nordenfor en ret linje i retning $S^tV^1/_2V$—$N^tO^1/_2O$ efter med: „Høieste top av Naveren (ogsaa kaldet Hammerskaftet) mot Fæsthelen“ eller „Svinøy fyr mot indre kant av Brandsholmen“ er ikke medtat i havdelingen og utgjør altsaa fælleshav.

Bruken av garn paa linehavene forbydes for hele fisketiden. Bruken av natliner paa garnhavene forbydes fra og med 1ste februar til og med 10de april, mens garnhavene den øvrige fisketid er fælleshav.

Denne vedtægt træder ikraft den 1ste april 1908, fra hvilken tid vedtægt av 21de februar 1908 angaaende havdeling i dette opsynsdistrikt ophæves.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten med bøter.

Svolvær den 24de mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 13de mars 1908 angaaende deling av linehav i Sunds opsynsdistrikt.

Som særhav for brukerne av almindelige linebaater, der roes fra land, er utlagt den del av Sunds opsynsdistrikts østre linehav, som ligger vestenfor en linje i retning SSO efter med:

„Vestre nedre kant av Nufsnesakselen til østre nedre kant av Storsvaet“, paa hvilken havstrækning natlineredskaper, der brukes fra andet slags farkoster — skøiter, motorbaater og dampskibe — eller disses fangstbaater, ikke tilstedes adgang.

Den del av dette særhav, som ligger ovenfor eller nordenfor en linje i retning NO¼O—SV¼V efter med: „Steinetinden mot nordre kant av Urebergets top“ er ikke medtat i delingen og kan saavelsom opsynsdistriktets øvrige linehav — ovennævnte særhav undtat — benyttes av alle slags linefarkoster.

Denne vedtægt træder ikraft den 21de mars 1908.

Overtrædelser straffes i henhold til tillægslov av 25de februar 1908 angaaende skreifiskerierne i Lofoten med bøter.

Svolvær den 13de mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 23de mars 1908 angaaende forandring av og tillæg til vedtægt angaaende morgen- og aftensignaler under Lofotfiskeriet.

I Sunds opsynsdistrikt maa dagliner i tiden fra og med 1ste april ikke utsættes efter kl. 3 eftermiddag eller optages efter kl. 5 eftermiddag.

Denne vedtægt træder ikraft den 1ste april 1908 og gjælder til indeværende aars Lofotfiskes avslutning.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 24de mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 23de mars 1908 angaaende havdeling i Reines opsynsdistrikt.

Reines opsynsdistrikts fiskehav er delt i 3 teiger saaledes:

1. Garnhav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem Sunds og Reines opsynsdistrikter og mot vest av en linje fra land i retning StO¾O efter med: „Tretinden ret over Fæsthælens top“. Saa nær land, at Tretinden ikke sees, benyttes som med: „Vestre ende av Korten i østre kant av Fæsthælen“.
2. Linehav, begrænset mot øst av en linje i retning StO¾O efter med: „Tretinden ret over Fæsthælens top“ og mot vest av en linje fra land i retning StO½O efter med: „Lilletindens top mot østre kant av Reinebringen“.
3. Garnhav, begrænset mot øst av en linje fra land i retning StO½O efter med: „Lilletindens top mot østre kant av Reinebringen“ og

mot vest av grænselinjen mellem Reines og Sørvaagens opsynsdistrikter.

Saavel bruken av garn paa linehavet som bruken av natliner paa garnhavene forbydes.

Denne vedtægt træder ikraft den 1ste april 1908, fra hvilken tid vedtægt av 22de februar 1900 angaaende havdeling i dette opsynsdistrikt ophæves.

Overtrædelse straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 24de mars 1908.

Rich. Hansen.

Bekjendtgjørelse.

Ifølge utvalgsbeslutning av 2den april 1908 bestemmes herved, at havdelingsvedtægt for Reines opsynsdistrikt av 23de mars 1908 ophæves ved indeværende aars Lofotfiskes avslutning og at vedtægt av 22de februar 1900 angaaende havdeling i Reines opsynsdistrikt igjen træder ikraft den 16de januar 1909.

Svolvær den 6te april 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 22de februar 1900 angaaende havdeling i Reines opsynsdistrikt.

Reines opsynsdistrikts fiskehav er delt i 3 teige saaledes:

1. Garnhav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem Sunds og Reines opsynsdistrikter og mot vest av en ret linje fra land i retning StO efter med:

   „Vestre kant av Fæsthælen i vestre kant av Kanonen“.

2. Linehav, begrænset mot øst av en ret linje fra land i retning StO efter med:

   „Vestre kant av Fæsthælen i vestre kant af Kanonen“ og mot vest af en ret linje fra land i retning StO¼O efter med:

   „Lilletindens top mot østre kant av Reinebringen“.

3. Garnhav, begrænset mot øst av en ret linje fra land i retning StO¼O efter med:

   „Lilletindens top mot østre kant av Reinebringen“ og mot vest av grænselinjen mellem Reines og Sørvaagens opsynsdistrikter.

Saavel bruken av garn paa linehavet som bruken av natliner paa garnhavene forbydes.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 23de mars 1908 angaaende deling av linehav i Reines opsynsdistrikt.

Som særhav for brukerne av almindelige linebaater, der roes fra land, er utlagt den del av Reines opsynsdistrikts linehav, som ligger vestenfor en linje i retning SO^{t}O efter med:

„Østre, høieste Andøen mot vestre kant av Olstinden", paa hvilken havstrækning natlineredskaper, der brukes fra andet slags farkoster — skøiter, motorbaater og dampskibe — eller disses fangstbaater, ikke tilstedes adgang.

Den del av dette særhav, som ligger ovenfor eller nordenfor en linje i retning NO^{t}O—SV^{t}V efter med:

„Glopodden i Hellseggen" er ikke medtat i delingen og kan saavelsom opsynsdistriktets øvrige linehav — ovennævnte særhav undtat — benyttes av alle slags linefarkoster.

Denne vedtægt træder ikraft den 1ste april 1908.

Overtrædelser straffes i henhold til tillægslov av 25de februar 1908 angaaende skreifiskerierne i Lofoten med bøter.

Svolvær den 24de mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 23de mars 1908 angaaende forandring av og tillæg til vedtægt angaaende morgen- og aftensignaler under Lofotfiskeriet.

I Reines opsynsdistrikt maa dagliner i tiden fra og med 1ste april ikke utsættes efter kl. 3 eftermiddag eller optages efter kl. 5 eftermiddag.

Denne vedtægt træder ikraft den 1ste april 1908 og gjælder til indeværende aars Lofotfiskes avslutning.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med møter.

Svolvær den 24de mars 1908.

Rich. Hansen.

Vedtægt

av 19de februar 1906 angaaende havdeling i Sørvaagens opsynsdistrikt.

Af Sørvaagens opsynsdistrikts fiskehav er utlagt:

Et garnhav, begrænset mot øst av grænselinjen mellem Reines og Sørvaagens fiskehav og mot vest av en ret linje fra land i retning S¾O efter med: „Skivens top ret over østre kant av Mandfaldtinden".

NB. Naar skiven ikke sees, holdes dypeste skar mellem Dypfjordkjølen og Gyldtinden ret over østre kant av Mandfaldtinden.

Et linehav, begrænset mot øst av en linje, der gaar fra land i retning StO efter med: „Vestre kant av Langhammeren ret over Søren Mathisens stuebygning, hvor signalflaget heises", saa langt ind til at vestre ende av „Rødøen" kommer frem om Lofotodden, hvorefter linjen bøier i retning S¾O og fortsættes efter med: „Skivens top ret over østre kant av Mandfaldtinden". Mot vest begrænses dette linehav av „ Moskestrømmen".

Saavel bruken av garn paa linehavet, som bruken av natliner paa garnhavet forbydes.

Denne vedtægt traadte ikraft 26de februar 1906, fra hvilken tid vedtægt av 4de mars 1902 angaaende havdeling i dette opsynsdistrikt ophævedes.

Overtrædelser straffes i henhold til lov av 6te august 1897 ang. fiskerierne i Lofoten § 16 med bøter.

Svolvær den 16de januar 1908.

Rich. Hansen.

Om havdeling.

I Stamsunds, Sunds og Reines opsynsdistrikter foretokes forandringer med havdelingen mellem garn og natliner.

I medhold av efterstaaende tillægslov av 25de februar 1908 utlagdes av linehavene i Balstads, Sunds og Reines opsynsdistrikter særhav for brukerne av almindelige linebaater.

Opmerksomheten henledes paa, at disse vedtægter ophæves ved avslutningen av dette aars fiske, hvorunder de er fattet. Ønskes de senere bibeholdt, kan dette kun ske efter fornyet andragende og behandling i utvalgsmøte.

Ved vedtægter av 23de mars bestemtes, at dagliner i tiden fra 1ste april til fiskets avslutning ikke maatte utsættes efter kl. 3 eftermiddag eller optages efter kl. 5 eftermiddag i Sunds og Reines opsynsdistrikter.

Ifølge utvalgsbeslutning av 2den april ophævedes ved indeværende

aars fiskes avslutning havdelingsvedtægt av $^{23}/_{3}$ 1908 i Reines opsynsdistrikt, hvor vedtægt av $^{22}/_{2}$ 1900 angaaende havdeling igjen træder ikraft den 16de januar 1909.

Fra et møte av skøiteførere, avholdt i Sund i mars maaned d. a., fremkom forslag om etablering av trækningssignal paa fiskehavet. Forslaget gik ut paa, at et visst antal farkoster, f. eks. hver tiende, skulde bemyndiges til ved et bestemt klokkeslet paa formiddagen, da alle maatte antages at være utkomne til sine redskaper, at vise signal, naar redskapstrækningen kunde paabegyndes.

Ved den foreløbige behandling, som dette forslag undergik i utvalgsmøter, vandt det bifald saavidt angaar hensigten med den samtidige paabegyndelse av redskapstrækningen, hvorved mange ulemper, som opstaar paa grund av de forskjellige farkosters fremkommelighet, vilde delvis bortfalde. Man fandt dog, at haandhævelsen av en saadan bestemmelse og specielt signaliseringen i usigtbart veir vilde møtes av saa mange vanskeligheter, at anbefaling for tiden ikke kunde gives.

Fiskedampskibe, motorfartøier og skøiter.

Efterstaaende tabel 61 viser det 16de mars antegnede antal av disse farkoster, som deltok i Lofotfisket, samt disses mandskap og redskapsutrustning. Mandskaperne er medregnet i foranstaaende tabeller, der omhandler fiskernes antal, og av farkosterne er de, hvorfra fisket dreves direkte og for de øvriges vedkommende doryerne, medtat i det baatantal, som de øvrige tabeller utviser.

Mandslotterne for ovennævnte farkoster opgives til:

Garndampskibene.....	høieste 360 kr.,	middels 250 kr.,	laveste 170 kr.
Linedampskibene.....	— 500 „	— 320 „	— 200 „
Lineskøiter med og uten motor............	— 350 „	— 150 „	— 60 „

Enkelte av de heldigste fartøier har dog antagelig opnaadd noget høiere mandslotter.

Paragraferne 5 og 22 i lov av 6te august 1897 angaaende skreifiskerierne i Lofoten.

Ved stortingsbeslutning av 16de februar 1905 blev følgende forandringer av ovennævnte lovparagrafer bestemt:

Tabel 61.

Fra hvilket amt	Dækkede baater og fartøier med seil					Baater og fartøier med motor					Dampfiskefartøier					Tilsammen				
	Antal	Antal mand	Antal doryer	Hvilket redskap		Antal	Antal mand	Antal doryer	Hvilket redskap		Antal	Antal mand	Antal doryer	Hvilket redskap		Antal	Antal mand	Antal doryer	Hvilket redskap	
				Liner	Garn				Liner	Garn				Liner	Garn				Liner	Garn
Bergen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	75	23	4	1	5	75	23	4	1
Nordre Bergenhus amt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	92	30	5	1	6	92	30	5	1
Romsdals amt	2	12	2	1	1	11	98	33	8	3	27	361	54	9	18	40	471	89	18	22
Søndre Trondhjems amt	10	53	9	3	7	2	16	5	1	1	2	29	6	1	1	14	98	20	5	9
Nordre Trondhjems amt	1	6	2	1	—	1	6	2	1	—	1	17	6	1	—	3	29	10	3	—
Nordlands amt	345	1 827	390	184	161	47	339	106	32	15	18	279	92	16	2	410	2 445	588	232	178
Tromsø amt	532	3 307	966	441	91	25	195	74	24	1	6	90	34	6	—	563	3 592	1 074	471	92
Finmarkens amt	2	14	5	2	—	1	6	2	1	—	—	—	—	—	—	3	20	7	3	—
Ialt	892	5 219	1 374	632	260	87	660	222	67	20	65	943	245	42	23	1044	6 822	1 841	741	303

§ 5.

Lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten av 6te august 1897, § 5, 2det led skal lyde saaledes:

Adgang til at fiske inden den et distrikt tillagte havstrækning er ikke betinget av, at der roes fra opsynsdistriktet; men enhver er forpligtet til at overholde de for bedriften paa denne strækning givne forskrifter. Dog kan adgangen til at fiske inden et andet distrikts havstrækning av kongen indskrænkes eller ophæves, hvis der i vedkommende distrikter gjælder forskjellig regel om optagning av overstaaede redskaper paa søn- og helligdage (§ 22). Bestemmelse derom kan utfærdiges efter enstemmig vedtat andragende fra utvalget (§§ 11 og 12) i det av vedkommende distrikter, hvor nævnte optagning ikke er tillatt.

§ 22.

Ovennævnte lovs § 22 skal lyde saaledes:

Inden midnat før søn- og helligdage skal alle fiskeredskaper være optat av sjøen.

Dog kan kongen efter andragende, vedtat av to tredjedele av samtlige utvalgsmedlemmer for de vestenfor Gimsøystraumen liggende opsynsdistrikter (Vestlofoten) ved en fælles bestemmelse for disse, tillate avvikelse herfra. Har utvalget i ett opsynsdistrikt vedtat andragende herom, pligter de øvrige utvalg at behandle samme.

Er bestemmelse som i foregaaende stykke omhandlet utfærdiget, kan den av kongen utvides til at omfatte det eller de tilstøtende opsynsdistrikter østenfor, naar andragende derom er vedtat av tre fjerdedele av utvalgsmedlemmerne i vedkommende distrikt eller distrikter og forsaavidt angaar de i § 12 omhandlede distrikter, av tre fjerdedele av fællesutvalgets medlemmer.

Har veiret været til hinder for redskapernes optagning inden fastsat tid, kan saadan foregaa paa søn- og helligdage, dog kun i distrikt, hvor bestemmelsen i denne paragrafs 1ste stykke er gjældende. I distrikter, hvor nævnte bestemmelse ikke er gjældende, kan dog kongen efter andragende fra to tredjedele av samtlige medlemmer av vedkommende utvalg ved en fælles bestemmelse tillate redskapers optagning paa visse av paaskens helligdage.

Paa søn- og helligdage maa fra midnat til midnat intet fiskeredskap bringes i sjøen; dog er utsætning av alle slags redskaper tillatt langfredag og 2den paaskedag fra kl. 5 eftermiddag.

Forseelser mot disse bestemmelser straffes med bøter.

I medhold av ovennævnte lovforandring blev efter andragende fra utvalgene i Henningsværs, Stamsunds, Balstads, Sunds, Reines og Sør-

vaagens opsynsdistrikter ved kronprinsregentens resolution av 14de mars 1905 bestemt:

1. At bestemmelsen i Lofotlovens paragraf 22 om, at alle fiskeredskaper inden midnat før søn- og helligdage skal være optat av sjøen, ikke skal gjælde for de vestenfor Gimsøystraumen liggende opsynsdistrikter (Vestlofoten) og det tilstøtende Henningsværs opsynsdistrikt.
2. At optagning av redskaper inden de i post 1 nævnte opsynsdistrikter skal være tillatt paa anden paaskedag.
3. At adgangen efter paragraf 5 til at fiske inden andet opsynsdistrikts fiskehav end det opsynsdistrikts, hvorfra der roes, — forsaavidt angaar det indbyrdes forhold mellem Henningsværs og Hopens opsynsdistrikter — indskrænkes saaledes, at adgang til redskapers optagning paa søn- og helligdage og til at undlate redskapernes optagning inden midnat før søn- og helligdage skal være avhængig av, at saadant er tillatt i det opsynsdistrikt, hvorfra der roes.
4. Forseelser mot bestemmelsen i post 3 straffes med bøter.
5. Resolutionen træder ikraft straks.

Lov av 25de februar 1908 om tillæg til lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten av 6te august 1897.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterlig:

At os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 22de februar dette aar, saalydende:

§ 1. Vedkommende regjeringsdepartement kan for hvert aars fiske fastsætte, at der, naar havdeling efter § 16 a i lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten av 6te august 1897 er iverksat, skal være adgang til i visse opsynsdistrikter paa nedenfor nævnte maate at fastsætte, hvorvidt havstrækning, som er tildelt brukerne av natliner, skal deles mellem brukerne av de forskjellige slags farkoster saaledes, at der tildeles brukerne av almindelige linebaater, der roes fra land, en havstrækning, hvor natlineredskaper, som brukes fra andet slags farkoster — skøiter, motorbaater og dampskibe — eller disses fangstbaater, ikke tilstedes adgang.

I hvert av vedkommende opsynsdistrikter skal vælges et særskilt utvalg paa 4 mænd med varamænd, hvorav 2 mænd med varamænd vælges av og blandt høvedsmændene paa de indtegnede linebaater og 2 mænd med varamænd av og blandt førerne paa de indtegnede farkoster, som ikke kan henregnes til almindelige linebaater. Opsynet bestemmer tid og sted for valget, der skal være bekjendtgjort ved opslag 2 dage før dets foretagelse.

Avstemningen sker skriftlig eller mundtlig særskilt for hvert merkedistrikt under ledelse av opsynsbetjenten, som fører protokol derover. De, som ved sammenlægning av stemmerne i de forskjellige merkedistrikter viser sig at ha faat de fleste stemmer, er valgt. Har flere like mange stemmer, avgjøres valget ved lodtrækning mellem disse.

De valgte medlemmer av utvalget er i henseende til rettigheter og pligter likestillet med de i ovennævnte lov av 6te august 1897 § 11 nævnte utvalgsmedlemmer. Samme lovs § 13 er ogsaa gjældende for det heromhandlede utvalg.

Det tilkommer utvalget i form av vedtægt at fastsætte, hvorvidt og i tilfælde hvorledes deling av havstrækning, som er tildelt brukerne av natliner, skal iverksættes.

Om den besluttede vedtægts offentliggjørelse, ikrafttræden og ophør samt om straf for dens overtrædelse gjælder, hvad der i ovennævnte lovs § 16, 2det, 3dje og 4de led er fastsat, dog saaledes, at vedtægten i hvert fald træder ut av kraft, naar opsynet for vedkommende aars fiske hæves.

§ 2. Nærværende lov træder ikraft straks.

Cirkulære

fra utvalgsformanden ved Lofotfiskeriet.

Til
utvalgsmedlemmerne ved Lofotfiskeriet.

Da andragender om havdeling o. s. v. indløper fra enkelt utvalgsmedlem eller enkelte fiskere, meddeles herved, at der som regel ikke kan tages hensyn til saadanne andragender, medmindre de har passert vedkommende opsynsdistrikts utvalg og av dette indsendes hertil ledsaget av de uttalelser, de maatte gi anledning til. Det henstilles til samtlige utvalgsmedlemmer at bekjendtgjøre dette for fiskerne, enten gjennem tilsynsmændene eller paa anden hensigtsmæssig maate.

Andragender, som utgaar fra utvalg, hvori der om samme ikke er enstemmighet, bør saavidt mulig tilføies en forkortet begrundelse av de forskjellige paastande.

Lovbestemmelsen om at formanden til enhver tid skal holdes underrettet om utvalgsmedlemmernes opholdssted, forsaavidt de fraflytter sit distrikt, bringes i erindring.

Rich. Hansen.

Utførselsværdier.

Utførselsværdierne for de sidste 5 aar findes anført i tabel 62, der grunder sig paa opgaver, som velvilligen er meddelt av kjøbmand Johan Lyder von Tangen i Bergen.

Tabel 62.

Fiskeriprodukter	Vegt eller maal	Utførselsværdierne				
		1903	1904	1905	1906	1907
Klipfisk	pr. 20 kg.	8.50	9.60	9.60	10.00	9.75
Rundfisk	—	14.00	14.00	14.50	14.50	13.50
Længer	—	12.50	13.50	18.00	18.00	15.00
Rødskjær: Torsk	—	11.50	13.50	18.00	17.00	14.50
— Hyse	—	5.50	5.50	9.00	8.00	7.00
— Brosme	—	8.50	10.00	13.00	12.00	10.50
Titling: Torsk	—	12.50	12.50	14.50	13.50	12.00
— Hyse	—	7.25	9.00	11.00	11.00	9.50
— Brosme	—	7.25	8.25	11.00	11.00	9.50
Storsei: 1ste sort	—	5.75	5.25	10.50	11.50	11.50
— 2den sort	—	5.25	4.75	9.50	10.50	10.50
Middelsei	—	5.25	4.75	10.00	11.00	11.00
Smaasei	—	4.50	3.75	8.00	8.50	9.00
I gjennemsnit alle sorter sei	—	5.00	4.75	10.00	10.50	11.00
Dampmedicintran, koldklaret	pr. td.	400.00	150.00	70.00	53.00	57.00
Do., uklaret	—	300.00	120.00	60.00	45.00	48.00
Raa medicintran	—	150.00	100.00	65.00	53.00	55.00
Tran, blank	—	80.00	75.00	55.00	45.00	44.00
— brunblank	—	50.00	45.00	50.00	38.00	38.00
— brun	—	36.00	27.00	24.50	25.00	28.00
Rogn: 1ste sort	—	60.00	70.00	73.00	43.00	36.00
— 2den sort	—	50.00	60.00	63.00	33.00	26.00
— 3dje sort	—	40.00	50.00	52.00	23.00	16.00
Sortimenter av rogn resp.	—	1/4. 1/2. 1/4	1/5. 3/5. 1/5	1/4. 1/2. 1/4	2/10. 5/10. 3/10	2/10. 5/10. 3/10

Torskefiskerierne i Tromsø og Nordlands amter utenfor opsynsdistriktet i Lofoten.

Fiskedistrikt	Bruk $\frac{G}{L}D$	Antal mand	Antal kjøpefartøier	1000 fisk: Ialt	1000 fisk: Derav klipfisk	1000 fisk: Derav tørfisk	Hektoliter: Lever	Hektoliter: Damp-medicin-tran	Hektoliter: Rogn	Pris $\frac{F}{L}R$	
Værøy	$\frac{70}{180}$ 8	1 097	7	795	141	654	553	835	850	$\frac{40}{13}$15	Av linebaatene 4 dampskibe og 35 skøiter.
Røst	$\frac{266}{71}$	1 917	15	1 193	153	1 040	375	1 137	800	$\frac{39}{13}$14	{Av lineb. 1 dampsk., 15 skøiter. „ garnb. 14 do. 100 do.
Dverberg	$\frac{44}{58}$	365	—	234	170	64	230	297	260	$\frac{30}{11}$20	Desuten 8 000 sei, 4 000 kgr. kveite, 51 000 kgr. smaafisk.
Øksnes	$\frac{103}{101}$	1 007	2	592	287	305	340	827	872	$\frac{35}{10}$10	Desuten 37 000 kgr. sei, 20 000 kgr. kveite, 31 000 kgr. smaafisk.
Bø	$\frac{100}{80}$	971	1	360	10	350	77	500	166	$\frac{31}{12}$15	
Hadsel	—	—	—	50	—	50	100	—	40	$\frac{40}{12}$10	Tilført fra andet fiskedistrikt.
Gimsøy	$\frac{29}{0}$	145	—	31	1	30	30	28	25	$\frac{38}{13}$15	
Borge	$\frac{111}{11}$	625	—	235	2	233	215	320	300	$\frac{33}{14}$ 9	
Yttersiden	$\frac{723}{501}$ 8	6 127	25	3 490	764	2 726	1 920	3 944	3 313		
Lødingen	Intet skreifiske foregaat										
Hammerøy	do.										
Folden	do.										
Steigen	$\frac{15}{0}$	30	—	7	1	6	14	—	8	$\frac{30}{0}$	
Gildeskaal	$\frac{17}{8}$	92	—	35	—	35	65	58	40	$\frac{40}{12}$20	

Meløy	20/2	53	—	15	5	10	40	—	20	30/10 15	
Rødøy	107/10	550	1	274	5	261	70	586	450	32/14 15	8 000 skrei tilv. paa anden maate.
Lurøy	145/145 10	1 166	5	355	30	320	140	440	400	38/13 10	5 000 do. „ — —
Næsna	42/19	255	1	110	2	101	20	190	180	33/15 15	7 000 do. „ — —
Herøy	102/39	615	—	306	9	297	108	472	290	33/12 15	
Vega	36/0	163	—	156	13	143	136	126	185	41/12 13	
Øvrige Nordlands amt	484/223 10	2 924	7	1 258	65	1 173	593	1 872	1 573		
Skjervøy	45/43	216	—	120	100	20	80	87	30	30/10 10	
Karlsøy	30/31	214	—	85	30	55	150	60	60	27/10	
Helgøy	10/10	60	—	4	—	4	10	—	—	27/10	
Lyngen	Intet skreifiske foregaat										15 000 skrei tilv. paa anden maate.
Berg (Torskens opsynsdistrikt)	50/158	1 120	15	292	270	7	—	458	343	32/12 12	Av linebaatene 13 dampskibe og 65 dæksskøiter.
Berg (Bergs opsynsdistrikt)	84/45	580	2	341	313	28	160	421	380	30/10 21	Av linebaatene 1 dampskib, 8 motorbaater og 36 skøiter.
Hillesøy	63/48	516	—	208	206	2	36	269	190	30/10 11	
Tranøy	Intet skreifiske foregaat										
Trondenes	do.										
Bjarkøy	0/26	130	—	28	24	4	18	40	—	30/10	
Tromsø amt	282/361	2 836	17	1 078	943	120	454	1 335	1 003		

Anm. I rubrikken „bruk“ betegner tallene over streken garnbaater (G), under streken linebaater (L) og efter streken dybsagnbaater (D). — Dampmedicintran er ikke indbefattet i leverpartiet. — I disse distrikter foregik under fiskeriet 6 baatforlis med tap av 8 menneskeliv.

Lofotfiskernes selvhjælpskasse.

(Ved opsynschef Johan C. V. Fleischer).

Kassens medlemsantal var i 1904 337, i 1905 993, i 1906 2 063, hvorav 4 livsvarige, i 1907 2 195, hvorav 11 livsvarige, 1908 2 366, hvorav 28 livsvarige og er for fisket i 1909 2 022 hvorav 38 livsvarige. Vedkommende tallet for 1908, da var dette i forrige beretning opgit til 2 351, men efter beretningens avgivelse tillot jeg endnu endel fiskere at indbetale kontingent for at bli medlemmer, hvorfor medlemslisten for 1908 utviser ialt 2 366 medlemmer.

Det vil av ovenstaaende sees, at medlemsantallet er ikke litet mindre nu end ifjor. Opsynsbetjentene melder gjennemgaaende om like stor interesse for kassen som før og forstaaelse av dens virksomhet, men finder grundene til den mindskede tilslutning dels i mindre god fortjeneste og pengemangel, dels ogsaa i fiskernes træghet, idet de fleste ikke betaler uten direkte opfordring — har saa opsynet et aar mere travelt og mindre tid til at gaa om i rorboderne og kræve, straks blir medlemsantallet mindre. Nogen staar endog i den feilagtige formening, at det er opsynets pligt at gaa om og purre og kræve. Dette er aldeles ikke tilfældet; det hele arbeide er frivillig. Kom selv, fiskere, til opsynet med kontingenten!

De aarsbetalende medlemmers antal blir ifølge det ovenanførte 2 022 ÷ 38 = 1 984, hvilke tilsammen har indbetalt i kontingent for 1909 kr. 551.30. Hertil kommer kontingent fra 10 nye livsvarige medlemmer kr. 100.00. Ved bøter og forlik er indkommet kr. 198.00, ved gaver kr. 3.80 og ved salg av bjergede redskaper, baatutstyr og fisk kr. 228.79; endvidere bankrenter for 1907 kr. 863.86 og renter av pantobligationerne kr. 900.00. Endelig som forsinket kontingent for 1908 kr. 4.15. Samlet indtægt altsaa kr. 2 849.90. Da de 1984 aarsbetalende medlemmer har betalt kr. 551.30, har altsaa hvert medlem betalt gjennemsnitlig omtrent 27.8 øre mot ifjor 29.5. Og da der til fisket 1908 fremmødte 20 183 fiskere, og da kassens samlede medlemsantal for 1909 er 2 022, er det altsaa iaar en ubetydelighet over 10 procent av fiskerne, som er medlemmer mot ifjor mellem 10 og 11 procent.

Kassens utgifter i 1908 har været kr. 1 526.55, hvorav understøttelser til medlemmer og deres efterladte kr. 1 475.00. Herav er kr. 200.00 endnu i september ikke utbetalte; det skulde være til et barn efter et omkommet medlem; efter beslutningen skal bidraget utbetales til barnets værge, og jeg har ikke før netop nu faat meddelelse fra vedkommende sorenskriver om, at værge er opnævnt.

Imidlertid har sorenskriveren gjort og gjør fremdeles fordring paa, at begge de under sak 2 og 3 nævnte bidrag skal utbetales til skifteretten, og han truer med retsforfølgning, ifald jeg ikke gjør dette; jeg henvendte mig i den anledning ifjor høst til departementet og fik der medhold i min opfatning, at bidrag fra kassen intet har med skifteretten at gjøre.

Forøvrig henvises til nedenanførte nærmere oplysninger.

Den 12te april holdtes bestyrelsesraadsmøte i Sørvaagen; der behandledes følgende andragender om understøttelser i henhold til statuternes § 6:

1. Fra medlem Olaf Spjelkevik, Steinsvik av Flakstad (utsat sak nr. 8 fra ifjor) for tap av baat med last under indseiling til Sund i januar 1907.

   Beslutning: Bevilges kr. 100.00.

2 og 3. Spørsmaal angaaende, hvorvidt de to under 7de mars 1907 paa sjøen for Sund omkomne brødre, Petter og Alsing Pettersen Øvervalle av Flakstad, skulde betragtes som lovlige medlemmer av kassen, samt om bidrag til deres efterladte.

   Beslutning: Man besluttet 1) at betragte begge som lovlige medlemmer av kassen; 2) at utbetale til Petter Pettersens far kr. 200.00; 3) at utbetale til Alsing Pettersens barns værge kr. 200.00; 4) at ifald Lofotens skifteret anlægger søksmaal mot bestyrelsesraadets formand, fordi disse bidrag ikke indbetales til skifteretten, da blir denne sak kassen vedkommende og ikke formanden personlig.

4. Fra medlem Hans O. Holtermann, Vangsvik, Senjen, for forlis paa hjemstedet i januar 1907 av kutterbaat, færdig utrustet for Lofotfiske.

   Beslutning: Bevilges kr. 200.00.

5. Fra medlem Birger Jensen Soløvik, Sund, Flakstad, for havari i januar 1908 paa mindre listerbaat, opsat paa land i Soløvik men kastet om av storm og ramponert.

   Beslutning: Bevilges kr. 50.00.

6. Fra medlemmerne Hans Olsen Saura, Aksel Johansen Oldra og Herman Jensen Enga, alle av Meløy for tap av utrustning ved kulseiling i Balstad i januar 1908.

Beslutning: Bevilges kr. 30.00 til hver.

7. Fra medlem Olaus Hansen Øresvik av Rødøy for tap av endel proviant ved baatens kantring i Henningsvær i februar 1907.

Beslutning: Bevilges kr. 10.00.

8. Fra livsvarig medlem Nils Jakobsen Forvik av Tjøtta i anledning av, at hans søn, medlem Aage Nilsen Forvik i februar 1908 i Sørvaagen pludselig avgik ved døden som følge av feilagtig anvendelse av medicin.

Beslutning: Bevilges kr. 100.00.

9. Fra sognepresten til Vega for medlem Abraham Kilvær, Skogsholmen av Tjøtta, som i februar 1908 blev syk i Balstad og maatte reise hjem.

Beslutning: Bevilges kr. 70.00.

10. Fra medlem Hans Martinussen, Skroven, Vaagan, for sygdom under fisket 1908.

Beslutning: Bevilges kr. 50.00.

11. Fra medlem Oluf Danielsen Rødøen av Tjøtta for sygdom under fisket 1907.

Beslutning: Bevilges kr. 50.00.

12. Fra et medlem for tap av to baater, staaende i nøst paa hjemstedet, idet nøstet i desember 1906 under storm blæste ned og knuste baatene.

Beslutning: Da det er oplyst, at uheldet skedde i desember maaned, kan man ikke anse Lofottur for at være begyndt og kan derfor av hensyn til statuterne intet bevilge.

13. Fra medlem Ole Slotø av Vik, som i mars 1908 utfor Reine mistet sin baat ved paaseiling.

Beslutning: Bevilges kr. 75.00.

14. Fra medlem Petter Karlsen, Bogen, Flakstad, som blev syk under fisket 1908.

Beslutning: Bevilges kr. 80.00.

Bestyrelsesraadets formand meddelte derefter, at medlem Oluf Johannesen Dypvik av Hammarøy den 16de mars 1908 omkom paa sjøen for Moskenes, hvorfor der allerede straks var sendt sognepresten kr. 200.00, der av ham var utbetalt til enken.

Under møtet var formanden og 10 tillidsmænd tilstede. Samtlige bevilgede understøttelser er utbetalte undtagen de foran omhandlede kr. 200.00, fordi værge til barnet endnu ikke er opnævnt.

Jeg gjentar, hvad jeg skrev ifjor, at kassen yder ikke assuranse, og hvad der bevilges, er ikke fuld erstatning, men skjønsmæssig understøttelse, dels under hensyn til tilfældets art og ansøkerens stilling, dels under hensyn til, hvad kassen har raad til.

Likeledes gjentages min paamindelse fra ifjor til medlemmerne om, at en ansøkning om understøttelse altid bør indeholde, ikke blot oplysninger fra ansøkeren selv, men tillike bevidnelser om sak og person fra nogen anden end ansøkeren selv, opsynsbetjent, lensmand, prest, ordfører, kassens tillidsmand eller anden kjendt og troværdig mand. En ansøkning, der ikke indeholder andet end, hvad vedkommende selv anfører, kan ikke avgjøres straks. Er ansøkningen ufuldstændig, har dette ofte til følge, at bevilgning ikke kan gives før aaret efter; og det er jo noget man vet, at naar tap er lidt, er snar hjælp i regelen dobbel hjælp.

Kassens kapital pr. 31te desember 1907 opgaves i forrige beretning at være kr. 40 950.93; imidlertid indkom der i tiden mellem beretningens avgivelse og aarets utgang kr. 0.75 i medlemskontingent; kapitalen pr. 31te desember 1907 var saaledes .... kr. 40 951.68

Indtægten i 1908 har været:

a. Gaver:

Fra Fredrik Korneliussen og Henning Fredriksen Forsaa, Ibbestad	kr. 0.50	
„ Benjamin Johannessen Saura av Gildeskaal ved opsynsbetjent Caroliussen..	„ 1.00	
„ Petter Johnsen Bremsnes av Kvalnes i Tjøtta ved opsynsbetjent Anderssen-Strand..........................	„ 0.50	
„ væreier Edv. Olsen Næsland pr. Sund ved opsynsbetjent Haugen	„ 1.00	
„ Krøvel kr. 0.50 og N. N. kr. 0.25, indsendt av handelsmand Gunnar Ørjansen, Tind, ved opsynsbetjent Caroliussen	„ 0.75	
„ opsynsbetjent Haugen, fundet	„ 0.05	kr. 3.80

b. Medlemsbidrag for 1908, forsent indbetalt til at kunne indkomme i forrige beretning:

Fra 4 mand fra Vik, kr. 2.00, og 1 mand fra Flakstad, kr. 1.00, ved opsynsbetjent Mørch	kr. 3.00	
„ 2 mand fra Gildeskaal ved Jens Hansen Gjelseth	„ 0.40	
„ 1 mand fra Hemnes kr. 0.50 og 1 fra Kvænangen kr. 0.25	„ 0.75	„ 4.15

c. Medlemsbidrag og bøter:

I „marinen“ ved kontorist Bach	kr. 2.50	
- Skroven og Nufsfjord ved opsynsbetjent Kvamseng	„ 21.30	
hvorav bod kr. 2.00.		

I Skroven ved assistent Gregussen	kr.	3.80
- Svolvær ved opsynsbetjent Støre	„	2.75
- Vaagene ved opsynsbetjent Storjord	„	14.45
- Hopen ved opsynsbetjent Petersen	„	4.40
- Henningsvær ved opsynsbetjent Finbak .	„	8.10
- Ure ved assistent Forsaa, indbet. av opsynsbetjent Thorvik	„	5.45
- Steine ved assistent Jøsevold, indbet. av opsynsbetjent Thorvik	„	6.00
- Stamsund ved opsynsbetjent Thorvik ... hvorav bøter kr. 17.00.	„	50.15
- Mortsund ved assistent Strømfors, indbet. av opsynsbetjent Anderssen-Strand	„	5.80
- Balstad ved opsynsbetjent Anderssen-Strand .... hvorav bøter kr. 70.00.	„	83.45
- Nufsfjord ved assistent Losvik, indbet. av opsynsbetjent Haugen	„	6.50
- Sund ved opsynsbetjent Haugen .... hvorav bøter kr. 6.00 samt 1 livsvarig medlemsbidrag.	„	72.80
- Reine ved opsynsbetjent Mørch .... hvorav bøter kr. 39.00 samt 1 livsvarig medlemsbidrag.	„	92.85
- Sørvaagen ved opsynsbetjent Caroliussen hvorav bøter kr. 64.00 samt 4 livsvarige medlemsbidrag.	„	201.45
- Aa ved opsynsmatros Christen Larsen, indbet. av opsynsbetjent Caroliussen ... hvorav 1 livsvarig medlemsbidrag.	„	67.00
- Tind ved handelsmand Gunnar Ørjansen, indbet. av opsynsbetjent Caroliussen ...	„	14.25
Ved tillidsmand Ludvig Seinæs, indbet. av opsynsbetj. Caroliussen.............	„	13.45
„ tillidsmand Petter Olsen Vaag, indbet. av opsynsbetj. Caroliussen .... hvorav 3 livsvarige medlemsbidrag.	„	74.30
„ kirkesanger Hammerø, Sørvaagen, indbet. av opsynsbetj. Caroliussen	„	3.75
„ tillidsmand Peder Rask Tvervik, indbet. av opsynsbetj. Mørch	„	14.25

Ved hr. Anton Slotø av Brønnøy, indbet. av opsynsbetj. Mørch	kr.	13.00		
„ hr. Ole Gidske, Olenilsøy, indbet. av opsynsbetj. Mørch	„	1.60		
„ væreier Edvard Olsen Næsland, indbet. av opsynsbetj. Haugen	„	3.00		
„ tillidsmand Albert Hansen Saura, indbet. av opsynsbetj. Haugen	„	10.00		
„ Lensmanden i Alstahaug, indbetalt av opsynsbetj. Haugen	„	2.00		
„ tillidsmand Svend Svendsen Vaag, indbet. av opsynsbetj. Thorvik	„	15.00		
„ tillidsmand Joh. A. Iversen Stein, indbet. direkte	„	7.00		
„ tillidsmand Kristian Gjertsen Krystad, indbet. direkte	„	3.50		
„ hr. Johan Ellingsen, Skroven, indbet. av opsynsbetjent Kvamseng	„	20.75		
„ opsynsmatros H. P. Seinæs, 3 medlemmer	„	1.00		
Fra Dorthea Hansen Vinje av Gimsøy, 4 medlemmer	„	0.80		
„ hr. Halfdan Lind, indsamlet i Nufsfjord	„	2.50		
„ Schjelderup Benonisen Ravik av Gildeskaal	„	0.40	kr.	849.30

d. Utbytte ved salg av bjergede redskaper, baatutstyr og fisk:

I Skroven ved opsynsmatros Gregussen	kr.	1.10		
- Vaagene ved opsynsbetjent Storjord	„	6.50		
- Henningsvær ved opsynsbet. Finbak	„	1.48		
- Stamsund ved opsynsbet. Thorvik	„	4.35		
- Balstad ved opsynsbet. Anderssen-Strand	„	80.40		
- Nufsfjord ved opsynsbet. Kvamseng	„	7.60		
- Sund ved opsynsbet. Haugen	„	36.22		
- Reine ved opsynsbet. Mørch	„	43.50		
- Sørvaagen ved opsynsbet. Caroliussen	„	47.64	„	228.79

e. Renter:

Av pantobligation (kr. 13 000.00) i Rosteds gate nr. 7 i Kristiania .... kr. 650.00

27

Av pantobligation (kr. 5 000.00) i Røsnesodden i Beiarfjorden	kr. 250.00	
I Kristiania bank og kreditkasse for 1907	„ 475.50	
- Vaagans sparebank for 1907	„ 383.24	
- Hadsel sparebank for 1907	„ 4.73	
- Stamsund sparebank for 1907	„ 0.39	kr. 1 763.86
Altsaa samlet indtægt		kr. 2 849.90

Utgift:

De foran nævnte understøttelser til skadelidte medlemmer og omkomne medlemmers efterladte	kr. 1 475.00	
Nyt oplag av medlemsbøker	„ 49.45	
Lokale til bestyrelsesraadets møte	„ 1.50	
Opsynsbetj. Anderssen-Strand, utlagt fragt ...	„ 0.60	„ 1 526 55
Nettoindtægt i 1908		kr. 1 323.35

Kassens kapital vil saaledes pr. 31te desember 1908 utgjøre kr. 42 275.03, hvorav som pantobligationer kr. 13 000.00 og kr. 5 000.00 samt paa bankbøker i Kristiania bank og kreditkasse kr. 13 030.30, i Vaagans sparebank kr. 9 964.93, i Hadsel sparebank kr. 669.17 og i Stamsunds sparebank kr. 610.63.

Av denne kapital mangler — nu da dette skrives — som vanlig kr. 450.00, utgjørende sidste halvaars renter av begge pantobligationerne, hvilke ikke forfalder til betaling før 11te desember 1908.

Jeg hitsætter følgende oversigt over kassens kapital, medlemsantal og virksomhet i de sidste 7 aar:

Kapital.			Medlemsantal.		Utbetalte understøttelser.	
31/12 1902	kr.	32 162.98	I 1903 —	?	I 1903	intet
31/12 1903	„	33 622.07	- 1904 —	337	- 1904	intet
31/12 1904	„	35 577.87	- 1905 —	993	- 1905	kr. 810.00
31/12 1905	„	37 180.43	- 1906 —	2 063	- 1906	„ 675.00
31/12 1906	„	39 333.65	- 1907 —	2 195	- 1907	„ 1 455.00
31/12 1907	„	40 951.68	- 1908 —	2 366	- 1908	„ 1 475.00
31/12 1908	„	42 275.03	- 1909 —	2 022		

INDHOLD.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1908

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

5TE HEFTE **1908**

I. **Fiskeriagent Hans Johnsen:** Beretninger.
   1. Sildefisket ved Shetland 1908.
   2. Handelen med norske fiskeprodukter paa Storbritannien og Irland i 1907.
   3. Det irske makrelfiske i 1907.

II. **Utvalgsformand N. Williamsen:** Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1908.



BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1909

Sildefisket ved Shetland 1908.

(Beretning fra fiskeriagent **Hans Johnsen**, datert Hull, 22de oktober 1908).

Det store aarlige sommerfiske paa Skotland og Shetland er atter over. I anden halvdel av september drog størsteparten av fiskerne hjem eller sørover til England. Kun nogen faa baater, hjemmehørende paa værene, fortsatte fisket, men fangsten var uten betydning for saltsildmarkedet.

Fisket ved Lerwick blev drevet med stort held til tredje uke i august, da en av disse store forandringer indtraf, som er eiendommelige for sildefisket. Fra gjennemsnitlig 25 crans pr. baat fredag i hin uke faldt fangsten ned til 1 cran lørdag. Fisket vilde ikke ta sig op igjen, og den stadig daarlige fangst i forbindelse med stormfuldt veir i første halvdel av september bragte fisket til en tidlig avslutning.

Shetlandsfisket begyndte iaar meget tidligere end vanlig. Dampdrivere og baater begyndte at indfinde sig i Lerwick allerede første uke av mai, og adskillige saltere startet samtidig. Fisket begyndte usedvanlig godt — i virkeligheten altfor godt, naar hensyn tages til det kontinentale markeds stilling paa det daværende tidspunkt, og det er rimelig, at den sild, som blev fisket før juni, ikke bidrog til at bedre det utilfredsstillende marked. Forrige aar blev der over hele Skotland fisket mer end 1½ million crans, og det var ikke at undres over, at der laa tusenvis av tønder usolgt paa Kontinentet. Fiskerne paa Østkysten vedtok en kort fredningstid i begyndelsen av fisket i haab om at kunne rette paa ondet i nogen grad. Men denne foranstaltning hadde væsentlig sin grund i, at silden, som fiskedes i Nordskotland, var av en meget slet kvalitet. Der blev ogsaa holdt et massemøte av fiskerne i Lerwick omtrent samtidig; men de ledende mænd der fandt ikke, at omstændigheterne retfærdiggjorde en fredningstid ved Shetland, da kvaliteten var god, og der i det mindste var nogen efterspørsel efter sild. Fisket aapnedes derfor i begyndelsen av mai og fortsattes uavbrudt hele tiden.

Som det har været tilfælde de sidste to—tre aar, saaledes var det ogsaa iaar ved Lerwick, at hovedmassen av Shetlandssilden blev fisket. Der er sat en ny rekord, og Lerwick er langt foran alle de gamle centra paa Skotland. Til 19de september var der ved Lerwick fisket 353 000 crans. Ved de andre vær paa Shetland og især paa vestsiden og ved Baltasound var en bedring at merke i begyndelsen av fisket i forhold til forrige aars fangst; men det varte bare en uke eller to, og til stor skuffelse for alle indbyggerne paa øerne stanset det gode fiske pludselig og tok sig ikke op mer.

Veiret var i hele fisketiden meget gunstig. Baaterne hadde ikke veirhindringer en eneste dag, og der var ikke en dag, uten at der var sild paa markedet. Der var naturligvis nogen dager med vindstille og av og til litt taake; men utover dette var det hele tiden ønskeveir.

Det tidlige fiske.

Med de slette resultater ved Scalloway de foregaaende aar i frisk erindring var det kun naturlig, at fisket ikke begyndte saa tidlig som før. I virkeligheten kom der ikke sild snarere til den gamle hovedstad end til Lerwick og de andre steder. Der var ikke mer end ti saltere mot tretten ifjor. Hvis der hadde været sild, vilde Scalloway hat en stor fremtid for sig, baade hvad angaar kippersindustrien og salteribedriften. Men da silden aarlig har minket, er fiskere og saltere blit færre og færre, idet de ikke vil løpe den risiko at arbeide fra dette vær. Røkerierne fik dog stadig sild, og i slutten av mai og juni var tilførselen god; men prisen var daarlig, kun 2—3 sh. pr. cran, ja i juni blev flere ganger pen fangst lempet overbord, da salterne ikke kunde ta den. Senere fik de mer mandskap, og den fiskede sild blev betalt godt. Men fisket stanset pludselig, og efter juni maaneds utgang var fangsten ubetydelig. Fiskerne holdt det gaaende utrættelig, men de maatte tilslut gi sig og drog til Sandwick eller rundt til Lerwick, hvor de hadde bedre lykke. De enkelte baater ved Burra og Scalloway vil antagelig ha samme utbytte iaar som ifjor. Men det kommer ikke op mot, hvad de tidligere aar hadde. Fortjenesten var da £ 800 til £ 1 000 pr. baatlag.

Baltasound var i samme slette stilling iaar som ifjor. Saltere og fiskere hadde opgit haabet om, at fisket nogensinde vilde ta sig op igjen der. Omkring 150 baater fra Østkysten (av Skotland) fisket i juni maaned ved Baltasound, og de gjorde det godt. I ukerne, som endte 27de juni og 4de juli, blev der fisket henholdsvis 18 200 og 17 000 crans. I den bedste uke ifjor blev der kun fisket 10 000. Flaaten ved Balta var akkurat saa stor som ifjor; 200 fartøier, hvorav to tredjedele seildrivere. Fisket faldt hurtig av i juli; men resultatet iaar er dog bedre end ifjor.

Fisket foregik væsentlig paa de gamle Baltagrunde fra Flugga og sørover. Følgende tal viser de opfiskede kvanta i de forskjellige aar:

1908	75 617	crans
1907	62 000	„
1906	137 980	„
1905	243 296	„
1904	162 466	„

Resultatet ved Uyasound var ogsaa daarlig, omend lidt bedre end ifjor.

Totalfangsten for nordre distrikt paa øerne, hvori er indbefattet Yell og Hust, var til 15de september 79 944 crans mot 65 000 ifjor og 146 000 i 1905.

Fisket paa vestsiden.

Der er ikke meget at si herom. Dog kan det bemerkes, at det er en almindelig opfatning blandt fiskerne, at hvalfangerne ødelægger fisket. Saalænge de driver sine operationer frit, gjør de sig ikke meget haab om fiske. I begyndelsen av juni var utsigterne gode, og der fiskedes adskillig fin sild, saa fiskere og saltere strømmet til. Men dette indtraf, før hvalfangerne kom. Saa snart de indfandt sig og forurenset vandet ved at slæpe død hval tillands, forsvandt silden og viste sig ikke mer. Fiskerne fortrak til Lerwick, hvor de hadde bedre held med sig.

Følgende tal viser fiskets resultater ved de forskjellige vær iaar og ifjor:

	1908		1907	
Cullivoe	1 016	crans	200	crans
North Roe	906	—	6	—
Roeness Voe, Hillswick og Hamar	5 642	—	6	—
Walls	2 011	—	100	—
Scalloway og Burra	19 970	—	11 130	—
Hoswick og Levenwick	27 250	—	23 350	—
Whalfirth og Westsandwick	1 586	—	0	—
Uyasound	1 725	—	0	—
Whalsay og Skerries	3 674	—	5 320	—

Lerwickfisket.

Mens alle øvrige vær paa øerne har hat et utilfredsstillende aar, har Lerwick atter sat en rekord og hævdet sin plads som det første fiskevær i Skotland. Ingen anden havn kan sammenlignes med Lerwick; ja fangsten i juli maaned alene var større end Fraserburghs totalkvantum op til 5te september.

Fisket begyndte udmerket, og trods det flaue marked i juni holdtes det gaaende, indtil priserne kom sig op, og det fortsattes hele tiden med stort held. Salterne var flere end ifjor, og endel salterier var utvidet, saa de kunde ta imot mer sild.

Flaatens fangstevne beregnes at ha været av samme størrelse som ifjor, da den var større end nogensinde tidligere. Det største antal fartøier blev klareret lørdag 27de juni, da 400 solgte sin fangst paa markedet. Det anslaaes, at 550 fartøier laa fortøiet ved Lerwicks brygger om søndagen. Flaaten bestod i august av mellem 4 og 500 farkoster. Som ifjor saaledes var ogsaa iaar størsteparten av Østkystflaaten stationert i Fraserburgh, Peterhead og Wick, hvor der blev fisket anseelige mængder.

Op til 22de august var der ikke en eneste dag nogen alvorlig nedgang i den daglige gjennemsnitsfangst. Der var ingen „stor dag“ som ifjor, da 15 273 crans blev landsat den 10de juli; men fisket var særdeles jevnt og stødig. De ukentlige kvanta beløp sig fra 4 000 til 41 000 crans. Den 11te, 12te og 13de august fiskedes henholdsvis 8 630, 11 862 og 9 100 crans; men det var efter dette store fiske, at et tilbakeslag indtraadte, og den følgende lørdag utgjorde totalkvantumet 300 crans. Med undtagelse av et fald til 7 crans den 10de juni var den daglige gjennemsnitsfangst til 22de august fra 12 til 37 crans. Der var overflod av sild langs hele kysten, og naar den vældige flaate hadde passeret Bressay fyr, fordelte den sig i horisonten fra de sydlige Baltagrunde til Fair Isle. Dampdriverne behøvte ikke at gaa 80—100 mil ut fra kysten som ifjor. Umaadelige mængder blev fisket nogen faa mil øst for Bressay, akkurat som ved Fair Isle. Der var sild overalt. Dette gav seilbaaterne en fordel, de ikke hadde ifjor, og baatlagene har utvilsomt fisket mer iaar. Det eneste nedslaaende træk i aarets fiske er de lave priser, som blev betalt for den først tilførte sild; men dette skyldtes udelukkende markedets stilling og den omstændighet, at der fiskedes godt andre steder ogsaa. — Kun ved et par leiligheter faldt prisen ifjor under £ 1 pr. cran, mens det iaar i det mindste til slutten av august var regelen, at prisen var under 20 sh. med undtagelse av en uke i midten av juni. Denne lave pris har naturligvis bevirket, at værdien av de opfiskede kvanta er betydelig mindre end ifjor. Pengeutbyttet av augusts fiske anslaaes saaledes kun til en tredjedel av, hvad det var ifjor i samme maaned, endskjønt der ikke var stor forskjel i sildemængden. Kvaliteten var i sin almindelighet god. Midt under fisket var den delvis særdeles god; men de priser, som opnaaddes for denne kvalitet, var langt under, hvad der var ventet. Fisket var for de enkelte driveres vedkommende jevnt; der var ingen rekordfangst, men mange baater hadde daglig fra 120 til 180 crans. Størsteparten av silden blev hurtig saltet og avskibet, og salterierne blev i en fart ryddiggjort. Til den 12te september var der skibet 548 660 tønder.

Det kan dog ikke siges, at det nu avsluttede fiske har været dampdrivernes fremfor andres, saaledes som ifjor. Omend de opfiskede mængder med fordel lar sig sammenligne med fjoraarets, har priserne været meget lavere, og det ansees for tvilsomt, om de mange driverselskaper i det hele vil ha noget overskud. Seilbaaterne lider under det samme, og fra et finansielt synspunkt er den nu avsluttede sæson paa langt nær saa lys som forrige aars. Den umaadelige fangstevne, som de engelske, skotske og shetlandske flaater har, bevirker, at der opfiskes kvanta, som der ikke drømtes om for nogen aar siden, og da efterspørselen ikke har vokset og sandsynligvis ei heller vil vokse forholdsvis, er utsigterne mindre lyse. Saavel fiskere som saltere maa for fremtiden gjøre regning paa, at den umaadelige tilførsel vil trykke priserne ned mot produktionsomkostningerne og levne blòt et litet rum for nettofortjenesten.

Følgende tal viser fiskets gang ved Lerwick uke for uke:

I uken, som endte	6te juni, fiskedes...	3 592	crans
	13de „	16 518	„
	20de „	27 950	„
	27de „	36 946	„
	4de juli	40 967	„
	11te „	25 537	„
	18de „	36 615	„
	25de „	27 369	„
	1ste aug.	39 048	„
	8de „	25 189	„
	15de „	34 567	„
	22de „	9 416	„
	29de „	10 964	„
	5te sept.	11 311	„
	12te „	4 490	„
	Sum	350 480	crans

Følgende tal viser fangstens størrelse og dens værdi i det sidste tiaar for Lerwicks vedkommende:

Aar	Fangst		Værdi
1899	94 251	crans	£ 121 442
1900	132 173	„	„ 137 674
1901	134 170	„	„ 82 567
1902	99 102	„	„ 103 428
1903	112 325	„	„ 108 935
1904	227 600	„	„ 108 320
1905	269 139	„	„ 240 381
1906	242 245	„	„ 335 874

1907	323 891 crans	£ 391 574
1908	350 480 „	„ 258 337

Endskjønt der iaar er fisket ca. 30 tusen crans mer end ifjor, er værdien iaar over 130 tusen pund sterling mindre.

For hele Shetlands vedkommende har baaternes antal, gjennemsnitsfangsten pr. baat og totalfangsten i det sidste tiaar været følgende:

Aar	Antal baater	Gjennemsnitsf.	Totalf.
1899	727	323	241 914
1900	817	390	320 000
1901	907	465	422 571
1902	946	324	306 551
1903	1 032	293	302 322
1904	1 142	468	533 104
1905	1 407	446	627 922
1906	965	455	438 951
1907			430 760
1908			505 425

Priserne.

Den høieste pris i Lerwick var iaar 27 sh. 6 d. mot 33 sh. ifjor og 38 sh. og 39 sh. i 1906. Gjennemsnitsprisen paa Shetland var 15 sh. mot 20 sh. 8 d. ifjor, 24 sh. 2 d. i 1906, 18 sh. i 1905, 11 sh. 10 d. i 1904, 18 sh. 3 d. i 1903, 18 sh. 4 d. i 1902, 13 sh. 3 d. i 1901, 19 sh. i 1900 og 19 sh. i 1899. Gjennemsnitsprisen i Lerwick var 14 sh. 8 d. mot 24 sh. 2 d. ifjor og 25 sh. 6 d. i 1906. Følgende tal viser gjennemsnitsprisen for hver maaned paa Shetland i de sidste fire aar:

	1905	1906	1907	1908
Mai	11 sh. 4 d.	14 sh. 6 d.	15 sh. 6 d.	6 sh. 0 d.
Juni	14 „ 11 -	22 „ 6 -	24 „ 4 -	11 „ 5 -
Juli	19 „ 7 -	25 „ 3 -	25 „ 0 -	16 „ 5 -
August	18 „ 2 -	30 „ 2 -	23 „ 8 -	14 „ 11 -
September	15 „ 3 -	31 „ 0 -	15 „ 0 -	21 „ 6 -

Fangsten og værdien i de forskjellige maaneder stiller sig saaledes for 1908 og 1907:

	1908			1907		
Mai	12 489	crans	£ 3 756	11 965	crans	£ 9 271
Juni	139 898	—	„ 80 853	71 313	—	„ 87 020
Juli	244 395	—	„ 204 617	143 774	—	„ 179 917
August	92 832	—	„ 69 806	190 070	—	„ 225 474
Sept.	15 801	—	„ 17 036	42 720	—	„ 32 038
	505 425	crans	£ 409 868	459 842	crans	£ 533 724

Lerwick har fire røkerier, som ialt præparerte 7 000 crans, hvilket er litt mindre end ifjor. En hel del sild blev kjørt over til Scalloway for at holde røkerierne der i gang. Ganefolkene i Lerwick har tjent gode penger, idet de ikke berørtes av de lave priser.

Drivernes fortjeneste.

Som allerede nævnt har ikke aarets fiske fra et finansielt synspunkt været heldig. Mens ifjor nogen drivere hadde £ 2 000 og derover og mange fra £ 1 500 og opover, er der iaar kun faa, som kommer over £ 1 000. En hel del drivere har dog omkring £ 1 000, men gjennemsnitsfortjenesten for den store flaate siges at være meget liten, saa det er vanskelig at dække utgifterne.

Blandet.

Antallet av salterier, som var i virksomhet paa Shetland, var 121; derav 52 i Lerwick. I salterierne arbeidet 4 794 personer, hvorav 3 976 var ganere. Det største antal baater, som paa samme tid fisket ved øerne, var ca. 1 000, gjennemsnitlig under fisket 680. Alle er tilfreds med fiskemarkedet i Lerwick, hvor handelen gaar glat og livlig. Salgskommissionærerne tjente som vanlig gode penger. Ifjor brukte dampdriverne 44 tusen tons kul, iaar 50 tusen. Lageret av tomtønder blev ikke opbrukt; det tiloversblevne føres antagelig ned til Lowestoft og Yarmouth. En del utenlandske dampere var employeret i fersksildtrafiken, men de stanset noksaa tidlig i sæsonen. En norsk damper var befragtet fra Scalloway i juni og juli.

De bedste skotske havner kommer betydelig efter Lerwick:

Lerwick	350 480	crans (15de sept.)
Fraserburgh	240 850	„
Peterhead	200 590	„
Aberdeen	91 000	„
Wick	128 542	„

Shetlandsfisket er et led i Det store sommer sildefiske paa østkysten av Skotland, paa Orknøerne og Shetland og paa Northhumberlandskysten, som det officielt kaldes. Den 25de september var forholdet mellem disse tre centra følgende:

	1908		1907	
Fisket paa Østkysten	739 386	crans	968 854	crans
Orknøerne og Shetland	549 345	—	477 202	—
Northhumberland	36 874	—	63 025	—
	1 325 605	crans	1 509 081	crans

Til samme dato var der saltet:

	1908		1907	
Østkysten	736 436	tønder	1 028 793	tønder
Orknøerne og Shetland...........	676 097	—	590 547	—
Northhumberland	35 097	—	67 202	—
	1 447 630	tønder	1 686 542	tønder

Derav var til samme dato eksportert i 1908 1 371 163 tønder, i 1907 1 502 027 tønder.

Den 30te september haddes paa lager paa Shetland kun 8 689½ tønde sild mot ifjor 63 504½ tønde og paa Østkysten iaar 55 911 tønder mot ifjor 191 120 tønder. Tilsammen paa lager iaar begge steder 64 600½ tønde, ifjor 254 624½ tønde.

Handelen med norske fiskeprodukter paa Storbritannien og Irland i 1907.

(Beretning avgit av fiskeriagent **Hans Johnsen**, datert Hull 31te oktober 1908).

Jeg gir mig herved den ære at indberette om den norske handel med fiskeprodukter paa Storbritannien og Irland i 1907 samt at gi en oversigt over dette rikes fiskerier i samme aar.

Av nedenstaaende statistiske opgaver vil man kunne danne sig et billede av vor handels stilling i det hele, hvortil jeg i det følgende skal tillate mig at knytte en del bemerkninger.

Tabel 1.

Værdien av de importerte fiskeprodukter og hermetiske matvarer 1906.

	£	kr.
Fersk sild	260 456	4 688 208
Anden fersk fisk (laks etc.)	98 119	1 766 142
Hummer	1 802	32 436
Hermetik: Sardiner	116 806	2 102 508
Laks	16	288
Andre fiskesorter	32 826	590 868
Oksekjøt	256	4 608
Faarekjøt	84	1 512
Andre kjøtvarer	369	6 642
Tilberedt fisk: klipfisk, stokfisk etc.	241 528	4 347 504
Guano	147	2 646
Fiskeoljer	60 864	1 095 552
Sælskind	11 712	210 816
Hvalbarder	2 949	53 082
	£ 827 934	kr. 14 902 812

Tabel II.

Værdien av de importerte fiskeprodukter og hermetiske matvarer 1907.

	£	kr.
Fersk sild	245 493	4 418 874
Anden fersk fisk (laks etc.)	103 816	1 868 688
Hummer	1 594	28 692
Hermetik: Sardiner	144 465	2 600 370
Andre fiskesorter	26 303	473 454
Oksekjøt	188	3 384
Andre kjøtsorter	576	10 368
Tilberedt fisk: klipfisk stokfisk etc.	219 300	3 947 400
Guano	26	468
Fiskeoljer	31 104	559 872
Sælskind	14 804	266 472
Hvalbarder	3 435	61 830
	£ 791 104	kr. 14 239 872

I de foregaaende aar var importværdien følgende:

1905	kr.	13 138 344
1904	„	11 566 440
1903	„	12 829 428
1902	„	12 664 674

Tabel III.

Kvanta og værdi av de til de forskjellige havne importerte fiskeprodukter.

Produkt	Havn	1906		1907	
		Kvantum	Værdi	Kvantum	Værdi
		Cwt.	£	Cwt.	£
Fersk sild:	London	22 380	7 020	43 874	11 003
	Hull	670 173	243 598	955 301	229 525
	Newcastle	20 012	9 706	12 171	4 242
	Shields, South	504	132	2 769	555
	Grangemouth	—	—	688	168
	Sum	713 069	260 456	1014803	245 493

Produkt	Havn	1906 Kvantum	1906 Værdi	1907 Kvantum	1907 Værdi
		Cwt.	£	Cwt.	£
Anden fersk fisk (laks, kveite, flyndre)	London	95	420	802	3 290
	Grimsby	166	200	909	411
	Hull	26 410	49 856	19 858	58 764
	Newcastle	9 313	47 540	11 520	40 858
	Shields, South .	27	95	124	493
	Leith.........	3	8	—	—
	Sum	36 014	98 119	33 213	103 816
Hummer:	Hull	294	797	1 147	1 594
	Newcastle	748	1 005	—	—
	Sum	1 042	1 802	1 147	1 594
Hermetik. Sardiner:	London	—	—	15	35
	Liverpool	47	105	14	30
	Hull	27 804	75 337	28 402	76 164
	Newcastle	17 857	41 364	28 002	68 231
	Stornoway	—	—	2	5
	Sum	45 708	116 806	56 435	144 465
Hermetik. Laks:	London	1	4	—	—
	Liverpool	1	7	—	—
	Leith.........	2	5	—	—
	Sum	4	16	—	—
Hermetik. Andre fiskesorter:	London	20	35	5	20
	Liverpool	1	10	—	—
	Grimsby	15	20	—	—
	Hull	13 221	25 968	8 847	16 601
	Newcastle	2 675	6 170	4 274	9 282
	Shields, South .	1	2	2	6
	Grangemouth ..	190	383	124	246
	Leith.........	69	195	46	132
	Lerwick	22	43	11	9
	Stornoway	—	—	4	7
	Sum	16 214	32 826	13 313	26 303

Produkt	Havn	1906 Kvantum	1906 Værdi	1907 Kvantum	1907 Værdi
		Cwt.	£	Cwt.	£
Hermetik. Oksekjøt:	London	5	15	—	—
	Liverpool	23	44	—	—
	Hull	34	70	54	92
	Newcastle	10	24	—	—
	Aberdeen	4	11	—	—
	Lerwick	37	92	26	66
	Stornoway	—	—	15	25
	Sum	113	256	95	183
Hermetik. Faarekjøt:	Hull	5	10	3	5
	Newcastle	20	74	—	—
	Sum	25	84	3	5
Hermetik. Andre kjøtvarer:	London	8	18	—	—
	Cardiff	3	14	30	33
	Hull	10	22	75	129
	Newcastle	58	148	118	295
	Shields, South .	28	42	18	38
	Lerwick	45	88	21	75
	Leith	—	—	3	6
	Stornoway	12	37	—	—
	Sum	164	369	265	576
Tilberedt fisk: klipfisk, stokfisk, sei etc.	London	2 847	1 998	1 549	1 221
	Liverpool	115	156	12	7
	Hull	162 070	226 693	145 853	209 554
	Newcastle	2 303	2 808	1 184	1 321
	Shields, South .	—	—	7	10
	Bones	—	—	20	10
	Grangemouth ..	1 710	1 966	600	690
	Granton	—	—	514	386
	Leith.........	6 308	7 854	4 378	6 019
	Lerwick	3	7	44	66
	Stornoway	48	46	19	16
	Sum	175 404	241 528	154 180	219 300

Produkt	Havn	1906		1907	
		Kvantum	Værdi	Kvantum	Værdi
		Ton	£	Ton	£
Guano:	Hull	23	147	4	26
		Tun	£	Tun	£
Fiskeoljer:	London	167	3 531	42	1 332
	Liverpool	—	—	47	1 042
	Bristol	—	—	17	438
	Hull	309	5 522	381	7 620
	Manchester ...	6	125	26	332
	Newcastle	1	18	—	—
	Shields, South .	6	108	15	275
	Grangemouth ..	2 671	51 560	917	19 956
	Granton	—	—	6	92
	Leith.........	—	—	1	17
	Sum	3 160	60 864	1 452	31 104
		Stkr.	£	Stkr.	£
Sælskind:	London	16 507	4 725	16 201	5 296
	Hull	1 105	288	6 648	1 965
	Newcastle	19 194	5 046	23 748	7 579
	Shields, South .	2 015	519	—	—
	Grangemouth ..	3 798	954	—	—
	Leith.........	637	180	—	—
	Sum	43 256	11 712	46 597	14 840
		Cwt.	£	Cwt.	£
Hvalbarder:	London	245	419	555	1 385
	Hull	3	330	—	—
	Grangemouth ..	440	2 200	41	2 050
	Sum	688	2 949	596	3 435

Tabel IV.

Opgave over de ukentlige tilførsler av sild fra Norge til Hull samt gjennemsnitsprisen i sæsonen 1906—1907.

I uken, som endte	Romsdals-sild	Vaarsild		Østlandssild		Svensk sild	Total ukeimport
		Notsild	Garnsild	Toms.	Fulls		
							Kasser
14. desbr.	22/	—	—	—	—	—	7 586
21. „	24/	—	—	—	—	—	6 242
28. „	18/	—	—	—	—	—	5 021
5. januar	30/	—	—	18/	28/3	16/3	20 835
12. „	—	—	—	15/	27/	16/	26 080
19. „	8/3	—	—	8/9	13/	8/3	36 974
26. „	7/	—	—	6/	7/	6/	42 326
2. febr.	—	—	—	6/3	8/6	—	21 759
9. „	—	18/3	—	12/	16/6	—	9 008
16. „	12/6	19/6	—	—	14/6	—	8 098
23. „	—	16/	12/	—	20/3	—	18 070
2. mars	—	14/	15/3	—	18/	—	18 868
9. „	—	9/	6/9	—	—	—	41 584
16. „	—	10/6	—	—	—	—	33 782
22. „	—	7/9	—	—	—	—	28 295
30. „	—	5/	—	—	—	—	28 058
6. april	—	7/3	—	—	—	—	23 091
13. „	—	7/9	—	—	—	—	31 150
20. „	—	8/	—	—	—	—	27 622
27. „	—	7/	—	—	—	—	21 500
4. mai	—	12/	—	—	—	—	12 989
11. „	—	7/	—	—	—	—	18 492
18. „	—	4/6	—	—	—	—	13 995
25. „	—	6/3	—	—	—	—	7 582
1. juni	—	6/9	—	—	—	—	8 643
8. „	—	8/6	—	—	—	—	6 000
15. „	—	9/6	—	—	—	—	4 859
22. „	—	7/3	—	—	—	—	3 180
29. „	—	6/3	—	—	—	—	1 520
							533 209

Av disse 533 209 fragtedes 491 441 i 254 direkte dampskiber og 41 768 med Wilsonlinjen. Til London, Newcastle, Shields og Grangemouth ankom 59 502 cwt. (se tab. 3), hvilket utgjør vel 30 000 kasser.

Tabel V.

Priser paa laks etc. i Hull 1907.

	Laks	Svidde	Ørret	Hummer
	pr. lb.	pr. lb.	pr. lb.	pr. lb.
6. mai	1/10	—	10½ d.	—
13. „	1/10	—	8 d.	—
20. „	1/11	—	1/0	—
27. „	1/5½	1/3½	9 d.	—
4. juni	1/2	9 d.	11 d.	—
10. „	11½ d.	10½ d.	9 d.	—
17. „	1/0½	10 d.	8 d.	—
24. „	1/1	1/0	1/0	—
1. juli	1/3	1/1½	10 d.	—
8. „	1/3½	1/2	11 d.	1/0
15. „	1/2	1/0½	10 d.	—
22. „	1/6	1/3	10½ d.	—
5. aug.	1/4	1/2½	—	—

Tabel VI.

Priser paa kveite i Hull 1907.

	pr. stone (7 kg.)		pr. stone (7 kg.)
6. mai	fra 4/3 til 3/4	15. oktbr.	fra 4/7 til 2/9
13. „	„ 3/6 „ —	21. „	„ 4/6 „ 2/6
4. juni	„ 4/1 „ 3/2	30. „	„ 3/0 „ —
17. „	„ 5/3 „ 4/0	31. „	„ 3/9 „ 2/6
18. „	„ 4/5 „ 2/8	5. novbr.	„ 3/0 „ 1/6
25. „	„ 5/7 „ 3/7	8. „	„ 4/9 „ 2/0
8. juli	„ 5/7 „ 4/8	11. „	„ 3/4 „ 2/0
9. „	„ 3/6 „ 2/6	18. „	„ 5/1 „ 3/0
15. „	„ 4/9 „ 4/0	25. „	„ 3/10 „ 2/9
2. septbr.	„ 5/1 „ 3/11	4. decbr.	„ 5/10 „ 3/0
8. oktbr.	„ 5/1 „ 2/6	10. „	„ 5/9 „ 3/8

Tabel VII.

Import av fiskeprodukter over Newcastle 1907.

Artikel	Til Newcastles marked	Til indlandet	Total
	Kasser	Kasser	Kasser
Fersk sild	3 653	4 569	8 222
Kveite	296	356	652
Laks	491	2 258	2 749
Hummer og ræker ..	1 411	179	1 590

Vor omsætning av fiskeprodukter paa England i 1907 viser en liten tilbakegang i totalbeløpet sammenlignet med 1906. Men da differansen væsentlig skriver sig fra fersksilden, hvis pris er gjenstand for de værste fluktuationer, har det ikke saa meget at si. De stabilere artikler som hermetik viser en liten, men jevn opgang.

Der blev i aarets løp gjort et forsøk paa regelmæssig tilførsel av Lofotflyndre til Hull. Et herværende norsk firma mottok i tiden fra mai til oktober regelmæssig mindre forsendelser, som opnaadde fra 3 sh. 6 d. til 5 sh. 5 d. pr. stone (7 kg.). Disse priser opnaaes kun for Nordsjøflyndre, som ansees for at være den fineste, og Lofotflyndren skulde altsaa kunne konkurrere med denne. Hvitehavsflyndren er av en meget simplere kvalitet og opnaar paa langt nær ikke saa høie priser. Disse forsendelser kom over Trondhjem. Med en forbedret kommunikation vil der kunne gjøres mer ut av denne trafik.

Wilsonlinjen har tidligere forsøkt at sætte en baat paa Aalesund paa høstparten for at hente kveite, men det blev intet lønsomt foretagende. Nu i 1908 agter imidlertid linjen igjen at etablere denne rute med avgang fra Aalesund lørdag og ankomst til Hull tirsdag eftermiddag med anløp av Moldøen, Florø, Bergen og Stavanger. Der vil desuten bli indsat et ekstraskib mellem Bergen—Stavanger og Hull, forat ingen forsinkelser skal opstaa. Aalesunds eksportører anbefales at støtte denne rute og indlate sig saa litet som mulig med ekstraskibe; thi det er en selvfølge, at linjen ikke vil opretholde en rute, naar der sættes skib paa siden av dens eget, saasnart der er større partier; thi det er disse, som skal gjøre ruten stabil, lønsom for alle parter, og ikke de smaa tilfældige forsendelser. Det er ogsaa i eksportørernes interesse, at ruten lønner sig.

Sildehandelen.

Importen fra Norge begyndte som sedvanlig med smaa tilførsler av stor sild fra Romsdalen, idet den første forsendelse paa 1 700 kasser ankom 10de desember 1906. Priserne og de tilførte kvanta vil sees av foranstaaende tabel III. Tilførslerne avsluttedes 25de juni med et totalkvantum for Hulls vedkommende av 533 209 kasser, for Storbritanniens ca. 560 000 kasser, hvilket er det største kvantum, som nogensinde er tilført det engelske marked av norsk sild. Men utbyttet av denne store eksport har været slet. Dette kommer av flere grunde, som jeg tidligere har gjort opmerksom paa, men som jeg ikke destomindre vil gjenta her.

Prisen er jo avhængig av efterspørselen, og med de erfaringer, som vore eksportører har, vet de meget godt, at efterspørselen nogenlunde kan beregnes og derfra igjen prisen. Overstiger tilbudet efterspørselen, falder priserne uvægerligen ned, og der gives ingen grænse for lavmaalet. Det vil derfor let indsees, at en tilførsel av f. eks. 30 000 kasser i en uke er ganske ødelæggende, naar man ved, at 15 000 fuldstændig vil dække behovet og gi et rimelig utbytte. Imidlertid ser det ikke ut til, at denne omstændighet skjænkes en tanke, men at det kun gjælder at styrte ind paa markedet saa meget som mulig. Enhver eksportør tænker kun paa at faa sin egen last avsted og byr forresten lykken haanden. Og dog er der her et omraade, hvor samarbeide og mulig kooperation vilde giøre forretningen solid og næsten fuldstændig borteliminere lykkemomentet. Ti ved kooperation kunde man fuldstændig kontrollere tilførselen ved at dirigere et vist antal dampere til bestemte havne; og viste markedet sig ikke at kunne konsumere al den sild, som stod i laaserne, var det bedre at slippe den end at ødelægge priserne paa fersksild med den, hvis der ikke var andre felter, hvor den kunde anvendes.

Foruten denne overflødige tilførsel i den tid, da efterspørselen er livlig begaar eksportørerne den feil at fortsætte forsendelsen langt utover sommeren, skjønt efterspørselen saa at si er ophørt. I mai burde tilførselen reduceres til en brøkdel av, hvad den nu er. — Men intet kan gjøres uten samarbeide. — Risikoen ved fersksildtrafikken ligger ikke i spørsmaalet om at finde kjøper; ti kjøper findes altid til et visst kvantum; men deri, at der kommer seks skibe med sild, mens enhver vet, at skal nogenlunde rimelige priser opnaaes, vil tre laster være tilstrækkelige. Kooperation er tidens løsen. Se til Danmark, til Kanada, til Ny Zeeland, overalt koopereres der. Skulde det være umulig for den vestlandske sildetrafik?

Det er ingen fordel for kjøperne her, at prisen falder ned; thi derved blir røkt-sild-markedet overfyldt; priserne svinger sterkt, og usikkerhet og hazard sætter sit merke paa hele forretningen. Endvidere bevirker denne ophopning av sild, at meget av den kommer frem i en slet tilstand til konsumenterne, og derved ødelægges litt efter litt markedet. — Men det er formeget forlangt, at der skal tages hensyn til, hvad der sker i et længere tidsrum.

Forøvrig er det min mening, at fersksildforretningen paa England har seet sine bedste dage. Den sterke utvikling av drivgarnsfisket, hvilket nu foregaar med dampskibe med en betydelig fangstevne, vil bevirke, at megen skotsk sild vil tilføres markedet, en konkurranse, som vi tidligere ikke har behøvet at regne noget videre med. Vore eksportører bør derfor ha øinene aapne for nye markeder for norsk sild, og jeg skal specielt peke paa Rusland, hvor et stort marked maa kunne oparbeides. Likeledes maa Holland og Belgien kunne ta et par laster om uken.

Endvidere bør opmerksomheten henledes paa røkning av silden med specielt henblik paa London-markedet, hvor der omsættes store mængder av denne vare saavelsom av iset sild. 1000 kasser om dagen vil let kunne omsættes der. — Som ordningen nu er, faar London sin sild fra Hull, men derved er forbundet flere ulemper. Det er klart, at silden lider ved den lange jernbanetransport, likesom fragten, ca. 3 sh. pr. kasse, fordyrer silden i en betragtelig grad.

Middelhavslandene konsumerer ogsaa store kvanta av røket sild, likesaa de oversjøiske markeder. Jeg henviser herom til min brochure av 1904, idet jeg der indgaaende behandler spørsmaalet.

Paa grund av det store fiske ved Yarmouth og Lowestoft er høstsæsonen for norsk sild saa godt som slut. Man kan nu i denne sæson ikke gjøre regning paa at avsætte mer end nogen hundrede kasser om uken, idet kjøperne opholder sig i Yarmouth, hvor de gjør sine forretninger.

Med hensyn til pakningen av silden kan bemerkes, at der intet er at utsætte paa den for vaarsildens vedkommende, men at den er yderst slet fra Romsdalen og Kristiansand. Silden er gammel i isen, og av denne sidste er der altfor meget. I Kristiansand har jeg personlig været tilstede og forklaret betydningen av en god pakning. Kjøperne vil ha sild og ikke is. I indlandet vil maa ikke ha Kristiansandssilden; thi som regel utgjør silden kun $^2/_3$ av kassens indhold. Herpaa maa der kunne raades bod ved — som jeg tidligere har foreslaat — at ha et bestemt kvantum i hver kasse.

Hvad kvaliteten angaar, kan det ikke for ofte gjentages, at det gjælder at bringe silden saa fersk som mulig paa markedet. Kristiansands- og Romsdalssilden har røkerne nu et skjævt øie til i det hele,

fordi den som regel er for gammel. Det gjælder for alle eksportører i Norge at erindre, at varen er gammel nok, hvor hurtig den end kommer med de dampskibe, som nu brukes, og det er meningsløst at ligge og holde paa silden i paavente av bedre priser. Der er heller ingen mening i at pakke silden paa mandag for at sende den lørdag. Sild, pakket paa fredag, er fuldstændig gammel nok. Det maa erindres, at fersk sild ingen børsartikel er. Den maa sendes med første skib, som maa være hurtiggaaende og indrettet for trafikken. At blande gammel og ny sild sammen paa markedet er ogsaa skadelig. At ligge utenfor og vente er der intet gagn i; thi kjøperne her er saa gløgge, hvor det gjælder at avgjøre sildens kvalitet, at det ikke nytter at forsøke sig med knep.

Hermetik.

Indførelsen av sardiner synes at være i fremgang. I 1904 utgjorde værdien £ 21 393, i 1905 £ 92 812, i 1906 £ 116 806 og i 1907 £ 144 465. Markedet maa sikkerlig kunne utvides i en betragtelig grad, især blandt den bredere del av befolkningen, og hertil vil en virkningsfuld reklame være formaalstjenlig. London maa saaledes kunne bli en meget større konsument, end verdensbyen nu er. Men hovedbetingelsen er, at varen er førsteklasses. Det engelske marked er under det herskende frihandelssystem aapen for konkurranse fra den hele verden. Der kan vrakes og vælges. Som jeg i min rapport i 1905 bemerket, er det av den allerstørste betydning, at det første bekjendtskap, engelske kjøpere gjør med varen, er gunstig; thi engang skuffet vil det være dobbelt vanskelig at trække kjøpere frem igjen. Det er ganske feilagtig, hvis nogen indbilder sig, at det engelske marked sluker alt. Den mindste mistanke om slet vare og daarlig behandling vil skræmme kjøperne bort. Hertil kommer, at engelskmændene i sin almindelighet har en indgrodd mistanke til alt hermetisk. Denne deres mistanke fik betydelig næring ved Jungleaffæren i Chicago og de avsløringer, som der fandt sted. En av de største importører i Hull har fortalt mig, at efter den historie var det ham umulig at sælge hermetik i over tre maaneder. For at overvinde denne delvis berettigede aversion og gjøre det engelske publikum tillidsfuld er det derfor nødvendig over hele linjen kun at føre førsteklasses varer.

Forhaabentlig er det nu slut med nedlægning av den tørre, magre vinterbrisling, og derved er allerede et stort skridt gjort til kvalitetens forbedring. Jeg har fra flere konsumenter mottat klager over, at sardinen var tør og mager og oljen utilstrækkelig og daarlig.

Hvad fiskebolleindustrien angaar, maa det bemerkes, at en forbedring i kvaliteten er absolut nødvendig. Som skibskost er bollerne fuldstændig

i vanry. Man skulde tro, at et maaltid bestaaende av vel tillavet norsk fiskemat som en avveksling blev mottat med glæde av vore sjøfolk, men isteden vækker det deres raseri, og en norsk skibsfører sa mig, at han ikke vilde se norske hermetiske kjøt- eller fiskeboller ombord i sit skib. Hermetikindustrien skader sig selv mest ved at levere saa simple produkter. Fra konsumenter her i landet har jeg ogsaa hørt klager over, at bollerne var blaaagtige, ja i et tilfælde grønlige, og at man maatte lete længe, før man fandt fiskesmak.

Jeg vil ogsaa rope et varsko i en anden retning. Allerede i 1898 gjorde jeg opmerksom paa, at vi intet monopol har paa hermetikindustrien. Dette var foranlediget ved, at der byggedes en hel del smaafabrikker uten kapital, som ikke vilde være istand til at bringe varerne paa verdensmarkedet. Der synes nu igjen at være en tendens til at oprette fabrikker, specielt for sardinfabrikationen, med en minimal kapital, og jeg mener, at disse foretagender har smaa utsigter til at bli lønnende. Hvad sardinfabrikationen angaar, maa det erindres, at der er vældige masser av brisling og sardiner i de fleste have, og at der i de forskjellige lande er bevægelse oppe til utnyttelse derav. Endvidere maa det erindres, at der er en grænse for konsumen av et produkt, som i og for sig er simpelt saaledes som vor brisling, og at denne grænse hurtig naaes. Det er en kjendt sak, at kontrakter om leveranse til kjøbmænd i De forenede stater er blit fragaat, og tapet gaar ut over de norske fabrikanter, som sitter inde med store lagere uten at kunne finde kjøpere.

Nogen konkurranse med den egte sardin kan der ikke egentlig bli tale om; ti de bedre bemidlede vil ha den egte sardin, naar den er at faa, og ikke surrogatet. At det franske sardinfiske i de to—tre sidste aar er mislykkedes, har været til held for vore sardiner. Men de egte sardiner vil snart komme paa markedet i langt større mængder end tidligere, idet franske fabrikanter anlægger fabrikker i Algier og Tunis for at kunne utnytte de mængder av den egte sardin i havene deromkring. Den engelske konsul i Tanger gjør i en indberetning engelskmændene opmerksom paa, at der vil kunne gjøres forretninger med sardiner ved anlæg av fabrikker dernede. Likeledes forefindes mængder av den egte sardin i havene omkring Japan, og en mægtig konkurranse kan ventes fra dette land, naar det faar færdig de anlæg, som er under forberedelse. Importen til Storbritannien av portugisiske og spanske sardiner øker i en betydelig grad, idet de sælges til meget lave priser, og de foretrækkes paa restauranterne, hvor det er et særsyn at træffe et norsk fabrikat.

Utsigterne for vor sardinindustri er derfor ikke saa lyse, som det gir indtryk av, at man paa flere hold tror.

Sild er en verdensartikkel, og jeg har ved flere leiligheter gjort norske

fabrikanter opmerksom paa, at hermetikindustrien burde beskjæftige sig med sild i større utstrækning, end tilfældet nu er. Verdensmarkedet konsumerer sild tilberedt paa forskjellig vis i store mængder. Den engelske marine forbruker betragtelige kvanta røket sild og hyse i daaser, men vi har hittil ikke været konkurransedygtige paa det omraade.

Av forskjellige nedlægninger av sild kan merkes: almindelig kokt sild, sild i tomatsaus, i rækesaus, i ansjossaus, sild à la sardin, preservert rundrøket sild (bloaters), sterk rundrøket sild (røkningens styrke avhængig av de forskjellige markeders krav), torskerogn, røket og kokt, fersk torsk i forskjellige nedlægninger, makrel, stekt aal, kokt og stekt kveite, hvitting, stekt, røkt, nedlagt i carry, hyse, røkt, nedlagt i daaser (finnon haddocks). Alle disse nedlægninger konsumeres av den angelsaksiske race verden over; ti de er kjendt fra hjemlandet. Jeg vil anse det heldig, om de norske hermetikfabrikker vilde lægge sig efter disse produkter og ikke ensidig kaste sig over sardinfabrikationen, idet den — som nævnt — trues fra saa mange kanter, at en overproduktion kan lede til en krise.

Tilberedt fisk.

Prisen paa norsk lange var høsten 1907 omkring £ 26 pr. ton, maksimum £ 26. 10. for den fineste, og disse priser holdt sig til aarets slutning, da de faldt noget, og i mars 1908 kunde bedste kvalitet kjøpes for omkring £ 23. Siden har priserne stadig dalet, og det formenes, at første sort lange for øieblikket kan kjøpes for fra £ 21 til £ 22.

Anden sort staar almindeligvis £ 2 lavere i pris.

Lange-markedet er for tiden adskillig trykket, hvilket har sin grund i de høie priser i de nærmest foregaaende aar, idet mange forbrukere, som spiste lange som dagligdags kost, er blit tvunget til at ophøre dermed og erstatte den med billigere fødevarer. Det tar lang tid at bringe slike kjøpere tilbage igjen.

Hval- og botlenose-olje.

Hvalolje. Indførselen utgjorde i 1907 94 000 tønder. Priserne var meget høie. I januar blev saaledes kvalitet nr. 1 solgt for 23 s. pr. cwt., nr. 4 for 14 s. Disse priser holdt sig utover sommeren, og partier blev solgt for 23 s. pr. cwt. for nr. 1 og 16 s. for nr. 4. I ett eller to tilfælder blev nr. 1 betalt med 24 s. Der var et fald i prisen paa høstparten, og ved juletider betaltes 21 s. for nr. 1 og 15 s. for nr. 4.

Botlenoseolje. Indførselen herav utgjorde ca. 4 000 tønder. Prisen holdt sig i aarets løp omkring £ 32 pr. ton, men efterspørselen var meget liten. Ved aarets slutning betaltes omkring £ 30 pr. ton.

Hull.

Av tabel III vil det sees, at Hull paa alle omraader av fisketrafikken indtar en dominerende plads. Det skyldes to omstændigheter: For det første er Hull i og for sig det bedste marked for norske fiskeprodukter, men dernæst er Hull ogsaa den bekvemmeste havn for Norges transithandel.

Hvad Hulls fisketrafik angaar, henviser jeg derom til min beretning om trawlfisket. Her skal jeg kun meddele nogen tal, som illustrerer den.

I 1907 blev havnen anløpt av 5 644 trawlere med en nettotonnage av 375 129 reg. tons.

Importen av sild utgjorde	53 029	tons
Tilførslen av trawlfisk utgjorde	77 857	"
— " anden fisk...........	2 363	"
tilsammen	133 249	tons

Hvad havneforholdene angaar, gjøres der alt for at lette trafikken og drage færdsel til byen. North Eastern Railway Company har netop fuldført en ny kai langs elven, hvorved skibsfarten er gjort uavhængig av tidevandet. Derved undgaar man at maatte ligge ute i floden og vente paa høivandet for at slippe ind i dokkerne, likesom en saadan kai bringer skibets folk mindre bryderi end en overfyldt dok. Kaien har en længde av 2 500 fot. Dybden er ved lavvande 16 fot, saa rutedamperne kan lægge til til enhver tid. Der er venteværelser for passagerer, telegrafstation, rum for bagage, toiletter etc. Togruterne er utarbeidet i overensstemmelse med dampskibsruterne for at fremme passagertrafikken og lette transporten av let fordærvelige produkter som fisk og frugt. Fisk kan hurtig fra denne kai bringes til fiskemarkedet, og jernbanespor gaar langs hele kaien til lastning for indlandet.

10 bevægelige elektriske kraner, som hver løfter 3 tons, forefindes; likesaa er der vareskjul i hele kaiens længde.

Det er utvilsomt, at denne kai vil øke trafikken, og for vort vedkommende vil den sikkerlig i enhver henseende være meget fordelagtig.

Fra Grimsby, verdens største fiskemarked, sendtes i 1907:

med jernbane	143 551	tons fisk
eksporteredes	16 842	—
tilsammen	160 393	tons.

Imidlertid bemerkes, at meget av den fisk, som fiskes av Hulltrawlere, sendes med carriers direkte til London og er saaledes ikke medtat i Hulls statistik.

De britiske fiskerier.

Sildefiskerierne.

De britiske sildefiskerier har i 1907 hat et meget heldig aar med rik fangst og gode priser. Som i min indberetning om Shetlandsfisket omtalt foregaar der nu ogsaa paa dette omraade en forandring og utvikling i fangstmaaten, idet man fra baater og seilfartøier gaar over til dampskibe, som viser sig at gi et langt større fangstutbytte, letbevægelige og mere uavhængige som de er av vind og veirforhold.

A. Det saakaldte tidlige sildefiske ved Shetland og Skotlands vestkyst, som regnes at vare fra 1ste mai til 15de juni, og hvorom jeg med hensyn til detaljer henviser til min tidligere indberetning, gav i 1906 og 1907 følgende utbytte:

Opfisket:		Saltet:		Skibet fersk eller røkt:	
1906	1907	1906	1907	1906	1907
crans	crans	tdr.	tdr.	crans	crans
83 552	76 437	94 574	83 442	7 511	8 257

Av den saltede sild eksporteredes:

til Tyskland:		til Rusland:		til andre lande:	
1906	1907	1906	1907	1906	1907
tdr.	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.
47 764	29 194	23 304	52 796	2 356	1 299

B. Det store sildefiske paa Skotlands østkyst, Orknøerne, Shetland og Northhumberlandkysten regnes for at begynde 1ste juni og slutte 30te september. Dette fiske var i 1907 usedvanlig vellykket, idet der opfiskedes næsten 300 000 crans mer end i 1906. De herhenhørende tal for 1906 og 1907 er følgende:

Opfisket:		Saltet:		Eksportert:	
1906	1907	1906	1907	1906	1907
crans	crans	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.
1 240 466	1 518 821	1 354 470	1 697 602	1 236 777	1 499 919

C. Ogsaa Yarmouthfisket, som foregaar fra oktober til henimot jul, har git et enestaaende utbytte med større fangst og større skibning end nogensinde tidligere. Flaaten bestod av ca. 900 fartøier, hvorav damperne aar for aar utgjør et stadig større tal, og ca. 10 000 skotlændere, kvinder og mænd, deltok i fisket. Silden er av en god kvalitet og passende størrelse, saa den egner sig fortræffelig for skibning i fersk tilstand.

For Yarmouth og Lowestoft er tallene følgende for de fire sidste aar:

	Opfisket 1904	1905	1906	1907
	crans	crans	crans	crans
Ved Yarmouth...........	398 370	377 330	336 560	500 420
„ Lowestoft...........	261 540	285 880	242 990	378 700
Sum	659 910	663 210	579 550	879 120

Av det i 1907 opfiskede kvantum saltedes i Yarmouth 389 040 tdr. og i Lowestoft ca. 200 000 tønder. Fra Yarmouth blev endvidere sendt som røkt sild til de oversøiske markeder, Middelhavet og Levanten ca. 200 000 tønder og halvtønder.

Den ferske sild gaar væsentlig til det tyske marked. De nøiagtige tal for Yarmouth haves ikke, men det antages av autoriteter, at eksporten ingenlunde har været den samme som fra Lowestoft, hvorfra der i 1907 blev skibet 273 077 kasser. I denne trade er en hel del norske dampskibe engageret foruten svenske, tyske og engelske. Silden er iset paa vanlig maate.

For hele riket uten Irland er tallene følgende for 1907: Opfisket 2 474 378 crans. Saltet 2 370 084 tønder.

Hertil kommer ogsaa sild, som er landet i Grimsby, Scarborough og Shields, hvorom jeg dog intet statistisk materiale har. En stor del av Grimsbysilden eksporteres fersk til Tyskland, væsentlig over Hamburg, med hvilken by der er daglig dampskibsforbindelse, og det er i virkeligheten denne udmerkede rute, som har skapt hele bedriften.

Det opsving, som det av ovenstaaende vil sees, at de engelske sildefiskerier har hat, har man ogsaa faat føle virkningen av hjemme i Norge. Thi de daarlige priser, som hjemme har trykket fiskerinæringen, skyldes utvilsomt for en stor del, at den engelske sild har trængt vor tilbake paa markederne. Engelskmændene har ogsaa et mer aapent øie for betydningen av at komme i nær berørelse med de utenlandske grosserere og gjør alt for at trække fremmede kjøpere til de store saltepladser. I Lowestoft deltar saaledes en hel del tyskere i fersksildeksporten.

Trawlfisket.

Den mægtige utvikling, dette fiske har hat, staar for os som noget nær en fabel. Men trods engelskmændenes forkjærlighet for kjøt er de dog et fiskespisende folk. I enhver familje i alle samfundsklasser spises daglig fisk, enten røkt eller fersk. Derimot spiser de — katholikerne fraregnet — meget litet salt fisk. Dette vældige ferskfiskmarked er ogsaa utnyttet paa alle omraader. Udmerkede kommunikationer paa kryds og tvers har saa at si gjort hele landet til en stor by, der faar sin fisk

senest 24 timer, efterat den er kommet fra sjøen. Fra Grimsby gaar saaledes flere specielle fisketog om dagen til de forskjellige steder i landet.

Det engelske folk har forstaat at beholde dette fiske for sig selv. Det har gaat i spidsen ogsaa paa dette omraade og ikke ladet sig agterutseile av nogen anden nation. Seil blev hurtig ombyttet med damp, og alle nutidens forbedringer utnyttes. Alt gammelt kastes uvægerligen overbord, saasnart noget nyt og bedre er fundet.

Man vil forstaa, hvilke kapitaler der stikker i denne bedrift, og av hvilken betydning trawlfisket er, naar man hører, at Grimsby og Hull tilsammen har over 1 000 trawldampskibe. De øvrige fiskebyer følger hurtig efter og øker flaaten ved nybygning. Fangstfelterne utvides. Fra Nordsjøen er de gaat til Island, og nu fisker engelske trawlere i Hvitehavet og har et aapent øie for vore undersøkelser av bankerne utenfor den norske kyst. Engelske trawlere fisker ogsaa paa vestkysten av Irland, i den biskaiske bugt og paa Marokkokysten.

De dampere. som er bygget for fisket paa Island, er sedvanligvis av 140 fots længde og hører til de største i flaaten. Da farten paa Island falder noksaa kostbar, er der for tiden en tendens til at vende tilbake til Nordsjøfisket. Til dette fiske behøves baater paa kun 110 fots længde, idet store bunkers ikke er nødvendige, da avstanden til de hjemlige havne er kort. Ei heller er man i Nordsjøen saa utsat for veiret som under Island.

London, Hull og Grimsby er de store centra for fiskeribedriften, London som konsument, Hull og Grimsby som producenter. London forsynes delvis av store selskaper paa 50—60 baater. Disse ligger og fisker i Nordsjøen seks uker hver tur og gaar saa ind for at bli efterseet og faa provisioner. Fisken blir hentet av saakaldte carriers, dampere, som er indrettet specielt for transport av fisken, saa trawlerne ikke behøver at anvende nogen tid paa at bringe den tillands. I spidsen for hvert av selskaperne staar en admiral, som dirigerer trawlerne til de forskjellige fiskebanker og sender carriererne omkring efter fisken. Fortjenesten har været jevn, idet der aar om andet utdeles 10—15 % i utbytte. Hull er sæte for disse kompagnier, hvorav der for tiden findes fire.

For en bedrift som damptrawlfisket er kulpriserne av overordentlig stor betydning. Sedvanligvis pleier trawlerkompagnierne at avslutte kontrakter om leveranse av kul for hele aaret efter en bestemt pris. Denne var for 1907 omkring 9 sh. pr. ton, hvilket ansees for at være rimelig. Imidlertid blev der i slutten av aaret adskillig uro, da kontrakterne skulde fornyes, idet kulkompagnierne forlangte henimot 12 sh. pr. ton for det sidste aars leveranse. Dette vilde for Hull og Grimsby, hvis trawlerflaate forbruker omkring 1 500 000 tons, forøke utgifterne med over £ 200 000. Trawlereierne var derfor uvillige til at fornye kontrakterne og forutsaa

nødvendigheten av at lægge op en hel del av flaaten, idet bedriften ikke vilde lønne sig under slike vilkaar. Herpaa har man imidlertid ikke set noget tegn, idet den hele flaate er paa fiske i 1908, men selvfølgelig bevirker de høie kulpriser en mindre fortjeneste, og en del har vistnok intet overskud. Hertil bidrar ogsaa, at fiskepriserne gjennemgaaende er lave i vaar- og sommermaanederne, idet tilførselen, som er den eneste regulerende faktor, pleier at være jevn og stor. En følge herav har igjen været, at nordmænd i de sidste aar regelmæssig har gjort forretninger med trawlfisk. Idet denne — fornemmelig torsken, som ikke er meget yndet — i første halvaar tilføres i overflod, falder priserne ned, saa den med fordel kan saltes her og føres hjem til Norge for at tørres til klipfisk. Engelskmændene har hittil hat liten erfaring heri, men de synes at ta efter, idet moderne salterier anlægges, likesom flere firmaer tørrer fisken paa egen regning. Der spores ogsaa en bevægelse i retning av en omlægning av bedriften i vaarhalvaaret. Istedenfor is har flere under overveielse at ta salt og flækkere ombord for at salte fisken, efterhvert som den fiskes, for ikke at være avhængig av de lave og lunefulde ferskfiskpriser. Men hvor det gjælder flækning, salting og tørring, skulde nordmændene absolut ha overtaget, og hadde vi tidsmæssige trawlere til at ta fisken, kan jeg ikke indse andet end, at vi paa dette felt skulde være engelskmændene overlegne.

At der ingen tilbakegang er i trawlerbedriften, men stadige utvidelser, viser den omstændighet, at av 135 fartøier, som byggedes ved Humberen i 1907, var ikke mindre end 91 fiskefartøier. De to største trawlere i verden var under bygning ved aarets slutning. De var kontraheret for fransk regning og bestemt for fiske paa Newfoundlandsbankerne. Dimensionerne var 165 × 25 × 14, og de antages at kunne bære 250 tons salt fisk. Dette foretagende er noget nyt, idet Newfoundlandsfisket hittil har været drevet som linefiske.

Det turde være av interesse at kjende værdien og mængden av den i 1907 ilandbragte fisk. De herhenhørende tal er følgende for England og Wales:

Sletvar, pigvar og lign.	157 045	cwt.	£	773 983
Brase, stenbit, sei	345 006	„	„	103 763
Torsk	1 946 534	„	„	1 223 827
Hyse	2 860 971	„	„	1 483 482
Kveite, lange, kulmule etc.	1 338 575	„	„	1 179 891
Aal, knur, hundehai	299 554	„	„	167 386
Flyndre	968 154	„	„	952 529
Sild	4 439 558	„	„	1 125 920
Makrel	419 233	„	„	186 933

Hvitting, skate, brisling etc.	1 226 392 cwt.	£	627 261
Hummer, krabbe og østers	„	„	338 911
	14 001 022 cwt.	£	8 163 886

I sammenligning med 1906 er dette en forøkelse i kvantum av 1 806 502 cwt. og i værdi av £ · 198 654.

For Skotlands vedkommende utgjør værdien for det hele aar £ 3 241 784, en forøkelse av £ 192 057 i sammenligning med forrige aars utbytte. Sildefisket gav i utbytte £ 1 815 519, en forøkelse av 166 356. I vegt utgjorde silden 6 312 328 cwt., hvilket er 1 333 225 cwt. mer end i 1906. Av hyse fiskedes 1 192 458 cwt. til en værdi av £ 533 278, torsk 696 107 cwt. til værdi £ 324 522.

For Irlands vedkommende utgjør værdien for 1907 £ 262 255.

Totalutbyttet av fiskerierne i det forenede kongerike i 1907 utgjør efter dette £ 11 667 925 hvilket er £ 984 667 mer end i 1906.

Disse tal angir fiskens værdi paa landingsstedet. I andre lande er det almindelig at medta værdien av biprodukterne ved ansættelsen av fiskeriernes utbytte. Dette er ikke gjort her. — Ei heller er utbyttet av ferskvandsfiskerierne medtat. Lægger man til ovenstaaende tal værdien av guano, tran, utbyttet av hvalfangsten og ferskvandsfiskerierne vil man utvilsomt som det endelige resultat naa £ 20 000 000.

Man faar et godt indtryk av Londons forbruk av fisk av nedenstaaende tal.

Ankommet til Billingsgate (fiskemarkedet) i 1906

	Landværts		Sjøværts	
Januar	12 891	tons	4 123	tons
Februar	11 107	„	4 032	„
Mars	14 184	„	4 218	„
April	13 236	„	3 953	„
Mai	13 710	„	5 093	„
Juni	13 830	„	4 762	„
Juli	14 715	„	4 458	„
August	14 886	„	5 154	„
September	13 188	„	5 760	„
Oktober	12 615	„	5 906	„
November	12 900	„	4 278	„
Desember	10 329	„	3 746	„
Tilsammen	157 591	tons	55 483	tons

1907	Landværts		Sjøværts	
Januar	13 584	tons	5 484	tons
Februar	11 421	„	4 627	„
Mars	14 109	„	6 986	„

1907	Landværts		Sjøværts	
April	13 469	tons	5 788	tons
Mai	13 914	„	5 492	„
Juni	15 959	„	5 470	„
Juli	15 441	„	7 064	„
August	15 306	„	6 676	„
September	12 624	„	7 485	„
Oktober	13 038	„	6 289	„
November	13 376	„	5 442	„
Desember	11 874	„	4 826	„
Tilsammen	162 115	tons	71 630	tons

Total 1906 .. 213 074 tons
„ 1907 .. 233 745 „

Antallet av kasser med laks, ankommet til Billingsgate, London, i 1906 og 1907.

	1906		1907	
Januar	132	kasser	101	kasser
Februar	725	—	976	—
Mars	1 644	—	1 753	—
April	1 814	—	1 811	—
Mai	2 527	—	2 656	—
Juni	6 851	—	5 675	—
Juli	7 302	—	5 287	—
August	3 051	—	4 047	—
September	753	—	483	—
Oktober	39	—	29	—
November	55	—	27	—
Desember	101	—	37	—
Tilsammen	24 994	kasser	22 882	kasser

Det irske makrelfiske i 1907.

(Beretning fra fiskeriagent **Hans Johnsen**, datert 4de november 1908).

Da der i det sidste er vist adskillig interesse for dette fiske fra norsk side, væsentlig av saltere paa grund av dets betydning for forsyning av det amerikanske marked, men ogsaa av fiskere, turde en liten oversigt over fisket efter irske beretninger kanske paaregne nogen opmerksomhet.

Der er et vaarfiske og et høstfiske. Vaarfisket foregaar fra mars til juni og høstfisket fra september til jul. Saavel vaar- som høstfisket har i de sidste aar været i tilbakegang, som det vil sees av nedenstaaende tal:

	Vaarmakrel	Høstmakrel
1896		370 tusen cwts.
1897		260 —
1898		155 —
1899	400 tusen cwts.	220 —
1900	210 —	70 —
1901	260 —	80 —
1902	150 —	90 —
1903	255 —	190 —
1904	250 —	255 —
1905	225 —	275 —
1906	185 —	120 —
1907	135 —	115 —

Imidlertid synes det at være veiret, som alene er skyld i de meget variable resultater. Og da fisket foregaar paa aapne Atlanterhavet, kan man forstaa, at det gjælder at passe sig, naar det ryker op til storm. I indberetningerne gjøres ogsaa opmerksom paa de ugunstige veirforhold, idet veiret har holdt sig vinterlig langt ut paa vaarparten og sommeren. I 1907 blev det først godt veir i juli, men paa 14 dage fiskedes da ogsaa 40 tusen cwts. til en værdi av £ 8—10 000.

I de sidste aar er en stor del av vaarmakrellen saltet for det amerikanske marked, nemlig den, som er fisket efter juni maaneds begyndelse. Den tidligere fiskede gaar fersk til England. Næsten 13 000 tønder saltedes i 1907 i juni. Saltningen fortsattes i juli. En hel del firmaer er engagert i denne trade. To norske galeaser kom til Cleggan, County Galway, hvor de kjøpte makrel og skaffet folk paa stedet godt arbeide ved saltningen av 1 374 tønder. Behandlingen var førsteklasses og tiltrak sig opmerksomhet. I juli gav mange fiskere op makrelfisket, fordi hummer- og laksefisket gav bedre fortjeneste.

I vaarfisket deltok 1 320 irske, 25 engelske, 2 skotske, 60 manske og 68 franske baater.

Franskmændene salter ombord og gaar hjem direkte med makrellen. Der haves ingen opgaver over, hvor meget de fisker, og deres fangst er ikke medtat i den offentlige statistik; ei heller vites, hvor denne makrel konsumeres. Først i tredje uke av april blev fisket almindelig. Uken, som endte 25de mai, var den bedste, idet der blev fisket 15 164 kasser av 155 baater, hvilket gir en gjennemsnitsfangst av 20.44 kasser pr. baat pr. nat. Som nævnt gaar denne makrel fersk til det engelske marked. Transporten besørges av smaa carriers, som løper til Milford Haven.

Den i de sidste aar fiskede vaarmakrel har været av mindre størrelse end i tidligere aar.

De vigtigste havne er:

Kinsale: Denne havn hadde 65 baater paa fisket. I første halvdel av april fiskedes 1 670 kasser. I de næste to uker fiskedes 12 676 kasser; baatene hadde ca. 25 kasser hver pr. nat. I mai faldt fisket av, og mange sluttet ved maanedens utgang.

I begyndelsen holdt prisen sig i 25 sh. pr. 100 („100“ = 120 stykker); men siden faldt den ned til 15 sh. og 10 sh., og i juni var gjennemsnitsprisen 8 sh. pr. 100.

Baltimore er en av de større havner. Fra 35 til 50 baater fisket derfra. Den bedste gjennemsnitsfangst haddes i uken, som endte 29de juni, nemlig 44.5 kasse pr. baat hver nat. Det største ukekvantum fiskedes i tredje uke av mai, idet 48 baater hadde 5 995 kasser. Prisen var i begyndelsen av fisket 12 sh. 6 d. pr. 100. Den steg til 15 sh. en uke, men faldt saa til 8 sh.

Av andre havner merkes Castletownbere, Valentina, Fenit og North Arran.

Ialt blev der fisket 134 979 cwts. til en værdi av £ 41 459. 8. 1. Til eksport blev saltet 12 876 tønder.

Høstfisket. Officielt regnes dette fiske at vare fra 1ste juli til 31te desember. I dette tidsrum blev der fisket 113 915 cwts. til en værdi av £ 35 304. 7. 5. Det saltede kvantum utgjorde 25 667 tønder. I 1906

fiskedes ca. 3 000 cwts. mer. og værdien var ca. £ 8 000 større. Forskjellen vilde ha været endda betydeligere, om ikke fisket ved County Galway hadde slaat bedre til end vanlig.

Det virkelige høstfiske begynder først i september. Langs den del av kysten, hvor der saltes for det amerikanske marked, nemlig omkring West Cork og Kerry kysterne, var fisket mislykket, hvilket hovedsagelig skyldtes langvarige storme.

Enkelte steder kom baatene ikke tilsjøs mer end 1 dag i uken. Rundt Dumanusbugten var det i virkeligheten kun 9 døgn, at fisket kunde drives uten veirhindring. Notfiskerne gjorde det bedst der, endskjønt hovedmassen fiskes med drivgarn. I Ballinskellig distriktet blev ingen makrel fisket paa grund av uveiret.

Som følge av disse forhold blev der saltet ca. 2 000 tønder mindre end i 1906. Da det blev klart, at høstfisket ikke vilde gi det vanlige utbytte, begyndte priserne i Amerika at stige. Midtsommers notertes saaledes 13 til 14 dollars pr. tønde; paa høstparten var prisen i 19 til 20 dollars.

Behandlingsmaaten var i aaret antagelig bedre end tidligere, idet betydningen herav for det amerikanske marked er blit kjendt i distrikterne gjennem de møter, som var holdt for at diskutere gavnligheten av oprettelsen av et offentlig vrakervæsen for irsk fisk.

Den makrel, som fiskedes i juni, var i lav pris, likesaa den, som fiskedes av sildedrivere, idet kvaliteten var daarlig. Dette bevirker, at gjennemsnitsprisen for de 6 maaneder blir lav; men i mange saltningsdistrikter blev der i november og desember betalt fra 10 sh. til 13 sh. pr. 100. Fiskeristyrelsen i Dublin utrustet en baat for at prøve fisket, men resultatet var daarlig.

Makrellen, som fiskes øst av Kinsale, er sedvanligvis for liten for salterne.

I høstfisket deltok 2 008 irske og 3 engelske baater. Der blev saltet ved 32 vær; paa 9 steder var kvantumet over 1 000 tønder.

Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1908.

Avgit av utvalgsformanden, **N. Williamssen** med bidrag av opsynschef **Puntervold.**

I. Fisket.

1. Fiskets gang.

Fisket, der i almindelighet tar sin begyndelse i Romsdals amt de første dage av februar maaned, hindredes iaar over hele amtet til over midten av februar paa grund av uveir. Der var vistnok før den tid gjort endel forsøk; men redskaperne enten mistedes eller blev saalænge overstaaende i sjøen, at man endog ikke fik erfaring for, om fisk var tilstede eller ei.

Omkring 20de februar bedredes veiret, og der blev gjort nogenlunde bra fangst baade med garn og line, særlig for Romsdal og Søndmør.

I hele mars maaned var veiret gjennemgaaende godt, og fisket slog meget godt til i Romsdals og nordre del av Søndmør fogderi, hvorimot der for Nordmør og søndre del av Søndmør viste sig at være litet fisk tilstede paa fangstfeltet. Veiret var ogsaa gunstig for fisket i april maaned, og den største fisketyngde vedblev at staa utenfor Romsdal og Søndmør, hvor der tildels foregik meget rikt fiske med alle redskaper.

I amtets nordligste og sydligste opsynsdistrikt, henholdsvis Nordsmølen og Sande, maa fisket nærmest siges at være mislykket.

Da fisket var smaat for Kristianssund og Grip, forla endel dampskiber og motorbaater derfra sidst i mars sit fangstfelt til Hustad opsynsdistrikt, nemlig til den saakaldte „Baksbotnen“, hvor der viste sig at være mere fisk tilstede. Der blev trangt paa fiskehavet, saa der opstod stor misnøie blandt de fiskere, der ved havdelingen var tillagt denne havstrækning.

I Borgund opsynsdistrikt, hvor alt var ordnet for fisket med opsyn, utvalg og vedtægter m. v. foregik iaar intet skreifiske, da indsig ikke forekom i Borgundfjorden.

Fisket sluttet omtrent for hele Søndmør i de første dage av april. Ved den tid flyttet endel fiskedampbaater fra Aalesund til Onahavet, hvor der endnu fiskedes ganske godt til omkring 10de april.

I midten av denne maaned avsluttedes fisket ogsaa for Nordmør og Romsdals fogderi.

2. Utbyttets anvendelse m. v.

Fiskepartiet, 6 708 000 skrei, er saltet til klipfisk.

Av Leverpartiet, 23 550 hl., er 22 855 hl. anvendt til 10 487 hl. dampmedicintran. Av 695 hl. lever er tilvirket andre transorter.

Til guanofabrikation solgtes 5 860 000 skreihoder, og til forbruk av fiskerne hjemme medgik 848 000 stkr.

Av skrei medgik til hjemmeforbruk 24 100 stkr. til en værdi av kr. 10 555.00.

Gjennemsnitsvegten av 100 sløiet garnfisk var 280 kg. og av linefisk 265 kg.

Leverens fetprocent var gjennemsnitlig 48.

3. Hvad slags redskaper benyttet.

Tab. I.

Fogderi	Garn	Line	Snøre	Baade garn og andre redskaper	Baade liner og snører	Tils. antal mand	
	mand	mand	mand	mand	mand		
Nordmør ...	628	1 891	439	665	75	3 698 md.	Amtet: 11 124 md.
Romsdal ...	1 321	198	207	314	15	2 055 „	
Søndmør ...	1 119	1 429	689	1 905	229	5 371 „	

4. Fangstmaate.

Med	garn	er opfisket	4 132 000	stkr. skrei
„	line	—	2 280 000	—
„	snøre	—	296 000	—

5. Efterretningsvæsenet.

Efterretningsvæsenet virket i den første tid av fisket ikke saa sikkert og hurtig som ønskelig.

Indberetningerne fra opsynet om fisket her i amtet har tidligere foregaat pr. post, og det lot til, at hverken opsynsbetjentene eller tele-

graf- og telefonpersonalet var fuldt fortrolig med den nye ordning om at sende indberetningerne pr. telegraf og telefon. I den sidste del av fisket var det jo upaaklagelig.

Hver onsdag og lørdag avsendtes fra Kristianssund telegram om fiskets gang og kvantum til opslag paa følgende steder:

Kristiania, Bergen, Florø, Moldøen, Kalvaag, Aalesund, Molde, Kristianssund, Trondhjem, Valdersund, Bessaker, Rørvik, Stenkjær, Namsos, Bodø, Svolvær, Stokmarknes, Harstad, Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadsø.

II. Fiskerne, farkoster, fangsten, priser, værdi.

Tab. II.

Antal fiskere, farkoster, og kvantum skrei i de forskjellige opsyns-distrikter, fogderier og amtet.

Fogderi	Opsynsdistriktets navn	Antal farkoster og besætning								Tilsammen antal mand	Fangst av skrei
		Dampskiber	Besætning	Motorbaater	Besætning	Seilskøiter	Besætning	Aapne baater	Besætning		
Nordmør	Nordmølen	—	—	1	6	1	6	270	914	926	210 000
	Vestsmølen	—	—	1	12	—	—	246	839	851	345 000
	Kristianssund—Grip	15	402	11	181	—	—	74	512	1 095	560 000
	Honningsø—Aarsbog	—	—	20	282	—	—	81	544	826	311 000
Romsdal	Hustad	1	8	42	238	—	—	38	239	485	360 000
	Bud—Bjørnsund	—	—	111	755	1	5	48	259	1 019	664 000
	Ona	—	—	84	522	—	—	6	29	551	750 000
Søndmør	Ulla	—	—	102	659	1	6	2	6	671	770 000
	Vigerø	2	18	121	645	24	117	1	4	784	644 000
	Aalesund	53	680	44	306	—	—	16	64	1 050	830 000
	Giske	—	—	84	525	16	88	25	60	673	424 000
	Ulstein	4	51	33	218	15	154	25	182	605	465 000
	Herø	—	—	42	247	12	88	171	712	1 047	295 000
	Sande	—	—	14	65	2	11	92	465	541	80 000
For amtet		75	1 159	710	4 661	72	475	1 095	4 829	11 124	6 708 000

Tab. III.

Fangstmængde, gjennemsnitspriser og værdi fogderivis.

Fogderi	Fangstmængde	Gjennemsnitspriser	Værdi	Samlet værdi
Nordmør	Skrei 1 426 000 stkr.	Kr. 36.00 for 100 sløiet skrei	Kr. 513 360.00	Kr. 620 400.00
	Lever 4 154 hl.	„ 15.00 pr. hl.	„ 62 310.00	
	Rogn 1 670 „	„ 19.00 —	„ 31 730.00	
	Hoder 1 300 000 stkr.	„ 1.00 for 100 stkr.	„ 13 000.05	
Romsdal	Skrei 1 774 000 stkr.	Kr. 42.00 for 100 sløiet skrei	Kr. 745 080.00	Kr. 885 250.00
	Lever 7 815 hl.	„ 16.00 pr. hl.	„ 93 040.00	
	Rogn 1 905 „	„ 16.00 —	„ 30 480.09	
	Hoder 1 110 000 stkr.	„ 1.50 for 100 stkr.	„ 16 650.00	
Søndmør	Skrei 3 508 000 stkr.	Kr. 43.00 for 100 sløiet skrei	Kr. 1 508 444.00	Kr. 1 838 683.00
	Lever 13 581 hl.	„ 15.00 pr. hl.	„ 203 715.00	
	Rogn 6 548 „	„ 13.00 —	„ 85 124.00	
	Hoder 3 450 000 stkr.	„ 1.20 for 100 stkr.	„ 41 400.00	
			For amtet:	Kr. 3 344 333.00

III. Administrationen vedkommende.

(Av opsynschef **Puntervold**).

Opsynet traadte iaar ikraft for hele amtet 2den februar. For Søndmør og Romsdals fogderier hævedes opsynet 8de april, for Nordmørs fogderi 11te april.

Amtet blev iaar inddelt i 14 opsynsdistrikter, hvis utstrækning m. m. vil sees av tabellen. Da der iaar var sløifet 2 opsynsbetjenter i Nordmør, blev til Hustad lagt Ersholmen. Aarsbogen og Honningsø distrikter, der før var 2, blev slaat sammen til ét. Likesaa Ind- og Vestsmølen. I Romsdals fogderi kom desuten et helt nyt distrikt til, nemlig Ona, hvor der før intet opsyn har været. Bud, Bjørnsund og Akerø (Gossen) blev derfor slaat sammen til ét opsynsdistrikt. At forenkle distrikterne end yderligere vilde være uheldig paa grund av distrikternes allerede store utstrækning og vilde medføre betydelig forøkede utgifter til reiser for indhentelse av fiskeopgaver.

Av tabellen vil sees, at opsynsdistrikterne Ulsten, Giske, Aalesund og Vigra blev slaat sammen til ét fællesdistrikt; til næste aar kommer antagelig ogsaa Herø til at indgaa i dette fællesdistrikt. Fællesdistrikt var foruten dette Ona og Bjørnsund samt Herø og Sandø. Forøvrig var

distrikterne hver for sig med sine egne vedtægter. Det vanskeligste for alle at komme til enighet om var havgrænsen mellem distrikterne, idet hvert distrikt ønsket saa meget hav som mulig. Havgrænsen mellem amterne Søndre Trondhjem og Nordre Bergenhus burde nærmest optrækkes av herredsstyrerne i grænseherrederne. Iaar maatte der av den ene „part“ i saken optrækkes en vilkaarlig linje, mot hvilken der jo muligens kunde tænkes reist indvendinger. Nogen saadan blev der dog iaar ikke reist; men specielt for grænsen mot Nordre Bergenhus, hvor som bekjendt en anden torskefiskerilov er gjældende, er det nødvendig at faa grænsen fast optrukket, da fiskerne fra begge amter her fisker klos indpaa hinanden.

Forøvrig var der over det hele amt kun en mening om, at den nye lov betegnet et betydelig fremskridt med hensyn til ordenen paa havet. Det var specielt trækningstiden og forbudet mot nattrækning, man var fornøiet med, og ikke at forglemme adgangen til at avfatte sine egne vedtægter. Det viste sig, at dette skjærpet interessen for loven og for dens overholdelse. Det viste sig, likeledes, at tilsynsmændene, der hver især blev overrakt et utnævnelsesdokument, ofte ikke undsaa sig for at anmelde forseelser; specielt var dette tilfælde paa Søndmør. Om end jeg fuldt ut forstaar at vurdere den overordentlig moralske betydning, et opsynsdampskib vilde ha, selv om det skulde trafikere hele amtets kyst, vilde det dog være faafængt at ha 5—6 opsynsdampskiber, naar ikke fiskerne kontrollerte hinanden indbyrdes. Av tabellen vil sees, at tilslutningen til valg av tilsynsmand har været særdeles stor, idet der nemlig er valgt 1 tilsynsmand for hver 8de farkost eller 1 tilsynsmand for hver 44de mand. Ønskelig at interessen vilde holde sig oppe, ti tilsynsmandsinstitutionen er det grundlag, hvorpaa hele loven er bygget, og den vilde ogsaa være den mest ideelle maate, hvorved uordener paa havet kunde forebygges, naar kun fiskernes interesse kunde vækkes saaledes, at en tilsynsmand ikke blev boykottet, naar han gjorde sin pligt. Jeg medgir, at der inden fiskernes egen kreds maa herske streng disciplin og sterke moralske principper, skal loven virke efter sin bestemmelse under den nuværende ordning av opsynet uten opsynsfartøi, hvis moralske betydning, jeg tror, vanskelig kan overvurderes. Forholdene paa havet er nemlig høist forskjellige inden de forskjellige distrikter. Inden enkelte trænges saavist intet opsynsdampskib, men inden andre igjen, og her kom i tilfælde opsynsfartøiet til at virke, kunde det være meget paakrævet.

Forbudet mot at ha redskaper staaende ute i søndagsdøgnet vakte paa Nordmør megen motstand. For Kristianssund blev der søkt om og erholdtes tillatelse til at ha redskaper staaende ute i søndagsdøgnet for den Kristianssunds opsynsdistrikt tillagte havstrækning. Herom er likeledes indsendt ansøkning av Aarsbogen og Honningsøens utvalg.

1. Politivæsenet.

Der blev iaar ilagt bøter til et samlet beløp av kr. 1 033.00, alt til statskassen. Bøternes antal var 65.

Drevet fiske uten merke, § 7	7
For tidlig trækning, § 16	9
Beskadigelse av andenmands redskap, § 21 a	2
Undlatelse av heisning av signal for sammenviklede redskaper, § 16 c	2
Ulovlig sætning paa snøregrund efter 20de mars, § 16	1
Ulovlig ankring, § 24	1
Overstaaende redskaper paa søndage, § 25	42
Nedsætning av andenmands redskap, § 20	1
Sætning urigtig vei, § 16	1

Tilsammen 66, idet en blev ilagt en bod for 2 forseelser. Desuten blev 12 uavgjorte saker overlevert til distrikternes ordinære myndigheter, da opsynet hævedes.

2. Havnevæsenet.

Smølen. Der blev iaar indsendt ansøkninger om ringer i Dyrnesvaagen. Likesaa blev der ansøkt om ringer og en stake i sundet mellem Langø og Kjønø (Aarsbogen opsynsdistrikt). Fra Grip fremkom sterke ønsker om at faa havnen indenfor den nordre molo opmudret. Fra Ona indsendtes andragende om bygning av en molo.

3. Ulykker.

Under fisket omkom 2 mand, nemlig stuerten paa en fiskedamper fra Aalesund, der faldt overbord og druknet ved indseilingen til Aalesunds havn. Den anden omkomne var en fisker fra Borgund. 22de februar var der sterk kuling med høi sjøgang. En sjøskavl kastet doryen hvori 2 mand holdt paa at trække line rundt. Den ene bjergedes, mens den omtalte fisker fra Borgund druknet. Doryen fandtes ilanddrevet paa Vigra. Den omkomne efterlater sig hustru og 1 barn. Han var ikke livsforsikret eller medlem av Søndmørsfiskernes selvhjælpsforening.

Sundhetstilstanden var under fisket meget god.

Adskillige emissærer reiste under fisket, specielt i Romdal og Søndmør, omkring og holdt opbyggelsesmøter.

4. Opsynsdistrikter

Tab. IV.

Opsyns-distrikt	Merkedistrikt	Høieste belæg				Antal mand	Distrikt (fælles — enkel)
		Damp-skiber	Motor-fart.	Skøi-ter	Baater		
Sandø	X: Sandø herred og tilgr. dele av Vanelven	—	14	2	92	533	
Herø	S: Gurskøs nordside, Skorpen, Nerlandsøs sydside, Bergsøs sydside, Leinøens sydside, Herø og Nøtø K: Leinesøens vestside, Bergsøs øst- og nordside, Runø, Skotholmen og Nerlandsø. R: Rundø og Guksør	—	42	12	171	1 047	
Ulstein	B: Bølandets nord- og østside. U: Hele Ulsten	4	33	15	25	605	
Giske	G: Alnes, Furkenholmen, Valkvæd, Støbak, Godø og Dyb. Z: Giske, Giskegjære, Giskeødegaard	—	84	16	15	660	
Aalesund	A: Aalesunds by	51	44	—	11	967	
Vigra	V: Valderø. W: Vigra	2	121	25	1	784	
Ulla	L: Lepsø. H: Haramsø. F: Flemsø. M: Fjørtoftø og Myklebust	—	102	1	2	551	
Ona	O. Ona og Husø. S: Sandø, Harø, Orten, Sæterø, Gaasø, Finnø og Marø	—	84	—	6	551	
Bjørnsund	B: Bud. F: Bjørnsund. AK: Akerø (Gossen)	—	210	1	48	1 012	

og merkedistrikter.

Fogderi	Havgrænsen mellem distrikterne	Opsynsbetjent	Antal tilsynsmænd	Opsynsstation
Søndmør	Mot N. Bergh. amt: Utenfor skjærgaarden, Simonnes fri av Bastenes, misv. NW	Lensmand Widsteen	15	Sandshavn
Søndmør	Mot nordost: Røvdehornet over vestpynt av Rundø, misv. $N^1/_2W$	Gaardbruker N. Wiig	22	Fosnavaag
Søndmør	Mot sydvest: Røvdehornet over vestpynt av Rundø, misv. $N^1/_2W$	Lensmand Moldenes	12	Hareid
Søndmør		Gaardbruker Knut Gaaseide	13	Giske
		Kaptein Edw. Larsen	12	Aalesund
Søndmør	Mot nordost: Hildrehesten over østpynten av Lepsø, misv. $NW^1/_4N$	Gaardbr. R. Svindseth	23	Gjøsundsæter
Søndmør	Mot nordost: Grøfjeld over høieste Fjortoftø[1])	Gaardbruker Johan Hoff	17	Ullahammer
Romsdal		Gaardbruker Knut Rakvaag	14	Ona
Romsdal	Mot nordost: Jendemsfjeld over vestlige pynt av Bud, misv. $N^tW^1/_2W$	Sersjant M. Hoemsnes	24	Nordre Bjørnsund

[1]) Denne grænse er dog ikke fastsat som endelig.

Opsyns-distrikt	Merkedistrikt	Bøieste belæg				Antal mand	Distrikt (fælles — enkel)
		Dampfart.	Motorfart.	Skøiter	Baater		
Hustad	M: Male og Vikene. J: Julshavn, Storholmen, Teistklub og Skotheim. D: Drogen, Sundet og Bergset	1	42	—	39	594	
Aarsbogen og Honningsøen	N: Langø, Honningsø, Ramsø, Kjønø, Langbak og Hasselø. U: Sandø, Lysø, Rangø, Haaholm og Gedø. A: Strømsholm, Hulvaag, Skarvø, Aarsbogen, Vevang, Smørholm, Langø og Orø	—	20	—	81	801	
Kristianssund	K: Kristianssund, Skorpen, Meløen, Meldalsholmen, Brunsviken og Flatø. Ø: Sveggen, Røeggen, Eskildsø og Øksenvaagen. G: Grip	15	11	—	74	1 070	
Vest-Smølen	L: Hallerø, Lyngvær, Solvær, Rotvær, Sandvær, Jooen, Krogsøen, Garsøen og Kjeøen. R: Ringsø, Spilvalen, Tranø, Sveø, Gjøen, Gjøstølen, Kalvølen, O: Odden—Klakken. V: Raakholmen—Kvaløen	—	1	—	246	826	
Nord-Smølen	S: Stensund—ytre Rokvaag. H: Hopen—Øien. W: Veiholmen. B: Bratvær. D: Dyrnes	—	1	1	270	901	
Tils.: 14	37	73	809	73	1 081	10 920	3

Fogderi	Havgrænsen mellem distrikterne	Opsynsbetjent	Antal tilsynsmænd	Opsynsstation
Romsdal	Mot nordost: Midten av Harstadfjeld over Kvitholmen fyr, misv. NW^{t}N	Gaardbruker Hans Ekren	14	Farstad
Nordmør	Mot sydvest: Midten av Harstadfjeld over Kvitholmen fyr, misv. NW^{t}N Mot nordost: Vestligste kant av Bremneshatten over vestkanten av Møstbjørnen	Gaardbruker Jakob Mork	17	Langø
Nordmør	Mot nordost: Grip kirke over Sildevaagnesaasen, misv. N	Furer O. Gustad	15	Kristianssund
Nordmør	Mot nordost: Dyrnestuen over sundet mellem store og lille Kvalø, misv. NW	Kommandersersjant Grimsmo	33	Dyrnes
Nordmør	Mot Søndre Trondhjems amt: Tusternfjeldet over Kvitholmen (ved Smølen), misv. N^{t}O$^{1}/_{4}$O	Gaardbruker J. Lillenes	17	Veiholmen
		14	248	

IV. Utvalgene.

1. Fortegnelse over de i 1908 valgte utvalgsmedlemmer med suppleanter.

A. Nordmør fogderi.

I Nordsmølens opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Karl Levanger	Adr.	Veiholmen.
—	Ole G. Lillenes	„	Vestsmølen.
Linebruker	Johan E. Utheim	„	Do.
—	Peder T. Dyrnes	„	Do.

Suppleanter:

Garnbruker	Ove O. Vikan	Adr.	Veiholmen.
—	Peder H. Remundset	„	Do.
Linebruker	Anders O. Furu	„	Vestsmølen.
—	Anders T. Kruse	„	Bratvær

I Vestsmølens opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Johan A. Raaket	Adr.	Vestsmølen.
—	Johan G. Karlsholm	„	Sørsmølen.
Linebruker	Kristian E. Lyngvær	„	Hallerøen.
—	Martin E. Stensø	„	Odden.

Suppleanter:

Garnbruker	Jonas Ringsøen	Adr.	Sørsmølen.
—	Johan I. Stensønes	„	Vestsmølen.
Linefisker	Johannes J. Stølan	„	Odden.
—	Magnus K. Tranø	„	Sørsmølen.

I Kristianssund—Grip opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Peder L. Sørvik	Adr.	Sveggesundet.
—	Kristian E. Grip	„	Grip.
Linebruker	Even O. Birkestrand	„	Frei.
—	Rasmus Aakvik	„	Kristianssund.

Suppleanter:

Garnbruker	Andreas J. Grip	Adr.	Grip.
—	John J. Solbakken	„	Sveggesundet.
Linebruker	John Lervaag	„	Kristianssund.
—	Olaf Ludvigsen	„	Do.

I Honningsø—Aarsbogen opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Peder J. Tøvik	Adr.	Lysøen.
—	Knut A. Raugø	„	Do.
Linebruker	Ole N. Herskedal	„	Vevang.
—	Johannes T. Ingeborgvik	„	Kjønø

Suppleanter:

Garnbruker	Nikolai O. Herskedal	Adr.	Vevang.
—	Hans Bogen	„	Kjønø.
Linebruker	Paul S. Hage	„	Lysøen.
—	Knut O. Aarsbog	„	Vevang.

B. Romsdals Fogderi:

I Hustad opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Ingebrigt O. Hustad	Adr.	Hustad.
—	Sivert I. Sunde	„	Ersholmen.
Linebruker	Sivert H. Farstad	„	Julshavn.
—	Peder G. Vikene	„	Bud.

Suppleanter:

Garnbruker	Nils A. Sunde	Adr.	Ersholmen.
—	Oluf Teistklub	„	Julshavn.
Linebruker	Markus E. Nerland	„	Hustad.
—	Peder O. Sunde	„	Ersholmen.

I Bud—Bjørnsund opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Matias J. Bjørnsund	Adr.	Bjørnsund.
—	Ole E. Rød	„	Akerø.
Linebruker	Ludvig H. Kleppen	„	Bud.
—	August M. Hammerø	„	Do.

Suppleanter:

Garnbruker	Ole K. Bjørnsund	Adr.	Bjørnsund.
—	Ole P. Rinderø	„	Do.
Linebruker	Anders R. Frisnes	„	Bud.
—	Magnus R. Bjørnsund	„	Bjørnsund.

I Ona Opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Peder O. Husøen	Adr.	Ona.
—	Olaus O. Raknestangen	„	Do.
Linebruker	Knut P. Gaasø	„	Finnø.
—	Larl K. Røsok	„	Harø.

Suppleanter:

Garnbruker	Peder I. Misund	Adr.	Ona.
—	Anders H. Finnø	„	Finnø.
Linebruker	Lars J. Morsund	„	Harø.
—	Nils O. Ona	„	Ona.

C. Søndmør fogderi.

I Ulla opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Nils N. Aakre	Adr.	Harham.
—	Ole K. Flem	„	Flemsøen.
Linebruker	Knut O. Otterlei	„	Fjørtoft.
—	Mikal O. Farstad	„	Kjærstad.

Suppleanter:

Garnbruker	Nils H. Sæt	Adr.	Kjærstad.
—	Olaus O. Fjørtoft	„	Fjørtoft.
Linebruker	Severin K. Ullahammer	„	Harham.
—	Knut J. Longva	„	Flemsøen.

I Vigerø Opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruger	Knut E. Valderhaug	Adr.	Valderøen.
—	Ole O Rørvik	„	Vigerøen.
Linebruker	Joakim J. Valderhaug	„	Valderøen.
—	Nils O. Synnes	„	Vigerøen.

Suppleanter:

Garnbruker	Johan N. Roald	Adr.	Vigerøen.
—	Kristen E. Valderhaug	„	Valderøen.
Linebruker	Hans P. Blindem	„	Vigerøen.
—	Martinus H. Nordstrand	„	Valderøen.

I Aalesunds opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Agne Valderhaug	Adr.	Storgaten, Aalesund.
—	T. Rønstad	„	Aalesund.
Linebruker	Mads Nakken	„	Do.
—	Peter Skarbøvik	„	Do.

Suppleanter:

Garnbruker	Kristofer Kvalsund	Adr.	Aalesund.
—	Hans Godø	„	Do.
Linebruker	Severin Kalvø	„	Do.
—	Karl Kongshaug	„	Do.

I Borgund opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Ole O. Hessen	Adr. Aalesund.
—	Andreas Vasset	„ Do.
Linebruker	Johan J. Furmyr	„ Spjelkavik.
—	Jørgen Veibust	„ Vegsund.

Suppleanter:

Garnbruker	Laurits Nørve	Adr. Aalesund.
—	Albert Slinning	„ Do.
Linebruker	Ole P. Skjong	„ Do.
—	Ole A. Hlaten	„ Do.

I Gidske opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Johan Hagerup Giskegjære	Adr. Giske.
—	Ole J. Godø	„ Godø.
Linebruker	Lars J. Alnes	„ Alnes.
—	Jørgen Halse	„ Do.

Suppleanter:

Garnbruker	Rasmus Melle	Adr. Furkholmen.
—	Peter Eidsnes	„ Giskeødegaard.
Linebruker	Peter K. Alnes	„ Alnes.
—	Nils Liadal	„ Furkholmen.

I Ulstein opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Rasmus H. Gardshol	Adr. Ulstein.
—	Olaf A. Ytreflø	„ Do.
Linebruker	Elias E. Hareide	„ Hareid.
—	Lars R. Brandal	„ Brandal.

Suppleanter:

Garnbruker	Lars O. Dimmen	Adr. Ulstein.
—	Sigvald O. Haakonsholm	„ Do.
Linebruker	Elling J. Bjaastad	„ Hareid.
—	Olaf T. Nedrelid	„ Hjørungavaag.

I Herø Opsynsdistrikt.

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Rasmus S. Moltu	Adr. Moltustranden.
—	Gunder H. Rundø	„ Rundø.
Linebruker	Gerhard J. Reinø	„ Fosnavaag.
—	Olai Nygjærde	„ Leinøen.

Suppleanter:

Garnbruker	Paul J. Rundø	Adr. Rundø.
—	Knut C. Moltu	„ Moltustranden.
Linebruker	Johannes A. Berge	„ Leinøen.
—	Mons P. Kvalsvik	„ Fosnavaag.

I Sande opsynsdistrikt

Utvalgsmedlemmer:

Garnbruker	Bernt Skokset	Adr. Gjærsviken.
—	Per P. Gurskevik	„ Sandshavn.
Linebruger	Sevrin Helland	„ Do.
—	Matias Bringsvorhaug	„ Do.

Suppleanter:

Garnbruker	Olai Hatlebrække	Adr. Bringsvorhaug.
—	Peter Skokset	„ Gjersviken.
Linebruker	Olaf Sætre	„ Sandshavn.
—	Rasmus Vaage	„ Do.

2. Vedtægterne.

Vedtægter

om skreifisket i opsynsdistrikterne Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein, der av opsynet er anordnet som fællesdistrikt, fastsatte av utvalgene den 16de februar 1908 i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal i februar maaned ikke paabegyndes før ved solens opgang og efter den tid til fiskets slut en halv time før dens opgang, regnet efter Florø tid.
2. Trækning av redskaper skal under hele fisket ophøre ved solens nedgang, regnet efter Florø tid.
3. Farkoster, der bruker garn, skal under sætning af disse føre et merke herpaa i forenden av farkosten — et klædningsstykke paa en stang.

   NB. Det av opsynet anordnede signal paa, at man har andres redskaper indviklede i sine egne, er, at en oljetrøie eller lignende føres agterut.
4. Redskaperne skal merkes paa følgende maate:

   Et garnbruks vestre ende skal være merket med en saakaldt „nab“ bakerst i dablet og for linebruks vedkommende skal vestre ende av sætningen være merket med flag paa bøiens stang.
5. Bruk av not, trawl og dermed likeartet redskap skal for hele fisket være forbudt til fangst av skrei i Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein opsynsdistrikter.

6. Sætning av garn maa ikke paabegyndes før kl. 12 middag.
7. Dagen før søn- og helligdag skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 midnat.
8. Grænsen paa havet mellem fællesdistriktet Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein paa den ene side og fællesdistriktet Herø og Sande paa den anden bestemmes ved medet „Røvdehornet over Vestpynten av Rundø". Kompasstrek misv. N½V.
9. Grænsen paa havet mellem fællesdistriktet Aalesund, Vigerø, Giske og Ulstein og Ulla opsynsdistrikt bestemmes ved medet „Hildrehesten over Østpynten av Lepsø". Kompasstrek NV¼N.

Disse vedtægter, hvis overtrædelse i henhold § 16 i lov av 1ste juli 1907 straffes med bøter, trær i kraft 2 dage, efterat de paa behørig maate er bekjendtgjort paa vedkommende steder.

Aalesund den 17de februar 1906.

N. Williamssen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Honningsø—Aarsbogens opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget den 27de februar 1908 i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

   Fra 1ste til 15de februar kl. 8 morgen. Fra 16de februar til fiskets slut ved fyrenes slukning om morgenen. Forsaavidt veir- eller strømforholde gjør det nødvendig, er det tillatt at trække redskaper 1 time tidligere end foran nævnt.
2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes. Paabegyndt trækning av garn kan dog fortsættes, til den er tilendebragt.

   Dagen før søn- og helligdag skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 midnat.
3. Garn- og linesætningers vestile skal være merket med en til endevakernes fløi fæstet vidje eller taugende. Midtilen merkes med 2 vidjer eller taugender, fæstet til endevakeren.
4. Garn skal utsættes i retning fra vest mot øst, naar strøm ikke hindrer dette. Brukes kun en ile paa garnsætninger, skal denne være anbragt paa vestre ende av sætningen.
5. Linesætninger skal utsættes fra sydvest i nordøstlig retning.
6. Trækning av redskaper skal, naar intet derfor er til hinder, ske fra den saakaldte bakende.

7. Bruk av not, trawl og dermed likeartet redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdittriktet tillagte havstrækning.
8. Grænsen paa havet mellem opsynsdistriktet Honningsø—Aarsbogen og Hustad opsynsdistrikt er medet „Midten av Harstadfjeld over Kvitholmen fyr“. Kompasstrek NW^{t}N misv.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efterat de er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Kristianssund den 28de februar 1908.

N. Williamssen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i opsynsdistrikterne Bud—Bjørnsund og Ona, der av opsynet er anordnet som fællesdistrikt, fastsatte av utvalgene den 24de februar 1908 i henhold § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til	15de	februar	kl.	8½	morgen
„	16de	-	28de (29de)	—	„	8	—
„	1ste	-	15de	mars	„	7½	—
„	16de	-	31te	—	„	7	—
„	1ste	-	15de	april	„	6	—

2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes.
2. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staaet saalænge paa grund av veirhindring, og som har rammet flertallet av distriktets fiskere, skal det dog være tillat at trække redskaper en time senere ut paa aftenen end ovenfor fastsat, altsaa indtil en time, efterat fyren er tændt. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes, til den er tilendebragt.

   Dagen før søn- og helligdag skal trækning av redskaper være tillatt til kl. 12 midnat.
4. Garn skal altid utsættes i retning fra vest til mellem nordost og nordvest.
5. Garnsætningers nørile skal være merket med en nab bag spjellet paa endeklubben.
6. Linesætningers vestile skal, naar kagger benyttes, merkes med flag paa bøiens stang, østilen med 2 flag. Brukes klubber paa ilerne,

skal vestilens endeklubbe merkes med en nab foran spjellet; østilen merkes med en nab bag spjellet.

7. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap til fangst av skrei skal være forbudt paa den fællesdistriktet tillagte havstrækning.
8. Grænsen paa havet mellem fællesdistriktet Bud—Bjørnsund og Ona paa den ene side og Hustad opsynsdistrikt paa den anden er medet „Gjendemsfjeldet over vestligste pynt av Bud". Kompasstrek $N^tW^1/_2V$ misv.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efterat de er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Kristianssund den 25de februar 1908.

N. Williamssen,
utv.formand.

Vedtægt

om forandring av havgrænsen mellem opsynsdistriktet Kristianssund—Grip og Honningsø—Aarsbogen opsynsdistrikt, fastsat av utvalgene den 28de mars 1908 i henhold § 16 i lov av 1ste juli 1907.

Grænsen paa havet mellem opsynsdistriktet Kristianssund—Grip og Honningsø—Aarsbogen opsynsdistrikt skal være følgende med: „Vestligste kant av Bremsnæhatten over vestligste kant av Møstbjørnen".

Den under 27de februar d. a. fastsatte havgrænse mellem nævnte opsynsdistrikter, nemlig medet: „Sildvaagsnæaasen ovet høieste Røsandberg" sættes ut av kraft.

Kristianssund den 29de mars 1908.

N. Williamssen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Borgunds opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget 19de februar 1908 i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til	15de	februar	kl.	$8^1/_2$	morgen
„	16de	-	28de (29de)	—	„	8	—
„	1ste	-	15de	mars	„	$7^1/_2$	—
„	16de	-	31te	—	„	$6^1/_2$	—
„	1ste	-	15de	april	„	6	—

2. Trækning av staaende redskaper skal ophøre til følgende tider:

Fra	1ste	til	15de	februar	kl.	$3^1/_2$	aften
„	16de	-	28de (29de)	—	„	4	—
„	1ste	-	15de	mars	„	$4^1/_2$	—
„	16de	-	31te	—	„	$5^1/_2$	—
„	1ste	-	15de	april	„	$6^1/_2$	—

3. Sætning av garn er ikke tillatt tidligere paa dagen end til de tider, som i punkt 2 er fastsat for ophør med trækning.
4. Fiske med snøre og pilk skal være forbudt efter den tid paa aftenen, da sætning av garn er tillatt, nemlig efter den tid, som er fastsat i punkt 2. Dette forbud gjælder dog ikke dagen før søn- og helligdag.
5. Fiske med snøre og pilk skal ikke begynde om morgenen, før trækning av staaende redskaper er tillatt, nemlig ikke før de tider, som er fastsatte i punkt 1.
6. Garnsætningers sørile skal merkes ved, at der anbringes en nab bagenfor pikken paa endeklubben. Brukes kagge paa nævnte ile, merkes denne med et flag paa synlig maate.
7. Garn skal altid sættes fra syd mod nord.
8. Trækning av garn skal, naar veirforholdene ikke er til hinder, ske fra syd.
9. Grænsen mellem Borgunds og Giske opsynsdistikter paa sjøen skal være medet Masdalskløven til vestre kant av Sulen støtende mot Godø. Mot nord er grænsen: Tuenæsset til Strandkleven.
10. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistriktet tillagte fjordstrækning.
11. Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efter at de er bekjendtgjort paa behørig maate.

Det henstilles til samtlige fiskere inden distriktet at belaste sine staaende redskaper fuldt forsvarlig.

N. Williamssen. Ole N. O. Hessen. Johan J. Furmyr.
Jørgen I. Veibust. Andreas A. Vadseth.

Vedtægter

om skreifisket i Kristianssund—Grip opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget den 24de februar 1908 i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til	28de (29de)	februar	kl.	8	morgen
„	1ste	-	15de	mars	„	$7^1/_2$	—
„	16de	-	31te	—	„	7	—
„	1ste	-	15de	april	„	$6^1/_2$	—

2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen 1 time, efterat fyrene er tændt.
3. Redskaper skal, naar intet derfor er til hinder, utsættes i retning fra vest mot øst.
4. Hvis veir eller andre omstændigheter ikke hindrer, skal redskaper altid trækkes i retning fra øst mot vest, altsaa fra bakenden. Anvendes kun en ile paa garn- og linesætninger, skal denne anbringes paa østre ende.
5. Garnsætninger skal merkes ved, at der til fløien paa vestilens endeklubbe fæstes en vidje eller taugende.

   Linesætninger skal merkes paa samme maate.
6. Bruken af not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistriktet Kristianssund—Grip tillagte havstrækning.
8. Grænsen paa havet mellem opsynsdistriktet Kristianssund—Grip og opsynsdistriktet Honningsø—Aarsbogen er medet Sildvaagnæsaasen over høieste Røsandberg. Kompasstrek misv. NV^{t}N$^{3}/_{4}$N.
9. I snørefiskemedene Laangjupet og Laamen ved Grip maa intet faststaaende redskap utsættes efter fra og med 20de mars. Laangjupets midtpunkt er medet Sørviknaassa op til ytre Flessen og Magnildberget over sørkanten av Grip fyr. Laamens midtpunkt er medet Valøen over ytre kant av Bakhaugen paa Hitteren og Sildvaagnesaasen over vestre kant av Grip vær. I en avstand av 400 meter østenfor midtpunktet av de nævnte snøremed og 100 meter syd og nord fra denne linje maa intet faststaaende redskap udsættes efter ovenfor fastsatte tid.

Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efterat de er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

N. Williamsen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Hustad opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget den 29de februar 1908 i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til 15de		februar	kl.	$8^1/_2$	morgen
„	16de	- 28de	(29de)	—	„	8	—
„	1ste	- 15de		mars	„	$7^1/_2$	—
„	16de	- 31te		—	„	7	—
„	1ste	- 15de		april	„	6	—

2. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen, naar fyrene tændes.
3. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staat saalænge paa grund av veirhindring, som har rammet flertallet av distriktets fiskere, skal det dog være tillat at trække redskaper 1 time længere ut paa aftenen end ovenfor fastsat, altsaa 1 time, efterat fyrene er tændt. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes, til den er tilendebragt.
4. Dagen før søn- og helligdage skal trækning av redskaper være tillat indtil kl. 12 nat.
5. Garnsætninger med 2 iler skal merkes ved, at der anbringes en vidje eller taugende i fløien paa vestilens begge endeklubber. Brukes kun en ile paa garn, merkes endeklubben med en vidje eller taugende.
6. Linesætningers vestile merkes med en vidje eller taugende i fløien paa endeklubben, midtilen med 2 vidjer eller taugender.
7. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistriktet Hustad tillagte havstrækning.
8. Grænsen paa havet mellem Hustad opsynsdistrikt og Honnings—Aarsbogen er medet: Midten av Harstadfjeldet over Kvitholmen fyr. Kompasstred NVtN misv.

Disse vedtægter træder i kraft 2 dage, efterat de er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

N. Williassen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Ulla opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget den 18de februar 1908.

1. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til 15de		februar	kl.	$8^1/_2$	morgen
„	16de	- 28de	(29de)	—	„	8	—
„	1ste	- 15de		mars	„	$7^1/_2$	—
„	16de	- 31te		—	„	7	—
„	1ste	- 15de		april	„	7	—

2. Trækning av redskaper skal i almindelighet ophøre til følgende tider:

Fra	1ste	til	15de	februar	kl.	$4^1/_2$	aften
„	16de	-	28de (29de)	—	„	5	—
„	1ste	-	15de	mars	„	6	—
„	16de	-	31te	—	„	7	—
„	1ste	-	15de	april	„	$7^1/_2$	—

3. Ved trækning av 3 nætters redskaper, der har staat saalænge paa grund av veirhindring, som har rammet flertallet av distriktets fiskere, skal det dog være tillat at trække en time længere ut paa aftenen end ovenfor fastsat. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes, til den er tilendebragt.

   Dagen før søn- og helligdag skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.
4. Garnsætningens sørile skal merkes ved at anbringe en nab bakenfor pikken paa efterdalterklubben. Linesætninger skal merkes ved, at man paa sørilens dubbel anbringer et flag paa stangen, om kagger, kuglestaurer eller dermed likeartede vakere benyttes. Paa nørilen anbringes paa lignende maate 2 flag. Benyttes klubber paa lineiler, merkes sørilen med en nab ca. $^1/_2$ fot foran pikken.
5. Bruk av not, trawl og dermed likeartet redskap og drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistriktet tillagte havstrækning.
6. Utvalget henstiller til fiskerne inden opsynsdistriktet at belaste en garnlænke av indtil 16 garn med mindst én ilesten paa 55 kgr.s vegt og garnsætninger over 16 garn med to ilestene av samme vægt.
7. Disse vedtægter trær i kraft 3 dage, efterat de er bekjendtgjort paa vedkommende steder.

N. Williamssen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Vestsmølens opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Utreisesignal blir at heise ved opsynets foranstaltning paa Kvaløen, Møiholmen, Odden, Spilvalen, Hallerø og Lyngvær til følgende tider:

Fra	1ste	til	28de (29de)	februar	kl.	7	morgen
„	1ste	-	15de	mars	„	$6^1/_2$	—
„	16de	-	31te	—	„	6	—
„	1ste	-	15de	april	„	$5^1/_2$	—

2. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til 28de (29de)	februar	kl.	$8^1/_2$	morgen
„	1ste	- 31te	mars	„	8	—
„	1ste	- 15de	april	„	$7^1/_2$	—

3. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen 1 time, efterat fyrene er tændt.
4. Paabegyndt trækning av sammenviklede redskaper kan fortsættes, til den er tilendebragt.
5. Dagen før søn- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.
6. Garn- og linesætningers sørile skal merkes ved, at der anbringes en vidje eller taugende i fløien paa endevakeren.
7. Trækning av redskaper med 2 iler skal, naar intet derfor er til hinder, ske fra bakenden.
8. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistriktet Vestsmølen tillagte havstrækning.
9. I snøremedet „Staalbakken“ maa intet faststaaende redskap utsættes efter fra og med 20de mars og til fiskets slut. „Staalbakken“s midtpunkt er medet: Hoøhaugen over Snørholmen og Tonningens indre kant i ytre kant av Kvaløen. I en avstand av 400 meter østenfor dette punkt og 100 meter syd og nord for denne linje maa intet faststaaende redskap utsættes i tid som ovenfor nævnt.
10. I snørnemedet „Østre Økten“ maa intet faststaaende redskap utsættes efter fra og med 20de mars og til fiskets slut. „Østre Økten“s midtpunkt er: Medet Karlsholmen over høieste Sortna og Magnildberget i Valøodsundet. I en avstand av 300 meter nordost fra dette punkt og 100 meter paa hver side av denne linje maa intet faststaaende redskap utsættes efter og til foran fastsatte tid.
11. Grændsen paa havet mellem opsynsdistrikterne Vestsmølen og Nordsmølen er medet: Dyrnestuen over sundet mellem store og lille Kvalø. Kompasstrek NV misv.

Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efterat de er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

N. Williamssen.
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Nordsmølens opsynsdistrikt, fastsatte av utvalget i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907.

1. Utreisesignal blir at heise paa Bratvær, Veiholmen, Hopen og Holberg til følgende tider:

Fra	1ste	til	28de (29de)	februar	kl.	7	morgen
„	1ste	-	15de	mars	„	$6^{1}/_{2}$	—
„	16de	-	31te	—	„	6	—
„	1ste	-	15de	april	„	$5^{1}/_{2}$	—

For fiskerne fra Veiholmen er det dog tillatt at reise ut 1 time tidligere end ovenfor nævnt i tiden fra 1ste til 15de april.

2. Trækning av redskaper skal ikke paabegyndes før til nedenfor fastsatte tider:

Fra	1ste	til	28de (29de)	februar	kl.	$8^{1}/_{2}$	morgen
„	1ste	-	31te	mars	„	8	—
„	1ste	-	15de	april	„	$7^{1}/_{2}$	—

3. Trækning av redskaper skal ophøre om aftenen 1 time, efterat fyrene er tændt.
4. Paabegyndt trækning av sammenviklede redskaper kan fortsættes, til den er tilendebragt.
5. Dagen før søn- og helligdage skal det være tillatt at trække redskaper indtil kl. 12 nat.
6. Garn- og linesætningers sørile skal merkes ved, at der fæstes en vidje eller taugende til fløien paa endevakeren.
7. Trækning av redskaper med 2 iler skal, naar intet derfor er til hinder, ske fra bakenden.
8. Bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den Nordsmølens opsynsdistrikt tillagte havstrækning.
9. Snøregrunden paa Bratværshavet begrænses av følgende linjer: Fra Revet, som bestemmes av medet Bratværsbælgen i Slagsøen og Skarshaue i Djupskaret til Skjæringspunktet av medene Bratværsbælgen i Veitøen og Skarshaue over Ellingsholmen og videre i mere østlig retning, indtil denne linje skjærer linjen Dyrnestuen paa Skarshaue i det punkt, hvor medet Verken i Djupskaret skjærer den sidstnævnte linje. Paa den havstrækning, som ligger indenfor de her optrukne linjer og Bratverstaren skal det være forbudt at utsætte faststaaende redskaper fra og med 20de mars til fiskets slut.
10. Snøremedet „Gammelklakken“ bestemmes ved medet: Veiværflessen i Vikaakselen paa vestsiden og Veiverflessen i Rensfjeldet paa nordostsiden. Mellem disse linjer skal det være forbudt at utsætte fast-

staaende redskaper efter fra og med 20de mars og til fiskets slut. Indenfor — søndenfor — linjen Banktinden paa Skalmen skal det dog være tillatt at utsætte faststaaende redskaper.

11. Grænsen paa havet mot Søndre Trondhjems amt er medet: Tusternfjeldet over Kvitholmen ved Smølen, kompasstrek NtO¼O misv.

Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efterat de er bekjendtgjort paa behørig maate paa vedkommende steder.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

N. Williamssen,
utv.formand.

Vedtægter

om skreifisket i Herø og Sandø opsynsdistrikter, der av opsynet er anordnet som fællesdistrikt, fastsatte av utvalgene den 6te mars 1908 i henhold til lov av 1ste juli 1907, § 16.

1. Trækning av redskaper skal i februar maaned ikke paabegyndes før ved solens opgang og efter den tid og til fiskets slut en halv time før dens opgang, regnet efter Florø tid.
2. Trækning av redskaper skal under hele fisket ophøre ved solens nedgang, regnet efter Florø tid.
3. Farkoster, der bruker garn, skal under sætning av disse føre et merke herpaa i forenden av farkosten — et klædningsstykke paa en stang.

   NB. Det av opsynet anordnede signal paa, at man har andres redskaper sammenviklede med sine egne, er, at en oljetrøie eller lignende føres agterut.
4. Et garn- og linebruks vestre ile skal merkes med en nab bakerst i endeklubben. Brukes kagger paa liner, merkes vestilen med flag paa bøiens stang.
5. Bruken av not, trawl eller dermed likeartet redskap samt drivende redskap til fangst av torsk skal være forbudt paa den opsynsdistrikterne Herø og Sandø tillagte havstrækning.
6. Dagen før søn- og helligdage skal trækning av redskaper være tillatt indtil kl. 12 nat.
7. Paabegyndt trækning av sammenviklede garn kan fortsættes, til den er tilendebragt.
8. Fiske med snøre og pilk er ikke tillatt indenfor det saakaldte „Djupet“ om morgenen tidligere end 1 time før solens opgang, regnet efter Florø tid.

Utenfor „Djupet“ er det forbudt at drive saadant fiske tidligere paa morgenen end som fastsat i punkt 1 for staaende redskapers trækning.

Om aftenen skal fiske med snøre og pilk ophøre ved solens nedgang, regnet efter tid som før nævnt.

9. Havgrænsen mot Nordre Bergenhus amt utenfor Skjærgaarden er medet Simonnes (sydostpynten av Kvamsø) fri av Bastenes (sydvestpynten av Kvamsø). Kompasstrek NW misv. Indenfor Skjærgaarden er grænsen medet Bruna over østpynten av Reviholmen, kompasstrek NNW misv., til denne linje skjærer medet Dolstenen klar Ristø. Kompasstrek VSV misv.

Disse vedtægter trær i kraft 2 dage, efterat de paa vedkommende steder er bekjendtgjort paa behørig maate.

Overtrædelse av disse vedtægter straffes i henhold til § 16 i lov av 1ste juli 1907 med bøter.

Aalesund, 7de mars 1908.

N. Williamssen,
utv.formand.

Indhold for Romsdalsberetningen.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

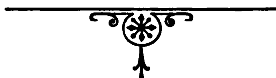
NORGES FISKERIER

FOR

1908

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

6TE HEFTE **1908**



BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1909

Indberetning

fra Norges fiskeriagent i Tyskland **Westergaard** til fiskeridirektøren, datert Hamburg 25 februar 1909, om **Tysklands sild- og fiskehandel i 1908.**

1. Saltsildhandelen 1908.

Tysklands import av saltet sild til hovedmarkederne Memel, Kønigsberg, Danzig, Stettin, Rostock og Hamburg var i 1908 sammenlignet med 1907 og 1906:

Memel.

Indførsel	1908	1907	1906
Norsk sild	4 956 tdr.	6 249 tdr.	4 379 tdr.
Skotsk og engelsk sild	16 112 „	13 781 „	15 073 „
Hollandsk sild	200 „	625 „	300 „
Tysk sild	400 „	—	—
	21 668 tdr.	20 655 tdr.	20 814 tdr.

Lagerne 31 desember	1908	1907	1906
Norsk	1 768 tdr.	2 426 tdr.	1 418 tdr.
Skotsk og engelsk	4 620 „	3 129 „	4 575 „
	6 388 tdr.	5 555 tdr.	5 993 tdr.

Fetsildens kvalitet fandt man bedre i 1908 end tidligere, men størrelsen vel smaafaldende.

Prisnoteringerne fra 1 januar er, Yarmouth fulls 39/30 M., matfulls 26/27 M., matties 23/24 M., fetsild KK 19/20 M., K 12/14 M., MK 9/11 M.

Kønigsberg.

Indførsel.	1908		1907		1906	
Skotsk og Shetland sild, gammel	14 235	tdr.	15 541	tdr.	7 994	tdr.
Do., ny	266 959	„	295 400	„	296 525	„
Yarmouth sild, gammel	4 591	„	11	„	7 885	„
Do., ny	227 815	„	252 717	„	171 472	„
Total britisk sild	513 600	tdr.	563 669	tdr.	483 876	tdr.
Norsk sild, gammel	4 027	„	10 044	„	16 090	„
Do., ny	19 755	„	7 169	„	3 591	„
Svensk sild, gammel	1 754	„	300	„	200	„
Tysk sild, gammel	1 364	„	400	„	—	
Do., ny	1 678	„	2 881	„	3 070	„
Hollandsk sild, gammel	2 670	„	1 211	„	249	„
Do., ny	3 842	„	7 252	„	4 877	„
	548 690	tdr.	592 926	tdr.	511 953	tdr.

Lagerne 31 desember	1908		1907		1906	
Skotsk og Shetlands largefulls og fulls	7 339	tdr.	18 224	tdr.	32 423	tdr.
Do., matfulls	8 559	„	5 462	„	11 192	„
Do., matties og medium	13 805	„	7 810	„	11 476	„
Do., spents	5 686	„	22 245	„	12 772	„
Skotsk vestkystsild	6 289	„	35	„	239	„
Yarmouth sild, fulls	10 758	„	4 276	„	9 034	„
Do., mattfulls og mediumfulls	55 755	„	61 444	„	44 548	„
Do., matties og medium	72 860	„	88 533	„	33 576	„
Gammel skotsk sild	1 729	„	4 552	„	537	„
Total britisk sild	182 780	tdr.	212 581	tdr.	155 797	tdr.
Norsk sild, gammel	736	„	1 580	„	1 108	„
Do., ny	8 106	„	3 560	„	2 599	„
Tysk sild	902	„	657	„	1 766	„
Hollandsk sild	225	„	1 109	„	289	„
	192 749	tdr.	219 433	tdr.	161 559	tdr.

Noteringerne var ved aarets begyndelse:

KKK, KK, K	18—20	ℳ.	pr. td.
Smaa MK	15	„	—
„ M	12	„	—
Vaarsild	10	„	—
Skotsk og Shetland crown og trade fulls	26	„	—
— „ — — matties	23—25	„	—

Skotsk og Shetland crown og trade spents	16—17 *M*.	pr. td.
— „ — ustemplet fulls, medfulls	22—25 „	—
— „ — — matties	18—22 „	—
Yarmouth fulls	26 „	—
— matfulls	23—24 „	—
— matties	22—23 „	—

almindelig god gjennemsnits vare.

Efterspørselen for norsk vare var helt til ny fetsild kom i markedet meget ringe, naar man undtar nogen kjøpelyst til ny uganet slosild i begyndelsen av aaret, det var derfor kun i ny og næ, at smaapartier kunde avsættes loco og i provinsen. Priserne gik sukcessiv tilbake, og gammel vare maatte tilslut sælges saa at si til hvilkensomhelst pris. Trods den litet opmuntrende efterspørsel kom der dog ca. 4 000 tdr. i det første halvaar. Vaarsild hadde det hele aar liten eller rettere ingen interesse.

De nominelle noteringer var i

	mars	april	mai	juni
KKK, KK	19 *M*.	18 *M*.	18 *M*.	17 *M*.
K	17 „	16 „	15 „	13 „
MK	14 „	13 „	11 „	9 „

Markedet var forøvrig stille for alle slags silds vedkommende, som vanlig i aarets begyndelse, og omendskjønt markedet vistnok litt efter litt blev bedre, indtraadte den, paa grund av de usedvanlige store beholdninger, med saa megen længsel imøtesete livlige efterspørsel, først henimot slutningen av februar maaned. Det saa sent begyndende liv i forretningen hadde forøvrig tildels sin grund i, at den russiske faste begyndte saa sent.

Noteringerne var i begyndelsen av

	mars	april	mai	juni
Yarmouth matfulls....	25 *M*.	20—21 *M*.	20—21 *M*.	18—20 *M*.
— maties	23 „	18—19 „	18—19 „	15—17 „
Skotsk crownfulls.....	28—29 „	24—25 „	22—23 „	18—19 „
— crownspents ...	19 „	14 „	12—13 „	8—10 „

Lagerne bestod ultimo juni av

Norsk sild	3 000 tdr.
Svensk „	420 „
Skotsk „	9 410 „
Yarmouth „	27 734 „
Diverse „	157 „
	40 721 tdr.

et altfor stort kvantum gammel vare til at begynde den nye sæson med, og hadde ikke avsætningen av spents og Yarmouth sild været saa, som den blev i juni, var lagerne blit betydelig større.

I løpet av vaaren og sommeren hadde man det særsyn, at etpar partier skotsk sild kom fra Amerika, hvor markedets stilling var end mere trykket.

Paa grund av de store beholdninger av gammel sild paa kontinentet og den trykkede stilling besluttet man i Skotland ikke at begynde saltningen saa tidlig som vanlig, hvilket viste sig at ha en velgjørende indflydelse paa markedet.

De første tilførsler av ny sild ankom fra Lerwick i begyndelsen av juli og fandt en god mottagelse. De første partier opnaadde:

Shetland largefulls	31—33	ℳ.
— fulls	27—29	„
— medfulls	25—26	„
— matties	22—24	„

Markedet blev imidlertid igjen stille, hvilket hadde sin grund i en usedvanlig hete, samt stadig billigere cifofferter fra Skotland, hvor fisket til en begyndelse begyndte rikt. Først i den anden halvdel av august da temperaturen var blit mere passende, og fangsten var betydelig avtat, samt markedet som følge derav strammedes, blev der liv i forretningen.

Noteringerne i slutningen av august var:

Crown fulls	27	ℳ.
— matfulls	27	„
— matties	19—20	„
Ustemplet Shetland largefulls	28—30	„
— — fulls	25—27	„
— — medfulls	23—25	„
— — matties	19—21	„
— Østkyst fulls	21—23	„
— — matfulls	20—22	„
— — matties	16—18	„

for gode mærker. Ringere partier blev offereret betydelig billigere.

Da fangstrapporterne fra Skotland stadig lød ugunstigere, steg priserne.

Ny fetsild ankom i den første halvdel av september, og da kvaliteten gjennemgaaende var noksaa tilfredsstillende fandt varen en bedre mottagelse.

Noteringerne i midten av	oktober	november	desember
KKK, KK	27—28 ℳ.	21—25 ℳ.	21—25 ℳ.
K	17—18 „	14—18 „	14—18 „
MK	12—14 „	11—12 „	11—12 „

Kvaliteten var noget bedre iaar end ifjor og fetsilden var mere efterspurt, og dersom kun avskiberne vilde gjennemføre en stram pakning og reel sortering, er der meget gode utsigter for igjen at erobre det gamle marked. Flere av de ankomne partier maatte paapakkes og stelles med, førend de kunde fremstilles til salg, hvilket er en kostbar fornøielse for avladeren. Som av ovenstaaende noteringer vil sees faldt priserne senere, hvilket tildels kom av rikeligere tilførsel samt av at Stettins noteringer var væsentlig lavere.

I slutningen av oktober ankom de første tilførsler av Yarmouth sild, og noteringerne var ultimo

	oktober	november	desember
Yarmouth matfulls	26—27 ℳ.	26—28 ℳ.	25—27 ℳ.
— matties	23 „	23 „	22—23 „

Tilførselen fra Yarmouth og Lowestoft var betydelig, men kjøpelysten var ogsaa meget tilfredsstillende, især for matfulls vedkommende. Omfangsrike avskibninger fandt daglig sted til henimot jul, da markedet som vanlig blev stille.

Noteringerne ved aarsskiftet var:

KKK	21—23 ℳ.
KK	17—19 „
K	13—15 „
MK	9—10 „
Crawn fulls	31 „
— matfulls	30 „
— matties	22 „
— spents	20 „

Danzig.

Indførsel	1908	1907	1906
Britisk sild	267 297 tdr.	258 796 tdr.	247 707 tdr.
Norsk „	1 801 „	1 441 „	10 685 „
Hollandsk „	11 470 „	16 858 „	15 301 „
Tysk „	2 136 „	713 „	1 030 „
	282 704 tdr.	277 808 tdr.	274 723 tdr.

Lagerne 31 desember	1908	1907	1906
Britisk sild	76 631 tdr.	72 066 tdr.	58 387 tdr.
Norsk „	253 „	674 „	4 „
Hollandsk „	2 003 „	1 696 „	4 339 „
Tysk „	122 „	203 „	616 „
	79 009 tdr.	74 639 tdr.	63 346 tdr.

Noteringerne ved utgangen av desember:

Crownfulls	33	ℳ.			
Crownmatfulls	31	„			
Crownmatties	24	„			
Crownspents	19—21	„			
Yarmouth fulls	29—30	„	trademark	31½	ℳ.
— matfulls .	27	„	—	28—29	„
— matties .	24	„	—	25—26	„

Stettin.

Indførsel	1908		1907		1906	
Gammel britisk sild	19 000	tdr.	20 517	tdr.	17 262	tdr.
Skotsk matjes	11 265	„	10 205	„	14 273	„
— crownfulls	74 009	„	96 397	„	40 252	„
— fulls	73 845	„	72 784	„	86 089	„
— crownmatfulls	39 886	„	47 115	„	26 728	„
— medium og matties .	58 997	„	100 956	„	108 993	„
— crownmatties	28 063	„	19 245	„	11 083	„
— spents	7 635	„	14 095	„	14 200	„
— tornbellies	4 069	„	6 083	„	8 966	„
Engelsk fulls	11 515	„	2 347	„	7 107	„
— matfulls	38 509	„	29 451	„	26 443	„
— matties	11 852	„	15 965	„	11 594	„
Total britisk sild	378 645	tdr.	435 160	tdr.	372 999	tdr.
Norsk fetsild, gammel	3 134	„	1 308	„	2 864	„
— — ny	56 769	„	26 961	„	11 495	„
— skaaren sild, gammel	13 524	„	5 491	„	7 041	„
— — „ ny	7 573	„	17 215	„	10 585	„
— slosild, gammel	1 652	„	4 218	„	5 413	„
— — ny	190	„	1 302	„	1 899	„
— vaarsild, gammel ...	1 652	„	7 580	„	610	„
— — ny	16 978	„	25 644	„	45 360	„
Hollandsk sild	115 892	„	111 416	„	131 830	„
Svensk „	7 404	„	11 607	„	14 350	„
Tysk „	30 670	„	25 569	„	33 362	„
	634 087	tdr.	673 471	tdr.	637 808	tdr.

Lagerne 31 desember	1908		1907		1906	
Skotsk gammel sild	1 329	tdr.	1 317	tdr.	—	
— matjes	547	„	356	„	274	tdr.
— crownfulls	5 517	„	6 549	„	5 995	„

Skotsk fulls	1 298 tdr.	4 634 tdr.	6 036 tdr.
— crownmatfulls	264 „	390 „	244 „
— medium og matties	2 809 „	4 412 „	3 332 „
— crownmatties	1 791 „	4 223 „	1 772 „
— spents	1 669 „	1 891 „	5 142 „
— tornbellies	622 „	357 „	247 „
Engelsk fulls	6 082 „	999 „	4 496 „
— matfulls	9 569 „	7 665 „	5 683 „
— matties	4 277 „	6 821 „	1 818 „
Total britisk sild	35 744 tdr.	39 614 tdr.	35 039 tdr.
Norsk fetsild, gammel	1 484 „	380 „	208 „
— — ny	22 647 „	9 431 „	3 235 „
— skaaren sild	1 753 „	1 577 „	269 „
— slosild	— „	209 „	466 „
— vaarsild	3 497 „	6 766 „	7 057 „
Hollandsk sild	11 873 „	10 307 „	11 749 „
Svensk „	— „	637 „	657 „
Tysk „	4 601 „	2 570 „	5 716 „
	81 629 tdr.	71 491 tdr.	64 396 tdr.

Desuten 21 350 tdr. solgt, men endnu ikke avhentet.

Foraarets forretninger utviklet sig i 1908 overordentlig ugunstig, trykket av overproduktionen fra foregaaende aar. Lagerne viste sig overalt at være meget for store, hertil kom, at de for størstedelen bestod av de mindre gangbare merker og kvaliteter. Trods at priserne stadig redusertes og tilslut ikke var stort høiere end der ellers betales for bedervet sild, var det ikke mulig at rydde lagerne.

Naar Stettins omsætning av fetsild ikke steg i forhold til fangsten hjemme, da hadde dette sine forskjellige grunde. Silden kom forholdsvis sent paa markedet, idet de første sendinger ankom i slutningen av august maaned, da hadde den skotske og hollandske sild allerede længe været eneraadende paa markedet og omsætningen hadde været god. Hertil kommer, at kjøperne, som tidligere omtrent udelukkende handlet med fetsild, i de aar der ingen fetsild var maatte gaa over til andre sildesorter; disse er nu saa godt indført, at den tidligere foretrukne fetsild har at kjæmpe mot en meget skarp konkurranse for at tilbakeerobre de tapte felter. Fetsilden bestod desuten igjen for størstedelen av de mindre merker, hvilke som regel her har mindre efterspørsel. Den, efter fetsildens nuværende stilling paa markedet, uforholdsmæssige store tilførsel og de paagaaende tilbud fra forskjellige indehavere, hadde desværre tilfølge, at priserne trykkedes ned til et beklagelig nivaa for de mindre sorters vedkommende. Omend resultatet for fetsildens vedkommende har

været litet tilfredsstillende, har dog de lave priser gjort sit til, at silden er kommet ind paa sine gamle markeder. Men om fetsilden atter skal faa fast fotfæste avhænger ogsaa av om den saltes omhyggelig, sorteres og merkes reelt samt pakkes ordentlig.

Med undtagelse av enkelte steder i Norge, hvorfra silden faar en behandling, der muligens tilfredsstiller andre markeder, men i ethvertfald her gjør den omtrent usælgelig uten bearbeidelse, synes der mere end tidligere at foreligge bestræbelser for at efterkomme de krav, som kjøperne stiller. Selv om de første tilførsler, navnlig for pakningens vedkommende, lot tilbake at ønske, maa det medgives, at adskillige av de senere tilførsler ikke gav nogen anledning til klage.

Skjæresild: Omsætningen var i aarets løp mindre end tidligere, den nye fangst begyndte sent og av gammel vare var der rikelig, det var imidlertid kun de mindre merker, der hadde interesse. Forholdet blev det samme med den nye vare. 40—50, 50—60 og 60—70 fandt kjøpere til ℳ. 19—21, mens der kun av og til vistes litt interesse for de større merker.

Vaarsild: Avsætningen var alt andet end tilfredsstillende, trods at tilførselen sammenlignet med foregaaende aar var liten. Grunden hertil var hovedsagelig de store beholdninger av gammel vare saavel i Norge som indlandet.

Disse lagere av vaarsild, der endnu ikke er rømmet, konkurrerte sterkt med den nye vare utover høsten. Priserne begyndte med ℳ. 11—12, men maatte reduseres til ℳ. 10—9 for 5—600 og ℳ. 8 for de mindre merker.

Slosild: Efterspørselen var god for stor vare, men behovet kunde ikke dækkes paa grund av mangel paa stor rundsaltet vare. Omsætningen var derfor av begrænset omfang.

Islandsild: Paa grund av at stor slosild manglet, har der i denne sæson været solgt mere end almindelig av denne vare. Regelmæssig omsætning, som dog ikke formaaet at ta større omfang, fandt sted til ℳ. 21—23.

Forretningen i skotsk og engelsk sild utviklet sig paa en tilfredsstillende maate. Paa grund av det gode fiske i begyndelsen av sæsonen var omsætningen ikke saa god som man kunde ønske sig, men dette rettet paa sig, da fisket pludselig sluttet medio august. Siden den tid har vedvarende regelmæssige omsætninger fundet sted til fuldt hævdede, delvis ogsaa til stigende priser.

Hollandsk og tysk sild kjøpes gjerne og ikke mindst fordi, at kvalitet og behandling tilfredsstiller kjøpernes ønsker.

Omend lagerne er noget større end i foregaaende aar paa samme tid, ser man dog i Stettin nu med mindre frygt fremtiden imøte end

tilfældet var i begyndelsen av forrige aar, fordi lagerne i Skotland og England er rømmet og i Holland kun av mindre omfang. Man har kun at regne med indskrænkede tilførsler. Imidlertid kan Stettins lagere ikke kaldes for ubetydelig, saa nogen prisstigning ikke kan ventes.

For at kunne rømme lagerne av fetsild til den nye fangst begynder fordres en væsentlig forbedring i efterspørselen. Lagerne av de større merker er smaa.

Stettins noteringer den 31 desember 1908 var: KKK 25—26, KK 19—24, K 11—14, MK 8—10, M 8 ℳ., alt efter kvalitet, størrelse og pakning. Skjæresild: De større merker har liten interesse, derimot størrelsen 40—50, 50—60 og 60—70 noteres med 21—23 ℳ. Vaarsild mindre paaagtet 5—600 10—10½, 6—700 9 ℳ. Slosild 350—400 mangler, 400—450 25—26, 450—500 24—25 ℳ. Skotsk: Crownfulls 33—34½, crownmatfulls 31½, crownmatties 22½, crownlargespents 19—20 ℳ. Engelsk: Fulls 29, matfulls 26, matties 22—22½ ℳ. Hollandsk: Prima 26½, kleine 23 ℳ. Tysk: Superior 38½, sortierte 32, prima 28½, kleine 26 ℳ.

Priser for gammel sild ved begyndelsen av de følgende maaneder.

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli
	M.	M.	M.	M.	M.	M.	M.
Norsk KKK	26—28	27	24	24—23	22—20	20	19—18
„ KK	25—29	25—29	24—26	22—24	22—20	20	20—18
„ K	22—24	20—24	18—23	17—20	17—14	15—13	13—12
„ MK	12—14	12—14	11—13	11—11½	11	11—10	10
„ M	11	10—11	9—10	—	9—10	9	9
„ Slo	21—22	18—22½	17—22	15—22	15—21	15—20	18—15
„ Vaar	8—9	8—9	8	7½—8½	7—6½	7—6½	5
Skotsk Crownlargefulls	28 27	27—28	24½—25	23—24	20	17	13
„ Crownfulls	29—26	25½—29	24—27	23—24	20	17	13½
„ Crownmatfulls	30—29	—	—	—	—	—	—
„ Crownmatties	23½—23	23—23½	22½	22	20	17	15—14
„ Crownspents	16½—16	16½	15—16	14	15—13	13	10
Engelsk Fulls	26—25	25½—26	25	25	24	21	—
„ Matfulls	23½—23	22—23½	22	—	—	—	—
„ Matties	21½—21	20—21	19—20	19	19—18	18—17	14—13½
Hollandsk Prima fulls	21—20½	19	17½	20—19½	19	18	17
„ Kleine	21—20½	19	17	19½	18½	17½	16
Tysk Prima fulls	24	25	23	23	23—22	22	—
„ Kleine	24	25	—	22½	21	20	19

Priser for ny sild ved utgangen av følgende maaneder.

	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
	M.	M.	M.	M.	M.	M.	M.
Norsk KKK	—	—	—	—	32—30	26—28	26—27
„ KK	—	—	—	28—30	30—26	25—28	25—18
„ K	—	—	—	22—24	22—16	14—18	14—10
„ MK	—	—	—	17—18	13—10	9—11	10—8
„ M	—	—	—	—	11	8½—9	8
„ Vaar	12—11	12—11	11—9	11—9	11—9	10—8	10—8
„ Slo	—	—	—	—	—	—	24—22
Shetland Largefulls	35—40	31—32	29—30	29—30	29—31	32—35	33—35
„ Fulls	25	28—27	23½—25	26—27	28—29	—	—
„ Medium fulls	—	26—25	21—22	24—25	25—26	—	—
„ Matties	—	20	18	20	—	—	—
Skotsk Crownlargefulls	—	—	—	31½	33½	36	36
„ Crownfulls	—	—	25—24½	28½—30	30	31½	32—32½
„ Crownmatfulls	—	—	25—23	28½—30	29—28	31	31—31½
„ Crownmatties	—	—	18—17	20½	21	22	22
„ Crownspents	—	—	—	21	20	19—20	19—21
Engelsk Fulls	—	—	—	—	—	29—30	28—30
„ Matfulls	—	—	—	—	—	24—26	25—27
„ Matties	—	—	—	—	—	21—22	21½—22
Hollandsk Prima fulls	—	—	22	28½	28	24½	25½—26
„ Kleine	—	—	—	27	27½	23	23
Tysk Prima fulls	—	—	25	35½	32½—29	28—28½	28½
„ Kleine	—	—	—	31½	27½—26	25½	25½

Statistisk oversigt over

(Ved Theod.

	Beholdning 1 januar					Im-			
	Fet- og smaasild	Vaar- og slosild	Britisk sild	Andre sorter	Total	Gammel (Fet- og smaasild)	Ny (Fet- og smaasild)	Vaar- og slosild	Britisk sild
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.		Tdr.	Tdr.
1858	6 137	—	25 167	473	31 777	26 182		109	111 168
1859	3 707	—	22 395	544	26 646	30 165		10 541	103 780
1860	4 447	676	21 872	172	27 167	34 609		13 406	97 645
1861	5 018	252	16 468	778	22 516	46 732		505	107 873
1862	11 457	25	14 473	285	23 240	39 595		26 020	176 743
1863	5 744	2 494	23 626	10	31 874	66 354		14 225	154 959
1864	11 285	4 416	20 869	1 285	37 855	—	72 965	13 201	108 567
1865	13 569	1 813	15 369	180	30 931	26 115	55 644	32 072	118 990
1866	15 370	7 141	16 538	—	39 049	19 193	31 834	23 326	147 900
1867	8 865	5 210	37 083	1 460	52 618	3 927	46 659	24 089	196 146
1868	15 840	5 020	43 946	2 338	67 144	24 285	58 770	37 360	157 240
1869	17 017	14 479	31 490	2 258	65 244	11 238	121 058	46 263	135 655
1870	41 166	3 321	28 576	2 389	75 452	28 591	58 119	28 402	183 684
1871	22 310	7 050	55 764	2 816	87 940	3 959	73 815	1 930	188 734
1872	21 027	127	47 240	667	69 061	44 737	72 417	40 817	216 339
1873	28 517	8 178	46 867	3 212	86 774	34 975	78 070	13 034	227 792
1874	30 148	5 794	31 697	981	68 620	36 501	105 683	9 012	267 618
1875	29 417	2 212	78 355	3 579	113 563	24 352	85 010	2 159	215 898
1876	21 514	147	60 537	1 849	84 047	24 902	117 163	—	171 048
1877	31 590	—	25 222	1 451	58 263	25 540	101 649	—	242 427
1878	29 681	—	70 982	2 851	103 514	13 838	100 614	—	223 534
1879	28 190	—	61 666	1 012	90 868	15 575	82 603	750	203 210
1880	20 073	50	55 536	3 286	78 945	4 316	60 613	—	334 307
1881	19 403	—	104 462	7 267	131 132	32 589	87 189	2 647	248 336
1882	33 131	842	56 757	8 539	99 269	28 584	59 962	720	266 101
1883	17 312	20	59 129	5 807	82 268	7 814	76 642	290	322 461
1884	24 375	126	178 466	7 096	110 063	40 629	27 119	2 929	389 391
1885	8 747	—	26 361	7 024	142 132	27 673	80 688	454	401 795
1886	31 623	—	23 037	4 066	158 726	29 205	93 539	355	373 155
1887	27 720	150	90 638	4 737	123 245	51 594	125 518	8 262	310 149
1888	37 596	—	168 076	489	106 261	25 985	103 146	207	292 107
1889	24 663	—	149 144	5 812	79 619	39 447	119 050	2 526	338 744
1890	31 906	—	55 080	8 009	95 055	28 859	91 471	10 861	371 560
1891	27 721	1 215	30 380	9 070	68 386	14 531	96 710	4 872	324 360
1892	26 291	2 443	49 307	11 273	89 314	15 749	129 135	12 779	342 379
1893	43 817	5 794	44 092	18 368	112 071	16 871	153 408	5 079	361 875
1894	34 989	2 516	54 812	11 962	104 279	17 348	36 340	7 645	419 028
1895	4 777	352	55 086	22 155	82 370	7 437	93 679	4 942	382 574
1896	28 230	1 201	54 321	13 891	97 643	24 773	50 816	5 664	325 551
1897	16 247	3 712	32 482	19 466	71 907	6 823	192 265	60 558	262 695
1898	44 963	5 057	25 129	9 911	85 060	14 153	53 998	38 390	418 138
1899	14 353	3 405	49 351	9 565	76 674	14 091	59 405	27 333	392 984
1900	18 675	280	60 752	1 543	81 250	5 509	61 366	25 904	361 714
1901	17 778	4 466	55 357	4 724	82 325	16 789	42 296	27 892	437 772
1902	11 057	9 234	40 034	9 233	69 558	7 544	76 740	34 588	467 544
1903	23 723	1 469	96 953	18 605	140 750	8 013	86 549	18 650	252 190
1904	33 223	3 767	37 134	20 036	94 160	30 613	11 352	28 965	383 226
1905	1 752	6 447	34 444	24 698	67 341	5 411	27 987	30 928	464 277
1906	4 648	3 386	48 818	16 971	73 823	9 905	22 080	53 282	372 999
1907	3 712	7 523	35 039	18 122	64 396	6 799	44 176	38 744	435 160
1908	11 388	6 975	39 614	13 514	71 491	16 658	64 342	20 476	378 645
1909	25 884	3 497	35 774	16 474	81 629				

Stettins sildehandel.

Hellm. Schröder).

port		Avsætning						
Andre sorter	Total	Gammel	Ny	Vaar- og slosild	Britisk sild	Andre sorter	Total	
		Fet- og smaasild						
Tdr.	Tdr.	Tdr.		Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	
3 749	141 208	28 612		109	113 940	3 678	146 339	1858
3 665	148 151	29 425		9 865	104 303	4 037	147 630	1859
6 743	152 403	34 038		13 830	103 049	6 137	157 054	1860
6 181	161 291	40 293		732	112 868	6 674	160 567	1861
4 949	247 307	45 308		23 551	164 590	5 224	238 673	1862
4 210	239 748	60 813		12 303	157 716	2 935	233 767	1863
4 162	198 895	11 285	59 396	15 804	114 067	5 267	205 819	1864
650	233 471	39 684	40 274	26 744	117 821	830	225 353	1865
3 893	22[illegible] 146	34 563	22 969	25 257	127 355	2 433	212 577	1866
8 603	279 424	12 792	30 819	24 279	189 283	7 725	264 898	1867
8 063	285 718	40 125	41 753	27 901	169 696	8 143	287 618	1868
11 998	326 212	28 255	79 892	57 421	138 569	11 867	316 004	1869
11 501	310 297	69 757	35 809	24 673	156 496	11 074	297 809	1870
10 162	278 600	26 269	52 788	8 853	197 258	12 311	297 479	1871
9 582	383 892	65 764	43 900	32 766	216 712	7 037	366 179	1872
5 598	359 469	63 492	47 922	15 418	242 962	7 829	377 623	1873
8 324	427 138	66 650	76 266	12 594	220 960	5 726	382 196	1874
3 790	331 209	53 769	63 496	4 224	233 717	5 520	360 726	1875
8 205	321 318	46 416	85 573	147	206 362	8 603	347 101	1876
6 824	376 440	57 099	71 999	—	196 666	5 424	331 188	1877
4 759	342 745	43 519	72 424	—	232 851	6 598	355 392	1878
8 103	310 242	43 765	62 530	700	209 341	5 829	322 165	1879
20 083	419 319	24 388	41 210	50	285 381	16 102	367 131	1880
24 842	395 603	51 992	54 058	1 805	296 041	23 570	427 466	1881
48 825	404 192	61 382	42 983	1 542	263 729	51 557	421 193	1882
32 983	440 190	25 066	52 327	184	303 124	31 694	412 395	1883
25 301	485 369	63 821	19 555	3 055	341 496	25 373	453 300	1884
17 610	528 220	33 339	52 146	454	405 119	20 568	511 626	1885
23 703	520 047	60 332	66 405	205	405 554	23 032	555 528	1886
8 265	503 788	78 465	88 771	8 412	332 611	12 513	520 772	1887
24 110	445 585	63 581	78 483	207	311 139	18 817	472 227	1888
62 794	562 561	61 736	89 458	2 526	332 808	60 597	547 125	1889
55 640	558 391	60 730	63 845	9 646	396 260	54 579	585 060	1890
67 367	507 840	41 316	71 355	3 644	305 433	65 164	486 912	1891
77 464	577 506	37 312	90 046	9 428	347 594	70 369	554 749	1892
114 664	651 897	59 137	119 970	8 357	351 155	121 070	659 689	1893
135 775	616 136	52 228	31 672	9 809	418 754	125 582	638 045	1894
115 262	603 894	12 214	65 449	4 093	383 339	123 526	588 621	1895
96 864	503 668	45 748	41 824	3 153	347 390	91 289	529 404	1896
53 430	575 771	23 070	147 302	59 213	270 048	62 985	562 618	1897
71 623	596 302	58 290	40 471	40 042	393 916	71 969	604 688	1898
34 542	528 355	28 444	40 730	30 458	381 583	42 564	523 779	1899
49 279	503 772	22 194	45 578	21 718	367 109	46 098	502 697	1900
51 723	580 472	34 567	35 239	23 124	453 095	47 214	593 239	1901
117 075	703 491	18 601	53 017	42 353	410 625	107 703	632 299	1902
170 538	535 940	26 035	59 027	16 352	312 009	169 107	582 530	1903
189 883	644 039	63 836	9 600	26 285	385 916	185 221	670 858	1904
94 868	623 471	5 411	25 091	33 989	449 903	102 595	616 989	1905
179 542	637 808	9 697	23 224	49 145	386 778	178 391	647 235	1906
148 592	673 471	10 131	33 168	39 292	430 585	153 200	666 376	1907
153 966	634 087	24 809	41 695	23 954	382 485	151 006	623 949	1908

Rostock.

Indførsel	1908	1907	1906
Tysk sild	20 000 tdr.	25 000 tdr.	24 000 tdr.
Hollandsk og skotsk sild	2 000 „	2 000 „	3 000 „
Norsk sild	1 500 „	1 000 „	700 „
	23 500 tdr.	28 000 tdr.	27 700 tdr.

Lagerne 31 desember	1908	1907	1906
Alle sorter sild	3 500 tdr.	3 000 tdr.	3 000 tdr.

Hamburg.

Indførsel	1908	1907	1906
Skotsk sild gammel	3 803 tdr.	7 324 tdr.	4 295 tdr.
— matjes	47 325 „	40 149 „	42 696 „
— ny	138 996 „	236 742 „	139 603 „
Hollandsk sild, gammel	5 833 „	1 790 „	4 704 „
— „ ny	26 857 „	22 522 „	47 764 „
Norsk „	53 812 „	65 955 „	66 967 „
Svensk „	356 „	3 077 „	1 758 „
Tysk „	31 179 „	52 120 „	55 510 „
	308 161 tdr.	429 679 tdr.	363 307 tdr.

Lagerne 31 desember	1908	1907	1906
Skotsk matjes	2 636 tdr.	1 463 tdr.	1 859 tdr.
— crownlargefulls	—	616 „	2 295 „
— crownfulls	80 „	176 „	33 „
— fulls	69 „	1 440 „	451 „
— matfulls og matties	278 „	214 „	—
— spents	30 „	553 „	337 „
Hollandsk voll	373 „	425 „	333 „
— matjes og ihlen	83 „	180 „	—
Tysk voll	844 „	439 „	1 129 „
— ihlen	300 „	—	665 „
— matjes	40 „	105 „	130 „
Norsk fetsild	1 019 „	336 „	34 „
— skaaren	1 050 „	1 725 „	757 „
— slosild	1 486 „	1 420 „	470 „
— vaarsild	670 „	417 „	476 „
— nordsjøsild	—	349 „	—
— islandsild	198 „	424 „	—
— brisling	65 „	284 „	36 „
— ansjos	47 „	—	69 „
	9 268 tdr.	10 566 tdr.	9 074 tdr.

Markedsnoteringer 31 desember.

	1908	1907	1906
Skotsk crownlargefulls	ℳ. —	ℳ. 28	ℳ. 38—39
— crownfuls	„ 33—34	„ 25—26	„ 40—41
— fulls	„ 20—28	„ 23—25	—
— crownspents	„ 20	„ 17—18	„ 28—29
— spents	—	„ 16—17	„ 27
— matjes	„ 40—70	„ 50—90	„ 50—100
Islay	„ 34—35	„ 34—35	„ 36—40
Hollandsk superior fob.....	„ 30—31	„ 31	„ 41
— sortierte „	„ 26—27	„ 22	„ 38
— prima „	„ 24—25	„ 19—20	„ 31—32
— kleine „	„ 22—23	„ 18—19	„ 29
— ihlen „	„ 19—20	„ 17	„ 28
Tysk superior, toldfri......	„ 38	„ 31	„ 41
— sortierte, „	„ 31	„ 26	„ 40
— prima, „	„ 29	„ 23—24	„ 38
— ihlen, „	„ 20—23	„ 16	„ 30
Norsk slosild, 350—400 ...	„ 28—30	„ 26—28	„ 30—32
— — 400—450 ...	„ 25—26	„ 20—21	„ 27—28
— — ca. 500	„ 21—22 }	„ 17—18	—
— — „ 600	„ 17—18 }		
— fetsild, KKK, KK, K	„ 10—26	„ 21—24	„ 30—33
— skaaren sild, 70—90	—	„ 17	„ 21—22
— — 60—70 }	„ 21—22	„ 17½	„ 23—24
— — 50—60 }		„ 17½—18	„ 25—26
— — 45—50 }	„ 16—18	„ 18—19	„ 28—29
— — 35—40 }			„ 33—34
— — større merker }			„ 35—40
— islandsild	„ 20	„ 18—19	„ 28—33
— brisling	„ 27	„ 28—30	„ 28—31
— ansjos, pr. halvtønde.	„ 16—17	„ 15	„ 12—14

Den samlede import.

	1908	1907	1907
Memel	21 668 tdr.	20 655 tdr.	20 814 tdr.
Kønigsberg	520 889 „	592 926 „	511 953 „
Danzig	282 704 „	277 808 „	274 723 „
Stettin	634 087 „	673 471 „	637 808 „
Rostock	23 500 „	28 000 „	27 700 „
Hamburg	308 696 „	429 679 „	363 297 „
	1 791 544 tdr.	2 022 541 tdr.	1 836 395 tdr.

De samlede lagere den 31 desember.

	1908	1907	1906
Memel	6 388 tdr.	5 555 tdr.	5 648 tdr.
Kønigsberg	192 752 „	219 433 „	161 559 „
Danzig	79 009 „	74 639 „	63 346 „
Stettin	81 629 „	71 491 „	64 396 „
Rostock	3 500 „	3 000 „	3 000 „
Hamburg	9 268 „	10 566 „	9 074 „
	372 546 tdr.	384 684 tdr.	307 368 tdr.

Desuten har Stettin 21 350 tdr. solgt, men ikke avhentet.

Det samlede saltede sildekvantum.

	1908	1907	1906
Skotsk østkyst, Ørkenøerne og Shetlandsild	1 447 600 tdr.	1 697 600 tdr.	1 350 000 tdr.
Skotsk vestkystsild	82 600 „	105 000 „	50 000 „
Engelsk sild	530 000 „	571 000 „	320 000 „
Britisk sild	2 060 200 tdr.	2 373 600 tdr.	1 720 800 tdr.
Norsk sild	578 500 „	917 100 „	613 200 „
Hollandsk „	659 500 „	803 000 „	717 500 „
Svensk „	44 100 „	41 900 „	8 800 „
Tysk „	300 200 „	311 800 „	268 200 „
	3 643 000 tdr.	4 447 400 tdr.	3 328 500 tdr.

Det tyske sildefiske.

Utbyttet av drivgarnsfisket i Nordsjøen var i 1908 364 584 kantjes (sjøpakket tønde, 17 kantjes = 14 eksportpakkede tønder) imot 378 609 kantjes i 1907 og 335 396 kantjes i 1906.

Fiskeflaaten var i 1908 187 loggere, 11 dampskibe og 37 damploggere imot i 1907 185, 17, 28 og i 1906 182, 16, 16.

Fartøiernes antal, fangstutbytte samt hjemsted var:

Emden	104 fartøier,	123 367 kantjes
Vegesack	40 —	64 420 —
Geestemünde	10 —	24 695 —
Elsfleth	34 —	55 066 —
Glückstadt	20 —	25 073 —
Brake	24 —	32 881 —
Leer	12 —	24 122 —
Nordenham	7 —	11 299 —
Bremerhaven	2 —	3 661 —
	253 fartøier,	364 584 kantjes

De priser, der opnaaddes fob fiskerihavn, var sammenlignet med 1907 og 1906 følgende pr. eksportpakket tønde.

			1908		1907		1906
Juli	31.	Superior	M.	29	M.	40		
		Sortierte	„	26½	„	38		
		Prima	„	25	„	36	M.	41—42
		Matjes	„	20—21	„	30	„	31—32
Aug.	15.	Superior	„	30	„	36—38		
		Sortierte	„	27	„	33—35		
		Prima	„	25	„	33—34		
		Matjes	„	18	„	27—28		
	31.	Superior	„	40	„	37—38	„	40—41
		Sortierte	„	37	„	35	„	36—37
		Prima	„	34—35	„	32—33	„	35—36
		Matjes	„	30—31	„	26—27	„	27—28
Sept.	15.	Superior	„	38—39	„	36—37		
		Sortierte	„	35	„	33—34		
		Prima	„	32	„	28		
		Matjes	„	27	„	25		
	30.	Superior	„	38	„	35	„	41
		Sortierte	„	34	„	29	„	40
		Prima	„	29—30	„	26—27	„	38—39
		Matjes	„	26—27	„	25	„	32
Okt.	15.	Superior	„	37	„	32	„	—
		Sortierte	„	30	„	26½		
		Prima	„	27	„	23½		
		Kleine	„	24	„	23		
		Ihlen	„	21	„	20		
	31.	Superior	„	36—37	„	40—41	„	41
		Sortierte	„	28—29	„	38—39		—
		Prima	„	25—26	„	32—34	„	36—37
		Kleine	„	22—23	„	30—32	„	33—35
		Ihlen	„	19—21				
Nov.	15.	Superior	„	37	„	30—31		
		Sortierte	„	31	„	24		
		Prima	„	28	„	22		
		Kleine	„	25	„	21½		
		Ihlen	„	21—23	„	14—15		
	30.	Superior	„	37	„	30—31	„	38
		Sortierte	„	31	„	23—24	„	36—37
		Prima	„	28	„	21—22	„	30—31

	Kleine	M. 25	M. 21—22	M. 28—29
	Ihlen	„ 23	„ 16—17	—
Des. 15.	Superior	„ 38	„ 30—31	„ 38
	Sortierte	„ 32	„ 24	„ 35
	Prima	„ 28—29	„ 23—24	„ 33
	Kleine	„ 25—26	„ 23	—
	Ihlen	„ 20—23	„ 16	—

Tysklands import og eksport af salt sild.

Ialt	1 207 704 tdr.	4 303 tdr.
Derav fra Norge	87 742 tdr.	
— „ Storbritanien	680 330 „	
— „ Holland	431 862 „	
— „ Sverige	6 032 „	
— til Østerrig-Ungarn		1 398 tdr.
— „ Rusland i Europa		1 527 „

Den foreløbige statistiske beregning angir import- og eksportværdien til m. 27 999 000 og m. 324 000.

Fra St. Petersburg 30/12 januar 1909 er mig velvilligst tilstillet følgende opgave over import og lagere samt en kort markedsoversigt.

St. Petersburgs indførsel.	1908	1907
Britisk sild	200 000 tdr.	220 000 tdr.
Vaarsild	25 000 „[1]	80 000 „
Islandssild	3 000 „	10 000 „
	228 000 tdr.	310 000 tdr.

Lagerne i slutningen av januar var:

Britisk sild	ca. 25 000 tdr.	ca. 25 000 tdr.
Vaarsild	„ 10 000 „	„ 6 000 „
— gammel	„ 3 000 „	
Islandssild	„ 1 500 „	
— gammel	„ 2 500 „	
	42 000 tdr.	31 000 tdr.

„Forbruket av vaarsild i St. Petersburg er betydelig avtat; forbruket har i forløbne aar neppe været mer end etpar tusen tønder, og kun i meget faa distrikter i indlandet holder der sig endnu nogen efter-

[1]) Av disse 80 000 tdr. lossedes ca. 40 000 tdr. direkte i lægtere og gik opover floderne.

spørsel; forøvrig er befolkningen gaat helt over til skotsk og engelsk sild, og det uagtet prisforskjellen iaar har været ganske betydelig. Saaledes har de almindelige sorter skotsk og engelsk sild holdt sig gjennemsnitlig i 18 til 22 rub. fortoldet, mens vaarsilden kun opnaadde 12—13 rub. for det største merke og $10^1/_2$—$11^1/_2$ rub. for de mindre.

Da lagerne i det hele tat ikke er store haaber man, at de vil være rømmet inden navigationens begyndelse. Til vaaren vil udelukkende det største merke av vaarsild 450/500, som benyttes til røgning, bli efterspurt og kun i mindre partier til billig pris, neppe over 13—14 rub. pr. td. fortoldet.

For islandssild av bukholdig vare fornemmelig rundsaltet er her i aarets løp betinget 17—19 rub. fortoldet. Gammel sælges til 9—11 rub. efter kvalitet og størrelse; for begge sorters vedkommende gaar avsætningen meget trægt.

Grunden til vaarsildforbrukets avtagen lønner det sig ikke mere at skrive om, det er den gamle historie om pakning og sortering som alle kjender. Vistnok gjør den høie told sit, men likesaa sikkert er det, at vi kjøbmænd har tapt interessen for at handle med en vare, som man har saa mange ubehageligheter med. Fortjenesten paa en billig vare er saa liten, at det kun er en masseomsætning, som skulde indbringe noget. Naar man har tilfælde, hvor der maa paapakkes ca. 6 %, som med told og arbeidspenge fordyrer silden med 80 kopek pr. td., saa stryker baade fortjenesten og mere til. Der har ogsaa været tilfælde, hvor saltet i tønden veiet 1 pud mere end almindelig; dette er en forhøielse av tolden paa ca. 60 kopek. Smelter saa saltet under lagringen er det at pakke paa 5 til 6 %; heldigvis smelter ikke saltet stort i kulden og man haaber at faa solgt inden dette sker.

Ferskeildforretningen har tat et stort opsving. Den første sild fra Narvik kom allerede i november, mens vi før ikke har kunnet begynde tidligere end i slutningen av januar. I desember var her 2—3 uker mildveir, som bevirket en stans, men saasnart frosten indtraadte tok vi paa igien og har nu en ganske pen omsætning, ikke alene her paa stedet, men ogsaa til indlandet."

Det er trist at se, at en kjøbmand ser saa mørkt paa fremtiden for vaarsildens vedkommende. Der er i den senere tid, sent er jo bedre end aldrig, gjort bestræbelser for at saavel pakning som sortement skal tilfredsstille kjøpernes krav, og vaarsilden er let at sortere, den taaler tillike den strammeste pakning, som russerne fordrer; naar klagerne falder bort faar vi haabe interessen for vaarsild kommer tilbake.

Riga, 5—18 februar 1909.

Indførsel	1908	1907	1906
Norsk sild	25 755 tdr.	22 814 tdr.	14 920 tdr.
Britisk sild	100 482 „	89 171 „	62 870 „
Andre sorter sild	2 776 „	2 090 „	1 057 „
	129 013 tdr.	114 075 tdr.	78 847 tdr.

Lagerne 1—14 januar	1908	1907	1906
Fetsild	7 371 tdr.	5 529 tdr.	1 945 tdr.
Vaar-, slo- og islandssild	2 724 „	3 146 „	1 113 „
Britisk sild	33 903 „	31 295 „	15 192 „
	46 008 tdr.	40 970 tdr.	18 250 tdr.

Hr. N. Chr. Hviid skriver: „I løpet av januar er der solgt omkring 12 000 tdr., dog nærmest skotsk og Yarmouthsild, samt endel gammel sild av norsk oprindelse fra 1907 og saa temmelig alt hvad der fandtes av 1908-vaarsild. Derimot gaar det smaat med ny fetsild fra 1908, omend begjæret i den sidste tid har bedret sig noget, men jo mere vi nærmer os vaaren, vil avsætningen paa sidstnævnte sort jo uten tvil som sedvanlig ta til i omfang.

Det er kun skade at der intet er av reel KK-størrelse, den spørges der efter fra mange steder, og for saadan vare i fyldig og isterholdig kvalitet kunde man nu ta smukke priser, som rub. $19^1/_2$—20, ja kanske endnu 1 rub. mer, naar den var fin og pen.

For de mindre sorter er priserne derimot kun lave og varierende efter kvalitet og sortement. K skal være avgit like ned til rub. 13 for god størrelse, men antagelig har det været av den senere fangede noget magrere vare, ellers holder jeg ialfald for bedre og fetere sild av tidlig fangst og nogenlunde god størrelse prisen i rub. 14—$14^1/_2$ og MK rub. 13—$13^1/_2$, ja jeg har endog i den senere tid hist og her kunnet opdrive litt mer for bedre merker, omend ikke i større partier.

Vaarsild fra 1908 har senest været solgt til rub. 11—$11^1/_2$ for middelstørrelsen, mens mindre partier av større merker er gaat til rub. $11^1/_2$—12.

Skotsk sild er paa det nærmeste utsolgt, derimot findes en temmelig stor beholdning av Yarmouthsild, som sælges til rub. $17^1/_4$—$17^1/_2$ for matties og rub. $18^1/_2$—19 for matfulls i gode merker, og ekstra fine merker rub. 1—$1^1/_2$ høiere.

Da skibsfarten her paa Riga efter den sidste strenge kulde er fuldstændig stanset og der saaledes sandsynligvis paa temmelig lang tid ikke kan ventes ny tilførsel, saa tør det vist ansees for git, at der vil bli ganske god anledning til at faa rømmet godt op i lagerne forinden skibsfarten begynder paany.“

Sammenlignet med 1907 var 1908 et bedre aar i sin almindelighet for sildehandelen paa første haand, omend rederne og salterne intet tilfredsstillende resultat hadde paa grund av de store lagere av gammel vare.

Vaarforretningen for alle sildesorter bragte et miserabelt resultat, hertil kom, at skotlænderne meget tidlig begyndte at overfylde det tyske marked med en underordnet værdiløs matjes. Den uundgaaelige følge herav var, at kun en mindre del herav fandt kjøpere. En større del herav blev bedærvet og solgt til gjødning og meget blev bragt til kjølelagerne, trods den elendige kvalitet, hvilket senere viste sig at være alt andet end regningssvarende, idet auktioner og energiske salgsforsøk mislyktes. Med mindre der skulde opstaa en pludselig efterspørsel, er der meget liten sandsynlighet for, at den blir solgt før den nye sæson. Man haaber her, at der i Skotland i fremtiden vises mer tilbakeholdenhet likeoverfor mai-fanget sild.

Idethele viste matjestilførselen i juni maaned sig, hvad kvaliteten angik, som ikke tilfredsstillende. Fra de nordligste fangststeder kom den bedste vare og fandt god efterspørsel, derimot Dawningsbay og Castlebay var alt andet end tilfredsstillende. Priserne holdt sig i m. 30—35 for Dawningsbay, medium m. 40—45. Castlebay m. 40—50. Stornoway m. 25—35. Shetland m. 27—33. Senere i august kom noget fra Harris og Lochtoisdale, stor opnaadde fra m. 55—33, medium ca. m. 30, senere noget billigere. Den første fulls ankom den 15 juni og trods den mindre gode kvalitet holdt prisen sig i m. 30—34 for largefulls og m. 27—29 for fulls.

I motsætning til matjes blev fuldsildens kvalitet meget tilfredsstillende og omsætningen var meget god.

Paa grund av de store lagere av gammel vare var skotlændernes fordringer i begyndelsen ikke saa store og mange saltere solgte paa levering til 25 sh. for crownlargefulls og 23 sh. for crownfulls. Priserne steg langsomt til i november og desember til 37 sh. for crownlargefulls og crownfulls 33—34 sh. Spents sortertes i begyndelsen av sæsonen i to størrelser, crownlargespents og crownspents, priserne holdt sig omkring 20 sh.

Holland. Fangstutbyttet var 659 478 tdr. mot 796 937 tdr. i 1907 med omtrent samme antal fartøier.

Fra Holland skrives mig: „Paa grund av de store lagere av gammel sild i Tyskland opnaaddes kun 10¾ gulden for fuldsild og matjes 6¼ pr. eksportpakket tønde i august; dette bragte alle rederne tap paa første reise. I september steg prisen paa grund av liten fangst til 15 og 16 gulden for atter i oktober at gaa ned til 12½ gulden; den steg senere til aarets utgang til 14 gulden.

Naar man regner en gjennemsnitspris av 12 gulden, blir utbyttet omtrent 1 650 000 gulden mindre end i 1907, eller for 750 fartøier 2 200 gulden pr. fartøi; man kan herav se at de fleste rederier har tapt penger

og følgen har ogsaa været at forskjellige smaa redere har maattet indstille sine betalinger og fartøierne sælges. Paa nogen faa undtagelser nær har alle redere i 1908 hat tap, man ser imidlertid mere forhaabningsfuldt paa kommende sæson."

Den første reise bragte god fangst, men kjøpelysten her i Tyskland var meget liten i august; hertil kom at Sverige i 1908 kjøpte meget litet, antagelig paa grund av det norske fiske.

Priserne var i begyndelsen av august ℳ. 12½ for matjes og ℳ. 17—25 for fuldsild. Priserne steg medio september til superior ℳ. 33, sortierte ℳ. 32, prima ℳ. 23½, kleine m. 27½, matjes m. 22; derpaa gik prisen nedover for atter at stige og holdt sig saa fast til aarets utgang.

Tyskland. Forholdene her er som i Holland. De 9 aktieselskaper, der driver sildefiske i Nordsjøen, har ikke bragt noget tilfredsstillende resultat, og efter forslaget om en forhøielse av tolden paa salt sild at dømme, har de antagelig arbeidet med større og mindre tap i 1908.

Fangst og priser er foran i beretningen omtalt.

I min beretning for 1907 omtalte jeg utførlig den norske saltsildhandel og paapekte mangler ved samme; jeg anser det derfor iaar mindre paakrævet at gaa i detaljer.

Differencernes antal var i 1908 noget mindre end i 1907 og blev som regel ordnet i mindelighet.

Vaarsilden. De store lagere av gammel sild saavel her som hjemme begrænset salget og trykket priserne, saa resultatet for vaarsildens vedkommende var meget utilfredsstillende.

„Entgrätet" vaarsild var ogsaa forsømt, den billige ferske sild og gammel vaarsild erstattet forbruket.

Slosilden. Forretningen i rundsaltet slosild for røkning var trods det lille saltede kvantum ikke meget tilfredsstillende, sildens kvalitet tilfredsstillet ikke røkerens fordringer, hertil kom at de store merker var yderst knappe. Priserne for 350/400 og 400/450 varierte mellem m. 32 og 20 efter kvalitet og sortement, ca. 500 16/18 og ca. 600 16/12. Isley silden er slosildens slemmeste konkurrent, den er som tidligere paapekt en meget kjøtfuld stor sild med fast rogn og melke. Vi staar fremdeles meget tilbake med hensyn til en nøiagtig sortering, likeledes fordres der en stram pakning; følgen er at mange partier her maa paapakkes, førend den anerkjendes av kjøperne. Disse ting er nu saa mange ganger paapekt, at man skulde tro det var upaakrævet at omtale det mere.

Nordsjøsilden. Tilførselen av denne vare var ganske ubetydelig, og saalænge den behandles og merkes som fetsild har den liten eller ingen interesse.

Fetsilden. Kvalitet og størrelse var bedre end i 1907 og interessen for fetsilden var tilfredsstillende for de større merkers vedkommende,

men desværre var der forlitet herav, hovedkvantummet var smaa K, MK og M, og for disse størrelser er markederne ikke modtagelige i store partier.

Vi hadde imidlertid et synlig bevis for at fetsilden ikke er helt glemt, og at der er stor sandsynlighet for at kunne tilbakeerobre endel av de gamle markeder, dersom vi bare kan skaffe større sild og av god kvalitet.

Fordringerne til pakning og sortement er steget siden de gik over til tysk og hollandsk sild i de distrikter, hvor fetsilden tidligere var eneraadende. Vi maa derfor ikke glemme, dersom vi vil erobre tilbake markeder, at en reel sortering og stram pakning samt reel merkning er betingelser som vi ikke kan komme forbi.

Som omtalt under Stettin var pakningen i slutningen av sæsonen bedre, men merkningen varierer fremdeles saa meget at det nærmest er blit til en fast regel at silden veies, idet den fremstilles til salg, stykketal pr. kilo opgives og silden sælges derefter uanset merket paa tønden. Enten skulde man merke reelt eller kun merke stykketallet pr. kilo paa bunden. At fetsildhandelen lider under disse forhold er en selvfølge. Vi har avladere som kjøperne har tillid til; vilde alle bestræbe sig for at opnaa et anerkjendt merke, vilde den norske silds stilling paa de kontinentale markeder snart kunne bli en ganske anden.

Skjæresilden. De store lagere fra 1907 saavel her som hjemme for de større merkers vedkommende trykket priserne. Forbruket av skjæresild av de store merker er gaat meget tilbake, saa efterspørselen i og for sig er liten; det gik heller ikke bedre da den nye vare kom, den gamle sild utbødes overalt og endnu er der adskillig gammel skaaren og uskaaren hjemme; det eneste der nu kan gjøres med denne er at la den gaa til sildolje-fabrikkerne. De mindre merker 60/70 og 50/60 var i aarets løp noksaa knap, saa priserne kunde holde sig i ca. 20 mark cif.

Islandssilden ser det ut til skal ha store vanskeligheter ved at faa en fast stilling paa markedet. Den passer ikke røkerne og som almindelig salt sild falder den kunderne for stor. Hertil kommer det tyske kompagni i Nordenham, der fisker under Island og faar silden toldfrit ind. Herved er de 3 m. pr. tønde overlegen.

2. Ferskfiskhandelen i 1908.

Ifølge den officielle statistik solgtes i 1908:

Bremerhaven	m.	1 034 110.30	9 796 550	℔ fisk
Geestemünde	„	6 488 596.27	63 371 185	—
Cuxhaven	„	686 659.55	6 832 957	—
Hamburg	„	4 523 700.75	31 399 851	—
Altona	„	3 779 692.71	24 871 636	—
	m.	16 510 759.58	136 272 179	℔ fisk

Geestemündes gjennemsnitspriser for de fiskesorter (trawlfisk), der har interesse for os, var:

	1908	1907	1906
Hyse, stor	31½ pf. pr. ℔	33¼ pf. pr. ℔	28 pf. pr. ℔
— middels	14⅓ „ —	18 „ —	23½ „ —
— smaa	11 „ —	9¼ „ —	16½ „ —
— islandsk	9½ „ —	11½ „ —	11½ „ —
Torsk, stor	13¼ „ —	13¼ „ —	13⅓ „ —
— middels og smaa .	9½ „ —	10¼ „ —	11¼ „ —
— islandsk	5¾ „ —	6½ „ —	6¾ „ —
Flyndre, stor og middels.	28½ „ —	29¼ „ —	31 „ —
— smaa	12¾ „ —	16¼ „ —	17 „ —
Sei	5¼ „ —	5¼ „ —	6½ „ —
Lange	6¼ „ —	6½ „ —	8¼ „ —
Haa, smaa	7 „ —	6½ „ —	8¾ „ —
Stenbit	7 „ —	8¾ „ —	11¼ „ —
Aal	41 „ —	33 „ —	39 „ —
Kveite	43 „ —	46 „ —	53 „ —
Makrel	19 „ —	24 „ —	28 „ —

Fiskepriserne er omtrent for alle fiskesorter lavere i 1908 end i 1907 og i det hele har trawlerne atter hat et meget litet tilfredsstillende aar og tapene er større og mindre omtrent med alle kompanier.

I januar maaned 1909 hadde rederne fra de forskjellige fiskebyer et møte i Stade for at raadslaa om, hvad man skulde gjøre for at faa bedriften paa fote. Der blev vedtat en resolution om, at al importert sjøfisk paalægges en told av 6 pf. pr. ℔. Dersom dette ikke lykkedes, skulde der anlægges kontrolstationer i Geestemünde, Hamburg og Altona, hvor al fisk nøiagtig skulde undersøkes, førend den kunde sælges eller videreforsendes til indlandet. Ved disse bestemmelser haabet man, at der var lagt saa mange hindringer iveien, at import snart sluttet av sig selv. Holland er en stor konkurrent og naar al fisk først skulde sendes til Geestemünde eller Hamburg for at undersøkes, maatte denne forretning ophøre av sig selv. Likeledes foresloges en passende told paa fersk sild samt at der skulde ansøkes om en passende statssubvention for alle trawlerne. En deputation blev valgt, der skulde overbringe redernes forslag og ansøkning for regjeringen. Resultatet av denne reise til Berlin var, at regjeringen svarte, at de var bunden ved handelstraktater til 1917, før den tid kunde ikke spørsmaalet om told paa fersk fisk optages. Hvad kontrollen ved den importerte fisk angik, da hadde man i Geestemünde indført en ny ordning og det var derfor antagelig rimeligst, at denne kontrol ogsaa blev indført paa de steder, hvor fisk indførtes. Ansøkningen om statssubvention var modtat og skulde bli tat under overveielse.

Den nye kontrol i Geestemünde bestaar i, at politiet i fiskehavnen har at inspisere trawlerne før de gaar paa tur, og paase, at alt er rent og iorden i fiskerummet, samt se paa fisken naar den losses, at det er sund vare, skikket for menneskeføde. De har tillike ret til at kontrollere hos fiskehandlerne og undersøke, om den ferskfisk, der pakkes, er skikket for eksport til indlandet; men længere naar ikke politiets myndighet. Finder politiet fisk, der er saadan at den bør kondemneres, da har de at sammenkalde hvad vi vilde kalde en sundhetskommission. Denne bestaar av 4 fiskehandlere. Disse avgjør saa, hvad der skal foretages med fisken.

Dette er en praktisk og grei ordning, den vil ikke paalægge importen nogensomhelst hindring, den vil tvertimot styrke den hele fiskehandel.

Straks resultatet av møtet i Stade blev bekjendt kom der liv i leiren. Formanden for Tysklands fiskeindustri hr. Moser, Altona, sammenkaldte et møte, hvori det besluttedes at nedlægge en bestemt protest mot forslaget, told paa fersk fisk og sild. En deputation med formanden i spidsen reiste til Berlin, blev mottat og overleverte en utførlig fremstilling mot toldforslaget. Senere har der i pressen været mange artikler mot redernes toldforslag paa fisk og sild, de foreslaaede kontrolstationer fik en ublid behandling og hvad subventionen angaar, da finder de den ogsaa upaakrævet.

Trawlerne har hat gode aar, de har tjent like op til 40 ja 50 %; dengang mener man, skulde de anlagt sig passende reservefond, men isteden byggedes stadig nye baater, optil over 40 paa et aar. Følgen var, at de ikke hadde dygtige skippere og øvede fiskere, flere av skipperne dannet selv rederier og dette forbedret ikke forholdene.

Saa kom de daarlige forretningsforhold over hele verden 1907—1908. Disse aar har været vanskelig for alle; industri, skibsfart, handel, alt lider derunder, det er ikke bare fiskerierne.

Betalingsevnen er ikke saa stor mer, særlig i industridistrikterne og storbyerne, dette har selvfølgelig ogsaa hat sin indflydelse paa fiskepriserne. Naar tiderne forbedrer sig retter disse misforhold sig efterhvert og fiskerierne vil ogsaa komme tilbake til normale forhold.

Der arbeides nu energisk for en utvidelse av fiskekonsumen. „Deutscher Seefischerei-Verein“ lar avholde kokeskoler rundt om i landet. Disse vinder stor tilslutning. Kokebøker for fiskeretter utdeles og dette arbeide vil sikkerlig bære gode frugter. Detaljhandelen søkes ogsaa rettet paa for at skaffe befolkningen billigere fisk. Nu har mange detaljhandlere kun til opgave, at tjene mest mulig paa det mindst mulige kvantum fisk. Disse fremskridt vil ikke alene forøke konsumen, det vil ogsaa ha en gavnlig indflydelse paa de priser fisken opnaar. Prisforskjellen mellem første haand og konsumenten vil litt efterhvert regulere sig selv, eftersom konsumen tiltar.

Tysklands import og eksport av fersk sjøfisk.

	1908		1907	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	26 020 100	5 337 970	24 767 200	4 713 500
Derav Norge	3 095 100	147 100	1 643 000	343 100
„ Belgien	1 318 900	1 452 000	1 049 300	1 371 000
„ Danmark	9 587 000	—	10 428 600	82 800
„ Storbritannien	3 281 300	—	2 708 500	—
„ Holland	7 446 500	257 700	7 723 500	306 000
„ Sverige	880 200	—	752 700	—
„ Østerrike-Ungarn	—	1 679 100	—	1 584 200
„ Schweiz	—	1 390 700	—	722 400

Importen fra Norge har steget med 1 452 100 kilo, der maa siges at være meget tilfredsstillende.

Efter den foreløbige beregning angives værdien for den importerte ferske sjøfisk til m. 12 703 000, eksporten m. 4 505 000.

Ved behandlingen av regjeringens forslag av saltvandsfiskeribudgettet i Deutscher Reichstag, optok dr. Hahn, der var leder av møtet i Stade, forslag om statssubvention til damptrawlerne, samt fremhævet nødvendigheten av en skarp kontrol med den importerte ferske fisk. Dr. Hahn paapekte ogsaa nødvendigheten av, at der kom told paa fersk sild og at tolden paa den salte sild maatte forhøies, skulde drivgarnsflaaten kunne eksistere. Forslaget fik ingen støtte fra regjeringens side, tvertimot, og fra flere repræsentanter blev der uttalt en skarp kritik, saavel over forslaget fra redernes side om told paa fersk fisk, den kontrol, der skulde lægge hindringer iveien for importen, som over ansøkning av statssubvention. Bedre gik det heller ikke med forslaget om told paa fersk sild og en forhøiet told paa den salte.

Efter dette resultat faar vi anta, at der hengaar en rum tid, førend der paany røres ved disse spørsmaal.

Tysklands import og eksport av død ferskvandsfisk.

	1908		1907	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	5 632 700	2 178 900	5 747 600	1 977 500
Derav Norge	249 800	—	259 900	—
„ Danmark	176 400	—	236 300	—
„ Holland	1 366 200	—	1 395 300	—
„ Østerrike-Ungarn	199 400	—	329 400	120 000
„ Rumænien	116 500	—	61 100	—

	1908 Import kilo	1908 Eksport kilo	1907 Import kilo	1907 Eksport kilo
Derav Rusland i Europa..	2 129 900	1 548 500	1 714 300	1 380 800
„ — i Asien ...	433 800	—	486 700	—
„ Amerika	689 800	—	1 028 700	—
„ Schweiz	—	334 700	—	315 700

Importværdi m. 7 266 000. Eksport m. 2 179 000.

Tysklands import og eksport av hummer og hermetik.

	1908 Import kilo	1908 Eksport kilo	1907 Import kilo	1907 Eksport kilo
Ialt	1 134 000	1 300	1 171 300	1 700
Derav Norge	305 100	—	322 300	—
„ Belgien	58 300	—	54 700	—
„ Danmark	272 300	—	240 700	—
„ Kanada	67 200	—	53 500	—
„ Amerika	370 500	—	428 400	—
„ Østerrike-Ungarn....	—	1 100	—	1 100

Importværdi m. 4 008 000. Eksport m. 7 000.

Tysklands import og eksport av ræker.

	1908 Import kilo	1908 Eksport kilo	1907 Import kilo	1907 Eksport kilo
Ialt	565 000	3 400	43 200	3 400
Derav Norge	47 900	—	33 700	—
„ Belgien	2 600	2 000	—	1 100
„ Danmark	—	—	3 800	—

Importværdi m. 45 000. Eksport m. 1 000.

Tysklands import og eksport av fersk sild og brisling.

	1908 Import kilo	1908 Eksport kilo	1907 Import kilo	1907 Eksport kilo
Ialt	98 728 400	5 799 800	93 958 700	4 457 800
Derav Norge	17 280 800	—	16 292 500	—
„ Belgien	1 641 800	448 400	656 300	23 000
„ Storbritannien ..	36 124 800	—	40 769 500	—
„ Sverige	33 557 200	—	24 284 400	—
„ Østerrike-Ungarn	—	4 793 900	—	4 275 700

Importværdi m. 9 873 000. Eksport m. 870 000.

Tysklands import og eksport av røkesild etc.

	1908		1907	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	3 383 800	1 349 600	2 730 900	1 085 200
Derav Norge	178 900	—	303 800	—
„ Holland	2 419 300	—	1 477 800	—
„ Italien...........	172 200	—	158 700	—
„ Danmark	263 600	—	325 800	—
„ Østerrike-Ungarn..	—	778 700	—	642 000
„ Rusland i Europa.	—	236 500	—	99 600

Importværdi m. 2 436 000. Eksport m. 1 080 000.

3. Specielt om handel med norsk fersk fisk og sild 1908.

Hamburg—Altonas import fra Norge var 123 613 kasser fersk sild. Av iset fisk ankom 19 267 kasser. Hvad der er tilført pr. jernbane over Fredrikshavn og Sverige av sild, fisk, hummer foreligger der ingen opgave over. Imidlertid er meget av det, som i den officielle statistik staar under Danmark av norsk eller svensk oprindelse.

Bergenske—Nordenfjeldske dampskibe har i 1908 gjort 129 turer paa Hamburg, foruten turistturene. Med disse skiber er ankommet ifølge velvillig opgave fra hr. F. J. Reimers.

	1908		1907		1906	
	Kass. fisk	Kass. sild	Kass. fisk	Kass. sild	Kass. fisk	Kass. sild
Trondhjem	1 533	1 903	510	183	355	—
Kristiansund	1 464	4 797	593	5 764	769	2 109
Molde	466	20	130	147	254	1 845
Aalesund	3 313	1 145	4 206	10 762	3 410	4 759
Moldøen	657	269	292	1 092	480	529
Florø	822	1 877	387	290	376	314
Bergen	1 820	3 775	2 355	6 979	1 958	7 499
Haugesund	2 018	8 749	75	17 191	299	16 749
Stavanger	1 169	911	967	1 287	341	1 440
Flekkefjord	421	24	464	204	437	299
Kristiansand	17	2 579	—	—	—	—
	13 700	26 045	9 779	43 899	9 039	35 473

Den tre gange ukentlige forbindelse paa Hamburg—Altona viser sig mere og mere at ha stor betydning paa ferskfisk eksportens utvikling. I ruten er iaar indkommet to nye baate „Pollux“ og „Nidelven“, en

tredje er under bygning. I vinterens løp har de baate, der har trafikert ruten paa Hamburg, overholdt den paa en tilfredsstillende maate. Enkelte forsinkelser grundet storm, taake eller forsinkelser paa grund av last er jo forekommet, men disse ting er uundgaaelige og vil altid forekomme.

Der er imidlertid en ting, som jeg maa paapeke, og som jeg ærbødigst vil henstille til de ærede dampskibsselskaper, nu at imøtekomme, og det er, at de baate, der trafikerer paa Hamburg utstyres med tilstrækkelig store kjølerum, likesaa alle baate i hurtigruten paa Nordland og Finmarken. Hvad der fordres for ferskfisken er, at temperaturen i fiskerummet holdes paa 0 grad. Denne temperatur bevarer isen fra at smelte, og fisken fra at fryse, mere kulde er upaakrævet.

Norge har store betingelser for at utvikle sin ferskfisk eksport ganske betydelig, og særlig de nordlige landsdele. Der maa sees litt stort paa denne sak, derfor bør ogsaa kjølerummene ombord paa dampskibene være saa store, at de rummer større partier fersk sild og fisk. Fra Nordland foregaar nu en ganske betydelig eksport av fersk sild over Narvik og Trondhjem. For Tysklands vedkommende gaar denne sild til Rostock, Stettin etc. Den sendes i den varmere tid av aaret i kjølevogne og eftersees underveis med is. I vinter har vi faat av denne sild til Hamburg via Trondhjem, og den er kommet godt frem, og har ogsaa opnaad tilfredsstillende priser. Men dette er ikke nok. Denne silds konkurrent er den svenske sild, saasnart svenske fisket begynder, og priserne gaar ned, kan vi ikke konkurrere. Hvad vi derimot kan er, utover sommeren og høsten at forsyne det tyske marked med denne sildesort; men for at kunne oparbeide denne eksport er kjølerum i dampskibene en nødvendighet. Det vil ogsaa være av stor betydning for al ferskfiskeksport, at de tre ganger ukentlige ruter, begynder i første dage av september istedetfor som nu i oktober. Flyndre- og kveitepriserne er gode det hele aar, derimot begynder hysen først i august at opnaa lønnende priser. Men saalænge varmen staar paa, er det vanskelig, at faa hysen frem i god stand, og for de nordlige landsdeles vedkommende umulig. Naar Hurtig- og Hamburger-ruterne har kjølerum vil Nordland og Finmarken paa én ganske anden maate end nu kunne utnytte det daglige fiske. Dettes økonomiske betydning har de endnu ikke hat anledning til at lære at kjende. Det er altid de store fiskerier, der bringer befolkningen det største utbytte, disse er, som vi vet, meget variable. Spør fiskerne, der hvor ferskfiskeksporten har arbeidet sig op, da vil man faa det svar, at det daglige fiske har bragt stor velsignelse og omend ikke velstand, saa dog betydelig bedre kaar i de mange hjem langs vor kyst. Den der har reist meget paa kysten har ogsaa hat rikelig anledning til at se fremgangen. Dette, at man kan omsætte fangsten og faa

kontanter for den, har ansporet befolkningens energi og lært dem at forstaa, at en daglig liten fortjeneste, har stor betydning ogsaa for dem.

Jeg indtar ogsaa iaar en avskrift av mine telegrammer over tilførselen og de priser der er opnaadd for fersk norsk sild og fisk i Hamburg—Altona, i likhet med foregaaende aar.

Der gjøres nogen fremgang med hensyn til fiskens behandling, men vi staar fremdeles tilbake. Under auktionerne besigtiger kjøperne nøie fisken, og dens handelsværdi blir efter dens kvalitet og sortement. Iaar er der indført til Tyskland fra Norge 3 095 300 kilo fersk sjøfisk, en pris fra en til flere pfennige pr. ℔ (al fisk sælges pr. ℔) beløper sig til et stort beløp i et aars eksport, dette er et direkte tap for landet, hvilket man bør rette paa, og med en god vilje kan dette gjøres. Jeg skal nævne nogen eksempler. Naar kveiten fremstilles til salg, blir den sortert og utlagt i hallen med undersiden op. Det er skrevet og sagt de tusinde ganger, at naar sloet uttages av kveiten, skal der gjøres et snit i buken saa stort at haanden gaar ind for utta samme. Dette snit gjøres litt paa den sorte side, saaledes at snittet ikke viser, naar fisken ligger med den hvite side op. Dette er der desværre alt for mange, der intet hensyn tar til. Snittet gjøres for langt og saaledes at det viser, ja der er dem, som gjør et tversnit i den hvite buk. Følgen herav er en prisreduktion, ofte paa flere pf. pr. ℔, helt bortkastede penger.

For dem, der sorterer sin kveite for forskjellige markeder, kan det ha sin interesse at erfare hvordan kveiten her sorteres og betales. Fisk 4—12 kilo betales høiest, dernæst 12 til 15. 15 til 35 og 35 opover. Kveite under 4 kilo varierer mere efter priserne paa flyndre etc.

Flyndren skal ha et litet tversnit i buken, saa stort at man med en finger kan ta sloet ut. Her viser man stor likegyldighet, ofte gjøres et saa stort snit, at det kan gaa hen i fisken, eller at buken er revet med fingeren; begge disse ting gir fisken et mindre anselig ydre, og forringer dens værdi.

Jeg omtalte ogsaa ifjor, at der benyttes for store kasser for hyse og flyndre. Disse kasser er meget vanskelige at haandtere, og følgen er, at naar isen begynder at smelte og kasserne under losning paa kai, fra kai paa vogn, fra vogn paa markedet, sættes de paa kant, og naar saa kassen aapnes for salg, ser fisken ofte alt andet end indbydende ut.

Den danske fisk med hvilken vi har at konkurrere, kommer altid i kasser eller kurver, indhold 100 ℔. Siden man paa vestkysten av Jylland begyndte med motorskøiter, kommer fisken endnu penere frem end tidligere, idet disse fiskere nu har kasserne med ombord.

Straks fisken kommer op av sjøen tages sloet ut, fisken skylles og lægges i kasser, nu om vinteren uten is, da varen allerede den følgende formiddag er paa markedet her. Denne fisk er ved ankomsten frisk og

pen, har blanke øine; den ser ut som den lige er kommet op av sjøen. Denne danske fisk gaar meget godt og betales høit, selvfølgelig varierer priserne efter tilførsel av anden fisk. Danskerne sorterer ogsaa altid al sin fisk.

Vi kan jo ikke naa market paa nogen timer med vor fisk; men vi kan behandle den bedre, sortere, bruke kasser av passende størrelse, helst 50 kilo eller høiest 100 kilo fisk.

Fiskerne maa fra første øieblik fisken kommer i baaten, behandle den saadan, at den kan bli en prima handelsvare; den kan som regel først være paa de utenlandske markeder efter 6 til 8 dages forløp ofte længere. Dette kan vi opnaa, men kun ved den største omhyggelighet saavel av fiskere som eksportør.

Vor eksport til Tyskland var i 1908 over 3 millioner kg. For et kvantum som dette, utgjør hvert øre vi kan forhøie dens handelsværdi med pr. kilo kr. 30 000. At vi ved den omhyggeligste behandling kan forhøie den baade et og flere øre, derom er der ingen tvil.

Landet har nu kun to inspektører, og disses arbeide er ved laanefondene mere og mere gaat over til administrationen, deres tid til reiser og det praktiske arbeide i distriktet er derfor meget begrænset.

Fiskens og sildens tilvirkning, enten den skal eksporteres fersk, saltet eller tørret, er et for landet meget vigtig spørsmaal og av stor økonomisk betydning. At vi ikke altid staar paa høiden her er bekjendt nok, og at man her endnu kan utrette meget vet alle, der er fortrolig med fiskens tilvirkning, handel og eksport.

Jeg vil derfor ærbødigst henstille til den ærede administration at ta under overveielse, om man ikke nu burde gjøre noget for at forhøie værdien av vore fiskerier ved at ansætte, til en begyndelse, to vandrelærere for tilvirkning av vore forskjellige fiskesorter. Hertil fordres ikke saa kostbare folk; jeg hadde nærmest tænkt paa flinke arbeidere, der for en passende aarsløn og rimelig diæt kunde overta disse stillinger. Vor kyst er lang og der er mange og store betingelser for en utvikling, og at staten ikke bedre kan anvende et mindre beløp og høste gode frugter ved jeg mange er enig i.

Forbruket av fersk sild i Tyskland stiger fremdeles og fiskeindustrien gaar frem, trods den har følt trykket av de mindre gode økonomiske tider, der fremdeles vedvarer her.

Med hensyn til drivgarns-silden fra vestkysten, da er det mig en glæde at kunne berette, at der er gjort gode fremskridt; der øves mere kritik med hvad der ises, og silden har ivinter gjennemgaaende kommet godt frem, og priserne kan vel ogsaa siges at ha været tilfredsstillende;

de har variert mellem 10 og optil 20 m. pr. kasse. Nu en kort tid kom den ned i 6—5 m.; grunden hertil var et overfyldt marked.

Vor slemmeste konkurrent er den svenske sild, men iaar har tilførselen gjennemgaaende været moderat og priserne høie, derfor har ogsaa drivgarns-silden iaar indarbeidet sig bedre paa markedet.

Som regel avslutter det svenske fiske, naar vaarsilden slaar til for alvor, men vaarsilden har ogsaa sin overlegne konkurrent, nemlig den skotske sild. Denne vintersild er en mindre men kjøtfuld sild med rogn og melke, den passer til røkning og marinering, derfor foretrækkes den for vaarsild og betales høiere.

Vore eksportører maa derfor altid følge nøie med det skotske og svenske fiskes gang, og indrette sine indkjøpspriser og eksporten derefter. Vaarsilden arbeider sig ogsaa mere og mere ind, den pakkes gjennemgaaende godt og kommer frem i god stand; den smaafaldende vaarsild betales bedst.

Importen av smaasild fra Vest-Norge har iaar været ganske ubetydelig; grunden hertil har ikke været markedsforholdens her; dette fiske har slaat feil.

Indførselen av smaa fetsild pr. jernbane til Tyskland opgives at være 89 566 kasser og fra Narvik 1 586 520 kg. Denne sild kommer altid godt frem, men det er desværre at befrygte, at eksporten fra Trondhjem mere og mere glider over paa de svenske baner, da fragten over Storlien er m. 4.12 pr. 100 kilo i vognladninger paa 5 000 kilo, over Røros m. 5.02 En fragtforskjel paa m. 45. Narvik—Malmø—Rostock m. 5.02.

Jeg har foran paapekt, at denne smaasild straks vi faar kjølerum i dampskibene ogsaa her for Vest- og Sydtyskland vil kunne oparbeide sig et godt marked.

Altona er fersksildmarkedet, av importen hertil gaar over 90 % til kommissionærerne i Altona, resten til Hamburg.

I 1908 ankom 236 dampskibsladninger = 562 995 kasser fersk sild.

Denne forretning har nu utviklet sig derhen, at her nu er en hel del kommissionærer, hvorav flere kun har fersk sild som sin forretning, og andre der i hovedsæsonen søker at skaffe sig konsignationer. De første sælger foruten til indlandet og omliggende distrikter til stedets røkere og marinerere; disse forretninger avsluttes som regel pr. telefon, mens varen er underveis, og dersom ikke alt er solgt paa forhaand, saa resten hurtigst mulig ved ankomsten. Silden sælges som regel under garanti av stykketal i kassen og friske sunde varer. De andre kommissionærer er mere henvist til pladsforretning.

Til auktionerne i Hamburg—Altona kommer der ogsaa sild; denne

sælges for endel til gatesalg og smaahandlere samt til de større røkere og fabrikker. At sende større partier til auktionen kan jeg ikke tilraade, smaapartier opnaar som regel dagens pris og av og til naar varen er knap høiere priser, men straks kvantumet er mere end man rives om, trykkes priserne.

Efter min opfatning er her for mange kommissionærer i fersk sild, og disse forhaandssalg har sine to sider. Kjøperne faar offerter fra alle kanter og følgen er at priserne ofte unødig trykkes ned, sælgerne er bange for at bli siddende med formeget, og kjøperne, at de hvor meget de end trykker prisen, at de har forkjøpt sig. Har de forkjøpt sig, saa gjør de vrøvl ved mottagelsen, og sælgeren er ofte nødsaget til at vise imøtekommenhet vil han beholde sine kunder. Jeg har nu paany i snart tre vinter- og høstsæsoner hat anledning til nøie at studere de forskjellige forekomster paa ferskildmarkedet, og min iagttagelse er den, at her er for mange kommissionærer samt at de firmaer, der har fersksild som hovedforretning som regel bringer avskiberne et bedre resultat. Dette er ogsaa helt naturlig; forretningens chef og personale er det hele aar optat av kun denne ene ting. De faar daglig fangsttelegrammer fra Norge, Sverige og England, har rede paa hvad der pakkes paa de forskjellige steder, hvor det skal hen etc. De er til enhver tid orientert og indretter sine salg og priser derefter. De andre kommissionærer, der kun leilighetsvis faar fersk sild, har som regel en yngre mand paa kontoret, som har med salget, denne møter frem ved auktionerne og sælger underhaand til fremmøtte, og selvfølgelig benyttes ogsaa telefon og vel ogsaa litt forhaandssalg. Saadan er forholdene saa faar enhver bedømme selv. Alle søker at bringe det bedste resultat, men alle har ikke like betingelser herfor. Det er ikke let at rette paa disse forhold, de har utviklet sig efterhvert som importen steg. I Hull er forholdene bedre, og markedspriserne er mere stabile end her; selvfølgelig naar markedet overfyldes maa priserne ned, saa galt som her er det dog ikke. Der sælges silden i auktion og kjøperne fra indlandet har sine agenter, eller kjøpes av kjøbmænd, der arbeider med indlandet. Jeg har den tro, at kunde man i Altona bli enig om at oprette et auktionsmarked i frihavnen, hvor alle direkte baater losser, og Altona stadt tildelte kommissionærerne auktionatorrettigheter under saadanne betingelser, at forretningen kom ind i de mest betryggende forhold, saavel for markedets anseelse, som for de forskjellige landes exportører, da vilde sildehandelen efterhvert gli over i bedre forhold og gi den den stabilitet som nu delvis mangler.

Jeg har konferert med flere importører herom; de har været enige, men vanskeligheterne ved at omlægge en betydelig forretning som denne er jo mange, uovervindelige er de imidlertid ikke.

Avskrift av fiskeriagentens telegrammer over de

Dato		S/S	Kasser	Kveite	Kveite		Hyse
					Stor	Smaa	
1908							
Januar	3	Hektor	134	25/70	—	—	15½/18
—	7	Tordenskjold	116	30/65	—	—	17/20½
—	11	Pollux	317	25/62	—	—	16¼/20½
—	14	Mercur	182	35/81	—	—	28/30
—	17	Erik	368	34/75	—	—	20/24
—	21	Sigurdsøn	130	79/40	—	—	15/17½
—	23	Hector	62	35/78	—	—	18/21
—	24	Haakon	104	40/80	—	—	19½/23½
—	27	Mira	61	40/80	—	—	10/20
—	30	Pollux	61	40/80	—	—	20/25
Februar	2	Magnus	66	40/90	—	—	27/32
—	4	Harald	71	45/88	—	—	24/34
—	5	Erik	37	45/88	—	—	37
—	7	Hektor	50	45/90	—	—	38/40
—	11	Neptun	75	45/80	—	—	30/36
—	14	Haakon	44	60/90	—	—	25½/31½
—	15	Pollux	70	50/90	—	—	25/28¾
—	18	Tordenskjold	82	40/70	—	—	10/19
—	20	Magnus	158	45/70	—	—	13/19
—	22	Erik	135	42/65	—	—	17½/20¾
—	24	Mercur	73	34/52	—	—	18¾/28
—	27	Hektor	72	40/55	—	—	26½/38
—	28	Haakon	111	30/64	—	—	29½/23½
Mars	3	Sigurdsøn	85	34/58	—	—	31/35
—	5	Pollux	96	40/55	—	—	30/36
—	7	Magnus	149	30/57	—	—	28/37
—	9	Mira	145	27/65	—	—	30/35
—	11	Erik	194	30/61	13/24	14½	20/28
—	13	Hektor	182	30/60	22½/37	13/20	19/22
—	17	Harald	230	39/50	17/31	13/17	13/18
—	21	Pollux	477	30/47	20/23	6/15	13½/18½
—	24	Neptun	189	25/42	15/20	10/14	13¼/18
—	28	Magnus	356	32/40	—	10/20	18/23½
—	31	Tordenskjold	101	32/47	—	—	15/24
April	1	Hektor	66 H.	34/50	—	—	17/24½
—	3	Erik	A.	35/46	—	—	21/24½
			134 H.	32½/49½	—	—	25½/29
			A.	34/50	—	—	25/30
—	8	Pollux	62 H.	37/68	—	—	29/33
			A.	41/61	—	—	37/38
—	10	Mercur	107 H.	35/48	—	—	18½/32
			A.	35/56	—	—	26½/30½

opnaaede priser for norsk fisk i Hamburg—Altona.

Sekunda hyse	Flyndre	Sekunda flyndre	Sei	Aal	Laks	Tert	Ørret
—	10½/30	—	6/6½				
—	21½/29	—	8				
—	15/24½	—	10½				
—	30/46	—	11½				
—	26/45	—	11/12				
—	32/37	—	12				
7/12	28/40	—	12½				
7/15	25/40	—	12¼/12¾				
—	25/40	—	11½				
--	22/35	—	12				
—	28/45	—	12				
—	30/45	—	12/12¾				
—	30/48	—	12/13				
—	—	Nordl.	12¾				
—	35/50	21/31	12/13				
—	35/55	—	11/12				
—	40/60	30/36	10½/11				
—	30/45	—	7½/10				
—	25/33	—	4½/5				
—	20/27	—	4/5¾				
—	20/33	—	2				
—	33/43	—	3½/4				
—	27/55	17/39	4				
13/25	26/39	25/31	5				
10/22	25/49	22/25	3—4				
7/22	27/43	20/26½	4				
3/25	10/28	—	6				
6/18	20/38	13/24	6				
11/16	17/30	12/22	6—7				
8/12	20/31	11/23	7				
7/13	17/26	9/21	3—4				
9/12	15/25	8/22	3—4				
9/14	15/23½	7/19½	2½/5				
10/14	16/26	6/13½					
7½/10½	10½/20	—					
10/16½	10/31	—	6				
17/20	16½/27	—					
20	30/36	—	6/10				
10¾/23¾	20/45	13/20	—	—	—	—	78/130
—	25/29	12/20					
—	20/41	—					
—	16/35	—					

Fortsat:

Dato		S/S	Kasser		Kveite	Kveite Nordlands og smaa	Hyse
1908							
April	15	Hektor	108	H.	27/45½	—	14½/29¾
				A.	30/48	—	25/29½
—	18	Mira	51	H.	30½/59	—	—
				A.	29½/55	—	20/25
—	22	Erik	86	H.	25/40½	—	—
				A.	26/47	—	20/25
Mai	3	Neptun	29	A.	30/48	—	7/9
				H.	30/49	—	—
—	5	Sigurdsøn	74	H.	18/31½	—	5/3
				A.	20/30½	—	10/4
—	13	Pollux	74	H.	10/43	—	—
				A.	23/45	—	28¾
—	15	Nordstjernen ..	80	H.	20/38	—	—
				A.	21½/36½	—	—
—	19	Erik	144	H.	15/32½	—	—
				A.	22/34	—	—
—	22	Mira	55	H.	11/26	—	—
				A.	5/29½	—	—
—	27	Sigurd	52	H.	25/34½	—	—
		Pollux	78	A.	25/35	—	—
—	29	Tordenskjold ..	95	H.	25/47	—	—
				A.	27½/48	—	—
Juni	2	Erik	170	H.	25/41	—	—
		Ring	131	A.	27/44	—	—
—	5	Mercur	152	H.	24½/42½	—	—
				A.	28/40	—	—
—	10	Sigurd	40	H.	26/57	—	—
		Pollux	138	A.	28/57	—	—
—	16	Erik	133		—	—	
		Ring	103	A.	36/55	—	—
				H.	35½/54	—	—
					—	—	—
—	19	Nordstjernen ..	159	H.	41/27	—	—
				A.	44/31	—	—
—	23	Pollux	160	H.	20/32	2/19	—
				A.	27/34	27/24	—
—	26	Sirius	131	H.	23½/28½	21/24	—
				A.	24½/36	23½/29½	—
—	30	Erik	145	H.	36½/32½	26½/18	—
				A.	38½/26½	31/20½	—
Juli	3	Tordenskjold ..	106	H.	23/43	20/33½	
				A.	25½/36	20/35	—

Sekunda hyse	Flyndre	Nordlands flyndre	Sei	Aal	Laks	Tert	Ørret
14/17	5/24	—	—	—	—	—	82/180
5/14½	20/32	8½/17½	—	—	—	—	30/130
—	14/23						
10½/15½	15/25						
—	16/25½	6/11	—	—	—	—	70/126
12/16	20/30	10/19	—	—	—	—	70/116
—	28/51	—	—	—	219/210	—	62/160
—	—	—	—	—	199/169	—	30/120
—	—	—	—	—	—	—	40/110
—	—	—	—	—	187/199	—	52/121
—	21/49	—	—	—	188/192	—	62/141
15	23/40	—	—	—	189/192	—	40/102
—	22/45	—	—	—	208/180	—	52/91
—	—	—	—	—	204/190	—	34/109
—	27½/31	—	—	—	207/180	—	50/144
—	15/37½	—	—	—	194/203	—	50/186
—	30/42	—	—	—	217/170		
—	—	—	—	—	212/217		
—	26½/32½	—	—	—	203/170	—	42/122
—	28/35	—	—	—	203/170	—	45/140
—	27/40	—	—	—	130/174	—	40/127
—	33/48	—	—	—	144/197	—	95/133
—	26½/41	—	—	—	121/161	—	34/131
—	29/44	27½/30½	—	—	145/166	—	70/152
—	23/50	—	—	—	96/171	—	75/139
—	30/40	—	—	—	93/166		
—	26/41	—	—	—	163/134	—	75/30
—	23/41	—	—	—	163/130	—	104/30
—	30/45	22/37	—	—	160/132	—	161/52
—	28/39	14/25	—	—	—	—	128/53
—	—	—	—	—	110/153	—	58/128
—	39/35	—	—	—	140/120		
—	—	—	—	—	136/121		
—	26/28	—	—	—	125/135	85/110	
—	28/29½	—	—	—	125/133	100/127	
—	—	—	—	—	116/132		
—	—	—	—	—	123/133		
—	36/26	—	—	—	143/139		
—	39½/32½	—	—	—	140/145		
—	—	—	—	—	142/146		

Fortsat.

Dato		S/S	Kasser	Kveite	Kveite Nordlands og smaa	Hyse
1908						
Juli	4	Pollux........	209 H.	29/38½	24/30½	—
			A.	34/40	25½/27	—
—	10	Mercur.......	195 H.	25/37½	10/29	—
			A.	26½/38	12/29	—
—	14	Erik.........	164 H.	36/45½	21/40	—
			A.	41/48½	20/44	—
—	17	Sigurdsøn.....	170 H.	30/42½	12/37	—
			A.	34½/42	15/36½	—
—	22	Pollux........	212 H.	37½/50	10/41	—
			A.	41/45	25/40	—
—	25	Nordstjernen ..	165 H.	37/50	10/41	—
			A.	38/45	25/39	—
—	30	Sirius........	164 H.	49/27½	38/10	—
			A.	50/32	40/20	—
		Ring, Erik....	60,180 A	—	52/33	—
			H.	—	52/33	—
August	5	Pollux........	135 H.	51/30	—	—
			A.	53/37	—	—
—	7	Tordenskjold ..	164	56/33	—	—
—	12	Ring, Erik....	21, 207	65/46	38/20	27½/20
—	15	Mercur.......	194	52/35	—	17/11
—	19	Pollux........	225	54/25½	—	25½/18
—	21	Sigurdsøn.....	145	54/32	—	14½/10
—	27	Erik.........	263	47/25	—	13¼/7¼
—	29	Mira.........	278	31/16½	—	14½/7¼
Septbr.	3	Pollux........	287	26/16½	18½/13½	26/12
—	4	Sirius........	160	24/15½	—	14/22
—	9	Erik.........	131	48/21½	—	17½/15
		Jarl..........	171	33/22½	—	19½/9½
—	11	Tordenskjold ..	118	46/23½	—	23/17
—	16	Sirius........	207	50½/24½	—	24/16
—	19	Mercur.......	220	48/24	—	20/8
—	24	Erik.........	367	46/26	—	14/4
		Harald.......	199	36/23	—	13/3
—	26	Sigurdsøn.....	145	36/22½	—	10/3
—	30	Hera.........	107	36/15	—	12/3
		Sigurd, Pollux.	30, 233	36/20	—	14½/3
Oktbr.	3	Mira.........	251	35/16½	—	13/5
—	8	Harald.......	179	23/15	—	18/13½
		Erik.........	105	23/15	—	20½/7¾
		Hektor.......	111	26/17½	—	20/15
—	13	Neptun.......	110	36/20	—	20/15
—	20	Tordenskjold ..	64	38/25	—	18/15¾
—	22	Hera.........	62	50/29	—	25½/21

Sekunda hyse	Flyndre	Nordlands Flyndre	Sei	Aal	Laks	Tert	Ørret
—	20/41	—	—	—	140/148		
—	—	—	—	—	141/146		
—	20/41	—	—	—	120/145	106/120	
—	25½/34½	—	—	—	133/144	110/126	
—	26/37½	—	—	—	127/144	81/118	40/108
—	25½/33	—	—	—	130/142	118/123	66/111
—	34/42	—	—	55/56	110/140	71/115	85/95
—	32½/38½	—	—	57	115/139	85/125	[illegible]8/100
—	—	—	—	—	108/145	90/119	59/90
—	—	—	—	—	121/145	102/120	60/96
—	34/47	—	—	—	130/157	90/122	59/92
—	35½/40	—	—	—	143/157	95/132	90/105
—	37/25	—	—	64/41	214/121	160/133	120/32
—	39½/26	—	—	60/50	191	158	144/70
—	35/42	—	—	—	177/135	—	138/70
—	39/35	—	—	—	175/130	—	125/60
—	40½/20	—	—	51/35	215/127	153/138	167/40
—	43/26½	—	—	52/40	223/204	158/130	60/163
—	46/33	—	—	66/35	205/183	162/134	40/134
—	43½/22	—	—	60/36	205/135	161/150	40/166
—	46/23	—	—	62/28	200/159	167/153	75/144
—	43/26½	—	—	60/32	179/100	167/128	43/120
—	43/25	—	—	64/38	192/140	155/142	53/150
—	41/13½	—	—	50/38	187/120	165/103	30/89
—	36/15	—	—	47/27	174/94	—	30/80
—	35½/16½	—	—	50/25	206/125	—	35/124
—	30/15½	—	—	51/37	—	—	55/114
—	30½/16	—	—	46/33	235/100	165/122	34/157
—	33/21	—	—	55/31			
—	—	—	—	58/33	—	—	55/123
—	41½/27½	—	—	57/44	—	—	50/160
—	34/25	—	—	61/36			
—	33/16	—	—	55/39			
—	33/12	—	—	35/48			
—	22½/10	—	—	49/30	—		
—	19/3	—	—	47/25	—	—	69/160
—	19½/6	—	—	37/25	—	—	50/161
—	21/8	—	—	35/21	—	—	50/150
—	17/6	—	—	45/26	—	—	55/126
—	22/11	—	—	60/30	—	—	50/133
—	34/20	—	—	59/44	—	—	37/130
—	30/18	—	—	55/46	—		
—	27/22	—	—	65/39	—	—	60/137
—	45/15½	—	—	48/34	—	—	61/135

Fortsat:

Dato	S/S	Kasser	Kveite	Kveite II	Hyse	Hyse II
1908						
Oktobr. 23	Erik	133	56/36	—	14¼/24	—
— 27	Mercur	162	56/32	—	20/27½	—
— 28	Hektor	182	46/32	—	18½/25	—
— 31	Magnus	158	47½/28½	—	13/18	—
Novemb. 3	Sigurdsøn	223	50/32	—	11½/14½	-
— 4	Pollux	315	48/24	—	7/14	—
— 6	Hera	467	20/36	—	11¼/15	—
— 10	Mira	202	21/41	—	11/15	—
— 11	Erik	149	20/43	—	12¾/16	—
— 14	Hektor	356	20/28	—	11/15	—
— 17	Jarl..........	151	18/28	—	13¾/16¼	—
	Harald	230	20/30	—	14½/16¾	—
— 20	Pollux	205	20/36	—	19/24	—
— 24	Neptun	89	24½/40	—	21/27	—
— 25	Hera	71	22½/46	—	19½/28	—
— 27	Erik	119	30/55	—	23/30	—
Desemb. 1	Tordenskjold ..	147	25/60	—	23/30	8/18
— 2	Hektor	74	33/58	—	16½/28¼	—
— 4	Nidelven	231	36/66	—	12/23	—
— 8	Mercur	254	30/65	—	7¼/10	—
— 10	Pollux	390	40/66	—	7/11	—
— 12	Hera	524	29/63	—	7/13	—
— 16	Erik	173	26/65	—	11/15	3/9
— 13	Hektor	177	28/65	—	14/17	—
— 20	Mira	183	22/72	—	6/12	—
— 23	Nidelven	56	20/75	—	4/10	—
— 26	Pollux	13	20/70	—	7/12	—
— 30	Jarl..........	97	25/70	—	15/16	—
		19 571				

Flyndre	Nordlands flyndre	Sei	Aal	Laks	Tert	Ørret
24/42	—	—	33/42	—	—	57/109
$31/37\frac{1}{2}$	—	—	25/45			
$23/32\frac{1}{2}$	—	—	30	—	—	60/120
12/25	—	—	—	—	—	50/160
20/30	—	—	31/40			
22/33	—	—	29/37			
10/26	—	—	30/44			
14/25	—	—	30/40			
19/22						
14/22	—	—	30/35			
$19\frac{1}{2}/30$		—				
20/30	—	—	30/37			
18/35	—	10	26/51			
$20\frac{1}{2}/34$	—	—	34/55			
$23\frac{1}{2}/30$	—	—	40/41			
23/46	—	—	35/41			
$24\frac{1}{2}/48$						
29/45	—	13/14				
25/45	—	13/14				
15/35						
19/40	—	10				
22/40	—	11				
18/26						
20/35	—	$11\frac{1}{1}/11\frac{1}{4}$				
15/25	—	8/9				
10/25						
10/20	—	$3\frac{1}{2}/3\frac{3}{4}$				

Fiskeriagentens telegrammer om fersksild-

Dato		S/S	Kasser	Drivgarn- og fuldsild	Smaasild	Vaarsild fuld	Vaarsild tom
1908							
Januar	2	Hektor	730	15/18	$6^{1}/_{2}/7$	—	—
—	7	Tordenskjold ..	536	$18\frac{1}{4}/19\frac{3}{4}$	$3^{3}/_{4}/5^{1}/_{2}$	—	—
—	10	Pollux	940	19/21	$5^{1}/_{2}/6^{1}/_{4}$	—	—
—	13	Mercur	950	11/14	$5^{1}/_{2}/6^{1}/_{2}$	—	—
—	16	Direkte baat ..	1 835	5/6	—	—	—
—	17	Do. ..	625	$3^{3}/_{4}4/^{1}/_{2}$			
		Erik	3 200	$5^{1}/_{2}/6$	6	—	—
—	21	Sigurdsøn	982	4/8	5/6	—	—
—	23	Hektor	260	$10^{1}/_{2}$	$5^{1}/_{4}/6^{1}/_{2}$	—	—
—	24	Haakon	167	$8^{1}/_{2}$	$6/6^{3}/_{4}$	—	—
—	28	Mira	265	12	$1^{1}/_{4}/3$	—	—
—	29	Ring	1 700	—	—	—	—
—	30	Pollux	1 680	—	—	—	—
Februar	1	Magnus	190	—	$4/4^{3}/_{4}$	—	—
—	4	Harald	362	3/5	5	—	—
		2 direkte baater	2 700	—	—	—	—
		Guttorm	200	—	—	—	—
—	5	Erik	70	$5^{1}/_{2}/11$			
—	7	Hektor	190	—	$3^{1}/_{4}/4$	13/14	—
—	10	Jernbane	250	—	—	—	—
—	11	Neptun	81	—	8/9	13/14	—
		Ring	800	—	—	—	—
—	12	Direkte baat ..	1 450	—	—	—	—
—	13	Haakon	700	—	—	—	—
		—	190	—	$7^{1}/_{2}/8$	—	—
—	14	Pollux	590	—	—	11/12	—
—	18	Tordenskjold ..	745	—	3	$9^{1}/_{2}/12$	—
—	19	Bjørn	1 479	—	—	—	—
—	20	Magnus	1 315	—	$1^{1}/_{2}/2$	7/9	—
—	21	Erik	920	—	—	$5^{1}/_{2}/7$	—
—	24	Mercur	1 490	—	—	$4^{1}/_{2}/6^{1}/_{2}$	—
—	26	2 direkte baater	5 102	—	—	4/5	—
		Hektor	1 154	—	—	$4^{1}/_{2}/5^{1}/_{2}$	—
—	28	Haakon	160	—	—	8/9	—
Mars	2	Sigurdsøn	989	—	—	$7^{1}/_{2}/10$	—
		2 direkte baater	3 435	—	—	$6\frac{1}{2}, 7\frac{1}{2}, 8\frac{1}{2}$	—
—	4	—	3 300	—	—	$6^{1}/_{2}/7^{1}/_{2}$	—
		Pollux	696	—	—	$7/7^{3}/_{4}$	—

priserne pr. kasse i Hamburg—Altona.

Østlandssild		Engelsk	Svensk	Derav smaasild	Ukepris	Uketilførsel
fuld	tom					
—	—	—	8	660	—	90 381
—	—	—	8/10	230		
—	—	—	11			
—	—	—	—	—	3½/21	20 679
8½/10	—	—	8½/11			
—	—	—	8/9½	300		
—	—	—	9½			
9½/12	—	—	10	240	3¾/14	20 487
—	—	—	—	117		
—	—	—	6½	—	3¾/18	25 927
5/7	—	—	5/6			
4/4¼	—					
—	—	—	4/5	190		
—	—	—	—	112	4/17	30 820
2½/3	—					
4/7	—	8/12				
—	—	—	10/11	100		
13½/14	—	18/20				
—	—	—	—	15		
11/12	—					
11/12	—					
11½	—					
—	—	—	—	190		
—	—	—	8/9			
—	—	—	8½/9	420	7½/20½	14 111
4½/5	—	—	7½			
—	—	—	—	500		
—	—	8/15	—	—	5½/20	15 509

Fortsat:

Dato		S/S	Kasser	Drivgarns og fuldsild	Smaasild	Vaarsild	
						fuld	tom
1908							
Mars	6	Magnus	1 561	—	—	$5\frac{1}{2}$, 6, $7\frac{1}{4}$	
		Direkte baat ..	5 000	—	—	6/7	
—	8	— ..	3 800	—	—	$5\frac{1}{2}/7\frac{1}{2}$	—
—	9	Mira	1 830	—	—	$5\frac{1}{2}/7\frac{1}{2}$	
		Direkte baat ..	5 600	—	—	$5\frac{1}{2}/8$	—
—	12	— ..	4 000	—	—	$6\frac{1}{2}/8$	
—	13	3 direkte baater	5 600	—	—	$6/8\frac{1}{2}$	
		Hektor	510	—	—	7/8	
—	14	2 direkte baater	5 500	—	—	$5/6\frac{1}{2}$	
—	16	—	6 000	—	—	5/7	
—	17	Harald	155	—	—	$3\frac{3}{4}/5$	
		2 direkte baater	6 350	—	—	$3\frac{1}{4}/5\frac{1}{2}$	—
—	21	Pollux	157	—	—	3/4	
		3 direkte baater	8 500	—	—	3/4/3/4	
—	23	Neptun	630	—	—	3/5	
		Direkte baat ..	1 629	—	—	3/6	—
—	24	— ..	3 500	—	—	4/5	
—	26	— ..	2 500	—	—	$5\frac{1}{2}/6$	
—	28	— ..	1 800	—	—	2/4	
—	30	— ..	2 500	—	—	5/6	
—	31	Tordenskjold ..	400	—	—	6/4	—
April	1	Hektor	219	—	—	6/7	
—	3	Erik	300	—	—	9/10	
—	8	Direkte baat ..	1 200	—	—	13/14	—
—	8	Pollux	360	—	—	13/14	
—	10	Mercur	426	—	—	6/13	
—	10	2 direkte baater	3 250	—	—	6/12	
—	11	—	2 200	—	—	7/11	
—	14	Hektor	252	—	—	7/9	—
August	15	—	—	—	—	—	—
—	19	—	—	—	—	—	—
—	27	—	—	—	—	—	—
Septbr.	3	—	—	—	—	—	—
—	9	—	—	—	—	—	—
—	16	—	—	—	—	—	—
—	24	—	—	—	—	—	—
—	30	—	—	—	—	—	—
Oktbr.	8	—	—	—	—	—	—
—	13	—	—	—	—	—	—
—	22	—	—	—	—	—	—
—	28	—	—	—	—	—	—

Østlandssild		Engelsk	Svensk	Derav smaasild	Ukepris	Uketilførsel
fuld	tom					
—	—	8/11				
—	—	—	—	—	5½13¼	16 274
—	—	10/11	—	—	5/13	29 647
—	—	—	—	—	3/11¼	27 121
—	—	—	—	—	2/6	13 336
—	—	—	—	—	5/14	4 019
—	—	—	—	—	6/14	7 267
—	—	—	—	—	17½	8 100
—	—	—	—	—	11/22	7 111
—	—	—	—	—	10½/20	8 375
—	—	—	—	—	10/19	14 492
—	—	—	—	—	9/20	15 840
—	—	—	—	—	11/23	16 058
—	—	—	—	—	11/18	18 939
—	—	—	—	—	7/19	8 389
—	—	—	—	—	12½/19	19 745
—	—	—	—	—	14/25	6 259
—	—	—	—	—	9/23	43 676
—	—	—	—	—	12/17½	23 000

Fortsat.

Dato		S/S	Kasser	Drivgarn- og fuldsild	Smaasild	Vaarsild	
						fuld	tom
1908							
Novbr.	6	—	—	—	—	—	—
—	13	—	—	—	—	—	—
—	17	—	—	—	—	—	—
—	24	—	—	—	—	—	—
Decbr.	1	Tordenskjold ..	87	14/14$\frac{3}{4}$	—	—	—
		Jelø..........	55	13/13$\frac{3}{4}$	—	Nordlandsild	
—	2	K. Ring	400	12/12$\frac{3}{4}$	8$\frac{1}{2}$/9$\frac{1}{2}$	Smaakasser	
—	4	Nidelven	576	20/23	12$\frac{1}{2}$/7$\frac{1}{2}$/8$\frac{1}{2}$	—	
—	8	—	—	—	—	—	—
—	12	Kyrre	254	14$\frac{3}{4}$/17	13		
—	16	Erik	500	17/18	—	—	—
—	18	Hektor	2 654	13/18	12/14		
—	20	Mira	600	4/12			
—	30	Jarl..........	330	15/20-c	9$\frac{1}{2}$/4	—	—
			123 613				

Østlandssild		Engelsk	Svensk	Derav smaasild	Ukepris	Uketilførsel
fuld	tom					
—	—	—	—	—	10/14	36 000
—	—	—	—	—	9/14	39 000
—	—	—	—	—	8/13½	47 595
—	—	—	—	—	8/16	26 349
—	—	—	—	—	12/20	18 532
—	—	—	16/17			
—	—	—	—	—	8/13	15 340
—	—	—	—	11/12	14/23	17 000
—	—	—	12/16	—	4/14	16 162

4. Klipfiskhandelen i 1908.

Paa grund av den gode fangst i 1908 gik priserne for klipfisk efterhvert nedover. Lagerne av gammel fisk maatte fremover vaaren sælges til meget lave priser, der maa ha paaført indehaverne betydelige tap, hvilket hadde tilfølge en noget lavere indkjøpspris paa fisken i 1908.

Omsætningen var det hele aar meget tilfredsstillende og er det fremdeles; det maa dog bemerkes, at forretningen i tidligere aar var livligere paa denne tid, hvor man forsyner sig til den forestaaende fastetid.

Paa grund av de trykkende forhold paa verdensmarkedet lider alle artikler og priserne gaar ned, hvilket ogsaa har været uundgaaelig for klipfisken, og priserne har nu naadd et lavpunkt, som vist ingen i begyndelsen av sæsonen har kunnet tænke sig.

Brasilien-vare i kasser paa 58 kilo netto betaltes i begyndelsen med m. 38, nu i januar kun med m. 30, og man maa være forberedt paa yderligere prisfald. Det samme var tilfælde med kasser paa 45 kilo netto; prisen begyndte med m. 32 og er efterhvert faldt til m. 29—28 for alle merker; for andet merke 1—2 mark lavere. Man kan derfor ogsaa gaa ut fra, at 1908 ogsaa har bragt eksportørerne tap, og hvad der endnu er paa lager forbedrer ikke stillingen.

Kvaliteten opgives som middelmaadig, og i løpet av høsten og vinteren forekom der enkelte partier med mid, og det viste sig at flere partier, der hadde mid, ankom til de oversjøiske steder i en meget daarlig forfatning, hvilket paaførte mottagerne ganske betydelige tap.

Den norske klipfisk har i mange aar hat stor anseelse paa de oversjøiske markeder; denne anseelse er desværre gaat tilbake, og naar kjøperne paaføres større tap paa grund av kvaliteten, er det en selvfølge at deres interesse for den norske fisk blir mindre. Vi har stor konkurranse fra andre land, og disse anstrenger sig til det yderste for at komme ind paa alle markeder. Dette har man selvfølgelig ogsaa merket i Norge, men noget sent.

Dette er et spørsmaal av stor økonomisk betydning for Norge; det vedrører ikke bare eksportørerne; alle, der har med fisken at gjøre, er her interessert, fisker, arbeider, salter og tørker, de maa alle gjøre sit yderste for at fisken skal kunne bli en prima værdifuld handelsvare, der fuldt ut kan mindst likestilles med vore konkurrenters. Det er ikke udelukket, at man ogsaa for klipfiskens vedkommende kan forbedre den nuværende tilvirkningsmaate og tillike utnytte de nye metoder.

5. Stokfiskhandelen i 1908.

Det tilvirkede kvantum stokfisk i 1908 var neppe mindre end i 1907. Mens lofotfisken faldt stor, var finmarkfisken betydelig mindre, henimot

$^1/_3$ av al fisken var smaa titling. Tilfældet vilde at lagerne av tørfisk i Italien, der er hovedmarkedet, var saa at si helt rømmet, hvilket særlig kom Finmarken tilgode, da de herved fik anledning til at rømme sine lagere fra 1906 og 1907 til forholdsvis gode priser. Senere, da ny lofot- og finmarkfisk kom paa markedet, var efterspørselen fra Italien meget tilfredsstillende, særlig Finmarken lykkedes det at faa solgt det væsentlige av sin produktion til gode priser. Forretningen i stokfisk i 1908 har derfor antagelig været tilfredsstillende.

I Italien var det imidlertid ikke mulig i løpet av sæsonen at faa priserne op, priserne gik derimot litt ned paa grund av at kvantummet dog blev større end paaregnet.

Av finmarkfisk er der i Hamburg og Norge neppe noget nævneværdig lager, av lofot er der vel endnu noget paa lager i Bergen.

I Italien er der derimot fortiden temmelig betydelige lagere, særlig i hænderne paa nogen spekulanter i Genua og Venedig, og alt avhænger av om det blir mulig at faa dette over i konsumen, før den nye sæson.

Jeg er desværre iaar ogsaa nødsaget til at omtale fisken fra Finmarken. Der var flere deferencer paa grund av kvaliteten og slet sortering. Disse deferencer, der er like ubehagelige for sælger som kjøper, er meget let at undgaa, dersom man vilde holde sig efter de bestemmelser med hensyn til sortement og kvalitet, hvorunder fisken er solgt.

6. Seihandelen i 1908.

Forretningerne i sei maa man nærmest kalde for litet tilfredsstillende. De priser, der opnaaddes i januar og februar, faldt i løpet av aaret 20 til 25 %; denne forretning har derfor antagelig bragt mange tap.

Nu i januar er der liten efterspørsel efter sei; det er derfor meget vanskelig at kunne uttale sig bestemt om, hvad den nærmeste fremtid vil bringe. Noteringerne er fortiden 50—60 cmt. 48 m., 40—50 cmt. 46 m..

Tysklands import og eksport av stokfisk og klipfisk.

	Import		Eksport	
Ialt	990 900	kilo	270 100	kilo
Norge	798 200	kilo	—	kilo
Holland	121 800	„	—	„
Norge	—	„	214 800	„
Sweitz	—	„	34 800	„

Importværdi m. 723 000, eksport m. 216 000.

7. Tranhandelen i 1908.

Dampmedicintran i 1908 var ca. 50 000 tdr. imot 40 800 tdr. i 1907. 37 000 tdr. i 1906 og 36 294 tdr. i 1905.

Priserne for dampmedicintran var i aarets begyndelse ca. m. 68 men faldt under fisketiden ned til m. 54 den steg senere langsomt og var ved aarets slutning m. 59. Lagerne var ved aarets utgang overalt meget smaa og markedet fast.

Raa medicintran blev næsten ikke handlet her i Hamburg, da konsumenterne ved de lave damptranpriser gik over til denne. Priserne var fra m. 50 til m. 55.

Bruntran var ogsaa knap i 1908, men tilførselen dækkede efterspørselen og betaltes med m. 31 til m. 35.

Japantran har det hele aar været gjenstand for en livlig handel. Prisen begyndte i januar med m. 26 og steg paa grund av den lille fangst i Japan i vinterens løp og tillike paa grund av den knappe tilførsel til m. 31 denne pris holdt sig til medio juni. Efter den tid indløp offerter av sommerfangst for avladning, og betydelige underbud akceptertes, følgen var at priserne i juli og august faldt til m. 24.50, men steg dog trods de store tilførsler i løpet av høsten til m. 27.50, ved aarets utgang var der meget litet Japan tran disponibel, og da importørernes beretninger stemmer om at vinterfisket ogsaa iaar er mislykket, kom der ved aarets slutning housse for levering til vaaren.

Hvaltran, Grøndlandstran og Newfoundlandstran: forretninger i alle disse transorter har „Rapsolie“ for endel erstattet. Priserne for filtreret lys hvaltran nr. 1 var i januar m. 47, mars m. 43, august m. 40 og desember m. 41. Mørkere sorter forholdsmæssig billigere. Grønlandstran januar m. 40, august m. 42, september m. 38 og desember m. 36. Newfoundlandstran januar m. 50, august m. 45 og desember m. 47.

Hamburgs import:

	1908	1907	1906
Diverse lande	8 300 tdr.	13 700 tdr.	11 669 tdr.
Amerika	17 000 „	23 700 „	8 781 „
Storbritannien	30 000 „	37 600 „	35 559 „
Spanien og Portugal	7 800 „	10 700 „	11 614 „
Danmark	3 200 „	8 000 „	7 095 „
Sverige	300 „	500 „	2 402 „
Norge	51 000 „	34 200 „	29 597 „
Japan .. 239 000 kasser =	80 000 „	76 600[1]) „	63 283[2]) „
	197 800 tdr.	205 000 tdr.	170 000 tdr.

[1]) 220 000 ks. = 76 600 tdr. [2]) 180 000 ks. = 63 283.

Hamburgs lagere 31. desember:

	1908	1907	1906
Bruntran	1 250 tdr.	1 550 tdr.	1 850 tdr.
Blanktran	23 050 „	18 250 „	11 200 „
Damptran	1 400 „	1 280 „	880 „
Raa medicintran	100 „	120 „	320 „
	25 800 tdr.	21 200 tdr.	14 250 tdr.

Den samlede import bestod av følgende sorter:

	1908	1907	1906
Bruntran	8 800 tdr.	6 000 tdr.	6 500 tdr.
Blanktran	183 800 „	192 900 „	156 200 „
Damptran	5 000 „	5 800 „	6 400 „
Raa medicintran	200 „	300 „	900 „
	197 800 tdr.	205 000 tdr.	170 000 tdr.

Tysklands import og eksport av tran.

	1908		1907	
	Import	Eksport	Import	Eksport
Ialt	17 754 300 kilo	171 400 kilo	20 101 400 kilo	220 600 kilo
Norge	8 197 500 kilo	— kilo	7 909 400 kilo	— kilo
Danmark	390 800 „	— „	467 500 „	— „
Storbritannien	3 214 800 „	— „	3 357 900 „	— „
Japan	4 658 200 „	— „	5 625 400 „	— „
Østerike-Ungarn	— „	64 600 „	— „	37 600 „
Rusland i Europa	— „	60 400 „	— „	123 900 „

Import værdi m. 6 677 392. Eksport m. 72 088.

Tysklands import og eksport av spek, hval, tranfett etc.

	1908		1907	
	Import	Eksport	Import	Eksport
Ialt	253 900 kilo	9 600 kilo	280 000 kilo	700 kilo
Norge	120 200 kilo	— kilo	152 400 kilo	— „
Storbritannien	120 800 „	— „	111 500 „	— „
Belgien	— „	100 „	— „	— „
Østerike-Ungarn	— „	9 500 „	— „	500 „

Import værdi m. 91 404. Eksport m. 4 128.

8. Fiskeguano.

Forbruket av fiskeguano i Tyskland er i tiltagende baade til gjødning og for de bedre sorters vedkommende til foder, særlig av svin, og denne omstændighet har vistnok hindret et endnu større prisfald end tilfældet har været.

Værdien av gjødningsstoffe retter sig især efter kvælstofpriserne, og disse har været temmelig lave i 1908, da salpeter har staat noksaa lavt, likesaa virker de mange fabrikater av gode og billige superphosphater.

Tysklands import og eksport av kunstig, dyr- og fiskeguano.

	1908		1907	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	22 361 800	3 182 900	23 141 200	6 638 500
Norge	6 171 100	—	5 698 000	—
Belgien	8 744 400	—	9 700 600	—
Storbritannien	5 874 300	—	5 664 500	—
Nederlandene	—	1 070 000	—	1 048 500
Amerika	—	564 500	—	1 006 300

Import værdi m. 1 565 326. Eksport m. 222 803.

9. Røket og hermetisk nedlagt sild og fisk.

Komiteen for utstillingen i Trondhjem i 1908 var saa venlig, at at stille til min disposition et beløp paa indtil kr. 500 for at kunne utstille en liten kollektiv utstilling av tysk røket og hermetisk nedlagt fisk.

Utstillingen vilde bli besøkt av fiskeriinteresserte fra det hele land; min hensigt var at henlede det store publikums opmerksomhet paa, hvad disse artikler er i andre lande og at særlig Tyskland staar høit i denne retning; røket sild og hermetisk nedlagt er blit et folkenæringsmiddel, der har den fordel, at de er baade billige, nærende og velsmakende.

Der røkes jo ogsaa i Norge endel sild og fisk, men det hele kan man nærmest betragte som en delikatesse, der kun av og til finder veien til de enkelte hjem. Dette er ikke nok, røket sild og fisk maa bli en daglig føde, der finder veien til de tusinde hjem landet rundt.

Der er to sorter røkning, varm og kold, den varmrøkede fisk og sild spises mest kold, men ogsaa kokt og stekt, den koldrøkede kokt og stekt.

I England er røket hyse (finnon haddock) en meget anerkjendt ret, der naar frem til de fleste hjem, og av røket sild (bloaters) samt flækket

(kippers) er forbruket i Storbritannien enormt. Desuten er der en ganske betydelig eksport av røket sild i tønder og av hermetisk røket sild og hyse.

I Tyskland er røkning av sild og fisk i løpet av en 20 til 30 aar gaat betydelig frem, her er det hovedsagelig varmrøkning, mens England benytter koldrøkning.

Tysklands fiskerøkerier er flere hundrede i tal og røket sild og fisk er her blit et kjært folkenæringsmiddel, der har indarbeidet sig et marked snart sagt over hele det tyske rike, og ikke mindst blandt arbeids- og mellemklassen. Her røkes sild rund og flækket, stor og smaa, av fisk er det kveite, sei, skate, lange skaaret i stykker, rund hyse, torsk, lyr, makrel etc. Den billige amerikanske saltlaks er ogsaa blit en meget stor artikel som røket. Av hermetiske fiskesorter spiller ogsaa silden hovedrollen som stekt og marinert. Den tyske hermetik er paa faa undtagelser nær ingen delikatesse, hovedopgaven har været og er, at skaffe det brede lag en billig og nærende føde, og efter den store konsum at dømme, har man truffet deres smak.

Nedlægningen av sild er ganske enkel. Efter at silden er stekt i fet, avkjøles den og lægges i boks, øverst strør man litt hel allehaande og etpar laurbærblader, boksen fyldes med saus og tillukkes, hertil benyttes altid valsemaskiner.

De benytter den samme saus til de fleste nedlagte sorter, den bestaar av 75 liter vand, 25 liter 8 % eddike, 1 kilo sukker, 1 kilo salt, røres kun om til sukker og salt er smeltet.

Desuten stekes flere fiskesorter paa samme maate, den større fisk i stykker, den ganske smaa hel.

Importen av fersk sild til Tyskland var i 1907 93 958 700 kilo og i 1908 98 728 400 kilo, med et rundt tal en million kasser fersk sild. Desuten forbrukes flere tusen tønder salt sild til marinering. Av disse tal faar man et begrep om, hvor enorm denne industri er blit.

Det er ikke min mening at vi skal gaa til nedlægning av sild og fisk som den tyske; vort maal maa være at skaffe et godt, velsmakende, billig og nærende fødemiddel for arbeidsklassen, andre mindre bemidlede og for indlandsbefolkningen.

Jeg husker Stavanger Preserving Co. nedla avkokt sild for skibsbruk; det var vaarsild; den var baade billig og god. Dette er et raaprodukt, der baade er billig og som der er nok av.

Man har hjemme nu faat mere forstaaelse av, at sild ikke er at foragte, og dette maa bibringes den store befolkning. Bergens Fiskeriselskap og Kristiania Silde-Grossererforening har tat energisk fat, og man faar haabe, at dette arbeide vil bære gode frugter.

Det er ikke bare silden, der skal indarbeides som et folkenæringsmiddel, men ogsaa billig god hermetisk fisk. Naar undtages fiskeboller og fiskepuddinger, saa er konsumen av hermetisk fisk i Norge meget liten: jeg undtar selvfølgelig delikatesser.

Der er mange steder landet rundt, hvor befolkningen ikke kan faa fersk sjøfisk og fersk sild, de maa nøie sig med salt og tørret, og denne kan vist ofte falde dyr nok, den er derfor heller ingen daglig kost. Vort maal maa derfor være at forøke fiskekonsumen over hele landet, saavel med fersk som røket og nedlagt sild og fisk.

Min kollega fiskeriagent Hans Johnsen, Hull, kritiserte skarpt anlæggelsen av alle disse nye hermetiske fabrikker for nedlægning av brisling i olje. Jeg er fuldt enig med ham heri. Man skal ikke være for ensidig; dette straffer sig selv i længden. Tilgangen paa raaproduktet maa man kalde begrænset, markedet for denne vare er for tiden ikke større, end at de nuværende fabrikker kan dække behovet; for at utvide markederne fordres der kapital og offer, som de smaa fabrikker ikke er i besiddelse av og ikke kan tillate sig. Dette skaffer derfor kun usund konkurrance, saavel ved indkjøp av raaproduktet, som ved at faa den færdige vare ind paa de nuværende markeder.

Jeg nævnte vaarsilden som et raaprodukt, der baade maa og kan utnyttes mere. Men vi har ogsaa en sildesort til som er forsømt, nemlig fetsilden, og særlig den mindre der ikke egner sig for saltning. Her er et raaprodukt, der baade er billig, velsmagende og som likeledes er tilstede i store masser. Denne smaasild er en fin røkesild; den egner sig for nedlægning som delikatesse, og kan tillike nedlægges som et prima velsmakende folkenæringsmiddel.

Jeg uttalte i Trondhjem, at her var stedet, hvor man skulde gjøre en begyndelse med et større tidsmæssig røkeri og en hermetikfabrik for fisk og sild. Hovedopgaven burde være først og fremst det indenlandske marked, eksporten kom saa efterhvert av sig selv.

Trondhjem har alle betingelser for at kunne skaffe sig rikelig tilgang paa alle raaprodukter; der er daglig dampskibsforbindelse i alle retninger, har jernbaneforbindelse saavel sydover som til Sverige, fordele som ingen anden norsk by. Jeg føler mig derfor overbevist om, at denne fiskeindustri kan vokse sig meget stor. Man ser hvad betydning den nu har for Stavanger. Jeg husker meget godt den første beskedne fabrik, der begyndte i Stavanger for ca. 30 aar siden og hvad er der nu?

Hovedsaken er at begynde med den nødvendige kapital, og at anlægget lægges paa et sted, hvor der er anledning til utvidelse, eftersom forretningen gaar frem. Godt begyndt er halv fuldendt, og manden der forstaar at lede det hele, ham finder man vel; mit haab er, at Trondhjems kapital ikke længe lar vente paa sig for at fremme en industri,

der har mange og store betingelser for at kunne bli av stor økonomisk betydning, ikke alene for byen, ogsaa for omliggende distrikter.

Mine reiser har jeg av budgethensyn været nødsaget til at begrænse; fiskeriagenten benyttes mere og mere av vore eksportører, ogsaa av dem der ligger utenfor fiskerieksporten; det er mig altid en glæde at kunne være alle til tjeneste.

Jeg skylder at uttale min tak til d'herrer importører og mæglere for deres store imøtekommenhet ved at tilstille mig sine beretninger til benyttelse ved utarbeidelsen av denne beretning.

Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1908.

I Østfinmarken støtte lodden under land de fleste steder i anden halvdel av februar og første halvdel av mars, i Kjøllefjord først i midten av april. I enkelte vær, som Kiberg, Baadsfjord og Lebesby, merkedes ikke lodde. Den forsvandt fra Varangerfjorden i begyndelsen av april, andre steder i løpet av mai maaned undtagen i Vardø og Grænse-Jakobselv, hvor den holdt sig under land til fiskets slut.

I Vestfinmarken støtte lodden under land i begyndelsen og midten av mars, et par steder dog først i begyndelsen av april. Den forsvandt i midten av mai, enkelte steder alt i april. I Kvalsund herred samt i Kjelvik merkedes ikke lodde.

I Østfinmarken blev større fisketyngde merket for de fleste værs vedkommende i sidste halvdel av april, for de østligste vær dog først i mai, i Mehavn alt saa tidlig som 8 mars. Den forsvandt i midten av juni, for enkelte vær (Finkongkjeilen, Gamvik, Lebesby) i slutten av mai.

I Vestfinmarken merkedes større fisketyngde i Loppen alt i januar og februar maaned, i de andre vær fra begyndelsen av mars til henimot slutningen av april. Den forsvandt de fleste steder i anden halvdel av mai, enkelte steder dog først i begyndelsen av juni.

Tælling av fiskere og baater fandt sted den 16 mai.

Nedenstaaende tabel viser fordelingen av fiskerne paa amtets forskjellige vær tællingsdagen:

Fiskevær	Mænd	Baater	Fiskende fra fartøi	Utlændinger
Loppen-Øksfjord	180	60	5	
Hasvik	507	135		
Galten	438	96		

Fiskevær	Mænd	Baater	Fiskende fra fartøi	Utlændinger
Medfjord	458	114		
Hammerfest herred forøvrig	218	70		
Hammerfest by	90	30		
Kvalsund	55	25		
Rolfsø	1 151	202	—	1
Ingø	2 020	440		
Hjelmsø	632	152		
Gjæsvær	1 237	309		
Maasø	204	68		
Skarsvaag	603	126		
Kjelvik	462	141	—	5
Honningsvaagene	2 097	351	—	2
Kjøllefjord	608	205		
Lebesby	105	38		
Mehavn	3 038	535		
Gamvik	756	206	—	10
Finkongkjeilen	742	225	21	6
Indre Tanen	150	50		
Berlevaag	908	226	—	41
Baadsfjord	434	76		
Syltefjord	35	10		
Havningberg	163	48	—	3
Vardø	542	188	575	10
Kiberg	453	149	—	69
Nesseby	60	25		
Grænse-Jakobselv	27	9		
Sydvaranger forøvrig	58	21		
Ialt	18 431	4 330	601	147

Av disse var utrustet med:

garn	272	mand	og	80	baater
line	4 283	—	„	934	—
dypsagn	296	—	„	94	—
forskjellige redskaper	13 580	—	„	3 222	—

De paa tællingsdagen i Finmarken værende fiskere og baater var fra:

Hjemsted	Mænd	Baater	Hjemsted	Mænd	Baater
Bergen	2	0	Flakstad og Moskenes	100	20
Aalesund	27	3	Værøy og Røst	41	9
Kristiansund	21	4	Hadsel	376	56
Trondhjem	5	0	Øksnes og Langnes	165	30
Bodø	11	4	Bø og Malnes	104	15
Tromsø	181	46	Dverberg og Andenes	253	58
Hammerfest	81	21	Sortland	252	32
Vardø	210	113	Stokmarknes	9	1
Vadsø	32	14	Narvik	3	0
Trondhjems stifts landdistrikt	7	2	Levangen	6	1
			Bjarkøy	1	0
Bindalen	44	8	Vik	1	0
Brønnøy	74	16	Kvæfjord	301	48
Vega	17	4	Trondenes og Sand	854	126
Tjøtta og Vevelstad	51	18	Berg og Torsken	285	49
Alstahaug og Stamnes	86	27	Tranøy, Dyrøy og Sørreisen	1 101	182
Herøy	68	14			
Vefsen	15	2	Maalselven, Bardo	98	12
Nesna og Dønnes	15	4	Astafjord og Salangen	1 301	204
Hemnes og Korgen	21	4	Lenvik og Hillesø	961	164
Mo	9	1	Balsfjord og Malangen	700	117
Lurøy og Trænen	9	1	Tromsøysundet	761	124
Rødøy og Meløy	39	10	Karlsøy	368	63
Gildeskaal	83	16	Lyngen og Sørfjorden	1 251	253
Beieren	8	1	Skjervøy, Nordreisen, Kvænangen	1 000	203
Skjerstad	1	0			
Saltdalen	71	12	Loppen, Øksfjord	269	79
Bodø landsogn	22	5	Hasvik	217	67
Folden	32	10	Alten og Kaafjord	127	27
Steigen, Ledingen	79	21	Talvik	543	120
Hammerøy	113	16	Hammerfest landsogn	479	147
Tysfjorden	94	15	Kvalsund	235	76
Ofoten	289	47	Maasø	484	232
Lødingen og Hol	318	45	Kjelvik	323	224
Vaagan og Gimsøy	268	51	Kistrand	405	92
Borge og Valberg	190	33	Karasjok	2	0
Buksnes og Hol	272	48	Lebesby og Kjøllefjord	426	160

Hjemsted	Mænd	Baater	Hjemsted	Mænd	Baater
Tanen og Gamvik ...	823	420	Sverige	2	0
Nesseby og Polmak ..	205	67	Finland	51	0
Nordvaranger	112	26	Rusland	88	22
Sydvaranger	192	53	Ialt	18431	4 330
Vardø landsogn	291	115			

Det tilsvarende antal fiskere og baater paa tællingsdagen i de 5 foregaaende aar var:

i 1903[1]..... 8 206 mand (hvorav 162 utlændinger) med 2 217 baater
i 1904...... 13 243 „ — 129 — „ 3 323 —
i 1905...... 16 230 „ — 150 — „ 4 079 —
i 1906...... 16 639 „ — 312 — „ 4 596 —
i 1907...... 16 459 „ — 83 — „ 3 813 —

Over de i Finmarkens fiskevær paa tællingsdagen værende kjøpefartøier meddeles saadan fortegnelse:

Stedernes navn	Antal	Drægtighet i tons	Samlet besætning, føreren iberegnet
A. Efter hjemsted.			
Hardanger	8	436	45
Bergen	25	1 760.42	165
Aalesund	4	396	36
Kristiansund	51	2 640.55	270
Trondhjem	9	382	41
Tromsø	8	287	31
Hammerfest	3	90	11
Indherred.........................	2	96	9
Fosen	7	317	34
Namdalen	1	40	4
Helgeland.........................	2	103	11
Salten	10	401	47
Lofoten og Vesteraalen	13	462.23	55
Senjen og Tromsø	25	1 390	116

[1]) Kobbeaaret.

Stedernes navn	Antal	Drægtighet i tons	Samlet besætning, føreren iberegnet
Finmarkens landdistrikt	9	346	36
Rusland	23	1 329	115
Ialt	200	10 476.20	1 026
B. Efter fiskevær.			
Hasvik	6	284	32
Galten	1	57	6
Medfjord	1	45	5
Rolfsø	36	1 699	174
Ingø	10	539	50
Hjelmsø	13	479	52
Maasø	3	83	13
Gjæsvær	18	833.55	89
Skarsvaag	3	239	23
Honningsvaagene	8	717	38
Kjelvik	5	186	18
Kjøllefjord	1	52.23	5
Mehavn	41	2 140	217
Gamvik	8	377	38
Finkongkjeilen	8	305.42	37
Berlevaag	3	145	14
Baadsfjord	13	1 021	90
Vardø	21	1 214	119
Kiberg	1	60	6
Ialt	200	10 476.20	1 026

I de anførte opgaver er medtat de fartøier, som med fuld last hadde forlatt Finmarken, før tællingen fandt sted.

Med hensyn til den samlede deltagelse i fisket henvises til efterstaaende tabel, som indeholder oplysning om antallet av fiskere og baater samt skøiter og dampskibe, der for kortere eller længere tid tok del i vinterfisket og loddefisket i de forskjellige vær:

Fiskevær	Mænd	Baater, skøiter og dampskibe
a. Vinterfisket indtil loddefiskets opsyn begyndte.		
Talvik	490	186
Loppen-Øksfjord	255	74
Hasvik	1 200	298
Kvalsund	170	70
Hammerfest herred	400	130
Hammerfest by	86	34
Maasø	6 171	1 352
Kjelvik	600	150
Kistrand	36	15
Lebesby og Kjøllefjord	239	69
Tanen	850	230
Vardø by og herred (kan ikke opgives)		
Sydvaranger	16	4
Nordvaranger	118	36
Vadsø	54	18
Nesseby	20	10
Ialt	10 705	2 676
Herav benyttet:		
alene garn	86	36
„ line	903	335
baade garn og andre redskaper	3 784	1 035
„ line og snøre	5 932	1 270
Ialt	10 705	2 676
b. Loddefisket.		
Loppen-Øksfjord	283	80
Hasvik	1 044	282
Galten	438	96
Medfjord	460	115
Kvalsund	55	25
Hammerfest herred	376	120
Hammerfest by	353	89
Rolfsø	1 750	309
Ingø	2 079	452

Fiskevær	Mænd	Baater, skøiter og dampskibe
Hjelmsø	792	179
Maasø	190	75
Gjæsvær	1 360	337
Skarsvaag	768	169
Kjelvik	515	158
Honningsvaagene	2 170	461
Kistrand	36	15
Lebesby	152	46
Kjøllefjord	637	212
Mehavn	3 915	685
Gamvik	1 071	273
Finkongkjeilen	956	257
Tanen, indre distrikt	0	0
Berlevaag	2 372	502
Baadsfjord	959	164
Syltefjord	83	19
Havningberg	203	55
Vardø	3 252	687
Kiberg	548	175
Nordvaranger	126	45
Vadsø	79	30
Nesseby	90	40
Grænse-Jakobselv	27	9
Sydvaranger forøvrig	85	30
Ialt[1])	27 224	6 191
Herav benyttet:		
alene garn	106	39
„ line	2 200	546
„ snøre (dypsagn)	116	39
baade garn og andre redskaper	6 483	1 631
„ line og snøre	18 319	3 936
Ialt	27 224	6 191

Til fangstbaater benyttedes doryer.

[1]) Endel fiskere, der under fisket har forlatt et vær for at fortsætte i et andet, er tællet to eller flere ganger, saa det virkelige maksimumstal ligger nærmere de 18 431 mand, der var tilstede paa tællingsdagen den 16 mai.

Følgende tabel indeholder fortegnelse over de under fisket i de forskjellige vær fremmøtte kjøpefartøier:

Fiskevær	Antal	Drægtighet i tons
A. Vinterfisket.		
Loppen—Øksfjord	2	55
Hasvik	9	420
Maasø	89	3 987
Kjelvik	5	400
Tanen	2	105
Ialt	107	4 967
B. Loddefisket.		
Loppen—Øksfjord	1	35
Hasvik	8	366
Galten	3	147
Medfjord	4	180
Hammerfest by	37	1 900
Rolfsø	41	1 762
Ingø	10	539
Hjelmsø	13	479
Maasø	6	280
Gjæsvær	19	927.45
Skarsvaag	5	349
Kjelvik	5	226
Honningsvaagene	18	1 300
Kjøllefjord	4	253
Mehavn	75	3 703
Gamvik	8	377
Finkongkjeilen	12	570
Berlevaag	11	650
Baadsfjord	21	1 611
Vardø	85	4 968
Kiberg	3	187
Vadsø	8	400
Ialt	397	21209.45

Forskjellen mellem dette tal — 397 — og det ved tællingen den 16 mai fremkomne (200) skriver sig dels fra, at mange fartøier ankom

efter tællingsdagen 16 mai og dels fra, at endel flyttet efter fiskets gang og saaledes har ligget i flere end et vær, hvorved de er blit talt paa mere end ett sted.

Nedenfor meddeles opgave over, hvor mange russiske kjøpefartøier kjøpte fisk indtil makketidens begyndelse, og hvor meget disse antages at ha kjøpt av torsk, hyse og andre fiskesorter:

Opsynsdistrikt	Antal russiske kjøpe-fartøier	Torsk kg.	Hyse kg.	Andre fiskesorter kg.
Hammerfest by	36	5 000	1 000	30 000
Rolfsø	2	128 600	9 000	39 200
Ingø	3	282 000	3 000	72 000
Gjæsvær	1	120 000	4 000	30 000
Kjelvik	2	43 000	3 000	8 000
Honningsvaag	6	367 000	17 000	106 000
Mehavn	11	748 000	8 000	52 000
Gamvik	2	150 000	2 000	21 600
Berlevaag	?	650 000	20 000	115 000
Tanen, indre distrikt	8	85 000	—	2 000
Baadsfjord	1	50 000	20 000	40 600
Vardø	18	732 900	40 600	66 200
Kiberg	2	83 000	4 000	18 100
Vadsø	8	36 000	5 000	.
Nordvaranger		44 000	3 000	
Ialt	100	3 524 500	139 600	600 700

I de øvrige vær har russiske kjøpefartøier ikke været tilstede.

Politiopsyn førtes av vedkommende lensmænd og særskilt ansatte opsynsbetjente.

Som opsynsskib forrettet marinens kommandofartøi „Heimdal“, chef kaptein Geelmuyden. Denne foranstaltning blev truffet av hensyn til fremmede trawlere, se St. prp. nr. 41 1908. Efter den generalrapport, som blev git av „Heimdal“s chef, og som er trykt i St. prp. nr. 1 hovedpost VII s. 100—101, har „Heimdal“ paatruffet eller hat rapport om ialt 17 forskjellige trawlere, hvorav 1 norsk, 2 russiske og 14 engelske. En engelsk trawler blev advaret for trawling indenfor milegrænsen, og undersøkelse blev anstillet angaaende 2 engelske trawlere, som hadde trawlet like ind paa milegrænsen. Da nogen av trawlerne var kommet opover saa tidlig, at der endnu ikke var flyndre at fiske utenfor Russekysten.

trawlet enkelte av dem rundfisk utenfor Finmarkskysten og avhændet fangsten i finmarkske havner.

Ordenen under fisket var god. Der opgives utfærdiget 45 mulktforelæg, nemlig henholdsvis 6, 2, 6, 13, 2, 2, 4 og 10 for overtrædelse av fiskeriloven av 3 august 1897, dens §§ 4, 4 og 46, 11 og 15, 15, 15 og 19, 22, 26 samt løsgjængerlovens §§ 16 og 17.

Driftsmaaten var den samme som tidligere, men antallet av dæksbaater og motorfartøier tiltar.

Priserne paa raaproduktet varierte mellem:

kr. 0.05— 0.14 pr. kg. sløiet torsk.
„ 6.00—13.00 „ 1 hl. lever.
„ 5.00—20.00 „ 1 „ rogn.
„ 0.12— 0.50 „ 100 stk. fiskehoder.

Av den fangede torsk kan regnes fra 800—1 300 kg. paa 1 hl. lever.

Efter de fra lensmænd og opsynsbetjente mottagne opgaver er der under dette vinter- og vaarfiske opfisket nedenstaaende mængde torsk, hyse, kveite m. v. beregnet i kg. samt lever og rogn, beregnet i hl., likesom der opgives solgt nedenstaaende antal fiskehoder:

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite kg.	Lodde, stenbit m. v., kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoder stk.
Talvik	18 000	—	—	—	20		
Loppen—Øksfjord	398 000	25 000	4 000	85 000	473	35	
Alten sorenskriveri	416 000	25 000	4 000	85 000	493	35	
Hasvik	1 672 500	10 500	12 000	130 000	1 670	967	450 000
Galten	401 700	—	120	7 900	437	10	75 000
Medfjord	505 000	11 000	2 000	66 000	574	—	80 000
Hammerfest herred	324 200	3 000	15 000	35 000	341	7	
Hammerfest by	221 000	3 000	2 000	38 000	197		
Kvalsund herred	85 000	—	1 000	1 000	94		
Rolfsø	2 775 000	86 000	13 100	106 900	3 126	—	1 237 000
Ingø	2 500 000	5 000	15 000	80 000	2 611	—	1 000 000
Hjelmsø	1 050 000	20 000	20 000	42 500	1 164	—	500 000
Maasø	580 000	230 000	60 000	100 000	620	95	400 000
Gjæsvær	1 870 000	81 000	30 000	137 000	1 924	—	1 000 000
Skarsvaag	805 800	14 600	8 100	8 200	901	—	270 000
Kjelvik	790 700	13 000	3 100	17 700	896		
Honningsvaagene	2 075 000	17 000	30 000	203 400	2 303	—	1 500 000
Hammerf. sorenskr.	15 655 900	494 100	211 420	973 600	16 858	1 079	6 512 000
Lebesby	470 000	—	—	6 000	280	—	100 000
Kjøllefjord	1 274 000	12 500	—	9 250	1 606	—	200 000
Mehavn	7 235 000	34 000	9 900	152 000	8 011	—	2 100 000
Gamvik	2 130 000	15 000	24 100	37 200	2 667	—	800 000

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite kg.	Lodde, stenbit m. v., kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoder stk.
Finkongkjeilen....	1 674 600	8 000	2 400	13 320	1 800	—	1 000 000
Indre Tanen......	750 400	1 500	1 000	3 000	976	—	70 000
Berlevaag........	5 250 000	20 000	10 000	105 000	5 840	—	4 000 000
Nesseby..........	35 000	—	—	—	39	—	10 000
Tanen sorenskriveri	18 819 000	91 000	47 400	325 770	21 219	—	8 280 000
Baadsfjord	2 211 800	130 000	20 500	41 000	2 663	—	600 000
Syltefjord	139 000	—	1 000	1 000	173	—	60 000
Havningberg	327 000	—	5 000	5 000	393	—	140 000
Vardø by	5 938 500	103 500	21 500	152 800	6 005	—	3 000 000
Kiberg...........	560 000	18 500	10 800	7 300	643	—	200 000
Vardø herred forøvrig........	152 500	—	—	—	143	—	100 000
Vardø sorenskriveri	9 328 800	252 000	58 800	207 100	10 020	—	4 100 000
Vadsø by	43 000	5 000	—	—	39		
Nordvaranger	60 400	3 000	—	—	50		
Gr. Jakobselv	3 200	—	—	7 000	2		
Sydvaranger forøvrig	7 290						
Varanger sorenskr.	113 890	8 000	—	7 000	91		
Finmarkens amt ..	44 333 590	870 100	321 620	1 598 470	48 681	1 114	18 892 000

Desuten skal der under fisket være forbrukt ca. 360 000 kg. torsk og 70 000 kg. hyse.

Ifølge de statistiske opgaver er av det anførte kvantum torsk opfisket:

med garn	4 900 240	kg.
„ line..........................	27 251 000	„
„ snøre	11 812 350	„
„ trawl	180 000	„
„ forskjellige redskaper............	190 000	„

Fiskets samlede utbytte er med fradrag av, hvad der er forbrukt under fisket i de indkomne opgaver over det samlede utbytte av vinter- og vaarfisket, beregnet til følgende beløp:

For Alten sorenskriveri:
Loppen-Øksfjord herred .... kr. 51 240.00
For Hammerfest sorenskriveri:
Hasvik herred .... kr. 225 690.00

Hammerfest herred:			
Galten	kr. 38 799.75		
Medfjord	„ 54 412.00		
Herredet forøvrig . .	„ 41 895.00	kr. 135 106.75	
Kvalsund herred		„ 10 310.00	
Hammerfest by		„ 24 930.00	
Maasø herred:			
Rolfsø	kr. 297 089.50		
Ingø	„ 271 876.25		
Hjelmsø	„ 115 138.00		
Gjæsvær	„ 202 137.00		
Herredet forøvrig . . .	„ 107 840.00	„ 994 080.75	
Kjelvik herred:			
Skarsvaag	kr. 79 458.75		
Kjelvik	„ 73 459.00		
Herredet forøvrig . . .	„ 294 867.25	„ 447 785.00	kr. 1 837 902.50
For Tanen sorenskriveri:			
Lebesby herred:			
Kjøllefjord	kr. 109 853.00		
Herredet forøvrig . . .	„ 25 750.00	kr. 135 603.00	
Tanen herred:			
Mehavn	kr. 665 080.00		
Gamvik	„ 179 531.00		
Finkongkjeilen	„ 164 284.00		
Berlevaag	„ 459 380.00		
Herredet forøvrig . . .	„ 81 460.00	„ 1 549 735.00	
Nesseby herred		„ 5 540.00	„ 1 690 878.00
For Vardø sorenskriveri:			
Baadsfjord		kr. 186 853.00	
Syltefjord		„ 12 804.00	
Havningberg		„ 33 674.00	
Kiberg		„ 56 070.00	
Vardø by og herred forøvrig		„ 656 100.00	„ 945 501.00
For Varanger sorenskriveri:			
Nordvaranger herred		kr. 7 480.00	
Vadsø by		„ 45 455.00	
Grænse-Jakobselv		„ 840.00	„ 53 775.00
		Ialt	kr. 4 579 296.50

De tilsvarende tal var:

i 1903	kr.	2 100 419.00
i 1904	„	4 131 569.90
i 1905	„	5 324 895.34
i 1906	„	4 764 226.55
i 1907	„	5 812 315.75

Da fiskernes antal utgjorde 27 224 har altsaa gjennemsnitslotten pr. mand utgjort .... kr. 168.24

mot i 1907	„	199.80
i 1906	„	176.13
i 1905	„	219.65
i 1904	„	217.69
i 1903	„	152.00

Med hensyn til den gjennemsnitlige og høieste mandslot i de forskjellige opsynsdistrikter stiller forholdet sig saaledes:

Opsynsdistrikt	Gjennemsnitslot	Høieste lot	Opsynsdistrikt	Gjennemsnitslot	Høieste lot
Loppen-Øksfjord	165	400	Lebesby	110	350
Hasvik	180	450	Mehavn..............	335	450
Galten	75	250	Gamvik..............	200	300
Medfjord.............	100	230	Finkongkjeilen	220	650
Hammerfest herred ...	100	180	Berlevaag	200	500
Kvalsund	60	250	Tanen, indre	150	350
Hammerfest by	70	180	Nesseby	50	200
Rolfsø	200	425	Baadsfjord	150	400
Ingø	160	400	Syltefjord	150	300
Hjelmsø	145	350	Havningberg	150	350
Gjæsvær	150	420	Vardø	202	600
Maasø	195	300	Kiberg	50	150
Skarsvaag............	104	400	Nordvaranger.........	58	180
Kjelvik	150	350	Vadsø	200	500
Honningsvaagene......	250	500	Grænse-Jakobselv	31	45
Kjøllefjord	127	325			

Av det anførte opfiskede kvantum torsk er ifølge de statistiske opgaver virket til klipfisk, russefisk, rundfisk og rotskjær samt solgt til ferskfisk:

Herreder	Saltet til klipfisk	Saltet til russefisk	Hængt til rundfisk	Hængt til rotskjær	Solgt til ferskfisk
Loppen-Øksfjord...	256 000	13 000	122 000	7 000	
Talvik	18 000				
Alten sorenskriveri	274 000	13 000	122 000	7 000	
Hasvik	1 394 100	11 000	655 100	—	14 000
Hammerfest herred.	519 200	3 000	301 000	2 000	4 000
Kvalsund.........	66 500	—	17 000	500	1 000
Hammerfest by ...	17 500	20 000	142 000	500	41 000
Maasø	4 249 000	579 000	3 934 000	8 000	5 000
Kjelvik	1 190 400	410 500	2 038 700	31 900	
Hammerf. sorenskri.	7 436 700	1 023 500	7 087 800	42 900	65 000
Lebesby..........	366 000	1 000	1 360 000	17 000	
Nesseby	—	—	35 000		
Tanen	6 807 800	2 069 700	8 093 500	69 000	
Tanen sorenskriveri	7 173 800	2 070 700	9 488 500	86 000	
Vardø sorenskriveri	4 343 300	2 225 000	2 514 500	246 000	
Vadsø by	—	36 000	—	—	7 000
Nordvaranger	—	44 000	4 000	—	12 400
Sydvaranger	—	6 400	—	—	4 090
Varanger sorenskriv.	—	86 400	4 000	—	23 490
Ialt	19 227 800	5 418 600	19 216 800	381 900	88 490

Tilsammen 44 333 590 kg.

Fisken antages gjennemsnitlig av hvert 100 stkr. torsk at ha git 47 kg. rundfisk og 106 kg. klipfisk.

Av dampmedicintran opgives tilvirket:

i Loppen-Øksfjord	3	tdr.
i Hasvik	509	„
i Galten	99	„
i Medfjord	188	„
i Hammerfest herred	70	„
i Rolfsø..........................	1 045	„
i Ingø	1 088	„
i Hjelmsø	182	„
i Gjæsvær.........................	660	„

i Maasø	65	tdr.
i Skarsvaag	146	„
i Kjelvik	314	„
i Honningsvaagene	1 232	„
i Kjøllefjord	267	„
i Lebesby	93	„
i Mehavn	2 114	„
i Gamvik	133	„
i Finkongkjeilen	26	„
i Berlevaag	850	„
i Tanen, indre	140	„
i Baadsfjord	837	„
i Syltefjord	33	„
i Havningberg	110	„
i Vardø	2 034	„
i Kiberg	93	„
Ialt	12 331	tdr.

Finmarkens amt, 22 april 1909.

Urbye.

Tørsei		f. Rundfisk	
ris pr. 0 kg.	Værdi	Antal kg.	Pris 20
kr.	kr.		k:
—	—	—	-
4.00	400.00	1 000	7
6.50	6 500.00	16 000	7
8.00	12 000.00	12 000	1[illegible]
0—9.00	4 575.00	11 000	9.00—
8.00	960.00	5 840	5.00—
8.00	3 572.00	38 000	8.00—
7.00	10 500.00	60 000	
—	—	—	
8.00	3 320.00	900	
9.00	180.00	12 000	
—	—	5 000	
7.00	24 500.00	10 000	
—	—	—	
	—	—	
6.00	720.00	—	
—	—	1 200	
—	—	—	
—	—	—	
	67 227.00	172 940	

Beretning om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1908.

A. Sommer- og høstfisket efter torsk, sei m. v.

Efter sammendrag av de fra lensmændene indkomne opgaver er der i sommeren og høsten 1908 optisket:

a.	3 319 764 kg. raa fisk, solgt til norske handlende for	kr	224 523.57
b.	10 131 747 kg. raa fisk, solgt til russerne for		
	1. 10 784 matter mel (matten veier ca. 144 kg.), som efter dets pris ved salg til almuen er ansat til .... kr. 247 796.00		
	2. andre varer og kontanter .... „ 393 797.43	„	641 593.43
c.	118 438 kg. laks, fanget i sjøen (for den hele laksefisketid)	„	121 891.20
d.	188 460 kg. rotskjær, som angives utbragt til	„	95 545.00
e.	187 930 kg. tør sei til værdi	„	67 227.00
f.	172 940 kg. rundfisk og titling	„	69 705.80
g.	12 465 hl. lever til værdi..................	„	107 426.00
		Tilsammen kr.	1 327 912.00

mot i 1907..................	kr.	1 541 201.59
1906..................	„	1 257 831.15
1905..................	„	1 107 672.50
1904..................	„	1 113 750.00

For de forskjellige distrikter inden amtet stiller utbyttet av dette fiske sig saaledes som efterstaaende tabel viser:

Med hensyn til deltagelsen i sommer- og høstfisket for 1908 henvises til nedenstaaende tabel, der tillike utviser gjennemsnitslot og høieste lot i de forskjellige distrikter:

Distrikt	Deltagere		Gjennemsnitslot		Høieste lot	
	Ialt mænd	Herav ikke hjemmehørende i distriktet	For hjemmehørende	For fremmede	For hjemmehørende	For fremmede
			kr.	kr.	kr.	kr.
Talvik herred	280	20	30.00	10.00	85.00	25.00
Loppen—Øksfjord herred	465	125	110.00	80.00	125.00	100.00
Alten sorenskriveri	745	145				
Hasvik herred	895	710	100.00	110.00	800.00	280.00
Kvalsund herred	250	—	50.00	—	110.00	—
Hammerfest herred	453	100	50.00	30.00–40.00	200.00	100.00
Hammerfest by	1 666	1 630	100.00	50.00	200.00	104.00
Maasø herred	1 007	500	250.00	200.00	500.00	500.00
Kjelvik herred	800	200	250.00	80.00	500.00	150.00
Kistrand herred	370	—	20.00	—	75.00	—
Hammerfest sorenskriveri	5 441	3 140				
Lebesby & Kjøllefjord herred	600	250	80.00	100.00	200.00	250.00
Berlevaag i Tanen herred	210	—	100.00	100.00	150.00	150.00
Tanen herred forøvrig	420	—	125.00	—	175.00	—
Nesseby herred	222	2	100.00	—	—	—
Tanen sorenskriveri	1 452	252				
Sydvaranger herred	276	—	287.00	—	400.00	—
Nordvaranger herred	347	18	115.00	105.00	200.00	—
Vadsø by	153	12	110.00	100.00	180.00	—
Varanger sorenskriveri	776	30				
Vardø by	1 010	512	380.00	250.00	800.00	500.00
Vardø herred	143	—	175.00	—	300.00	—
Vardø sorenskriveri	1 153	512				
Finmarkens amt 1908	9 567	4 079				
1907	8 656	3 517				
1906	8 398	3 401				
1905	9 234	3 987				
1904	9 643	4 325				

Den gjennemsnitlige mandslot under sommerfisket utgjorde for hjemmefolket kr. 135.11 og for fremmede kr. 111.36.

Der betaltes for 1 kg.	stor	kveite	fra	kr.	0.20—0.50
1 „	smaa	—	„	„	0.05—0.25
1 „	torsk		„	„	0.05—0.18
1 „	flyndre		„	„	0.05—0.13
1 „	hyse		„	„	0.02—0.08
1 „	sei		„	„	0.02—0.10
1 „	laks		„	„	0.80—1.00

De varierende priser beror væsentlig paa fiskens størrelse samt paa antallet av de fremmøtte kjøpefartøier paa hvert enkelt sted.

Som det fremgaar av den foranstaaende tabel kjøper russerne i stadig større utstrækning fisk mot kontanter.

For at faa oplyst forholdet mellem de av russerne og av de norske kjøpere betalte fiskepriser blev der i utbytteopgaverne iaar stillet følgende spørsmaal:

„Var der forskjel mellem de av russerne og av de norske kjøpere betalte priser og i tilfælde gjennemgaaende hvor stor?“

Efter de av lensmændene og opsynsbetjentene avgivne besvarelser var der i Talvik, Hasvik, Tanen og Nesseby herreder ingen forskjel mellem de av russerne og av de norske kjøpere betalte priser. I Hammerfest by og herred, Kvalsund og Nordvaranger herreder samt Berlevaag kjøptes der kun fisk av russerne; norske kjøpere konkurrerte ikke. I Maasø, Kjelvik, Kistrand og Lebesby blev der av russerne betalt mindre priser end av de norske kjøpere, saaledes i Maasø for kveite 5—10 øre mindre pr. kg., for anden fisk 1—2 øre mindre; i Kjelvik betaltes for torsk av de norske 7 øre pr. kg., av russerne 4 øre, for hyse henholdsvis 4 øre og 2 øre; i Kistrand betaltes av norske 6 øre pr. kg., av russerne 5 øre og i Lebesby var russernes pris gjennemgaaende 1½ øre mindre pr. kg. end de norskes.

I Sydvaranger betalte russerne for kveite 5—10 øre pr. kg. mere end de norske, for anden fisk 1—2 øre mere. Opsynsbetjenten i Vardø by oplyser, at da saagodtsom alle russiske kjøpefartøier var hjemreist, faldt prisen paa torsk fra 12—7 øre pr. kg. og prisen paa hyse fra 7 til 3 øre pr. kg.

For Alten, Loppen—Øksfjord og Vardø herreder samt Vadsø er ingen opgave meddelt.

Om russehandelen før makketidens begyndelse henvises til beretningen om vinter- og vaarfisket.

Under dette fiske forulykket 13 mand, hvorav 1 i Hasvik, 3 i Kvalsund, 2 i Maasø, 1 i Tanen og 1 i Vardø herreder samt 5 i Vardø by.

B. Sildefisket.

I aaret 1908 fandt intet andet sildefiske sted i amtet end litt smaasild- og agnsildfiske i nogen faa herreder i tiden mai—juli. Nedenstaaende tabel viser resultatet av dette fiske, og hvor det fandt sted.

Distrikt	Fangstmængde i hl.	Gjennemsnitspris pr. hl.	Værdi i kroner	Antal deltagere	Antal farkoster
Talvik	12 500	3.00	37 500.00	240	60
Hammerfest herred	12 000	1.20	14 400.00	75	18
Maasø	3 000	4.00	12 000.00	22	8
Sydvaranger	80	5.00	400.00	—	—
Ialt	27 580		64 300.00	337	86

C. Haakjærringfisket.

Deltagelsen i og utbyttet av dette fiske vil erfares av nedenstaaende tabel, der tillike viser værdien efter den for mandskapets part bestemte pris:

Hjemsted	Baater		Fartøier			Opfisket lever	Værdi
	Antal	Besætning	Antal	Drægtighet	Besætning		
				tons		hl.	kr.
Hammerfest by	—	—	1	20.35	5	462.5	5 980.00
Vardø by	—	—	4	46	14	419	4 390.00
Ialt	—	—	5	66.35	19	881.5	10 370.00
mot i 1907	1	4	16	204 35	63	2 257	26 504.00
„ i 1906	2	8	25	326.35	107	3 990.5	42 735.00
„ i 1905	11	36	27	355.69	111	5 815	67 504.00
„ i 1904	7	28	29	378.00	120	6 802	79 538.00

Fartøiernes udbytte fordeltes saaledes:

I Hammerfest .... rederiet $^2/_3$, mandskapet $^1/_3$ til fordeling.
- Vardø .... — $^1/_3$, — $^2/_3$ —

I Vardø holdt mandskapet selv kosten.

Den gjennemsnitlige mandslot anslaaes for Hammerfest til kr. 398.67 og for Vardø til kr. 209.05. Det bemerkes, at gjennemsnitslotten er beregnet av nettoutbyttet.

Fangsten dreves fra Hammerfest paa bankerne under Norge, Bjørneøen og Spitsbergen og fra Vardø paa Spitsbergen-bankerne.

Fangstredskapet var den almindelige haakjærringjuks.

D. Fangst efter hvalros, kobbe m. v. i polaregnene.

Denne fangst dreves i 1908 fra Hammerfest by med 32 fartøier, drægtighet 1 620 tons, besætning 340 mand, og fra Vardø by med 11 fartøier, drægtighet 440.97 tons og besætning 106 mand.

Utbyttet utgjorde efter de for mandskapets part betalte priser:

For Hammerfest................	kr.	259 600.00
„ Vardø.....................	„	52 782.00
	Ialt kr.	312 382.00
mot i 1907	kr.	328 382.83
„ i 1906	„	169 848.73

Utbyttet fordeltes saaledes, at rederiet for fartøi og utrustning tok 2/3, mens mandskapet fik 1/3 til deling.

Der fangedes: 167 hvalros (hvorav 1 levende), 43 023 kobber, 5 hvitfisk, 229 bjørner (hvorav 1 levende), 17 kg. dun.

Den gjennemsnitlige mandslot utgjorde for Hammerfest kr. 254.51 og for Vardø kr. 166.00.

Fangsten dreves fra Vardø fra Spitsbergen og henimot Novaja-Semlja, og fra Hammerfest paa strækningen fra Grønland til henimot Novaja-Semlja.

Nedenstaaende tabel utviser det i handelen komne bruttoutbytte av amtets fiskerier, ekspeditioner til Ishavet m. v. i aarene 1899—1908:

	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899
	1 000 kroner									
Vinter- og vaarfisket	4579.3	5812.3	4764.2	5324.8	4131.5	2100.4	2460.7	2185.1	4441.0	2684.0
Sommer- og høstfisket ..	1327.9	1541.2	1257.8	1107.6	1113.7	1354.8	2349.7	1944.5	1596.6	1469.0
Fetsildfisket ..	—	39.0	—	—	10.3	88.1	73.2	32.0	0.9	7.0
Vaarsildfisket m. v. og agnsildfisket ...	64.3	227.9	83.0	2.0	13.8	83.5	15.0	48.0	70.7	24.0
Haakjærringfisket	10.4	26.5	42.7	67.5	79.5	62.5	35.6	27.9	40.2	49.2
Ishavsekspeditioner	312.4	328.4	169.8	240.2	160.6	214.7	262.5	134.3	148.3	78.5
Hvalfangsten .	—	—	—	—	594.0	607.3	1069.0	503.5	498.0	712.9
	6294.3	7975.3	6317.5	6742.1	6103.4	4511.3	6265.7	4875.3	6495.7	5024.6

Finmarkens amt, 29 mai 1909.

Urbye.

Beretning om høstmakrelfisket i Nordsjøen (dorgefisket).

Deltagelsen i dette fiske samt utbyttet for 1908 vil sees av nedenstaaende tabel:

Hjemsted	Antal		Samlet		Største — mindste		Fangstmængde antal tdr.			Antal tdr. pr. fartøi pr. tur	
	Turer	Fartøier	Drægtighet	Besætning	Drægtighet	Besætning	Flekket	Rund	Ialt	Flekket	Rund
Smaalenene	11	6	284	54	90—33	10—7	1 050	48	1 098	40—175	0—25
Jarlsberg og Larvik	4	2	43	13	23—20	7—5	213	12	225	50—58	0—8
Bratsberg	4	2	66	15	35—31	8—7	151	17	168	19—55	0—9
Nedenes	30	22	855	161	63—18	9—6	1 589	47	1 636	4—140	0—16
Lister og Mandal	32	27	1 170	206	70—17	10—5	1 740	172	1 912	5—120	0—30
Stavanger	174	118	4 280	777	80—17	8—5	8 611	102	8 713	9—114	0—10
Søndre Bergenhus	195	140	4 977	935	73—18	8—5	12 668	40	12 708	2—136	0—15
Bergen	3	2	63	14	33—30	9—5	111	8	119	7—90	0—8
Nordre Bergenhus	11	6	164	38	41—24	8—5	625	—	625	23—133	0
Romsdal	1	1	17	5	17	5	37	2	39	37	2
Norge	465	326	11 919	2 218	90—17	10—5	26 795	448	27 243	2—175	0—30
Sverige	148	111	5 300	975	93—26	10—7	17 552	564	18 116	12—235	0—60
Tilsammen	613	437	17 219	3 193	93—17	10—5	44 347	1 012	45 359	2—235	0—60

Under fisket utsendtes cirkulærtelegrammer om fangsten, grundet paa tællingsmændenes opgaver. Ved fiskets avslutning 28 oktober 1908 viste disse en totalfangst av 43 778 tdr., hvorav 43 000 var flekket og 778 rundsaltet. Forskjellen mellem dette og de i tabellen opførte tal er rettelse, fremkommen ved det endelige opgjør av tællingsmændenes lister.

I nedenstaaende tabel er utbyttet beregnet i kg. og værdien efter den fundne gjennemsnitspris 48 øre pr. kg. flekket og 25 øre pr. kg. rundsaltet. Gjennemsnitsvegten er henholdsvis 81 og 80 kg. for begge sorter i 1908 pr. fiskepakket tønde og falder høiere for den til Egersund og nordenfor liggende havne indførte norske makrel, end for den til Kristiansand indførte norske og for den svenske makrel.

Hjemsted	Flekket		Rundsaltet		Værdiutbytte ialt
	Antal kg. efter en gjennemsnitsvegt av 81 kg. pr. td.	Værdiutbytte efter en gjennemsnitspris av 48 øre pr. kg.	Antal kg. efter en gjennemsnitsvegt av 80 kg. pr. td.	Værdiutbytte efter en gjennemsnitspris av 20 kr. pr. td. 25 øre pr. kg.	
Norge	2 170 395	1 041 790	35 840	8 960	1 050 750
Sverige ...	1 421 712	682 422	45 120	11 280	693 702
Tilsammen	3 592 107	1 724 212	80 960	20 240	1 744 452

Sorteringen av den saltede flekkede makrel faldt saaledes, beregnet i gjennemsnit av alle leveringer for hvert av følgende steder:

	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5
Kristiansand	5 %	10 %	35 %	45 %	5 %
Haugesund	1 "	12 "	48 "	37 "	2 "
Egersund	1.6 "	10 "	41 "	48 "	0.4 "
I gjennemsnit for disse steder	2.5 %	10.7 %	41.3 %	43.3 %	2.5 %
mot i 1907	2.6 "	8.0 "	28.6 "	55.7 "	5.1 "

Makrelen faldt saaledes noget større end i 1907.

Der flekkes mere og rundsaltes meget mindre end tidligere, i 1908 var partiet av rundsaltet makrel blot ca. 2.3 % av den samlede fangst mot i 1907 ca. 4 %.

Den samlede fangst blev bragt i land inden nedenstaaende herreders og amters grænser og fordeler sig saaledes paa de forskjellige steder:

Indkomne til	Antal turer	Samlet fangst	Derav		Forbrukt hjemme
			Flekket	Rund-saltet	
I. Bygderne amtsvis:					
Lister og Mandal......	224	22 784	21 965	819	3
Stavanger	331	16 824	16 631	193	91
Søndre Bergenhus	58	5 751	5 751	—	2
Ialt	613	45 359	44 347	1 012	96
II. Lossestederne:					
Kristiansand	217	22 189	21 461	728	—
Farsund..............	7	595	504	91	3
Egersund	63	3 630	3 530	100	—
Skudeneshavn	3	67	67	—	—
Aakrehavn	9	572	571	1	1
Kopervik	31	1 293	1 293	—	—
Haugesund............	167	8 920	8 842	78	60
Veavaag..............	58	2 342	2 328	14	30
Espevær...............	51	4 901	4 901	—	—
Hisken	7	850	850	—	2
Ialt	613	45 359	44 347	1 012	96

De første fangster indbragtes i slutten av juni til Kopervik, Haugesund og Veavaag og de sidste til Haugesund 28 oktober. Om priser m. v. opgives:

Fra Kristianssand: Av de 217 losninger, som foregik her, var 146 av svenske og 71 av norske fartøier, og priserne stillet sig saaledes under sæsonen:

Tid	1	2	3	4	5
22/8	80	65	55	45	25
26/8	80	65	55	45	25
2/9	80	65	55	45	25
5/9	80	65	55	45	25
12/9	80	65	55	45	25
16/9	80	65	55	45	25
24/9	80	65	55	45	25
30/9	80	60	50	40	25
10/10	80	60	45	35	—
21/10	80	60	40	30	20

Rundsaltet makrel betaltes med 20 kr. pr. td.

Fra Egersund: Her solgtes adskillig makrel samfængt til en pris av 57 øre pr. kg. Resten, knapt halvparten, blev solgt og sortert for det meste til en pris av 85—65—45—35 øre pr. kg. for de 4 sorteringer 1—4. Av 58 fartøier, som solgte her, hadde 5 gjort 2 turer, resten 1 tur, og kun ett fartøi var svensk.

Av den rundsaltede makrel sendtes endel til Kristiania. Fiskepladser: Store Fiskerbank og Doggerbank.

Fra Kopervik: Gjennemsnitsprisen for flekket makrel var her 80—60—40—30 øre pr. kg. for de 4 sorteringer 1—4. Rundsaltet makrel blev der ikke solgt noget av.

Fra Veavaag: Størsteparten av makrelen her solgtes sortert. Pris 80—60—40—30—20 øre pr. kg. for de 5 sorteringer 1—5. Gjennemsnitspris 38—40 øre pr. kg. Nogen faa tønder solgtes rundsaltet à kr. 17.

Fra Haugesund: Her solgtes meget litet rundsaltet makrel. Prisen varierte fra 16 til 25 kr. pr. tønde.

For den flekkede makrel, der solgtes sortert, stiller prisen sig saaledes i sæsonens løp for de forskjellige sorteringer:

Tid	1	2	3	4	5
4/8	80	65	45	35	25
19/8	80	65	45	35	—
29/8	80	60	40	30	—
7/9	80	65	46	36	25
15/9	—	65	45	35	25
21/9	80	60	40	30	—
28/9	78	60	41	31	—
7/10	80	60	41	31	22
21/10	80	60	40	30	—

Mange turer varte 8 og enkelte 10 optil 12 uker, nogen flere fra 5 til 7 uker, og faa var saa korte som 3 à 4 uker. Fangstpladsen var væsentligst paa Doggerbank og for endel paa Store Fiskerbank og mellem 55 og 59° n. br. og mest omkring 2—3° ø. l. Ganske enkeltvis var fangstpladsen nordligere til henimot 60°.

Fra Espevær: En stor del av makrelen er her solgt sortert og for det meste til en pris av 80—60—48—38—25 øre pr. kg. for de 5 sorteringer 1—5, i gjennemsnit 62 øre pr. kg. Resten, omtrent fjerdeparten, er solgt samfængt.

Fra Hisken: En del makrel solgtes her sortert og for det meste til en pris av 80—60—45—35 øre pr. kg. for de 4 sorteringer 1—4.

Utenom den saltede høstmakrel, som omfattes av denne beretning, er der et mindre parti av ukjendt størrelse, som bestaar dels av dorgemakrel, som har undgaat tællingen og dels, men kun i ubetydelig mængde, av makrel saltet av notfangster ved kysten. Det hele antages dog at være uten nævneværdig betydning for hovedsummen og for omsætningen.

Fangstmængden av høstmakrel fra Nordsjøen er for aaret den største, man hittil kjender. Til sammenligning anføres forholdet mellem de sidste 6 aar i følgende tabel:

Aar	Den norske fangst			Ialt solgt i norske havner av norske og fremmede dorgefartøier. tdr.
	Flekket tdr.	Rundsaltet tdr.	Ialt tdr.	
1908	26 795	448	27 243	45 359
1907	14 476	409	14 885	26 408
1906	13 620	1 073	14 693	29 024
1905	12 940	1 972	14 912	34 017
1904	7 980	2 692	10 672	28 717
1903	3 946	1 756	5 702	19 612

Beretning om skreifisket i Tromsø amt 1908.

(Væsentlig efter lensmændenes opgaver).

---

1. Kvænangen. Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de seks foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1908	105	35	40 000	12 800.00	121.90
1907	210	70	50 000	16 075.00	76.50
1906	101	35	20 000	4 975.00	50.00
1905	48	24	10 000	2 490.00	52.00
1904	48	20	7 500	1 470.00	31.00
1903	215	74	15 000	3 360.00	16.00
1902	415	165	110 000	23 400.00	56.00

25 baater med en besætning paa 75 mand fisket med line, 10 baater med 30 mand brukte garn og andre redskaper. Med line fiskedes 30 000 stk. skrei, med garn 10 000. 20 000 stk. blev saltet til klipfisk, 15 000 hængt til rundfisk, 5 000 til rotskjær. Leveren utgjorde 80 hl. til en værdi av kr. 800. 30 hl. anvendtes til 15 hl. dampmedicintran, 50 hl. til andre transorter. Middelpriserne var: kr. 30 for 100 stk. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever. Det største vær var Seglvik, hvor 60 fiskere fanget 20 000 stk. Der fiskedes bedst i uken fra 6te til 20de januar. Til eget bruk anvendte fiskerne 10 000 stk. til en værdi av kr. 3 000, hvilke tal ikke er medregnet i ovenstaaende tabel. Ingen kjøpefartøier.

2. Nordreisen. Her foregik i 1908 intet fiske. Til eget bruk fangedes av befolkningen 3 000 stk. skrei til en værdi av kr. 900. Fisket i de foregaaende aar stillet sig saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1907	40	20	6 000	1 700.00	42.50
1906	36	12	5 000	1 210.00	33.00
1905	45	15	15 000	3 740.00	84.00

3. **Skjervøy.** Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1908	308	90	90 000	29 600.00	96.10
1907	360	120	130 000	41 900.00	116.00
1906	250	79	72 000	18 285.00	73.00
1905	150	61	24 000	5 930.00	40.00
1904	146	49	32 000	6 366.00	44.00
1903	394	109	20 000	4 480.00	11.00

I baattallet er medregnet 3 skøiter med 6 doryer og 2 motorfartøier med 3 doryer. Der fiskedes 85 000 stk. skrei med line, 5 000 stk. med garn. Av fangsten blev 68 000 saltet til klipfisk, 15 000 blev hængt til rundfisk, 7 000 til rotskjær. Leveren utgjorde 230 hl. til en værdi av kr. 2 300, rognen 30 hl. til kr. 300. Av leveren blev 175 hl. tilvirket til 87 hl. dampmedicintran, 55 hl. anvendtes til andre transorter. Middelpriserne var kr. 30 for 100 stk. sløiet torsk, kr. 10 pr. hl. lever og kr. 10 pr. hl. rogn. Det største vær var Løksund, hvor 160 fiskere fanget 40 000 stk. Det bedste fiske foregik i tiden fra 6te til 20de januar. Til hjemmeforbruk fiskedes 12 000 stk. til en værdi av kr. 3 600. Ingen kjøpefartøier.

4. **Helgøy.** Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1908	130	38	11 100	3 350.00	25.75
1907	185	63	60 000	23 200.00	125.00
1906	246	74	130 000	37 800.00	154.00
1905	98	32	30 000	9 270.00	94.00
1904	40	15	10 000	1 720.00	43.00
1903	80	30	20 000	3 240.00	40.50

I baattallet er medregnet 8 skøiter med 16 doryer. Av baater og skøiter fisket 15 baater med en besætning paa 45 mand med snøre, 15 baater og 8 skøiter med 85 mand med garn. Av fangsten blev 2960 stk. skrei saltet til klipfisk, 370 til russefisk; 5 920 blev hængt til rundfisk, 1 850 til rotskjær. Leveren utgjorde 35 hl. til en værdi av kr. 350. Intet blev anvendt til medicintran. Middelpriserne var: kr. 0.10 pr. kg. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever. Med garn blev fisket 740 stk., med snøre 10 370. Til hjemmeforbruk anvendes kun mindre værdifuld fisk som hyse og brosme. Det største vær var Thorsvaag, hvor 90 fiskere fanget 8 890 stk. Ingen kjøpefartøier.

5. Karlsøy. Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	234	74	126 000	36 100.00	154.00
1907	350	100	80 000	28 557.00	82.00
1906	430	128	140 000	42 205.00	98.00
1905	200	70	80 000	20 050.00	100.00
1904	510	166	420 000	67 100.00	132.00
1903	250	80	405 000	53 470.00	214.00

I baattallet er medregnet 4 skøiter med 10 doryer. 20 baater og 4 skøiter med 84 mand fisket med snøre, 50 baater og 150 mand med garn. Med snøre fangedes 96 300 stk. skrei, med garn 29 700. Av fangsten blev 29 700 stk. saltet til klipfisk, 3 700 til russefisk; 74 100 blev hængt til rundfisk, 18 500 til rotskjær. Rognen utgjorde 60 hl. til en værdi av kr. 300. Leveren utgjorde 350 hl. til en værdi av kr. 3 500. 150 hl. blev anvendt til 60 hl. dampmedicintran, 200 hl. til andre transorter. Middelpriserne var: kr. 0.09½ pr. kg. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever og kr. 5 pr. hl. rogn. Det største vær var Nordfugløy, hvor 80 fiskere fanget 55 500 skrei. Ingen kjøpefartøier. Til hjemmebruk anvendes sjelden salgbar skrei.

6. Hillesøy. Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Damp-skibe og motor fartøier	Dæks-baater	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	518	19	6	86	230 800	70 770.00	137.00
1907	600	84	1	48	90 000	41 190.00	69.00
1906	673	73	3	56	515 000	210 195.00	312.00
1905	292	38	—	32	203 000	72 560.00	248.00
1904	566	60	5	59	965 000	218 000.00	385.00
1903	620	133	5	6	600 000	117 000.00	189.00

19 aapne baater med 61 mand fisket med garn og andre redskaper, av 86 skøiter med 47 doryer og 411 mand fisket 20 med 80 mand med garn, 66 med 331 mand med line; 5 motorfartøier med 32 mand fisket med line, 1 dampskib med 14 mand med line. Av fangsten blev 229 100 stk. saltet til klipfisk, 1 740 hængt til rundfisk. Rognen utgjorde 190 hl. til en værdi av kr. 2 090. Leveren utgjorde 636 hl. til en værdi av kr. 6 360. 600 hl. anvendtes til 269 hl. dampmedicintran, 36 hl. til andre transorter. Middelpriserne var kr. 0.10 pr. kg. sløiet torsk, kr. 10 pr. hl. lever og kr. 11 pr. hl. rogn. De største vær var:

Sommerøy	med	139	fiskere	og	109 200	stk.	skrei
Husøy	„	177	—	-	70 300	„	—
Øifjordvær	„	61	—	-	28 100	„	—
Rusholmen og Bjarnøy	„	103	—	-	12 900	„	—
Haaja	„	36	—	-	6 600	„	—

Der var 12 landkjøpere; ingen kjøpefartøier.

7. **Berg.** Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Damp-skibe og motor-fartøier	Dæks-baater	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	580	84	9	36	341 000	123 780.00	213.00
1907	653	86	3	47	210 000	80 050.00	109.00
1906	810	102	3	71	690 000	231 800.00	286.00
1905	671	133	3	49	129 000	38 620.00	58.00
1904	942	126	3	74	1 125 000	243 500.00	259.00
1903	735	95	2	72	965 000	175 162.00	238.00

De dækkede fartøier hadde tilsammen 116 doryer, nemlig skøiterne 87, motorfartøierne, hvorav der var 8, 23 og 1 dampskib 6. De aapne baater med 292 mand fisket alle med garn og andre redskaper, samtlige

øvrige utelukkende med line. Av fangsten blev 313 000 stk. saltet til klipfisk og 28 000 hængt til rundfisk. 136 000 stk. blev fanget med garn, 205 000 med line. Leveren utgjorde 1 200 hl. til en værdi av kr. 12 000. 1 040 hl. blev anvendt til 421 hl. dampmedicintran; 160 hl. til andre transorter. Rognen utgjorde 380 hl. til en værdi av kr. 7 980. 300 000 fiskehoder utbragtes til kr. 1 500. Middelpriserne var: kr. 30 for 100 stk. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever, kr. 21 pr. hl. rogn og kr. 0.50 pr. 100 stk. fiskehoder. De største vær var:

Havn og Bergsøerne	hvor 204	fiskere fanget	150 000	stk.
Bøvær	„ 84	—:—	74 000	„
Mefjordvær	„ 292	—:—	117 000	„

Der fiskedes bedst ved de første vær fra 1/1 til 30/3 og ved det sidste fra 1/1 til 30/4. Opgaverne over fangsten ved de forskjellige vær er ikke ganske nøiagtig, idet den ved værene solgte fisk kan være fanget av andre end de der stationerte fartøier. Der var to kjøpefartøier tilstede.

8. Torsken. Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Dampskibe og motorfartøier	Dæksbaater	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	1 120	130	18	60	292 500	108 451.00	97.00
1907	1 114	218	2	58	172 000	79 105.00	71.00
1906	2 270	343	8	134	971 000	330 200.00	145.00
1905	685	120	2	30	181 900	65 450.00	95.00
1904	2 350	250	16	210	2 429 000	542 800.00	231.00
1903	2 570	230	24	220	2 185 000	366 250.00	142.00

Av de aapne baater fisket 50 med 200 mand bare med garn, 70 med 250 mand bare med line og 10 med 40 mand med garn og line. Skøiterne med 100 doryer og 400 mands besætning fisket samtlige med line. Motorfartøierne, hvorav der var 5 med 10 doryer, og dampskibene, 13 med 78 doryer, fisket alle med line. Av det opfiskede kvantum blev 270 300 stk. saltet til klipfisk, 7 000 hængt til rundfisk og 15 200 solgt fersk til ising. Leveren utgjorde 975 hl. til en værdi av kr. 11 700. Der tilvirkedes 458 hl. dampmedicintran, hvortil medgik omtrent al lever. Rognen utgjorde 343 hl. til en værdi av kr. 2 401. 250 000 fiskehoder utgjordes til kr. 750. Middelpriserne var: kr. 32 for 100 stk. sløiet fisk, leveren kr. 12 pr. hl., rognen kr. 7 pr. hl. og fiske-

hoderne kr. 0.30 pr. 100 stk. De bedste vær var Gryllefjord med 600 fiskere og 192 000 skrei og Holmenvær med 250 fiskere og 62 000 skrei. Av kjøpefartøier var der 10 ved det første, 5 ved det andet vær. Til hjemmebruk anvendtes kun 2 000 stk. til en værdi av kr. 640. Salgbar skrei brukes ikke meget til kokefisk. Fisket var gjennemgaaende mislykket for hele distriktet, det var ujevnt og vekslende.

9. **Tromsøysund.** Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de fem foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Dampskibe og motorfartøier	Dæksbaater	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	188	23	—	18	16 000	4 240.00	22.50
1907	294	56	—	10	59 250	20 426.00	69.00
1906	147	42	—	2	53 000	18 040.00	123.00
1905	193	56	—	1	35 800	12 370.00	64.00
1904	45	15	—	—	10 000	2 200.00	49.00
1903	141	48	—	—	48 000	6 970.00	50.00

Samtlige fisket med line og snøre. Skøiterne hadde 20 doryer. Besætningen utgjorde paa de aapne baater 80 mand, paa skøiterne 108 mand. Hele fangsten blev hængt til rundfisk. Der var 40 hl. lever og 4 hl. rogn. 8 hl. lever blev anvendt til 2 hl. dampmedicintran. Resten anvendtes til andre transorter. Middelpriserne var: kr. 0.09 pr. kg. sløiet fisk, kr. 8 pr. hl. lever og kr. 8 pr. hl. rogn. 1 850 fisk fangedes med line, 14 150 med snøre. Største vær var Lyngø, hvor 136 fiskere fanget 8 000 stk. skrei. Der fiskedes bedst i april. Ingen kjøpefartøier.

10. **Bjarkøy.** Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de tre foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stkr. skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	130	26	28 000	9 170.00	70.50
1907	160	32	15 000	7 920.00	50.00
1906	182	51	74 500	23 950.00	131.00
1905	—	—	—	—	—

Samtlige baater fisket bare med line. Av fangsten blev 24 000 stk. saltet til klipfisk, 4 000 stk. hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 70 hl., hvorav 52 hl. anvendtes til 40 hl. dampmedicintran, 18 hl. til andre

transorter. Middelpriserne var kr. 0.11 pr. kg. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever. De største vær var: Meløvær med 35 fiskere og 7 150 skrei, Steinovær med 50 fiskere og 12 200 skrei og Sjursvik med 45 fiskere og 9 150 skrei. Det bedste fiske foregik i januar. Ingen kjøpefartøier var tilstede.

11. Sørfjord.

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1908	32	16	13 000	2 960	9 250

Baaterne var aapne, og der fiskedes fra samtlige med garn og andre redskaper. Fangsten blev hængt til rundfisk, og leveren, 20 hl., anvendtes til andre sorter end medicintran. Middelpriserne var: kr. 0.08 pr. kg. sløiet fisk og kr. 8 pr. hl. lever. Fisket foregik i mars.

I amtets øvrige herreder foregik intet fiske. Paa de steder, hvorfra opgaverne er levert i kg., er disse omgjort til stykker efter 270 kg. = 100 stk.

Følgende tabel viser deltagelsen og utbyttet for herrederne i 1908 samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omtr. gjennemsnitslot i kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøier og dæksbaater	Dampbaater og motorfartøier	I stykker skrei	I penger kr.		
Kvænangen .	105	35	—	—	40 000	12 800	121.90	—
Nordreisen .	—	—	—	—	—	—	—	—
Skjervøy ...	308	85	3	2	90 000	29 600	96.10	—
Helgøy.....	130	30	8	—	11 100	3 350	25.75	—
Karlsøy	234	70	4	—	126 000	36 100	154.00	—
Hillesøy	518	19	86	6	230 800	70 770	137.00	—
Berg	580	84	36	9	341 000	123 780	213.00	2
Torsken	1 120	130	60	18	292 500	108 451	97.00	15
Tromsøysund	188	23	18	—	16 000	4 240	22.50	—
Bjarkøy	130	26	—	—	28 000	9 170	70.50	—
Sørfjord ...	32	16	—	—	13 000	2 970	92.50	—
I 1908 ialt	3 345	518	215	35	1 188 400	401 231	120.00	17

	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omtr. gjennemsnitslot i kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøier og dæksbaater	Dampbaater og motorfartøier	I stykker skrei	I penger kr.		
I 1907 ialt	3 966	841	171	6	872 300	340 123	—	27
- 1906 „	5 180	942	275	14	2 680 500	922 060	—	50
- 1905 „	2 382	547	114	5	708 700	230 480	—	39?
- 1904 „	4 948	790	349	24	5 177 700	1 120 709	—	55
- 1903 „	5 035	804	311	31	4 263 000	731 043	—	64
- 1902 „	5 981	1 167	303	30	5 051 900	1 332 053	—	71
- 1901 „	6 452	1 617	130	14	5 578 050	1 644 032	—	72
- 1900 „	6 417	1 682	150	7	3 027 150	1 043 755	—	64
- 1899 „	6 215	[1])1 767	—	—	2 524 300	629 096	—	—

Av det opfiskede kvantum, 1 188 400 stk. skrei, blev:

Saltet til klipfisk	957 000	stykker
— i tønder eller kasser	0	—
Hængt til rundfisk	179 745	—
— - rotskjær	32 380	—
Saltet til russefisk	4 075	—
Iset fersk	15 200	—
Tilsammen	1 188 400	stykker

Til eget bruk anvendte fiskerne 27 500 stk. skrei til en værdi av kr. 8 290. Det bemerkes her, at opgaverne over dette kvantum har været vanskelige at gi nøiagtig. I almindelighet kan bemerkes, at fiskerne helst holder sig til andre fiskesorter for hjemmebruk og gjør saa meget skrei som mulig i penger.

Leverpartiet for amtet utgjorde 3 636 hl. Av 3 030 hl. tilvirkedes 1 352 hl. dampmedicintran. 606 hl. tilvirkedes til andre transorter. For 1907 var de tilsvarende tal: det hele kvantum 2 142 hl. 1 630 hl. anvendtes til 673 hl. dampmedicintran, 512 hl. til andre transorter.

Rognpartiet utgjorde 1 007 hl. til en værdi av kr. 13 103. Ifjor 530 hl.

[1]) Baater, dæksbaater og skøiter.

Beretning om skreifisket i Nordlands amt 1908,

utenfor Lofotens opsynsdistrikt i opsynstiden.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

---

1. Dverberg (Andøen). Fisket faldt her i 1908 sammenlignet med foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Stkr. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	365	102	234 000	85 980	235.00
1907	294	61	56 000	20 890	71.00
1906	398	77	275 000	99 975	251.00
1905	408	86	125 000	46 150	113.00
1904	740	206	212 000	76 005	88.00

Av det opfiskede kvantum blev 170 000 saltet til klipfisk, 64 000 hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 780 hl. Av 550 hl. fremstilledes 297 hl. dampmedicintran; resten, 230 hl., anvendtes til andre transorter. Rognen utgjorde 260 hl. Ca. 200 000 fiskehoder blev solgt. Gjennemsnitspriserne var: kr. 30 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 11 pr. hl. lever, kr. 20 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 fiskehoder. Med garn fiskedes 190 000 stk., med line 44 000. Av baaterne fisket 44 med 191 mand med garn, 58 med 174 mand med line. De største vær var Andenæs, hvor 125 fiskere fanget 150 000 skrei, og Børvaag, hvor 60 fiskere fanget 30 000. Det bedste fiske foregik i ukerne $^{25}/_{1}$—$^{1}/_{2}$, $^{29}/_{2}$—$^{7}/_{3}$ og $^{7}/_{3}$—$^{14}/_{3}$. Der var 18 kjøpere. Til eget bruk anvendte fiskerne ca. 7 000 skrei til en værdi av kr. 2 450.

2. Øksnes. Av opsynsbetjentens, lensmand Carl Olsens indberetning til amtet hitsættes:

I anledning av skreifisket i Øksnes opsynsdistrikt i aaret 1908 i det ekstraordinære opsyns funktionstid 10 januar til 31 mars har jeg ærbødigst at avgi følgende indberetning:

Allerede før jul og mellem jul og nytaar merkedes torsk — opsigfisk. Omtrent det hele belæg av fiskere, baatfolk, som deltok i fisket, ankom til værene straks over nytaar. Fra 10 til 20 januar fiskedes av og til paa garn saa vel som paa line 1 à 2 hundrede torsk, enkelte mer, optil 340; 22 januar er notert fangst paa 500. Veiret var imidlertid

hele januar maaned meget stormende og utrygt, med svær sjø, hvilket i høi grad hindret bedriften. Man kom ikke langt fra land med redskaperne; og kom man ut, blev det som regel bare delvise trækninger. Det stormende veir holdt ved ogsaa i første halvdel av februar; fra 1 til 8 februar uavbrudt storm av SV. og V. med høi sjø. Omkring midten av februar var veiret og fisket bedst, og trækningen av garn og liner gav jevn fangst, 200—350. Henimot midten av februar ankom nogen fiskedampskibe til 4de merkedistrikt. Disse tok omsider fast station i Alsvaag, men drev fisket paa havet utfor Langenes. Der var en tid ialt 10 dampskibe, som drev fisket til henimot februar maaneds utgang. Disse dampskibe hadde som regel god fangst, 2—3 000 torsk, men ogsaa mindre, 12—1 400. Det samlede utbytte for dampskibene angives til ca. 90 000 torsk og endel smaafisk.

I mars maaned var veiret særdeles gunstig for bedriften, især i maanedens første halvdel; men da var der saa litet fisk under land, at utbyttet blev ubetydelig. Helt fra begyndelsen av januar til de første dage av mars stod under land overalt paa fiskepladsene en stor mængde sild, væsentlig havsild, og da den seg tilhavs, fulgte fisken med, hvorfor fisket tok en brat ende. Den almindelige opfatning blandt fiskerne er, at denne vinters fiskeutbytte vilde ha været meget rikt, om ikke veiret hadde hindret bedriften den tid, fisken stod under land aarets 2 første maaneder.

Under dette aars fiske var der stadig tilførsel av fersk, god agnsild, navnlig i januar og februar, til den moderate pris av 5 kroner pr. kasse, hvilket meget bidrog til, at utbyttet av linefisket i den korte tid blev nogenlunde bra.

Brukstapet var i januar maaned temmelig betydelig, værst for linebaaterne i 4de merkedistrikt. Man uttaler den opfatning, at de større, dyptliggende sneseilbaater uten doryer (pinnere) er uhensigtsmæssige for linefiske. De ligger for tungt i bruket; linerne slites av og gaar tapt.

Sammenlignet med de to foregaaende aar stiller utbyttet sig saaledes:

	1908	1907	1906
I januar	134 200 stk.	89 000 stk.	275 000 stk.
I februar	386 200 „	76 000 „	315 000 „
I mars	71 600 „	26 200 „	53 900 „
Tilsammen	592 100 stk.	191 200 stk.	643 900 stk.

Av sjøveirsdage falder:

Paa januar maaned	5	hele og	8	delvise
„ februar „	13	„ -	6	„
„ mars „	15	„ -	4	„
Ialt	33	hele og	18	delvise

I fisket har deltat:

Merkedistrikt	Garn		Line		Tilsammen	
	Baater	Mand	Baater	Mand	Baater	Mand
1ste	37	189	3	15	40	204
2det	32	160	2	8	34	168
3dje	20	82	43	169	63	251
4de	14	57	50	309	64	366
Sum	103	488	98	501	201	989

Hertil er at bemerke, at i 4de distrikt deltok en tid
10 dampfartøier med 58 doryer og 165 mand
3 storskøiter „ 6 „ - 18 „
1 motorbaat „ 2 „ - 6 „

Belægget, fordelt paa herrederne:

Herreder	1. merkedist.		2. merkedist.		3. merkedist.		4. merkedist.		Tilsammen	
	Baater	Mand	Baater	Mand	Baater	Mand	Baater	Mand	Baater	Mand
Øksnes	40	204	27	137	29	107	50	206	146	654
Hadsel	—	—	7	31	4	68	9	30	20	129
Sortland	—	—	—	—	5	82	2	7	7	89
Dverberg	—	—	—	—	26	109	2	8	28	117
Sum	40	204	34	168	64	366	63	251	201	989

Belægget, fordelt paa fiskeværene:

1. merkedistrikt			2. merkedistrikt			3. merkedistrikt			4. merkedistrikt		
Fiskevær	Baater og doryer	Mand	Fiskevær	Baater og doryer	Mand	Fiskevær	Baater og doryer	Mand	Fiskevær	Baater og doryer	Mand
Breistrand...	8	40	Nordsand	3	13	Nyksund .	50 }	223	Langenes....	22	70
Tunstad.....	1	5	Frivaag ..	7	35	(doryer)	9 }		Husjord	5	17
Hjeldrand ...	3	14	Sørsand ..	11	57	Gaasø ...	2	6	Borholmen ..	3	12
Sunderø og			Vaage ...	13	63	Kroknes .	3	15	Stø	20	72
Sund	8	41				Høidal ...	1	4	Støvalen	8	30
Tinden......	3	15				Vottestad	1	3	Alsvaag	58	165
Fjeldgrimstad	14	73									
Sommerø....	3 }	16									
(doryer)	6 }										
	46	204		34	168		66	251		116	366

Det til handelsvare tilvirkede kvantum torsk, kveite og smaafisk med lever og rogn fordeler sig saaledes paa merkedistrikterne:

Merke-distrikt	Garnfisk	Linefisk	Til-sammen	Partiet i kg.	Saltet	Hængt	Kveite	Hyse og brosme	Medicin-tran	Udampet lever	Rogn
	Stk.	Stk.	Stk.	Kg.	Stk.	Stk.	Kg.	Kg.	Hl.	Hl.	Hl.
1	123 100	10 000	133 100	275 600	25 000	108 100	500	—	177	100	185
2	106 000	6 000	112 000	336 000	20 000	92 000	1 500	500	169	122	160
3	51 600	105 000	156 600	449 200	100 500	56 100	10 900	11 000	258	18	240
4	25 700	164 700	190 400	572 040	141 600	47 300	6 900	20 000	223	100	287
	306 400	285 700	592 100	1 632 840	287 100	303 500	19 800	31 500	827	340	872

Hertil kommer 37 000 kg. sei og 4 500 kg. torsk eksportert fersk i is. Fisken er dels hængt av fiskerne, dels kjøpt av 23 landkjøpere og 18 damperier. Av kjøperne var to fra Kristianssund og en fra Bergen, de øvrige var herredets fastboende handelsmænd. Desuten henlaa i Alsvaag, mens dampbaaterne var stationert der, to kjøpefartøier og et damperifartøi.

Gjennemsnitspriserne kan ansættes saaledes: Torsk $11^1/_2$ øre, sei 8 øre, smaafisk 7 øre, kveite 60 øre pr. kg. Medicintran 40 kr. pr. tønde, lever 10 øre pr. liter og rogn 12 kr. pr. saltet, fyldt tønde.

De til handelsvare tilvirkede fiskevarer repræsenterer saaledes en kapital av kr. 243 815, der skulde gi en gjennemsnitlig mandslot av kr. 246.

Foruten anførte salgsvare er opfisket og anvendt til agn for kveitefisket endel hyse og brosme. En større del torsk og smaafisk er anvendt til husbruk. Torskehoderne er væsentlig anvendt til kreaturfor.

Agnforbruket kan gjennemsnitlig ansættes til kr. 70 pr. linebaat og dory, hvilket gir kr. 13 090.

Bruktapet for linebaaterne kan ansættes til ca. kr. 8 000 og for garnbaaterne til kr. 2 000, tilsammen kr. 10 000.

Efter opsynets hævelse fiskedes en del, saa at det endelige resultat blir 606 400 stk. skrei. Fartøiernes slags og antal stiller sig saaledes: 186 baater, 6 seilskøiter med 12 doryer, 2 motorfartøier med 4 doryer og 10 dampskibe med 50 doryer. Hjemmeforbruket av skrei anslaaes til 16 600 stk. Ialt fisket 103 baater med 488 mand med garn, 101 farkoster med 519 mand med line. 298 100 stk. skrei blev saltet til klipfisk, 306 600 blev hængt til rundfisk og 1 600 stk. blev solgt fersk.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	1 007	204	606 400	222 870	222.00[1]
1907	913	215	182 100	80 339	88.00
1906	961	230	643 900	302 635	315.00
1905	1 030	252	236 000	80 700	80.00
1904	814	202	793 500	204 999	252.00

3. Bø. Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de tre foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Dæksbaater og skøiter	Motorbaater	Stk. torsk	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1908	811	125	2	5	360 000	129 090	159.00
1907	1 608	324	12	2	378 400	115 949	77.00
1906	1 594	285	30	—	760 000	242 800	152.00
1905	820	114	8	—	435 000	140 500	183.00

Av baaterne fisket 100 med garn, 25 med line; skøiterne fisket med line, motorfartøierne med garn.

Leveren utgjorde 1 250 hl. til en værdi av kr. 15 000. 1 180 hl. anvendtes til 500 hl. dampmedicintran; resten, 70 hl. til andre transorter. Rognen utgjorde 166 hl. til en værdi av kr. 2490.

Av fiskepartiet blev 10 000 stk. saltet til klipfisk, 350 000 stk. hængt til rundfisk. Med garn fiskedes 320 000 stk., med line 40 000.

Til husbruk anvendte fiskerne ca. 12 000 stk. skrei til en værdi av kr. 3 720.

Gjennemsnitspriserne var: kr. 31 pr. 100 stk. sløiet skrei, kr. 12 pr. hl. lever og kr. 15 pr. hl. rogn.

De største vær var: Hovden, hvor 165 fiskere fanget 111 300 stk. skrei, Nykvaag, 165 fiskere med 60 000 stk., Aasanfjord, 88 fiskere med 45 000 stk. og Straumsjøen med 152 fiskere og 72 000 stk.

4. Sortland. Skreifisket her foregik som et hjemmefiske fra de for dette bekvemt liggende bosteder, og om fiskernes og baaternes antal foreligger ingen opgaver, men er beregnet til 50 baater med 120 mand. Det opfiskede kvantum var 30 800 stk., leveren utgjorde 80 hl., rognen 50 hl., de solgte fiskehoder 6 000. Av partiet blev 19 200 stk. saltet til klipfisk, 11 300 hængt til rundfisk og 300 stk. til rotskjær. Leveren til-

[1]) Dette er gjennemsnitslotten for skreifisket alene. Tages de øvrige fiskesorter med, blir den 246.

virkedes til 60 hl. medicintran. Gjennemsnitspriserne var kr. 0.11 pr. kg. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever, kr. 6 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 fiskehoder.

5. **Hadsel.** Det opfiskede kvantum anslaaes til 50 000 stk. til en værdi av kr. 20 000. 80 000 stk. skrei, fisket i Lofoten, blev ilandbragt i distriktet.

6. **Gimsøy.** Skreifisket her faldt saaledes i 1908 sammenlignet med de nærmest foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Skøiter	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	145	5	24	31 000	13 548	93.00
1907	225	—	45	37 000	17 130	76.00
1906	192	—	38	95 000	32 660	170.00

Baaterne fisket bare med garn; av skøiterne fisket 1 med line, resten med garn.

Av det opfiskede kvantum blev 10 000 stk. saltet til klipfisk, 30 000 hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 100 hl. Herav blev 70 hl. anvendt til 24 hl. dampmedicintran, resten til andre transorter. Rognen utgjorde 25 hl. Med garn fiskedes 29 500 stk. skrei, med line 1 500. Gjennemsnitspriserne var: kr. 37.50 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn, og kr. 0.80 pr. 100 fiskehoder. Til hjemmebruk anvendte fiskerne 1 450 stk. til en værdi av kr. 550. De største vær var Hovsund med 110 fiskere og en fangst paa 28 000 stk. skrei og Vikerøy med 10 fiskere og 2 300 stk. skrei. Laukvik hadde i 1908 25 fiskere med kun 700 fisk. Det bedste fiske foregik i de 3 sidste uker av februar.

7. **Borge.** Her faldt fisket saaledes i 1908 sammenlignet med de 5 nærmest foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	625	125	233 000	93 815	150.00
1907	720	140	122 000	53 260	74.00
1906	600	118	417 000	141 690	236.00
1905	502	96	250 000	90 920	181.00
1904	509	104	298 000	78 270	154.00
1903	523	100	248 000	60 890	116.00

Der deltok 111 aapne baater med 572 mand, som alle fisket med garn. 9 skøiter fisket med garn, 2 med line. 230 000 stk. skrei fiskedes med garn, 3 000 stk. med line. Alt blev hængt til rundfisk. Leve-

ren utgjorde 855 hl. til en værdi av kr. 11 970 og rognen 525 hl. til en værdi av kr. 2 625. Av leverpartiet tilvirkedes av 640 hl. 320 hl. dampmedicintran. Resten anvendtes til andre transorter. Til hjemmebruk anvendte fiskerne 2 000 fisk til en værdi av kr. 680. Middelpriserne var: kr. 34 for 100 stk. sløiet fisk, kr. 14 pr. hl. lever og kr. 5 pr. hl. rogn. De største vær var: Eggum, 244 fiskere med fangst paa 91 000 stk. skrei, Borgevær, 144 fiskere og 52 000 stk. skrei, Høines og Sandø 121 fiskere og 51 000 stk. og Kvalnes 116 fiskere med 41 000 skrei. Det bedste fiske foregik i anden og tredje uke i februar.

8. Buksnes. Utenom Lofotens opsynsdistrikt og opsynstiden.

Aar	Aapne baater	Skøiter	Motor-fart.	Doryer	Besetning	Stk. skrei	Værdi	Gj.sn.lot kr.
1908	17	3	0	6	100	60 000	24 800	248.00
1907	17	3	1	9	104	56 000	23 780	229.00
1906	—	—	—	—	—	—	8 801	147.00

5 baater fisket med garn, 4 med line, 11 med baade garn og andre redskaper. 35 000 stk. skrei blev fisket med garn, 25 000 stk. med line, 58 000 stk. blev hængt til rundfisk, 2 000 til rotskjær. Leveren utgjorde 200 hl. som alt anvendtes til medicintran. Værdien anslaaes til kr. 2 800. Rognen utgjorde 80 hl. til en værdi av 800 kr. 40 000 torskehoder blev solgt. Gjennemsnitspriserne var: kr. 35 for 100 stk. sløiet fisk, kr. 14 pr. hl. lever, kr. 10 pr. hl. rogn og kr. 0.50 pr. 100 stk. torskehoder. Til eget bruk anvendte fiskerne ca. 10 000 fisk til en antat værdi av kr. 3 500. Hovedfisket foregik ved Hæsholmen, hvor 100 fiskere hadde en fangst paa 55 000 stk. Der fiskedes bedst i tiden $^{20}/_{1}$ til $^{20}/_{4}$.

9. Flakstad. Her foregik intet nævneværdig fiske utenom opsynstiden. I 1907 fiskedes for kr. 16 440, i 1906 for kr. 9 940, i 1905 for kr. 284, i 1904 for kr. 60 650 og i 1903 for kr. 70 340.

10. Værøy og Røst. Det samlede utbytte for begge disse steder, der utgjør Værøy herred, og fiskernes antal m. v. er for 1908 i sammenligning med de 5 sidste aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Dæksbaater & skøiter	Dampfiske fartøier	Fangst i stk.	Værdi i kr.	Gjennemsnitslot kr.
1908	3 014	430	146¹)	19	1 988 000	932 211	309.00
1907	1 840	278	47²)	16	1 406 000	641 018	348.00
1906	1 911	375	24³)	6	1 276 000	458 426	240.00
1905	3 174	556	29	19	2 214 800	772 260	246.00
1904	2 979	587	37	17	3 605 500	815 772	270.00
1903	2 496	484	—	6	2 460 000	566 060	227.00

¹) Herav 16 motorfartøier. ²) Herav 4 motorfartøier. ³) Herav 3 motorfartøier.

222 aapne baater med 1 004 mand fisket med garn, 200 baater med 903 mand fisket bare med line og 8 baater med 20 mand fisket med line og snøre (dypsagn). Av skøiterne fisket 102 med 608 mand med garn, 28 med 148 mand med line. Av motorfartøierne fisket 6 med 40 mand med garn, 10 med 80 mand med line, og av dampskibene fisket 14 med 126 mand med garn og 5 med 85 mand med line. Av fangsten blev 1 104 000 stk. fisket med garn, 880 000 stk. med line og 4 000 med snøre. 294 000 stk. skrei blev saltet til klipfisk, 1 694 000 hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 8 383 hl., rognen 1 600 tdr. 4 455 hl. lever blev tilvirket til 1937 hl. dampmedicintran, 928 hl. blev tilovers til andre transorter. Gjennemsnitspriserne var: kr. 41 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 12.50 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn og kr. 1.30 pr. 100 stk. fiskehoder. Til eget bruk antages fiskerne at ha anvendt 12 500 stk. til en værdi av kr. 5 000. Ved Værøy opholdt sig 1 024 fiskere, som hadde en samlet fangst paa 795 000 stk., ved Røst 1 917 fiskere, fangst 1 193 000 stk. Det bedste fiske foregik for Værøys vedkommende i tiden fra 2/3 til 6/4 og for Røsts vedkommende fra 3/3 til 9/4. Der var ialt 22 kjøpefartøier tilstede, 7 ved Værøy, 15 ved Røst.

11. Hamarøy. Her forefaldt intet skreifiske i 1908 heller ikke i 1907, mens det i de fire foregaaende aar faldt saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr
1906	14	7	1 100	268	19.00
1905	24	11	5 000	1 530	65.00
1904	66	19	35 000	6 450	98.00
1903	46	11	30 000	6 600	143.00

12. Steigen. Her forefaldt i likhet med i 1906 og 1907 heller intet skreifiske i 1908, mens det i de tre foregaaende aar faldt saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1905	70	32	19 000	5 400	77.00
1904	100	41	82 000	18 500	185.00
1903	234	90	221 000	42 630	182.00

13. Bodin. Skreifisket her faldt saaledes i 1908 sammenlignet med de 5 nærmest foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	15	3	6 000	3 141	209.00
1907	32	8	3 100	1 628	50.00
1906	45	9	7 000	3 308	74.00
1905	15	5	20 000	9 050	603.00
1904	27	9	27 000	7 141	264.50
1903	160	80	43 000	7 750	48.00

Samtlige fisket med garn. Al fisk blev hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 18 hl. og blev dampet. Rognen 7 hl. Gjennemsnitspriserne: kr. 47 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever og kr. 15 pr. hl. rogn. Fisket foregik ved Hellegvær og Givær.

14. Gildeskaal. Skreifisket for 1908 faldt saaledes sammenlignet med de 4 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	92	25	35 000	15 720	171.00
1907	99	24	10 000	4 994	50.00
1906	104	29	42 300	17 476	168.00
1905	54	13	17 000	7 080	131.00
1904	140	35	101 000	31 640	226.00

17 baater med 60 mand fisket med garn, 8 baater med 32 mand med line. Hele fangsten blev hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 170 hl. 125 hl. tilvirkedes til 50 hl. dampmedicintran, 45 hl. blev tilovers til andre transorter. Gjennemsnitspriserne var: kr. 38 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever og kr. 18 pr. hl. rogn. Fisket foregik ved Fleinvær og Fuglvær med henholdsvis 52 mand og 22 000 stk. fisk og 40 mand og 13 000 stk. fisk. Til eget bruk anvendte fiskerne 500 stk. fisk til en værdi av kr. 150.

15. Meløy. Det mindre skreifiske av hjemfolk, som dreves her i 1908, faldt saaledes sammenlignet med de 5 næstforegaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	64	27	15 000	5 400	84.00
1907	80	40	15 000	5 350	67.00
1906	60	40	10 000	3 550	56.00
1905	100	50	10 000	3 480	35.00
1904	95	50	25 000	7 190	76.00
1903	220	130	110 000	20 150	92.00

10 baater fisket med garn alene, 15 med baade garn og andre redskaper. Der var 1 seilskøite og 1 motorfartøi, som begge fisket med line. Med garn fiskedes 10 000 stk. skrei, med line 4 000, med snøre 1 000. Av fiskepartiet blev 5 000 stk. skrei saltet til klipfisk, 10 000 hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 40 hl., hvorav intet tilvirkedes til dampmedicintran. Rognen utgjorde 20 hl. Gjennemsnitspriserne var: for 100 stk. sløiet fisk kr. 30, lever kr. 10 pr. hl., rogn kr. 15 pr. hl., torskehoder kr. 1 pr. 100 stk.

16. Rødøy. Fisket i 1908 faldt for dette herred saaledes i sammenligning med de 5 næstforegaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	542	112[1])	274 000	108 850	201.00
1907	675	144[2])	278 000	128 767	191.00
1906	680	138	630 000	235 740	347.00
1905	570	140	560 000	225 300	395.00
1904	408	99	460 000	132 160	324.00
1903	430	105	290 000	72 210	168.00

Av de aapne baater fisket 84 med garn, 12 med line. De hadde tilsammen en besætning paa 462 mand. Skøiterne og motorfartøiet fisket samtlige med garn. Av fiskepartiet blev 9 000 stk. saltet til klipfisk, 4 000 stk. saltet til persefisk, 261 000 blev hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 1 090 hl. Der tilvirkedes 581 hl. dampmedicintran av 1 000 hl. lever. 90 hl. blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 500 hl. Gjennemsnitspriserne var: kr. 32 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever, kr. 12 pr. hl. rogn og kr. 0.50 pr. 100 stk. torskehoder. Med garn fiskedes 268 000 stk. med line 6 000 stk. De største vær var: Myken, hvor 290 fiskere hadde en fangst paa 114 000 stk. skrei, og Valvær med 252 mand og 160 000 stk. skrei. 1 kjøpefartøi.

Av indberetningen fra opsynsbetjenten i Myken, J. Selsø, hitsættes:

Opsynet traadte i virksomhet 16 januar og varte til og med 27 mars, ialt 72 dage.

Opsynet bestod av 1 betjendt og 1 rorskarl stationert i Myken og 1 underbetjent med station i Valvær.

Belægget i Myken, da opsynet begyndte sin virksomhet, bestod av 15 baater med 76 mand og i Valvær 49 baater med 243 mand. Noget større indsig av fisk var til denne tid ikke formerket; først mod slutningen av maaneden begyndte fisket at forbedre sig noget — man fik da optil 450 fisk paa natstaaende garn. Ved begyndelsen av februar var endda ikke alle fiskere fremkommet for at delta i fisket; især var det tilfældet for Mykens vedkommende. Paa denne tid var fisket bra, men veiret hindret baade fiskeribedriften og fremkomsten til næsten midten av maaneden. Den 16de kom de sidste baater. Belægget var da for Myken 61 baater med 294 mand og for Valvær 51 baater med 252 mand. Nu tok fisket et betydelig opsving, idet man paa garn fik optil 800 fisk. Fisket var nu paa det høieste og holdt sig omtrent paa det samme til maanedens utgang. Fra begyndelsen av mars tok fisket

[1]) Herav 15 seilskøiter og 1 motorfartøi.
[2]) — 14 — - 1 —

jevnt av, noget som kom ganske uventet, især naar man ser hen til, at noget videre indsig av fisk ikke merkedes før i de sidste dage av januar. En del fraflytning begyndte derfor, efterat første uke av denne maaned var gaat, men en del fortsatte fisket indtil 25de — dog med liten fangst. Aarsaken til den hurtige avslutning av fisket antages at være den masse sild, som stod under land fra før juletider, men som omkring første halvdel av mars syntes at søke længere ut fra land.

Utbyttet paa de forskjellige redskaper:

Myken:	Garn, laveste brutto lot	kr.	80.00
—	Garn, høieste brutto lot	„	369.00
—	Garn, gjennemsnitlig brutto lot....	„	160.00
—	Liner, gjennemsnitlig brutto lot....	„	40.00
Valvær:	Garn, laveste brutto lot	„	107.00
—	Garn, høieste brutto lot	„	340.00
—	Garn, gjennemsnitlig brutto lot	„	254.00

Det samlede fiskeparti:

Myken	114 000,	hængt	108 000
Valvær	160 000,	—	153 000
Tils.	274 000,	hængt	261 000

Sundhetstilstanden har været god ved begge fiskevær. Kommunelægen i Meløy har fungeret som fiskerilæge og har som saadan besøkt fiskeværene 4 gange i den tid, fiskerne har været samlet. Denne ordning maa siges at være tilfredsstillende for tiden.

17. Træna. Fisket i 1908 faldt saaledes i sammenligning med de 5 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1908	1 166	300[1])	355 000	154 600	132.00
1907	1 182	308	340 000	149 030	123.00
1906	1 012	230	395 000	145 930	144.00
1905	1 240	360	640 000	246 000	200.00
1904	2 000	560	660 000	190 600	95.00
1903	1 400	450	950 000	216 250	154.00

Av baaterne fisket 282 med baade garn og andre redskaper, 10 bare med snøre. Motorfartøierne som hadde 8 doryer, fisket baade med garn og andre redskaper. Av det opfiskede kvantum blev 180 000 stk. fanget med garn, 160 000 med line og 15 000 med snøre. 30 000 stk. blev saltet til klipfisk, 320 000 hængt til rundfisk og 5 000 solgt fersk.

[1]) Herav 8 motorfartøier.

Leveren utgjorde 1 100 hl. 960 hl. blev anvendt til 440 hl. dampmedicintran. 140 hl. blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 400 hl. 200 000 fiskehoder blev solgt. Gjennemsnitspriserne var: kr. 38 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever, kr. 10 pr. hl. rogn og kr. 0.70 pr. 100 stk. fiskehoder. Der var 5 kjøpefartøier tilstede. De største vær var: Selvær, hvor 379 fiskere hadde en fangst paa 185 000 fisk, og Husø-Sydholmen med 787 fiskere og 170 000 fisk. Det bedste fiske foregik ved Selvær fra midten av januar til utgangen av februar; ved Husø—Sydholmen fra midten av mars til midten av april. Fiskernes forbruk av skrei anslaaes til 4 000 stk. til en værdi av kr. 1 520.

18. Dønnes. Fisket foregik her alene i Aasvær, hvor fisket i 1908 faldt saaledes i forhold til de 5 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	255	61	110 000	46 960	184.00
1907	301	73	61 000	29 578	98.00
1906	443	104	202 000	78 046	176.00
1905	473	133	250 000	98 400	208.00
1904	344	99	325 000	106 105	308.00
1903	177	49	150 000	39 105	221.00

Fisket dreves kun med aapne baater. 42 baater fisket med garn, 19 med line. 91 000 stk. skrei fiskedes med garn, 19 000 med line. Av det opfiskede kvantum blev 2 000 stk. saltet til klipfisk, 101 000 hængt til rundfisk, 7 000 solgt fersk. Leveren utgjorde 400 hl., rognen 180 hl. Der blev solgt 100 000 fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var: kr. 34 pr. 100 stk. sløiet torsk, kr. 15.40 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. saltet rogn og kr. 0.70 pr. 100 fiskehoder. 380 hl. lever blev tilvirket til 190 hl. dampmedicintran. Det bedste fiske foregik i sidste halvdel av februar.

19. Herøy. I 1908 faldt fisket saaledes sammenlignet med de 5 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	615	141[1])	307 500	145 380	236.00
1907	966	209	207 000	88 675	92.00
1906	1 147	247	500 400	181 422	135.00
1905	805	182	822 400	259 470	320.00
1904	504	114	543 000	161 390	320.00
1903	496	114	335 000	83 724	169.00

[1]) Hvorav 4 motorfartøier med 8 doryer.

102 baater fisket med garn, 35 med line. Motorfartøierne fisket med line. 104 000 stk. skrei fiskedes med garn, 203 500 med line. 9 000 stk. blev saltet til klipfisk, 296 500 hængt til rundfisk og 2 000 solgt til ferskfisk. Leveren utgjorde 1 052 hl. 944 hl. blev tilvirket til 472 hl. dampmedicintran, 108 hl. blev tilovers til andre transorter. Gjennemsnitspriserne var: kr. 32.00—38.00 pr. 100 stkr. sløiet fisk, kr. 11.00 pr. hl. lever, kr. 15.00 pr. hl. rogn, hvorav der var 290 hl., og kr. 1.00 pr. 100 fiskehoder, hvorav solgtes ca. 300 000. Til eget bruk anvendte fiskerne 1 800 fisk til en værdi av kr. 540.

20. Vega. Her faldt fisket i 1908 sammenlignet med de 5 foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Stkr. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	163	36	156 100	71 490	438.00
1907	391	100	112 000	49 253	124.00
1906	816	160	200 000	81 800	100.00
1905	733	193	340 000	145 920	199.00
1904	117	22	127 500	30 130	258.00
1903	70	12	116 000	24·676	353.00

I baattallet er medregnet 1 skøite og 4 motorfartøier. De sidste hadde 11 doryer. Saavel de aapne baater som de dækkede fartøier fisket baade med garn og andre redskaper. Av det opfiskede kvantum blev 12 500 stkr. saltet til klipfisk, 143 600 hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 382 hl. Herav blev 246 hl. anvendt til 126 hl. dampmedicintran, 136 hl. blev tilovers til andre transorter. Gjennemsnitspriserne var: kr. 41.00 pr. 100 stkr. sløiet fisk, kr. 12.00 pr. hl. lever, kr. 13.00 pr. hl. rogn, hvorav der var 185 hl., og kr. 1.25 pr. 100 stkr. fiskehoder, hvorav der solgtes ca. 40 000 stkr. Fisket foregik ved Bremsten, Skjærvær og Mudvær. Der fiskedes bedst i tiden fra $^{15}/_{3}$ til $^{10}/_{4}$. Fiskernes forbruk av skrei anslaaes til 3 000 stkr. til en værdi av kr. 1 230.

21. Bindalen. Her faldt kun et mindre skreifiske for hjemfolkene, og dette var i 1908 saaledes i sammenligning med de 5 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Stkr. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	183	88	27 000	5 570	30.00
1907	92	38	22 500	4 773	52.00
1906	109	52	24 500	3 810	36.00
1905	81	40	25 500	4 910	67.00
1904	86	43	23 000	3 215	37.00
1903	80	40	24 000	2 740	34.00

I baattallet er medregnet 1 skøite med 2 doryer. Skøiten og 15 baater fisket med line, 23 baater bare med snøre, 31 baater baade garn og andre redskaper og 18 baater baade med snøre og line. Av det opfiskede kvantum blev 11 500 stkr. saltet til klipfisk, 2 000 saltet til persefisk, 6 000 hængt til rundfisk, 6 500 til rotskjær og 1 000 solgt til ferskfisk. Leveren utgjorde 17 hl. Intet blev dampet. Prisen var. kr. 20.00 pr. 100 stkr. sløiet torsk, kr. 10.00 pr. hl. lever. Med garn fiskedes 9 000 stkr., med line 11 000 og med snøre 7 000. — Til eget bruk anvendte fiskerne 1 000 stkr. til en værdi av kr. 150. — Fisket foregik i tiden januar—juni i samtlige distriktets fjorder.

Følgende tabel hitsættes for de enkelte herreder i 1908 og for totalutbyttet m. v. for hele amtet i sammenligning med de foregaaende 12 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omtr. gjennemsnitlot i kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøi, dækket	Dampbaater	I stykker skrei	I penger kr.		
Dverberg	365	102	—	—	234 000	85 980	235	—
Øksnes	1 007	186	8	10	606 400	222 870	222	2
Bø	811	125	7	—	360 000	129 090	159	1
Sortland	120	50	—	—	30 800	10 323	86	—
Gimsøy	145	24	5	—	31 000	13 548	93	—
Hadsel	180	20	—	7	50 000	20 000	111	—
Borge	625	125	—	—	233 000	93 815	150	—
Buksnes	100	17	3	—	60 000	24 800	248	—
Flakstad	—	—	—	—	—	—	—	—
Værøy og Røst	3 014	430	146	19	1 988 000	932 211	309	22
Hamarøy	—	—	—	—	—	—	—	—
Steigen	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodin	15	3	—	—	6 000	3 141	209	—
Gildeskaal	92	25	—	—	35 000	15 720	171	—
Meløy	64	27	—	—	15 000	5 400	84	—
Rødøy	542	96	16	—	274 000	108 850	201	1
Træna	1 116	292	8	—	355 000	154 600	132	5
Dønnes	255	61	—	—	110 000	46 960	184	1
Herøy	615	137	4	—	307 500	145 380	236	—
Vega	163	36	—	—	156 100	71 490	438	—
Bindalen	183	87	1	—	27 000	5 570	30	—
1908	9 412	1 843	198	36	4 878 800	2 089 748	222	32

	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omtr. gjennemsnitlot i kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøi, dæksbt.	Dampbaater	I stykker skrei	I penger kr.		
I 1907	9 683	1 966	163	16	3 254 600	1 441 895		24
- 1906	10 403	2 099	109	19	5 733 390	2 118 530		60
- 1905	10 502	2 330	43	19	6 040 330	2 158 384		60
- 1904	12 211	3 025	78	17	8 751 900	2 203 693		100
- 1903	12 047	3 186	—	—	8 242 000	1 762 649		61
- 1902	8 113	2 117	—	—	4 965 250	1 409 030		23
- 1901	7 673	1 793	—	—	3 548 912	1 156 532		29
- 1900	8 532	1 955	—	—	3 258 200	1 284 032		53
- 1899	7 415	1 496	—	—	2 895 500	871 188		49
- 1898	8 967	1 890	—	—	2 391 100	561 540		—
- 1897	10 336	—	—	—	5 919 500	1 325 331		—
- 1896	10 165	—	—	—	6 670 900	1 999 804		—

Av det i 1908 opfiskede kvantum, 4 878 800 stkr. skrei, blev:

Saltet til klipfisk	891 300	stkr.
— i tønder eller kasser	6 000	„
Hængt til rundfisk	3 956 000	„
— - rotskjær	8 850	„
Solgt til eksport som ferskfisk	16 650	„
Tilsammen	4 878 800	stkr.

Det av fiskerne til hjemmebruk anvendte kvantum anslaaes til 71 450 stkr., som ikke er medtat i ovennævnte beregning.

Leveren utgjorde ialt 15 927 hl. Herav blev 13 100 hl. anvendt til dampmedicintran, hvorav tilvirkedes 5 874 hl. Resten av leveren, 2 827 hl., anvendtes til andre transorter.

Rognen utgjorde 5 310 hl.

Beretning om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1908.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentens opgaver).

1. Vikten. Av beretningen fra opsynsbetjenten ved Viktenfisket hitsættes:

„Angaaende aarets skreifisket inden Viktendistriktet har jeg herved den ære at indberette:

Fiskeriopsynet traadte iaar i virksomhet 15 februar; personalet det samme som i de sidste aar, en betjent med assistent. Ved opsynets ankomst var fisket allerede i gang, og belægget baade paa land og havn var betydelig. Skreien har i de senere aar søkt op under landet noksaa tidlig; den har været formerket i sidste halvdel av januar maaned.

Fisket har iaar slaat ganske godt til for hele opsynsdistriktet, saavel ytterværene som indreværene har faat sin gode andel. Denne gunstige omstændighet skyldes vel det gjennemgaaende gode veir, man har hat denne vinter. Mars og april var usedvanlig vakre veirmaaneder; ikke storm og ikke sjøgang i nogen større utstrækning, herfra undtat dagene omkring 9 mars, da man hadde en SO. kuling paa disse kanter av landet.

Fisken har iaar som ifjor søkt noget længer indover fangstfelterne og op i raaserne, forsaavidt indreværene vedkommer; for yttreværene har den beholdt de gamle pladse. For Sørgjæslingerne fiskedes ogsaa iaar godt paa strækningen „Naaan“—„Graabakene“ og østover i den sidste del av sæsonen. For Nordgjæslingerne toges bra fangster paa „Kjønna“ en tid; helt op i „Gruva“ fiskedes iaar.

Fisket slog bedst til i sidste halvdel av mars maaned for samtlige værs vedkommende. Naar totalkvantum og gjennemsnitslot ikke blev høiere trods det gunstige veir, saa er grunden den, at fisketyngden iaar ikke var stor, og dernæst, at fisken forlot bankerne uanet tidlig, nemlig i første del av april.

Antallet av deltagere i fiskeribedriften har iaar været det største i 10-aars perioden, nemlig: fiskere 3 143, fartøifolk (kjøpere) 483, landkjøpere med betjente 15, fiskeflekkere 11, tranbrændere 24, handlende 12, andet erhverv 14, ialt 3 702 mennesker. At det har voldt nogen

vanskeligheter at skaffe underbringelse for alle disse, er selvsagt. Som bekjendt er det opsynet, som ifølge sundhetsforskrifterne for Viktenværene skal gripe regulerende ind, hvor der opstaar spørsmaal om overbelæg; iaar har den gren av tjenesten skaffet meget arbeide.

Siden ifjor er i Sørgjæslingerne opsat 5 nye rorboder; de er gjennemgaaende bra logihuse. En av væreieren nu opsat anser jeg som mønstertype paa en rorbod. I det hele tat er sansen for bedre logihuse i stigende, særlig for indreværenes vedkommende. Gjennemgaaende daarligst i saa maate er det med nordøerne. Det vil bli nødvendig at fremtvinge en forbedring der, ifald stillingen ikke ændrer sig med det første.

Iaar har man for Viktendistriktet faat emaneret sundhetsforskrifter ogsaa for flytende lossementer, baater og fartøier paa havn; de vil gjøre sin nytte.

Fisket iaar falder ganske jevnt paa de forskjellige vær, og fangsten fordelt efter bruk er ogsaa tilfredsstillende. Garnbruket har slaat bedst til, men liner og snøre har ogsaa git bra utbytte.

Det opfiskede kvantum utgjør: Antal skrei 2 414 000, hl. rogn 2 230, hl. lever 7 300, derav hl. dampmedicintran 3 416, hl. lever til andre transorter 520.

Det opfiskede parti skrei fordeler sig, hvad fangsttid angaar, saaledes: 29 februar 205 000, 2—7 mars 390 000, 9—14 mars 155 000, 16—21 mars 495 000, 23—28 mars 738 000, 30 mars—4 april 312 000, 6—11 april 119 000.

Gjennemsnitsprisen paa fiskeprodukter stiller sig saaledes: For 100 stk. sløiet skrei kr. 34.50, 1 hl. lever kr. 11.75, 1 hl. rogn 14, 100 stk. „hau“ (torskehoder) 1.

Utbyttet av det samlede fiske skulde saaledes bli kr. 969 825, hvorefter fremkommer en gjennemsnitslot stor kr. 308.57. Denne aarslot er betydelig mindre end fjoraarets, men dog høiere end de øvrige av 10-aarets.

Sidste 10-aars opgave skulde efter dette bli:

Aar	Antal baater	Antal fiskere	Kvantum skrei stk.	Kv. lever hl.	Kv. rogn hl.	Kvantum damptran hl.	Kv. til raatran hl.	Total-utbytte kr.	Gjennemsnitslot kr.
1908	755	3 143	2 414 000	7 300	2 230	3 416	520	969 825	318.57
1907	616	2 410	2 400 000	4 440	1 900	2 220	550	967 292	401.33
1906	535	2 069	845 000	1 580	835	788	210	268 215	129.63
1905	576	2 063	998 000	1 770	910	940	65	343 340	169.33
1904	448	1 693	1 280 000	1 100	655	350	35	299 897	177.15
1903	446	1 685	1 225 000	530	500	43	50	233 870	138.79
1902	533	2 091	825 000	1 473	750	462	100	264 393	126.44
1901	481	1 951	1 130 000	2 836	1 000	870	1 120	301 532	139.27
1900	486	1 880	1 015 000	2 560	670	815	1 000	378 678	200.00
1899	334	1 250	615 000	1 340	300	622	440	177 405	140.57
Gj.snl.	521	2 024	1 274 700	2 493	975	1 053	409	422 345	193.11

Desuten er opfisket ved:

	Stk.	Lever	Rogn	Damptran	Anden tran
Frelsø	58 000	200 hl.	50 hl.	70 hl.	10 hl.
Kvalø	15 000				
Indre Folden .	50 000	95 „	10 „	40 „	30 „
Hertil Vikten.	2 414 000	7 300 „	2 230 „	3 416 „	520 „
Tilsammen	2 537 000	7 595 hl.	2 290 hl.	3 526 hl.	560 hl.

Værdien av det ved Vikten opfiskede kvantum .... kr. 969 825
— „ „ „ Frelsø, Kvalø og Indre Folden ... „ 40 538
Tilsammen kr. 1 010 363 [1])

Hvad der kommer driften tilgode iaar, er de særdeles gunstige veirforhold og som følge derav det ringe børnskapstap og forholdsvis mindre slitage paa bruket. Det opveier i ikke saa liten utstrækning den i forhold til ifjor lavere bruttolot.

Opslagstelegrammer om fisket har været utfærdiget en gang ukentlig til 28 stationer inden landet, i april til 29 stationer, idet Uthaug er kommet til.

Heising av signalflag (morgensignal for utror) og utlevering av baatmerker er som i tidligere aar utført med leiede folk. Baatmerkebeholdningen blev iaar for liten; jeg maatte derfor la opsætte 100 nr. ekstra. Den givne bevilgning til komplettering av baatmerker er derved overskredet.

Jeg har enkelte ganger maattet leie ekstra hjælp (rorskarle) for utførelsen av tjenesten. Med de mange og spredte fiskevær, den økende almue, den sterkere paakalden av opsynets bistand og mellemkomst under bedriftsutøvelsen vil tiden nu snart være inde til en forsterkning av opsynsstyrken eller en omordning av virksomheten; uten det vil det i længden neppe gaa godt, frygter jeg for. Herpaa har jeg henledet ogsaa fogdens opmerksomhet ved fremsendelsen av budgetforslag for terminen 1909—10.

Stormsignalapparaterne i Nordø og Skjærvær kom iaar ikke i anvendelse. I fisketiden fremkom bare 1 stormvarsel, nemlig 9 mars. Det mottoges i Sørgjæslingerne først kl. 7.10 em. og signalisertes straks fra apparatet dersteds. Forsendelse av varslet til Ytterværene lot sig ikke

[1]) Av farkosterne var: 709 aapne baater, 20 seilskøiter, 18 motorfartøier og 8 dampskibe. De dækkede fartøier hadde tilsammen 82 doryer. 364 baater, 7 skøiter og 8 motorfartøier fisket med garn, 124 baater, 13 skøiter, 10 motorfartøier og 8 dampskibe med line, 221 baater med snøre. Der var 151 kjøpefartøier tilstede. Av partiet blev ca. 2 252 000 stk. saltet til klipfisk, 285 000 stk. hængt til rundfisk. Hjemmeforbruket anslaaes til 10 000 stk.

iverksætte, væsentlig av den grund, at stormen var faldt ind allerede ved varslets komme.

De opførte brønde har forsaavidt angaar Sørgjæslingerne vist sig utilstrækkelige iaar til dækning av behovet for mat- og drikkevand; 14 mars var samtlige brønde tomme. Siden den tid har alt ferskvand maattet hentes fra Kirkøen, en transport, som er temmelig besværlig, paa stormdage endog ganske ugjørlig. Jeg skal i en særskilt fremstilling faa lov at komme tilbake til denne sak.

Redningsskøiterne „Tromsø“ og „Halten“ har hat station inden distriktet, henholdsvis i Sørgjæslingerne fra begyndelsen av mars og i Nordøerne fra begyndelsen av april.

„Doktorpengene“ har iaar indflydt med kr. 399.80.

Sykestuen traadte i virksomhet iaar; dermed er et længe følt savn avhjulpet. Angaaende den fremtidige drift m. v. av sykestuen skal jeg i særskilt sak komme tilbake.

Bjergede men uavhentede fiskeredskaper indskrænker sig iaar til 1 fløit med taug samt 1 dræg, hvilke er kommet til opbevaring i Sørgjæslingerne.

Ædrueligbetsforholdene har i det hele tat været tilfredsstillende. En undtagelse herfra danner de dage, da der avholdtes en større basar herute. Der var da et par aftener noget opstyr omkring og i Fiskerhjemmet, standpladsen for basaren og de tilstelninger, som stod i forbindelse med denne. Det var en 5—6 ungdommer som merket sig ut ved at fylde sig med spirituosa, hvorunder de blev kranglevorne, uhøviske og nærgaaende. Urostifterne har erlagt en bod for sin adfærd.

Under fisket opstaaede tvistigheter forøvrig er, hvor opsynets mellemkomst har været paakaldt — og den benyttes i noksaa stor utstrækning — som regel kommet til avgjørelse i mindelighet.

Hals pr. Namsos $\frac{14}{30}$ april 1908.

J. Hals.

2. Leka. Her faldt skreifisket efter lensmandens opgave saaledes i 1908 sammenlignet med de 4 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Aapne baater	Dæks-baater. skøiter	Motor-baater	Dampfiske fartøier	Fangst stk.	Værdi kr.	Gjennem-snitslot kr.
1908	522	54	8	3	18	175 000	63 800	122
1907	290	74	2	2	3	140 500	61 920	214
1906	336	31	1	5	12	82 800	26 380	78
1905	433	59	4	2	18	138 000	45 790	106
1904	465	155	5	5	—	164 000	37 884	81

40 aapne baater fisket bare med garn, 6 bare med snøre, 3 med baade garn og andre redskaper, 5 med baade snøre og line. Av skøiterne fisket 4 med garn, 3 med line og 1 med baade garn og andre redskaper. Av motorfartøierne fisket 2 med garn, 1 med line. Av dampskibene 11 med garn, 7 med line. 152 000 stk blev fisket med garn, 17 000 med line, 6 000 med snøre. Av fangsten blev 130 000 stk. saltet til klipfisk, 45 000 hængt til rundfisk. Av leveren, 580 hl., blev 500 hl. tilvirket til 250 hl. dampmedicintran, 80 hl. blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 210 hl. 80 000 fiskehoder blev solgt. Gjennemsnitspriserne var: kr. 32 pr. 100 stk. sløiet torsk, kr. 10 pr. hl. lever, kr. 8 pr. hl. rogn og kr. 0.40 pr. 100 stk. fiskehoder. Hjemmeforbruket av skrei anslaaes til 800 stk. Det største vær var Sklinden. Det bedste fiske foregik i tiden fra 16—28 mars. Der var 6 kjøpefartøier tilstede.

3. Flatanger. Efter lensmandens opgave faldt skreifisket her i 1908 sammenlignet med de 4 foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Aapne baater	Dæks-baater, skøiter	Fangst stk.	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1908	358	71	2	123 000	58 310	163
1907	354	76	4	160 000	71 329	201
1906	324	76	—	279 000	112 010	345
1905	287	82	—	264 000	115 180	402
1904	244	68	—	196 000	52 260	214

Av de aapne baater fisket 49 bare med garn, 7 med line, 15 med snøre. Skøiterne, hvorav den ene hadde motor, fisket med garn. Hele fiskepartiet saltedes til klipfisk. 100 000 stk. fiskedes med garn, 8 000 med line, 15 000 med snøre. Leverpartiet utgjorde 390 hl., hvorav 300 tilvirkedes til 180 hl. dampmedicintran, 90 hl. blev igjen til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 260 hl. 20 000 fiskehoder blev solgt. Gjennemsnitspriserne var: kr. 40 pr. 100 stk. sløiet torsk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 12 pr. hl. rogn og kr. 0.70 pr. 100 stk. fiskehoder. Hjemmeforbruket anslaaes til 500 stk. De største vær var:

Oxbaasen—Urholmen	59	mand	22 500	stk.	skrei.
Gladsøvær	66	„	42 000	„	„
Villa	88	„	38 000	„	„
Bjørøvær	145	„	20 500	„	„

Der var 4 kjøpefartøier tilstede.

4. Værran. Her faldt skreifisket i 1908 sammenlignet med de 4 foregaaeede aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjen.snitslot kr.
1908	160	80	42 000	27 260	170
1907	150	75	36 000	23 280	155
1906	150	75	35 000	17 720	118
1905	100	50	25 000	8 750	88
1904	100	50	14 000	3 800	38

Av baaterne fisket 30 bare med garn, 10 med snøre, 20 med garn og andre redskaper, 20 med line og snøre. 26 000 stk. skrei fiskedes med garn, 16 000 med line og snøre. 37 000 stk. skrei blev saltet i tønder eller kasser, persefisk, 5000 blev solgt til fersk fisk. Leveren utgjorde 120 hl., hvorav intet blev tilvirket til dampmedicintran. Gjennemsnitspriserne var: kr. 60 pr. 100 stk. sløiet torsk, kr. 13 pr. hl. lever og kr. 20 pr. hl. rogn, hvorav der var 25 hl. Hjemmeforbruket av torsk anslaaes til 3 000 stk.

5. Kolvereid.

	Baater	Besætn.	Stk. skrei	Værdi	Gjen.snitslot.
1908	150	350	27 000	8 870	22

Av baaterne fisket 70 med garn, 15 med line og 65 med snøre. 20 000 stk. skrei fiskedes med garn, 7 000 med line og snøre. 10 000 stk. skrei blev saltet til klipfisk, 17 000 hængt til rundfisk. Leveren utgjorde 77 hl., hvorav intet blev tilvirket til dampmedicintran. Gjennemsnitspriserne var: kr. 30 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever. Fisket foregik ved Buøraasa. Fisken solgtes til indenbygds kjøpere. Hjemmeforbruket anslaaes til 2 000 stk.

Følgende tabel viser deltagelsen og utbyttet for herrederne i 1908 samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal				Utbyttet		Omtrentl. gjennemsnitslot kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøi, dæksbt.	Motorbaater	Dampskibe	I stykker skrei	I penger kr.		
Vikten	3 143	755	—	—	—	2 537 000	1 010 363	321	141
Flatanger .	358	71	2	—	—	123 000	58 310	163	4
Værran . . .	160	80	—	—	—	42 000	27 260	170	—
Leka	522	54	8	3	18	175 000	63 800	122	6
Kolvereid .	350	150	—	—	—	27 000	8 870	22	—
Ialt 1908	4 533	1110	10	3	18	2 904 000	1 168 603	798	151

	Antal fiskere	Fordelt paa antal				Utbyttet		Omtrentl. gjennemsnitslot kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøi, dæksbt.	Motor baater	Dampskibe	I stykker skrei	I penger kr.		
Ialt 1907 .	3 204	787	21	7	6	2 857 000	1 167 019	—	170
„ 1906 .	2 879	701	16	5	13	1 241 800	424 325	—	71
„ 1905 .	2 983	783	14	14	20	1 515 000	550 860	—	59
„ 1904 .	2 722	799	31	—	6	1 754 000	416 236	—	43
„ 1903 .	2 504	—	—	—	—	1 660 300	337 955	—	—
„ 1902 .	2 355	—	—	—	—	929 100	300 384	—	—
„ 1901 .	2 116	—	—	—	—	1 200 100	328 924	—	—
„ 1900 .	1 908	—	—	—	—	1 015 000	378 675	—	—
„ 1899 .	1 397	—	—	—	—	665 300	197 804	—	—

Av fangsten blev: saltet til klipfisk .... 2 523 000 stk.
hængt til rundfisk .... 339 000 „
saltet i kasser .... 37 000 „
solgt til ferskfisk .... 5 000 „
tilsammen 2 904 000 stk.

Leveren utgjorde 8 467 hl. Av 7 580 hl. tilvirkedes 3 846 hl dampmedicintran. 1 887 hl. lever anvendtes til andre transorter. Rognen utgjorde 2 725 hl. Fiskernes forbruk av skrei anslaaes til 15 000 stk.

Beretning om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1908.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

1. Osen.

Aar	Fiskere	Baater	Stkr. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	372	62	330 000	165 229	444

50 baater med 300 mand fisket bare med garn, 12 baater med 72 mand med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 322 000 stkr. skrei, med snøre 8 000. Hele fangsten blev saltet til klipfisk. Leveren utgjorde 1 046 hl. Av 830 hl. tilvirkedes 415 hl. dampmedicintran. 216 hl. lever blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 379 hl. Der blev solgt ca. 300 000 fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var: kr. 43 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 14 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder. De største vær var:

Skjærvøerne	med	102	fiskere og	90 000	stk. skrei
Sæter	„	72	— „	82 000	—
Buarøy	„	48	— „	39 000	—
Kalværet	„	36	— „	30 000	—

Fiskernes forbruk av skrei anslaaes til 1 800 stk.

2. Roan.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	274	59	270 000	134 721	491

41 baater med 226 mand fisket bare med garn, 18 baater med 48 mand med garn og andre redskaper. 240 000 stk. skrei fiskedes med garn, 30 000 stk. med snøre. Hele fangsten saltedes til klipfisk. Leveren utgjorde 854 hl. Av 620 hl. tilvirkedes 310 hl. dampmedicintran, 234 hl. blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 311 hl. Der blev solgt ca. 200 000 fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var: kr. 43 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 14 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder. Fiskernes forbruk av skrei anslaaes til 3 000 stk.

De største vær var:

Været	med	156	fiskere	og	160 000	stk. skrei
Maaø	„	20	—	„	22 000	—
Vik	„	42	—	„	33 000	—

3. Stoksund.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	44	13	20 000	9 910	225

5 baater med 20 mand fisket med garn, 8 baater med 24 mand med snøre. 14 000 stk. skrei fiskedes med garn, 6 000 med snøre. Hele fangsten blev saltet til klipfisk. Leveren utgjorde 60 hl., rognen 20 hl. Av leveren blev intet dampet til medicintran. Der blev solgt ca. 17 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var: kr. 43 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 14 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder. Fiskernes hjemmeforbruk av skrei anslaaes til 200 stk. Fiskepladsene var:

Stokøen	med	24	fiskere	og	12 000	stk. skrei
Lindsøen	„	20	—	„	8 000	—

4. Norfrøya.

Aar	Fiskere	Aapne b.	Skøiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjen.sn.lot kr.
1908	1982	406	5	3	580 000	255 055	114

Av baaterne fisket 184 bare med garn, 199 bare med snøre, 23 med baade line og snøre. Samlet baatbesætning 1 938 mand. Skøiterne, som hadde 3 doryer, fisket alle med line. 1 motorfartøi fisket med garn, 5 med line. Av fangsten blev 551 000 stk. skrei saltet til klipfisk, 9 000 saltet til persefisk, 10 000 solgt til ferskfisk og 10 000 til hermetisk anvendelse. — 364 900 stk. skrei blev fisket med garn, 215 100 med line og snøre. Leveren utgjorde 2 000 hl. 1 800 hl. tilvirkedes til 1 000 hl. dampmedicintran. 200 hl. lever blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 1 130 hl. Der blev solgt ca. 500 000 stk. fiskehoder. De største vær var:

Halten......	med	627	fiskere	og	189 000	stk. skrei,	bedste fisketid	24/2-2/3
Mansund....	„	162	—	-	55 000	—	—	15/2-7/3
Bogø	„	53	—	-	15 000	—	—	14/3-21/3
Sulen	„	292	—	-	81 000	—	—	22/3-4/4
Voksvær	„	40	—	-	10 000	—	—	
Humlingsvær	„	220	—	-	80 000	—	—	18/3-4/4
Kya........	„	588	—	-	150 000	—	—	

Av kjøpefartøier var der 21 i Halten, 10 i Sulen, 1 i Voksvær og 5 i Kya, tilsammen 37.

Av beretningen fra opsynsbetjenten i Halten, O. Oksvold, hitsættes:

Undertegnede tiltraadte opsynstjenesten for vaartorskefisket i Halten 18 januar. Tidligere tiltræden var hindret i storsildfisket for Sulen—Halten, i hvilket distrikt undertegnede tjenstgjorde som fiskeopsyn under dette fiske. Ved ankomsten til Halten var tilstede 2 kjøpefartøier og 6 fiskerbaater (30 mand).

En længere periode uveir hindret fiskeralmuens ankomst; den sidste rest av almuen ankom 15 februar. Fisket før denne tid paagik sparsomt; beretningen for $^{11}/_{2}$ angir partiet som „ubetydelig“, og beretningen for $^{18}/_{2}$ lyder „37 000“. Herav fremgaar, at den sidst ankomne del av almuen intet væsentlig hadde forsømt ved sin utebliven.

Under fisket var tilstede:

46 storgarnsbaater	med	271	mand
59 smaagarnsbaater	„	242	—
29 line- og snørebaater	„	88	—
5 fiskeskøiter (10 doryer)	„	26	—
Ialt 5 skøiter, 128 baater	med	627	mand
Hertil redningsskøitens og 21 kjøpefartøiers besætninger		58	—
Tilsammen		685	mand

Endelig 13 losjifartøier, hvis bemanding er indbefattet i antallet av fiskere.

Kjøpefartøiernes drægtighet utgjorde 436 tons.

Fiskets totalutbytte:

Fisk i almindelige hundreder 189 000.

Rogn 384 hl., lever 642 hl.

Av fiskepartiet saltedes til klipfisk 160 000. 29 000 saltedes til persefisk eller anvendtes i ferskfiskhandelen eller paa stedets hermetikfabrik, hvor ogsaa en større del av rognen anvendtes. Leveren blev udelukkende anvendt til dampmedicintran, hvorav tilvirkedes 408 hl.

Gjennemsnitspriser: fisk pr. 100 kr. 36, rogn pr. hl. kr. 10, garnlever pr. hl. kr. 14, line- og snørelever kr. 12, hoder kr. 0.70 pr. 100.

I henhold hertil beregnes bruttolottens størrelse saaledes:

a. For storgarnsbaater:

84 200 fisk à kr. 36 pr. 100	kr.	30 312.00		
280.4 hl. lever à kr. 14 pr. hl.	„	3 925.60		
161.54 hl. rogn à kr. 10 pr. hl.	„	1 615.40		
84 200 fiskehoder à kr. 0.70 pr. 100	„	589.40	kr.	36 442.40

fordelt paa 271 mand utgjør kr. 134.47.

b. Smaagarnsbaater:

75 700 fisk à kr. 36 pr. 100	kr.	27 252.00		
261.59 hl. lever à kr. 14 pr. hl. ...	„	3 662.26		
144.33 hl. rogn à kr. 10 pr. hl. ...	„	1 443.30		
75 700 fiskehoder à kr. 0.70 pr. 100 ..	„	529.90	kr.	32 887.46

fordelt paa 242 mand utgjør kr. 135.89.

c. Line- og snørebaater:

22 100 fisk à kr. 36 pr. 100	kr.	7 956.00		
74.3 hl. lever à kr. 12 pr. hl.	„	891.60		
60.04 hl. rogn à kr. 10 pr. hl. ...	„	600.40		
22 100 fiskehoder 0.70 pr. 100	„	154.70	„	9 602.70

fordelt paa 88 mand utgjør kr. 109.12.

d. Fiskeskøiter:

4 600 fisk à kr. 36 pr. 100	kr.	1 656.00		
15.25 hl. lever à kr. 12 pr. hl.	„	183.00		
12.2 hl. rogn à kr. 10 pr. hl.	„	122.00		
4 600 fiskehoder à kr. 0.70 pr. 100 ..	„	32.20	„	1 993.20

fordelt paa 26 mand utgjør kr. 76.66.

e. Gjemsanfisket:

2 400 fisk à kr. 36 pr. 100	kr.	864.00		
10 hl. lever à kr. 14 pr. hl.	„	140.00		
6 hl. rogn à kr. 10 pr. hl.	„	60.00		
2 400 fiskehoder à kr. 0.70 pr. 100 ..	„	16.80	„	1 080.80

fordelt paa 8 mand utgjør kr. 135.10.

Total	kr.	82 006.56

Alt fiske foregik paa de sedvanlige fangstpladser og dybder (70—120 favner). En undtagelse herfra dannet line- og snørefisket, som i den sidste halvdel av fisket foregik paa en dybde av ca. 50 favner.

Garnfiskerne var derimot henviste til bundfiske, da den sterke strøm angivelig hindret en anden fangstmaate for dette redskap.

Paa de forskjellige redskaper viser garn det bedste utbytte, og den største fangst indbragtes i uken fra $^{24}/_{2}$ til $^{2}/_{3}$ (60 000).

Fisket maa karakteriseres som under et middelsaar, priserne var vistnok høie, men formaadde ikke at rette væsentlig paa dette forhold.

Antallet av sjøveirsdage utgjorde .... 22 hele
3 delvise
Tilsammen 25 dage,

hvorav paa januar 2, februar 11 og mars 12.

Agnforsyningen saavel for line som snøre tilfredsstilledes den hele vinter ved agnsild-fiske i værets umiddelbare nærhet, ofte paagik dette fiske rikt (langt utover behovet). Av den overflødige sild nedsaltedes en del til kreaturfor.

Utrustningen til fisket var gjennemgaaende den vanlige. Av værets 46 storgarnsbaater var 23 „listerbaater"[1]) og 23 aafjordsbaater, et forhold, som har vist sig uforandret. Samtlige „listerbaater" og en del av aafjordbaaterne var utstyret med garnspil. Av de tilstedeværende 59 smaagarnsbaater var 44 „listerbaater",[1]) hvorav 11 med dæk, 14 aafjordsbaater og 1 ranværingsbaat. Disse listerbaater er som regel likeledes forsynet med garnspil. Line- og snørebaater (23) var udelukkende aafjordsbaater. Dæksbaater (listerbaater) har nogen fremgang i smaagarnsdrift.

Redskapstapet har, naar undtages et par garnbaater, været ubetydelig. En følge av, at sjøveirdagene indtraf regelmæssig og fremforalt var gode.

Uregelmæssigheter og konflikter blandt fiskerne paa fangstfeltet, hvilket ofte skaper et omfattende arbeide for opsynet, er derved likeledes undgaat. Blandt fiskeralmuen raader et almindelig ønske om, at opstaaede tvistigheter, der ikke opnaaes bilagt av opsynet, kan bli paadømt i fiskeværet. Herom har jeg i beretning for 1906 tillatt mig en omstændelig uttalelse, til hvilken henvises.

Om havneforholdene tillater jeg mig at henvise til tidligere beretninger. Den trange havn og dragsuget, der under heftige storme paa Halten havn har havets karakter, skaffer opsynsbetjenten som havnefunktionær vanskeligheter; naar hertil kommer, at en del av trafikanterne aldeles ikke er lydhøre for havnebetjentens anordninger, vil det lettelig forstaaes, at denne gren av tjenesten ikke er saa liketil. Dog har jeg den tilfredsstillelse at kunne indberette, at postdampskibenes ankerplads, ved disses anløp, altid har været holdt ryddig. Den mindste uregelmæssighet i denne henseende vilde i tilfælde været paaklaget, specielt under dampskib „Levager"s havarisak.

En utvidelse og forbedring av Haltens havn ved fuldbyrdelse av det projekterte havneanlæg synes nu mer og mer at bli en uavviselig sak, hvorfor jeg paany tillater mig at henlede myndigheternes opmerksomhet paa dette spørsmaal. Ved en i de sidste dage foretagen befaring konstatertes, at cementdækket paa moloen i Hundsundkjeilen har flere mindre

[1]) Sneseilsbaater.

beskadigelser; moloen ved Lundøen er derimot ubeskadiget. Meddelelse herom er sendt Trondhjems lodsoldermand.

Ordenen og ædruelighetstilstanden har været tilfredsstillende. De private regler for driftens utøvelse har stedse været overholdt.

Signal til utror om morgenen har været git fra 1 februar til og med 24 mars til de av fiskerne vedtagne tider, siden 14 mars kl. 6 morgen. Utroren kontrollert.

Redningsskøiten har med stor flid røgtet sit hverv under hele fisket. Ulykkestilfælder er ikke indtruffet. Med de resultater som forelaa 23 mars blev fisket for Halten avsluttet, hvorfor opsynstjenesten i henhold hertil, instruksens § 1 og amtets bifald i paategningsskrivelse av 23 s. m. kunde indstilles 28 mars. Under tjenesten førtes den befalte dagjournal og merkeprotokol, hvortil jeg tillater mig at henvise.

5. Sørfrøya.

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Stk. Skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	929	205	6	376 000	151 230	162

Av baaterne fisket 27 med garn, 6 med line og 172 med snøre. Skøiterne fisket med line. 50 000 stk. skrei fiskedes med garn, 25 000 med line, 301 000 med snøre. Hele fangsten saltedes til klipfisk. Leverpartiet utgjorde 885 hl., hvorav tilvirkedes 450 hl. dampmedicintran. Rognen utgjorde 180 hl. Der blev solgt ca. 300 000 fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var: kr. 36 pr. 100 stkr. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn og kr. 0.85 pr. 100 stk. fiskehoder. Der var 30 kjøpefartøier tilstede. Av beretningen fra opsynsbetjenten ved Titran, B. Dragsness, hitsættes:

„Allerede under storsildfisket straks før sidste nytaar merkedes, at saavel storsei som torsk var tilstede. Det antoges derfor, at fisket iaar kunde begynde straks over nytaar. Imidlertid indtraadte der ved nytaarstider et stormende veir, hvilket holdt sig baade i januar og det meste av februar. Som følge derav blev skreifisket hindret i denne tid.

Jeg tiltraadte opsynstjenesten 29 januar. Paa denne tid var endda ingen fremmede fiskere ankommet til stedet. Først 13 februar kunde de for torskegarnsdrift utrustede hjemmefolk sætte sine redskaper, idet uveiret som nævnt hindret tidligere forsøk. Helt til henimot slutten av februar var ogsaa veiret til hinder for videre søkning til stedet. Men da der i de sidste dage av februar maaned indtraadte forandring i veiret til det bedre, kom ogsaa fiskerne tilstede; første uke av mars var saaledes tilstede ca. 700 mand. Dette antal økedes senere noget, saa der ialt under fisket var 929 fiskere som besøkte stedet, men hvorav nogen dog bare for en kortere tid. Av disse 929 mand var 166 utrustet med torskegarn,

60 mand med line, mens resten — 703 mand — fisket udelukkende med snøre.

Kjøpefartøierne hadde en drægtighet av 410 tons og en besætning paa 68 mand.

Av sjøveirsdage regnes ialt 20 hele og 11 delvise. Derav falder paa februar henholdsvis 4 og 4, paa mars 11 og 5 og paa april 5 og 2.

Der forekom ikke nogen større mængder av fisk, hvorfor heller ikke utbyttet blev saa bra som fra først av antat.

Prisen for fisk i rund tilstand var indtil midten av mars optil 45 kroner pr. 100. Senere gik den noget ned, da den i første dage av april var omkring 35 kr. pr. 100. Gjennemsnitsprisen for rund fisk kan sættes til kr. 40 pr. 100. For sløiet fisk kr. 36. Fisken var hele tiden meget stor og fyldig (200—260 kg. pr. 100 stk. sløiet fisk).

Ved fiskets slut foregik salg av rogn, idet saavel de fiskere, som selv hadde tilvirket sin fisk, som en del av kjøperne da solgte den indvundne rogn, som betaltes med kr. 16—20 pr. tønde. Gjennemsnitsprisen regnes til kr. 18 pr. tønde.

For leveren betaltes fra 10 til 15 øre pr. liter, gjennemsnitlig 12 øre. Leverholdigheten var fra 300 til 500 pr. hl.

Prisen paa torskehoder var fra kr. 0.70 til kr. 1, gjennemsnitlig kr. 0.85.

Gjennemsnitslotten kr. 162.

1907	1 096 mand	315 000 fisk	lot kr. 140
1908	929 —	376 000 „	„ - 162

Som herav vil sees blev der iaar en liten bedring i utbyttet, men fisket iaar rak heller ikke op til et gjennemsnitsaars utbytte.

Redskapstapet var iaar av forholdsvis mindre betydning, og heldigvis gik heller ikke noget menneskeliv tapt under fisket.

Den almindelige orden og ro under fisket var — saavel paa sjø som paa land — bra, skjønt der fremkom en del anmeldelser for mindre misligheter. En flerhet av disse blev dog ordnet ved mindelig overenskomst mellem parterne. — Om min tjeneste som opsynsbetjent kan i lighet med tidligere aar siges, at tiden var helt optat med tjenestens utførelse.

Den 14 og 15 april avreiste alle fremmede fiskere og kjøpere, og blev opsynstjenesten avsluttet fra sidstnævnte datum.

6. Hitteren.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsn.lot kr.
1908	184	46	25 600	10 232	56

Alle baater fisket med snøre. Hele fiskepartiet blev saltet til klipfisk. Leveren utgjorde 95 hl. Av 30 hl. tilvirkedes 15 hl. medicintran.

65 hl. lever blev tilovers til andre transorter. Rognen utgjorde 61 hl. Der blev solgt ca. 25 000 fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var: kr. 30 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever, kr. 17 pr. hl. rogn og kr. 1.50 pr. 100 stk. fiskehoder. Fisket foregik ved Bispøerne og Kvenvær. Ved det første vær var der 104 mand med en fangst paa 15 600 fisk, ved det andet 80 mand med 10 000 fisk. Det bedste fiske foregik i tiden $^{20}/_{2}$—$^{11}/_{3}$ 08.

Følgende tabel viser deltagelsen og utbyttet for herrederne i 1908 samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal: Baater	Seil-fartøier, dæksbt.	Motor-fartøier	Damp-skibe	Udbyttet: I stykker skrei	I penger kr.	Omtrentl. gjennem-snitslot kr.	Kjøpe-fartøier
Osen	372	62	—	—	—	330 000	165 229	444	—
Roan	274	59	—	—	—	270 000	134 721	491	—
Stoksund	44	13	—	—	—	20 000	9 910	225	—
Nordfrøya	1 982	406	5	3	—	580 000	255 055	114	37
Sørfrøya	929	205	6	—	—	376 000	151 230	162	30
Hitteren	184	46	—	—	—	25 600	10 232	56	—
Ialt 1908	3 785	791	11	3	—	1 601 600	726 377	191.60	67
1907	4 282	935	13	3	—	1 286 900	590 238	—	52
1906	4 419	972	15	4	1	1 236 000	537 694	—	69
1905	4 911	1 090	35	4	1	2 261 200	949 580	—	100
1904	4 205	1 034	42	7	1	3 365 000	1 093 376	—	92
1903	3 847	—	—	—	—	2 057 300	643 411	—	67
1902	3 577	—	—	—	—	2 067 500	657 361	—	63
1901	3 527	—	—	—	—	1 341 600	483 608	—	52
1900	2 985	—	—	—	—	1 560 000	657 453	—	56
1899	3 318	—	—	—	—	1 200 000	425 385	—	—
1898	3 663	—	—	—	—	1 809 000	426 022	—	—

Av fiskepartiet blev: 1 572 600 stk. saltet til klipfisk
9 000 „ — - persefisk
10 000 „ solgt - ferskfisk
10 000 „ — - hermetik
Tils. 1 601 600 stk.

Leverpartiet utgjorde 4 940 hl. Der tilvirkedes 2 190 hl. dampmedicintran. Der var 775 hl. lever til andre transorter. Rognen utgjorde 2 081 hl.



